Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/s1zbornikzaistor03srps

650130
28. 1. 57

HSlav
Z

СРПСКА КРАЉЕВСКА АКАДЕМИЈА

Zbornik za Istoriju, Jezik i Književnost Srpskog Naroda

ЗБОРНИК

ЗА

ИСТОРИЈУ, ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРПСКОГА НАРОДА

I. Odeljenje:

ПРВО ОДЕЉЕЊЕ

СПОМЕНИЦИ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Spomenici na Srpskom Jeziku.

КЊИГА III

Knj. 3

БЕОГРАД
ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ
1905.

СРПСКА КРАЉЕВСКА АКАДЕМИЈА

СТАРИ СРПСКИ ЗАПИСИ И НАТПИСИ

СКУПИО ИХ И СРЕДИО

ЉУБ. СТОЈАНОВИЋ

КЊИГА III

Ова је књига помогнута из фонда д-ра Љубомира Радивојевића

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1905.

ПРЕГЛЕД.

I КЊИГА.

I. **Записи и натписи са означеном годином, и којима се година приближно може одредити.** СТРАНА

XII век (бр. 1—6) 3
XIII век (бр. 7—37) 4
XIV век (бр. 38—200) 17
XV век (бр. 201—387) 64
XVI век (бр. 388—911) 121
XVII век (бр. 912—2086) 261

II КЊИГА.

XVIII век (бр. 2087—3371) 1
XIX век (бр. 3372—4165) 320

II. **Записи и натписи недатирани.**

1 *Записи самих писаца на рукописима.*
XIII—XIV век (бр. 4166—4201) 403
XIV—XV век (бр. 4202—4205) 407
XV век (бр. 4206—4234) 408
XVI—XVII век (бр. 4235—4311) 412
XVIII век (бр. 4312, 4313) 425

2. *Записи на рукописима и старим штампаним књигама чији су били, ко их је купио, приложио, превезао, читао и т. д.* (бр. 4314—4569) 426

3. *Друге белешке по рукописима и старим штампаним књигама* (бр. 4570—4642) 460

4. *Натписи на црквама, црквеним утварима, и др.* (бр. 4643—4725) 471

III КЊИГА.

СТРАНА

5. *Гробни натписи* (бр. 4726—4922) 1

III. Записи и натписи позније записани или у познијим преписима очувани.

1. *Записи и натписи уопште* (бр. 4923—4999) 33
2. *Записи о смрти владалаца, архијепископа и патријараха* (бр. 5000—5057) 67
3. *Натписи око слика по црквама и манастирима* (бр. 5058 до 5133) 75
4. *Летописачке белешке* (бр. 5134—5535) 82

Хронолошки преглед догађаја у летоп. белешкама . . 131

Додатак.

Датирани записи (бр. 5536—5933) 139
Недатирани записи (бр. 5934—5961) 223
Гробни (бр. 5962—5967) 227
Око слика (бр. 5968—5973) 228
Познији записи (бр. 5974—5978) 228
Други додатак (бр. 5979—5983) 230

Регистри.

1. На чему су писани записи и натписи 235
2. Места где се налазе 240
3. Ко их је издао 252
4. Књиге у којима су раније штампани 262
5. Азбучни регистар 278

Трећи Додатак (бр. 5984—6082) 457

Допуне и Исправке.

К тексту 477
К регистрима 481

ПРЕДГОВОР.

Кад сам још пре двадесет и три године покушао да направим свод Српских Родослова и Летописа, намислио сам да и све записе и натписе скупим и средим у једну књигу. Али за тај рад никад нисам могао одвојити довољно времена. Тек кад сам разрешен од школе, предузео сам га да радим, и после рада — с малим прекидом — од пет ипо година, ево га сад готова. Отворено признајем да се, почињући овај посао, нисам надао да ће ме оволико труда стати, и да ћу оволико нових записа и натписа моћи прикупити (око 1500, дакле $^1/_4$ од укупног броја). Да сам то знао, тешко да би га и предузео радити.

Нисам се смео ограничити простим прештампавањем изданих записа, јер многи издавачи нису били вешти своме послу, и издања су њихова непоуздана. Ваљало их је у колико је могуће више упоредити с оригиналима. Радећи то у Београдским библиотекама, нашао сам их доста нових, до сад неизданих. Очекивао сам да ће их још више бити у Фрушкој Гори, и нисам се преварио. Што сам за сразмерно кратко време (два пута по петнаест дана) могао прегледати библиотеке свих Фрушкогорских манастира и Карловачку Патријаршку, имам да захвалим г.г. Ст. Станојевићу, Тих. Остојићу, Јовану Радонићу и о. Валеријану Прибићевићу који су са мном у друштву (кад један, кад двојица) путовали и овај посао радили. Он је дакле колико мој, толико и њихов. Позната предусретљивост старешина манастирских г.г. Ил. Руварца, Анатолија Јанковића, Димитрија Бранковића, D-r Георгија Летића (сад епископа), Георгија Маријановића, Саве Орловића, Спиридона Илића, Теофана Косовца, Митрофана Павловића, Нестора Обшића, Сергија Поповића, Серафима Винчића, Милутина Јакшића и проте Дим. Руварца, много нам је овај посао олакшала. Хвала им! — После Фрушке Горе оби-

имао сам и неколико манастира у Србији (Студеницу, Жичу, Љубостињу, Раваницу, Манасију, Горњак и Витовницу). — Запис из ман. Житомислића упоредио ми је г. Мих. Н. Сперански, а оне из Сарајевског Црквеног Музеја г. Влад. Скарић.

Скоро половину овде објављених нових записа (око 600) послали су му које моји лични пријатељи, које пријатељи овога посла на позив Српске Краљевске Академије.

На првом месту да поменем рано преминулог проф. Атанасија Пејатовића, из Плеваља, који ми је послао преко 300 записа из ман. св. Тројице и из Новопазарског санџака. Истина запис из м. св. Тројице објавио је доцније г. Миленко Вукићевић (који ми их је у рукопису ставио на расположење), али ја сам их већ раније имао у препису пок. Пејатовића. — Г. Зах. Поповић свешт. из Зворника послао ми је око 80 записа из Зворника, м. Ломнице и околине. — Г. Илар. Руварац уступио ми је преко 60 записа које је он исписао или од других препис добио, а толико је послао и о. Леонтије Нинковић из ман. Добрићева. Г. Мих. Н. Сперански, уступио ми је преко 40 записа већином из м. Житомислића и из Сарајева, а толико ми је дао и г. Акс. Обрадовић из Берлинске библиотеке, где је и упоредио већ издане записе. — Г. архим. Исаија Опујић послао је 26 записа из ман. Крупе, а толико ми је предао и г. Ст. Станојевић, из разних крајева. — Г. Ст. Димитријевић предао ми је дваестину записа, већином из Ст. Србије, и толико исто послао ми је г. Влад. Скарић из Сарајева. — Г. Андрија Јовићевић послао ми је петнаестину већином снимака из ман. Мораче и из Црне Горе. — Г.г. Тих. Остојић и Јов. Радонић послали су ми први дваестину, а други десетак записа из разних крајева. Г. Ал. Белић дао ми је дваестину записа, већином из Србије. — Од г.г. Љуб. Ковачевића, Ђ. Поливке и о. Филарета Петровића добио сам по седам записа. — Из рукописа пок. И. Јастребова, и из снимака пок. Мих. Ст. Ризнића употребио сам по шест записа, а по толико сам добио и од г.г. Ђ. Коларовића, свешт. и проте Дим. Руварца. — Пет записа добио сам од г. Пет. М. Вучковића, по четири од г.г. Сергија Шакрак-Нинића, Мих. Вукићевића и Тих. Ђорђевића; по три од г. Дамј. Прерадовића; по два од г.г. Саве Тодоровића и Пет. Костића; и по један од г.г. Јов. Мишковића, Јов. Томића (он ми је уступио и своје исписе из „Црногорке“), А. Сандића, Андре Гавриловића, И. Ненадовића, Драг. Јекића, и Милића, богослова.

О самом начину уређења и штампања ових записа к ономе што сам рекао у предговорима првој и другој књизи имам да додам још ово. Уз записе који су издавани више пута, поменута су само она издања, где су издавачи преписивали с оригинала. Ако је било каквих разлика у ортографији, поклоњена је вера ономе, који је познат као вештији у томе послу; а ако је било каквих јачих одступања у тексту, поменуто је у напомени. Неоуздана и непотпуна издања штампана су често грађанским словима. Иста су слова употребљена и за записе од половине XVIII века, када превлађује руска рецензија.

До краја XVII века уношени су тако рећи сви записи и натписи, а из XVIII века изостављени су неки, за које сам држао да немају никакве вредности, н. пр. да је књига била некога сасвим непознатог човека или калуђера. Из XIX века уносио сам само оне записе који могу имати неке историјске вредности, или такве који су писани потпуно у духу средњега века, да се види докле је он код нас трајао.

Штампање ових трију књига трајало је скоро четири године, и за то време приличан број записа или је где објављен, или сам их ја добио. Сви ти записи унесени су у *Додатак*. Ту су штампани и они које сам случајно пропустио унети на своје место у I и II књизи. Неки записи који су раније штампани по нетачним издањима прештампани су такође у Додатку по бољим преписима које сам доцније добио. — За време штампања регистра добио сам још око стотину нових записа, те сам и њих додао на крају иза регистара, као *трећи додатак* (стр. 457).

У *Допуне и Исправке* (на крају ове књиге, стр. 477) унесене су поправке неких записа по бољим преписима које сам накнадно добио, а није било потребе да се цео запис поново прештампа. Кад је азбучни регистар био готов, могао сам приличном броју недатираних записа приближно одредити доба постанка, те је и то поменуто у допунама. На послетку, ту су унесене и знатније штампарске или моје погрешке. Ту, у допунама к регистрима, унесено је што треба из записа трећег додатка, и неке исправке. Зато молим да се пре употребе ових записа унесе све на своје место што је у додацима, и што је у допунама и исправкама напоменуто, допуњено и исправљено.

Пет регистара додатих на крају ове III. књиге не само што ће знатно олакшати употребу овог Зборника, већ ће се лако моћи видети који су записи случајно или намерно изостали да се накнадно покупе и издаду.

Фебруара 1905
у Београду.

Љуб. Стојановић.

5.

ГРОБНИ НАТПИСИ.

Распоред ових натписа учињен је географски. Почињући из Рађевине (окр. Подрински) прелази се у Босну ка Зворнику и Д. Тузли и на север у Посавље ка Брчком; затим од Зворника јужно ка Власеници, Вишеграду и даље ка Прибоју и Милешеви до Дробњака, па опет на север преко Фоче и Горажда: затим од Вишеграда на запад ка Сарајеву; од Сарајева прво западно ка Крешеву, на северозападно ка Зеници, Травнику, Ливну, Гламочу, Крајини до Лике: затим од Сарајева јужно ка Пречком Пољу, Коњицу и Мостару; од Мостара и Гацка на југ до мора и до Боке и Црне Горе; затим из Старе Србије од Мушутишта на север у Србију.

Рађаљ (окр. Подрински).

*4726 Ꙗ се лежи Богȣшь на своѥ змли на пле(ме)нитои, а стави синь ѥговь Миленъ.

По снимку г. Н. Ненадовића, учитеља.

Брасина.

[4727] Ꙗ се лежи Радиша Прибьчичь ȣнȣкь Нѣгослаль Бетьанинь.

Сада у Лозници у дворишту читаоничком. — Стар. II (1885) 68.

4728 Ꙗ се лежи Припько Иличь. Писа га синовьць Прикитько.

4729 Ꙗ се лежи Моисавь Припковичь на свои земли на племетои: ȣ ко доба бѣхь юникомь и миль брати и господиноу Новакȣ. И вѣроше ме како дѣте свое, али смрьть оумори, да жалȣ ме, дрȣжино. Ꙗ се постави бѣлѣгь Драгоутинь на братѣ своемь. Ꙗ се писа Петько Щȣкь.

4730 Ꙗ се лежи Ѡбрадь Стогина Браичь, племенити Планининь.

4731 Ꙗ се лежи Обр҄кнь Милатович. И добри жи, а добри ꙋмр҄ки.

Сва четири последња камена сада у нар. Музеју у Београду. — St. X. 260.

Заселак (Зворник).

4732 Ꙗ се лежи Бра҄к Тврьдоевичь на земли тꙋжди. Ꙗ постави на немь камень Пр҄кꙓт҄кнь Радосаличь, пасторакь мꙋ, и Ѡзрько, синь мꙋ. Добри живь и ꙋмр҄к
Ꙗ се писа Драгое ди҄ккь.

На месту тако званом Постељине. — Гл. З. М. 1890, 297.

Калесија.

4733 Ꙗ се лежи Дакиживь Драшковиćь на своє земли на племенитои. Када хтеꙓь побити, тадаи ꙋмр҄кꙓь. Ꙋс҄кче на ме камн Милꙋтинь Каблови́ћь ꙋ Годꙋни, а писа Никола Драголевиćь.

4734 Се лежить Драгьць Тиꙓмилить.[1] Кьди ꙓьт҄кꙓь бити. тьги не биꙓь.

Гл. З. М. 1891, 193, 194.

[1] Тако читано у Гл., а можда је боље: тихь ми лить (лѣта), кьди.

Читлук (између села Кикачи и Чакловићи, кот. Д. Тузла).

4735 Се лежи Бранко Берков.... земли на племенито. И п... на немь брати҄к б҄кл҄кгь Милькрать и Милько и синь о. Милько. Ꙗ писа га Пр҄крадь ди҄к[к]ь Тврьд҄кновичь.

Гл. З. М. 1895, 352; Vjest. XI (1889) 49, врло рђаво читање.

Ђурђевик.

4736 Ꙗ се лежи Сто(҄к?)нь Ꙋтоловичь[1] на своеи земли на племенитоеи. Се постави Остꙍ҄к брать еговь.

Гл. З. М. 1895, 352.

[1] Или ...и Бꙋт....

Бановићи.

4737 Я се лежи Божићко Банови(ћ?) на своеи земли на племенитои на Драмешини. Я постав(и)ше Хлапаць и Ободань и Бранко з б(р)атном.

Гл. З. М. 1895, 570.

Снијежница.

4738 [Я се] леже Бесеоко(?) Голўковић на своиѡи земли племенитои. Постави негови седамь синовь на немь билигь.

Гл. З. М. 1895, 344.

Прибој-Нељаве.

4739 Я се лежи Драгое Юнотићь Тўпьковић, племенити Сбиньничанинь.

Я постависти билигь ·в· с(и)на Милобрать и Прибиль.[1] Я тько ће си билиг погўбити, погўби га б(ог)ь.

Сека Бўкадинь дијакь.[2]

Гл. З. М. 1895, 342; Vjest. IX (1887), 12.

[1] У Vjest.: Прибило. — [2] Ово нема у Гл.

4740 Я се лежи Радьмиѡ Бранковићь Болерадовь ўнўкь на свиѡи земьли племенитои на... акѡви; тько ће си била(и)г п(о)гўб(и)ти, погўби [г]а б(о)г. Я постави писмо синь егови наимладии Братоль своемў ѡтьцў на о г.(?)

Гл. З. М. 1895, 343.

Липовица.

[4741] [Я се] лежи Хотинь Богосаличь на пьлеменитои свои земли. Постави Радов[ан и] Радовинь сина свасиь(?)

Гл. З. М. 1895, 345; Vjest. X (1888), 50.

[1] У Vjest. читано: Радован удовин син ова с(е)н.

Вукосавци.

[4742] ....и....ни..ак ...ви..стави ...и..ином .... Иванишь с[и]н [м]ў ...ь в кам.[1]

Гл. З. М. 1895, 346.

[1] У Гл. читано: [а се лежи]акови[ћь] стави н[а нь с]инь [мў] Иванишь ...[н]ов[ь] кам[ень].

[4743] ....с т а к о.н ч ь на свои [зе]мли племенито[н]. Поставише на н[ь] и г с и и п л и п и п и Радѹна.[1]

Гл. З. М. 1895, 347; Vjest. 4 (1887), 113.

[1] У Гл. читано: [а се лежи ....] Стаковичь ..... нань [В]иган и Прябил(?) и Радѹна. Читање у Vjest. исто тако непоуздано.

Трњачка.

[4744] ....ма... н..он се ...ависта ...ѣгь свасиь(??) ...л(?).. Трьдое.[1]

Я тои писа Гончинь попь.

Гл. З. М. 1895, 347.

[1] У Гл. попуњавано: [а се лежи.... на свои зе]мл[и племе]н[ит]оп (а се) [пост]ависта [бил]ѣгь свасиь (ово врло сумњиво) ....[и].

Богутово село (Кошарићи).

4745 [Я с]е леж[и ...]нанѣь .... на пле.... И постави на нем[ь] камень нови гость Ра..кое и Радов с(н)нь.[1]

Гл. З. М. 1895, 348; Vjest. XII (1890), 42.

[1] У Vjest. читано: Ивое и Радое сннь, али по снимку не изгледа да је тако.

4746 Я се лежи Радое Пригоевичь Обрадовичь. Я постави бѣлѣгь мати Трьдисава.

Гл. З. М. 1895, 349; Vjest. X (1888), 72.

4747 И постави бѣлѣгь си синь мѹ Бълкь и братиѣ негов(а) Лѹбѣнь и Медошь и Прибиль и Бра...Тько че писание сие [п]огѹбити, проклеть шцомь и синомь.

Гл. З. М. 1895, 349.

Пушковац.

4748 .....менити Гостиланинь. .....тавише бѣлиг ·г· синове: Прьвько и Радмиль и Радинаць. Тко ѣе си бѣлигь погѹбити, погѹби га богь.

....вь дигѣвь.[1]

Гл. З. М. 1895, 350.

[1] У Гл. попуњено: а се пише Радосавь, према натпису бр. 4749.

Корај (Црквина).

[4749] ..... Дмитровь на своими [зе]мли. Пост....ко. Писа дикь Радосавь Июрьи....

Гл. З. М. 1895, 357. (Без снимка, па непоуздано).

Липик.

[4750] [Я] с[е] лежи ...кць Хор[1]. ћь. Я поста[ви н]а немь бѣлѣ[г.. стань бр... юего.

Гл. З. М. 1895, 351.

[1] Пре ће бити д.

Тутњевац.

[4751] Се лежи Драгилехь(?) племенити Драго Лачанинь (Драголачанинь?) на своечькои(?) земли. Я постави си гу ·в· сина Дрѣ и Богдан.

Гл. З. М. III (1889), 24. (Без снимка и врло непоуздано).

Горњи Драгљевац (Бијељина).

[4752] Се лежи Михаль Веселиновичь, а постависта на немь камень ·в· брата Маретинь и Батићь. Я се писа Брани(ш)ать (д)и(ѣ)кь.

Vjest. XI (1889), 10. Издавач чита: постави стави Стана немь!

Ипери (Брчко).

[4755] Се лежинь Милошь адьвичь на свои земьли на Висорахь. Я поставише сьи бѣлигь синовь Вишень и Радовань и Радашинь и сь родомь.

Стар. V (1888), 86. (Без снимка).

Дренча.

4754 Се лежи Ивань, а писа Михаль.

Стар. V (1888), 86.

Штријепци.

|4755| Се лежи Сладимѣ[1].... ссинь на свои земли ....нитои. А поста..ше си б... сымь синовь Обрадь... л...омь.

Гл. З. М. 1895, 354: Стар. V (1888), 86.

[1] У Гл. читано Спадимѣ, али и по снимку више личи на л (као оно у: лежи).

Мршићи (Власеница).

|4756| А се лежи Дивацъ златарь и своиωмь женомь. Милостию б(о)жиомь за мога живота комꙋ годи сл҄ꙋжихь, слꙋжихь мꙋ право, вѣрьно хи.

Гл. З. М. 1892, 248.

Допаске.

|4757| А се лежи Драгило Милетича на свое земли племенито допацихь(?) прьвикь(?) леть ·м҃· сꙋ своемь родомь а воли ни чловѣкь комꙋмꙋ годѣ слꙋжити госиподѣнꙋ а комꙋ годѣ слꙋжаше, вѣрнь бѣше.

И се писа Драгиша синь еговь.

Гл. З. М. 1894, 776.

Мала Гостиља (Вишеград, с десне обале Дрине).

4758 А се лежи Бꙋкићь сінь Бꙋкашина Посако[вића] своіом ма̀никомь Рꙋжомь.

Гл. З. М. 1895, 262; 1889, IV 76.

Бања ман. (Прибој).

*2759 Мѣсеца юлиа ·а҃·і҃· дьнь прѣстави се раба божиꙗ Марина, именем Витосава.

*4760 Камень Б(о)гд(а)нове.

Исписао ✝ Атан. Пејатовић.

Милешева.

*4761 Я се лежи Міолюшкь(?) Храны.

Исписао † Ат. Пејатовић.

Дучево (Пријепоље).

*4762 Я се лежи Десісава. І си камы постави с(ы)нь ю Нѣкрѹть,[1] да га богь благослови.

Исписао † Атан. Пејатовић.

[1] Можда Нѣгуть. г (или р) са ѹ је у лигатури, тако и т са ь те изгледа као ѣ само што усправна црта не прелази изнад попречне.

Подстијење (Дробњаци).

4763 Я се ..... Рашковикь лежи. Братию, перите и прѣстоупанте, а не прекопаванте мюга дюма вѣчнюга, где ме братия положише, а сен гледаю не вькежати.

4764 Я сен лежи Бранъ Дрокнякь. Братии, попиранте....

St. X, 267.

Биторај (Фоча).

4765 Сн к(и)л(и)гь кнеза Т(в)рьднс[л]ва Брс(?)ннћа [п]очте[на] кише [за] шведи днь д[о]нде.

Гл. З. М. 1895, 356 (у Slov. 1881, 103, и у Vjest. X (1888), 73 врло непоуздано читање).

Горажде.

4766 Вь име б(ог)а. Се лежи рабь божи и кнез Радославь Ширинникь.[1]

Камен је био прво у цркви, па кад је проширивата пренесен је пред црквена врата. — Гл. З. М. IV (1889), 76; Гл. XXIV, 162.

[1] У Гл. читано: Ширинчь, али, судећи по снимку, нетачно.

4767 Я се лежи рабь божи Гомбаличь. Ѹжно ме желѣтъ овог свѣта.

Натпис на камену узиданом у мосту код Горажда. — Гл. XXIX, 162.

Цини.

4768 Ꙗ се ѡвои каменне ꙋзвꙋче Радован братомь с крьстиꙗнином срадн за живота на се.

Гл. З. М. IV (1889), 77; Vjest. XII (1890), 43.

Каоштица.

4769 Ꙗ се лежи Юранко Радое[1] свога господичића.

Гл. З. М. IV (1889). 77.

[1] У Гл. је читано: Юран код Радое, али мени се чини, судећи по снимку, да није тачно.

Опрашић.

*4770 Ꙗ си е билегь почтена и гласита воеводе Радив(о)ꙗ (О)прашића.[1] Докле бихь, почтено и гласито превихь, и легохь ꙋ тꙋђои земли, а билег ми стои на бащини.

[1] Да не буде исто лице са Радивојем Оспрочићем, кога је војвода Иваниш (1448 г.) слао из Борча у Дубровник (Пуцић, II, 113)?

4771 Ꙗнђелiа.

Гл. З. М. IV (1889), 78.

Сељани (Рогатица)

[4772] Вь име оца и с(и)на и светога д(ꙋ)ха. Ꙗ се лежи Грꙋбача воеводе Мнотоша почтена к(?)ꙋт. . . деꙗномь . . . вимь на и метом.[1]

Гл. З. М. 1895, 354: Vjest. IX (1887), 10.

[1] У Гл. читано: почтена и ꙋ т[омь леже] сь Деꙗномь [на] своль п(ле)ме(нн)том[ь, а у Vjest. и ꙋ томь де ꙗ и онь камь непис том. Можда је друга реч: кꙋт(ница), али је све непоуздано.

Влаћевина.

4773 Вь име ѡтца и сина и светаго дꙋха. Се лежи Влатко Вла(ђе)вић, кои не моллше ни едного чловека а-кмо-на(?), а ѡбиде много земле, а дома погибе, а за нимь и синь и брать.[1]

Ꙗ на нѣ[2] ѹсиче ками негова воевода Многошь слѹжина[3] божиѡмь помоћю и кнеза Павла милостою. Кои ѹкопа Влатка, поменѹ б(о)га.

Гл. З. М. I (1889), 74; Vjest. XI (1889), 74; Slov. VII (1884). 429.

[1] У Гл. цитира се из тога натписа: ѡбиде млоге земле и дома погнбе, а за нимь не оста ни синь ни брать. Ако је снимак веран, ово је нетачно. — У Vjest.: чловка так могна . . . аз нима се оста ни с(и)на ни брата. Сасвим непоуздано. — [2] У Гл.: Ꙗјань, што је бесмислица. — [3] У Гл.: Многошь с Лѹжина, а у Vjest. Многош с Лужица. Обоје непоуздано. — У Slov. читане сасвим рђаво; тако и Ашботово.

4774 Вь име ѡца и с(и)на и светога д(ѹ)ха. Се лежи воевода Многошь своим (с)ином Стѣпкомь своѹ г(оспо)д(и)нѹ Влаткѹ Влађевићѹ кои ногѹ, кои мѹ послѹжи живѹ, а мртва побилижи божіомь помоћю и кнеза Павла милостию. Ꙗ и се копанте на племе. . томь, и прави воевода Многошь, и много ѿ мое рѹке на земли би. . . . никогь не би мрьтва ни криво ѹбить.[1]

Гл. З. М. I (1889), 76; Vjest. XI (1889), 76.

[1] У Vjest. на земли би, а ја ни опененик он не би мртв нех га убит . . . . Врло сумњиво, али снимка нема, да би се могло видети шта је.

Рогатица (узидан у цркву).

4775 Се пи . . .[1]

Ва име ѡца и [си]на и светаго дѹ[ха, се] лежи добри Б(ог)дань доброга Домьше[2] Ѡзрѣновичь синь. Ѹ тои доба ѹмрѣхь ни се бѣхь ѡмразиль злѹ ни добрѹ, и кто ме знаше всакь ме жалаше. Добрь хотѣхь юнак бити, али ме смрѣть прѣкрати, и ѡидохь ѡтьца вешми печашна, и пклино[3] всои моиѡти др(ѹ)жини и бамь л м ь о в т и п л х ь к моемь всмь поћи.[4]

Гл. З. М. 1894 777; Vjest. XII (1890) 117.

[1] Врх одбијен при узиђивању, а у дну нејасно преписано. У Vjest. читано: пише Радивоиь Хроиь бо(жиѡмь помоћю), али непоуздано. — [2] Можда дом(а б)ѣше? У Vjest. читано: дома Јаше Обреновића. — [3] Можда: поклонно; у Vjest. поние. — [4] Завршетак нејасан и на снимку; у Vjest. читано: држии и бам дан овћи пјел к моеим всм поћи.

Ковани.

4776 . . . име божие, а се лежи Трт[ини]а Вановићь [д]обри витезь на своиѡи племенитои.

Гл. З. М. 1895, 355; Slov. 1883, 97.

Црквина (Гласинац).

[4777] Сѣчє камн Кладимнрь, а писа Митров[и]ћ...

Гл. З. М. 1865, 356. (Без снимка и врло непоуздано, нарочито друга и трећа реч).

Сарајево (у ст. цркви).

4778 п. п. кћи Иванова.

Vjest. XIV, (1892), 54.

Потовић (Сар. поље, а сад у Сарајеву у консисторији).

[4779] Я се писаѹь дѣкь Нѣгоє Юсѹкнћь Поповићь. Дан ми, коже, крьстнѣньскѹ милост и своѭ г̑ ѕ̄ х̄ с.

Vjest. XI (1889), 49.

Котарац.

4780 Я се лежи Богьчинь кнеза Стипька ѹ...ч(?)и... синь на своѣои земли на пьлеменитои. Дрѹжнно, жалите ме младь си сега свита отидох вас дьнь бихь ѹ манкє.

Я се писа Ѹгаракь.

Гл. З. М. 1896, 218; Slov. 1883, 29.

Топлица (Крешево).

4781 (Я) се зламеније кнеза Радоѣ великога кнеза босанскога. Я постави єга синь неговь кнезь Радичь з божномь помоћю и своихь вѣрнѣхь, а с иномь инеднимь иномь помоћию него самь с(та)ви.

Vjest. XI (1889), 44.

Пуховац (Зеница).

[4782] Я се лежи добри г(оспо)д(и)нь гость Мишлєнь комѹ бише пр[ирєдно] по ѹредби Якрамь свое велико гостолѹбство. [Госпо-ди|не добр(и), када придешь приде г(оспо)да нашега исѹ|х̄а] єдно[га спо|мени и нась своихь рабов. Писа г м.

Гл. З. М. 1894, 778. (Снимак нејасан).

Горње Турбе (сад у Травнику).

[4783] . . . .
и ȣ томь стеће ж...х почтено и смирно, ере знахь да е ȣм...
Я тои гребь ȣчинихь ... зкȣкох за свога живота, бȣдȣће с...
а посли ȣзвȣчени... греба на четврьто лато тои писахь на камен(е)и а придали се бо....мȣ ѡба на мѣхь ки....мь жиће...

Гл. З. М. 1894, 779. Снимак нејасан.

Посјека (сад у Травнику).

[4784] Вь име Ѿца и сина [а]з Богдань на Драгнића нови камен поставихь. Я се писа Вȣкашин свомь г(оспод)ин(?) кои ме бише веома сьвлȣднȣ, зато молȣ вась, господо, не настȣпанте на нь ере ћете вѣ бити како онь, а (о)нь не море како ви, да висте, да ћете ȣмрити и вси ви домȣ погинȣти прави а пȣсти слава ће ти

се писа гоцјь

се

Гл. З. М. 1894, 780.

Била (Брајковићко Гробље, Травник).

4785 Сие лежи Михоно Граховчић, праке в[и]ре римске [ко]и почтено [хо]ћаше и [бо]гȣ се мо[ла]ше, и добро [кн]игȣ зна[ше. дан] мȣ, бо[же дȣ]ши д[а] бȣде [спас]ень.

Овај је запис можда из XVII века.

4786 Се лежи Павло Плавичић, а пише Миливои.

4787 Се лежи Жарко.

4788 Се лежи Лȣкь синь Павла Плавичић. Я се пише брать неговь Радинь. Брате, добар ти [са]нь дȣши твое на л...

Гл. З. М., 1894, 781, 782.

Можда су сва три последња натписа млађег доба.

4789 Се лежи Тома Бьеловић.

Arkiv, IV, 151. Овај је натпис на катол. гробљу, па је и он можда млађи.

Гучја Гора.

4790 Я се лежи Петарь Кѹшетић и овога брать Матиа, старином л....[1] на свои баштини.

Гл. З. М. 1891, 94.

[1] У Гл. се домишља: Лашванин?

Старо село (Доњи Вакуф).

4791 В име ѡца и сина и светога д(ѹ)ха, амень. Се е камн Радонца Билића, милостию божиомь и с помоћию рода мога изидахь многочасиѹ гробницѹ и поставихь си камн на гробници моеи и ѹготовихь си вични дом за живота своега: ако хоће г(оспод)ь б(о)гь себи и дрѹгѹ моемѹ. Молѹ братию и стрине и невисте приствпите и жалите ме и не попирайте ме ногама, ере ћете бити ви каковь есмь ѣ, а ѣ нећѹ бити какови есте ви.
(Я се) писа Бесеоко Кѹкѹламовићь.

Гл. З. М. 1891, 52.

Липа (гробље под планином Камештицом, Ливно.)

|4792| Я се лежи Радивои Илићь из Раме Ковачеполаниннь.

Arkiv, IV, 155 снимак бр. 11.

Царевачко Гребље (Гламочко Поље).

4793 Се кѹћа Милѹтина Мароевиі[ћа] и негове жене Владисаве, и нию дитце, и за име Милѹтинь: да се нитко рь не стани ш нимь.

Гл. З. М. 1894, 782.

Колунић (у цркви; Петровац, Крајина).

4794 Остоѣ Остоић.

Глагољицом. — Гл. З. М. 1894, 774.

Грачац (Лика).

4795 Ꙗ се лежи Иван сии Миховила Баленовића неав(?) Иван(к)о.[1]

По снимку г. Петар Радека stud. juris; Nadpisi 44.

[1] У Nadpisima читано: Граачанина са своими, али по снимку судећи неће бити тачно.

Пресјеница (Пречко Поље).

4796 [Се] ле[жи] Хрел.... многе [з]емле ѡбидоѡхь и [д]омомь доћох [и п]очтено постахь и н(а) свѡи баштинѡ[н ле]гохь.

Гл. З. М. 1894, 192.

Дејчићи.

4797 Се лежи Иваńь на своеи земли. Братие и дрꙋжино, жалите ме; ѣ сьмь биль ѣко ви, а ви ћете бити као и ѣ.
Се сиче Радићь.

Гл. З. М. 1894 190.

Умољани.

4798 Ва име оца и сина (и) светога дꙋха. Ꙗ се лежи Вꙋкосава(?) Лꙋпчича.

Гл. З. М. 1895, 571.

Код Среде (Височица планина).

4799 Ꙗ се лежи напокони Ракрень Вꙋкићь Долиновићь.

Гл. З. М. 1892, 30.

Арапи (Мостар).

4800 Ꙗ се пише на крьстꙋ Јурја[1] да е знати свакомꙋ човикꙋ Јꙋрај[2] Ив(а)новић к[а]ко стекохь благо, и ш нега погибохь. Ꙗ камии ꙋсиче Радичь ковачь.

Гл. З. М. 1893, 96.

[1] Тако читано у Гл. а на снимку изгледа е о р б а.

[2] И ово на снимку изгледа: е о р а и.

Церин.

4801 Сеи лежи Радованъ Раконоиѣ: проклеть тко ѣе тѹѣинь леѣи се ѹ негово племе.

Slov. 1880. 212.

Јасена (Невесиње)

|4802| Я се лежи Милошбратъ Мрьѣиѣь с боьбрим синомь с Иванишомь; кихь живомѹ радь а мрь(т)ва саьранинь.

Vjest. X (1888), 52.

Сливље.

4803 Нека се зна, камн шве накезе а ѹсиѣе син мѹ Минократь и Милоико [си]и брата. Простить богь ....и

4804 Я се постави Витоє на се и на своеѹ милѹ и дрргѹ кѹѣницѹ.

Гл. З. М. 1896, 326, 327.

Градина (Гацко).

4805 Я си камн Павла Жѹпановиѣа.

Гл. З. М. 1896, 328.

Гарево.

4806 Я се лежи Дена, мати попа Вѹкашина.

4807 Я се лежи Мартинь Вѹ(кѣ?) воевод(е) синь) Црьногорачь.
Я се лежи рабь б(о)жи Рашко Радовчиѣь.

Гл. З. М. 1895, 260.

Брајчевића.

4808 Нека се зна кресть Батриѣа Семировиѣь.
Око износихь младость ѣ(?)[1] земли, вечна мѹ памеѣь, блажени покои.

Гл. З. М. 1895, 181.

[1] У Гл. се домишља да значи: ѹ младости.

Опличић (Столац).

4809 Я се лежи кнез[ь] Р[а]дивои Влатковић, ѹ тои вриме наиболи мѹжь ѹ Дѹбравахь бихь.

Тѹреблавь(?)[1] сеи сѣче Грѹбачь ковачь.

[1] У Гл. се домишља: вреба лавь, јер има слика једне животиње која можда треба да представља лава.

4810 Я се сѣче Грѹбачь.

4811 Я се лежи Вожидара Вѹкачић.

Я сѣче Грѹачь ками.

4812 Я се лежи Вѹкић Вѹкчић. Я ѹсиче на нь мати Р(а)дѡсава [и] на се.

Гл. З. М. 1895, 260—262.

Радимља.

4813 Я се ками на Вѹкцѹ на Пет(р)овићѹ. Я се писа Болашинь Вога(в)чић.

4814 ...и Влаћь Влаховић.

...ии Ратко Вратиковић.

4815 Язь рабь б(о)жи Радое Воѹковић, синовацњ воев(о)де Петра.

4816 Сие лежи добри Радое, синь воеводе Стипана на свои баштини на Батногахь. Си билигь постави на ме брать мои воевода Петарь.

Гл. З. М. 1892, 26—27, 113.

Трнјебањ.

4817 Я се лежи Лѹка зовомь Вѹкса.

Vjest. XI (1889), 10.

Ошанић (за олтаром ван цркве).

4818 Я се лежи монакиња Марта.

Vjest. XI (1889), 9.

4819 Ꙗ се лежи Витко на своемь племенитомь.

Vjest. X (1888), 75.

Некук.

[4820] Ва име бога и светога Ивана. Се лежи Радосавь Валахо-вић. Не сп(?)асе сан(?)а ере лег(о)хь на сво племенитои баштини. Се писа Радичь Радосалић и с н е ч е ч(?) м н л е т о к о в а ч ь н(?) р и л н ћ ь.

Гл. З. М. 1892, 25.

Одаво.

[4821] Хасне лежи Павісо Радохничић гои хснесохь часе за живота молу ви се пати и господе не моите ми кости прѣтретати.

Бос. Вила, 1889. Натпис и рђаво штампан (меша н и н) и рђаво читан. Издавач читао: „Ја спе лежи Пависо Радоичић вои пенекох часе за живота молу ви се пати и господо немојте ми кости претресати.“ А можда би ваљало овако: ✝ А спе лежи Павко Родохничић(?) гои(?) ȣсикохь за (на?) се за живота. Молу ви се, брати и господо, итд.

Хан Побрдница.

4822 Ꙗ се нека се зна ере ȣби пȣшка Врешкȣ Боровичића. [Д]а сȣ клете рȣке кое би [ов]он притȣриле.

Гл. З. М. 1893, 97; 1892, 28.

Крушево.

4823 Ꙗ се лежи жȣпань Юрое, коино пог(и)бе, бе на почтено слȣ-жби за св(ога) г(оспо)д(и)на. Ꙗ побилиж(и) га кнезь.

[4824] Ꙗ се лежи Вȣкосавь Кȣчманиса Топие.[1]

[1] Две последње речи непоуздане.

4825 Ꙗ сеи лежи Радосавь Радичевићь.

Гл. З. М. 1892, 111.

Премилово Поље.

4826 Я се лежи Радосавь Бѹчићь[1] синомь Цвѣткомь.

Гл. З. М. 1890, 298; Vjest. XII (1890), 43.

[1] У Гл. читано: Дѹчић, а у Vjest. Бѹчићь, и по снимку ово ће бити боље.

4827 Я се лежи Павлѡ Радовићь.

4828 Я се лежи Рашкоꙗ.[1]

[1] ꙗ непоуздано, јер иначе нигде не долази такав знак за ꙗ.

4829 Я се лежи Познань Горанићь.

4830 Я се лежи Стипко Радосалић. Боже, давно ти самь легао, и веле ти ми е лежати.

Гл. З. М. 1890, 300, 303, 304.

Пољице.

[4831] Я се лежи Никола Бѹ·раг·ли.

Гл. З. М. 1892, 30.

Влаховићи.

4832 Я се лежи кнезь Влаћь Биелићь ѹ своѡи црькви, ѹ светомь Лазарѹ. Чловѣче, тако да ниеси проклеть, не тикаи ѹ ме.

У цркви пред царским дверима.

При улазу у цркву:

4833 Я се лежи Вѹкосавь воевода Влаћевићь, с момь дрѹговахь дрѹжиномь и загиноxь на р(а)змирнои краине со мога господина; и донесоше ме дрѹжина на своѹ племенитѹ бащинѹ; и да е проклеть тко ће ѹ ме такнѹти.

Гл. З. М. 1890, 225-226; Slov. 1880, 278, 295.

[4834] Ва име вогь и светог Їована, се лежи Радосавь Влахoвићь; нека се зна ера лежи на племенитои бащини. Се писа Радивое Богачић.

Гл. XXIX, 186.

Милавић (Дабар-поље).

4835 Я се лежи Б(о)гдань[1] Хателевићь [Р]аднча воеводе слѹга. Ѹ добри[2] часъ родих се ѹ Д(а)брѣх, ѹ држжнни права чине, и ѹмрѣхь г(оспо)д(и)нѹ вѣрно слѹже. Я сам билегь синове мои поставише.

[1] Овако читано у Гл., али на снимку пише: Б. адань, па да не буде: Радань или Брадань(?). — [2] На снимку као да није ρ већ а: ѹ доба и часъ.

4836 Я се лежи Радивои Бѹкчићь, Бѹкца Пићовића синь, на своме племенито братомь Радосавом.

4837 Я се лежи Радосавь Бѹкчићь, Бѹкца Пићевића, на свои на плем(е)нион.

Гл. З. М. 1893; 93, 95.

[4838] Сьече крис[1] Лазар[2] и Марко Ившѹ шцѹ ка(ми), (гос)под бог да про[сти].

Гл. З. М. 1895, 569.

[1] У Гл. читано Крис[то?]. — [2] У Гл. читано Лалар; з је сумњиво.

Бјељани.

4839 ....| Драгиша Бидоевић.

Гл. З. М. 1892, 115.

Симова (Билећ).

4840 Я сеи кресть Цвиетка Драгишића, великь ѹмрнехь [жа]лоцѹ тимь....

4841 Бѹрь сеи ристь.

4842 Я се кресть Мата Радишића.

Гл. З. М. 1895, 275–277.

Неговић турски.

4843 Я сие лежи рабь божи дѣкь Бѹкинь Драгишићь. Прости мѹ б(ож)е грехе.

Я се пише Милко Бѹкм(и)рь.

Гл. З. М. 1895, 567.

Жупа (код с. Ткелице).

4844 Ꙗ се лежи Иванъ Мрьч(н)ѣь. Добро прѣбихъ, а за живота ѡви камн поставих и ѡставих, легох на половинꙋ. Тко ли ѣе ꙋзети да е проклеть.

Гл. З. М. 1895, 279; и 1892, 115.

Горње Село.

4845 Ꙗ се лежи Вꙋкобрать Влађевић [б]ожи раб. Ꙗ се греб мꙋ дела син мꙋ Радона. Тꙋго моѣ, а т[ко л]и ѣ[е м]ене.

Гл. З. М. 1895, 278.

Трнавица.

4846 Нека се зна. Ꙗ се лежи Вꙋкь Батрићевић. Ивꙋ ѡца и добрꙋ матерь Єлицꙋ.

Гл. З. М. 1895, 274.

Радмиловић—Дубрава.

4847 Ꙗ се лежи Добриш Вꙋкићевић.

4848 Ꙗ се лежи Рашое.

4849 Ꙗ се лежи Баньць Рашовићь.

4850 Ꙗ се лежи Чрѣпь и Рашко Влаховићь. Ꙗ се лежита два Влахова синь.

4851 Ꙗ се лежи Вꙋкшь Дꙋбневићь. Братие, ѣа самь биѡ како ви, а ви ѣете б....

4852 Рада Ранчева.

4853 Ꙗ се лежи калꙋѣерь Глигорие. Вѣчна паметь емꙋ.

Гл. З. М. 1895, 269-272.

Врања Дубрава.

4854 Ꙗ се лежи мо[н] Дꙋница(?) Трокосић.

4855 Знам[ене] Сим[е] раб(а) б(ожи)а, а се ле[жи].

4856 Я се лежи Чура.

Гл. З. М. 1895, 272, 273.

Подубовац.

4857 Я се л[е]жи Загорьц Бра҄кновићь. Б[р]атие, кои види сие змамение, братие, ѣ самь биш како ви, а ви ћете б(и)ти како и ѣ.

Гл. З. М. 1895, 568.

Миљановић.

4858 Я сие лежи похвалими юнакь Радихна. И сеи ꙋсиече сии мꙋ Вꙋкосавь.

Гл. З. М. 4891, 55; Slov. 1881, 66.

Кртиње.

4859 ...тои почива Радосавь Грꙋбач...дь мрьтавь.

Гл. З. М. 1895, 569.

Мушићи.

4860 Радосава синомь Браньком.

Гл. З. М. 1895, 568.

Свитава (Метковић—Љубиње).

4861 ...а Лꙋке Степанова. Родих се ꙋ вели[кꙋ] радост, а ꙋм[рие]х] ꙋ великꙋ жалость. Я се к пи[ш]ет ма шево и ꙋ горе, еда мꙋ десето вреди.[1]

Гл. З. М. 1892, 219.

[1] Последња тачка у Гл. је читано: А се пи(ш)е Томашев......, али ја мислим да ће ово бити смисао, јер су слова заиста врло невешто изрезана.

Дашница (Доње Храсно).

[4862] Се Доіч |и не| граби.

Натпис на камену близу воде на Дашници код Доњега Расногa на истоку Неретве. — Стар. I (1884), 143.

Бољуни.

[4863] А се лежи Богаваць тарахь Болуновићь, сѣм у. А се сѣче Грбачь. Молу се, боже, помилуи ме милости тве.

[4864] А се лежи Радосавь Хераковићь. Овд(е) легох на свои племетои одмирачи, и та е мака бл(а)га.

4865 А се лежи добри юнакь и чоек Влатко Вуковић. Пише Семорад.

Гл. З. М. 1891, 88-90.

4766 Пише ликь Семорадь.
А се лежи добра владика Єрина Вукоцамић.[1]

[1] Ова реч непоуздана.

4867 А се лежи Лубица Влатковића.[1]
Пише Семорад.

[1] Ова реч непоуздана; биће пре овако него: Влатковица, јер остатак претпоследњег слова више личи на ћ него на ц.

4868 А се лежи Єрина[1] Ивковица.

[1] Прво слово непоуздано.

4869 Илић ковач сиче.

4870 А се лежи Петар Вукчић, а сиче Петко на брата.

4871 Се лежи добра жена Стана Ћуреновица. Сиече Зелић,[1] а пише Г[рубач].

[1] Прво слово ове речи сасвим непоуздано. У Vjest. (XII, 1890, 119) читано: Девић; можда би боље било Велић.

4872 Се писа Обр(а)дь Поповлана сынь на Грубачу.

Гл. З. М. 1892, 108-110.

4873 Я се лежи Радич Вдадисалић. Боже ти га помози. Я сечече ками Ѡтац.

Гл. З. М. 1892, 217.

Заушје.

4874 Я се леже Херакь на свои каштини на племенитои.

Гл. З. М. 1892, 220.

Хутово.

[4875] Я се пише Радонца Вȣкановићь кȣнћа ћь цьрниȣiȣ(?) военоде Рада, па мȣ не сгришиХ и приꙗте и ме изгȣбихь.

Стар. I (1884), 72.

Ходово (Хутово?).

4876 Я сие лежи Павко Радохтићь. Ѡвн [камн] ȣсиекохь ча се за живота. Молȣ се ... брат.. и господо, немоите ми кости претресати.

Гл. З. М. 1892, 114.

Подградиње (Доње Храсно).

4877 Я се лежи Вȣкь, синь кнеза Ѡкрада, сестромь Єломь, и покомено(ва г)а мати Яна. Клеть и проклеть тко ће крети ȣ ме.

4878 Я се лежи Нинoе Лȣповчићь синомь Цр̑кпом.

Гл. З. М. 1891, 91-92.

[4879] Я се лежи Радивое Ꙗдрашићь, добри юнакь бихь едноћ ев гађан ти ми те ви ћете бикти како ꙗ, а ꙗ мора бити како и ви.

У Vjest. IX (1887), 13. Врло непоуздано. Само ꙗ, показује нетачност снимања. Издавач чита: бих једноћ ев грађан ти ми те виђе те бити како ја, а ја мора бити како и си. Али се види да се обраћа живима са познатом фразом: ви ћете бити како ја, а ја не могу бити како ви; али шта пре тога вели, из оваког исписа не да се разабрати.

[4880] (Я) се лежи Иванъ Вѹкичевић. Нека зна ѹ пою кадан сѡ постави тан билегъ кѡинѡ (ѹ)ш'кч(е) брат ѡын а реза рока юна ѡвднер хоче ове кости.

Vjest. X (1888), 74.

Бурмази.

4881 Я се лежи Ђѹренъ Вѹкшићъ.[1]

Гл. З. М. 1891, 94; Vjest. XII (1890), 119.

[1] У Vjest. тако читано, а у Гл. Иѹкшићъ. Осим тога у Vjest.: а се сѣче Грѹбачь. Да ли је то са истог или са неког другог камена?

[4882] Я се крсть Милѹта раровани ћ.[1]

Гл. З. М. 1891, 94.

[1] У Гл. читано: Мраровачић(а).

Дерани.

4883 Я се леже Херакъ на свои баштини на племенитои.

Гл. З. М. 1871, 92.

Ластва.

[4884] Я се лежи Влатко Бранковићъ с т а н о р о в а и в е ч е с и н о м ъ г̃ г о д б м е д а н ъ п о с т а в и т е к[1] Влаткѹ доде.

Гл. З. М. 1891, 93; у Vjest. IX (1887, 12.

[1] Можда значи: Станоров а и веће спномь; под год бог ме дан постови (т. ј. после годину дана). У Гл. читано: с Танорова и веће сином господ бог медань постави. У Vjest. још непоузданије. Ово „ме дан" долази и у натпису бр. 231.

[4885] Я се лежи Радивои Драшчић, добри юнакъ д р ѹ ж и м о- ћ (ʼк?) е в г (р?) а ћ(?) а н т и .....ите[1] ви ћете бити како ʼк, а ʼк не могѹ бити како ви.

Гл. З. М. 1892, 112.

[1] Ово нејасно; у Гл. читано: дружином оћов(ом: Гађај ти ми .... ите, али није поуздано.

Убоско (код Попова).

[4886] Я се лежи Дабиживь Радовановићь. Чѡче, такѡ да си благ.

Vjest. X (1888), 52.

Дољани (Херцеговина).

[4887] **Госпогы Марица Ѹвнегіиль.**

Slov. 1884, 63.

Градац (Стон).

[4888] **Овѹ каменицѹ ѹсече Бошко Семѹновићь.**

Стар. I (1884), 143.

Величани (Попово Поље).

4889 **Я се лежи Раћь Гал[и]нић на своѥ̓ѡи на племенитои.**

Гл. З. М. 1892, 216.

Шћепица.

[4890] **Я се лежи синь мои Прибило...... и неговь.....**

Vjest. XI (1889), 47.

Драчево.

4891 **Я сеи почива смерени рабь божи кнезь Радичь. титорь храма сего.**

Пред вратима цркве св. врача Кузме и Дамјана. — Vjest. IX (1887), 11.

Рапти.

4892 **Писа ми синь Радоѥ.**

Гл. З. М. 1892, 220.

Заково (Жаково?).

4893 **Я се ѹсѣче Радоѥ ковач ѡван ѡва камена.**

Гл. З. М. 1891, 385.

Жаково.

4894 Я си лежи Добрило Бо[ка?]нь и брать мꙋ Кигань и синь Иванишемь. И ꙍво легосмо на с(в)ои бацинои.[1]

Гл. З. М. 1892, 218; Vjest. XI (1889), 47.

[1] У Vjest. читано: и синь мꙋ Ивань Шебае и ꙍбоље со село на сои бацинои.

4895 Я се ꙋсꙋче и писа Радое ковачь.

Гл. З. М. 1892, 219.

Дједићи (Требиње).

4896 Я си крьсть Радоѣ Мрькшића. Стахь бога молећи и зла не мисле[ћи] овће и ꙋби [ме] громь.

Гл. З. М. 1895, 264.

Мркаље.

4897 Я се лежи Ив(?)(а)ниш[1] Радое.

Гл. З. М. 265; Vjest. IX (1889), 9.

[1] У Vjest. читано: Иониш.

Старо Слано.

4898 Я се лежи Добрило Прикиловићь синовцем ш Лꙋбетомь.

4899 Я се лежи Добрило Божићковићь с братомь Радоемь и синовцемь Плавцемь. Я писа Ивко Ѡбрадовићь.

Гл. З. М. 1891, 375, 386.

Мостаћи.

4900 Зде п(очив)ае Хрїстꙋ раба Стоа, бог да е простїи ї помїлꙋе.

Пред црквом Климентицом; биће из XVIII века. — Vjest. XII (1890), 41.

Богојевић-Село.

4901 Я се лежи Бꙋкьшинь Добрашиновићь. Ѹ тои доба ꙋм(р)иехь свакомꙋ ме жао би мома (?)

Гл. З. М. 1895, 266.

Бротњаци (Конавли).

[4902] Се пиш(е) Ратко Утѣш(е)нов внвк [Ан]дрв(ш)ка Любоевича синовць Гр(а)детин Любоев(и)чь.

Slov. 1881, 452.

Поповићи.

[4903] А се гроб доброга бі Миштиниħа; приднте братие и надите.

Vjest. XII (1890), 6.

Превлака.

[4904] А се гробь а м и в и ѣ н ї т в ѣ с а о

Стар. IX (1892), 37.

Подластва (Бока).

[4905] Сенг ѣкм лжи | мае ина милеше | тжца вечна ему | паметь моа | уми.

Slov. 1880, 115.

Врањина (Црна Гора).

4906 Сиꙗ гробница Петра Даньчева.... (даље нечитко).

Књ. Рад. 1, 148 (и Гл. XXVII, 174).

Мушутиште (Стара Србија).

4907 Месеца авгвста ·дї· дьнь прѣстави се рабь Христоу Николае а зовомь Хлапь, и се гропь его и погибе....(четири речи нечитке).[1]

Гл. LI, 58; Лет. 130, 11; Трп. 26.

[1] У Лет. читано: здѣ +а месеца авг. .д. днь прѣстави се раб х ц' Николае... даље нечитак снимак.

Нагоричино (храм св. Ђорђа).

*4908 Мѣсеца априлѣ 21 днь прѣстави се рабь Христ8 Гюргıє мрь......

По препису г. Љ. Ковачевића.

Марков манастир (Скопљ.).

4909 .... | ......викь.....мн8 | ....ми добродѣтелми бысть | ......прочита | Рече вѣчнаа....оу память.

Гл. LVII, 56.

Јошаница (Девич, Пећ).

На средњем делу развађене цркве има плоча са натписом:

4910 Мѣсеца ѡктобра .к҃·д҃· дьнь прѣстави се монахь Басилиє, а зовомь Бладиславь Моншинь: се же и гробь ıєго зде.

У трапезној цркви на северној страни:

4911 Месеца сектебарь ·к҃·д҃· днь прѣстави се рабь Христовь Илиє а зовомь Тоудорь Моншинь; се же и гроб ıєго зде.

Пред вратима које воде у цркву верних:

4912 Месеца ноємкра вь ·з҃· днь прѣстави се Иѡвань а зовом Дра..., вечна моу память; зде лежи тело ıєго.

Под. 67. (прва два и у Гл. XLII 361).

Коњух (Куманово).

*4913 Я се лежить рабь божи Бонуна дворанинь Радовановь, младь прѣстави се ·к҃·є҃· ..... и гь да ......

По препису г. Љ. Ковачевића.

Св. Роман (окр. Нишки).

4914 Почивлєтъ рабъ божи Миликъ, Микаило и Коста Радивоєвићъ.

Веле, да су били ктитори. — Стар. VIII (1891), 77.

Студеница.

*4915 Мѣсеца декебра ·г҃·і҃· дьнь прѣстави се раб-жїи Θеодосие.... ничѣски, недостоины нарецни се светаго Симешна.... (2—3 речи покварене).

Натпис урезан на первазу у припрати с јужне стране.

*4916 Игнатие црькы игумень 8 светы богородице прѣстави се, да поменѣте, крати.

Натпис урезан у камену с јужне стране споља.

Градац (окр. Чачански).

4917 Мѣсеца шктебра вь ·к҃·д҃· прѣстави се рабъ божї їеромонахь їгумень Юкимь.

Бр. Коло 1898, 1207.

Грошница (окр. Крагујевачки).

4918 Се лежи Стѣфань, синь Бранака Боукьмирича, и богь да га зте (здѣ?) прости.

St. X, 216.

Каменица (окр. Руднички).

[4919] Я се (ле)жіта двѣ сестрѣ Богою Милчичу, една ту а друга 8 жнну (дьну?) крьсту... и конь главе. Я то писа попь Нико (Нико?)

Гл. XXXIV, 311. Нетачан снимак од неког учитеља код г. Јов. Мишковића. Читање ово разликује се од оног у Гласнику, али ни ово није поуздано.

Београд (Нар. Музеј).

4920 . . . .
. . . . . князь Бал . . . . ни мѣсеца шктокра
а дьн

Смедерево (у окр. начелству.)

4921 Си камень Михаиловь сына Стефана Жанка[1] воеводе Кувѣко[2]

Кн. Срб. 155.

[1] н се може читати и као и.

[2] Кувинскога? реч је нејасна: краци од ȣ мало се виде, те можда је о; изнад титле као да има још једно с или є.

Короглаш (окр. Крајински).

На северозапад од Неготина за шест километара у селу Короглашу налазе се развалине „короглашког манастира", и око њега гробље. На некима записи, један из године 1768 (који види,) и други:

4922 Іс҃ х҃с Їѡвань Радошевићь

Јамачно из XVIII в. — Стар. V (1888), 104.

III

Записи и натписи позније записани или у познијим преписима очувани

1.

ЗАПИСИ И НАТПИСИ У ОПШТЕ.

916.

4923 Вь лѣто ҂ѕ҃ѕ҃к҃д҃ мѣсеца ї8(ли)а прѣстаніше с... светь Климѣть ѡхритьски.

Запис у цркви охридској на гробном камену св. Климента. — Григор. 99; Сборник 1891, 57; Спом. XI, 25.

996.

[4924] (Вь) лѣто ҂ѕ҃ф҃д҃ *αγιωτατος* епископь Андри феvр. ·з҃·

Натпис на стубу у Марковој цркви (?) код Прилипа. — Спом. IX. 21.

1030.

Види бр. 4082.

1100.

[4925] Созида се сеи храмь иже вь светихь оца нашего Николаа, Мvраїнскога чудотворца, храм ѡбители манастира Ѡраховице ѿ воплощенїа бога слова ҂а҃р҃ лета. И того лета ѡсвеща се храмь иже ва свѧтых оца нашего Николаа арх. мvрл. чудотворца.

Такав је натпис био на зиду у ман. Ораховици 1758 године. — Nadpisi, 158

1117.

Види бр. 4165.

1172.

4926 Ѡ рождества Христова 1172 созданъ бѧше монастырь Стꙋденица, храмъ успенїе пресветыѧ богородицы.

Запис у требнику ман. Каленића. — Вуичь, 112.

1175.

Види бр. 3935.

1181.

4927 Сеи жезлъ даровалъ царь Алеѯи Коминь светомꙋ србскомꙋ Савви знакъ царскои власти поставлати игꙋмана самовластна, лѣта ѿ Христа ҂а҃ р҃ п҃ а҃

Натпис на штаци у ман. Хиландару. — Arkiv IV, 171 (Св. Гора, 35, са малим одступањима).

1199.

Види бр. 2996.

1200.

Види бр. 1066.

1220.

Види бр. 302.

1236.

[4928] Сїе крьсть св. Савѣ.[1]

Натпис на крсту у ман. Савини. — Стар. XI (1894), 110; Шем. Б. К. 1895, 35.

[1] У Шем. Иц і҃с х҃с ніка. Сы крть с҃тго Савїѣ.

1236.

4929 Вь сиже день ·ѕ҃· (Маја) принесень быс(ть) ѿ Трьнова града вь славноую лавроу Мылешевоу кралюмь Владиславом прьвы архїепископь и господинь српские земле светы Сава вь своје ѿчьство, вь лѣто ҂ѕ҃·ѱ҃·м҃·е҃·

Запис у рук. Н. Б. бр. 19 л. 59а. — Гл. X, 341.

1233.—1242.

4930 И мене грѣшнаго, недостоинаго раба твојего Стефана, сотворившаго и принешаго тебѣ крьсть сеи, милостыю же твоєю и помощїю и силою честнаго крьста, крала вьсѣхь рашскыхь земьль и поморскихь Владислава сохрани и помилуи.

Натпис око слике краљеве на ковчегу у коме се чувао крст од часног дрвета, и који је био у ман. Св. Павла у Св. Гори. Сад се не зна где је. — Опис ковчега и крста са овим цитатом налази се у синодским актима од године 1751. када је тај ковчег доношен у Русију. — Гл. XLIV, 270.

1243.

4931 Вь име wтьца и сына и светаго доуха. Вь лѣто ҂ѕ҃·ѱ҃·н҃·а҃· вь царьство благовѣрьнаго цара кирь Калоиана грьчьскаато, царьствоующааго вьсточныими землями и западьныими, нашемоу господиноу вьноукоу светаго Симеона, и прьвовѣнчанаго крала кирь Стефана младѣишемоу сыноу его вь вьсеи братии а прѣбольшемоу и прѣвеликомоу кралю Стефаноу Оурошоу вь своємь отьчьствѣ самодрьжавьнѣ царьствоующоу вьсѣми срьбьскыими землями и поморьскыими, а сего прѣосвещенаго кирь Савы прѣстоль прѣдрьжещоу богоносьномоу отьцоу нашемоу вьторомоу арьхиепископоу прѣосвещеномоу Арсению, и при блаженѣмь и прѣподобнѣмь отьци светогорьсцѣмь протѣ кирь Теодорѣ, вь дьни же тѣхь светыихь моужии нѣкоємоу чрьньцоу живоущемоу вь Светѣи Горѣ того прѣосвещенаго кирь Савы послѣдьниємоу оученикоу грѣшьномоу иеромонахоу Доментианоу богь прѣдложи оуразоумѣти житие сего прѣосвещенаго кирь Савы; и божиємь повелѣниємь и светаго доуха

наставлıаıемь и молитвою прѣосвещенааго кирь Савы окрьмлıаıемь, и тѣмь прописано бысть вь самои Светѣи Горѣ вь мѣстѣ рекомѣмь вь Карѣахь, и вь сихастарии того самого прѣсвещенааго кирь Савы, вь неиже црькьви светааго Савы иерусалимьскааго; а господемь нашимь Исоусь Христомь, и того молитвами прѣосвещенааго кирь Савы, за благые вѣры его и за любовь великоу, юже имѣаше кь прѣосвещеномоу си господиноу кирь Савѣ, благовѣрьныи господинь нашь Стефань краль Оурошь того ради посла иемоу богь прѣсьврьшеноу молитвоу его, и того харизма иемоу бысть та книга. Я господоу богоу нашемоу Ис. Хр. слава и чьсть и безначелние вь беськоначьные вѣкы, аминь.

Запис у рук. Беч. Б. бр. 57. — Дан. 1865, 340. — Види бр. 4932.

1252.

Види бр. 1029.

1254.

4932 Вь лѣто ҂ѕ҃ѱ҃ѯ҃в҃. индикта ·а҃і· вь царьство благовѣрнаго цара Грьком кирь Калоıана, и вь дьни самодрьжца срьпьскаго вьноука светаго Симеона, сына же Стефана.... (обрезано).. потомь бывшимь богоносци прѣосвещеннѣмь Арсении Деметиıаноу ермонахоу, ıакоже прѣжде речено живоущоу вь Светѣи Горѣ вь мльчалници сего светаго иже ıес(ть) именоуемо Кареıе, послѣднемоу оученикоу его бывшомоу, прѣдложии богь Отькрывь доухомь светыимь проразоумѣти житие сего прѣосвещеннаго Савы, и тѣмь сложено и прописано быс(ть) вь мѣстѣ вышереченѣмь Кареıахь, светаго доуха наставлениıемь и молитвами светаго за благые же вѣры, юже имѣше кь прѣосвещенномоу си господиноу Савѣ благовѣрныи господинь нашь Стефань краль Оурошь посла емоу богь прѣсврьшенноую молитвоу его сию книгоу, юже приеть, ıако прѣвеликы дарь чьстьнь.

Запис у рук. Пет. Б. — Отч. II. 1868, 119; St. V, 11. — В. бр. 4931.

1264.

4933 Вь име отца и сына и светаго доуха. Вь лѣто ҂ѕ҃ѱ҃о҃в҃·[1] вь царьство благовѣрнаго цара грьчьскаго кирь Михаила Па-

леолога вь третие лѣто, егда прѣе Цариградь оть Латинь, и царьствоующоу ему въсточьными землями и западьными, а нашемоу господиноу вьноукоу светаго Симеона, а[2] прьвовѣньчанаго кралю кирь[3] Стефана младѣишемоу сыноу его вь вьсеи братии его,[4] якоже дѣдоу его Немани бывьшоу младѣишемоу вь братии своеи, нь того молитвами и нарокомь его светыимь прѣбольшемоу и прѣвысокомоу кралю Стефаноу Оурошоу, и по благословенню светаго Симеона прѣдрьжещоу емоу прѣстоль дѣдинь и отьчинь и самодрьжавьно владычьствоующоу емоу вьсѣми срьбьскыими землями и поморьскыими, а прѣосвещенаго прьвааго архиепископа кирь[3] Савы прѣстоль прѣдрьжещоумоу такожде вьноукоу светаго Симеона, прѣосвещеномоу вьторомоу кирь[3] Савѣ а третиемоу[5] арьхиепископоу срьбьскыихь земль, при блаженѣмь и прѣподобьнѣмь отьци нашемь светогорьстѣмь протѣ кирь Ярьсении, и при светѣмь преподобьнѣмь отьци нашемь кирь Евьстатии, игоуменѣ хиланьдарьскые лавры, вь дьни же тѣхь светыихь моужии и по лѣтѣхь мнозѣхь племене светаго Симеона третиемоу родоу старѣющоу[6] се а четврьтомоу вь воиньство вьстоупающоу, благовѣрьномоу же кралю нашемоу сь вьсѣми сими прѣдьреченними и монастырь Светые Горы прѣдрьжещоу и прилежьно подвизающоу се о немь, и недостатька родитель своихь испльняе, и выше великааго монастира вь горѣ сьзда стльпь, идѣже живеть посѣтитель доушь[7] светыихь отьць живоущиихь вь светомь мѣстѣ томь, и вь дьни же того боголюбиваго христолюбьца за великое благовѣрие его и за любовь его, юже имааше кь Христоу богоу и кь прѣчистои его матери и кь светыимь родителемь его, вь роукотворенѣмь его стльпоу и живоущоу нѣкоемоу чрьньцоу, прѣдрьжещоумоу доуховьное правило светыихь отьць живоущиихь вь светомь[8] монастири томь,[9] прѣосвещеннаго прьвааго кирь[3] Савы послѣдьнемоу оученикоу иеромонахоу Доменьтияноу, Христось истиньныи богь не прьва царьствоуеи вь вѣкы и на вѣкы и на нась, прѣсветыимь доухомь своимь обьяви емоу житие прѣподобьнааго отьца нашего Симеона, и дѣтѣлию светаго доуха, и того светаго изволениемь тѣмь прописано[10] бысть вь Светѣи Горѣ а вь мѣстѣ рекомѣмь Хиланьдари[11] вь стльпоу Прѣображения[12] Сьпасова, и господемь богомь и прѣчистою его материю и молитвами светаго и прѣподобьнааго отьца нашего Симеона сия книга посьлана бысть емоу на благословение оть Светые

Горы вь срьбьскоую землю. Господоу нашемоу Исоусоу Христоу слава и чьсть и безначелие вь бескоиьчьиые вѣкы, аминь.

Запис у рук. Беч. Б. бр. 62. — Дан. 1865. 116.

Исти овакав запис са овим одступањима налази се и у рук. Беч. Б. бр. 25., и у рук. Одеске библ. бр. 31.:

[1] Нема Б. — [2] и О. — [3] Нема. О. — [4] своен Б. — [5] прѣосвещенаго вьторарго Савѣ третиемоу же. Б. — [6] сьстарѣющоу. Б. и О. — [7] доушь. О. — [8] светѣмь. Б. и О. — [9] того пр. Б. — [10] прѣписано. Б. — [11] монастири лавры хиландарскон. Б. — [12] светаго пр. Б.

И на завршетку у Б.:

О, светын Саво, божїи оугодниче, помилѹи ме.

1243.—1276.

[4934] **Сие моцш благочестиваго крала Стевана монаха Симеона сииь првовѣнчанаго кралька Стефана прьви Оурошa храма светаго Димитрия.**

Натпис на поклопцу са неког ковчежића у цркви у селу Домркама (котар Гатачки). — Шем. Хер. Зах. 1890, 126.

1303.

Види бр. 3808.

1318.

Види бр. 303., 304.

1320.

Види бр. 3254., 3255.

1281.—1321

Види бр. 4152.

око 1330.

*4935 **Побелѣнїемь оца и поспѣшениемь сина и съвршениемь светаго дѹха, сьи светыи и божьствьныи храмь иже вь светыхь отца нашего архїереа и чюдотворца Никωлы ѿ испрьва трѹ-**

долюбнѣ сьздань бысть иже вь светыхь к[р]а[лıемь] и вь царѣх мѹченикωм Стефанωмь третїемь Ѹрошемь, и сь настоанїемь светеишаго(?) митрополита Дьбрьскаго кѵр Николы, имже вѣчна память сь вьсѣми светими. Послѣди же грѣх ради нашиx божїемь пѹщенїем вь коньчное запѹстѣние ща...

Натпис изнад средњих врата у ман. Бањи код Прибоја. — Манастир је обновио патријарх Антоније (в. бр. 722), те је и натпис из тога времена. — Исписао † Атан. Пејатовић.

1332.

4936 Светыи Стефань краль Дечанскїи ҂з҃ω҃м҃

Натпис на крсту у ман. Дечанима. — По препису И. Јастребова; Деч Прв. 68.

1336.

Види бр. 3636.

1341.

4937 Помѣни, господи, благочьстивиx ктитори нашиx вь царстви си: Оливера дѣспота, и подроужїе Марїю, и чеда иxь: Дьницоу, Кранка, Дамїана, Бидослава, Дабижївa, Роусина, Оливера.

Запис у поменику Лесновском у Н. Б. бр. 235. — Гл. XVII, 12.

1342.

Види бр. 3664., 3782.

1343.

4938 Поѹченїе избранное ѿ светаго еѵгелїа и ѿ иныx мнωгыиx божьствьныиxь писанїи вь в'сакоую неделю и на господскїе праздникы, на поѹчение и на прочитанїе xрїстоименитїимъ людемъ, прѣложена съ грьчьскаго езыка на сръбскыи въ лѣт(о) ҂з҃ω҃н҃а҃ індїкта а҃і҃ [1]

Рук. XVI в. у Петр. Б. бр. 33. — Отч. II, 1868, 48.

[1] Исти такав почетак и у рук. ман. св. Тројице код Плеваља. — Гл. З М. 1901, 296. (Упор. бр. 4948.).

1345.

Види бр. 188., 3552.

1346.

4939 Благовѣрнаа и христолюбивaа и светаа царица Єлена србьскаа много оусрьдїе и любовь неизреченѹю о искани светых писанїи имѹщи елико дрѹгы никтоже, вь то врѣме пришьдши вь Светоую Горѹ Ядонскѹю не явѣ, нь некако прѣмоудро и покрьвено и обрѣте тамо нѣкоего старца Їωаникїа именемь, и моли оусрьд приложити ей на свои єзыкь протлькь светаго ієѵглїе еже исписа иногда блаженыи Θеωфїлакть архїепископь блыгарскы оумолєнь бывь блаженою царицею Марїею иногда. Сеи же благовѣрнѣи царици Єленѣ прїлежнымъ оусрьдныимь желанїемь и прошенїемь аз же таковомѹ боголюбномѹ прошенїю поклонив се прострѣхь рѹкоу послѹшанїа, и прїехь пѣро смѣренїа и начело положихь писати благодатїю и помощїю господа Їу Христа, емоу же слава и хвала вь бесконечнїе вѣкы, амин. Вь лето ҂ѕ҃·ω҃·н҃·є҃·

Запис у рук. XVII столећа у Лајпцишкој варошкој библ. (Slavica 8). — Спом. XXX, 45.

1348.

Види бр. 2852.

1349.

4940 Законь благовѣрнаго цара Стефана вь лѣто ҂ѕ҃·ω҃·н҃·з҃· индиктион ·в҃· вь праздникь вьзнесенниа господнꙑ мѣсеца маїа к҃·д҃· дьнь.

Сїи же законьникь поставлꙗемо от православнаго сьбора нашего сь прѣосвещеньныимь патрїархомь кѵр Їоаникїемь и вьсѣми архїереи и црьковникы малїими и великыими, и мною благовѣрнїимь царемь Стефаномь и вьсѣми властели царьства ми малїими же и великїими.

Натпис у рук. Рум. М. бр. 1707. — Флор. Прил. 14.

Овај се запис у разним рукописима налази у разним варијацијама, од којих наводимо још две:

4941 Законникъ цара Стефана срьбскаго.

Благочьстиваго и христолюбиваго македонскаго цара Стефана, србскаго, бльгаръскаго, оугар'скаго, далъмат'скаго, аръбанаскаго, ꙋгровлахїскаго и иньним мьногим прѣделомъ и земьлꙗм самодрьжъсца, соущаго милостїю вишьнаго бога, Їс҃. Хр҃. законъ и ꙋставь, поставлен'ни вь лѣто ҂ѕ҃·ѡ҃·п҃·з҃· иньдиктиѡнь ·е҃· вь праздникь вьзнесенїа господа нашего Іс҃ Ха҃, мѣсеца маїа ·к҃а·д҃· — ·к҃з· Сиже оуставь и законъ поставлени праведьним и чьстним сьбором нашего смѣренїа....

Запис у рук. Праш. Б. бр. 18. — Шаф. Рук. 65.
Такав и у Соф. Б. — Флор. 250.

4942 Благовѣрнаго и христолюбиваго маћедонскаго цара Стефана законь поставлени вь лѣто ҂з҃·ѡ҃·п҃·з҃ индиктионь ·е҃· вь праздникь вознесенна господнꙗ месеца маиа ·к҃а· день. Ови закони поставлени оть православнога собора нашего сь пресвѣщеным патриархом Јоаникиемъ и свема црковниема малиема и великиема и се мномъ благовѣрним царомъ Стефаномъ и се свомь властеломь од царства малиема и веѣиема. Закономь овиемь служени да буду.

Запис у рук. Загр. Б. — Флор. 259.
Види још: Pám. 29; Mon. Serb. 145, и Шаф. Рук. 15, 56, 62, 64.

1356.—1371.

4943 Вь сиже дьнь ·л҃· (јула) бысть ѡбꙗвленїе мощемь кралꙗ Владислава хтитора милѣшев'скога вь дьни многокраснаго цара Ꙋроша.

Запис у рук. Н. Б. бр. 19 л. 150б. — Гл. X, 342.

1371.

4944 Понеже оубо мнози пред многыми времены и лѣты и по различных мѣстѣх ѡбрѣтоша сѧ въ словѣн'ском нашемь ꙗзыцѣ прелагающе божественаꙗ писанїꙗ ѿ многопремоудраго и хꙋдожнаго ѕѣлѡ[1] скꙋпаго ел'линьскаго ꙗзыка въ нашь ꙗзыкъ, ихже имена не чловѣкы токмо вѣдома соут, но въ книгах паче живых богомъ написанна соуть, ихже послѣжде и лѣты и наказанїемъ и хоудожьствомь разꙋма ел'линьскаго ꙗзыка, ващеже добрыми дѣлы. И к вечерꙋ сльнчьнаго дьне захода седморичь-

наго рекꙋ вѣка и моеѧ жизни скончаніа, слꙋчи сѧ и мнѣ навыкнꙋти мало греческаго ꙗзыка, толико елико мощи ми [2] разꙋмѣти скꙋпость того, и тѧжесть прелаганіѧ ѿ онаго в нашь ꙗзыкь. Гречески бѡ ꙗзыкь ово ꙋбо ѿ бога исперва хꙋдожень и пространъ быст, ово же и ѿ различныхъ по временехъ любомꙋдрець ꙋхыщрень бысть; нашь ж(е) словенʼскы ꙗзыкъ ѿ бога добрѣ [3] сътворенъ быст, понеже всѧ елика створи богь зѣлѡ добра, нъ ꙋлишеніемъ любоꙋченіа любочьстивыхъ слѡва моꙋжен хытрости ꙗкоже ѡнъ не ꙋдостои сѧ. И ꙋбо колико любо [4] аще ѿ оного навыкохъ не хотѣхъ коснꙋти сѧ сꙋщихъ паче мене, рекʼше прелагати ѿ греческаго ꙗзыка вʼ нашь, по реченʼномꙋ: высочаишихъ тебе не ищи, и глꙋбочаишихъ тебе не испитꙋи, боꙗ сѧ и ѡного еже пострадаша въ ветхѡм и новѣмь писаніи, иже прешбидѧще дерзостиѣ смѣаше божственыхъ прикоснꙋти сѧ. Но ѡбаче божественым симъ моꙋжем, прешсвещенʼным, глаголю, митрополитѡм богоспасенаго града Сира [5] кѵр Ѳеѡдосіемь и пречестным, принꙋжденъ быхъ на превожденіе. И в лѣпотꙋ бо мню бѣ таковомꙋ моꙋжю иже ѿ ангелъ комꙋ [6] повелѣ [7] Діѡнисію просвѣщеніе пріемлющꙋ без расꙋжденіа повинꙋти сѧ, сыи бѡ ꙋбо истиньныи божіи човѣкь, аще икто дрꙋгыи, житіе ꙋбо сладко слышати сѧ имаше, спасително же подражати се, и полезно, не токмо бо ꙗзыкъ въ ꙋченіи имаше полезенъ слышещим [7], но и житие много множае подражающимъ полезно. Паче же подобает ми истинное рещи, елико ꙗзыкъ ꙋбо внегда глаголати неꙋподоблѧемъ имаше, толико и житіе внегда творитї е непостижимо. Всегда бо и присно по апостолѣ: заднѧꙗ забываите [8], на преднѧꙗ дѣꙗніа и видѣніа простираше сѧ, и сице свѣтлое любочьстна и любоимѣніѧ [9] и премꙋдрости вкꙋпѣ съ милостьнею имѧше, ꙗко же многыхъ быти вʼторыи. И сице ономꙋ блаженоѡмꙋ сіѧ и ина же мала елика къ благоꙋгожденію приходѧщꙋ, и многыхъ симъ собою дѣлании ꙋчащю, азъ же не продръзнꙋвъ, ниже на свою крѣпость слова и разꙋма надѣꙗ сѧ, не коуди то, но симь, ꙗкоже рѣхъ, понꙋжденъ бывъ, и на того богоꙋмолителныѧ и светыѧ молитвы надѣꙗ сѧ, почахъ и преложихъ светаго Діѡнисіѧ Ареѡпагита с поспешеніемъ и ѯодомь или ѿкꙋпомь сего светаго ми владикы и застꙋпника, и ина прежде сего преложихъ и по семь елика всещедрыи светыми его молитвами дасть богъ. Бою же сѧ рещи ꙗко азь преложихъ светаго Діонисіѧ, аще и преложихъ его, сматрла непостижимꙋю не малы [10] высотꙋ богословіѧ и светаго краинꙋю премꙋдрост и тинꙋ моихъ грѣхѡв добрѣ съвѣды. Книгꙋ же ꙋбо сію светаго Діѡнисіа глаголю в добра ꙋбо времена почахъ, егда божьстве-

ныѧ оубѡ црьквии и Света Гора раеви подобиѣ цвѣтахꙋ, ꙗкоже нѣкыи садъ при источницѣхъ присионапаꙗемь; свершиⷯ же тоу въ злѣише всѣⷯ злыⷯ времень, когда егда ѡгнѣви богъ христїане западныⷯ странъ, и подвиже деспода Оуглеша всѧ сербьскыѧ и греческы воиска [11], и брата своего Вълкашина кралѧ, и иныѧ велможа многыѧ, нѣгдѣ до шести десѧт тыс8щь избранныѧ воиска, и поидоша в Македонїю на изгнанїе Тоъкъ, не с8дивше, ꙗко гнѣв8 божїю никтоже мощенъ против8стати. Тѣⷯ оубо не изгнаша, но сами ѿ ниⷯ оубїени быша, и тамо кости иⷯ падоша, и непогребены пребыша, и много многое множьством ѡво оубо въ ѡстрїемь [12] меча оумроша, ѡво же в заплѣненїе ведено бысть; нѣцїи же иⷯ и гонезноувше прїидоша. И толика н8жда и зло лютыѧ ѡблыꙗ всѧ грады и страны западныѧ, елико ниже оуши слышаста, ниже ѡчи видѣста. По 8бїенїи бо [13] м8жа сего храбраго деспота Оуглеша просипаша сѧ Измаилтѧне, и полетѣша по всеи земли, ꙗкѡже птица по възд8х8, и ѡвѣⷯ оубо ѿ христїанъ мечем закалах8, ѡвѣⷯ же въ заплѣненїе ѿвождах8, а ѡставшиⷯ смрьть безгодна пож̔же; [14] ѿ смерти же ѡставшаѧ гладѡм погоублени быв̔ше. Таковыи бо глад бысть по всѣхъ странаⷯ, ꙗковыи же не бысть по [15] всѣⷯ [15] странаⷯ [13] ѿ сложенїа мир8, ниже по том таковыи, Христе милостивыи, да б8детъ. Ѧ иⷯ же глад не погоуби, сиⷯ поп8щенїемь божїимь волци нощїю и денїю нападающи снѣдах8. Оуви! оумиленъ позорь бѣ видѣти! Ѡста земля всѣⷯ добрыⷯ поуста: и людеи и скотъ и иныⷯ плодѡв. Не бѣ бо кнеза, ни вожда, ни наставника в людеⷯ ни избавляюща ни спасающаго, но всѧ исполниша сѧ страха измаилтскаго, и срьдца храбраѧ добаственыⷯ моужеи въ женъ слабѣишаѧ срдца приложиша сѧ. Б то бо времѧ и сербскыⷯ господ сед̔ми, мьню, рѡд конець прїатъ. И въ истин8 тогда оублажах8 живїи прежде оумршиⷯ. И вѣр8ите ми не аз, иже невѣжа по всем8 есмь, нъ и ѡнъ прѣм8дрыи на [16] Еллинѣⷯ Ливанїе не бы моглъ писанїемь представити ноуждоу, ꙗже постиже христїанъ западныⷯ странъ.

Хотѧщеи же оубо преписовати и прочитати сїю книг8, милостиви и незазорливи, молю сѧ, боудите моеи оума немощи и недостаткоу; и сами понеже и вы чловьцы и чловѣческым подлежаще, ꙗко треб8ете милости ѿ бога и прощенїа ѿ чловѣкь, прощенїю вашем8 и мене сподобляите, оу бога испращающе ѡставленїе безднѣ моего ѡкааньства грѣхѡм. И имь [17] же въ инокыⷯ мене х8даго аще хощеши оувидѣти, начало том8 ест ѡсмеричное число, среда же двѡсотное и первое, конець же

дєсѧто сь єдинѣмь накончаваєть сѧ [= Исаїа]. Лѣто тогда течаше ҂ѕ҃-ное ·и҃· сотное, ·о҃· и ·д҃· є индиктиѡн ·д҃·. Давшемꙋ богоу[18] и начати сїа и свершити благоизволшемꙋ слава честь и покланѧнїе в бесконечныѧ вѣкы, аминь.

Поговор у рук. XV века у Рум. М. бр. XCIII. — Вост. 161.

Овај запис се налази и на рукопису бугарске рецензије Беч. Б. бр. 14, који је са исправљеним правописом издао прво Миклошић, и који се, по препису проф. Мил. С. Павловића, разликује — сем буг. рецензије — још у овом:

[1] и ѕѣло. — [2] нема. — [3] оубо добрѣ. — [4] ꙋбо. — [5] Сѣра. — [6] по велїкѡм. — [7] нема. — [3] ѡставлѣѧ. — [9] любобꙋченїа. — [10] малъ. — [11] воѧ. — [12] ѡстрїе. — [13] же. — [14] пожѧ. — [15] нема. — [16] въ — [17] и имѧ. — [18] благомоу богоу.

1389.

4945 [Сїи] сиже дьнь (15 јуна) а вь лѣто ҂ѕ·ѡ·ч҃·з҃· быс(ть) бои кнеза Лазара сь Ямоуратомь царемь на Ко[сѡ]вѣ поли. И тоу многа троупиѧ падоше ѡть х[ри]стиꙗнь и Тоур'кь; Срьблıє бо [испр]ва разбили бѣхоу, и цара Ямоурата ꙋбыше, и[1] за[1] побѣжение[1] нѣкѡимь[1] ѡть[1] срь[1][бьскыхь] воискь прѣѡдолѣше Тоурци, и быс(ть) велико сьраженıє. Ꙋбише же и славнаго [срьбь]скаго господина кнеза Лазара. Все же тогда погоублıєныиє и крвь свою пролиꙗвше [хри]стиꙗни господь богь сподоби сь вьсѣми пострадавшими за имє єго, ємоуже слава.

Запис у рук. Н. Б. бр. 19 л 101б. — Гл. X, 341.

[1] Ово писано по неструганом месту.

4946 Сїе рѣчи писаны выше на стльпꙋ мраморьнꙋ на Косовꙋ.

Чловѣче, иже срьпскые земле стоупаѥ, пришльц ли єси, илы соущи тꙋ, кто єси и что си єгда (снегдꙋ) прїидѣши на полıє сїє, єже глаголıєт се Кѡсово, и по вьсѣмꙋ оузриши пльно костїи мрьтвыих, таже и с ними каменно єстество, мене крьстовьображен'на и знамєнна посрѣдѣ зриши просто стоєща, да не прѣмѣниши, да не прѣзриши, ꙗкоже что тꙋнıє и сꙋєт'но, нь молю те, прїиди и приближи се кь мнѣ, ѡ любими, и расмотрї словеса, иже приношꙋ ти, и ѿ того имаши разоумѣти, коєє ради вини, и како и почто стою азь здѣ, понеже истинꙋ ти глаголю, нын'ше ѿ одоушевлıєннаго, вьсє по соуществоу хощꙋ ви извѣстити сьдѣꙗнна.

Здє нєкогда велıкы самодрьжьць, чюдо земльноє, и рыга срьпскы, иже нарицаємы Лазарь кнеѕ великыи, благочьстїю непоколѣбимы стльпь, богоразоумїю поучина и мꙋдрости гльбина,

ог҆нїи оумь, странныи прѣдстатель, питатель альчющим и ницим помилованїе, скрьбым милованїе и оутешитель, иже вса любеи елика Христос хощет, къ семꙋ бо своимь изволенїемь самь собою, паче же и съ вьсѣми своими бесчисльное множьство, елика под роукою его, моужїе добрїи, моужїе храбрїи, моужїе въ истинꙋ въ словѣ и въ дѣлѣ, ꙗкоже ѕвѣѕды свѣтлы блєтеще се, ꙗкоже земла цвѣтци прѣиспьщрен҆ны одѣанїи златомъ и каменїемь чьстнымь оукрашенїи, множаишїи кони избранныї и златоседлъни все дивни и красны вьсадници ихь всеплеменитїих и славных, ꙗкоже кто добры пастыр же и прѣдстатель мꙋдры агн҆це словесные приводить ѡ Христѣ кончати доброе, и страданїю вѣн҆ць вышнєе славы причестьни быти, тѣмже съгласно многое бесчисльное множество вькупѣ съ добрыим и великыим господїном доблєю доушею и вѣрою поврьдѣнши, ꙗкоже на чрьтогь краснь и многоꙋхан҆ное ꙋпитѣнїе на врагы ꙋстрьмише се, и соущаго змїа поправ҆ше и оумрьтвише ѕвѣра дивїаго и великаго сꙋпротив҆ника, и неситаго ада в҆сеꙗд҆ца, рекꙋ же Ꙗмоурата, и сына егова, аспидово щедїе и ехидново, щене лъвово и василисково, нъ съ ними инѣхь не малѣх. Ѡ чюдеси божїих же сꙋдбь! Єть быс(ть) доблїи страдалць рꙋкама безакон҆нима агаранскыма, и конць страданїю добрѣ самь прїемлет, и моученикь Христовь бываеть, великы кнеѕ Лазарь, не ин҆ бо дроугыи ꙋсекиꙋ его, ѡ любици, нь сам роука оубїнце того сына Ꙗмоуратова.

И сїи вса реченна свршише се въ лѣтѡ ҂ѕ҃·ѡ҃·ч҃·ѕ҃·, индїкто ·в҃ı· мѣсеца їюнїа ·е҃ı. дьнь, в҆ вто(рни)к ча҃ же сꙋшꙋ или ·ѕ҃· или седмомоу, невѣдѣ, богь вѣсть.

Запис у рук. Карл. Б. — Хиљф. III, 193.

4947 Сраженїе сїе бисть на полю Косовꙋ, лѣта господнꙗ 1389, іꙋнїа 15, междꙋ злочестивим царем Ꙗмꙋратом тꙋрскимъ, и светимъ кнꙗзем Лазаремъ, царем србским. Изволитъ ли кто посмотрити на иꙋмери да зритъ. 1. На вечери распра за невѣрство междꙋ главним воиводамъ Милошемъ и Бꙋкомъ. 2. Милошъ клѧтвꙋ свою исполни, Ꙗмꙋрата царѧ ножемъ прободе. 3. Милошъ съ Миланом и Иваномъ крѣпко Тꙋрке поражахꙋ. 4. Милош лишен конѧ на коплю скакаше. 5. Бꙋкъ невѣрство свое ѿкри, и с воинством своимъ ѿбѣже. 6. Светїи велики кньазъ Лазаръ мечное ꙋсѣченїе прїѧтъ съ Милошем и прочимъ воеводамъ. 7. Ѡбрѣтенїе и пренесенїе честних мощеи въ Раваницꙋ манастирь светаго и праведнаго кнѧза Лазара.

Орѫжиѧ своѧ славна три воиводе главне подъ ноге врагомъ своимь даша, ерво закистию ѿ своихъ ꙋѩзвлени биша, смислиша они съ вечере еще лютѹю змїю ꙋбити и чада своѩ свободити. Вѹкъ Бранковићъ ѡ томь не брежаше, но Тѹркомъ волѩше.

Всѧкое царство раздѣлашеѣ сѧ на сѧ запѹстѣетъ, и всѧкъ градъ или домъ раздѣливи сѧ на сѧ нестанетъ. Мат. гл. 12. ст. 25. Ѡ Сербие славна, нинѣ же бѣдна, когда би ти сего гласа господнѩ блюстително слѹшала со синми твоими, не би орѹжие твое силно врагомъ твоимъ подложено било; нинѣ же чада твоѧ воздихаютъ, егда первѹю славѹ свою поминаютъ.

Натпис испод слике боја Косовског у трапезарији ман. Раванице (Срем). — Nadpisi, 319.

1392.

Види бр. 1107.

4948 Поѹченнїа избрана ѿ светыхь еѵг. и ѿ многыхъ божественыхъ писанїи, глаголѥма ѿ архїерел изь оуссть вь всакоу неделю, на поѹченїе хрїстонименитымь людемь, или прочиталема, ꙗкоже и на господьскые праздникы и на избранныхь светыхь. преложена из грьчьскаго ѥзыка на словенскые книги вь лѣто ҂з҃ц҃ ѿ начела, индиктѹ ·а҃і· Слово ·а҃· ѡ Митари и Фарисеи.

Почетак рукописа писаног 1621 у ман. Хрмњу, сад у ман. Лепавини. — Лет. 160. 21. (Упор. бр. 4938).

1371.—1394.

4949 Вь Христа бога благовѣрни краль Марко ктитор светаго храма, (вѣч)на мѹ паметь.

Запис на камену узидану код ман. св. Димитрија у Сухој Реци (Ст. Србија). — Гл. XLVI, 224.

1420.

*4950 Елицы прочитаете грѹбыѧ моѧ стихы, иже в конецъ рачителства достигшимъ бић третїаго на десѧте ѡбхожденїѧ, рѹкою смиреннаго епактита Яндонїѧ Рафаила, в лѣто ҂ѕ҃ц҃к҃и҃, крѹгъ слъницѹ ·в҃і·, и лѹнѣ ·в҃і·, демеліе ·е҃і·, индікта ·г҃і·, а въ ѡкрѹженїю алфавитскихъ ѡбхожденїи христоисповѣданыѧ пре-

мѹдраго Лва деспота ·п· дрьствующѹ(?) же в' Константинополи Манѹилѹ Палешлогѹ, и пакы в' державное лѣто благочестиваго Стефана деспота, сербскые державы царства начелство правѧщѹ; свѧщенствѹющѹ же вселенскомѹ патрїархѹ кѵр Ĭωсифѹ, Далматскыѧ же державы свѧщенства началство правѧщѹ патрїархѹ кѵр Никωнѹ.

Запис уз похвалу кнезу Лазару у препису од 1780 године у Карл. Б. — По препису г. Д. Руварца. Помиње се у Кн. Лаз. 8.

4951 Въ лѣто ≠·ѕ·ц·к·и· инд. ·гı· прѣстави се митрополитъ россїискыи Григорїа Цамблака.[1]

Запис у рук. ман. св. Павла у Св. Гори. — Петк. 33; Гл. XLIV, 288.

[1] У Гл. Григорїе Цамблакъ.

1421.

4952 Стоко л̃ и моч(?)ило в̆ ѹ̃ ӂ патръ господи мои и боже мое помилѹи ме грешнаго и непотребна зѹги фафат (?).

Стефанъ Лазаревичъ деспотъ и наслѣдник землѥ кранчевскїѧ сїю книгѹ писа за доушевно спасенїе въ лѣто ≠·ѕ·ц·к·д·, їндиктїωн ·ег·, месеца авгѹста ·к· дьнь.

Позниjи запис у рук. Н. Б. бр. 320. — Катал. Н. Б. 200.

1402.—1427.

4953 Сїе начало паралипоменоу Зонаринѹ царьскыих книгъ ѿ преписавшаго кнїгоу сїю, сие предсловие.

Подобаше намъ, рече великыи въ оучителих, не ѿ писанїи, или книгь просвѣщати се, нь чисть имѹще разоумъ доуха благодатїю ωсвещати се, и ѥкоже книгы чрьнилωм, сице срьдца наша доухωм светыим написана имѣти, и таковые благодати причестникы показоуеть нѣкые ѿ праведникъ но (?) Аврамма, Мелхиседека и пωдобных сим. И оубо аще и благодатїю еже въ доуши его соущѹю въ тѣх благодать разоумѣнь имена их и жительства, и ѥже ω них сказанїѧ книгами и писаньми извѣстнѣ разоумѣ. Сего ради и во многых словесех своих ω сих стежани и прочитани съ прилежанием оучїт, по реченномоу: испытанте божьственаѧ писаниѧ, и ωбрѧщете в них живот вѣчныи. Сиѧ оубо не простѣ и ѥко прилѹчи се испоутѹе аще и багренїцею ωдѣань и о ωроуженостви пекы се великы само-

дрьжьць срьпскыи деспот Стефань, нь ѕѣло опаснѣ и внима-
тельнѣ, ꙗкоже аще ѡ тѣхъ єдинѣхъ попеченїе имѣла бы точию и
тѣхъ сладостию оупивше се того доуши, несытно раченїе къ сихъ
стежанїю полагаетъ, не по древнемоу ѡномоу Птолемеѹ, иже
многочисление книжное къ оудивленїю тъчїю и чловѣчьсцѣ хвалѣ,
а не къ ползы доушевнѣи написавшемоу, нь еже тѣхъ премоу-
дростию оукрасити н҆равы и словеса, и тѣхъ благодатию доушѹ
просвѣщати, и къ богопознанїю привлачити. Б сихъ и сицевыхъ
попеченїе имыи ѡбрѣте нѣгде и чюдиѹю сїю книгоу мѹдрѣи-
шаго Зонары, ꙗкоже нѣкы новы параипомень прочїимъ лѣто-
писателемъ, недостатьчнаѧ ихъ наполнѧе, по емоуже и древныи
Моусеискыимь и чьтвероцарственым. И сїю вдасть чьстнѣишомоу
свешен҆нонокоу Тимофею, принести къ Светоую Горѹ, къ ѡби-
тель хиландарскоую къ порѣписанїю (!), иже по малѣ и быс(ть)
игѹменъ тое лавры Хиландара, при немже и сьвер҆ши се книга
сїѧ по҃сѣ(!) а по еже принести сїю в҆дасть мнѣ смѣрен҆номоу и
грѹбѣишомоу в разѹмѣ Григорїю еже прѣписати сїю. Азъ же
стрьмнины прѣслоушанїа ѿчьскаго бое се, и многаѧ благо-
дѣѧнїѧ на нас сьдѣанїѧ владыкою нашимъ самодрьжьцемь при-
сно въ памети имы, недоугь належащїи ми тѣлеси забывъ, и
прѣдлежащїи ми трѹдѹ покои в҆мѣнивъ, оусерьд҆нѣ приꙗхъ по-
велѣное ми свещен҆нѣишимъ моужемъ. Но приемъ не своечин҆нѣ
или самооустремителнѣ начехъ, ꙗкоже ѡбычаи ѿ добрѣ вѣдещихъ
навыкѡхъ не прежде прѣписовати, дондеже прочитанїемъ разоу-
мѣти въ книзѣ лежащаѧ, каково ѿворенїѧ или прѣписанїа
имать, ꙗко да и ключимые ловитвы разѹма прѣмо сихъ оусто-
метъ. Тѣмь и мы прочотше и ꙗже оуко ѿ състроивщаго зѣло
благоразоумна ѡбрѣтоxомъ, а ꙗже ѿ прѣписанїѧ многа невѣ-
дѣнїа и смѣшна исполнена, понеже грѹбыми нѣкыми поселѧны
прѣписа се, и идеже оумножит се л҆жа, и истина к томоу не-
извѣстна бываеть тамо. Сего ради...... ихъ сице разоумѣва-
ющихъ...... печаль бо прїет҆ ме ѿ невѣжде и растлѣвающихъ
въ словесѣхъ разоумъ, и ѡ семъ зѣло потщанїе положихъ еже
ѡбрѣсти тъждее ѡбразы книгы по греческомоу, къ пощи(!) испра-
вленїа недостатьчьныим, и никакоже ѡбрѣтоxъ. Нь по семъ книгы
древнїе Моvсеевѣхъ пет: бытие, исхѡд, левитко, числа и второ-
законїе, Ісоуса Навина и сѹдїе, кь симъ и к҆нигоу четвероцар-
ственоую, еще же и ѡбоѧ параипомена и двѣ исторнкїе срб҃ѣ.
и сихъ помощь правленїѧ имѣхъ даже до послѣднѧаго плененїѧ
сынѡв Ісраилевь Навоуходоносорѡм. По сихъ же вь повѣсти
вьшед ѡ бранѣхъ халдѣискыхъ и сирѣчь ассѵрени....скыихъ и ми-

дѣискыхъ, где сихъ повѣдителе ѡбрещеши, еже испытати истиноу, Ѯенофона, глаголю, Иродота. Єгда ли ѡ Римлѧньскомъ сказанїи где Япїана Ритора, иже и римьское съставленїе написавьшааго, и Диѡна Моудреца, и прочихъ римьскихъ повѣдателеи. Єгда же ли ѡ црьквныхъ повѣстехъ ѡ светыхъ апостолѡхъ, глаголю, и въселеньскыхъ архїерешхъ даждь до прьваго събора, где Єусевиꙗ Кесарїискаго, епископа Памфила, и по сихъ Феѡдорита Кирскаго и Никоутоу Ритора ѡбрѣсти мощно. Нь и аще въпросити ми кого ѿ книжное исправленїемъ заклатїа, ѿвѣщаше ми, ниже видѣти сихъ, иныиже ниже имена слышати прѣжде, кольми паче намъ ѡбрѣсти сихъ къ свидѣтельствꙋ и помощи оудобно бѣ, ниже бо наша сїа, ни нашее силы и разоуима, нь оусрьдїе, рече, мрьтвыихъ въздвизает, и прочаа сицевыхъ многа. Къ симъ прочее елико по силѣ хꙋдомꙋ нашемоу разоумꙋ и не малꙋ помощ имуще лѣтописателꙗ Геѡргїа инока моудрѣишаго, ѕѣло бо съходитъ се въ многихъ семоу Зонарѣ. И сими правленїа до скончанїа книги никако же ѡблѣнихъ се, нь елико по достижномоу недостатьчнаа напольнꙗе, излишнее же и поселеньское въ благоразꙋмное прѣлагае, недовѣдомаа же и въ нашихъ ѡсташе недовѣдома вѣдещиим разꙋмѣти. Молю же прѣмꙋдраго и кроткаго, емꙋже и съ любоптроудїем написахъ книгꙋ сїю, аще что разоума достоприетно ѡбрѣщеть се въ нашихъ сихъ гроубыихъ начерьтанїихъ, не ꙗко наше или нашего наказанїа и разоума, нь ꙗко прилꙋчаа блага блазѣ приꙗти сїа; невѣдѣнїа же и ненаказанїа нашего наготоу богатествомъ свое премоудрости прикрыти. Єще же хотещїимъ прѣписовати въ кратцѣ речемъ. Разоумѣите, ѡ сїи ꙗ҃ соуть множаиши, ѿ иже нашего наказаниꙗ, глаголю, словеньскаго писанїа извыкшихъ и въ прочитанїихъ и прѣписованїихъ, ꙗже недомыслимое тѣмъ и не пѡ тѣхъ вꙑченїю ѿ недостатьчства недостаточно вьмѣнꙗют по реченномоу: малодꙋшное малодоушїе вълагает, нь не достоить сице вьмѣнꙗти хотещемоу правѣ разсꙋдити разоумѣнїа, нь ꙗкоже многыи въ богословиихъ Григорїе рече: мы оубо, рече, по срѣдѣ вьмѣстеще се божственыихъ писанїи, всꙗко высокыхъ мыслїю, и дебелеишихъ оумѡмъ ѿстоупимъ; ѡво бо ѥс(ть) сънїѡсоудно, ѡвоже долоу плѣжно, и вькоупѣ ѡбоꙗ зазрѣна. Сице и ѡ реченныхъ хотꙗщемꙋ праве разоумѣти дольжно ес(ть) по средѣ вьмѣстити се своихъ же и тꙋждихъ разоумѣнїи, и ниже своꙗ ѿ самочиниа оублажати, ниже тоуждиим ѿ невѣждьства дивити се, нь правиломъ расоуждениїа лꙋчшее хꙋждьшаго прѣразсꙋдивъ изьбрати, ꙗкоже рече апостолъ: хꙋждьшее ѡ-бьльшаго без всꙗкого прѣкословїꙗ благословꙗет се, сице и ѡ сихъ разоумѣи ѡ сын.

И ѡ семъ молю, ѡ разѹмнѣнши прѣписателю, ꙗко не грѹбостию словесь ѿвлачить ти се къ оукоренїю, нь паче по срѣдѣ сиҳ разоумѣнїа испытаи оубѣгнѣнии ѡсѹжденїа, нас оукоризны свободивь. Ѩже бо зриши въ ҳоудыҳ нашиҳ начрьтанїиҳ лежещаѧ не простѣ, и ꙗко прилоучи се соут, възлюблене, нь ѿ наказанїа добрѣ вѣдещииҳ, и многа искоуса и врѣмене. Въ искоусѣ бо прѣмоудрос(ть) и вь лѣтѣ ҳоудожество, рече прѣмѹдрыи Сирахъ. Сроки бо малые и великие и посрѣдствьные, такожде и три ключе, по томоужде чиноу ѿ ниҳже великїе оубо выше реда надлежеть, срѣдне же по срѣдѣ, малые же мало что ниж҄ше, ꙗкоже нѣкаꙗ оуста мененаѧ прѣпоконще словоу оуставивше се сылы же надлежещее словесем тако имоуть къ словесемъ своиствьное вь съгласїю, ꙗкоже зѣница къ ѡкоу, или словоу глась или безд8шнымъ цѣвницамъ и гоуслем протежен҄наѧ брецала и проврьтѣн҄ные оустлины; и ꙗкоже сїа кромѣ сиҳ сице а словеса кромѣ силъ, нь аще не ҳ8дожник ҳитрос(ть) в ниҳждо покажеть, всѧ безделна, ꙗкоже рече апостоль: аще, рече, не дамъ слово разоумно гласоу, бѹдоу пѡдобень глаголющемоу иноезычьскы, елико бо рече аще ключит се родовь гласныҳ вь мирѣ, и ни единь же иҳ безгласенъ, аще пищаль, аще ли гѹсль, аще не покажеть в ниҳ ҳоудожьникъ разньство; како разоумѣет се пискан҄ное или гоуден҄ное, аще бо трѹба безьвьстень глас дасть, кто оуготовит се на брань, сице и ѡ сиҳ вьими.

Запис у рук. — Чтен. 1847, I стр. а҃—г҃.

1431.

Види бр. 2729.

1452.

Види бр. 3688.

1456.

Види бр. 4058.

1467.

[4954] 1772 г. у извештају о сремским манастирима помиње се да је на зиду ман. Бешенова био натпис да је живописан 1467 године. Тога натписа сад нема.

Шем. Срем. Карл. 1892, 10.

1478.

Види бр. 2362.

[4955] Катарини кралици босанькои Стипана херцега ѡ(ть) светога Саве, ѡ(ть) порода Елине и кѹће цара Стипана роени Томаша крала босаньскога жени, коа живи годинни ·н· и ·д·, и примин8 8 Рими на лита господна ·ч·8·о·н· лито, на ·к· и ·е· дни октобра. Споменикь не писмомь поставлень.

Натпис у „Ara Coeli“ у Риму. — Mon. Serb. 519. Лажан натпис.

1485.

4956 В лѣто ·з·ц·ч·г· поѣе Станиша Ивановић на портоу цара соултань-Бахазита.

Запис у стар. штамп. књизи у ман. Пиперској Ћелији. — St. X, 261

1494.

Види бр. 3553.

1496.

Види бр. 3034., 3783.

1498.

4957 Образъ пресвятїя богородицы на сребру изрезанъ, тр8домъ Петра воиводе и Петрашина воиводе и Вукдрага воиводе в лѣта 1498.

Помиње се међу утварима пренесеним из м. Хрмња у м. Марчу, у списку који је приложен уз меморијал вараждинских Срба од 1750 год. — Год. II, 260.

1514.

Види бр. 3254.

1515.

4958 Кивот едан сребрн с подписом сицевим: Ова црьковъ монастира Хрмня, храма светаго архиереа Николая скова се в лѣто 1515 тр8домъ и подвигомъ старца Макарїа.

4959 Потиръ велики сребрн и позлащенъ скова се у лѣто 1515.

Помиње се међу утварима које су пренесене из Хрмња у Марчу, у списку који је приложен уз меморијал вараждинских Срба 1750 год. — Год. II, 260.

1516.

4960 Кадилница велика сребрна скова се 1516 лѣто.

Помиње се међу утварима пренесеним из м. Хрмњд у м. Марчу, у списку који приложен уз меморијал вараждинских Срба 1750 год. — Год. II, 260.

1518.

Види бр. 4026.

1520.

*4961 Свитакъ пописати завѣщателнїй Ѳеѡфїломъ їгѹменомъ первымъ, лѣта ҂з҃к҃н.

Помиње се у списку ствари ман. Шишатовца из краја прошлог века. — Саопштио ми г. Ил. Руварац.

1533.

Види бр. 3152.

1535.

4962 Сїа приведоше се Гаврїиломъ свѧщеномонахом и препротом Светїе Гори ѿ грчскїе книги в србскѹю и да вь царскїе и свѧщенїе обытелы великїе лавры србскїе глаголеми Хїландар, вь лѣ(то) ҂з҃м҃г.

Запис у рук. уз штамп. литургију у приват. рукама у Возући. — Д. Б. Ист. 1889, 359; Шем. Даб. Б. 1884—86, 12.

1539.

4963 Ва име ѡца и сына и светаго дѹха. Да се има знати каде поче се манастиръ Бездин правити ѿ созд. мира

҂.З.М.Н., рождаства Христова ҂.А.Ф.Л.Д. и нарече се храмъ вьведение богород. настоѧнием̾ Їѡасава Милѹтиновића архїмандрита, и са помощїю васеа брати и христиана, при мене икономѹ Леѡнтиѹ Богоевићѹ єромонахѹ.

Запис у стар. штамп. књизи у ман. Бездину. — Гл. Ист. 1890 (VII), 123.

1542 (?)

Види бр. 4027.

1543.

[*4964] Изволенїемь оца etc. написа ся сїа паперта при игѹменѹ Силвестрѹ їеромонахѹ вь лѣто 1543, мѣсеца окт. 4-ти денъ.

Натпис који је био у ман. Крушедолу и који се помиње у извештају о срем. ман. од 1775 год. — Исписао г. Ил. Руварац. (Помиње се у Шем. Срем. Карл. 1892, 4).

1545.

Види бр. 3096.

[4965] Изволенїем (итд.) сей светый храмь благовѣщенїѧ пресветиѧ богородицы подписа сѧ при игѹменѣ Їоакїмѣ їеромонасѣ, и соверши сѧ при митрополитѣ кѵр Логїнѣ, и при їгѹменѹ Пагкратїи їеромонасѣ вь лѣто 1545, їнд. 4, крѹг сл. 26.

Натпис који је некад био на паперти у ман. Крушедолу. — Nadpisi, 107.

*4966 Книга панагирикъ съ подписомъ сымъ: Сїя свята и божественна книга, глаголеми панагирикъ, монастира Шишатовца, храма рождство пресвятїя богородицы, идѣже многоцелабнїя мощи почиваютъ святагѡ и праведнагѡ и дивнагѡ Стефана Щиляновика, сербскаго деспота ҂.З.Н.Г.

Помиње се у списку ствари ман. Шишатовца из прошлог века. — Саопштио ми г. Ил. Руварац.

1547.

Види бр. 1537.

1552.

4967 Ва лѣто ҂.з҃.ѯ҃.а҃. мѣсеца септемврїа трети денъ. По семъ ведомо да есть за сїе светое еѵангелїе како избра некоего христолюбца именемъ Милко, искѹпи сїе светое еѵангелїе ва времена лютаго салтана Сѹлеимана амирє, и приложи сїю книгѹ светои великомѹченицѣ Петки, монастирѹ томѹ, да естъ на здравїе телѹ и на спасенїе дѹши.

Запис у рук. ман. Шишатовца, забележен 1772 год. — Спом. XIX, 56.

1554.

Види бр. 3627.

1557.

4968 Здѣ престави се монахъ Їωвъ вь лѣто 7065.

Запис од године 1776 у записнику манастира Раковца, где се вели да је такав натпис био тада на неком гробном камену код тог манастира. — Nadpisi, 196.

1557., 1706.

4969 Сїа книга, глаголеми диипѹтъ Григорїа са Єрваномъ, списана ҂.з҃.ѯ҃.е҃.

4970 Подписата паки ҂.з҃.с҃.д҃.і҃.

Запис у рук. ман. Шишатовца забележен 1772 год. — Спом. XIX, 57.

1561.

4971 ҂.з҃.о҃.д҃. азъ смирени Паѵелъ по милостїю божїею митрополїтъ Зворничкїи и настоянїемъ игѹмена Григорїа и проч.

Натпис који је био у старој цркви ман. Петковице. — Лет. 1829 I, 124.

1565.

4972 Вторая церковъ. В лето 1565 отъ рождества Христова нашедшимъ Тѹркомъ на державѹ мацарскую и попущенїемъ божїимъ вь свою власть грехъ ради хрїстиански покоривше, и многе хрїстїанске церкве и манастыре опустошиша и разориша, ꙗкоже и манастирь сеи до конца своимъ свирепствомъ разориша. Паки на ново трудъ приложили церковъ обновити воспоможенїемъ богоматере, и испросивша отъ тогда бывшихъ владѣтелеи турскихъ прежде державши грунтъ манастиру и слободу, при игумену Василїи родомъ Пожаревчанину, котори и самою рукою своею написа.

Преписато изъ стари протокола мною Мѵсеи Петровичь бивши житель Шаначки, игумен же манастира Бођани.

Запис у рук. ман. Бођана. — Лет. 9 (1827 II), 5.

1566.

4973 В лѣто 1566-го у Бачу отъ Турковъ заче се междусобна бранъ, и пободоша се ножеви на сами Петровъ данъ, и остаде ихъ мертви на плацу дванаестъ. После тога властелинъ посече петорицу, а другия позатвора у тамницу. И сие написа на знание последнимъ игуменъ Василие Пожаревчанинъ.

Мною преписато игуменомъ Мѵсеемъ Петровичь, бивши жителъ Шаначки, ї. Б.

Запис у рук. ман. Бођана. — Лет. 9 (1827, II), 7.

1568.

4974 От бытїꙗ лѣта 7076 (написан је лик св. Димитрија у ман. Вел. Ремети с јужне стране).

Запис од год. 1772 од тадашњег игумена. — Nadpisi, 199.

1572.

4975 Сии изводъ ѡбрѣтох азъ Иаковъ въ книгах Петра царя болгарскаго иже бѣше томꙋ настолни градъ велики Преслав, и ꙋмре ва велики Римъ.

4976 Сие же ѡбрѣтохъ азъ попъ Іѡаннъ Лоровић ꙋ книги попа Станка Поповића, иже бѣше преписана ѡт Адама ҂з҃п҃ ва Венеци.

Запис у рук. арх. г. Дучића од године 1836. — Стар. III (1886), 98.

1573.

Види бр. 949.

1575.

4977 Сїа книга, глаголеми панагирикъ, мон. Шишатовца во лѣто ҂з҃п҃г҃.

Запис у рук. ман. Шишатовца забележен 1772 год. — Сном. XIX, 57.

1574.

4978 Изволенїемъ оц҃а и воплощенїемъ сына и совершенїемъ свѧтаго дꙋха, списа сѧ сїѧ светаѧ и дꙋшеполезнаѧ книга еѵаггелїе повелѣнїемъ Маѯїма монаха и игꙋмена въ монастырѣ Фенекѣ, въ предѣли сремском близъ рѣки Савы въ лѣто 7082, Христа же 1574. Въ то врѣмѧ правѧщь престолъ пекскїи блаженнѣишїи патрїархъ кѵръ Макарїи. Сїю же книгу ѡписахъ азъ многогрѣшныи Орестъ їеромонахъ; начахъ писати месеца декемврїа і-го, и совершихъ марта 24-го при Арсенїи еклисїарсѣ.

Запис у рук. који је био у ман. Фенеку. — Рак. 4.

1576.

[4979] Године 1753 налазила се у манастиру Беочину „црков сребрна позлаћена ман. Хопова“ (модел од цркве Хоповске или артофорион) „с пет трула, кована 7084.“

Шем. Срем. Карл. 1892, 5.

1579., 1622.

4980 В лето 1579-го престави се ігуменъ Василие Пожаревчанинъ, и во своемъ монашестве богоугодно поживе; лета живота єго бистъ 69, и богу духъ свои предаде.

4981 Того же лета постави се игуменъ Кирилъ Морачанинъ, и зло пострада отъ Тȣрака. На сами божићъ однеше га у Бачъ у гвожђю окована, и тринаестъ мѣсеци билъ у Бачу у аресту. И монастиръ плати три кесе гроша 1800 воринти за узрокъ тои, где нашал се человѣкъ убиенъ у Округлаку, на грунту манастирскомъ. И пущенъ Февруария 26-го в лето 1622.

Запис у рук. ман. Бођана. — Лет. 9, (1827 II), 8.

1581.

Види бр. 3255.

1586.

Види бр. 949.

1589.

*4982 Книга рȣкописна Іѡанна Златоустаго: Сія книга монастира Шишатовца, храма рождества пресвятія богородици идѣже многоцѣлебнія мощи почивають святаго Стефана Щиляновича ҂з҃ч҃з҃.

Помиње се у списку ствари ман. Шишатовца из прошлог века. — Саопштио ми г. Ил. Руварац.

*4983 Сїа книга, житїа святых, святоврачевскаго манастыра Раковца, писа ю їеродїаконъ Тимодеи въ лѣто ҂з҃р҃ во державїи и владѣнїи тѹрскогъ царя Амѹрат амири.

Познија запис у рук. ман. Раковца.

1594.

Види бр. 3735.—3737.

4984 „И еще же на единомъ мѣстѣ въ предреченои книзѣ: подписанїи сѹть въ то лѣто 7094 Христово же 1586 Нїкифоромъ тогдашнимъ монахомъ подписанъ игѹменъ Георгїи и їеромонахъ Григорїи, ꙗко во время ихъ въ тое самое лѣто, пишетъ, сожженымъ быти мощемъ светагѡ Саввы первагѡ архїепископа сербскагѡ Срацинами въ Бѣлградѣ, на мѣстѣ Врачаръ зовомъ.

Запис у рук. који је био у ман. Фенеку. — Рак. 4.

1608.

4985 **Изволеннемь отца.... потписа се сеи божественныи храмъ въ име светаго архиереа и чѹдотворца Христова Николаꙗ, при архиепископѣ србскомъ кѵр Їѡ(а)нѣ, и при митрополитѣ Бѣлградскомъ кѵр Їоакимѣ, и Темишварском кѵр Неофитѣ, и при игѹменѹ кѵр Євсевию. И о семь потрѹди се Митрофан їеромонахъ и плати, богь га прости. И сьврши се в' лѣто оть Адама 7116, ав. 6-го, ѿ Христа 1608 годинн.**

Натпис који је негда био над папертним вратима у ман. Хопову. — Nadpisi, 150; Шем. Срем. Карл. 1892, 6.

1609.

Види бр. 4129.

1616.

Види бр. 3180.

1622.

Види бр. 4979.

1630.

Види бр. 3750.

1631.

4986 Азъ смирени архиепископъ пекьски Паисеи сь митрополитомь белиградским и сремским Авесалономь доѣохом здѣ вь монастырь Шишатовацъ на поклоненїе светомꙋ Стефанꙋ лѣто 7140 окт. 7.

Запис у „новијем препису“ поменика Шишатовачког. — Пећ. Патр. 61.

*4987 **Бь дни прѣосвещеннаго архїепископа срьбскаго кѵр Паисеа ньчрьтано быст повѣство(ва)нїе сїе ѡ житїю светаго и праведнаго Стефана,[1] вь лѣт(о) ҂з҃р҃м҃ повелѣнїемь и благословенїемь светѣишаго митрополита белиградскаго и Сремскаго кѵр Авесалома мѣсеца ѡк. г҃ дьнь.**

Запис у рук. ман. Гргетека.

[1] Штиљановића.

*4988 Во време ї́гꙋменства Кѵрыона (!) (Кѵрь Іона ?) ермонаха придоша в нашъ монастиръ Шишатовацъ святѣишїи патрїархъ сербскїи киръ Паѵсеа, и преосвещенїи митрополитъ белиградскїи и сремскїи Авесаломъ ҂з҃р҃м҃. мѣсеца октом. г҃ дань, и выше речени патриархъ Паѵсеи своерꙋчно написа повестъ ва кратце святаго Стефана Щиляновича деспота сербскаго, а кондакъ манастирски и книгꙋ святаго Стефана ѿнесе собомъ да препише у цароставник пекскїи.

Запис на дасци са житијем св. Ст. Штиљановића од год. 1767 у ман. Шишатовцу.

1648.

Види бр. 2073.

1650.

4989 Сїю книгꙋ, глаголеми апостолъ редовни, ѿкꙋпи даскалъ їеромонахъ Єфремъ и дастъ ю во свои монастиръ Шишатовацъ, храмъ рож. св. богородици, идѣже мощи

почивають светаго и праведнаго Стефана за свою дꙋшꙋ и своихъ родителей, богъ да ихъ прости, и положи соборнꙋю клетвꙋ, да кто ѿиметъ ю ѿ црквє и изнесетъ ю вонъ монастира, кромѣ благословенїѧ отца їгꙋмена, аще ли некои братъ покꙋситъ се престꙋпити клетвꙋ сꙋдъ да приметъ равно са оними еретици, ва лѣто ҂з҃.р҃.н҃.и҃.

Запис у рук. ман. Шишатовца забележен 1772 год. — Спом. XIX, 56.

1654.

4990 **Изволенїемь ѡтца.... написа се сиꙗ препрата при преосвещеномꙋ архиепископꙋ Пекскомъ кѵрь Гаврилꙋ и при преосвещенномꙋ митрополитꙋ кѵрь хажїи Иларионꙋ. И поче се писати при їгꙋменꙋ кѵр Неофитꙋ и екнисиархꙋ Їѡсифꙋ и параекнисиархꙋ Василию, а сьвршии се при игꙋменꙋ Висарионꙋ и екнисиархꙋ Їларїонꙋ и параекнисиархꙋ Ѳеодосию. И семꙋ бысть ктиторь їгꙋмень Неофить и хажи Стевань и попь Ѳеодорь и попь Софроние и монахъ Леонтие и Петроние, и платише васе, и богь да прости. И паки бысть златꙋ ктиторь Крꙋнина хажи-Їанинница из Белиграда. И започе се месеца маиа 10-ти дань, а соврши се месеца ноемрна 8 дьнь, в' лето 7162, (от Христа л. 1654).**

Натпис који је био у ман. Хопову. — Nadpisi, 156: Шем. Срем. Карл. 1892, 6.

1656.

4991 Сїє ћелїє обновихь из темелꙗ, Сѵмеонь їеромонахь, вь лѣто 7164.

Натпис који је био на сад порушеним ћелијама ман. Раковца; преписан у ман. дневник 1776 године. — Nadpisi, 196; Шем. Срем. Карл. 1892, 13.

1659.

4992 Северъ Гавiила патрiарха пекскаго, бывшаго на Москвѣ во время царя Алексiя милостыни ради, оболгавъ у визира дома Отоманскаго во Цариградѣ смертiю удавленiя осꙋжденъ бысть, и цѣлокꙋпенъ сый святостiю многою чудотворитъ.

Запис прошлога века у ст. штамп. књизи. — Пећ. Патр. 69.

1662.

Види бр. 2157.

4993 Севастїанъ, епископъ Бѹдимски, преставил сѧ здѣ въ монастирѣ Раковцѣ и погребенъ во общем гробїи, на егоже камену натписъ: владика Севастїань Бѹдимскїи, лѣта 7170.

Запис од год. 1776 у дневнику ман. Раковца. — Nadpisi, 196.

1669.

4994 Месїа истинныи Ісоѵс Христос сын божїи ѿ начала мира пре въсе вѣки людемъ ѿ бога ѡбѣщанно и ѿ людеи чаемыи и въ послѣднаа времена спасенїа ради чловеческаго въ миръ посланы, а ѿ недостоинаго їеромонаха Іоаникїа Галїатовскаго архимандрита Черниговскаго Жидови невѣрномоу различины знаменїи ѡбразованїи же и пречьствы(!) ѡ месїи истинномъ написаними, и въ Христѣ сыноу божомъ испльнюеными рѹскимъ показанни езыкомъ ѿ їеромонаха же Ѳомѹила Бакачича на езыкъ срьбскїи ѿ рѹскаго въ Светои Адонскои Горѣ преведенны въ лѣто спасенїа ҂а҃х҃ѯ҃ѳ҃·

Наслов рук. у ман. Житомислићу. — Гл. З. М. 1901, 51.

1675., 1678.

4995 Лето 1675 избегоше калуђери изъ манастира у ритъ, отъ стране западне, близъ манастїра, зовомїя Округлица, и тамо пребиша три лѣта.

4996 Лѣта 1678 паки возвратиша се у свои манастиръ и начеше обнавляти, понеже савъ попаленъ бистъ, и ничтоже в целости обрете се, такожде и прочїа вещи, некїа точїю малїа, коекакве книги нотирате, како протоколацїе при нами заостале, кое и до днесъ находит ся кодъ насъ, у садашня времена: перво, да имѣетъ вишеречени манастиръ грунтъ, то єстъ на востокъ до шуме Округляна, и где человѣкъ убїенъ билъ еще въ державѣ и власти турецкои, на запад бара и Округлица,

на полуденеи стране отъ Бача низ винограде манастирске и манастиру преко брегова, на полунощи преко долине и прани.

Преписато мною ӥгуменомъ Михаиломъ постриженикомъ милешевачкимъ.

Запис у рук. ман. Боћана. — Лет. 9 (1827, II), 8.

1676.

Види бр. 2889.

4997 Сиѧ божественнаѧ книга глаголеми минеи монастира Шишатовца, ва лѣто ҂з҃р҃п҃д҃.

Запис у рук. ман. Шишатовца забележен 1772 год. — Спом. XIX, 57.

1678.

Види бр. 4996.

1679—1698.

4998 Сиꙗ книга, зовоміа минея, принесе се игꙋманомъ Кириломъ ѿ манастира Милешеваца у манастиръ Бодиꙗни с прочими стварми, кои манастиръ Бодиани у великомꙋ разоренїю и запꙋстенїю бивших и ми с помощїю божїею и з братствомъ нашимъ обновлише егѡ и из древа сочинисмо его из нова лета рожд. ҂а҃ѕ҃ч҃и҃.

4999 Сего же лета престави се игꙋменъ Кирилъ из Милешевца пришедши, ко господꙋ ѿиде ҂а҃ѕ҃ч҃и҃. Наста игꙋменъ Василїє, родомъ Пожаревчанинъ, и многи трꙋдъ предложи за грꙋнъ бивши манастирски. Со свидетели многими у Бачꙋ код Топалъ-баше засведочилъ докле есть грꙋнтъ манастирски ,и к томꙋ допꙋстилъ како своимъ поданимъ по первомꙋ имати грꙋнтъ а црковъ зиданꙋ не правити, но древенꙋ. И тако со утверждєнїємъ ѿдати игꙋменꙋ Василїю и с писанїємъ печатано и потверђено за грꙋнтъ: едина ханта с полꙋнощне стране

на Чотȣ спрамо Ваиша с Беломъ Црквомъ хатароши; друга ханта с полȣдене стране поредъ пȣта идȣћи къ манастирȣ из Бача, хатароши съ Немчаци; трета ханта у долȣ и Шкркланȣ, хатароши с Бачомъ; ѿ Окрȣгланȣ косо на Чотъ прамъ Ваиша, и где есть село зовоми Ваиш. Да се зна до послетка наше утверждение манастира Бодиꙗни. Соверши се при игумну Васїлїю на ҂а҃·ѕ҃·о҃·д҃.

Запис у рук. ман. Бођана. — Лет. 11 (1827, III), 16.

1681.

Види бр. 2321.

1682.

Види бр. 2075.

1690.

Види бр. 3636.

1697.

Види бр. 2319., 3855.

1698.

Види бр. 3075.

1699.

Види бр. 2124.

1700.

Види бр. 2124., 3403.

1703.

Види бр. 2182.

1706.

Види бр. 2183., 2184., 4970.

1707.

Види бр. 2670., 3384.

1708.

Види бр. 2214., 2528., 2585., 2639.

1709.

Види бр. 3077.

1710.

Види бр. 2233., 2322.

1711.

Види бр. 3083.

1712.

Види бр. 2274.

1714.

Види бр. 3081.

1715.

Види бр. 3078.

1716.

Види бр. 2472., 2890., 3034., 3342.

1717.

Види бр. 2760.

1722.

Види бр. 2473., 3057., 3398.

1723.

Види бр. 3079.

1724.

Види бр. 3080.

1725.

Види бр. 2817., 3082., 2398.

1728.

Види бр. 2585., 2636., 2817., 3692.

1729.

Види бр. 3084.

1731.

Види бр. 2818.

1732.

Види бр. 3399.

1733.

Види бр. 2672.

1734.

Види бр. 3171.

1735.

Види бр. 2818.

1736.

Види бр. 2913.

1737.

Види бр. 2814., 2815., 2960.

1738.

Види бр. 2817.

1739.

Види бр. 1815., 2914., 3399.

1740.

Види бр. 3170.

1742.

Види бр. 2964., 3384.

1743.

Види бр. 2915.

1747.

Види бр. 3030.

1751.

Види бр. 3384., 3901.

1752.

Види бр. 3172.—3174., 3190.

1755.

Види бр. 3342.

1756.

Види бр. 3958.

1758.

Види бр. 3191.

1759.

Види бр. 3175. — 3178., 3190., 3256., 3400., 3403., 3433.

1760.

Види бр. 3371., 3401.

1762.

Види бр. 3238., 3401., 3402., 3404. до 3406.

1763.

Види бр. 3407., 3408.

1764.

Види бр. 3409.

1767.

Види бр. 3344.

1768.

Види бр. 3893.

1770.

Види бр. 4151.

1771.

Види бр. 3371.

1772.

Види бр. 3410.

1774.

Види бр. 3692., 4129.

1775.

Види бр. 3461., 3797.

1777.

Види бр. 4150.

1780.

Види бр. 3903.

1785.

Види бр. 3692., 3706.

1787.

Види бр. 3645., 3650.

1789.

Види бр. 3650.

1790.

Види бр. 3818., 3997.

1791.

Види бр. 3646., 3650., 3719., 3721.

1792.

Види бр. 3819., 3998.

1794.

Види бр. 3720., 3722.

1800.

Види бр. 3999.

1801.

Види бр. 379., 4133.

1804.

Види бр. 3913., 3937., 3966.

1806.

Види бр. 4031.

1807.

Види бр. 4000.

1808.

Види бр. 3891., 4001.

1809.

Види бр. 4032.

1810.

Види бр. 4007.

1811.

Види бр. 3924., 4002.

1813.

Види бр. 3937., 3940., 3941., 3944. 3959., 3966. 4132.

1814.

Види бр. 4033., 4151.

1815.

Види бр. 3959., 4003.

1816.

Види бр. 4004., 4005.

1817.

Види бр. 4007., 4041.

1818.

Види бр. 4028.

1819.

Види бр. 4035., 4158.

1820.

Види бр. 4029.

1821.

Види бр. 4133.

1824.

Види бр. 4133.

1834.

Види бр. 4115.

1835.

Види бр. 4140.

1837.

Види бр. 4115.

1839.

Види бр. 4133.

2.

ЗАПИСИ О СМРТИ ВЛАДАЛАЦА, АРХИЈЕПИСКОПА И ПАТРИЈАРАХА.

Рукописи у којима су забележени дани смрти владалаца јесу типици. Најстарији од њих је

Романов Типик од 1382 године у Берлинској библиотеци (St. V, 5), у коме су доцније додавате белешке о смрти личности доцније умрлих.

Други је *Данилца Левооког* од 1416 године у Нар. Библ. бр. 590 чије су белешке издане у Archiv-у Јагићеву XXIII 630, и у коме су и владаоци и архијепископи са патријарсима.

Од оба је старп *Никодимов Типик* писан 1319 године, у Нар. Библиотеци бр. 6 (Гл. XI, 94) али се не зна кад су у њега уношене те белешке. Он се потпуно слаже са белешкама Данилчевим, сем што у њему нема три последња патријарха који су тамо.

Даље се ове белешке налазе у рукописима:

Румјанцевског Музеја бр. 1458 (Сев. 51);

Манастира Савине (Шем. Б. К. 1882, 33);

Прашког музеја (Шаф. Рук. 37), и још у неким.

Ниже се штампају записи прва два рукописа у целини, а у напоменама одступања по другим рукописима. Што се налази у другим рукописима ван ова два, штампа се даље у продужењу.

Романов типик 1382. г.

5000 Многїихь и великихь даровь насладыв̒ше се ѿтъ в̒седрьжителꙗ бога, и на земли под̒виг̒ше се и земльниимь царьствомь небесноѥ полоучише, глаголю же светаго и прѣподобнаго ѿтца нашего Сумеѡна, новаго муроточьца, и по пльти сына ѥго великаго вь светителиѥхь светаꙗ(го) Савоу, бившимь вь начелѣ

хтитωромь светѣи и свещенѣи и чьстьнѣи ωбитѣли Хилан'дара. Ѡдь толе и до нынꙗ по родꙋ ихь бившихь соурод'никь имь, раждег'ше се божьствьною любовию, и ты вь животѣ своюемь потьщав'ше се ω светѣи и свещен'нѣи ωбитѣли сеи създан'нои родители и прѣродители ихь, и в'сацѣмь довольствомь ꙋдѣлише и сьздаше вь покои намь, ꙗкоже и нынꙗ зримо юсть. Кωи же по ихь здѣсь по именоу ꙗвихомь дьнь оуспениꙗ ихь:

5001 Мѣсеца июлꙗ ·к·а· прѣстави се монахи Анастасиа, подроужию светаго Сгмеωна, мати же светаго Саве, ктитора светаго храма сего.

У рук. Рум. М. бр. 1458: Сего (јула) .к.а. прѣстави се Анастасиꙗ монахїа, подрꙋжию светаго Симеωна, мати же светаго Савѣ. (Сев. 51) — Тако и у рук. ман. Савине. (Шем. Б. К. 1882, 33).

5002 Мѣсеца ωк(товра) ·к·д· прѣстави се велики вь милостинꙗхь светы краль срьбски Стефань Оурошь.

Тако и у тексту под тим даном.

5003 Мѣсеца нооембра ·з· прѣстави се прьва царица срьп'ска, подрꙋжию Стефана цара прьваго, монахи Евгениа.

У тексту: Прѣстави се прьва царица срьп'ска Елисавета. — У рук. ман. Савине: ....Елисавета монахїа. (Шем. Б. К. 1882, 33).

5004 И нооембра ·г·і· прѣстави се Оурошь краль третїи.

Тако и у тексту.

5005 Мѣсеца дек(ембра) ·г· прѣстави се Оурошь царь в'тори, сынь прьваго цара Стефана.

У тексту: Мѣсеца сего вь .г. прѣстави се Оурошь цар .в.-ри.

5006 И дек(ембра) ·к· прѣстави се прьвыи царь Срьблюемь и Грькωмь кꙋрь Стефань.

У тексту: Мѣсеца сего .к. паметь прьваго цара Срьблюмь и Грькомь кꙋрь Стфана.

5007 Мѣсеца марьа ·в·і· прѣстави се Стефань краль, Өеωктисть монахь, лѣто ҂з·s·ω·к·д·

Тако и у тексту.

5008 И симь више писан'нымь светїимь господамь и ктиторомь нашїимь ꙋставлен'но бѣше прѣжде нась бив'шими ωть'ци и

братиіами нашими, и вь типицѣ записано комоуждо ихь вь дьнь оуспеніа ѥго пѣвати ·в҃·г҃· пшеницѣ сь свѣщами в᾽сон брати, и сь прилив᾽кωмь в᾽сако лѣто; такожде и на ѹтріа литоургіа на мьси. Послѣди же и до нѣколѣ многоу врѣменоу изьшьдшоу, и до нась бывьши ѹставлѥн᾽на светыими ωтьци и братиіами нашими светыимь ктитωромь выше писан᾽нимь помень, да или за᾽(б)вениѥмь или дїаволымь наважденниѥмь или чловѣчьскыимь оуχищренниѥмь, не испльнаχѹ заповѣдь ѹставлѥн᾽ноу. Мїи же ныниа ωбрѣтающе се вь тω врѣме вь ωбытѣли прѣсветыѥ богородице Хилан᾽дарѣ сь тωгда игоуменомь игѹменьствоующимь вь ωбытѣли тωѥ многа истезенниа имѹще междѹ собωю ω поменоу светыиχь к᾽титωрь: нѣци бо тогда тьщеще се и глаголаχоу, іако в᾽сѣмь вь ѥдино да поѥт᾽ се; ми же боѥще се страχа божиа и заповѣди и типика светыχь ктиторь, вѣдеще поболѣниѥ иχь и троудь ω светѣи ωбытѣли сеи, иже потрѹдише се, іако быти вь ѹтѣшенниѥ маломощ᾽нинмь и страннимь, а наипаче езикоу нашемоу, зговорив᾽ше се в᾽се братьство, иже здѣ по именоу написаχом᾽ се: азь тогда игоумьнь їерωмонаχь Єисωе, митрополить Сава, старьць Карѣискы Даниль, старьць пир᾽га Василиѥва Ядданасиѥ, иконωмь голѣми Герон᾽диѥ, и ек᾽лисиарχь, митрополить Диωнисиѥ, проигоумьнь Євьтимиѥ, проигоумьнь Неωфить, старьць Миχаиль, старьць Мадеи, старьць Өеодосиѥ, старьць Герасимь, проиконωмь Иωасафь, проиконωмъ Давидь, старьць Дородеи, проиконωмь Дамиань, старьць Өеωдосиѥ, старьць Ядданасиѥ, Иωасафь, Ягадонь, и доуχов᾽никь попь Григориѥ, попь Лаврен᾽диѥ, попь Никодимь, попь Григориѥ, попь Паиси — и проче в᾽се братьство, сь иχь зговорωмь и сь сьвѣтωмь сице и ми оустависмо, іакоже бѣ пред(и) оуставлѥнно ωтьци и братиіами нашими, ми ныниа не разорисмо, нь паче потврьдисмо, и глаголѥмо ωб᾽ще к᾽си ѥдинѣми оусти, по ѹставлѥнию прѣжде писан᾽номоу да боудеть: — кечерь да поѥт᾽ се, пшеница са свѣщами в᾽сωи брати, и сь прилив᾽кωмь, и на оутриа литоургіа на меси вьсакомоу вь дьнь оуспеніа ѥго на коѥждо лѣто, іакоже пишеть вь семь типицѣ выше и дьнь мѣсеца, дон᾽дѣже богоу хотещоу и сьи монастирь стωить. Ктω ли по нась настоѥи сиѥ разорить више писан᾽ноѥ, ωбрѣтаѥи се начельствоуѥ вь светѣи ωбытѣли сеи, или наговорωмь нѣкиихь, или своимь небрѣженниѥмь, таковаго да разори господь богь и прѣчиста ѥго мати, и да ѥсть на нѥмь запавѣдь светыиχь ктиторь выше писан᾽ныχь ωбитѣли сее, и да нѣсть благословень ωдь в᾽сего сьбора

хилан'дарскога, нь да юсть клеть и трьклеть, здѣ и вь боудоущи вѣкь, аминь.

Си оуставь ѡ поменоу светыихь к'титорь писа се повелѣниюмь все братие вь лѣто ҂ѕ҃ѡ҃ч҃а҃, мѣсеца ноюкра г҃і҃, ин'дикта ѕ҃.

5009 Мѣсеца маіа з҃і҃ дьнь прѣстави се Костандинь Драгашь.

5010 Мѣсеца їюніа е҃і҃ дьнь прѣстави се благочьстивіи кнезь Лазарь.

5011 Мѣсеца ѡхтовріа ѕ҃ дьнь прѣстави се Влькь Бранковикь.

Тако и у тексту, а на листу који је пред овим пише: Принисмо да поюмо Вꙋкꙋ понедѣлникь на животꙋ и по смрьти. И кога богь изволи по нась, да се сїе не ѡставїи, нь болше испльни, да не прїими наше клетве.

5012 Мѣсеца ноюврїа а҃і҃ дьнь прѣстави се монахи Єфросини, подроужие светаго кнеза Лазара.

У рук. Рум. М. бр. 1458: Вь сїи дьнь (11 нов.) прѣстави се Євфросини монахїа, христолюбива сьжїтелница светаго и великаго кнеза Лазара. (Сев. 51). — Тако и у рук. ман. Савине (Шем. Б. К. 1882, 32).

*5013 Мѣсеца гюнра и҃і҃ престави се господинь деспоть Мaѯимь.

Ова белешка није наштампана у St. V.

Данилчев типик 1416. г.

5014 Мѣсеца сек. к҃д҃ прѣстави се Стефань прьвовѣн'чани краль, Сумеѡнь монах.

5015 Мѣсеца ноек. а҃і҃ прѣстави се Владиславь крал.

У синаксару апост (XIV в.) Петр. Б. Хиљфердингове колек. бр. 13 стоји: Вь тьжде дьнь (11 нов.) прѣставлениє хтитора крала Владислава.

5016 Мѣсеца маи а҃ прѣстави се Стефан Оурош, Сумеѡн монах.

5017 Мѣсеца фефраља е҃і҃ прѣстави се кралица Єлена, монахїа.

У рук. Петр. Б.: Мѣсеца фев'рара и҃. оуспенїе прѣподобнїе матере наше Єлѣни срьб'скїе кралице. (Отч. II. 1868, 40).

5018 **Мѣсеца марта прѣстави се Стефан крал, Ѳеоктисть монах, и сынь мꙋ Оурош, Стефан монах.**

У рук. Петр. Б.: **Вь .в҃і. дьнь прѣстави се Стефань краль, Ѳеоктисть монахь.** (Mon. Serb. 70).

5019 **Мѣсеца ωк. ·к҃д· прѣстави се Милꙋтинь светы крал.**

У рук. Рум. М. бр. 1458: **Въ сии дьнь** (29 окт.) **прѣстави се великыи вь милостинных светыи крал србскыи Стефан Ꙋрош.** (Сев. 51). — Тако и у рук. Праш. М. бр. 9 само без речи: **светыи и србскыи** (Шаф. Рук. 37). — Тако и у рук. ман. Савине, с додатком: **ктиторь светые цркве Хилендарскые.** (Шем. Б. К. 1882, 32).

5020 **Мѣсеца ноев. ·еі҃· прѣстави се светы крал Дечанскыи.**

У рук. Рум. М. бр. 1458: **вь сіи дьнь** (13 нов.) **прѣстави се Оурош крал третїи.** (Сев. 51). — Тако и у рук. Праш. М. бр. 9 (Шаф. Рук. 37), и у рук. ман. Савине. (Шем. Б. К. 1882, 32).

5021 **Мѣсеца дек. ·к҃· прѣстави се царь Стефань.**

У рук. Рум. М. бр. 1458: **Мѣсеца сег(о) .к҃. прваго цара Србліем и Гркωм кꙋрь Стефана в лѣт(о) ҂ѕ.ѡ҃.ѯ҃.г҃. лѣт(о).** (Сев 51). — У рук. ман. Савине: **Прѣстави се** (20 дец). **благочстивы царь и првьи Српскием Стефан въ лѣто ҂ѕ.ѡ҃.ѯ҃.г҃.** (Шем. Б. К. 1882, 33). — У рук. Праш. М. бр. 9.: **Мѣсеца сего .к҃.і. памет прьваго цара Срьблием и Грькωм кꙋр Стефана.** (Шаф. Рук. 37). — У рук. Н. Б. бр. 6: **мѣсеца сего** (дец.) **.к҃. прѣстави се .а҃. царь Стефань Србьѣмь и Гр'ком** (Гл. XI, 193).

5022 **Мѣсеца дек. ·в҃· прѣстави се царь Оурош.**

У рук. Н. Б. бр. 6: **Мѣсеца сего .в҃. дьнь прѣстави се царь Оурошь .в҃. Срьблѣмь.** (Гл. XI, 193). — У рук. ман. Савине: **Прѣстави се** (3 дец.) **благочастивы Оурошь царь .в҃. Српскием.** (Шем. Б. К. 1882, 33).

5023 **Мѣсеца сек. ·к҃ѕ· оубише Тоурци кралꙗ Влькашина и брата мꙋ деспота Оуглєшꙋ.**

5024 **Мѣсеца їюнꙗ ·еі҃· оубише Тꙋрци великога кнеза Лазара.**

У рук. Рум. М. бр. 1458: **Вь сїи .еі҃. ꙋбише Тꙋрци благочьстиваго кнеза Лазара** (Сев. 51). — У рук. ман. Савине: **Ꙋбише Тоурци** (15 јуна) **благоч. и христол. кнеза Лазара.** (Шем. Б. К. 1882, 33).

5025 **Мѣсеца ωк. ·ѕ҃· прѣстави се Вльк Бранковик.**

У рук. ман. Савине: **Прѣстави се** (6 окт.) **благочъстиви и христолюбивы Влькъ Бранковикь.** (Шем. Б. К. 1882, 32).

5026 **Мѣсеца марта ·г҃і· прѣстави се монах Герасим, Грьгоурь.**

У рук. Рум. М. бр. 1458: **Вь сы .г҃і. дьнь** (марта) **прѣстави сє благочьстиви и христолюбивїи Стефан Грьгꙋрь, Гєрасимь монах.** (Сев. 51). — У рук. ман. Савине:

Прѣстави се (13 марта) благоч. и христол. Стефанъ Гръгоурь, нарѥченїи вь иночъском образѣ Герасимь монахь. (Шем. Б. К. 1882, 33). — У истом рукопису под 3. дец.: Прѣстави се Гїерасимь монахь Бранковикь (Шем. Б. К. 1582, 33). Да ли је то исто лице, или је нека погрешка?

Вьспоминанниѥ светымь архїепископомь срьпскыим.

5027 Мѣсеца фер. ·гі· паметь прѣподобнаго ѡтца нашего Сумеѡна, прьваго мѵроточ'ца срьбскаго.

У рук. Н. Б. бр. 6: Вь .г.і. прѣподовнаго.... (Гл. XI, 194).

5028 Мѣсеца ген. ·ді· памет иже вь светихь ѡтца нашего Савы, прьваго архїепископа срьб'скаго.

У рук. Н. Б. бр. 6: Вь .д.і. иже... (Гл. XI, 194). — У синакс. рук. од год. 1329 у ман. св. Павла под 13 јан. (Григор. 21).

5029 Мѣсеца ѡк. ·ки· памет иже вь светихь ѡтца нашего Ар'сеннꙗ, ар'хїепископа, чюдотвор'ца.

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца ѡк. .к.и. прѣстави се архиепископь светы Арсениѥ (Гл. XI 193). — У рук. Петр. Б: Мѣсеца октебра .к.и. Вь тьжде (дьнь) светаго и преподобнаго ѡтьца нашего Арсенїа, архїепископа србскаго (St. V, 7). — Тако и у рук. Берл. Б. бр. 49. (Воскр. 15).

5030 Мѣсеца фер. ·ві· памет иже вь светыхь ѡтца нашего Савы, в'тораго архїепископа.

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца сего .в.і. прѣставї се архїепископь светы Сава вьторн. (Гл. XI, 194).

5031 Мѣсеца април. ·к·з· памет иже вь светыхь ѡтца нашего Їѡаникиꙗ, архїепископа.

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца сего .к.з. прѣстави се архиепископь светы Іаникиѥ. (Гл. XI, 194). — У синакс. рук. од 1329 г. у ман. св. Павла под 26 апр. (Григор. 21).

5032 Мѣсеца ген. ·д· памет иже вь светыхь ѡтца нашего архїепископа Ев'статиꙗ.

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца сего .д. паметь светаго Еустатиꙗ, архиепископа срьбскаго; слоужба светительска. (Гл. XI, 194).

5033 Мѣсеца фер. ·г· прѣстави се архїепископь Їаковь.

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца сего .г.... (Гл. XI, 194).

5034 Мѣсеца авгоус. ·ѕі· прѣстави се архїепископь Еустадїе.

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца сего .ѕ.і. прѣстави се архиепископь .в. Еусдатиѥ (Гл. XI, 194).

5035 Мѣсеца їюл. ·к҃·ѕ҃· прѣстави се архїепископь Сава ·г҃·

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца сего .к҃.ѕ҃. прѣстави се арьхиепископь Сава. (Гл. XI, 194).

5036 Мѣсеца април. ·г҃ї· прѣстави се епископь Илїа.

5037 Мѣсеца маи ·в҃ї· прѣстави се архїепископь светы Никодим·

У рук. Н. Б. бр. 6. Мѣсеца сего .в҃ї.... (Гл. XI, 194).

5038 Мѣсеца дек. ·д҃ї· прѣстави се архїепископь Данїил.

Тако и у рук. Н. Б. бр. 6. (Гл. XI, 193).

5039 Мѣсеца сек. ·г҃· прѣстави се Їѡаникие, прьвы патрїар҆хь.

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца сего .г҃. прѣстави се прьвї патрїархь Їѡанникие. (Гл. XI, 193).

5040 Мѣсеца април. ·к҃·д҃· прѣстави се Сава ·в҃· патрїархь.

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца сего .к҃.д҃. прѣстави се .в҃. патрїархь Сава. (Гл. XI, 194).

5041 Мѣсеца їюн. ·е҃ї· памет иже вь светыхь ѡтца нашего Єфрема, патрїарха третиюга.

У рук. Н. Б. бр. 6: Мѣсеца сего .е҃ї. прѣстави се иже вь светыхь патрїархь .г҃. Єфрем. (Гл. XI, 194).

5042 Мѣсеца авгоус. ·а҃ї· прѣстави се Спиридѡн, патрїархь ·д҃·

5043 Мѣсеца април. ·з҃· прѣстави се Данил, патрїархь ·е҃·

5044 Мѣсеца ѡк. ·з҃· прѣстави се Сава, патрїархь ·ѕ҃·

Из других рукописа.

5045 Мѣсеца авгоус. ·в҃· д҃нь прѣстави се вь Христа бога благовѣрнїи и христолюбивыи ...... (истругано име), сынь благовѣрнаго и христолюбиваго и прѣвисокаго ..... (исцепан лист).

Запис у рук. Хл. Б. бр. 15. — Поп. 15.

5046 Прѣстави се Дабиживь[1] вь ·к҃·е҃· сего мѣсеца (новембра).

[1] Јамачно син Оливера деспота.

5047 [Прѣс]тави се Ѡливерь [деспо?]ть ·ѕ҃· дьнь сектебра мѣсеца, вѣчна моу паметь.

Записи у рук. Н. Б. бр. 62. — Катал. Н. Б. 59

5048 Прѣстави се рабь божи Гюргь Рѣпош мѣсеца феврвара ·з҃і· дьнь вѣч.

Запис у рук. Н. Б. бр. 495 писан 1494 године. — Гл. LVI, 341.

5049 Вь сїи ·в҃і· (јула) прѣстави се благочьстиви Лазарь Блъковик.

Запис у рук. Рум. М. бр. 1458. — Сев. 51.

5050 Заклаше Тоурци (12 јула) благоч. Лазара Блъковикы.

Запис у рук. ман. Савине. — Шем. Б. К. 1882, 33.

5051 Мѣсеца априлы ·д҃· прѣстави се раба божїа госпогы Мара, прѣименована монахїа Марина.

Запис у рук. Рум. М. бр. 1458. — Сев. 51. — Исти такав запис под 4 априлима и у рук. ман. Савине само почиње речима: **прѣстави се**, и нема речи **госпогы**. — Шем. Б. К. 1882, 33.

5052 Вь ·д҃і· (јула) прѣстави се благочьстиви деспот Стефан, стари сынь православнаго кнеза Лазара.[1]

Запис у рук. Рум. М. бр. 1458. — Сев. 51.

[1] Последње четири речи другом руком.

5053 Прѣстави се (19 јула) благоч. и христ. деспоть Стефань.

Запис у рук. ман. Савине. — Шем. Б. К. 1882, 33.

5054 Мѣсеца сего (јула) ·д҃·і҃· дьнь коньць житиы врѣменнаго прiеть благочьстивыи и х(ри)столюбивїи господинь Срьблюмь и множаю деспоть Стѣфан, вь лѣто ҂·ѕ҃·ц҃·л҃·е҃·

Запис у рук. Н. Б. бр. 19 л. 139 а. — Гл. X, 342.

*5055 Вь ·к҃·е҃· (јула) прѣстави се рабь божїи Репош .... Ивана Кастрїωта.

Запис у рук. Рум. М. бр. 1458. Упор. бр. 5048.

*5056 Сего ·в҃· (маја) прѣстави се Кастриот мно....же Иωакумь монах.

Запис у рук. Рум. М. бр. 1458.

5057 В си дань (10 дец.) прѣстави се благωчастиви и христолюбиви Їωвань дѣспоть ·і· век.

Запис у рук. Рум. М. бр. 1458. — Сев. 51.

3.

НАТПИСИ ОКО СЛИКА ПО ЦРКВАМА И МАНАСТИРИМА.

5058 Светы Симеонь Немана и хтиторь мѣста сего светаго.

5059 Свети Симеонь Немана, господинь вьсѣхь срьбьскихь земль.

У ман. Ђурђевим Ступовима. — Хиљф. III, 97.

5060 Светы Симеѡнь Немана, нови мироточьць српьски.

У ман. Сопоћанима. — Хиљф. III, 102.

*5061 Светы Симеѡнь Немана.

*5062 Светыи Сѵмеѡн Немана и хтиторь светаго мѣста сего.

У ман. Студеници.

*5063 Светы Сѵмеѡнь србьскї.

У цркви села Завоја (окр. пирот.). — Исписао г. Тих. Ђорђевић.

5064 Сава, прѣѡсвещени архиепископь все српскиє земле и поморске.

У ман. Жичи. — Гл. LVI, 360.

5065 Свети Сава, прѣѡсвещеныи архиепископъ все срьбьске земльє и поморске.

У ман. Студеници. — Вила, 1865, 33.

*5066 Светы Сава срьб'скы.

У ман. Студеници над гробницом Немањином. — Такав и у цркви села Завоја (окр. Пирот.). Исписао г. Тих. Ђорђевић.

5067 Сава србски.

Натпис од цигаља сложен над звоником у цркви св. Параскеве, сада џамији, у Призрену. — Хиљф. III, 146.

5068 Светы Сава српски.

У ман. Ђурђевим Ступовима. — Хиљф. III, 97.

5069 Стефанъ прьвов҄ѣнчаны краль, сinъ Неманинь.

У ман. Грачаници. — Хиљф. III, 164.

5070 Стефанъ прьвов҄ѣнчаны краль србскы, Сим[о]нь мона[хь].

У ман. Ђурђевим Ступовима. — Хиљф. III, 97.

5071 Светы Симонъ монахь, ктиторь светаго м҄ѣста сего.

У ман. Сопоћанима. — Хиљф. III, 102.

5072 Радшславь, сынъ Стефана прьвов҄ѣньчаннаго кралꙗ.

5073 Сава архиепископь, сінь Стефана прьвов҄ѣньчаннаго крала

У ман. Грачаници. — Хиљф. III, 164.

[5074] Ѹспеніе светому Саввы второму, архіепіскопу третьему.

Натпис над гробницом у патр. цркви у Пећи. — Деч. Прв. 95.

5075 Вь Христа господа благов҄ѣр҄ни краль и господинь Стефань, сынъ великаго кнеза Балкана, вънѹкъ светаагo Сумеона Неманіє, хтиторь светаагo м҄ѣста сего.

У малој цркви св. Николе у ман. Морачи. — St. X, 265; снимак г. Андр. Јовићевића.

5076 Краль Стефань синь великаго кнеза Балкана сьзидаеть храмь оуспеніа богородице на р҄ѣц҄ѣ Морачи.
Съв҄ѣть ть краль творить сь протомаисторомь,

Натпис на икони од 1644 г. у ман. Морачи. — St. X, 264.

5077 Владиславь господара кралꙗ Стефана.
Краль Стефань приемши иночаски чинь.

У ман. Морачи. — St. X, 264. О ова четири натписа види St. X, 264.

5078 Стефань краль Ѹрошь и самодрьжьць в(се) србск(ие) земле и поморске.

У ман. Жичи. — Гл. LVI, 360.

5079 Стефань краль Оурошь, Симеонь монахь.

У ман. Ђурђевим Ступовима. — Хиљф. III, 97.

5080 Обрѣтение мощемь светаго Стефана.[1]

У ман. Милешеви. — Хиљф. III, 220.

[1] По свој прилици Уроша I.

5081 Архангль Михаил.

Слнце. Светыи мч. Димтрь.

Црковь юже створи краль (У)рошь вь Чрнои Гори хр....
стѣи (тро)ицѣ.....

Гра(д) Призрень.

Натписи око слика св. Арањела и св. Димитрија на застави цркве села Моровића (Банат). — St. XII, 259.

5082 Елѣна велика кралица.

5083 Елѣна кралица срьбьска.

У ман. Ђурђевим Ступовима. — Хиљф. III, 97.

5084 Елена благочьстава кралица в(с)ѣ(х) српьских земл и поморских.

5085 Света Елѣна монахѣ.

У ман. Сопоћанима. — Хиљф. III, 102.

5086 Урошиць, синь Стефановь.

У ман. Грачаници. — Хиљф. III, 164.

5087 Стефань краль, сынь светаго и великаго краля Оуроша и хтиторь светаго храма сего.

У ман. Ђурђевим Ступовима. — Хиљф. III, 97.

5088 Стефань, брать кралевь.

У ман. Грачаници. — Хиљф. III, 164.

5089 Кателина кралица, дьщи великаго краля Угрьскаго Стефана.

5090 Стефань Оурошь краль и сынь светаго и великаго краля Оуроша.

У ман. Ђурђевим Ступовима. — Хиљф. III, 97.

5091 Стефань Урошь Христоу богоу вѣрн....... краль ..... всѣх[1] срьских земль и поморских и хтиторь.

У ман. Грачаници. — Хиљф. III, 163; Деч. Прв. 116.

У Деч. Прв.: вѣрьнь, милості божіею краль самодрьжецъ всѣхъ.

5092 Велики краль Стефань вь Христа бога верьні самодрьжьць вьсѣх срьбскых з(е)мль и поморьскиіе.

У ман. Сопоћанима. — Хиљф. III, 102.

5093 Стефань Оурошь, по милости божию крал҆ и самодрьжьць, всѣмь земль србскихь и поморскихь.

*5094 Симонида по милости божиіеи кралица к.... Палеωлогина.

У цркви св. Аћима и Ане у Студеници. — St. X, 259.

5095 Симонида кралица Палеологіна, дьщи цара Андроніка Палеолога.

5096 ..... царица, дщи кралева.

5097 Пьрьнѣкчѣі(!) сестра кралева.

5098 ... кралль.

5099 Костадинь, сынь Уроша крала.

5100 Владиславь, синь Стефановь.

У ман. Грачаници. — Хиљф. III, 164.

5101 Урошь краль, синь прѣвисокога крала Стефана.

У манастиру Сопоћанима. — Хиљф. III, 102.

5102 Светы краль Оурошь ·г҃·-ти все србскіе земли и порскіе и ктиторь мѣста сего светаго.

У ман. Дечанима. — Хиљф. III, 132; Деч. Прв. 24; Лет. 131, 15.

5103 Краль светы Стефань.

У цркви у Неродимљу. — Хиљф. III, 166.

[5104] Прими, владыко Господи, ѡ Пандократоре, приносимое моленіе раба твоего Стефана кралꙗ, сіе бо приношу црковь божественную съ сыномъ моимъ кралѣмъ Стефаномъ,[1] взираю на тлѣное ми тѣло на гробомъ своимъ, и бою се страшнаго ти судишта, къ тебѣ припадаю, вседржителю, помилуи ми въ день сѹдныи.

У ман. Дечанима. — Деч. Прв. 35; Деч. Сп. 61.

[1] У Деч. Сп.: кралѣмъ Душаномъ.

*5105 **Светыи Стефань краль Дечанскы.**

У ман. Студеници над гробницом Немањином.

*5106 **Свети краль Стефань трети Оурош ктїторь светаго храма сего.**

У горњој цркви у ман. Бањи код Прибоја. — Исписао † Ат. Пејатовић.

[5107] Данїилъ, преосвѧщенни архїепїскопъ всѣхъ сербскихъ и поморскихъ земль приноситъ црковь пречистѣи матерѣ божїеи приводимь великимь пророкомъ Данїиломъ.

У малој црквици у патр. Пећи. — Деч. Прв. 98.

*5108 **Стефан, сынь кралꙗ Ѹроша.**

У горњој цркви у ман. Бањи код Прибоја. — Исписао † Атан. Пејатовић.

5109 **Стефань Дꙋшань, в Христа бога благовѣрни краль всѣхь српьскыхь и поморскыихь земль, хтиторь светаго мѣста сего.**

У ман. Дечанима — Лет. 131, 15.

5110 **Стефань, вь Христа бога вѣрны царь грьчки и краль все срьскїє земли и поморскїє, и ктиторь мѣста сего светаго.**

У ман. Дечанима. — Хиљф. III, 132: Деч. Прв. 24.

[5111] Успенїе светому Ȋоаникїю ·к҃· патрїарху.

Натпис над гробницом у патр. цркви у Пећи. — Деч. Прв. 95.

5112 **Св. Ѵрошь царь ·в҃·**

У цркви св. Димитрија (Стара Србија). — Гл. XLVI, 221.

*5113 **Вь Христа бога благовѣрныи царь Оурошь.**

У цркви св. Николе у Псачи (Куманово). — Преписао г. Љ. Ковачевић.

8114 **Вь Христа бога благовѣрни краль Влькашинь.**

У цркви св. Димитрија (Стара Србија). — Гл. XLVI, 220.

*5115 **Крали Вльканшин.**

У цркви св. Николе и Псачи (Куманово). — По препису г. Љ. Ковачевића.

5116 **Вь Христа бога благовѣрныи краль Вльканшинь.**

5117 **.... вѣр.... враль Маркѡ.**

У развалинама цркве св. Аранђела Михаила код Прилипа. — Гл. VI, 188.

5118 Вь Христа бога вѣрень краль Марко.

У Марковој цркви код Прилипа. — Спом. IX, 21.

5119 Вь Христа бога благовѣрни синь прѣвысокаго кралꙗ Вль-кашина ктиторь Иванишь.

У цркви св. Димитрија (Стара Србија). — Гл. LVII, 70; XLVI, 220.

5120 Светы цар Лазар.

У црквици св. Григорија код Горњака. — Стар. III (1886), 64.

5121 Ѡбразь свꙗтаго кнеза Лазара, бывшаго самодржца Срб-лѥмь, ꙗже пострада ѿ тꙋрскаго цара Мꙋрата ҂ѕ҃ѡ҃ч҃ꙁ҃ т. ѥ. 1389.

Натпис на икони на древету у ман. Ораховици. — Лет. 143, 63.

5122 Вь Христа бога благовѣрныи и прѣвысокыи богодрьжавныи Стефань кнезь Лазарь всѣмь Срьблѥмь и подоунавскымь стра-намь господин.

У ман. Љубостињи. — Вучичь, 107; Гл. XXI, 43.

5123 Вь Христа бога благовѣрна и благочьстива и превисокаа госпожа кнегиня Милица.

У ман. Љубостињи. — Вучичь, 107.

5124 Вьсѣмь госпожда раба божїꙗ кнегынꙗ Милица...... ан-гель...... прѣ..... и....на мона............ индикта 11..... дьнь 14.

Натпис који је био уз слику у ман. Љубостињи. — Гл. XXI, 44.

5125 Свꙗтыи Милошь Обилићь.

У ман. Габровцу код Ниша. — Кр. Ср. 28.

*5126 С̑ Ми̑ Ѡбилићь.

У цркви села Г. Матијеваца (окр. Нишки). — Исписао г. Пет. В. Вучковић.

5127 В Христа бога благовѣрни и прѣвисокыи и богодрьжавныи Стефань, деспоть вьсѣмь Срблѥмь, и подꙋнавскымь странамь господинь.

У ман. Љубостињи. — Гл. XXI, 43; Вучичь, 108.

5128 Деспот Стефан господинь вьсеⷯ срьбскыⷯ земль.

У ман. Манасији. — Стар. IV (1887), 69.

5129 **Вльќь.... брать Стефана деспота.......**

У разрушеној цркви Руденици код Велуһа (окр. Крушевачки). — Кн. Ср. 719.

5130 Ктиторь Петарь брать протодовіарось, госпожа Милица протодовіарица, Богданъ протодовіаръ. Светому храму ктиторь бысть благочестивыи Стефань деспоть Лазаревикь, годинe 1407.

Натпис који је био око слика у ман. Каленићу. — Гл. XXI, 46.

5131 **Михаиль деспо вь Христа бога вѣрень..... аірѣ**[1] **....пла Деспина..... ль...**[2]

Остаци натписа око слика у ман. св. Тројице код Књажевца. — Гл. XXI, 26, Кн. Ср. 835; препис г. Властимира Станимировића.

[1] У Гл.: **вѣр.... емь.... ла.... бѣ.... ф....** — [2] Ово само у Гл. и Кн. Ср. (непоуздано).

5132 **Томашь м. б. к. Босьне и кь томꙋ.**

Натпис на слици (на платну) у ман. Сутјесци. — Гл. З. М. 1890, 35.

[6133] Успеніе прѣподобнаго ѿца нашего Їоаникіа, пустынножителa, хтитора светаго храма сего.

Натпис око слике смрти св. Јанићија у ман. Девичу. — Хиљф. III, 203.

4.

ЛЕТОПИСАЧКЕ БЕЛЕШКЕ.

807.—1408.

5134 Ѿ седмаго вьселюенскаго сьбора до лѣта ҂ѕ҃·ц҃·к҃·д҃·-го лѣт ·х҃·ѯ҃·

5135 Я ѿ коли се прѣведе срьбскаа книга Кѵрїлиωм до лѣта ҂ѕ҃·ц҃·к·д҃·-го ·ѵ҃·ѯ҃·г҃· лѣт.

5136 Ѿ коли се Сѵмеωн Немань назва господинь Срьблюем до лѣта више писаннаго ҂ѕ҃·ц҃·к҃·д҃·-го имать лѣт ҂с҃·о҃·и҃·

5137 Постави се Сава прьвы архїепископь Срьблюем вь лѣто ҂ѕ҃·ѱ҃·к҃·ѕ҃.

5138 Вь лѣт(о) ҂ѕ҃·ѿ҃·к҃·ѯ҃· ωк. ·к҃·ѯ҃· прѣстави се светы крал Милѹтинь.

5139 Вь лѣт(о) ҂ѕ҃·ѿ҃·л҃·и҃· оубише Срьблю царꙗ Михаила.

5140 Вь лѣт(о) ҂ѕ҃·ѿ҃·м҃· прѣстави се слѣпы крал, їюлꙗ ·е҃·і҃· дьнь.

5141 Вь лѣт(о) ҂ѕ҃·ѿ҃·ѯ҃·д҃· прѣстави се Стефан царь дек. ·к҃·

5142 Вь лѣто ҂ѕ҃·ѿ҃·п҃· прѣстави се царь Оурош дек. ·в҃·

5143 Вь то лѣто оубише Тѹрци кралꙗ Влькашина и брата мѹ Оуглюешѹ.

5144 Вь лѣт(о) ҂ѕ҃ѡ҃п҃е҃ прѣстави се Гюргь Бальшик ген. ·д҃·

5145 Вь лѣт(о) ҂ѕ҃ѡ҃ч҃з҃ прѣстави се великыи кнезь срьбьскы Лазарь, оубише га Тꙋрци на Косовѣ Поли іюн. ·еі҃·

5146 Вь лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃ѕ҃і҃ прѣстави се Грьгꙋрь, монах Герасим.

Записи у рук. Н. Б. бр. 590 од год. 1416. — Archiv XXIII 630.

О турским царевима.

Једна редакција овога као летописа наштампана је у Шаф. Pam. по којој је ред турских владалаца доведен до половине XVII века. Готово истоветна редакција налази се још и у рук. Прашк. Музеја IX 16. и у још неким рукописима.

Сем те имају још неке старије редакције, које се се свршују другом половином XVI века, и које су сачуване можда у млађим преписима. Ево их:

1254.—1569.

5147 Отмановикьи: ·а҃· царь Ѡмань царова ·ѯ҃в· лѣта; ·в҃· синь же его Ѡрхань ·л҃ѕ· лѣть; ·г҃· синь мꙋ Мꙋрать ·ѯ҃а· лѣто; ·д҃· синь мꙋ царь Паꙗзить ·г҃і· лѣть; ·е҃· синь мꙋ царь Мехмедь ·к҃· лѣть; ·ѕ҃· синь мꙋ царь Мꙋрать ·к҃; ·з҃· царь син мꙋ Мехмедь ·л҃а· лѣто; ·и҃· синь мꙋ царь Паꙗзить ·л҃г· лѣта; ·ѳ҃· синь мꙋ царь Селимь ·ѳ҃· лѣть; ·і҃· синь мꙋ царь Сꙋлеимань ·м҃ѕ· лѣть.

5148 Подиже се са великими силами подь градь Сигеть, на рѣкꙋ Дравꙋ, и прими град Сигеть вь лѣто ҂з҃о҃д҃, мѣсеца септ. ·з҃· день, вь петакь.

5149 И вь тѡмь сѡцари (?) се синь его царь Селимь; тои же царова ·ѳ҃· лѣть, и ѡбладаше землею силны Мехмедь паша Соколовикь, вь лѣто ҂з҃о҃з҃·

5150 Тогда бысть велика беда Мехмедь-пашомь и царомь Селимомь: продадоше цркве христїанске, и бысть гоненїе велїе и бѣда ꙗкова нѣсть била ѿ вѣка, аминь.[1]

Запис у рук. ман. Ораховице. — Лет. 143, 78.

[1] Слична овој редакција је у рук. у прив. рукама (Д. Б. Ист. (1897, 282) који гласи овако:

Сказанїе Ѡмановића (колико је који владао. и завршетак): царъ Сѹлеиманъ .м. лѣт. И подвиже се с великими силами под градь Сегет, близь реке Драве, и прими град, и прими конаць окаꙗномѹ своемѹ телесь, лето ·з҃о҃д·

И ва то лето оцари се син его Селимъ, и тогда обладаше землю силному паше Мемедѹ речникь (?) Хнаповихь (?) тогда царь Селимь Мемедь паша нахожденїемь дїаволскїемь продадоше (?)

1254.—1594.

*5151 Сказанїе ѡ цар᾿ствѣ тоур᾿скыих колико кои царствова лет᾿. Царь Ѡмань ·з҃· леть; царь Ѡр᾿фан᾿ ·к҃д҃· лѣт; царь Моурать ·з҃д· лѣта; царь Паꙗзыть ·г҃і҃· лѣт; царь Мех᾿медь ·к҃з҃· лѣт; царь Моурать, кои погибѣ на Косовоу ·к҃а҃· лѣто; царь Мех᾿медь ·л҃· лѣт; царь Паꙗзить ·л҃г҃· лета; царь Селимь ·д҃· лѣть; царь Сѹлеиман ·м҃и҃· лѣть; царь Селимь ·и҃· лѣть; царь Мѹрат ·к҃г҃· лѣт; а садь царь Мехмедь. Да се зна ѿкад Тоур᾿ци царствѹють ·т҃м҃· лѣть.

*5152 Да се зна каде се Беч᾿керекь плени месеца їюнїа ·і҃· дьнь оу понедел᾿ник. Въ лет. ·з҃· тисоущ᾿но ·р҃· и ·в҃· на пасхалїи било на ·и·

Запис у рукоп. ман. Крушедола.

1254.—1597.

*5153 Имена царем: Ѡмань ·з҃·, Ѡрхань ·к҃ѕ҃·, Мѹрать ч (!), Паꙗзит ·г҃і҃·, Мѹхамедь ·и҃· Мѹрать ·к҃д҃·, Мехмедь ·л҃·, Паꙗзить ·л҃г҃·, Селимь ·д҃·, Соулеимань ·м҃ѕ҃·, оумрїе под Сегетом и ѡцари се сьнь Селимь ·з҃·, Мѹрать ·к҃д҃·, Мѹхамедь ·д҃·

5154 И по томь постѹпи град Егарь вь лѣто ҂з҃р҃ѕ҃· месеца сектемврїа ·к҃д҃·

Запис у рук. Н. Б. бр. 173. — У Гл. LVI, 337 само други запис.

1359.—1646.

Да се зна колико е ѿ каде с8 Тоур'ци прѣш'ли нь ѡв8 стран8 мора:

*5155 Ѿ Калиполꙗ ҂·с̃·п·з̃· лѣт.

*5156 Ѿ Косова и кнеза Лазара ·с̃·п·д̃· лѣт.

*5157 Ѿ Смедерева ·с̃·з̃· лѣт.

*5158 Ѿ Цариграда ·р̃·ҁ̃·д̃·

*5159 Ѿ Белиграда ·р̃·к̃·ѕ̃· лѣт.

*5160 Ѿ Темиш'вара ·ҁ̃·е̃· лѣт.

*5161 Ѿ Сегет'вара ·п̃·а̃· лѣт.

*5162 Ѿ с8ш'нѣ године ·ѯ̃·г̈· лѣт.

*5163 Ѿ Сис'ка ·п̃·д̃· лѣт.

*5164 Ѿ Беч'керека ·п̃·г̃· лѣт.

*5165 Ѿ Мар'ка Кралѥвића и Кон'стина Жеглигов'ца ·с̃·п̃·а̃· лѣт.

*5166 Ѿ Сол8на ·с̃·ѕ̃·г̃· лѣ(т)ь.
Писахь ҂·з̃·р̃·п̃·д̃·

Запис у ст. штамп. књизи у Карл. Б.

1360.—1737.

5167 Іедрене 8зе царь М8рать на 1360.

5168 Ꙋзе царь и Ђ8рђа деспота кћер на 1430.

5169 Цариградь 8зе царь Мехмедь на 1453.

5170 Босн8 8зе царь Мехмедь на 1461.

5171 Нови 8зеше Млечани сектемрија на 1687.

5172 Габел8 8зеше Млечани ћ8нија 15 на 1693.

5173 Сараево попали се и поробн дне 13 октомра на 1698.

5174 Б8дим 8зеше Т8рци на 1540.

5175 Сегеть 8зе царь С8леиман и т8 8мрие на 1566.

5176 Канди8 8зеше Т8рци ноемра (д)на 11, на 1669.

5177 Б8дим 8зеше Нимци октомра дна 2 на 1683.

5178 Рат сатвори царь и чесар на 1715.

5179 И то лето разбише везира под Варадином, и погибе везирь и погибоше многи Т8рци.

5180 И то лето Т8рци бише си.....

5181 И т8 годин8 наипрпе 8зеше Т8рци Мор8.

5182 Црна Гора. Роби е Ч8прилић И8ман паша с8 четири паше, и много робие изведе на 1714.

5183 Габела. Побигоше ка8ри из нѥ испред М8стаи-паше, и 8зе Габелу ф. на 21. на 1716.

5184 Бендерска година на 1709.

5185 Баниа Л8ка. Дођоше Нимци на ню на 1737.

Запис у рук. Беч. Б. бр. 109. — Спом. III, 204.

1380.—1709.

. . . .

5186 От домишления прахъ пушчани чинити 335.

5187 От домишления книге щамповати 275.

5188 От окруненїа на царство цара Петра перваго всеи Руси самодржца 33.

5189 От Петрова роћена у све до данаске 45.

5190 От рождениꙗ сина єго Алексиꙗ 25.

5191 От почетка русиске армаде морске 18.

5192 От победе велике и неизречене, кою учини царь Петарь на Полтави надь кралемь жевцевскимь Карломь и надь Мазепомь и над прочимь и надь воинствомь ихь, кое бияше у све воиске жевцевске 80000, и о-тога с Полтаве не утече нитко него краль ранень су тьри пладе коника, а остало свеколико воинство жведско би посечено и поватано живо рукама рускимь и поведено би у сужницу на Москву. И ово е било прошадшаго 1709 году, месеца иуниꙗ 27 дань, а от тога е доба до данась 6 годище.

Преглед знатних догађаја у рук. ман. св. Луке у жупи Никшићкој. — Лет. 181, 43.

1437.

5193 6945 и подаде имь деспоть Гюргь на сьмиренїю Ждрѣло, и Быславь (Вышеславь?) градове. Тогда прѣселюенїе многимь инокомь оть своихь виталниць(?) бви (бви?).

Крај летописа у рук. ман. Хиландара бр. 125. — Сава 40.

1453.—1718.

5194 На 1453 ... ти сѹлтанъ Мемедъ синъ(?) госпое Ерине Тѹре деспота сер(б)скаго, и прими мног(о) племенити Островѹ (!) гречески Константинополъ, и би по васеи земли великъ плачъ и рид(а)ние.

5195 На 1459 лето прими кралевство сербско по сам(р)ти кнеза Лазара.

5196 И паки прими Босн8 тога времена.

5197 И паки поће опета на Ђорђиа Кащрїшта, реченога Скендербега, и не може м8 ница 8чинити.

5198 На 1460 лето прими Мору св8 исти.

5199 На 1462 лето прими кралевство некога Трабишонда у омеяци (?).

5200 Одъ 1470 до 1473 прими Егрибозъ и св8 и-8л8.

5201 На 1477 лета по самерти Скендер-бега прими трви (први или тврди?) Скадаръ не силомъ, него се тако погоди с Млѣчаниномъ.

5202 На 1479 лето др8ги с8лтанъ Паязитъ прими Влашк8 таи.

5203 На 1493 лето прими Отрентъ у П8лю и паки прими.

5204 На 1493 лето прими Драчъ.

5205 На 1500 летъ у Мори прими Кор8нъ и Модѣнъ и Лепантъ.

5206 На 1516 лето поће с великомъ на Персосана, и разби га веома с8лтан С8леманъ.

5207 На 1521 лето с8лтанъ С8леманъ, синъ Селимовъ, прими Биоградъ на Д8нав8.

5208 На 1522 лето исти царъ поће на Родоз и по мор8 и по с8в8 и прими, и т8 велике д8ше исрече.

5209 На 1526 лето прими Петроварадинъ и Сриемъ.

5210 На 1716 лето узеше цариц8 више Д8бр)овника и Ўтово к8л8 о-Т8рака.

5211 На 1717 лето узеше Ниемци Биоградъ о-Тѹрака.

5212 На 1718 лето учини се миръ с Ниемцем сѹлтанъ Амедъ и дѹждъ 739.

5213 На 1686 лето узе се Бѹдимъ о-Тѹрака.

5214 На 1687 лето узе се Нови о-Тѹрака.

5215 На 1697 лето Ниемци поробише Сараево октобра месеца.

5216 На 1716 лето погибе везиръ са многима подъ Варадиномъ лѹла 26.

5217 На 1716 лето оставише Тѹрци Габелѹ и Крвъ, авгѹста на 23.

5218 На 1716 лето узеше Ниемци Темишвар о-Тѹрака.

Одломак рукописа у г. М. Вукићевића. — Гл. З. М. 1901, 332.

1460.—1482.

*5219 Летѡ ҂з҃ц҃ѯ҃(и?)· года (ходи?) царь Мех.... на Боснѹ и прїнем град Ѩице и ине градовь босанске.

*5220 И тожде лѣт(о) ходи на Влахе.

*5221 И прїими землю Ямѹреию з градовїеми.

*5222 Вь лѣто ҂ѕ҃ц҃о҃в҃· ходи царь Мехмед на Боснѹ и разбише га под Ѩицемь.

*5223 Вь лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃..[1] оумрѣ царь Мехмедь ѹ Натолїе.

*5224 И то жде лѣт(о) воцари(!) се сынѹ(!) моу Баязить.

*5225 Вь лѣтѡ ҂ѕ҃ц҃ч҃· погибе Ѩкшикь на мостѹ Єзавскѡмѹ вь Смѣдеревѹ и҆мь. ·ѕ҃·

Записи у рук. цркве Никољца у Бијелом Пољу. — Исписао † Атан. Пејатовић

[1] Јамачно: ҂ѯ҃ц҃п҃ѯ҃.

1490—1680.

5226 В лѣто 6998 престави се монахъ Ïовъ Црьноевикъ.

5227 В лѣто 7 тисущно 155 како бист прьва рать.

5228 Ва лѣто 7175 како бисть велики[1] потресъ.

5229 Ва лѣто 7152 како бисть потопъ ȣ монастирȣ на Цетине.

5230 Ва лето 7193 престави се владика Рȣвимъ Больевиħь.

5231 И то лето погибе Бао Пивланинъ зъ дружиномъ отъ проклетаго Сулеимана паше изъ Бушата, и пороби монастирь, ниде ништа не оста.

5232 Ва лето 7195 како прими ħенераш Примо Нови; поче га бити на усѣкновение Иованово, и узе га за месецъ.

5233 Ва лето 7188 како ȣзе султанъ Мемедъ Кандïю, глаголеми Критъ.

5234 И то лето умири се царь и луждъ.

Записи у рук. библ. грофа Уварова. — Просвј. II (1893-4), 592; VII (1896), 384.
[1] У Просв. VII: велика.

1504.—1622.

5235 ҂·з҃· тїсȣч. ·в҃·і҃· зима люта и снѣжна.

5236 И на тозы лѣто градишє град Драчь.

*5237 Таазы годїна гладна, а ланска морнаа.

*5238 Лѣт(о) ҂·з҃· тїсȣч. ·г҃·і҃· доидє кок. жїто за ·р҃·к҃·

5239 ҂·з҃· тїсȣч. ·к҃·а҃· прїє царство Селимь ага; лѣт(о) ȣмрѣ царь Паꙗзит.

*5240 (҂·з҃·) тїсꙋ. ·к҃·в҃· ꙋби се царь Селїм со(!) Кьзлибаши.

*5241 (҂·з҃·) тисꙋщ. ·к҃·г҃· оубн царь Селим.... надовлїю.

*5242 Лѣто(о) ҂·з҃·к҃·е҃· прїе царь Селим-ш(ах) Мїсерь.

*5243 Лѣт(о) ҂·з҃·к҃·и҃· прѣстави се Селилим(!); прие царство царь Соулеиман.

*5244 В лѣто ло(!) ҂·з҃· тїсꙋч. и ·р҃· и ·л҃·[1]

Записи у рук. Рум. М. бр. 1478. — Исписао др. Ст. Станојевић. (Нешто у Сев. 73).

[1] Ова последња белешка можда значи кад су записи писани.

1520.—1594.

Се летопись когда оузеше се градови Подоунавсцїи, Тоур̕ци кадь ихь примише.

5245 Белиградь лѣто ҂·з҃·к҃·и҃·

5246 Варадинь лѣто ҂·з҃·л҃·

5247 Боудимь лѣто ҂·з҃·н҃·г҃·

5248 Ѳемишварь лето ҂·з҃·ѯ҃·а҃·

5249 Сегеть лето ҂·з҃·о҃·в҃·

5250 Сегединь лето ҂·з҃·п҃·

5251 И бысть соушна година ҂·з҃·ч҃·в҃·

5252 Бечкерекь вь лѣто ҂·з҃·р҃·

5253 Вь лето ҂·з҃·р҃·в҃·, вь дьнїи Пер̕скаго цара вьзеть бысть светитель Сава вь петакь великы, оуви мнѣ грѣш̕номоу.

Записи у рук. Праш. Б. бр. 19. — Спом. III, 105.

1682.—1714.

5254 1682 маїа месеца 26 ва петакъ по спасовꙋ дне први данъ, да се зна како доћоше селıани што сꙋ ѡко Сарaева, доћоше ꙋ

мьесто ȣ мехћемȣ и затворише чаршїю, и ȣдрише на мехћемȣ и ȣбише Мȣллȣ и Наипа, и разсȣше мехћемȣ и поꙗгмише све што тȣ наћоше, и разбише ȣ мьестȣ ·д҃· кȣће мȣзинске.

5255 И то лето приде тефтишъ за Мȣллȣ ѿ цара капичи-френкъ Ӕслн-ага, и ȣзе ѿ Сараева гловȣ ·с҃·н҃· кеса аспри, и себи ·к҃·е҃· кеса, и Мȣллиноi ћеци ·л҃·е҃·, и своимъ млаћимъ ·в҃· и по, и то ȣ свакоi кеси по ·ф҃· арсланїа, а по деведесетъ хилꙗда аспри. И погȣби селꙗна ·д҃·і҃·, и посла ȣ Цариградъ ·к҃· селꙗна.

5256 И то лето доће паша босански Ӕйдаръ паша, и ȣзе кеса ·л҃· ѿ Сараева, и ȣ то даде махала латинска ·л҃·в҃· кесе, и аџи-Гавро даде 2 и по у [г]ловȣ истȣ. Тако да се зна,

5257 1686. Сїе лѣто вазеше Немци Бȣдимъ ѿ Тȣрака.

5258 1690 бисть гладъ тешчаиши: пшенице мера по аспри ҂·д҃·г҃· хилада, то е ока ·р҃· аспри: вина ѡка ·м҃·, ракїе ѡка ·р҃·м҃·, граха ѡка ·р҃·н҃·, лȣка ѡка ·р҃·л҃·, меса ѡка ·р҃·н҃·, сира ѡка ·р҃·ѯ҃·, ꙗбȣка ѡка ·р҃·н҃·, меда ѡка ·с҃·, масла юнга ·х҃·, пиринча ѡка ·р҃·н҃·, лоꙗ ·р҃·н҃·. И то лето ꙗдоше человѣци месо пасье и чловечаское и конско и многа нечиста. Тако нека се знаде.

5259 1698 бисть миръ са Немци и са ·з҃· кралꙗ и царемъ тȣрскимъ на Карловцȣ.

5260 1710. Како поће Тȣрчинъ на Москова.

5261 И то лето пленише Тȣрци Црнȣ Горȣ, Ӕхметъ паша Шапчалїа.

5262 И до лета два паки пленише Тȣрци Црнȣ Горȣ.

5263 И до лета три паки пленише Црнȣ Горȣ, Ћȣприлићь Осман паша и Ӕхметъ паша Шапчалїа, и много зла сатворише христїаномъ.

5264 1714. пленише Тȣрци Цетинȣ и Бринкȣ на одери (?) и многе дȣше христїанске поробише и изсекоше.

5265 Тогда и то лето ȣзеше на верȣ ȣ Мореи ·к҃·д҃· кадилȣка земле, и многе градове и Ӕнадолїю градъ велики, и многе дȣше

поклаше и поробише христїане, и велика зла сатворише проклети Ягарани.

Записи у рук. Сар. Ц. М. — Гл. XXXVIII, 177—178.

1682.—1716.

5266 Когда би рать бечки ҂з҃.р҃.ч҃.

5267 Когда би рать робїа Макарева, роби кола ҂а҃. (?)

5268 Когда би роби се Сараево ҂а҃.(?)

5269 Когда би робїа Петрашева ҂а҃.(?)

5270 Когда би рать на Свеци ҂а҃.ѱ҃.а҃.ї.

5271 Когда би рать на Црнои Гори ҂а҃.ѱ҃.г҃.ї.

5272 Когда би рать Сински ҂а҃.ѱ҃.є҃.ї.

5273 Когда би рать Новски ҂а҃.ѱ҃.ѕ҃.ї.

5274 Когда би рать биоградски ҂а҃.ѱ҃.з҃.ї.

5275 Когда би рать банелꙋчки ҂а҃.ѱ҃.л҃.з҃.

5276 Когда би рать зрински ҂а҃.ѱ҃.л҃.и.

5277 Когда би рать пакь црногорски ҂а҃.ѱ҃.н҃.г҃. Когда би рать ноемра .а҃.

5278 Когда би рать срїемски и варадински ҂а҃.ѱ҃.ѕ҃.ї.

Запис у рук. у прив. рукама. — Д. Б. Ист. 1897, 282.

1683—1718

5279 1683 лѣто бившаго втораго обсажденїа царствꙋющаго града Вѣны Турками; 14 їꙋлїа начали бити сѧ, а на 12 септемвриа савршенꙋю побѣду имѣли цесарски воини, а Турци вь бѣгство обратили сѧ во градь Бꙋдимь и проч.

5280 1686 августа 29 по тримесѧчномь бою градь Бидимь (!) цесарци взѧша ѿ Тȣрковъ и вь великомь страхȣ Тȣрци ѿбегоше во градѣ Осѣхь.

5281 1687 ѡсвоиша цесарци ѿ Турковь градъ Осѣк и всю Славонїю, Хорватїю, градъ Варадинь и весь Сремь до Саве реке.

5282 1688 взѧша цесарци ѿ Тȣрковь Бѣльградь Смедерево и Нишь градъ. Тогда и сербски народъ съ цесарскимь воинством гонили Турковь.

5283 1690. Блаженѣиши патриархь Арсенiѥ Чарноѥвичь пекски, услишавъ ꙗко велики везирь Ћуприли со множествомъ Турковь и Татарь воорȣжает сѧ на цесара Леополда и на его державȣ, тогда патриархь обѧвилъ цесарю, намѣренїе тȣрское и просиль цесарѧ, да би вь державȣ его сь народомь сербскимь преселил сѧ. Цесарь же на прошенїе патриархово благоизволиль во его державȣ вст8пити. Тогда вь пролетнѣе времѧ подвиг сѧ патриархь со множествомъ народа сербскаго 37000 фамилиꙗ, и толико во военȣю слȣжбу цесарю встȣпили.

5284 Тогда же и ми жители манастира Раванице иноци сь мощми светаго Лазара, и ѿ многихь манастиреи калȣгери и прочи мирски, мȣжески поль и женски преселиша сѧ въ Срѣмѣ, вь Славонїи, вь Бачкȣ, и до Бȣдима простирали сѧ. И бистъ нашъ пȣтъ хожденїа 40 днеи. И придохомъ вь нѣкое мѣсто више Бȣдима зовомо Сент-Андриꙗ. Тамо всели сѧ патриархъ. Тамо же и мы жители монастира Раванице вь томь мѣстѣ соградихомь хиже и церковь воздвигохомь ѿ дрѣва близь брега дȣнавског и тȣ положихомь мощи св. Лазара.

5285 Того лѣта приде весирь Ћȣприли сь великою силою Тȣрковь и Татарь и ȣзе Нишь градъ и Смедерево и ѡ-тȣдȣ приде подь Белиградь и освои его.

5286 Вь тоиже рати бисть великое плѣненіе и разсѣлкіе народ8 христіанскомь, и запѹщеніе всеи сербскои земли: монастиремь, варошамь и селамь ѡп8стѣвшимь, нѣкимь совсѣмь сгорѣвшимь. Такожде и нашемь монастир8 Раваници вь Сербіи коначное зап8стѣніе бистъ.

5287 1691. Генераль принць Лудв'игь Бадenски разбиль Т8рковь близь Сланкамена на Михалѣвц8. На томь везирь Ћ8прили и сь нимь 16000 турковъ погибе. На сеи баталіи вице вождь Їшань Монастерли са 10000 сербскаго воинства велик8ю храбрость и вѣрностъ цесарю показаша.

5288 1697. Принцъ Євгени, фелдмаршаль царскаго воинства, 11 септемвриꙗ при Сентѣ разбиль т8рецкаго царѧ и все его воинство, и єдва царь убѣжаль въ Темишварь градъ съ малим числомъ Т8рковь.

5289 1697 лѣ. И ми Раваничани возвратихомь сѧ изь Сент-Андриѥ и 8 Срем8 во Фр8шкои Гори обрѣтохомь монастирь Верникъ зап8стѣвши ѿ многаго времене у шуми, и сеи монастирь обновисмо и покрисмо. Также ћеліе и трапезарію воздвигосмо ѿ древа и покрисмо. И вь семь монастир8 Верник8 положихомь мощи св. Лазарѧ, великаго кнеза сербскаго, гдѣ и до днесь прѣбивають.

5290 1699 Леополдь цесарь учини мирь съ Т8рки. Въ Карловцѣ собраша сѧ 7 елчиѧ: 1 цесарски, 2 росиски, 3. т8рски, 4. польски, 5. венецијански, 6. англески, 7. холандски, и на томь мир8 8чинѣно да цесар8 ѡстанетъ Єрдель до Тисе реке, а ѿ Сланкамена право до Дмитровице, а ѿ Дмитровице Савомь реком. Вь турскихь р8кахь заостало Темишварь градъ и Банатъ и нижнѧ частъ Срема, и ѿ Сланкамена до Дмитровице белѣге

поставлѣне бѧхꙋ,назване марциалне ханте. И тако држахꙋ Тꙋрци Темишварь и Банатъ и поль Срема до Варадинског рата.

5291 1705 престави сѧ цесарь Леополдь. Царствовалъ 46 лѣтъ.

5292 Въ томъ же лѣтѣ поставлѣнь цесаромь Іосиф первий, синь Леополда цесарѧ.

5293 1706 октомврия 24 престави сѧ блаженѣиши патриархь Арсеніе Чарноевичь вь Віенѣ, и пренесено тѣло его у Сремь и погребено вь мон. Крꙋшедолѣ.

5294 1711 престави сѧ Іосифь цесарь. Поживе 33 лѣта.

5295 1712 а втори синь Леополдовь Кароль поставлѣнь цесаромь.

5296 1716 приде везирь тꙋрски подь Варадинь градь со силою многою Тꙋрковь, и 25 мѣсеца іꙋліа принць Євгени разби весь тꙋрски логорь, и многи Тꙋрци погибоше, а прочи обратиша сѧ вь бѣгство; топове и све въ логорꙋ тꙋрскомь придобише цесарски воини.

5297 Тогда Тꙋрци упалише манастирь Крꙋшедоль и Реметꙋ.

5298 Того лѣта мѣсеца 2 октомвріа Євгени освои ѿ Тꙋрковь Темишварь и весь Банатъ.

5299 Предь сим ратомь Врдничкн ми иноци Раванички взѧхомь мощи свѧтаго Лазарѧ, и отнесохомь во варошь Фꙋтогь, и тꙋ пребихомь докле се мирь утврди.

5300 1717 авгꙋста 5 Євгени взѧль ѿ Тꙋрковь градь Белиградь, Смедерево и горню часть Сервіи до Мораве рѣке.

5301 1718 царь тѕрецки Ахмедъ просилъ мира ѿ кесарѧ Карола, на кое соизволилъ цесарь, и у Пожаревцѣ заключенъ миръ на 24 лѣта. И на томъ мирѕ учинѣно да Белиградъ, Смедерево и Сервїѧ до реке Мораве вь цесарскихь рѕкахь ѡстанетъ.

5302 Єгда той миръ у Пожаревцѕ междѕ цесаремь и Тѕркомь бистъ, тогда мнѣ единомь обрѣтшѕ сѧ вь животѣ Стефанѕ даскалѕ їеромонахѕ ѿ старих Раваничана, и желанїе имѣхь видѣти Раваницѕ вь Сербїи, и поидохь из монастира Верднпка во Сервїю, и обрѣтохь монастирь Раваницѕ пѕстѕ и весма порѕшенѕ: препрата церковна до темелѧ разрѕшена. Тогда начахь церковь понавлѧти, и за 4 лѣта созидасмо препратѕ и покрисмо. Тогда же и келїе обновисмо и покрисмо, помощїю божїю и милостивихь христїань.

Сїе написахь Стефань даскаль їеромонах Раванички.

5303 Стефань добри старацъ поживе лѣта довольна, и престави сѧ во манастирѕ Раваници во Сервїи.

Запис у рук. ман. Шишатовца(?). — Спом. XIX, 54.

1683.—1720.

5304 Лѣта 1683-го бистъ великое сраженїе и ратъ междѕ восточним и западним царемь сѕлтаном Мехмедѕ Турецкомѕ и кесарѕ Леополдѕ римскомѕ, и чрезъ 12 лѣть воеванїю бившѕ междѕ има и в той рати римскомѕ цесарѕ ѡсвоившїи Белиградъ ѡдъ Тѕрковъ и сербскѕю землю ѡбемнимъ до Скопїя и Софїе и Нишъ ѡсвоише Немци. И сее зиме разшедшим ся Немцем по квартири и малѕ числѕ ѡставшѕ воиске немецке у Качаникѕ и Прищини, тогда въ зимное же время прїидоше Тѕрци с великою силою и Татаръ до 100 тисящъ и нападоше в҆незапѕ не тражећи права ни крива све сабли предадоше, такожде и Немаца что наћоше све просекоше

до самаго Ниша. А по сеи зими на лѣто пріиде Ћуприлићъ везиръ с великою силою и узе Нишъ на верꙋ ѡд Немца, али с преваром, понеже исече све христіане, а Немце ѡтпꙋсти на верꙋ. И ѡтꙋдꙋ пріиде под Бѣлиградъ и ѿсвои Белиград Тꙋрчинъ.

5305 Въ тои же рати бысть великое пленеије и раселяније народꙋ христіанском и запꙋщеније всеи сербскои земли: градовом, варошам и селамь и монастирем ѡпꙋстившим иним же огнѣмъ згорѣвшим, ꙗкоже и нашемꙋ монастирꙋ Раваници. Паки глаголем ꙗкоже нашемꙋ монастирꙋ Раваници конечное запꙋщеније бысть. Малꙋ же нашемꙋ народꙋ бегꙋ емшем ся уз Дꙋнавъ горе едни на лађах, иниже на конѣхь и колесницах, дрꙋгиже пѣши, ꙗкоже и азь сиромах. 40 днеи бысть намъ пꙋть хожденія, и придохом къ Бꙋдимꙋ градꙋ. Тамо же и светѣишій патріархъ Арсеније Чарноевич и неколико владика, и ѿ многих монастиреи калꙋђера и человѣци мнози ѿ всеи земли сербскія мꙋжески полъ и женски. Такожде и ми жители монастира Раванице с мощми светагѡ иже въ царях кнеза Лазаря сербскагѡ, и вселихом ся в' нѣкое мѣсто више Бꙋдима зовомо Сент'Андреа, доброе мѣсто за пребивалище странним, едни зваху Болгарій, а инии же Светый Андреи. И тꙋ соградихом хиже, како кои може, и церковь воздвигохом одь древъ близъ брега дꙋнайскогъ, и тꙋ положихом мощи светаго царя Лазара сербскаго.

5306 Егда же миръ бысть междꙋ цареи тꙋрецким и римским, тогда многимъ христіаномъ возвратившим' ся к Варадинꙋ, и калꙋгером у Срем жители врꙋшкогорских монастиреи. Тогда и ми возвратихом ся к Варадинꙋ. У Cремꙋ у Врꙋшкои Гори ѡбретохом монастир Вердникъ запꙋстивши конечно, ѿ многогъ времена у шꙋми, и по сводꙋ древеса порастивши. И сеи монастиръ ѡбновихом, и покрисмо, и келїе воздвигохом како могосмо;

тако же и ѡбѣдницꙋ воздвигохом како возмогосмо по возможности и све ѡдъ древа, мало же нечто зидом ѡдь земле, а проче плетером и блатом земним.

5307 И зде скончаше ся вся наша братїя старии Раваничани. И потомъ размѣрию и прииде лѣтъ нѣколико, и паки приде ратъ варадиска. Єгда везиръ тꙋрецкїй прїиде под Варадинъ с великою силою сего года 1716, іулія 25. Тогда разби Немац Тꙋрчина под Варадином и вся ѡрꙋжїя воинствена ѡсвои, и многа имания доби Немацъ. По томъ сего лѣта у есень ѡсвои Немацъ Темишваръ ѿ Тꙋрчина; по том на лѣто ѡсвоише Немци Белиградъ; принцъ Алеѯандаръ ѡсвои ѿ Тꙋрчина свꙋ Сервїю, и по томь сраженїю третїаго лѣта утвердише миръ цареви междꙋ собою. Тогда мнѣ единомꙋ ѡбрѣтшꙋ и ва жевотѣ (sic) Стефанꙋ даскалꙋ іеромонахꙋ ѿ стари Раваничана и желаніе имѣхъ видѣти Раваницꙋ. Єще мирꙋ не ꙋтврдившꙋ ся поидох и ѡбрѣтох пꙋстꙋ и весма порꙋшенꙋ и лѣсꙋ израстившꙋ, ꙗко ни вратом познавати ся, и припратѣ изъ темеля надшеи, а по цркви порастила велика древеса. И едва пожда тꙋ зимꙋ, а на пролеће дозва маисторе и сь божїимъ помощїю поче црковь понављати, и сего лета ѡбновисмо, до єсени покрисмо црковь, а на третїе и четвертогъ лѣта подигосмо и препратꙋ, и келїя колико что могосмо ѡбновисмо помощїю божїею и милостиви христїанъ, котори милостиню предложише.

5308 Того же лѣта, егда почесмо понављати монастиръ толига гладъ быстъ ꙗко въ нашем пределꙋ нигде жита не могаше ся ѡбрести точїю прое, и того верло ѡскꙋдно могашя ся наћи.

5309 Сеи добри старацъ Стефанъ їеромонах їгꙋменъ и даскалъ послꙋжи ꙋсердно и поживи вѡ долићи Раваници лѣта доволня, и по смерти его ѡста у готовꙋ 2000.

Запис у рук. манастира Раванице у Србији. — Гл. XII, 682.

1683.--1722.

5310 Додье Мухамедь везирь со 3000 войске, и то се отъ крщени люди побише лѣта 1683.

5311 Пакъ узе Немацъ отъ Т8рака сву Славонїю и Видинъ лѣта 1687.

5312 Пакъ ерцегъ баварицкій отъ Турака Босну узе лѣта 1688.

5313 Паки узе Немацъ отъ Турака Нишъ и Видинъ, и подъ Нишем разби Турке лѣта 1689.

5314 Паки узе Турчинъ отъ Немца натрагъ и Видинъ и Нишъ и Бѣлиградъ лѣта 1690.

5315 Пакъ разби Немацъ Турчина на Мїхаилѣвцу отъ везира ту погибе . . . . 1691.

5316 Пакъ додье Турчинъ подъ Варадинъ, и пакъ отъ големе кише побеже; 40 дни иде киша лѣта 1694.

5317 Пакъ разби Немацъ цара турскога на Сенти лѣта 1697.

5318 Паки Немацъ учини миръ съ Турчиномъ 25 година; то лѣта беше 1699.

5319 Паки Серблн поробише Кечкеметъ и разбише Мадьяре лѣта 1702.

5320 Паки куга бысть, и многи люди помори лѣта 1709.

5321 Пакъ се умири Куручагъ лѣта 1711.

5322 Паки се постави Кароль шестый кесарь лѣта 1712.

5323 Паки се разби Т8рчинъ подъ Варадиномъ и узеше Немцы Темишварь лета 1716.

5324 Паки узе Немацъ Белиградъ отъ Турака лѣта 1717.

5325 Паки учинише миръ на Пожаревцу за 25 година, лѣта 1718.

5326 Београдъ како е узетъ отъ Турака лѣта 1716 то има 52 годпне.

5327 Отъ Куручага лѣта 1722.

Запис у требнику цркве у селу Причевићима (окр. ваљев.). — Вуичь, 208.

1683.—1731.

5328 На 1683 оде султанъ Мехмед на Беч и разбише га на 1686.

5329 Исте године узеше Инемци Будимъ од Турчина.[1]

5330 1797 поробише Нѣмци Сараево, октобра 13 дан.

5331 1716 разби се Турчин на Варадину, и погибе везпер.

5332 Исте године узеше Нѣмци Темишварь.

5333 1717 узеше Нѣмци[2] ѿ Турчина Белиград.

5334 1737 августа 6. узеше Турци Биоградь ѡд Инемаца.

Запис у стар. штамп. књизи у ман. Житомислићу. — Лет. 168, 26; Књ. Рад. 1, 84. Упоредио г. М. Сперански.

[1] Довде нема у Лет. — [2] Од Нѣмци па довде испуштено у Књ. Рад.

1687.

5335 Ва лѣто 1687 примише Латини Нови.

5336 И то лѣто епискупь Висарионь изведе Латине на Цѣтинѣ у манастирь, провидура и кавалиера, и владику Висариона отроваше и умрие.

5337 По семь Сулеиманъ паша од Скадра скупи воиску велику и дође на Цѣтинѣ, нађе Латине у манастирь, на Латине пуци на вѣру, а црькву раскопа.

„Цетињски летопис." — Милак. 102.

1690.—1762.

5338 На ҂з҃.х҃.ч҃.-го года при царю Алеѯїю Міхаїловичꙋ всеѧ Россїи архімандритъ Неофитъ с. Стꙋденическїи первыи биль и полꙋчилъ свободнꙋю грамотꙋ ѿтъ реченаго великаго монарха московскаго и все в(елико)-россїискаго.

5339 И въ лѣто ҂з҃.а҃.ѱ҃.-го года при царю и їмператору а҃.-мꙋ Петрꙋ Великомꙋ, Пахомїи архїмандритъ стꙋденичкыи въ мѣсто Василїа архїмандрита, Мадеева брата былъ въ Россїи и доволнꙋ милостыню полꙋчилъ, и потвердили емꙋ милостивѣише тꙋю граммотꙋ Їѡаннъ и Г. Петръ Алеѯїевичи и сестра ихъ царевна Софїа Алеѯїевна самодержци и велики монархїи всероссїистїи и въ лѣто ҂з҃.а҃.ѱ҃.

5340 По светомъ и блаженом оуспенї м. Екатерїни, в҃.-м Петрѣ їмператорѣ и Аннѣ Їѡанновнѣ самодержицѣхъ и їмператорѣхъ всероссїискихъ, въ лѣто ҂з҃.а҃.ѱ҃.и҃.п҃.-м годѣ по благословенїю и писанїю врꙋчителномє г. господина Гаврїила в҃.-го патрїарха славеносербскаго и пекскаго при державѣ благочестивѣишїѧ и самодержавнѣишїѧ великїѧ г(оспожди) їмператрїцы Єлисавети а҃.-и Петровнои архїмандритъ Кѡнстантїнъ съ братемъ Рꙋвимомъ и Паисеемъ, и в мѣсто Рꙋвима обои реченнїи б. в. великои Р(о)ссїи и Сѣверꙋ и въ царствꙋющем г(радѣ) М(осквѣ) были а҃. годъ, и въ томъ годѣ церковъ с(вѧтаѧ) покри сѧ и прѡч. и проч. обнови сѧ и. а. к. с. с. ҂з҃.а҃.ѱ҃.ѯ҃.в҃.-м годꙋ.

Запис у рук. Чешк. Музеја. — Гл. XL, 135.

1711.—1717.

5341 Да се зна каде учини Московъ с царемъ ратъ поради Свеціе кои ка цару приде, и свади га ѡ нимъ лета ҂а҃·ѱ҃·а҃·і҃.

5342 И ѡтиде везиръ с войскомъ васеленскомъ према Москову, и сретоше се код воде Пруте. И придоше Турци воду, и ударише на таборъ, и собтекоше са сву страну, и бише из метериза ·г҃· дни. И вапроси Шереметъ ѿ везира мира, и бистъ везиръ каилъ и милостивъ, даде и узе ахрачъ, и учинише миръ и ѡдоше во своя си с миромъ.

5343 Пакъ време и лето идоше Турци на Ѡтинъ и градише градъ, и не би боїа ниће.

5344 Пак лета ҂а҃.ѱ҃ г҃·і҃· идоше Турци на Црну Гору, робише и палише, зло чинише много.

5345 ҂а.ѱ·г҃.і҃. и би предъ нима паша Ћуприлићъ и завргоше рат с принципом.

5346 ҂·з҃.с҃·к҃·г҃· идоше Турци на море на Котаре, и бише градъ Синь много дни и не возмого́ше вазети.

5347 Пакъ ҂.а́.ѱ҃.з҃.і҃· би са ћесаромъ. И ѡде везиръ на нега своиѡмъ воискомъ, и поробн и попали на вери Сріемъ и Врушку Гору, и цркве и монастире пожеже. И отиде на градъ Варадинъ и на табор Инемчевъ. И бистъ по между Инемца, и уби везира, и разби таборъ, и вазе азну и топове. И ѡде воиска ћесарева на Темишваръ, и би градъ и вазе, и пуща Турке на вери и ѡдоше с миром.

5348 Паки другое лето одеше обои воиске собом воиске Бихограду. И Немаць би градъ много дни, и даде му

богъ везира разби, а град му се предаде; изидоше Турци на вери, и понесоше що кои може, и шдоше са миромъ лета ҂.а҃.ѱ҃.з҃.г҃.

5349 И то лето учини царъ миръ са цесаромъ ѿ Илину дне.

Запис у рук. у прив. рукама. — Д. Б. Ист. 1897, 227.

1711.—1838.

5350 Да се зна када удари воиска од цара Отмановића у Церну Гору, у вриеме митрополита Данила Петровића ҂.а҃.ѱ҃.а҃.і҃. И погибе воиска турска у Царев Лаз.

5351 Па дође Ченгић-Бећир паша на Кчево ҂.а҃.ѱ҃.к҃.з҃.

5352 Па дође Сћепо Мали на Планиницу, ҂.а҃.ѱ҃.ѯ҃.з҃.

5353 Па опали Мамут паша церкву на Цетине ҂.а҃.ѱ҃.п҃.є҃.

5354 Похара Куче и Ровчане ҂.а҃.ѱ҃.о҃.д҃.

5355 Посиече Ровчане на Никшиће, ҂.а҃.ѱ҃.п҃.ѕ҃.

5356 Бошнак ҂.а҃.ѱ҃.п҃.з҃.

5357 Отврже се Требеса ҂.а҃.ѱ҃.п҃.д҃.

5358 Погибоше на Лолу ҂.а҃.ѱ҃.ч҃.г҃.

5359 Би чума у Бечановића ҂.а҃.ѡ҃.і҃.г҃.

5360 Излази владика и бригадиер на Никшиће ҂.а҃.ѿ.з҃., и тада погибе Паун Шушов.

5361 Похара паша Милевина Дробнаке ҂.а҃.ѿ.з҃.г҃.

5362 Удари Делибаша на Горнiю Морачу ҂.а҃.ѡ҃.к҃.

5363 Погибе Мамут паша на Крусе, ҂а҃·ѱ҃·ч҃·ѕ҃.

5364 Удари митрополит црногорски Петар и Ивановић на Зету ҂а҃ ѿ҃,л҃·в҃·

5365 Додише Срби на Планиницу и погибе барјактар Зерно Станков 1809.

5366 Ударише Турци на Мартиниће, и погибе поп Раде 1832.

5367 Удари Сећир бег на Ендек 1838.

Записи у некој књизи у ман. Пиперској Ћелији. — St. X, 262.

1716.—1741.

5368 ҂,а҃·ѱ҃·ѕ҃·і҃. іюліа .к҃є. Столнагѡ кесара римскагѡ шестагѡ Карола божиею мылостию побеждени быше и разбыени т8рски таборъ са свиемъ ѡправ̓даніемъ блызъ града Петра-варадына.

5369 И ва малѣ прошадше выше речена арманда столнагѡ кесара бывши славни градъ Тѣмышваръ силою божѣею воемъ начлнікъ и ѡсни прінцъ Евгѣные ѡсвои, и тогѡ числа разби Т8рке на Тѣмїшвар8.

5370 ҂а҃·ѱ҃·и҃·і҃· оузѣ славни прінцъ Евгѣные Былиградъ, авг8ста ·ѕ҃·, и заключїше миръ ·к҃є· годїна.

5371 И постави капѣтане оу Сѣрви по Краины, то естѣ до Моравѣ и прѣко Моравѣ:

·а҃· В8къ ѡборъ-капѣтананъ (!) Црнобарацъ, родомъ Зворнычанїнъ, страшанъ Т8ркомъ на Краини.

.в҃· Станиша ѡборъ - капетанъ Млатиш8ма, родомъ Новопазарацъ, на Краини Т8рком страшанъ.

·г҃· Триф8нъ капѣтанъ В8ка Црнобарца братъ оу Цветкима шанц8 на Краини ѿ Сокола.

.д҃. Аћимъ капѣтанъ Продановичъ, рожденыемъ ѿ града Оужїица, оу шанцꙋ Ѿсѣченїици.

.є҃. Евтѡ Витковичъ капѣтанъ, родомъ Валѣвацъ, и погыбѣ оу Валѣвꙋ, и погребенъ оу Ѡвани.

.ѕ҃. Вилинъ капѣтанъ Ѿбꙋћина Прањанацъ, родомъ Рꙋднїчанынъ, Тꙋркѡмъ страшанъ на Краини.

.з҃. Никола Чꙋпићъ, капѣтанъ оу шанцꙋ Чачкꙋ, родомъ Морачанинъ Хе(р)це(го)вѣцъ, на Краини стража.

.и҃. Милошие Кꙋюнћичъ капѣтанъ, родомъ одъ града Никшыћа оу Врпбицы погыбѣе на Смедѣревꙋ.

.ѳ҃. Ристѡ, синъ капѣтана Ракѣ, капетанъ, родомъ Поражавца[1], на Краины ѿ Вїдина стража.

.і҃. Гаврїилъ Жꙋдивычъ капѣтанъ, родомъ Хе(р)цѣговацъ Гꙋлꙋ(п)цꙋ на Краини Дунава стража.

.аі҃. Коста капѣтанъ, родомъ Цинцаръ, Паћаринꙋ[1] кр(е)ики стража ѿ Ниша, на Рашави погибѣ.

.ві҃. Маркѡ Синђелићъ ѡборъ-ламнаћтъ,[1] родомъ из Вишеграда, погибѣ на Забꙋчꙋ.

.гі҃. Їѡан Косанић ѡборъ - ламнаћтъ,[1] родомъ Ѳомѣнитїцъ,[1] страшанъ Тꙋркомъ.

.ді҃. Їѡаносъ маюръ, родомъ Нѣмацъ оу Манадиекꙋ,[1] и оу Ѿмолꙋ, страшанъ Тꙋркомъ на Краини.

5372 ҂а҃.ѱ҃.л҃.ѕ҃. пође Немацъ Тꙋрчина поунїа .л҃., и пороби Лѣшнїцꙋ.

5373 ҂а҃.ѱ҃.л҃.з҃. оузе Немацъ Оужыцѣ и Пазаръ и Нишъ, ѡктомврїа .д҃.

5374 ҂а҃.ѱ҃.л҃.д҃. разбы Тꙋрчинъ Нѣмца на Оужицꙋ и на Пазарꙋ и на Нишꙋ, и пође на Гроцкꙋ и на Былїградъ. И оузѣ Билиградъ авгꙋста .к҃.є҃.

5375 ҂а҃.ѱ҃.м҃. ноемврила .кі҃. бысть страшно трѣсение зѣмли, и бысть тѣшка зима, и Дꙋнаво .в҃. крати ледї се.

5376 ҂а҃ѱ҃м҃а҃. ѩви се ѩсна звѣзда ѿ востока така . . . и та звѣзда исхождашѣ по захожданию сльнца, и исхождаше и захождаше прежде сльнца, и слꙋжи ·м҃· нощи.

5377 И тогѡ числа бысть чꙋма оу Билиградꙋ с богаиїма[1] заедно.

5378 И тогѡ числа млоге црькве запꙋстѣше и крещѣни родъ заплака, понѣже оузешѣ Тꙋрци Сѣрвыю.

Рꙋкою Спvридонъ Вꙋѧновичъ
иерѡмонахъ манастира Хопова.

.ѕ҃і. Мато Пꙋрићъ капѣтанъ, родомъ Римѧнинъ, страшанъ Тꙋркомъ на Краини.

Крѣпкѡ срьдцѣ нѣговѡ кое повѣныемъ не пощадыѡ себѣ но итишаѡ оу Травныкь прѣкѡ лавови оуста и льрѣи змыеви оуста страшна мѣста прошаѡ бѣзбедно . . . . Возвартїѡ сѣ.

Запис на листу проте М. Ненадовића. — Гл. II, 225.

[1] Занимљиво је како овај писац прави често метатезу у писању појединих гласова: Пожаревца, Параћину, лаћман, Тометинац, Манданпеку, богињама.

1768.—1841.

*5379 Знати сѧ да 1768 лѣта престави се преосвещеннѣйши архїепископъ и митрополїтъ Карловач. Павелъ Ненадович, мѣсеца аvгꙋста 14-го дне у 7 саати.

*5380 1769-гъ лѣта роди се Наполеонъ Бонапарта.

*5381 1803-ће постаде їмператоръ у Французской.

*5382 1814-то лѣто събаченъ съ престола.

*5383 1770 лѣто бистъ велика вода.

*5384 1773 марта 17-го бистʼ велика мећава за 3 дана.

*5385 Основанїе. Во славꙋ свѧтыѧ троицы отца, сына и свѧтаго дꙋха, сеи свѧтои церкви, храма рождества пресвѧтыѧ богородицы, основанїе положи сѧ лѣта 1776; нача сѧ въ неи божественаѧ слꙋжбя слꙋжити лѣта 1780; потомъ иконостасъ устрои сѧ художествомъ г. Аѵѯентїа Марковича изъ Н. Сада лѣта 1788; а на конецъ живописнымъ хꙋдожествомъ г. Арсенїа Ѳеодѡровича такожде изъ Н. Сада изобрази сѧ лѣта 815-го. при щастливомъ царствованїи єгѡ величества їмператора аꙋстрїйскагѡ Франца I-го, при архїепископу и митрополитꙋ Карловачкомꙋ г. Стефану ѿ Стратимировичь, при прѡтопресвѵтерꙋ земꙋнскомꙋ Єѵѳѵмїю Ївановичꙋ и при єпѵтропѡвъ г. Савви Цветковичꙋ и Геѡргїю Пешики въ Земꙋнѣ.

*5386 1776 мѣсеца ноемвр. 30-го дне направише церков' од' дасака у Земуну

*5387 Оу 1777-го лѣта їнїа(!) 16-го уби мразъ све пасꙋлѣ, тикве и краставце да тогоже лѣта ѿнюдъ наћи се нїе могло, а у Тꙋрской страни по планинама велики снегъ пао єсть.

*5388 1777 аѵгуста 16-ге господинъ Їѡсифъ Шакабент' постави темель цркви богородичиной у Земуну.

*5389 1777-мо лѣто роди се Александеръ Паѵловичь.

*5390 1801-во лѣто ступи на престолъ їмператорски у Руссїи.

*5391 1815-то лѣто Александеръ Россїиски прогласи себе кралѣмъ Польскимъ.

*5392 1781 мѣсеца аѵгуста прећоше скакавци из' Турске и савъ лист' поедоше.

*5393 1786 мѣсеца марта 9-го дне поставише темель церкви контумацкой први путъ, и о-дасака направише.

*5394 1787 априла 25-го јавише перви пут҆ у храму богородичнномъ за четвероженце да се могу женити.

*5395 1787 ноемвріа 21-го отворише Сербли и Бугари Београдъ у очи введеніа ноћу.

*5396 Тогъ истог҆ лѣта обавила е Турска Россима ратъ.

*5397 1788-го лѣта мѣсеца їаннуаріа 29-го дне Аустриа по алианціи съ Россіомъ обавила рат҆ Турцима и по свои Граници публицирала.

*5398 1788-га лѣта мѣсеца февруаріа 25-го дне прећоше Турци Саву топове на ларму бацаше, а 27-ог истогъ на покладе у вече ларма велика бист҆ у Земуну.

*5399 1789-го лѣта мѣсеца септемвріа 1-го дне у суббшту паде логоръ Немецки под҆ Београдъ.

*5400 Тогоже мѣсеца 26-го дне у среду предадоше се Турци у Београду Немцима.

*5401 1790-го лѣта мѣсеца февруаріа 2-го дне донеше у Београдску церкву светаго Стефана нареченога Симона первовѣнчаного краля сербскога.

*5402 1790-го лѣта їуніа 28-го престави се господинъ Мѡvсеи Путникъ архіепископъ и митрополитъ Карловачки у Бечу.

*5403 1790-гъ лѣта мѣсеца їуліа 21-го дне упали громъ церкву немачку код҆ касарне у Земуну.

*5404 1791-го лѣта мѣсеца августа 13-го дне изгоре Рабаћиска мала у Земуну.

*5405 1791-ѣъ лѣта октомвріа 13-го у понеделникъ пріимише Турци Београдъ одʼ Немаца и ћупрію Немци са Саве дигоше.

*5406 1793-че лѣто мѣсеца їаннуаріа 9-го дне погубише Французи кралѧ свогъ Лодовика 16-гъ.

*5407 1793-че лѣто мѣсеца марта 3-го дне у четвертакъ бели уфати земунски рибар именемʼ Лазаръ едну моруну отʼ 528 ока кромѣ црева тешку на земунскомʼ грунту.

*5408 1793-че лѣто септемвріа 21-го у неделю поставише темель церковни у монастиру Фенеку.

*5409 1793-че лѣто декемвріѧ 18-го въ неделю светыхъ отецъ троносаше церкву богородичину оу Земуну чрезъ господина Стефанъ отʼ Стратимирович митрополита и сослужителеи его, поимену: г. архимандритъ отʼ Аваковичь, и г. протосингелъ отʼ Видак, г. Софроніе Стефановићь їгуменъ мон. Фенека, г. Самуилъ Лазаревичʼ їеромонахʼ фенечки, и г. протопресвитеръ Карловачки, и г. Ї҃ѡаннъ Вретичʼ парохʼ земунски.

*5410 1794-гѡ лѣта роди сѧ младенецъ, пол мужес. мѣсеца їаннуаріа 1794 дне 29-го, крсти сѧ и миромʼ светымъ помаза сѧ феvруаріа 6-го чрезʼ їереа Ї҃ѡанна Вретича, пароха церкве светаго отца Ніколаа. Отецъ младенца Ѳеѡдоръ, матери же Анна жител. земунски, и дат сѧ имѧ младенцу Сvмеѡн.[1] Воспріемникъ Петръ Стоѧновичʼ ж. здѣшніи.

[1] Писац ових бележака.

*5411 1795 л. мѣсеца їуніа 13-го дне Бушатліа везиръ подиже се с войскомъ на Црногорце.

*5412 1795-го лѣто мѣсеца їуліѧ заноче куга морити по Їригу.

*5413 1796-то лѣто іулїа 17-го по полудне у 4 сата отвори се Земунъ пос(л)е куге.

*5414 1803-го лѣта начало революціе Сербїанске, коеи первый вождъ Черни Ђорђе бист.

*5415 У 1804 лѣту бљше междоусобна бранъ измежду Турков и Мачванцвъ, то есть почетакъ Кара-Ђорђевогъ рата.

*5416 1806-мъ лѣту 30-го ноемврїа на Первозваног Андрею уђоше Србн у Београдъ.

*5417 1806-гъ лѣта ноемврїа 30-го изъютра у 5 сати уђоше Сербли на юришъ у варошъ Београдску и сву варошъ освоише за $^3/_4$ сата, а 29-го декемврїа тогоже лѣта у суботу прїимише Сербли град и ключеве одъ Турака.

*5418 1808-мъ лѣту февруарїа 6-го бысть трљсенїе земли у 2 сата и пол по полъ ноћи. И бысть зима велика и траљше зима до 1-го маљ мѣсеца. И оскудность бысть у сену: една кола сена до два конљ што могу довести коштало е 200 ф., тако е оскудност' за сено было.

*5419 У 1811-мъ лѣту поби царъ новце: банку отъ форинте начини 12 кр., от' 30 кр. 6, от' 15 кр. 3 кр., а от' 6 кр. ништа, отъ 3 кр. 2, а 1 кр. остаде ко што е и била.

*5420 1811-то лѣто у пролеће поче ратъ водити Наполеонъ съ Русси са 17 народа ударивши на Руссе и съ 500000 избранногъ воинства. Но за мало буде принужденъ оставити Москву, коља у пламену лежаше, и ступати натраг' и од 500000 само 25000 войске остаде, проче све умори сабља, гладъ, зима и робство.

*5421 1813-го лѣто мѣсеца септемвріа 21-го дне премамлѣнъ бист' господаръ Ђорђе Петровичъ Черни, вождъ Сербиански, наваждені́емъ Недобинимъ, агентомъ Россискимъ, и митрополитомъ Леонтиемъ у Земунъ. После Сербли узнавши бѣгство нихово оставши тѣло без' главе, оставише топове, градове, шанцове пуне обране и ране и побѣгоше без'славно у Немачку страну, кое потомъ Турци Сербиомъ обвладаше.

*5422 У 1813-мъ лѣту мѣсеца октомвріа изиђоше Сербіанцы из' Сербіе, и оставише без' едне пушке, и по немачкой земли по збегови разиђоше.

*5423 1813-то лѣто октомвріа 6-ог бист' велика баталіа са союзници и Французи код' Лаипцига.

*5424 1814-ог лѣта марта 30-ог уђоше союзници с' побѣдоносномъ рукомъ у Парисъ и Наполеона с'бацише съ трона, и послаше га с' пензиомъ да живи у Єлбу, а Француской поставе краља Лудвика 18-огъ. Наполеонъ незадовољанъ с тимъ врати се у Француску и воцари се наново. Но союзници ударе на ново на нѣга и побѣде га. Онъ потомъ предавши се Енглезомъ, кои се союзническомъ вольомъ оправи га у заточеніе у Святу Єлену, 4000 миља одъ Єѵропе удалѣнъ, гди под' надзирателствомъ енглескогъ губернера и союзнически комисара стои, и у великои скудости и незадовольности живи.

*5425 1814-то лѣто септемвріа 15-ог дођоше у Бечъ Россіски імператор' Александер и краљ Прајзки Фридрихъ III на конгрезъ.

*5426 1814-гъ лѣта октомвріа 13-го дођоше у Будимъ високи монарси Александеръ I, Францъ I и Фридрихъ III.

*5427 1815 лѣта воздвиже ся Милошъ вождъ србски противу Солиманъ-паше, и изгнаше єго вонь.

*5428 1816-го лѣта августа 25-го прелази у Београдъ генералъ комендиренде̂ръ Варадински Сигенталъ къ везиру, а исти данъ, то есть 26-го доће и везиръ Румеливанисъ са 300 Турака и Срба у Земунъ, и по вароши ишли су.

*5429 1817-го лѣта мѣсеца їулїа 14-го дне погибе, по сказанїю люди дошедши 16-го истога мѣсеца у Земунъ на палаторїю, Черни Ђорће, бывши вождъ Сербски, обаче невѣроѧтно сказую да су га погубили на заповестъ Милоша и везира Београдскогъ.

*5430 Мѣсеца іунїа лѣта 17-го погибе славни вождъ србски Црни Ђорђе преваромъ од свои Срба на спаваню.

*5431 1817-гъ лѣта маїа 1-го по римскомъ почеше добивати официри и беамтери трећи талъ плаће у сребру, а два тала у банка; а їунїа 1-го по римскомъ поскупи поща.

*5432 Вопроси и отвѣти следую:

В. А како доће Ђорће у Србїю и зашто?

Ѿ. Онъ е искао пасошъ од' власти да у Мехадию иде, тамошне купѣли да употреблює, а оданде му се зажели и у Сербїю прећи, кое и учини.

В. А шта би радїо онъ у Сербїю? питамъ.

Ѿ. А шта е радио Їоакимъ Миратъ, кралъ Неаполитански? Само што е дошао на мѣсто погубленїѧ, т. є. дошао є у ону землю, кою є силомъ наслѣдио, и воину неправо подигао против Аустриана; потомъ видећи да е заплетенъ у воину, а не може испливати изъ нѣ, побѣгне, а воиску и народъ судбини свои остави; пакъ после доће опетъ у градъ Неаполитански, гди е у земли онои толика зла починио, и ѧви се народу: ѧ самъ Їоакимъ, кралъ вашъ. — Но добро кадъ сте вы; таки скоче жене, люди, деца на оружїе противъ нѣга, и ухвате га. Тако исто и Черни Ђорће радио е и погублѣнъ био.

*5433 1817-тог лѣта ïулïа 28-го у веће дође Ерб-принцъ отъ Хесенъ-Хомбургъ у Земунъ, а 29-го по ручку прелазио у Београдъ къ везиру, а 30-го прегледа обща и царска зданiя у Земуну, а 31-го отиде и-Земуна.

*5434 1817-гъ лѣта августа 18-го дође везиръ изъ Београда у Земунъ съ Чая-пашомъ, и верховнимъ управителѣмъ народа Сербскогъ Милошъ Обреновичъ; у Земуну тада е бiо и комендирендеръ Варадински одъ Сигенталъ и са везиром се састао.

*5435 1817-гъ лѣта мѣсеца октомврïа 5-го дне дође ïмператоръ нашъ Францъ са ïмператрицомъ Каролиномъ Августомъ и съ дворяни свои у Земунъ око 4 часа после полдне. Исти данъ у вече допао е архïепископъ Карловачки Стефанъ отъ Стратимировичь и съ три архимандрита и архидякономъ своимъ. По пришествïю ихъ величества благоволïо ïмператоръ аудïенцïю подарити свяшенству и благородству, а после сваки е добïо милость молебствiя своя царю представити и предати. Сутра данъ прешао е везиръ Румелiи-валисъ Београдски са господом своïомъ и до 600 Турака. Шнима е прешао и верховни управитель народа сербскогъ Милошъ Обреновичь са кнезови свои и съ Београдскимъ и Нишким владикомъ. Турци су на 30 шаторе разапели били; съпрама нiïови разапетъ бiо шаторъ одъ црвене и беле свиле за генерале Аустриске. Царъ и царица са дворяни свои дочекали су пришествïе везирово, и били просто обучени, исподъ шатора свог. Потом кад су Турци съ везиромъ подъ шаторе свое отишли, вратише се ихъ В. В. съ дворяни свои у варошъ натрагъ, и преобую се съ царицомъ и дворяни свои у богатоукрашеномъ одѣлу, и предъ полдне отиду у земунскогъ комендаnта квартиръ, гди и везиръ са своïомъ господомъ дође и аудиенцию кодъ ихъ В. В. добïе. После се врати

ихъ В. В. царъ и царица съ господомъ своïомъ у квартир' гди су обѣдовали. При обѣду бïо е и митрополитъ нашъ ѿ Стратимировичь. По обѣду отиду подъ шаторъ, присутствовали утркиваню и цилитаню на коньи турскомъ и царь изиће пред' везира на сусретъ, не далеко одъ шатора гдѣ су чрез' хофъ-долмечера пол' четвертаго часа разговарали. И везир' даруе ихъ вис. Власть, царици даруе розенелъ и шалофа, потомъ поздрави ихъ В. В. царѧ и царицу и сву господу, и врати се с' Турци и пратньомъ своïом' натрагъ у Београдъ. Нѣму за честь топови су пуцали и при одходу и доходу. А 7-го у неделю прегледали су сва варошка зданiа, у римской церкви били су пре подне, а у србскои после подне, гди су богу благодаренïе одали и долгоденствïю говорили. Митрополитъ увео е цара и царицу у олтарь, размотрѣвши по олтарю и церкви поћу у школе, и у греческои школи из'говори ученикъ єдинъ слово царю на греческомъ єзику, гди по совершенïю слова врате се натрагъ и по вароши прошетаю. Исти данъ били су и на разрушеномъ древномъ граду земунскомъ,

8-го у понеделникъ отиду и-Земуна у Митровицу. — Ихъ В. В. имали су квартиръ у Земуну код' господара Гине Вучко. Земунци су од'већ' радостни били видећи отца свогъ посреди себе. — Топови су пуцали и при отходу ихъ В. В. како и при доходу непрестано.

*5436 1817 лѣта у петакъ есть царъ нашъ Францишко са своïом царицомъ у Земунъ дошао, а у субботу у ютру єсу Турцы и везиръ прешли овамо на нашой страни 6-го октомбра и ту су Турцы по ïiовомъ обычаю манïевре чинили ихъ есть на коньма ћилитали се.

*5437 1817-гог лѣта октомврïа 21-го доће у пивару земунску єданъ Руссъ, и два дана био е у Земуну, а изъ каруца излазио нïе, нити га е кто видити могао. —

*5438 1818-гъ лѣта априллїа 11-го перви пут' почеше служити у горньой варошкой земунской церкви коя є одь школе оправлѣна била.

*5439 1818-гъ лѣта маїа 2-го публицираше у Земуну, да се може у Београд' и у турске землѣ съ писмомъ иђи, и без' контомаца натрагъ дођи, само окадити се мора.

*5440 Тога истога года а їулїа мѣсеца допустише трговцемъ без' пасоша новце на ону страну колико е ком' воля да може дати, само деклерацію мора начинити колико новаца предае.

*5441 1818-гъ лѣта мѣсеца їулїа 23-го дне у вторникъ у 8 сати обесише у Земуну Симу Чобанина, што е свою пасторку убио, и у вече га скинули и изпод' вешала закопали.

*5442 1818-гъ лѣта їулїа 30-гъ у пол' дванаистъ сати дође у Земунъ камендиреndеръ генералъ Сигенталъ съ домечеромъ, а сутра данъ из' ютра отиде у Београдъ и у 1 сатъ прешао е натрагъ, съ ниме много господе из'међ' кои бїо е и спаїа Анковичь с' госпожомъ, и графъ Пеачевичь, а у 2 сата пређе везиръ београдски румели валисъ с' Милошемъ Обреновичемъ врховнимъ вождомъ србскимъ и 400 Турака и проче господе, и били су у кући господара наше гдї е комендиреndеръ у квартиру бїо [:говорило се, да су уговарали миръ турски и нашъ дворъ на 10 година:]. После по вароши шетао се онъ лїїо е на коню, а проча геспода на каруца. Везиръ ходаюћи по Земуну бацао е дукатиће турске. После врати се у генерала Червенке комендаnта земунскогъ квартиръ. Ту се опрости съ комендиреndеромъ, и отиде иза београдске капїе, гди су ексерцирали се солдати и пуцали. После опрости се и комендантомъ земунскимъ и прочомъ господомъ и врати се натрагъ.

*5443 1818-гъ лѣта, септемврїа 6-го у 11 сати пред̓ полдне дошао е у Земунъ херцхерцогъ Фердинандъ Карлъ Їосифъ, командирующи генералъ у Мацарской, и прегледао обща и царска зданїѧ у Земуну, и сутра данъ отишао е на каруца из̓ Земуна, а дошао е на шајки из̓ Тител.

*5444 1818-гъ лѣта септемврїа 26-го дође у Земунъ на шајки графъ Маиландъ, надзирателъ виши солара.

*5445 1818-гъ лѣта октомврїа 1-го пређе београдски везиръ у Земунъ пре полдне, и био е код̓ Милоша Урошевића у берби, гди е и на ручку био, с̓ нимъ е и нѣговъ сынъ и нѣколико господе турске са своимъ слугама било. У истои берби и на ручку био е и генералъ Червенка Лазаревичь, бургермаистор̓ директоръ Блау, Кратан постферванстеръ, г. прота са свѧщенствомъ, и проча господа у Земуну.

*5446 1818 лѣта мѣсеца октом. дне $^{14}/_{26}$ дигоше контроманцъ земунски, то єсть да се мора 10 дана одстаѧти кои буде прешао изъ оне стране. Тако свега било е без̓ контроманца 5 месеци и 12 дана.

*5447 1818 лѣта октомврїа 19-го околъ 9 часова у вече указа се свѣтлость на воздуху к̓ восточной страни.

*5448 1818-гъ лѣта, октомврїа 21-го у вече у 8 сати упали се Златкова штала и проче стае што су близу биле на великомъ ветру. Милость божїѧ и слога люди не даде да се далѣ распростре ватра, и до 10 сати погасише. А сутра данъ 26-го октомврїа у 1 сати пре полдне, на великомъ ветру упали се Панчево, гди 176 №-ра погореше.

*5449 1819-мъ лѣту, априлїа 8-го у 12 сати дође комендирендер̓ генералъ Сигенталъ съ секретаромъ военимъ у Земунъ, а уютру 9-го дође везиръ београдски съ неколико

Турака, и састао се съ комендиренderомъ у коменданта земунскогъ квартиру, и ту се разговараше.

*5450 1819-мъ лѣту, мѣсеца априлїа 28-го дне дођоше шанкаши са 10 шанки, и то 4 велике, 3 среднѣ и 3 мале. На истимъ шанкама дошао е оберстеръ шанкашки съ 2 генерала, и дирексур' шанкашки у Земунъ. Сутра зоромъ отишли су далѣ, како се гласало ко Оршави, да бы осмотрѣли Ђердапъ — а 9-го маїа дођоше у Земунъ натрагъ.

*5451 1820-мъ лѣту, маїа 4-го дође у Земунъ генералъ комендиренdеръ варадински у 1 сатъ по полдне съ толмачомъ Татом Барошм', и генералицом', и 5-го пређоше у Београдъ, у пол' едног' сата по полудне съ више земунски бургера, гди су и ручакъ имали. И женске персоне биле су у харему везировомъ, гди и е онъ самъ одвео. Сутра зоромъ прешао є господар' Євремъ, Милошевъ братъ, съ неколико господе сербске, и предао комендиренdеру єдногъ хата, кое му е одъ господара Милоша на даръ послатъ.

*5452 1822-то лѣта октомврїа 25-го прегази Дунавъ у адицу одъ мртве страже Глиша Шпаньинь, свега дубльина до $^2/_3$ фата било е.

*5453 1822-го лѣта декемврїа мѣсеца бисть велика и неспосна зима, гдї е више люди кощовало живота.

*5454 Тогоже лѣта бист' велики поморъ од' богинѧ у Бежанїи.

*5455 У 1824-мъ лѣту мѣсеца їануарїа дигоше се Срби противу свогъ господара Милоша Обреновића, и за кратко умирише се.

5456 У 1824-го лѣта мѣсеца маїа дође прїнцъ Карлъ у Земунъ: а тогоже мѣсеца 15-го дне отиде.

*5457 Тогоже лѣта и мѣсеца 16-го дне престави се блаженопочивши генерал Червенка.

*5458 1824-го лѣта маіа 13-го дође ерцхерцогъ Карлъ са шуром' своимъ херцогомъ од' Насау после полдне у пол' 8 сати у Земунъ. Тог истогъ пре полдне дошао е комендирендеръ генералъ из' Темишвара и генералъ Михалѣвичъ, после подне дошли су из' Варадина комендир. Сигенталъ и Ватлет' дивизионеръ варадински и многа друга господа. 20 шапки са обрщеромъ Живковичемъ, кои су на Дунаву код' авизопикетъ маневре свое чинили.

*5459 1824 и 1825 лѣта зими ніе ћупріа дизата на Варадину за узрокъ што леда ніе било.

*5460 Дође куриръ русски, и пређе у Сербію у Крагоевацъ, гди више дана біо; шньимъ є ишао од' контумаца млади Чукъ.

*5461 Тогоже лѣта дође принцъ Бразилиански и прелазо е у Београдъ. Такођеръ и у Земуну катане су правили свои маневр'.

*5462 1825-го л. априллія 30-го четвертакъ рим. Спасовъ данъ у 6 сати и $^1/_4$ предвече обеси се Нана Бомба своевольно. Сутра по полудне у 5 сати однесоше га на тальиге без' никакве пратнѣ и свештеника и у гроблѣ пандури закопаше.

*5463 1825-го лѣта їуніа мѣсеца дне 1-го долазио е у Земунъ хофратъ Пидолъ.

*5464 Тогоже лѣта мѣсеца їуніа 29-го дне покрсти се їуда Їозефъ Дептсъ и доби име Петръ, церемоніа е била велика и народа множество у церкви богородичиной.

*5465 Ї днїа 1-го удавио се фраторъ Францишканъ у манастирскомъ бунару у вруђичини.

*5466 Їулїа 13-го почеше први путъ служити у контуманцкои новой церкви; у вече у очи праздника пренешен е антимисъ из̾ колебе.

*5467 Августа 1-го погину у Београду Геѡргїе Ћелошъ, касиръ г. Милоша од̾ Сербїе, убїо га спаиа Турчинъ у конаку господаревимъ, кои є хтео г. Єфрема убити.

*5468 Оу 25-мъ лѣту 3-го ноемврїа у $^3/_4$ на 8 саати у веће страшна грмлявина и севанѣ муня и ледь тако страшно и крупно падао са ветром да лопатама грчати се могло. И то е за три ферталя сата траяло.

*5469 У 1825-го лѣта мѣсеца декемврїа престави се славни самодержецъ россїиски велики Алеѯандаръ Павловичъ идући из̾ Татарїе у путу.

*5470 У 1826-мъ лѣту учини се буна у Сербїи из̾ Чарапичови синова, и Милошъ и погубїо. После тога осморицу повата и троицима єзыке отсече. Београдскомъ учителю Мїхаилу обадве руке отсекао, а онои двоици по едну руку и єзыкъ.

*5471 1829 и 30-то л. зима врло яка и несносна била єсть.

*5472 1830-го л. мѣсеца февруарїа 15-го у очи бели поклада зазвонише први путь са слободном султана Махмуда у Београду и по прочимъ варошима.

*5473 1833-ће лѣто ноемврїа 30-гъ на Первоз. Андрею обесише у Земуну два Влаа кои су убили жену у Сербїи, и увече и скинули и под̾ вешала закопали.

*5474 1833 и 34-гъ л. измежду ноемв. и до марта са свимъ слаба зима была есть, а снѣгъ само єданъ преко целе зиме падао, и то до пол' шуха дебело. И пролеће сасвим суво до 20-го маїа.

*5475 1834 л. їаннуаріа 5-го на Крстовъ данъ паседу гуске по ледини и сунце спало и вода велика до капіе соларске и време є топло било ко о Ђурђеву дне.

*5476 1834-гѡ лѣта бысть суша велика отъ 25-гѡ априліа до 12-гѡ октомвріа тогоже года кое чрезъ цѣло лѣто два путъ више ніе кише пало, и то веома мало, но тако су пренеке страшне биле, да бунари и источници есу усанули, а Дунавъ тако страшно опао есть да съ чамцемъ преко съ едне стране на другу прештичити могло, а на нѣкихъ мѣстахъ от' пруда до пруда и прегазити се могло на кое стари люди овакову малу воду доказати нису могли када е била. Што се тиче варива, проче зелени весма мало и то скупо, віна изобилна и и добра и евтина за 2 ф. и 30 кр. шанна аковъ.

*5477 1834 и 35-то л. била е зима средня, и двапута се мерзла Тиса, 1-ый путъ држана е от' 9-гъ декем. до 8-го їануаріа, а други пут' от' 12-го їануаріа до 17-го.

*5478 1835-го л. мѣсеца їуліа 27-го дне дође посланикъ султанов' из' Цариграда у земунски контуманцъ именем' Фаціръ Ахметъ паша, дивизионеръ, а 6-го їуліа есть изишао и код' г. Наума Пескара у квартир біо, а 8-го тогоже мѣсеца отиде у Бечь царю Фердинанду гратулирати наслѣдствіе царства.

*5479 1835-то л. їуліа 18-го отиде сербски фирштъ Милошъ Обренов. Ѳеодѡровичь из' Сербіе у Цариградъ, на позиваніе турскаго цара султана Махмуда.

*5480 1835 лѣта мѣсеца октом. 25-го дне започе снегъ падати и зима све крѣпкія бывати, и 1-го декемвріа

заноче ледъ Дунавомъ ићи, а 3-го тогоже мѣсеца стане и утверди се, а по том' крене се 7-го февруаріа 836 у петакъ бели.

*5481 1835 лѣта мѣсеца октомвріа 1-го дне видима бысть на востоку комета зовомо халейска (звѣзда репата), кое е отъ насъ само 6 міл. мила далеко била, и 18-го сего мѣсеца невидима бысть.

*5482 1836 л. априліа 29-го по Ђурђеву дну паде снѣгъ съ вѣтромъ, и сви віногради одзебоше чрезъ мраза, а такођеръ и воћа весма мало было е.

*5483 Того лѣта отъ 20-го маіа бысть суша велика до 8-го септемвріа, кое сви усеви башчански т. є. зелень одъ яке жестоке солнечне изгоре и посуши се, а и кукуруза такођ. весма мало.

*5484 1836 л. марта 28-го дуне велики ветаръ [кошава], и на велику субботу освануо тако крѣпки и силни да многи нису запамтили пре 30 и 40 година да є тако яко дувао, и држао е за 8 дана.

*5485 Други данъ воскресенія, у време богослоуженія у храму светаго отца Ніколаа по призиванію светаго духа, появи се ватра у Земуну на 4 места, на великомъ ветру: 1. у Шпиртиномъ чардаку; 2 у контумацу; 3. н(а) Бежанискои капіи; 4 код Ѳошнера у штали. Ѡ чудесе! како бѣдни народъ из' церкве у єданпутъ потрчаше єданъ преко другогъ, само врата да пре уграбити могао и къ ватри отрчао Само єдно священство што е у храму заостало шкончавајући божественную службу. Међу тимъ благость божія и слога народа, угашена буде ватра.

*5486 1836 л. маіа 3-го бысть потмѣніе солнца, у вече после 5 саати и 24 міи. величина солнца 9 и ½ цола.

*5487 Тогоже лѣта мѣсеца маїа 4-го у єдан сатъ и полъ после подне дођоше 24 шапке, и комендиреидеръ Варадин. на шапки г. Чоличь у Земунъ, и наступајући на первой капіи, започели су из' шайки съ топовима пуцати и маніевре чинити, аки варош отимали. Чарапари код' райтпикета штеловати и на њи такођеръ ватру бацили и себе бранили, и то є тралло сатъ и пол'.

Сутри данъ у пол' 11 саати пређе комендирендеръ Чоличь г. генер. Фоитъ земун. комен. г. Јинковичь, г. обрстеръ Митров, баронъ Чоличь, и обр'слайтнат' шапкашки са госпожама у Београдъ, и у 2 сата после подне дођу натрагъ у Земунъ.

. . . . . . (нема 1 или 2 листа). . . . .

*5488 1. Арсеніе Чарновичь, патріархъ сербски, пошлѣ онъ Исаїю Діаковича у Бечъ, кои получи 21-го августа 1690 г. перву діплому, у коіои Леополдъ Сербльима покровительство, свободу закона и свободу да могу вождове свое избирати, а после рата єдну по нїовой вольи организацію обећа имъ. Како Арсеніе патріархъ ово увѣреніе пріми, таки са 36000 сербски фамиліе пређе у Севъ, Славонію и предѣлъ Будимско-Свато-Андрейскій.

*5489 Архієпіскопи
бывши после Арсеніа Патріарха.

Исаїа Діаковичь у 1708
Софроніе Подгоричанинъ 1710
Викентіе Поповичь 1717
Мωѵсеи Петровичь 1726
Викентіе Ішанновичь 1771 (!)
Їоїа Антуновичь 1748
Паѵелъ Ненадовичь 1749
Ішаннъ Геωргієвичь 1769
Викентіе Видакъ 1774

Мωѵсей Путникъ 1781
Стефанъ Стратимировичь 1790
Стефанъ Станковичь.

*5490 1836 престави се прешсвѧщенѣйшій архїепископъ и митрополїтъ Стефанъ Стратимировичь ѿ Кулинъ 26-го септемврїа у 1 часъ по полунощи.

*5491 1837 їулїа 31-го у субботу по полудни у 6 сати салише звоно отъ 8 цен. 65 ѿ храма свѧтаго отца Нїколаа у майс. Ї. Маленића бащи.

*5492 1837 септемврїа 7-го дне посл. подне у 5 сати дође г. Стефанъ Станковичь, православныи епископъ новсадско-бачкїи, и митрополїи Карловачкїѧ администраторъ у Земунъ, и великомъ парадомъ и барѧцима руфет. дочеканъ и свѧщенство съ дїацима обучени у одѣянїѧ своѧ на срѣтенїе єму изиђу, и корону му принесу, и тако съ корономъ и штаку у левой, а у десной руки крестъ држечи съ великим торжествомъ и пѣнїемъ у храму пресвѧтыѧ богородицы дођу. И ту г. Авраамъ Живановићь, парохъ земун. укратко г. єпїскопу слово изговори. По томъ г. єпїскопъ обрати лице свое къ народу и изговори радостно слово. И тако из церкве пођу, свѧщенство съ дїацима обучени, и отпрате г. єпїскопа у квартиръ г. Андрее Ђике кућу.

Сутра данъ 8-го септем. на рождество пресвѧтыѧ богородицы у храму єѧ дође, и ту е служїо и едногъ дїакона изъ Вуковара рукоположи за свѧщеника, а г. Марка Андреевића задїакони у монашески чинъ.

Септемврїа 9-го служїо є у храму свѧтагω отца Нїколая, и ту рукоположи г. Стефана Савковића за свѧщеника, и г. Константїна По · · · · · · · · · ·
(нема 1 или 2 листа). · · · · · · · · · · · · · ·

*5493 (1839?) мѣсеца апрїлїа 17-го дне дође свѣтли кнѧзъ србски Милошъ Ѳ. Обреновичь у Земунски контуманцъ

и своіомъ господомъ и латовима дође у г. Өоше Банћа кућу, посѣтити сына своего Милана бега болнаго. По томъ врати се у контуманцъ, на 4 дана чѹло се да се сва землѧ узбунила, на кое самъ свѣтли кнѧзъ чрезъ п. г арх. и митрополита и проче господе натрагъ у свою државу возврате га.

*5494 1839 мѣсепа іуніа дне 3-го откаже свѣтли кнѧзъ суду и народу сербскомъ свое владѣніе и кнѧжество, преда своему старѣишему сыну г. Миланъ-бегу свое кнѧжество и владѣніе, а господара Милоша Обреновича от̕прате на своѧ добра.

*5495 Тогоже лѣта 1-го дне мѣсеца іуніа умре турски царь султанъ.

*5496 Тогоже лѣта мѣсеца іуніа 24-го дне престави сѧ свѣтли кнѧзъ и фирштъ сербскій г. Миланъ.

*5497 1841 мѣсеца іуніа 1-ге дне отворише контуманцъ у Земуну, да могу у Београдъ кои год хоће безъ контуманца, и мешати се само цертифікат̕ имати мора на еданъ данъ, ако ли че на выше то пасошъ мора имати. Кадъ се врати кроз̕ контѹманцъ прочи мора.

*5498 Тогоже лѣта мѣсеца августа 16-го дне затвори се опетъ на ново контуманцъ на 10 дана.

*5499 1841. мѣсеца іуліа 31-го дне престави сѧ преосвѧщенѣйшій архіепископъ и митрополитъ Карловачки Стефанъ ѿ Станковичь и погребен бысть 6-го августа после полъ дена у 4 саата.

Из записне књижице Симе Тодоровића учитеља земунског, у коју је почео бележити 1808 године. У Нар. Б. бр. 528.

1799.—1839.

5500 1799. покри се монастиръ Доволя с царскием ферманомъ при архиепископ8 киръ Ананию и ïг8мен8 Теофил8 и протосиньелу киръ Аданасию; покри се славнием покровомъ клисомъ.

5501 1801. монастиръ Троица оу Таслича клисом, при ïгумен8 Авак8м8.

5502 1802. би с8шна година; ѿ Ђ8рђева дне до св. Л8ке не паде киша, ï гладъ: 20 пара ока жита, и сиена изъ Езера 8 вреѣа доношах8 Дромлячïне 8 Плевлѣ продавах8.

5503 Престави се владика Анание 8 Мостар8.

5504 Ѡпи8сте монастиръ Добриловина, лиепа и красна црква с Колашинаца.

5505 1804. од великога поганства и насял8ка и з8л8ма т8рскога одврже се Кара-Ђорђие 8 Ш8мадии, и потръ Т8рке, и до Сѣнице, освои ï Сѣниц8, странаса градъ, изгна Т8рке, и Биоградъ освои и све.

5506 1813. по несогласию србскомъ и гордости и грех умноженï отеше Т8рци.

5507 И udари астал8къ оу турско царство, сила напрасно люто мори све до 1815 и Станболъ и Ур8менлию, Скендерию, Босн8 и Мисиръ.

5508 1816. Милошъ с царомъ миръ уфати и кназ србски би славни.

5509 1817. гладна година; ока брашна цванцика; грош; многе м8ке.

5510 1820. дође у Босн8 везиръ Челали паша, подави Т8рке и паш8 Селмановић(а), и оправи войск8 на Морач8, свога делибаш8, и бише грдни Т8рци.

5511 1822. би мразовита зима, ледна, преледи се Дрина и Лимъ, хођах8 люди с коньма преко вода. И под Зворникомъ сватови под градомъ пьяни сѣли с ђевойкомъ да ѥд8 на води, п8че ледъ, потопише се; то рекли да се прича да сѣдемо овде; и прича.

5512 1823. посташе (од) господа бога благе године; иза астал8ка ї гладне године; мало народа, међ8 народомъ милостъ; и бише родне године у свачем, и стоке доста и благодати божие: ока пшенице у Херцеговини три паре, и четири и 5 пара учинѣне, др8гога ѥдна и 2 паре и три; ока раки(е) 10пара; у Ш8мади ѥдна пара ока жита, 3 ракиѧ ока паре.

5513 1824. цар т8рски поби ѥничаре, 24 сахата, много хиладa, обали баша18къ, и кахве по касабама развали, тадай сѣде везиръ у Сараево, и он дави и сѣче Т8рке.

5514 1826. престави се императоръ Р8сиски Алеѯандръ Павловићъ.

5515 1831. царъ Махм8тъ постави наредб8 ко у Нѣмачкои, но Т8рцима мрско. Скадарски везиръ Б8шатлия силнї и Босна завоищи на царске управителѣ, и бише се; а кадъ царъ навойщ на них, сви одоше без трага.

5516 1832. Разби Скадаръ страшни с Нѣмачкомъ и Московском управом и Босн8, и много и христианомъ би тегобе с нихъ. И мисирски велики и верховни везир би против царю, Мехмедъ Алиа. И освои святи градъ Їер8салимъ, и био е святе велике недѣле, и на велик8 с8бот8 вечеръ дошо е везиръ ст. живоначалномъ гроб8 када божиемъ маниемъ слази свети н8х8ръ. Кад ю видио, обалио е пор838 и реко; све рахат.

5517 1833. Раздѣли се Босна и Херцеговина; начинише Тѵрци, да ихъ бог господъ убие и смете, 2 пашалѵка, а био е еданъ.

5518 Идоше Бошняци и Херцеговци послѣ пошто улѣзе царска войска у Боснѵ ѵ Станболъ.

5519 И би из Рѵсие люди. И рече царъ да се не бране цркве понавляти градити; начини се у Бистрици код Приеполя црква на освашченню архиереи Іѡсифи, ігѵмен Герасим Тропчи. ігѵмен Пахомие Довол., (с прочими), храмъ Светиа Троици. И тадаи попъ Милѵтинъ Никачовићъ, начини се у Подблаћѵ црква, попъ Іакша Шилковићъ, и ѵ Заврши храм светаго Николае, поп Лѵка Биедићъ; и у Попе село код Фоче храм успение пречистиа богородици, поновише се ћелие при ігѵменѵ Герасимѵ; поновише се ћелие у Доволи при Пахомию Ћорићѵ; богъ да прости и помилѵе ихъ ревнителѣ.

То све 1833 годин.

Ока (ж)ита 15 пара . . . тако . . .

5520 Ѿ 1835 посташе ѕле године меѓѵ народ. многа несѵгласіа, мрзости, іарости, пакости народи се много. Ізиде шка жита ·л· пара, године неродне; тако ѿ господа бога, вѣтрови ѕли, зіме ѕле, метилъ и болести у животинѧ.

5521 1839. би сѵшно лѣто і шка брашна 2 гроша, и 100 пара. Гладъ би.

5522 На Милоша Обреновића княза србскога викнѵше Срби, и оде у Каравлахию. Сѣде син мѵ Миланъ, умрие како е да е. Сѣде син мѵ Михаилъ 1840 сватим миромъ помазание.

О брате, коі проѵчиш овѵ писмѵ, не чѵдї се менї, но старием нашием. Шта учинише Грци і царіе ихъ; шта ли Срби і царіе ихъ, тако Бѵгари? Єдни на дрѵге

зло, тако ніхови совѣтніци зли. И Грци ѡдъ цркава и икона, Срби ѡд царске лозе пресѣкоше родъ, шта ли Вѹкъ Бранковићъ и ѡстали? Лиепо почни, пакъ ѡкалѧй! Да богъ исправи ѿселе.

Ѥ̏ще пищъ православиа бистъ у Греко-православнаго христианскаго народа, било добра тадаи у Срба ї чистоте ѹ Бѹгара, те сѹ дошли дѹшмане бо(ж)ніемъ и грехомъ содомскиеи и гордости богъ пѹшти зло! . . . .

Записи у штамп. књизи у цркви на Илину Брду (код Плевља). — Исписао † Атан. Пејатовић; Д. Б. Ист. 1892, 119.

1804.—1817.

*5523 Ва лето 1804 подиже се Кара-Георгие на Тѹрке и овлада Сербиомь за 10 година, и побеже преко Београда ѹ Немачкѹ, и паки Тѹрци овладаше Београдомъ и своиъ Сербиомъ, и бистъ велики зѹлѹмъ Серблѣмъ од Турака.

*5524 Ва лето 1815 подиже се Милошъ обер-кнезъ са Сербима на Турке и разбише ї у Чачку, и ту погибе Ћая-паша.

*5525 И то лето учиніше Серби миръ са Турцїма, и доће у Београдъ Алї-паша.

*5526 Ва лето 1816 удави Алї-паша воиводѹ Петра Молера и Радича капетана у Београдѹ повелѣніемъ Милошевимъ.

*5527 1817 лето подиже се кнезъ Сима на Турке, и уфати га Милошъ и предаде га Туркомъ, и посекоше Турци кнеза Симу и Драгїћа 9 марта у Београду.

*5528 И то лето померча солнце.

Запис у рук. Н. Б. бр. 41.

1840.—1854.

*5529 1840. Знати се када доће Живко изъ Скадра у Доволю, и на8чи книг8 у манастир8 Доволи, и т8и се постриже, и нарекоше име ем8 Пахомие.

5530 1853. Постави се священикомъ на апостола Петра и Павла, и ѿ тога часи постаде иг8менъ у манастир8 Доволи по зап8стѣнию ѡдъ поганства т8рьска и царскога аскера, несретне Тоске; ѡп8стѣ 1851, ѡтвори се 1853 мѣсеца априла; много зла и яди и поганъл8к8 погради да ће живитъ. Постави се священикомъ ѡтвори манастиръ и погради ћелие, и 1853 диже се воиска изъ манастира, царъска войска и несретни Колашинци, те ударише на Шаранъце, а Шаранъци сами к8ће попалише да се Т8рьцима ѡсвете, те сами себе, а ѡни се затворише у нећин8, декемврия 26, те и седамъ изъ(сѣ)коше, и погибе Бошко на Божићъ таман, 10 що с8 и изъсѣкли, Мин8 Попова уфатише у нећини, те га водише по године, и ѡспекъ узимаше, и ѡпетъ доће.

5531 1857 престави се владика млади Петаръ Петровићъ на Цетинѣ, 1851 постави се княземъ князъ Даниль, доће знамение ѡдъ Р8сия, ѡдъ цара р8синъ . . . .

5532 1853 покрен8 се сила т8рска, сва землѧ царева и и царски сераскеръ Ѡмеръ паша и изъ Станъбола сва сила ова и Босна и Ерцеговина и сви Арънаѡти и 8р8меньлия и Анадолия, и сва б8т8нъ царевина, и весъ низам, бегъл8къ воиска, све се диже на Берда и Црн8 Гор8 и на княза Данила; самие великие паша седамъ що е било, с ѡсталимъ биньбашама и юзбашама ни броя се не зна, толика е сила са свие страна 8дарила. Дочека и князъ Данило съ нѣговимъ Србьима, и бише се три мѣсе(ца), и много яда виће се и ѡпъть ѡстаде

мейданъ церъногоръски. Едномъ се ѡдъбише и ѡдоше Подъгорици. Кадъ є биѡ 8 Подъгориц8 Ѡмер паша пѡпетъ царъ посла индатъ и ферьманъ да пѡпетъ удара, и топове и чебан8 и низама многомъ послао. Кад м8 дође ферманъ и инъда(тъ), ѡнъдап се Ѡмеръ серашћер пѡпетъ ѡбрадоваа и войск8 натрага поврати, и ѡпетъ на Цетиње удари много силе и Т8рака. А Црногорци добри юнаци натрагъ грьдне Т8рке повратише.

5533 1853 умрие Савић и Др8го Ронъдовићъ мѣсеца априла.

5534 1853 дође низамъ, царска воиска, у Плевлю, те би годин(8) Д.

5535 1854 . . . табора низама, а зимова др8га воиска тосканъска и Дед-ага Съмаил-агинъ синъ у Езерим(а) и Шараньцима 1854 и Дробняцима, и би скупа година, и много м8ке виђеше рањени асъкеръ и войск8, а що имъ таинъ иде ѡдъ цара, неће да ед8, но продаю Дробняцима, те паре узима войска за брашна Дробн(я)ци Шаранци к8п8ю, те и ране по 96, 62, 66 пара наиниже кад би узели 50 пара.

Записи у штамп. књизи у цркви на Илину Брду (код Плеваља). — Исписао † Атан. Пејатовић; Д. Б. Ист. 1892, 118.

ХРОНОЛОШКИ ПРЕГЛЕД ДОГАЂАЈА У ЛЕТОПИСАЧКИМ БЕЛЕШКАМА.

ГОДИНЕ	БРОЈ	ГОДИНЕ	БРОЈ
807	5134.	**1320**	5138.
997	5135.	**1330**	5139.
1138	5136.	**1332**	5140.
1218	5137.	**1355**	5141.

ГОДИНЕ	БРОЈ	ГОДИНЕ	БРОЈ
1359	5155.	1477	5201.
1360	5167.	1479	5202.
1371	5142., 5143.	1481	5223. –5225.
1377	5144.	1490	5226.
1380	5186.	1493	5203.,–5204.
1389	5145.	1500	5205.
1392	5156.	1503	5237.
1395	5165.	1504	5235.,–5237.
1408	5146.	1505	5238.
1430	5166., 5168.	1513	5239.
1437	5193.	1514	5240.
1439	5157.	1515	5241.
1440	5187.	1516	5206.
1452	5158.	1517	5242.
1453	5169., 5194.	1520	5159., 5243., 5245.
1459	5195.—5197.	1521	5207.
1460	5198., 5219—5221.	1522	5208., 5244., 5246.
1461	5170.	1526	5209.
1462	5199.	1540	5174.
1464	5222.	1545	5247.
1470—1473	5200.	1551	5160.

ГОДИНЕ	БРОЈ
1553	5248.
1564	5249.
1565	5148., 5161.
1566	5175.
1569	5149.
1572	5250.
1583	5162.
1584	5251.
1592	5163., 5252.
1593	5164.
1594	5152., 5253.
1597	5154.
1622	5244.
1644	5229.
1646	5166.
1647	5227.
1667	5228.
1669	5176.
1670	5189.
1680	5233., 5234.
1682	5188., 5254—5256, 5266.—5269.

ГОДИНЕ	БРОЈ
1683	5177., 5279., 5310., 5328., 5329.
1685	5230., 5231.
1686	5213., 5257., 5280.
1687	5171., 5214., 5232.. 5281., 5311., 5335 —5337.
1688	5282., 5312.
1689	5313.
1690	5190, 5258, 5283, 5286 , 5314 , 5338, 5488.
1691	5287, 5315.
1693	5172.
1694	5316.
1697	5191, 5215, 5288, 5289, 5317.
1698	5173, 5259.
1699	5290, 5318.
1700	5339.
1702	5319.
1705	5291, 5292.
1706	5293.
1708	5489.
1709	5184, 5192, 5320.

ГОДИНЕ	БРОЈ
1710	5260, 5261, 5489.
1711	5270, 5294, 5321, 5341—5343, 5350.
1712	5262, 5295, 5322.
1713	5263, 5271, 5344, 5345.
1714	5182, 5264, 5265.
1715	5178—5181, 5272, 5346.
1716	5183, 5210, 5216, —5218, 5273, 5278, 5296,—5299, 5323, 5326, 5331, 5332, 5368, 5369.
1717	5211, 5274, 5300, 5324, 5333, 5347 —5349, 5489.
1683—1718	5304—5309.
1718	5212, 5301—5303, 5325, 5370, 5371.
после 1718	5303.
1722	5327.
1726	5489.
1727	5351.
1636	5372.
1737	5185, 5275, 5334, 5373.

ГОДИНЕ	БРОЈ
1738	5276.
1739	5374.
1740	5375.
1741	5376—5378.
1748	5489.
1749	5489.
1753	5277.
1758	5340.
1762	5340.
1767	5352.
1768	5379.
1769	5380, 5489.
1770	5383.
1771(?)	5489.
1773	5384.
1774	5354, 5489.
1776	5385, 5386.
1777	5387—5389.
1780	5385.
1781	5392, 5489.
1785	5353.

ГОДИНЕ	БРОЈ
1786	5355, 5393.
1787	5356, 5394—5396.
1788	5385, 5397, 5398.
1789	5357, 5399 5400.
1790	5401—5403, 5389.
1791	5404, 5405.
1793	5358, 5406—5409.
1794	5410.
1795	5411, 5412.
1796	5363, 5413.
1797	5330.
1799	5500.
1801	5390, 5501.
1802	5502—5504.
1803	5381—5414.
1804	5415, 5505, 5523.
1806	5416, 5417.
1807	5360.
1808	5418.
1809	5365.
1811	5419, 5420.

ГОДИНЕ	БРОЈ
1813	5421—5423, 5506, 5507.
1814	5382, 5424—5426.
1815	5385, 5391, 5427, 5507, 5524—5525.
1816	5428, 5508, 5526.
1817	5361, 5429—5437, 5509, 5527, 5528.
1818	5359, 5438,—5448.
1819	5449, 5450.
1820	5362, 5451, 5510.
1822	5452—5454. 5511.
1823	5512.
1824	5455—5459, 5513.
1825	5459—5469.
1826	5470, 5514.
1829	5471.
1830	5571, 5472.
1831	5515.
1832	5364, 5366, 5516.
1833	5473, 5474, 5517, —5519.
1834	5474—5477.

ГОДИНЕ	БРОЈ	ГОДИНЕ	БРОЈ
1835	5477—5481, 5520.	**1840**	5522, 5529.
1836	5482—5487, 5490.	**1841**	5497—5499.
1837	5491, 5492.	**1851**	5531.
1838	5367.	**1853**	5530, 5532—34.
1839	5493—5496, 5521,	**1854**	5535.

ДОДАТАК.

пре 1204.

5536 Сию црквъ банъ Коулинъ зида егд[а пл?]ѣни Коучевъско Загорие, и наде на ню гро[мъ] оу Подъгорѣ Слѣпичиць. И постави свои образ . . . прагомъ: б(ог)ъ даи баноу Коулиноу здравие и баници Воисав[и].

5537 Писахь Криле жупань.

5538 Яз писах Десивои [к]риже за бана. Писахь аз писах

5539 Я се писа Радохна крьстиѣнинь.

5540 Писа Обрадь.

5541 Многост писа

5542 Д[е]ѣнь(?) ратьник(?) за Станоѣ(?)... Писа, бог му даи здравие а мь[н]ѣ(?) животъ

Натписи на плочи у Мухашиновићима (Високо, сада у Сар. Музеју). — Гл. З. М. 1898, 617.

1295.

5543 Скончаше се богодьхновенные сые книги номоканонь помощию светые и троицу и силою животворещаго крьста и молитвами прѣчистые владычице нашее богородице и въсѣхь светыхь аминь. — Произыдоше на свѣть словѣньскаго езыка богодьхновен'ные сїе книгы, нарицаемые номоканонь, помрачени бо бѣхоу прѣжде сего шблакомь моудрости елин'скаго езыка, нинѣ же облисташе, рек'ше истьлковани быше и благодатию божїею ясно сиають невѣд'ѣния тьмоу шгонеще и въсе просвѣщающе свѣ-

томь разоумными, и ѿ грѣхь избавлѣюще. Бъсакь оубо оучитель рекоу же епископь и презвитерь или инь кто оучителски сань прѣдрьже, аще сих книгь не вѣсть добрѣ, то ни самь себе знаеть кто ест(ь): приникноув же вь гльбиноу богодьхновенныхь сих книгь, ıакоже вь зрьцалѣ и сам се оузрит каков ес(ть) и какомоу пѡдобаеть емоу быти, и дроугие познаеть и наоучить. Изиде же на свѣт нашего езыка божественое се писание потьщанием из млада ѡсвещенаго и богочьстываго и прѣѡсвещенаго и прьваго архїепископа вьсе срьпские земле и поморские кирь Савы, сына прѣподѡбнаго ѡтьца Симеѡна, прьваго наставника вьсѣи срьпсцѣи земли; сь же благочьстивыи архиепископь и краль(с)тво ѡбнови и ѡсвети вь срьпсцѣи земли. Писани же сие вь дьни благочьстиваго и благовѣрнаго и светороднаго господина краль Стефана Оурошa, вьсе срьпсцїи земле и поморские, и брата мꙋ господина Стефане, зета краль оугрьськога, повелѣнием ню метере богочьстивые и благовѣрные и светородние великые госпожде кралице вьсе срьпские земле и поморскые Єлѣне, тогда прѣдрьжещꙋ прѣстоль светителства срьпскые земле ѡсмомꙋ архїепископꙋ Євстатию, второмꙋ именемь; писаны же выше книгы сїе роукою мнѡгогрѣшнаго чрьнца Германа, вь жоупѣ Чрьнои Стѣнѣ, вь мѣстѣ рекомѣм домꙋ Спасовꙋ Милешевѣ вь лѣт, ҂ѕ҃ѡ҃г҃ индикта ·з҃·, лѣто же бѣ сльнцꙋ ·д҃· Молю же п(р)очитающеи и прѣписоующеи и исправлѣюще п(р)очитаите, аще что погрѣши, и благословите, а не клнѣте.

Запис у крмчији XVI века у Букурешту. — Мелкіе Тексти, 98.

1355.

5544 Присно ꙋбо чловѣколюбїе божие вьсѣм чловѣкѡм спасти се и вь разоум истинныи прїити, чловѣколюбиѣ все сьтвараеть, понеже прьваго чловѣка прѣстꙋплениемь заповѣди ѿпадша, и не трьпѣше зрѣти своего сьзданїа порабощенна, нь вьзвестї и вьсхотѣвь, сына своего и слова пославь егоже пророци повѣдаше, плъть оубо приемь ѿ прѣсветыие и прѣчьстыие дѣвы Марїе, и вьплътїбже се и родив се, и обрѣзание приемь прьвозаконное и крьщенїе, и вьзраста по всемоу и бывь оубо развѣ грѣха чловѣкь по Богословоу: крьсть прѣтрьпѣвь и смрт своею волею, жльчь и ѡцьть, оплюванїа и пороуганїа, и вь гробь вьсели се, и тамо соущїихь сьвьздвиже, вьскрсе ıако всесилнь

и самовластьнь, и ꙗви се светым своимь апо столѡмь, и показа имь язвы гвозднииные. и наѹчи и посла крьщати же и оучити, и блюсти вса еліка заповѣда имь до скончаніа вѣка; по глаголани же его к нимь вьзнесе се на небо и сѣде о десноую бога. Ѡни же шедше пропов ѣдаше и наоучише и правѣи вѣрѣ истиини дѣлателіе показаше се....

Почетак записа бр. 103, коме ово ваља додати. — Лет. 196, 4.

око 1389.

5545 Слава тебѣ, владыко Христе, боже нашь, творче, царю небоу и земли, слава тебѣ пречистѣи твоеи матери, царици небу и земли вь бесконечніе вѣкы. аминь. Вы же вьси, ѡ Христѣ братіе и ѡци, елици прочитаете грѫбое се писаніе, да не мните, ꙗко ѿ себе оустрьмлае; не бѫди тѡ, свѣдѣтель ми ес(ть) Христось, нѫ поче сіѧ книгѫ Сімонь, вражіа глава, и мне ѧ некто (б?)ра(ть) даде за дльгь, да много се нѫдиⷯ да ѡбращѫ тѣⷯ быти на да дамь цѣнѫ, и нѣ могоⷯ, ꙗкоже вѣсть Христось. Да исписаше по любови, единь едно, а други друго, колико бога богь наоучи. Да аще медь и на бор ѣнѫ ес(ть) сладок, да слово божие аще и грѫбо, нѫ ес(ть) сладко, иже сь оусрдіем и сь страⷯом божиемь прочитаеть. Да молоу ви, ѡтци и братиа, много щете ѡбрѣсти и грѫбо, нѫ исправлѣюще чьтетѧ, ѡти вьсѣка плът човечѣ немощна ес(ть). да аще не ⷯощете благословыти, да и м...во нѣ клънетѧ, а богь да прости еже исписашѧ и еже иже ⷯотѧ прочисти сіѧ книгѫ, и раба божиега ер монаⷯа многогрѣшн(аго) Варнавѫ, аминь. аминь, аминь, Христе.

Ти разни писци бележили су са стране белешке од којих су четири наштампане у I књ. бр. 164, 171—173. Њима ваља додати и ове које у рук. иду овим редом и све су српске:

5546 Господи владыко, творче небу и земли сьздави човѣка, помилуи ме грѣшнаго 88888888.

5547 Драгому ми брату Гургу Бал(шићу?)

5548 Господину ми великому Вуку (Бранковићу?) ѡд работника ти Драгосава да си ....

5549 Господину ми Драгосаву, како мога доброга ѡд госпоге Војсаве војводе Радена да да да (!) знаш дого (=дођоше?) гла

5550 Господин8 ми Бак8 ѡд работника ти Николица да знаш ....(једна реч)

5551 Богь да прости Никол8 кепалию кои к8пи сию книг8 тер се насладисмо.

5552 Ѡд Драгосава брат8 ми Карл8.

5553 Ѡд Бака брат8 ми Драгосав8. Говор8 ти, Драго.

5554 Пише р8ка многогрѣшнаго попа Добросава.

5555 Ѡд Бака брат8 ми Драгосав8 8знахь.

5556 Ѡд Драгосава брат8 ми Николе, ки час примеш сию книг8 т час да си 8 мен(е), и направиь іер се правда.

5557 Помените мене грѣшнаго дiака Николица.

Пиши, р8ко, многогрѣшнаго дiака Николица.

Записи у рук. Н. Б. бр. 314. — Катал. Н. Б. 214.

1393.

*5558 Сиꙗ крстилница митрополита кvрь Матеа, вь лѣто ·ѕ·ц҃·а҃·

У ман св. Димитрија у Сухој Реци (Ст. Србија). — Гл. XLVI, 225.

1389—1402.

5559 Многогрѣшни Иванко дiакь писа сиꙗ слова.

Запис у рук. Н. Б. бр. 210 (упор. бр. 207, 208). — Катал. Н. Б. 67.

1417.

*5560 [С]а[ва] сьврьшителоу богоу нашемоу вь вѣкы [вѣ]кѡм, аминь, аминь. — Писах азь многогрѣш[]ны и н[е]достоины рабь божїи ·[В]ладиславь дiакь сїю книгоу архїере8 Хрїстовом [ѥ]гда

и оуписах ю вь лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃к҃е҃ И где се сїа божствна книга прилоучи бити, wтци и свещенници и дьяци, чтите исправлающие божствьнаа сиа словеса, а мене простите и благословите, аще се боудоу wписаль азь во [не] могох вьмѣстити хоуднмь оумомь и грѣшною [р8]кою зане во имах грѣхы богатство и гробь Ѿчь... чрьвие же ми бѣхоу любими гостие, землю же ....ше тѣло Ѿ неюже вьзеть бых. Нь wтци пом... пророка глаголюща: медь аще и на корѣ юес(ть) нь сладкь ... сїа словеса, аще гроуба соуть моюе(!) роукою ..... на соуть, нь молю ви се оумиленно кто прочи.... простите и благословите, а вась богь прости и благослови.

Запис у рук. (осмогласнику) Н. Б. бр. 804.

1423.

5561 Почины, Мардарие(?) Ѿ великаго тр8да. Писа се сїа книга вь лѣто ҂ѕ҃ц҃л҃а҃

Запис у рук. Н. Б. бр. 720. — Катал. Н. Б. 84.

1402—1427.

5562 [Мн]их Стефань Писа.

Курсивом, можда пишчево:

Господин8 ми иг8мн8 Герасим8, кур Симеон8, кур Марк8, кур Леwнтию, кур Іwан8, кур Сави, кур Радосав8, кур мом8 поп8 Мил....

Високом8 и славном8 и многоб8зможном8 господин8 деспот8 Стефан8 по чьсти Христа бога нашего и всех чтн̑ и прѣчьстаго крста господнѧ.

Записи у рук. Н. Б. бр. 713. — Катал. Н. Б. 69.

1432.

[*5563] † Ри(?) Възлюбих ь благолѣпие дом8 твоего и мѣсто вьселеюн(нѧ?) славі твоеѧ не пог8би сініь сі пвкалѣимдміа цр(?) февр8ара ѕ҃ дн ҂ѕ҃ц҃м҃ прѣстави се.

Снимак натписа „од кивота".

[*5564] Б҃лато(!) ҂з҃ѕ҃ц҃м҃ полагает венац глави ·кр· Миаѵтии ·ст· кр(а)м Николаа.

Снимак натписа „од треħи врата ст. крама".

Оба ова снимка заједно са треħим са звона (види бр. 256 и исправке под тим бројем у Допунама и Исправкама) нашла су се у оставштини пок. митрополита призренског Дионисија, и јамачно су сва три из храма св. Николе у селу Бањи (окр. Пеħки).

1436.

5565 Изволениемь ѡтца и поспѣшениемь сына и съвршениемь светаго доуха написа се сїа светаа и вожьствна книга, реkоми тетроеѵгель, вь дьни влагочьстиваго и христолювиваго господина деспота Гюргıа. — Азь равь божїи смѣренїи вь иноцѣхь їеромонахь Роман, вывшоу ми тогда игоуменоу вь храмѣ светаго Николи, иже ѥс(ть) вь Бранинѣ, и видѣвшоу ми ѡскоудѣние светымь тетроеѵгеломь того всесветаго мѣста, азже ıако чловѣкь сьмрьтьнь ѿ сего соуетнаго и маловрѣменнаго вѣка прѣидохь, и мало имѣнїа ѿ чести що имахь ѿ троуда мога, прѣложих на еклисиархоу попоу Гıерасимоу, и на Їѡанноу, да поставе сїю книгȣ вь храмѣ светаго Николи на светѣм жрьтвьницѣ. И клетвом заклехь, паче же и проклех, тко ю вие ѿнмити и ѡставити ѿ сеган мѣста, да ѥс(ть) проклеть ѿ господа вога и ѿ прѣчистыıе его вогоматере, и ѿ вьсѣхь светыхь, и да мȣ ѥс(ть) соупрьница прѣчиста, и светы Николае, вь дьнь страшнаго соуда. А вась чьтоущїихь молю, мене грѣшнаго рава вожїа їермонаха Романа, приложившаго сїю книгȣ, поменȣите и простите, а вас вог да проститъ, амин. Вь лѣт(о) ҂з҃ц҃м҃д҃ мѣсеца марда, дописа се сїа книга, а писа многогрешни Христоу равь їеромонахь Мина. И вась чтоущїих молю, аще что и погрѣшиль вȣдȣ недостатьчством моимь, а ви ч҆тȣще исправлıаите оумомь вашим, и не клъиѣте, нь паче влагословлıаите а вась вогь да простит, аминь.

Запис у рук. у прив. рукама у Одеси. — Archiv IX, 581.

1447.

[5566] Гаврїилъ исписа сїю книгу въ лѣто 6955.

Запис у рук. Рум. Муз. — Отчетъ Моск. 1867—69, 25.

1450.

5567 Сиы кнїга попа Блатка; постави се п...по... въ лѣт ҂ѕ҃ц҃н҃н҃ мѣсеца марте. Рѹка многогрѣшнаго Дамѣяна, емѹже ѿьчъство гробь, а богатство грѣси, вечна мѹ памеԏь.

Запис у рук. Н. Б. бр. 722. — Катал. Н. Б. 84.

1453.

5568 Съписа се сиы книга, въ лѣт писа Степань въ лѣ҃т ҂ѕ҃ц҃ѯ҃в҃ мѣсеца декемврїа к҃д҃ дьнь.

Зипис у рук. лавре св. Атанасија у Св. Гори. — Отчетъ Акад. 1902, 52.

1427—1456.

5569 Ѡд деспота Гюрга племенитомѹ и мѹдромѹ и всакои славѣ и чести богѡм дарованомѹ синѹ си господинѹ ми нлелеманъ (=Новак?).

Запис у рук. Минхенске двор. Библ. — Лет. 196, 13. Упоредио г. В. Јагић.

1456.

5570 Въ лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃ѯ҃е҃ крѹг сльнцѹ к҃а҃ лѹн. а҃і҃ прѣстави се благочьстивы и христолюбивы господинь Србьлем деспот кѵрь Геѡргїе по господи вoѕѣ его вьседрьжители емѹже слава вь вѣкы аминь.

Запис у рук. библ. Књ. Друштва у Софији. — Archiv XXV, 156.

1466.

5571 ...за м҃е҃(?), ѡ грѣшни попе Павле, гѡ҃но (горно?) дькрски ѡд бла҃(?)...бленъ. Вь лето ҂ѕ҃ц҃о҃д҃ вь царство Мехмеда цара а ѡд кѹните(!).

Запис у рук. Н. Б. бр. 458. — Катал. Н. Б. 111.

1473.

5572 Конъць до зде сиимь богодъхновенныимь словесемь. иже ѿ грьчьскаго писанїа на срьб'скыи езыкь прѣтвори чъстнѣи и изреднѣи по истинѣ въ иноцѣх дивныи кир Ан'тонїе. оученикь бывыи кир' Гїенадїа старца, иже въ добрыхь дѣтелех и въ иночьскых троудѣх и подвизѣх постничьскы просїавшаго въ Светѣи Горѣ Аѳона, въ всечъстнѣм монастири прѣсветые владычице наше богородице и приснодѣвы Марїе, глаголемѣмь Ватопедь, ѿ книгы иже въ светых ѡтца нашего Їωанна Златооустааго, глаголемые Ан'дрїан'ты. Тѡже бисерноѡбразное съчинненїе и съставленїе златословеснѣишаго и езыкѡм и оусты прѣложено быс(ть) прѣдреченнымь инокѡм Антωнїемь въ тожде Горѣ Светѣи Аѳона кир' Никїтѣ, архїдїакωноу митрополїта Стоуденичьскаго кир' Василїа, послѣдиже бывша ѯар'ха Дїωклитїе Хвωстън'скые. И се изьωбрѣть оу того по прилоучаю. азь мьн'шїи и непотрѣбнѣишїи въ človѣцѣхь. многогрѣшныи послѣдныи въ дїацѣхь, нарицаемыи таха дїакь Владиславь и въсесрьдчною любовїю въжделѣвь томоу, богоу поспѣшьствовавшоу къ съврьшенїю дѣланїа. прѣписахь сїе ѿ того прѣдизложеннаго писанїа, и въ сеи книѕѣ съставно ꙗкоже имать по редоу писанїемь съчетахь, живыи тогда и прѣбыванїе имоущоу ми въ въсечъстнѣм' монастири прѣсветые владичице наше богородице и приснодѣвы Марїе. соущее иже въ подкрилїи Чрьные Горы. И сїе же съписа се въ дьни великааго и самодрьжавнаго цара моусрωман'скаго амире Мехмед' бега въ ·к·в·-о лѣто царьствїа его' ѿ създанїа же мира сего въ лѣт(о) ·ѕ·ц·п·а· кроуг оубо сльнцоу бѣше тогда ·д·, лоуны же ·и· їндїктїωн ·ѕ·

5573 И тожде лѣто воин'ствова царь Мехмед бегь на Оузꙋн' Асана, и бранїю оудрьжа стрьмленїе его въ еже не пленовати к томоу въсточны страны, елики под самодрьжцем сꙋще въ соусѣд'ствѣ томоу прилоучаахоу се. И баша Романїискыи хас Мꙋрат на рати падает на рѣцѣ нарицаемѣи Ефрать мѣсеца августа ·д· въ дьнь срѣд.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 56

1478.

5574 Сїю книгꙋ, рекомагѡ златоꙋстъ втори комать. приложи попъ таха Гаврїил светомꙋ и прѣподобномꙋ и богоносномꙋ

штцꙋ Їшанꙋ пꙋстинны жителю Рилъскомꙋ заради помена сїж, в лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃п҃з҃ дем. з҃ крꙋгъ сльнцꙋ е҃і҃ лꙋн. д҃і҃ мѣсеца Ѡврї[1] л҃ въ прьви час дьне, при игꙋменꙋ їеромонахꙋ кѵр Ѳешфанꙋ. вь днииже злонменнитагꙋ цара амире Мꙋхамета.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 103.

[1] Октобра?

1479.

5575 Слава съврьшителю прѣблагомꙋ богоу давшомоу ми по зачелꙋ и конъць. Исписа се сїа божствнаа книга, рекомыи панагїрик, послѣдныим вь дїацѣх Владиславшм граматиком, въ вьсечьстнѣм монастири прѣсветые владичице наше богородице иже въ подкрилїи Чрьные Горы, вь прѣдѣлѣ Жеглиговьцѣм, въ дьни великааго и самодрьжавнаго цара моусроман'скаго Мехмед-бега, въ к҃и҃е лѣто царьствїа его, ѿ създанїа же мира сего въ лѣто ҂ѕ҃ц҃п҃з҃ мѣсеца априлїа д҃ вь самыи ть велїкыи пе(ть)кь дѣлꙋ дсврьшивших(!) сеї къ вечерꙋ, кроугь оукш сльнцоу бѣше тогда е҃і҃, лоуны же д҃і҃ їндїктїшн в҃і҃

5576 Въ тожде лѣто и врѣме и Тоурци прїимше Скъдрь ѿ Бенетикь мѣсеца прѣдреченнаго априлїа д҃ дьнь на самоую тоу неделю цвѣтоносноую за соутра.

Запис у рук. Рилском. — Спрост. Опис 111. Овим се замењују бр. 344 и 345.

1482.

5577 В лѣто ҂ѕ҃ц҃ч҃ мѣсеца ферфара д҃ дьнъ диже се Ѳаꙋтъ баша иц.(мек?)... новомꙋ царꙋ сꙋлтанъ Баꙗзитꙋ честитꙋ рꙋкꙋ да мꙋ целива.[1]

Запис у рук. Н. Б. бр. 683. — Катал. Н. Б. 395.

Биће да је ово исти запис са изданим записом у I књизи бр. 193, само што тамо није добро прочитан, а већ што се вели да је „на камену побијеном у земљу“, то би могао дати одговор само пок. П. Срећковић.

1483.

5578 Сьписа се сїа книга вь лѣто ҂ѕ҃ц҃ч҃а҃ Писа вь всех послѣднїи вь свещенницѣх поп Радославь, и доспех мѣсеца мартїа е҃і҃ дьнь.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 18.

5579 Понеже благоволенїемь ѡтца и поспѣшенїем доуха вьсе-светаго, единороѡдныи синь и слово божїе едииь сы светые троице благоизволи испльнити свою црьковь различныими кни-гами, ѡбы оубо чьтȣще православныи христїане, пачеже иноци, прїемати оутѣшенїе ѿ различьныих напастеи ратȣемы ѿ съпо-стата, приходити къ оумиленїȣ и къ покаанїю, ѡбыже въспѣ-вати величїа божїа славимомȣ въ троици, и того прѣчистȣю матерь единȣ богородицоу, и светые его иже ѿ вѣка томȣ оугождьших, исписа се сїа божьствнаа книга, глаголеми пана-гїрикь, въ ѡбитѣли прѣподобнаго ѡца нашего и пȣстынножи-телꙗ Їѡанна Рыл҆скаго потрȣжденїемь и настоанїем игȣмена чьстнѣишаго тоежде ѡбитѣли кӱр Ѳеѡфана и прочааго брат҆-ства, подвигшȣ их на се и прѣдȣбѣдившȣ светомȣ дȣхȣ. Исписа се ѿ създанїа мирȣ ҂ѕ҃·ц҃·ч҃·а҃·, кроугь сльнцȣ бѣше тогда ·к҃·, а лȣнѣ ·д҃·і҃· ѳемелїе ·к҃·а҃· индиктїѡн ·а҃· Мѣсеца авгȣста доврьши се и҃·і҃· дьнь.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 92.

1487.

5580 Писа таха монах Давидь в лѣт ҂ѕ҃·ц҃·ч҃·е҃·

Запис у рук. Рилском. — Спрост. Опис 37.

1492.

5581 Сїа книга, глаголема прологь, Ȣспенїа пресветие владычице наше богородице и приснодѣви Марие в лѣто ҂з҃·

Запис у рук. цркве у Чајничу. — Гл. З. М. 1901, 328.

1503.

5582 Благоволенїем отца и поспѣшенїем сына и съдѣиствїем светаго доуха исписа се сїа книга вь монастыри Рылсцѣм, въ храм(ѣ) прѣподобнаго отца нашего Їѡ Рылскаго повелѣнїем отца нашего игȣмена їерѡмонаха Ѳеѡктїста, в лѣто ҂з҃· и а҃і, крȣг сльнцȣ ·а҃і· луи. ·д҃і·, ѳемелїа ·в҃· индиктїѡн ·ѕ҃· Писа таха мѡнах Спїридѡн, потрȣжденїем же множае брата нашего їеро-мѡнаха Анастасїа. Богь да спасет писавших и поминаȣет чьтоу-щїихь, амїн.

5583 Въ тожде лѣто прѣстави се ѿць нашь игѹмен ієромонах Феѡктисть мѣсеца маїа ·г·, на светаго апостола Сїмеѡна Зїлота, емоуже Христос на брак прїиде и водѹ въ вино прѣложи.

Запис у рук. Рум. Нар. Музеја у Букурешту. — Сборникъ II одѣленія Петр. Акад. за год. 1904. 265.

5584 Благоволенїем светые троице исписа се сїа кнїга вь храмѣ прѣподобнаго ѡтца нашего Їѡанна Рыласкаго повелѣнїем ѡтца игѹмена їеромѡ(на)х(а) кур Калиника. потрѹжденїем брата нашего їеромѡ(на)х(а) Анастасїа. Пис(а) тах(а) мо(на)х Спиридон в лѣт(о) ҂з҃ и ·а҃·г·. кроуг сльнцѹ а҃·г·. лоуи. ·д҃·і·. ѳемелїе ·в҃· инди· ·ѕ҃· на спасенї пис(а)вшим, и на просвѣщенїе чьтѹщїимь. амїнъ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 16. Овај је запис нетачно наштампан под бр. 511 и овим се замењује.

1514.

5585 Слава сьврьшителю богѹ ѡ всѣм, троице света слава тебе. Сьписа се и сьврьши вь лѣт(о) ·з҃·к҃·в҃·

5586 И в то лѣто бист гоненїе на христїанех ѿ проклетих крстоуша вь земли ѹгрѹскои, и паки их победи воевода ердельски до (ко)н'ца¹, якоже и проклете ѱсе. Писа рак грѣшнїи дїаконь Божа ѹ мѣстѹ Сланкаменѹ ... ·к҃·д҃· ѡх, ѡх, ѡх, мнѣ, братие, простите, а не кльнете. и прочетаи исправлаите ..... ѱлѯѳ (=Тома?)

Запис у рук. пожар. цр. у Сентандрији. — Даница 1862, 326, погрешно и у изводу, као што је наштампан под бр. 417 и 418, што се овим замењује.

¹ Упор. И. Руварац, Стари Сланкамен 27—28,

1519.

5587 Сьписа сїю книгоу дїакон Пет'ко, рекомѹю тетроеvгель, повеленїемь Степана старца, и приложише мѹ христїане за пол кнїге, а иѡи(!) за пол кнїге сь братом Иванием, и поставише ю ѹ црькв ѹ светаго възнесенїа ѹ селѹ рекомем Чрьни Врьхь. И т'ко ѡднесе сїю кнїгѹ ѿ сего храма, да юст подоб'нь Юде и Арїе, и да юст проклеть ѿ светаго възнесенїа Христова. И сьписа се вь лѣт(о) ҂з҃·к҃·з҃·

Запис у рук. Н. Б. бр. 475. — Катал. Н. Б. 24.

1521.

5588 И сїа правила ѡбрѣтохь, любимїци, вь Светой Горѣ Аѳѡнсцѣи вь мѡнастири Хиландари, ѥже ѥс(ть) зде вь книзѣ сей ѡ светем̀ посте великїе и светне ·м҃·-це и Христова рождьства и светїхь апостоль и оуспѣнїю богородици и ѡ господских празникохь и инехь вьсего лѣта и ѡ ·н҃·-це и ѡ свѣтлой нед. и ѡ инех нед. кое намь прѣдаше божествна правила невьзбрано ѥсти иноци сирь и ꙗица и рибы. а мирсци меса и иина ѡбрѣтаѥма, и паки слово ѡ Фрѹгохь. Того ради, любимици, вьложих выше писанноѥ правило да се ѡбрѣта вь книгах сихь вь нашем̀ рѹкодѣлїю, да би како некои дѹше бога боещи се и нась грѣшних благословиле. И пакы молю и мили се дею, любимици, ѥже мы не исправїхом невѣдѣнїем̀, любве ради Христове не зазрите ниже порѣцаите нь исправите, ꙗкоже добри хоудожнїци. Мы вьспоменоухомь ѿ прѣданїа светыхь и ѿ навикновена искоусних и разоумних и доуховних ѿць. тѣм̀ же оубо хотей слишати и творити по рѣчених да творить; иже не имѣѥт̀ творити и радити ѡ сих оуставлених, пачеже ѡ себе, ѿ томь на воли да ѥс(ть) вьсакомоу. писано бо ѥс(ть) ꙗко каждо нась самь ѡ себѣ слово даст богови. и ѡ своих дѣль прославити се ѥс(ть) комоу или посрамїти. Вьсеблагыи же богь да поможеть и избавить вьсѣх нас вѣчнаго моученїа. и сподобить небесномоу ѥго царствїю за молитвь прѣчистїе владичице наше богородице и вьсѣхь светыихь, аминь.

5589 Оуказь лѣтомь вѣчнымь колико ѿ кого вѣка

ѿ Адама до потопа лѣт ·в҃· тисоуще ·с҃·м҃·в҃·
ѿ потопа до стльпотворенїа лѣть ·ф҃·л҃·ѕ҃·
ѿ стльпотвѡренїа до Аврама лѣт ·ф҃·и҃·в҃·
ѿ Аврама до исхода лѣт ·ѵ҃·л҃·
ѿ исхода до Давида лѣт ·ѵ҃·м҃·
ѿ Давида до прьваго прѣселенїа Ієросалима лѣт ·ѵ҃·м҃·и҃·
ѿ прѣселенїа до Алеѯан̀дра цара лѣт ·т҃·и҃·г҃·
ѿ Алеѯан̀дра до светаго рож. господа нашего Ісоуса Христа лѣт ·т҃·л҃·г҃·

А вьсѣх лѣть ѿ Адама до Христа ·е҃· тисоущь ·ф҃·

ѿ Христова рож. до Кѡн̀стандина цара Христїаномь лѣт ·т҃·и҃·і҃·

Ѿ Кон'стантина цара до Кѵрн[ла фи]лѹсофа сьтворшаго слова ѥзыкоу .....скомоу и Мѣтодїа епискоупа брата ѥго лѣть ·ф·м·в·

Вьсѣх' же лѣт Ѿ Адама до Курила ·ѕ· тисоущь ·т·ѯ·

Ѿ Курила философа до светаго Савы прьваго архїепископа, оучителꙗ и прьвосветителꙗ срьбьскаго новаго по истинѣ апостола и брата его Стефана прьвовѣнчанаго кралꙗ срьбьскаго лѣт ·с·п· Ѿ Адама же лѣть ·ѕ· тисоущь ·х·м·

Ѿ Стѣфана благочьстиваго и христолюбиваго и мнихолюбиваго прьваго цара срьбьскаго лѣт ·с·а· Вьсѣх же лѣт Ѿ Адама до царства Стѣфана цара лѣт ·ѕ· тисоущ ·ѡ·п·г·

Ѿ цара Стѣфана до сына ѥго цара Ѹроша лѣт ·е·і·

5590 Коньць ·з· момоу вѣкоу. Почело
ѡсмомѹ вѣкоу последним
лѣтѡм.

Вь лѣто ҂з·і·д· Сїе лѣто паде соула'тан Соуленмень на рѣкоу Савоу сь множьством Измаила'тень, и прѣхождахоу рѣкѹ Савоу ꙗкоже по соухоу сїирѣчь по мостоу на ѡн поль Срѣма, и инїиже вь корабле(х) прѣполовоуще ꙗкоже не бѣ можно ни рѣкамь тѣмь силнимь Измаила'тене оудрьжати, ꙗко Оугринь имѣше надеждоу на [те силне] рѣке. Савѹ и Дѹнавь и ѡп'стоупише Ѿ вьсоудѹ словоуции Бельградь и иние окрьсние гради и лѣтехоу ꙗко змїе крилате села и градове палеще. Олѣ чюдо! тогда такѡвои скрьби земли тои имоущи, и вь тои земли, глаголю Срѣме, дивна места и села запѹстеше, а црькви и градове разорише, а словоуции Бѣльградь и неволѣю Оугрин' прѣдаст' Измаила'теном, и вьиндѡше вь нь ⰰⰸⰰⱌⰹⰵⱐⱄⰽⰰ (=агареньска) чеда мѣсеца ав'гоуста ·к·и· дьнь. А госпожда Ѥлена, бывша деспотица и неволею ѡстави славни градь Коупїникь и дадѣ се бѣг'ствоу прѣко рѣке Доунава оу вьноутрьнѹ Оугрїю, а славноу и дивноу землю деспѡтовоу Тоурци поплениш, а лепи градь Коупиникь разорише месец сек. ·д· дьнь

5591 Почеше се сїе светие кнуги, глаголемїе ѱалтирь, повѣлѥнїѥмь мои старцемь и родителѥмь Божидаромь Горажданиномь. Троуди же се ѡ сѣмь смерѣнїи мних свещенникь Ѳеѡдорь п[ри храмоу светаго ве]ликомоученика Христова Геѡр. на рѣце Дрине. Сьврьшише се Ѿ битїꙗ вь лѣто ҂з·к·д· а Ѿ рож.

Христова тисоуща ·ф·к·д· кроуг сльнцоу ·а·. а лоуне ·н·і· индиктїwн ка(!) мѣсеца wк. ·к·е· дьнь.

Поговор у ст. штамп. кн. у Н. Б. бр. 30. — Archiv XXIII, 307. Упор. бр. 463 nota.

1524.

*5592 Изволениѥм wца, сьпоспѣшениѥмь сына и свьршениѥмь светаго доуха, азь смерѣнны и маломощны, лѣнивїи кь подвигwм доушепользнимь, а скори и оухищрени кь всакомо(у) лихомьствоу доушегоубытелномоу, рабь Христовь поп Радославь, сьписахь сию книгоу доушеполѣзноу, по именоу глаголемїи пр[олог] каєвь(!), повѣлениѥмь раба божїа Цветка Боуковика, и рабе божїе Єле. И приложише ю храмоу светаго Николи вь Николь-Пазарїи за свою доушоу и за родитель своих, богь да ихь прости. и да имь ѥ молебникь светы Никола за грѣхы ихь прѣд богомь. Язьже смѣренны прѣзвитерь Радославь по изволению божїю и прѣсветые и нера........ Сьврши се сїа книга Ѿь бытїа вь лѣто ·з·л·г· мѣсеца декебра ·д·і· вь Николь-Пазарїи, бодь храма светаго Николи и протопе Їwвана. И тогда царьствоующоу цароу сѹлтань-Сѹлеманѹ.

*5593 И то лѣто прими славни град Родось.
Богоу нашемоу слава и дрьжава вь вѣки, аминь.

Запис у рук. цркве Никољца у Бијелом Пољу. — Исписао † Атан. Нејатовић.

1528.

5594 Б лето ·з·н·л·ѕ· сьписа се сиꙗ книга.

Запис у рук. Н. Б. бр. 732. — Катал. Н. Б. 290.

1530 и позније.

5595 Вь лѣт(о) ·з·л·и· мѣсеца анѹарїа ·д· дьнь да се знаеть како приложи сїю книгѹ пролог три месецеце(!) светые и великїе црькви лаврїи Градчаньскои митрополїи прѣзвітер Дмитрь wд Никшина Кола за родитель'скѹ дѹшѹ, за прѣзвїтера Оливера и своѥ дѹшѹ. И подписах своею рѹко азь смѣренїи митропо-

лїть Никанѡр. Аще кто ѿнмет сїю кнїгꙋ ѿ светые богородице Градчанскои такови да бꙋдет проклет ѿ бога и ѿ пречистїе его матере.

Истом руком, али доцније (другим мастилом):

*5596 И за сїю кнїгꙋ дадох ꙋ замѣнꙋ митрополїи Градчаници прологь три месеце, ген. фер. мар. и то кꙋпих ꙋ Аранаїе конь Цариграда, а ѡвꙋи кнїгꙋ дадох ꙋ Смїрскꙋ кєлїю вь мѣсто Градчанице, зачто се ѡнамо потꙋкмише(?) пролога.

Записи у рук. Н. Б. бр. 683. — Први од ова два записа штампан је под бр. 464, али не сасвим тачно, зато се овде издаје с продужењем које пре није било штампано.

1534.

*5597 Ѹьписа се сїа и божьствна книга, глаголемаа ѱалтирь, вь лѣто ҂з҃м҃в при рѣцѣ Мѡрави, подь Кьбларомь, вь храмꙋ светаго Николи, при доуховникꙋ Игнатїю. Писа многогрѣшнїи и смѣренїи рабь божїи Димитрашинь дїакь, богати вь грѣсѣхь, и оубогїи вь добродѣлїи. Простите мїи ѡци светїи и братїю(!), аще ꙗ сьгрѣшихь но вїи исправте....

Приложише сїю книгꙋ Манoило Їѡвановїкь и Степань Метковикь вь люто си горкое врѣме, и тко є ке ѿнимати ѿ светаго монастира, да єсть проклеть ѿ ҃т҃и..... и живь на кєю(!) и да мꙋ є мьстникь богь и прѣчиста и вьси свети, аминь.

Запис у рук. цркве Никољца у Бијелом Пољу. — Исписао † Атан. Пејатовић.

1535.

5598 Изволенїемь ѡтца и сьпоспешенıем сына и сьврьшєнїемь светаго доуха, азь грѣшнїи и смѣренїи їєрмѡнахь Сава писахь сїє писанїє на рѣцѣ Лимꙋ прѣма храмꙋ светаго и славнаго арҳїєрєа Христова Николи, рѣкомы Дабарь, вь пꙋстини Грабовьцїи. Аще кого сїє писанїє допадѣ, или чатꙋщи, или прѣписоуюции, ѡ ѡтци свети и братїє, аще боудеть что погрѣшено .. исправлꙗите любьвѣ рад(и) Христовѣ, и не кльнитѣ, нь трꙋдившаго се ѡ семь благословите, беше бо мѣсто стрьпатно, а врѣме зимно и мрачно, а срьдце сꙋєтно и лоукаво, ѡчи сьномь ѡтегчены, а пльть земльна дрѣхла, а рꙋце брѣ-

ныи и грѣшнїи, оумомь к богоу неисправлѥнь, многыми грѣхы покинань бых ѡкааны. Отци светїи, благословите. а не кльните а вас Христос владыка да благословить, доухь светїи оукрѣпить, и сила вишнааго ѡсеныть. аминь. Сїе сьврьших мѣсеца априла(а) ·в҃· дьнь, вь чек. свѣтаї ·҂з҃·м҃·г҃·. а ѿ рождьства Христова ҂а҃·ф҃·м҃·г҃·. кр8г сльнцоу ·е҃і·. а лоун. ·г҃і·. ѳем. ·к҃·ѕ҃· Простите како годѣ ошарах, лошѣ бѡ мастило имѣх.

На другом листу истом руком:

Яще кого сїа книга допаднѣть, а б8дѣть что грѣшено простите. братие, стрьпатно мѣсто бѣше.

Запис у рук. Љубљ. Б. бр. 3. — Извѣстія Петр. Ак. IX, 256.

1537.

5599 Богоу прѣблагомоу вьседрьжителю и вьсевидцоу дающомоу вьсакомоу добромоу дѣлоу. иже о немь начинаемоу начело положити. и кон ць сьврьшити, томоу слава и држава вь бесконьчные вѣкы, аминь. — Понеже иже вь троици покланѣемы богь благоизволи цркковь свою испльнити светыми книгами вь славословїе и ползоу прочитающимь. сего ради и азь Христоурабь игоумень Мисаиль ïеромонахь ѿ монастыра зовомаго Бистрица, обрѣтох начет писати се светыи тетроевгель. и маистороу иже начель бѣ. оуже оумрьш8, вьзревновах ѿ оусрьдїа доушевнаго, и положих вь срьдци своемь не быти подобно таковомоу добромоу дѣлоу сице попирати се, и вь забыть ѿслати. нь вь благое произвести и сьврьшити сїю доушеспасн8ю и божьст вноую книгоу. светое четвороблаговѣстїе, юже доухь светыи апостольскыми оусты ѿрыгноу вь познанїе и испльненїе славословїе трисльньчнаго вь един ствѣ покланимемаго божьства. И ѡбрѣтох единого брата ѿ Светые Горы Ядонские любовїю о Христѣ вь нашь присвоена. семоу вьвѣрих. и послах сїе да сьврьшить. И тамо сьписа вь Светѣи Горѣ Яфона. и пакы принесь зде вь монастырь. постави злато и разлнчными шаровы исправи и оукраси. И поставихѡмь его вь прѣдреченныи монастырь Бистрица. вь светоую цркковь, храма оуспенїа прѣчистые владычице наше богородице и приснодѣвы Марїе. идеже лежет мощи прѣподобнаго ѡтца нашего Грїгорїа Декаполита. вь молбоу и похвалоу прѣсветые владычице наше богородице. и вь славоу и чьсть иже из нее рождьшомоу се истинномоу

господоу богоу и спасоу нашемоу Ісоусоу Христоу. Молим же въсѣхь о Христѣ ѡтце и братїю нашоу, юные и съвъзрастные и старые, чьтоуще или пишоуще исправлѧите, нас же оусрьдно на сїе дѣло потьщавших се любве ради Христовы благословлѧите, да ѡбои славеще отца, из негоже въса, сына, им же въса доуха светаго, о нем же въса, троицоу единосоущноую и нераздѣлимоую. зде оулоучимь съмиренїе и милость, таможе сее свѣтомь озарим се, и благодатїю и вѣчныхь благь насладим се съ въсѣми светыми, иже ѿ вѣка богоу оугождьшими въ непрѣходимые вѣкы, аминь.

Писа се сїи светыи тетроеугель въ Светѣи Горѣ Ѳдона повелѣнїемь отца игоумена кур Мисаила їеромонаха ѿ монастыра зовомаго Быстрица, иже ес(ть) въ земли оугровлахїискои, прилежещоу къ подьбрнїи горы глаголемые Папоуша, идеже ес(ть) потроужденїе и ктиторїа и банїа крамевска, въ дьни благочьстиваго и христолюбиваго господина Їѡ Радоула воевода, бывшаго свещенноинока. тогда дрьжещоу крамевское бан'ство жоупаноу Шаркаиоу, великомоу баноу, въ свѣтѣи же монастыроу бывшоу црьковномоу хранителю и парамонароу великомоу еклисїархоу кур Ѳеѡдороу иеромонахоу. Троуди же се о сем мьнши и послѣдни, иже тьчїю име иночьское имѣи, дѣла же нимало, лѣнивыи и оубогыи въ добродѣтелех, тьщаливы же и богатыи въ грѣсѣх, рабь рабѡм Христовѣмь, емоуже званїе есть въ начелѣ оубо въ прьвомоу четыридесетое обрѣтает се, срѣднее же сто и прьвое съвъкоуплые се съ четврьтымь и на конци окрьсть десетаго стопетое обдрьжащее (= Мардарїе). Въ лѣто ·з·м·е· кроуг сльнцоу ·з·і· лоуны ·е·і·, оемелїе ·и·і·, индикто ·г· — Тѣмже оубо, ѡтци и братїе възлюбленнаа, молим се вашемоу боголюбїю, аще боудеть нѣгде погрѣшено несьврьшенїемь оума моего, или виною извода, или машелоположенїе(?) не боудеть оугодно вашеи любови, аще и поносите въ правдоу моеи хоудости, обаче не проклините, нь благословите, поминающе, ѩко никтоже въ чловѣцѣхь съвршенное имать: не писа бо доухь светы, ни аггель, нь чловѣкь страстнь и грѣшнь и рѹка бренна и тлѣнна, и доухь оунилыи и окаанны. Молите владыкоу Христа, ѩко да ваших ради светыхь молитвь и мы недостоинїи сподобим се съ вами стати о десноую праведнаго соудїе на страшном соудищоу, и оуслышати благаго гласа ѡного: прїидѣте, благословенїи отца моего, наслѣдоуите оуготованное вамь царство ѿ сложенїа мироу, егоже боуди въсѣмь намь полоучити благодатїю и чловѣколюбїемь господа нашего Ісоус Христа, съ

нимже отцоу коупно съ светымь доухwм слава и дрьжава. чьсть и покланianїе въ вѣкы вѣкомь, аминь.

Запис у рук. Рум. Нар. Музеја у Букурешту. — Сборникъ II одѣл. Петр. Акад. за год. 1904, 287.

[*5600] Минеј на хартији, писао га презвитер Никола у храму св. Николе у месту Заступи, при игуману Матији год. ҂з҃м҃е.

Запис у рук. цркве Никољца у Бијелом Пољу. — Исписао † Атан. Пејатовић.

1538.

5601 Въ лѣто ҂з҃м҃ѕ҃ приложи сию книгꙋ, глаголеми съборник, Никола пришлаць(?) ѿ Моучниково светомꙋ Николе оу Єлаше (или Селоше?) за wчевꙋ дꙋшꙋ и за свою.

Запис у ст. штамп. књизи у Н. Б. бр. 173.

1542.

5602 Написа се и сьврьши се сїа книга въ Светѣи Горѣ Аѳона въ монастири рꙋском, храм светаго велико[моучени]ка и цѣлабника Пан'телеи[мон]а, лѣто ҂з҃ петдесетное и прь[вое]; поче се мѣсеца wх. ·в҃і· [крꙋг слнцꙋ ·к҃г҃·, лꙋн. ·в҃·, в рꙋц. лѣто [...ин]диктїwн ·а҃·, основанїе ·к҃е҃·

Запис у рук. (пророци) Н. Б. бр. 508. — Катал. Н. Б. 8.

1546.

5603 Преставі се рак кожи Живко ѿ села Доврьцнїћь лето ҂з҃ и ·н҃· и ·д҃· како(?) ва селꙋ Бана цркво вь светаго Геwргиа и ва селꙋ Дрꙋмце светаго Николꙋ, вечна емꙋ паметь.

Запис у рук. ман. Грачанице. — Исписао г. Ст. Димитријевић.

1550.

5604 Благоволенїем wтца и поспешенїем сына и сьврьшенїемь светаго доуха сьврьши се и сьписа се доушеспасна сїа книга,

глаголюеми тетроеѵгелїе вь жоупи Сарнмешевꙋ под҆ планиною Гнꙑтѡм, повеленїем ѡтца игꙋмена Леѡтїа. Азь многогрѣшнї и ѡкааненши свещен҆нонок҆ Кѵрїль трꙋдолюб҆не прииикнꙋх, и сьписах сїю книгꙋ прѣзвитерꙋ Бог҆данꙋ вь домꙋ его вь селѣ Црьнишм Лꙋзе въ лѣт(о) ҂з҃н҃и҃, кроуг сльнцꙋ ·а҃·, а лун. ·н҃· злато число ·а҃і·, демелїѡн ·а҃· епахта ·а҃· Тогдаже царьствꙋющꙋ царꙋ Сꙋлеиманꙋ на христїанѡх. Ѿвїн не просто бнющїн, нь ꙋбиваюцїин.

Запис на листу у Н. Б. бр. 746.

1551.

5605 Лѣт(о) ҂з҃н҃д҃· царьствꙋющи града Москвы въ дни благоч..... и христолюбиваго царꙗ и госꙋдарꙗ великого кнꙗзꙗ Ивана Василиевича, смирен҆ны въ свꙗщен҆нопрезвитерех Їаков҆, бывше протопоп҆ благовѣщенскон Николы гостꙋнского, а во иноцех старец Їѡсиф, Чюдова ма(на)стирꙗ, приложил҆ есмꙗ сїе свꙗтое еѵаггелїе толковое в манастыр свꙗтаго благовѣщенїа прѣсвꙗтыа владичици нашеа богородица и приснодѣвы Марї(и) в сербъско(и) земле, во власти босанскон, глаголет-ца Папратꙗ, про свои родители, и про свою дꙋшꙋ, а послал҆ сь игꙋменом зъ Григорьем҆ з҆ брат(ї)ею, да никтоже дрьзнꙗтъ възꙗти от того манастыра того свꙗтаго еѵаггелїе толковаг(о).

Запис у рук. библ. Беогр. Богосл. — Гл. LVI, 353.

1552.

[5606] Списа се сіи святи и божествени тетроевангелъ въ лѣто (7060) повѣлениемъ и усердіемъ всеблаженаго митрополита кир Матеа будимскаго въ та люта и прискрбна времена въ дни султана Сулимана. Грѣшни и мѣнши всехъ діакъ Јован отъ Николь-пазара.[1]

Запис у рук. у ризници на Цетињу. — Црногорка, 1884, бр. 1. (по препису г. Ј. Томића).

[1] Биће да је ово исти запис који је и под бр. 567, само ни на једном ни на другом месту није тачно издан.

1559.

5607 Писа сїю божьствнѹ и дѹшеспаснѹ книгѹ, глаголѥми светы тетроеѵгель, вь лѣт(о) ӡ҃·з҃· и ·ѯ҃·з҃·, крѹг слнцѹ ·аі·, съвршии се мѣсеца априлїа ·а҃і· дьнь·

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 12.

1560.

5608 Да се зна како кѹпи сїю книгѹ Нею Ранкович ѿ села Грньчара, и Неша ѿ Дола Милошевь онь(-вьогь?) за ·р҃·м҃· ас.: единь даде ·о҃·, и дрѹг(и) ·о҃·, и приложихѹ попѹ Цоце Ханновѹ (ѹ Липовѹ?) что сиди па конинѣ бацинѣ(?), рѣкоше да слѹжи ѹ тебѣ, и да сее ты волнь сь нѥю доклѣ си живь, а по твоем животѹ, ако ти сынь наѹчи книгѹ, и бѹде слоѹжитель божьствныих таинь или ѹнѹкь, ако ли не бѹде, а вы да имате волю сь нѥю. Бѹ лѣт. ӡ҃·з҃·ѯ҃·и҃· сию начрьтах.

Запис у рук. лавре св. Атанасија у Св. Гори. — Отчеть Акад. 1902, 52.

1561.

[5609] Изволенїемь оца и поспешенїемь сына и совершенїемь светаго духа ѡзида се и пописа се сїа препрата светие велицѣе цркви патрїаршїе србскои троудомь и ѹсрдїемь преосвѧщенѣишаго и блаженеишаго архїепїскопа кирь Макарїа, перваго патрїарха по вторѣ обновленїи честномѹ и свѧтомѹ семѹ прѣстолѹ вьсеи србскїе земли, западнаго поморїа и сѣверныимь странамь, вь лѣто ӡ҃·з҃·о҃· крѹгь солнцѹ ·к҃·и҃·, епакта ·е҃·, индїкта ·ѕ҃·, златно число ·и҃·, ѳемелїе ·к҃·и҃·, мѣсеца септемврїа ·и҃·

Натпис у цркви патр. у Пећи. — Деч. Прв. 93; Гл. XXIII, 244.

1562.

5610 Сїа книга повеза се и понови, глаголеми минеи, трѹдом и подвигомь и настаꙗтелькстомь попь Дмитрь ѿ Ново Сел(о) и плати за сїю книгѹ ѿ Огнан'це Лазарь ·м҃· ·ас· тѹю прилежно (·м҃· ас|при тѹ ю приложно?) светомѹ Дмитрїю ѹ Таворь...

Понови се сїа книга вь лѣто ӡ҃·з҃· и ·о҃· мѣсеца іюл. ·г҃·е҃· дьнь.

Запис у рук. Хл. Б. бр. 170. — Пет. 350.

1564.

5611 Изволенїем ѡтца и поспешенїемь сына и съврьшенїемь светаго дꙋха. писа се сїа книга, свети и божьствни и дꙋшеспасни минеи глаголеми. писа се више села Батенов҆ци, близь реце Стрꙋме, оу манастирь оуспенїе прѣсветїе владычице нашеи богородице приснодѣвїи Марїи. И писа ю дꙋхов҆никь ер҆монах Гаврилъ. И кꙋпї ю село Богдановь Доль за ·оу҃·л҃· аспри, и приложише ю оу храмь светаго ѡтца нашега Никола, и оу храмь светꙋю мꙋченицꙋ Параскїевꙋ Пет҆кꙋ, да слꙋжи за них҆на дꙋша и за родителева имь. И настоꙗше кметове Нешо, поп Димитрь, Стоань Бонкин, Їѡве Пеѡвь, Стоань Степановь, Петрь Милославовь, Стоань Бит҆ковь, Никола Милевь. Їѡве Милославовь. ·і҃· людїе настоаше. ѡни настоаше, а село кꙋпи съвор҆но, въси придадоше кои е що ꙗкь, и кꙋпи се да работи ꙋ црьква. Кои попь донде да пое, али изь село да се не износи. И кои че ꙗ изнесеть изь села и из ѡбе црькве, да е прокleть и завезань ѿ господа бога въседржителꙗ, и ѿ прѣчистꙋю богородицꙋ, и ѿ светих ·т҃и·і҃· ѡтци никенски, и ѿ светаго Никола, и ѿ светꙋю мꙋченицꙋ Пет҆кꙋ и ѿ всех҆ светих, амин. Писа се вь лет(о) ·з҃·о҃·в҃·, при цар сꙋл҆тан҆ Сꙋлїмена, и при владики софиском Дїѡмїдїемь, богꙋ же нашемꙋ слава ·в҃ı· въ веки. амин҆.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 35,

1565.

5612 Изволѣнием ѡтца и поспѣшеннем сына и съвръшенїемь светаго дꙋха писа се сна книга, глаголюеми тетроевагель. четвороє благовѣстие; писах азь многѡгрѣшни ер҆монах Гаврилъ въ место ѡбластї Радомир҆скїе. више села Батеновци, ꙋ манастирь ꙋспенїе прѣсветеи богородици въ лѣт ·з҃·о҃·г҃·, при ѡсвещенаго митрополита кир҆ Дишмидїа Софискаго и при кир҆ епискꙋпа Радоі(мир?)скога Мардариꙗ, и богь спасеть, амїнъ. И кꙋпи ю попь Нешѡ ѿ сѣлѡ Дїакковѡ. при епискꙋпа кир҆ Митрофана, въ мѣстѡ затранна(?) зовѣ епархие Дꙋпници. и богь ви спасеть, амїнь.

Запис у рук. Спн. Б. у Софији, бр. 105. — Спростр. 44

1567.

5613 Вь лѣто, ҂з҃о҃е҃ и съвръши се мѣсеца маіа ·л҃· дьнь. Сїю книгꙋ писа їермонах Захарїа при ї҆гꙋменꙋ їермонахꙋ Макимꙋ въ храмѣ великомоученика Христова Гешргїе и в'са иже ѡ Христе братство, глаголю Боговаћа.[1]

Запис у рук. Н. Б. бр. 638. — Катал. Н. Б. 55,

[1] Последње две речи дописане доцније другом руком.

5614 Сїю божьственноую книгоу лутоур'гїю писа таха пωп Їω въ мѣсто Кратово, въ лѣто ҂з҃о҃е҃· мѣсеца аугоуста любимомꙋ ми братꙋ кур пωпꙋ Їω въ Сар'дакїи.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 23.

1568.

*5615 Се пїса азъ грешнїи ермонахь Іωвань: да се зна како прїдо вь рамь светаго Гергїа, идеже г(лаго)леще село Жꙋневиће, вь лето ҂з҃· и ·о҃· и ·ѕ҃· месеца апрїлїа ·к҃· дьнь.

Запис у рук. ман. Грачанице. — Исписао г. Ст. Димитријевић.

1570.

*5616 Иже изволенїемь ѡца и сьпоспѣшенїемь сына и съвръшенїемь светаго доуха съвръши се сїа светаа и божственаа книга. глаголеми прологь, ѿ бытїа въ лѣт(о) ҂з҃о҃и҃· при храмꙋ въведенїа прѣсветїе владычицѣ наше богородице и присно дѣви Марїе, въ монастыри рѣкомѣм Бранишца. И сьписа се повелѣнїемь и троудωмь прѣподобнѣишаго въ свещенноиноцѣхь ωца нашего игꙋмена ιеромонаха Маѳеа съ братїами иже о Христѣ, Богь да их простит. И писа сїю книгꙋ мьншїи и хꙋди оумом дїакь Вꙋк ѿ Николь-Пазара. Нь молю се чьтоущїим иль прѣписꙋющїим, аще се что обрѣщет погрѣшено, любве рад(и) божїе исправлянт е, и мене грѣшнаг(о) о сем трꙋдившаг(о)се благословите, а вас богь и мати божїа, амин.

Запис у рук. цркве Никољца у Бијелом Пољу. — Исписао ÷ Атан. Пејатовић.

*5617 Митрополита Грачаници кур Дїωнисїа, вь лет(о) ҂з҃о҃и҃·, вѣчнаа емꙋ памеṭь.

Запис на зиду у ман. Грачаници над иконом успенија. — Исписао г. Ст Димитријевић.

1571.

5618 Въ лѣто ҂з҃п҃ месеца ноеври. л҃ дьнь въ мѣсто Кратово писа....

Запис у рук. (октоих) Н. Б. бр. 127. — Катал. Н. Б. 87.

1572.

5619 Писаше се сїа слова[1] въ лет. ҂з҃п҃ при въсеѡсвеценом митрополитꙋ кѵр Мефодии, богь да га прости.

Запис у рук. Н. Б. бр. 720. — Катал. Н. Б. 84.

[1] Запис, а не рукопис.

1573.

*5620 Сиꙑ книга, зовом вивлиꙗ, монастира Крꙋпе, кꙋпише братиꙗ скꙋпа.... ꙋ дꙋховника Васиꙗиꙗ Светогорца.... ва лето ҂з҃ тисꙋщ. п҃а҃

Запис у рук. ман. Крупе. — Исписао г. Исаија Опујић, архим.

*5621 Въ лѣт(о) ҂з҃п҃а҃ мѣсеца аѵгоуста з҃г҃ дьнь повезах сꙑ мынѣи попꙋ кѵр Гюре ꙋ селꙋ Любыжде. Доста мꙋке прїимих ищеки извод что е прежде помрълꙑ; прѣжде некто зле ꙋпослꙋва, а горе оперїѡ, а саде кокиеш ти да ти ꙗ ꙋчїню новꙋ книгꙋ. Що нагох ꙋ изводꙋ то и ꙋписахмо, не вемъ что творити о тѡм.

Запис у рук. Н. Б. бр. 812.

1576. и позније.

*5622 Сьи кѵвотъ храма светїе и живоначелнїе троице, глаголемоїи Ірьхꙋврѣзница, и сьтвори сѧ трꙋдомь и подвигомь игоумѣна Стефана ѥрмѡнаха сь братїами въ лѣто ҂з҃п҃д҃ е, кроугь сльнцоу к҃п҃, а лꙋни ѕ҃г҃, злато число д҃г҃ фемелиѡнь к҃д҃ месеца марта ѕ҃г҃ дьнь.

*5623 Сїи кѵводъ Ѡкꙋпи-ѕ залога хаџи Марко Николиѣъ, и паки приложи ꙋ монастиръ Троицꙋ.

Записи на телохранионци у ман. Тројици код Плеваља. — Исписао ÷ Атан. Пејатовић.

1587.

*5624 Сїи светое божьствьное еvгеліе пр[ев]еза се въ лѣт(о) ҂з҃· тисѹщно и ·ф҃· и ·е҃· лет(о) мѣсеца ïюнïе дьнь ·д҃і҃·

*5625 И бысть тей године глад ѿ истока до запада по всеи земли. И на вскрсенïе Христово паде снегь ·г҃· днï та(?) на землю. И бысть жито скѹпо: товар смесе по петь стотïна, пшенïца товар по десет [·в҃·?] ·м҃· и ·е҃·

И азь грѣшнïи прѣзвитер поп Радосавь ѿ Гом... сïю книгѹ направих презвитер оу Стопане дѹховнïкѹ Милошѹ и братѹ нашем. Ѡтци светы, аще ест или рава... подобна им(и) зла, и не клнïте, нь благословыте....

Запис у рук. Н. Б. бр 796.

1589.

5626 Пови се сïа книга въ лѣт. ҂з҃·ч҃·з҃· трѹдом рабѣ божïе монахïе Марде ѡд села Шегача, богь да просты въ царствы сïи, аминь.

Запис у рук. Н. Б. бр. 724. — Катал. Н. Б. 86.

1590.

5627 Лѣт. ҂з҃·ч҃·и҃· царьствѹющомѹ с'ѹлътанъ Мѹратѹ велика скрбь пред.... всемъ христанъ.

Запис у рук. Н. Б. бр. 399. — Катал. Н. Б. 123.

1592.

*5628 Сьписа се сïе свещенное еvгелïе въ монастырь Крапино, въ храм(ѹ) въведенïа прѣсветые богородице въ лѣт(о) ҂з҃·р҃·, крѹг сльнцѹ ·ѕ҃·і҃·, а лѹн. ·г҃·і҃·, θемелïе ·в҃·ѕ҃· злато число ·ѕ҃·і҃·, епакта ·ѕ҃·, индиктион ·е҃· Трѹди же се ѡ сем и поплати проигѹмен кир Ïѡаникïе, иермонах, бѹд(и) емѹ вѣчнаа памет, амин.

Запис у рук. цркве Никољца у Бијелом Пољу. — Исписао † Атан. Пејатовић.

око 1592.

5629 Смерни поп Цвѣтко ѿ Призрен.

Запис у рук. Н. Б. бр. 676. — Катал. Н. Б. 80. Упор. бр. 832, 833.

1595.

Види бр. 2165 nota.

*5630 Вь лѣт(о) ҂з҃р҃г҃ выше грьмови и мльніа и трѣскови страшни ѕело, мѣсеца августа ·к҃е҃· дьнь вь полуноши.

Запис у рук. Љубљ. Б. бр. 19. — Извѣстія Петр. Ак. IX, 263.

1596.

5631 Да ес(ть) вѣдомо въсакому христіанину, како приложи Їѡвка(?) и пѡдружіе его Станкѣ ѿ сел(о) Доброславци сію книгоу тетрѡївагел, и приложише ю въ монастирь Кури՝скы, храм светаго и прѣподобнаго ѡтца нашего Їѡн. Рил՝скагѡ за ·д҃· проскумидїи, да служить за нихна душа, и за родителска им. И кто се хоке покуси изнестї ю ѿ светаго монастира, да ес(ть) проклет ѿ господа бога, и ѿ ·т҃·и҃·і҃· светыих ѿцъ, иже въ Никеи, и светаго и прѣподобнаго ѡтца Їѡн. Рильскаго, и ѿ въсех светиих, и да му сут съпор՝ници на второ пришьствїе. Въ лѣт(о) ҂з҃ и ·˜·е҃·, мѣсеца ѡк. ·к҃· дьнь. При їгумена Ѳѡдосїа.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 13.

1597.

5632 Въ лѣт(о) ҂з҃р҃е҃ конць, аминь.

Запис у рук. Љубљ. Б. бр. 15. — Извѣст. Имп. Ак. IX 258.

1598.

Упор. бр. 5668 nota.

1601.

*5633 Въ троици славимаго бога благоволенїем сьписа се сїа кныга, месечникь, вь монастыры, глаголемомъ Житомыслићїи, при храмꙋ благовѣщенїа прѣсветыѥ и прѣчьстниѥ и прѣблагословлен'нїе владычице наше богородице и приснодѣвы Марїе, при велицѣи рѣцѣ, глаголеми Нерѣтва, повелѣнїемъ въсечьстнѣишаго ігꙋмена кѵр Савы їер'монах(а) съ всемъ братствωм въ лѣт(о) ӡ҃р҃і и д҃, крꙋг сльнцꙋ ѕ҃, а лꙋн. в҃і, злато число е҃і, ѳемелїωн е҃і. Тогда прѣстωл добрѣ правѣщꙋ срьбьскомꙋ архїепископꙋ кѵр Їωан'нꙋ петскомꙋ, и при в'сеωсвещен'номꙋ митрополитꙋ херцѣгов'скомꙋ кѵр Леωнтїꙋ Милѣшевскомꙋ. Ѡ възлюблен'нїи читателые, аще що обрѣщете въ кныѕы сѣи погрѣшен'но, вы же ꙗко добли хꙋдожници ѿ вьшегω богомьдьхновеннагω ωстроꙋмїа исправлѣите, мнѣже писав'шаго любве ради Христовы не кльните, нь благословите, понеже вѣх оумωмъ оубωг, забывенїемъ ѕѣлω богатъ, рꙋкаже врѣн'наа и грѣшнаа а доухь ꙋнилн и помрачен'ный. кнѿдрь ӡ ѳ в е в ӡ ѳ е в е і ꙋ х ѕ в. (= Петарь маин и маиинь хꙋди?)

Сы мѣсецьчникь цѣн'ною сребра кꙋпїи чьстнѣишїи вь иноцѣх истин'ный поклон'никь гроба Христова кѵр Лωгинь ермонах, и дас(ть) сѣмꙋ вышеречен'номꙋ храмꙋ надѣюще се мъздꙋ прїети ѿ Христа владыкы въ ωнѣщемь званїи праведнїе въ жиѕнь вѣчнꙋю.

Запис у рук. ман. Житомислића. — Исписао г. М. Сперански.

5634 Въ лѣто ӡ҃ тисꙋщь и р҃ ф҃ (ѳ?) погибелъ говедомъ.

Запис у рук. Н. Б. бр. 717. — Катал. Н. Б. 70.

1602.

*5635 Да се зна, приложи Исаакъ монахъ си ωктои манастирꙋ светомꙋ Геωргию ꙋ Добриловине; кто е ѿними некомъ неправдемъ, да е проклетъ. Въ лето ӡ҃р҃і҃.

Запис у ст. штамп. књизи Н. Б. бр. 107.

5636 Съврьши се сїа книга в лѣто ӡ҃р҃і҃ мѣсеца ав'гꙋста к҃а҃ крꙋг сльньчны к҃ѕ҃ лоуны д҃ ѳемелїωн ӡ҃і злато число ӡ҃. Сьписа сїю кнїгꙋ еропапа Никифωрь, и постави ю въ црьковъ светаго ωтца Їωанна Рылскаго на благословенїе дꙋши Драга-

нове и Ѳеѡдоріне, и чед еіє Драганж. И аще кто дрзнеть, калвгерь или козмікъ, изнестї ю из монастыр(а) и посвонт(и) ю, анадема его да бвдет ѿ светыих вселенскых ѿць ·т·и·і· и ѿ Іѡанна Рылскаго, амінъ.

Запис у рук. Рилском. — Сыростр. Опис 23.

1603.

5637 Сїа книга триходь вь лето ·з·р·а·і· неразьгнвта.

Запис у рук. Н. Б. бр. 722. — Катал. Н. Б. 84.

*5638 Помени пи. Симони. Писа се сие икона прі митрополити прізитна(?) ки(р?) Захарна ва лето ҂·з·р·і·а·

*5639 Помени господи . . . а и Стои ктитори ва лето ҂·з·р·і·а·

Натписи на иконама у цркви села Мушутишта. — Исписао г. Ст. Димитријевић.

1604.

5640 Въ лето ·з· тисвщно и ·р· ·і·в· лето бистъ погибелъ свининами и кокошками.

5641 Въ лето ·з· тисвщно и ·р·і·в· лето паде снегъ ·ф· (д?) педи.

Записи у рук. Н. Б. бр. 717. — Катал. Н. Б. 70.

1611.

5642 Изволениємь ѿца и поспешениєми сына и сьврьшеннеми светаго доуха искова се сиꙗ патерица в градъ Враца. Искова ю маъсторъ Никола и Костадинъ ѿ место Кидровци (Кипровци ?) въ лето ҂·з· тисвщно и ·р· ї ·к·-то, месеца декеврия, при цара свлтанъ Ахмета, митрополитв трьновскомв кири Гавриль, многа мв лета, и приложи се въ светвю митрополию трьновсквю, храмъ светихъ славнихъ и връховнихъ апостолъ Петра и Павла. Ѡ семъ настоиникъ би смерени кvрь Павлъ.

Запис на штаци у Трнову. — Чтенія 1859. 2, III 25.

1613.

*5643 Сн свети божставн сборникъ презвитера Живка ѡд Ѡсо-
ианъ, лето ӿ·з·р·к·а·

Запис у ст. штамп. књизи у Н. Б. бр. 172.

5644 Сїю книгꙋ, минеи мѣсеца декембрїа, ѿкꙋпи.... еромонахъ и
приложи ....їнѣ прѣсветїе богородице слꙋжити емꙋ за дꙋшꙋ,
и аще кто ѿними да ес(ть) проклетъ ѿ господа бога ... и ѿ
нас неблагословень. Вь лѣто ӿ·з·р·к·а·

Запис у рук. ман. св. Тројице код Пљеваља. — Гл. З. М. 1901, 308. (Помиње се у Гл. XXIX 168).

1614.

*5645 Ва лето ӿ·з· и ·р· и ·к· и ·в· прїидох азъ грѣшни Гаврил
ѿ Светие Гори на светаго Ѳеѡдора ꙋ благочастиво село [Глꙋхе].[1]

Запис у ст. штамп. књизи у Н. Б. бр. 187.

[1] Обрезано, али има други записи на истом листу, другим рукама, у којима се вели да је књига св. Николе тога села.

1616.

*5646 Азь грешьни и манши вь чловѣцехь Христоу рак Иванъ
Хреѡвь(?) кꙋпих сию книгꙋ вь лето ѿ Адама ӿ·з·р·к·д· мѣсеца
авгꙋста ·г· дьнь.

Запис у рук. (Јеврем Сирин) ман. Житомислића. — Исписао г. М. Сперански

око 1616.

*5647 Да се зна како коупи попь Мирчета оу старца Григорїа
еѵгелїе и летꙋргїю и ѱал'тирь и молитавник у монастирꙋ Ни-
колоизи на сборꙋ прї игꙋменꙋ Леѡнтїю. И тако старацъ Гри-
горїе рече: аще кто начнет ѿ сыновь моих за то говорити, да
бꙋдетъ проклет ѿ господа бога и ѿ мене стар'ца. И тако ре-
коше васа братїа и сабѡръ, аминь. И тоу быс(ть) свѣдок Мар'ко
из Рожац съ сыниѡм попѡм Бꙋком.

Запис у ст. штамп. књизи у Н. Б. бр. 23.

1620.

5648 Да сѣ знае, коги доде Симонь ѿ Загорїе оу светаго Їѡванаа Рилскаго, въ лѣто ·з҃· тысоущ҃но ·р҃·к҃· и ·и҃·, при-гоумена Висариѡна.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 39.

1621., 1627.

5649 Изволеннем оца и поспешеннем сина и савршеннем светаго дѹха.... аз грешни презвитер ......лозе христолѹбиве.... си божественни храм с благовещенне саградих ва лето ҂з҃·р҃·к҃·д҃· а потписах ва лето ҂з҃·р҃·л҃·е҃· ва дн васеосвещенаго архиепископа Рѹвима трѹдом и подвигом титора м..воїводе Мирчете Вѹовића Иована ...нни титори Никола Ранчев с братном и Николе Радова....

Натпис на цркви у Чукојевпћима (Цр. Гора). — Исписао г. Анд. Јовићевић. наштампан у I књ. бр. 1183 по С. Д. М. 1868. погрешно, што се овим замењује.

око 1621.

*5650 Сїе изьѡбрѣтох азь старць Данїиль[1] вь царьствѹющем и великом граде Москви вь благочьстивен Рѹсїи при дрьжаве благовѣрнаго и христолюбиваго господара цара и великаго кнеза Василїа Ивановича, в҆сеи Рѹсїи сам҆дрьжца, и при его благовѣр҆нен царев҆не Ян҆нѣ, и при вьселен҆ском патрїарсе московском и в҆сее Великїе Рѹсїи кѵр Ермогенѹ. Ѡле, Ѡле! како смѣшенїе вь тои земли тогда сьдрьжаше христоименитое стадо божїе, ꙗко и самомѹ их дїаднмѹ носещомѹ тьм҆ници не гонезнѹти. Ѹмилень позорь, братїе, ꙗко иже иногда царскїими вѣнцем ѹкрашень, ꙗко единь ѿ ѹбогых вь плень ѿводит се ѿ без҆божнїих Леховь. Вь истинѹ ѹмилюна повѣсть, ꙗко вьси христїане ѡсташе ꙗко ѡв҆це не имѹще пастира. и в҆се царство поколеба се.

Запис у рук. Љубљ. Б. бр. 32. — Извѣст. Петр. Акад. IX. 260.

[1] Упор. бр. 1111.

1627(?).

[*5651] ....ѡтиде воиска тѹрска презъ поре(!=море) на Багдатъ и на мендан на (Яче?)мскѹ землѹ и Рапскѹ ѿ Босне и Хрѹменлие, и тамо се загѹбише ва лето ҂з҃· ѡ рождаства Христова ҂а҃·-[1]к҃·з҃·

По томъ бистъ ·г· година вода по земли до ѕела, и потопи многа места и челадъ.

Запис у рук. написаном 1592. у цркви Никољцу у Бијелом Пољу. — Исписао † Атан. Пејатовић.

[1] Друга цифра нејасна, није ни ф ни х ни ѱ. Под год. 7136=1628 у летописима има белешка да су Турци примили Багдад.

Раније и 1627., 1629.

5652 Сїю светѹю и дѹшеспаснѹю книгѹ, зовѡм чатовник съ образи обрѣтох аз смѣрен'ни архїепископъ Паїсеи ѹ Горнием Срѣмѹ в ћелїи Прибинои Глави, храм светыхь силъ бесп'льтныих, и възех сїю извод(а) ради. И м'ного мльви тода бис(тъ) сїе книге ради, пакъ ю сами донеше ѹ Бръдникъ село, проигѹмнъ кур Феѡдоръ а игѹмнъ Силивѣстрь. И беше се вел'ми порѹшила и превезах сїю книгѹ, и покрьпих любве ради, тогда лѣтѹ мимотекѹщѹ ҂з҃р҃л҃е-том когда ю възех, а повезах ю ѹ лѣт(ѹ) ҂з҃р҃л҃и-мом, и тогда ю послах пак(и) идеже юс(ть) била и прѣжде, и да несть никым ѿеммюма ѿ сее божїе црькве, да несть благословено, нь клето и проклето и вь сы вѣкь и вь бѹдѹщи, нь она да есть въ хра арханг'гела, више села Прибинои Глави. И пѡдписах своею рѹкою. И тогда многѹ нѹждѹ имах ѿ цар'ствѹющих едином богѹ вѣдомо, нь в'са възлагаемь на всевидещее око. Писа сїе мѣсеца дек. ·г҃·г҃·, индиктїѡн ·г҃·г҃·, крѹг лѹн. ·г҃·г҃·, крѹг сльнцѹ ·к҃·е҃· И многа вам лѣта, моа братц(и), кои ми дасте сїю книжиц(ѹ), пакъ божїа и ваша.

Другом ранијом руком:

5653 Ѿд(?) племенитѡга господина Геѡргиꙗ старога деспѡта срь[бскога] книга сиꙗ ѡд(?) место Цариграда великагѡ въ место Светие Гори писана. Кир Генадие мних, аминъ.

Трећом још ранијом руком:

5654 Ѡвꙗ книга старшга деспота.

Запис у рук. Минхен. библ. — Лет. 196, 13.

1630.

*5656 Сїи типикъ манастира Боисиловици и ѿписахъ(!) своею рѹкою азъ смѣрѣни Паисеи бив. архїепископъ, ѡк. ·к҃·ѕ҃· лѣ. ҂з҃р҃л҃д҃·

Запис у рук. цркве Никољца у Бијелом Пољу. — Исписао † Атан. Пејатовић.

1632.

*5657 Лето ҂з҃р҃м҃ месец априла е҃ престави се раб божи Драгиша, боуди емоу вечнаа памет.

Запис у рук. Сар. Ц. Музеја. — Исписао г. М. Сперански.

*5658 Ва лето ҂з҃р҃м҃ Благовещеніе. Никодїмъ. Іс. хс.

Натпис на крсту у ман. Житомислићу. — Исписао г. М. Сперански.

1633., 1644.

5659 Писа се сїа книга оу ныр8(?) сирѣч на стльп8 Каренском8 р8кою х8даго ава кира(?) лѣт. ҂з҃р҃м҃а҃

5660 Въ лѣт(о) ҂з҃ и р҃ и м҃ и в҃ сїю книг8 приложил їеромонах Виктор м8настир8 Благовѣщенїю за свою д8ш8.

Запис у рук. м. Житомислића. — Исписао г. М. Сперански. Гл. З. М. 1901, 49, Књ. Рад. 1, 78 и С. Д. М. 1846, 144 свуда погрешно и непотпуно, по чему је и наштампан под бр. 1254 и 1255, што се овим замењује.

1634.

5661 Повеза се сїю книга, глаголюемаа панагїрикь сирѣчь събор'никь, настоанїемь кур Златоу ѿ Самоковь и потр8жденїемь монаха Стефана, при їгоумена Яр'сенїа и кнсара Прохѡра въ лѣто ҂з҃р҃м҃в҃

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 112.

1635.

5662 Да се зна що наћоухмѡ кнїгах: единь минеи велики и едни мали, една л8гина, единь ѱалтирь, г҃ тривоћа, в҃ овтоа и ѡтачнїкъ, едїнь молитвенїкь, единь апостоль, едно еван'ћелїе и мала кнїжица; сь свемь наћох г҃ д҃ кнїгах вь лето ҂з҃р҃м҃г҃ Доментиань.

Запис у рук. Н. Б. бр. 663. — Катал. Н. Б. 48.

1636.

5663 Изволенїемь отца и съпоспешенїем сына и съвръшенїем светаго доуха, амин. Исписах сїю книг8 азъ поп Їѡвко ѿ село

Хацар, подкрилїе пловдив'ской, при епискȣпа кѵр Христофора, въ лѣт(о) ҂з҃р҃м҃д҃. Молю ви се, братїе, чьт'ци и книгочїе, мали же и великы, чьтȣ[ще] и прѣписȣюще, аще обрѣщете негде погрѣшено, а вїе с ȣмом испра[вла]ите, понеже апостоль Павлъ глаголеть: кльнеи, клет, а благословеи, [благословенъ]; понеже не писа доухь светы ни аггелъ, нȣ рȣка грѣшна и брѣнна, ѡ каль сьтворена; доухь бо бьдрь, а пльт немоцна, нѵ благослови[те] [да?] одаȣчите царство небесное, за молитьвь светыхъ Ѿць.

Да се знае, како кȣпи сїю книгȣ Боїѡ ѡвча, Ѿ селѡ Хацар, оу Срѣдню Горȣ, подкрилїе пловдивской, и прѣдаде ю вь црькви оу храм светаго великомȣченика Геѡргїа, да слоужить за очинȣ мȣ доушу, Неделчо, и за маичинȣ мȣ дȣшȣ, Мрьзо, и баба негова Големица, и даде мȣ боїѡ, и сестра Рада, и дете Тодѡрь и Дена, и за свою доушоу, Бою, и за подрȣжїе Рада, и Боїѡвь тесть Пеѡв, и тьща сего(?) Боїѡва Неткана стрика Боиѡ Герчо, и лелꙗ Боїѡва Рада, и Чоина, и Рȣса, и вȣико негѡв Стеѡ и Божа; и прилоҗї ю вь храм светаго великомȣченика Геѡргїа да слȣжить докле бȣдеть село; и предаде ю попȣ Боиȣ (=Боиȣ?) на рȣкȣ, да ю пази, да знае коуде ходи, и кои ꙗ зема, и кои чете. Аще ли ю оузмет поп Боно и речеть: моа е книга, и занесет на дрȣго селѡ, и речеть дете попово: кашина нї е книга, да ю предаде иномȣ или некои да ю оукраднет, да ес(т) проклеть Ѿ ·тӥї· светыхъ Ѿць Никенскыхъ, и да мȣ ес(ть) светы Геѡргїе соуперникь на страшно соудище. Аще ако се распȣди село, а тїа де бȣдѣ да слȣжи за Боїѡвȣ доушȣ, и за негово родьнинȣ, и кои чететь да поменеть, да речеть: богь да прости кои коу[п]и и кои прилѡжи. Помени, господи, ст...ча, и коупї ю Бѡїѡ Ѿ попа Їѡвка за ҂а҃ таман вь лѣт(о) ҂з҃р҃м҃д҃.

Запис у рук. Пловдив. библиотеке. — Извѣстія Им. Ак. Н. IX, 3, 337.

1643.

*5664 Вь лѣт(о) ҂з҃р҃н҃а҃ престави се їеромонахъ Исаие мѣсеца марта ·л҃· дьнь; богь да га прости.

Запис на зиду у припрати ман. Љубостиње с десне стране западних врата.

5665 Сиꙗ книга свето е(vагелие) попа Антонина.

Сїе божествное евгелие кȣпихъ азъ иерѣи Ан'тонине за ·х҃· новихъ аспри въ лѣт. ҂з҃р҃н҃а҃.

Записи у рук. Н. Б. бр. 650. — Катал. Н. Б. 22, 23.

5666 Съписа се сїа божствнаа книжица ѱалтир съ синаѯаромь и некїими молитвами потребами ноужднимн, и писа се въ лѣто ҂з҃р҃н҃а҃, при храмꙋ светые Троице, близь мѣста Плѣвлѣ, ермонахꙋ кврь Ѳеωдорꙋ ѿ монастыра светаго Саввы. Гаврилъ Троичанинъ.

Запис у рук. конзист. библ. у Н. Саду. — Лет. 196, 35.

1644.

Види бр. 5660.

5667 Царъ на че҃ ıц; сахан паш, ѿ; сꙋ҃, ꙋ: Сегеть ь; Белиград н; коци ıано҃ ь; Єгар ф. лѣто ҂з҃р҃н҃в҃ ѣ слово знам. крꙋг сльнцꙋ ·в҃ı·, а лоун. ·н҃· индиктиωн ·в҃ı·

Запис у рук. Беч, Б. бр. 83. — Лет. 196, 38.

1647.

*5668 Лѣта ҂з҃р҃н҃е҃. гωду апрѣлıа въ ·к҃е· де(нь) дана сиıа книга к великомꙋ чюдотворцꙋ Саве сербскомꙋ в Милешев монастыр в грени(?) при архимарите Василе ї емꙋ пожаловал за сїю книгꙋ велѣ натписат во вседневної сенадик род Матюшкиных раба божия ѳеодора Емелıана мил(?) ї из монастиря сие книги не продат ї никому не ѿдат ї в пред хто бꙋдꙋт їные властї ї им потомꙋж в правдѣ . . . помяновенїем поминат, а в забвенїе не ꙋчинит доздеже сия обител стоит.

Запис у рус. шт. књ. ман. Житомислића. — Исписао г. М. Сперански.

*5669 Сиа книга съборникъ попа Радоа ꙋ Петъници..... въ лето ҂з҃р҃н҃е҃·

Запис на листу у Н. Б.

1648.

5670 Сїе прѣпис(ах) вь лѣтω ҂з҃р҃н҃ѕ҃· тогда бѣ ѿ битїа ҂з҃р҃н҃ѕ҃· кроугь сльнцꙋ ·ѕ҃ı· а ѿ рож. Христова ҂а҃х҃м҃н҃· лун. ·в҃ı· слово знамено ·л҃·

Запис у рук. Н. Б. бр. 100. — Катал. Н. Б. 90.

5671 Писа се в лѣ(то) ҂з҃р҃н҃ѕ҃ грешни Кѹра Данило[вичь] ѹ Валево.

Белїградь.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис. 8.

[1] Издавач чита као год. 1650! ако је записта н, онда треба година 1598, а ако је н, онда година 1648.

1652.

*5672 Сâписаш се сыа божественни иконы в лѣто ҂з҃р҃ѯ҃ Митрополит прїм(?) пск....кы(?) Iосїфь, игѹмен Маѯїм, настоитель Цветко, хлѣбарь, Васьлко мїтаць(?).

Запис на икони у манастиру Трескавцу. — Исписао г. Ст. Станојевић.

*5673 Да се зна каде приде ерѫмонах Стефанъ ва лето ҂з҃р҃ѯ҃.

Запис у ст. штамп. књизи ман. Житомислића. — Исписао г. М. Сперански.

1653.

*5674 Ѡ созданїа мирѹ ҂з҃р҃ѯ҃а҃ᵀ генварa к҃ᵀ дня великїи госѹдарь царь і великиї князь Алеѯѣи Михаилович, всеа Рѹсиї самодержецъ и многих государствъ госѹдарь и обладатель пож(ало)вал ...[кн]игѹ м(инеи) с(ентябрь?) сербскиe земли в Милешов монастирь [молдавскиe земли Ѹспенїа пречистеи богородицы][1] при архимандрите Висарионе з братиею [....][2] [при митрополите ....].

Запис у рук. Сар. Ц. Музеја. — Исписао г. М. Сперански.

[1] Писано истом руком па превучено. — [2] Превучено и истругано.

5675 Сїа книга монастира Милешеви, и дана быс(ть) ѹ монастирь Житомислиће, храмѹ благовѣщенїа прѣсветыие богородице, да слѹжи светеи обытели вь вечни свои помень, проїгѹмена Васиїа доѹховника, вь спасенїе доѹшевное, лѣта ҂з҃р҃ѯ҃а҃.

Запис у руској штамп. књ. у ман. Житомислићу. — Исписао г. М. Сперански. Наштампан у изводу бр. 1497 што се овим замењује. Завршетак г. Сперански не приводи.

1654.

*5676 Престави се Василие ерӡмонах въ лето ҂з҃р҃ѯ҃в҃

Запис у ст. штамп. књизи ман. Житомислића. — Исписао г. М. Сперански.

5677 Изволенїемъ отца и съпоспѣшенїем сына и съвршенїемь светаго доуха, амин. Да се зна како коупих азъ поп Стефан сїю книгѹ, глаголемы молитьвникъ ѿ попа Еремїа за ·е· гроша, въ лѣто ҂з҃р҃ѯ҃в҃

Запис у рук. Н. Б. бр. 244 л. 95 а. — Катал. Н. Б. 322.

1655.

5678 Тѡго ради рече господь да ес(ть): елико ѿ Велика дне до четврьтаго дьне маїа мѣсеца, толико да боудеть Петрова поста; елико ест недел ѿ месопѹста до ·м҃· моученика, толико ес(ть) Петрова поста: въ кои дьнь моученици, въ тои дьнь и Петрѡв дьнь. Тако въсакь знаи, ѹ лѣт. ҂з҃р҃ѯ҃г҃

Запис у рук. конист. библ. у Н. Саду. — Лет. 196, 35.

[5679] Въ лѣто 7163[1] іануарія 20-тогъ дана азъ Моисеи іеромонакъ поидохъ съ молитвами светога краля дечанскога, начах путовати по Херцеговинѣ. Богъ мнѣ помощникъ, не бою ся человѣка зане созда ме богъ отецъ и господъ нашъ Іисусъ Христосъ.

Запис у рук. ман. Дечана. — Деч. Сп. 40.

[1] Тамо стоји 1763, јамачно место 7163.

*5680 ...глаголема пентако.. азь смѣ[ренїи] Гаврїил патрїарах срьбскыи ... црькви Благовѣщенїю прѣсветѣи богородице на рекы Тисовнице въ селѹ Щитковѹ еже въздвигох ѿ основанїе, и никим да бѹдет ѿемлема, да несть.... ни благословено, и да мѹ бѹдет прѣчистаа въ дьнь страшнаго пришьствїа Христова. Лѣта ҂з҃р҃ѯ҃е҃ а ѿ Христова въплъщенїа ҂а҃х҃н҃е҃ год. мѣсеца ноемврїа ·г҃· дьне въ царьствѹющем граде Москве.

Запис по дну првих листова у рус. шт. књизи Н. Б. бр. 10.

1656.

5681 Сна кьнгаи прави Исаꙗ, и приложи го кь манастирь светаго Їѡвана[1]. И поче се месеца мартиꙗ ·а҃· день, сьврьши се месеца маꙗ ·и҃· день, ва лето седмо тисѹщо сто и шездесето и ·д҃· Исаиꙗ, Алекси попь, аминь.
Си еванкгелие прави мастор Їѡвань Ꙗков, господь да прост.

Запис на окову јеванђеља у ман. Рилу. — Спростр. Опис 14.

[1] Рилском.

5682 Изъволенїемь ѡтца, и съпоспешенїемь сына и съвръшенїемь светаго дѹха, исписа се сїа книга светомѹ ѡтцѹ Їѡанѹ, пѹстинїи жителю Рильскомѹ при ïгѹменила Ар҆сенїа ер҆монаха, настоꙗнїем и ктитором Кїпрїана ер҆монаха, да слѹжи за еговѹ дѹшѹ, и за родителие его, тогда быс(ть) клисарь. Въ лѣто ҂з҃·р҃·ѯ҃·д҃·

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 26. Овај је запис саопштен у изводу под бр. 1528 и овим се замењује.

1658.

*5683 Ва лето ҂з҃·р҃·ѯ҃·ѕ҃· престави се Никодимъ и Дитаръ(!) Ивань когъ да (прости).

Запис у ст. штамп. књ. ман. Житомислића. — Исписао г. М. Сперански.

1660.

5684 Да се зна когда азь грѣшнїиҳ Проҳѡр чатоҳ сїю книгѹ ѿ битїа лѣто ҂з҃·р҃·ѯ҃·и҃·, а ѿ рождаства Христова ҂а҃·х҃·ѯ҃·, и тогда беꙗ ....(обрезано).
И тогда престави се Кѵракь въ Белиграде.

Запис у рук. (жит. Александра великог) Н. Б. бр. 122. — Катал. Н. Б. 384.

5685 Сїи кресть Бѹка Ранковића Темишварца, направи се Бѹком дꙗком ҂з҃·р҃·ѯ҃·и҃·

Натпис на крсту у ман. Савине. — Шем. Б. К. 1895, 35.

5686 Вь лѣто ҂з҃р҃ѯ҃д҃ сию книгꙋ, глаголеми ѡхтои, кꙋпи вдова Богдана за дꙋшꙋ свога господара Грꙋнце и за свою дꙋшꙋ да се помине на васакомꙋ сь правими хтитори. И кꙋпи ю ѿ владике Вихтора ценою срѣбра за ѡсамь арꙋсланиꙗ, и приложи є цркви Бакшаньскои да слꙋжи докле є Бакшаньске варꙋши и нека се помине и до самьрти и по самрти и ва бꙋдꙋщи векь. И тко ће ѿнимити, да есть прокле(т) ѿ господа бога васедржителꙗ, и ѿ нас грешних да есть проклеть, и да мꙋ бꙋде на сꙋдꙋ божию прѣчиста богородица сꙋпарница без милости. Се бѡ писахь ва васако сахраненние и пис. азь грѣшни Христоворь Пивлꙗнинь, мѣсеца ѡктомриꙗ ·г҃і· дань на светаго Лꙋкꙋ, ꙋ кꙋћи Секꙋле Кара-Николића. Тꙋ беше сведоци попь Цвиѡ и Никола Иаꙋновићь, и Живко тꙋжчиꙗ (?= ћурчија) и Прѣдрагь и Тривꙋнь.

Запис у рук. Љубљ. Б. бр. 3. — Извѣстія Петр. Акад. IX, 257.

1662.

5687 Писахь азь Иѡанъ въ лѣто ҂з҃р҃о҃

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 52.

1664.

*5688 Да се зена каде приидє братъ нашь Сава єръмонахь ва лето ҂з҃р҃о҃в҃

Запис у ст. штамп. књизи у ман. Житомислићу. — Исписао г. М. Сперански.

1666.

*5689 Да се зна како изаѡбрето сию кнїгꙋ, глаголеми триѡћь, вь селꙋ Лече, ѡтца моего попа Вꙋкадина ѿ села Драгочва, ꙋ попа Новака. Азь грешни еромонахь Иѡвань писа, лѣто ҂з҃ и р҃ и о҃ и д҃ месеца маи д҃ дьнь.

*5690 Ва то лето би велика смећа ѿ господе и велика велїка во(и?)ска на Маркꙋ (морскꙋ?) краинꙋ, и би керићеть повалени(?) да ї се расїпа млого земле.

*5691 Се писа грешнї ієрмона Новакъ ва лето ҂з҃ и р҃ и о҃ и д҃. Ва то лето бисть велика смећа ѿ господе, велики поносїи и велика тꙋга на рисиꙗнь, и малого земле се распа.

*5692 Преставї се ерьмонахь Геръвасїе идеже глаголеце монасти Черна Река лето ҂з҃ и р҃ и о҃ и д҃ месеца ....авї на десете, вечна емꙋ паметь.

Записи у рук. ман. Грачанице. — Исписао г. Ст. Димитријевић.

5693 Сїю книгꙋ ѡкова їгꙋменъ вь симе наречени Стефанъ, и ѡкова Драговичанинъ за свою доушꙋ. Рꙋкоделаць(?) Петарь. И оковак(?) г҃ креста и к҃ кандила вь (ле)то ҂з҃р҃о҃д҃. Ѡд рождьства ҂з҃х҃ѯ҃г҃(?).

Нови препис записа уз рук. Н. Б. бр. 746.

1669.

5694 Да се зне како повез\ сна книга, глаго(ле)ми евангелие, та(?) се за неа с҃(?) аспри, да работи за негова дꙋша и за родителе его: Никола, Ѩр'ма, Тодѡра, Грозда, Џоурко, въ лето ҂з҃ тисицꙗ р҃о҃з҃.

Запис на листу који је уз рук. Н. Б. бр. 131 (псалтир). — Катал. Н. Б. 4.

5695 Месїа истїнный Їс Христос сынъ божїи ѿ начела мира през все вѣки людемъ ѿ бога ѡбѣцанный и ѿ людеи чаемый и въ послѣдниа времена спасенїа ради човеч'скаго въ миръ посланый, а ѿ недостоинаго їеромонаха Їѡаникїа Галїатовскаго архимандриты Черниговскаго жидови невѣрномоу различными знаменїи ѡбразованїи же и пророчьствы ѡ месїи истинномъ написаными и въ Христѣ синоу божомь испльнеными рꙋскимъ показанны езыкомъ, ѿ їеромонаха же Самꙋила Бакачича на езыкъ србскїи ѿ рꙋскаго Светои Ѧѳонскои Горѣ преведенный въ лѣто спасенїа ҂а҃х҃ѯ҃ѳ҃.

Натпис рукописа у ман. Житомислићу. — Лет. 168, 21. Гл. З. М. 1901, 51.

1670.

5696 Пꙋть Маџымма вь градь Паичеко лета ҂з҃р҃о҃и҃.

Запис у пећ. поменику А. Б. бр. 61, л. 37. — Гл. XLII, 6.

1672.

5697 Помени господи, раба своего Вучину и Ягелка и Нину, Свилану и Живану.

Другом руком:

5698 Помени, господи, раба божега Стака, Стоїана, Станисава, чеда попу Радївою. Тада беше лето ҂з҃р҃п҃·

Поменї, господи мене грешнога Радивоя.

Помени господи, раба божег Милосава и Саву, Радїча, Нїку, Живану, Нїну Вучїну, Яггелка, Стака, Стояна, Станисава,

Записи у рук. Н. Б. бр. 889. — Катал. Н. Б. 40.

1673.

*5699 Да се зна каде се врати Їѡаникие у свои манастир въ лет(о) ҂з҃р҃п҃а҃·

Запис на зиду у припрати ман. Љубостиње с десне стране западних врата.

1676.

*5700 Пис(а) лѣт(о) ҂з҃р҃п҃д҃·

Запис на свитку молитава и др. у Н. Б. бр. 748.

[5701] Године 1676 неки Илија, раб божи, оправио је и приложио храму св. Ђорђа у Горажду своме оцу Мишљену за душу посни триод из млетачке штампарије Стефана од Скадра.

Запис у старој штамп. књ. у Горажду. — Шем. Хер. Зах. 1890, 261.

1677.

*5702 Сию икону саписа Раду зографъ учїтѣ гри(!) светому по Николи за со вь(!) ҂з҃р҃п҃е҃·

Запис на левој престоној икони у цркви Никољцу у Бијелом Пољу. — — Исписао † Атан. Пејатовић.

1681.

*5703 Да се зна кадъ разбї царева везира Немацъ на Бечꙋ ва лето ҂з҃·р҃·п҃·д҃·

Запис у ст. штамп. књизи у ман. Крушедолу.

1682.

5704 Да се знае кога се поновы сь храмь светы Никола вь лето ҂з҃·р҃·ч҃· Поче се месеца нюлїа ·г҃·, а сьврьши се месеца їюлїа ·к҃·ѕ҃· дьнь. Изменихꙋе все, покровь вьс и греды, тьчию ѡста ѡста(!) дꙋварь самь, и подигохомь елика могохмо. Настоѫтель бе попь Станиславь ѿ село Комарица, тогда бе ꙋ храмь сь. Сь ним бе настоѫтель Маноиль кожꙋхар, и прочи настоиници: Бл҆каднинь, тека̑ц, хаџи-Гер҆чо, кожꙋхар, Мар҆ко, мꙋнџи, Бошко, акаџи, Стан҆чо, тер҆зи, Їѡв҆ио, терзи, Яврамь кожꙋхарь, Бл҆ко кожꙋхар, и прочи нꙋрїинци придадоше кои мало кои много, и сьврьши се храмь сь божїемь повеленїемь, да е вьсемь помоцникь.

Запис у рук. Син. Б. у Софији бр. 131. — Спростр. 13

1686.

Види бр. 5710., 5711.

5705 Изволенїем ѡтца и поспешенїем сына и сьвршенїем светаго дꙋха, исписа се сїа кнїга, глаголемы требник, ес(ть) молит҆вник, рꙋкою меншаго вь чловѣцѣх҆ граматык Дꙋш҆ко вь градь Ловеч, вь лѣто ѿ сзданїа мира ҂з҃·с҃·(!)·ч҃·д҃·, а ѿ рож. Христово 1686 крꙋг сльцꙋ ·к҃·ѕ҃·, крꙋг (лꙋни) ·в҃і·, демелїе ·е҃і· епахта ·д҃·, злата чїсло ·е҃і·, прї епископа кур Їоаникїа, и протопа(па) Недо. Четете братїе, помоцїю Христовою, ама молю вї се, братїе, и мили се дѣю вьсѣм поющїым ил(и) прѣписꙋющїим, аще бꙋдеть нечто погрѣшенно, ил(и) слепено, ил(и) неизглавлен҆но, исправляите, и нас ѡ сем трꙋдившїх се благословїте, а не клънѣте, и вас вьсеблагїи богъ господь да не лїшит царьствїа своего вь бесконъч҆нїе вѣкы, амїн҆. Зач. и кьц. телѡс.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 32,

1688.

5706 Сыа книга, глаголюеми ѡктои, ѡбнови ег(о) вь летѡ ҂з҃·р҃·ч҃·з҃· а ѿ вьпльщенїа спаса ҂а҃·х҃·п҃·и҃·, мѣсеца априлиа ·к҃а· в дьнь Михаило капоноша богати грехом.

Запис у рук. Љуб. Б. бр. 3. — Извѣст. Петр. Акад. IX, 253.

5707 Сиѥ книга евагелие ѿ села Прибоевьца попа Кузмана, лето ҂з҃·р҃·ч҃·ѕ҃· мѣсеца юниѥ ·а҃і· дьнѣ.

Запис у рук. Н. Б. бр. 648. — Катал. Н. Б. 27.

1690.

*5708 Помени, господи, душе рабѣ свои: Неда, Стоѥнѣ, Цветко, Калина, Пет'ке, Їѡванѣ.

Сиѥ книга еүгелїе прѣковеза ер'мона Нек'тарїе ѿ село Ложани, а харчь плати Неда Кипровица и за еүгелїе и за ѡхтоѥкь, богѣ да ѥ простит вь царьство небесно, амин. Вѣ лѣто ҂з҃·р҃·ч҃·и҃·

Тогда разби Халилѣ паша со воиса Скопѣе и Качаник исече скопьска нахиѥ. Тогда беше тешко зло искапиѥ сьдщѡе(?)

Запис у рук. Н. Б. бр. 832.

*5709 Да се зна вѣ лето ҂з҃·р҃·ч҃·и҃· престави се попѣ Радое, ва иночаскомѣ чину Рувимѣ.

Запис на листу у Н. Б.

1686., 1690., 1691.

5710 1686 лето бист глад у Босни; мера пшеница бист 50 ѡка по аспри 1650, вина ѡка 2 за ѡку воска, лука биелога ѡке 2 за ѡку воска, гра биелога ѡке 3 за ѡку воска, меса ѡка 6 за ѡку воска, 3 ѡке пшенице за ѡку воска.

5711 И то лето узеше Немци Буднм у Турака.

5712 1690 бист глад и тежиши у Босни; мера пшенице 50 ѡка 10 илада аспри, вина ѡка по 40 аспри, ракие ѡка 140 аспри, гра ѡка по 150, аспри, лука ѡка по 130 аспри, репе ѡка

по 120 аспри, меса ωка по 150, аспри, сира ωка по 160 аспри, ıаб8ка ωка по 120 аспри, меда ωка по 200 аспри, масла по 600 аспри, пиринча ωка 150 аспри. И то лето ıадоше лоıа ωка за свеħе 120 аспри. И то лето ıадоше чловеци пасе месо и конско и чловеченско ωна многе нечистиıа.

5713 1691 октωмрııа 14 пороки Ниемац Сараево, и многе градове низ Босн8 8зеше, и много зла 8чинише и р8ком (!= Т8рком?) и рисˆтаном. И то пред воиском зваше се принцип Євгение.

Записи у рук. Н. Б. бр. 91. — Катал. Н. Б. 376.

1693.

*5714 Сиа книга молакникъ 8зе се въ лето ·з̃· тис(8щ)но двесте ·а̃· лето за три 8р8па ... п8де ωстоз8бычскаго(?) 8 сел8 Мир8ше, и бог да прости.

Запис у рук. Призр. Богосл. — Исписао г. Ст. Димитријевић.

5715 Сиıа книга повеза се, авгоустъ. Въ лето ҂·з̃·с̃·а̃·, при егоумена хаџи Висариωна.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 38.

5716 Да се знае, кога бѣхъ, Євтимїа, неклисарь од манастиръ светы ωтацъ Їωанъ Рилъскїи, ва лето ҂·з̃·с̃·а·
Писа попь Єв᾽днтимїа(!)

Запис у рук. Рилском. — Спрост. Опис 7.

1694.

*5717 Да се зна како азъ Василїе, родомъ Дробьнıакь, ѿ села Загоула приложиˣ сїю книг8 вь моем ѿчьстви црькви светаго архаггела Михаила и прочиˣ светыˣ беспльтныˣь силь, и дадоˣ ю за спасенїе доуше мое и моиˣ родитель и сьродникь. да ю прочитаютъ братїа и мног8 поль38 обрѣщ8ть доушам своим ѿ нее, и да не имать никто ѿнимити ю ѿ црькве светыˣ архїстратигь кромѣ запоустенїа, да м8 ние просто ѿ господа бога и ѿ прѣчистые богоматере и ѿ светыˣ небесныˣ силь и ѿ менѣ грѣшнаго Василїа. Аще ли кто дрьзнеть и прѣст8пить сїе наше заповѣданїе, и ѿнимите сїю книг8 ѿ црькве светаго архаггела Михаила, иже ıесть вь ѿчьстви моемь, да ѿнимить

емꙋ господь богь животь вь скорѣ, и да мꙋ боудꙋть соупарьници на соудꙋ божїю светы аггели, и сь мною да соудит се прѣд Христомь богомь. Аще ли изволеть братїа ѿ монастира комꙋ дати вьнѣ монастира да прочати пользе ради доушевнїе, не боудѣть зато грѣхь, тьчїю коньчнѣ да не ѿнмит се ѿ црькве. — Азь Василїе самь подписах сїе своеѡ рꙋкою вь лѣто ҂з҃с҃в҃, а ѿ рожьдства Христова ҂а҃х҃ч҃д҃.

Запис у рук. у Фочи. — По препису г. Р. Ј. Јеремића у Н. Б.

*5718 Аз грешни Милош запопих се вь лето ҂з҃с҃в҃, крꙋгь слꙋнцꙋ ѕ҃ а лꙋни а҃.

Запис на листу у Н. Б.

1695.

*5719 Да се зна колико састави игꙋмань кѵр Теѡдосие иѕ҃і(!) пара книга, и г҃ ѡдежде ѿ свиле, а ѿ земала прво: Мића Брнегь, и што би за башинꙋ плаће и оуписа е҃ илад; и второ, землꙋ Бꙋчковꙋ даде Бꙋѡ и ꙋзе плаће, и оуписа ѕ҃ илад; а Иѡвань ковач с браћомь оуписа земли под манастирь Горне[1] Поле, за тꙋ поће д҃ иладе; и паки Петар Воиновићь с браћом, и Мико Сенићь даше башинꙋ Малинско, землю Елића, и поће плаће и ꙋписа гіг(!) илада с҃, и паки Миливои даде нивꙋ за иладꙋ ꙋ Тꙋшимли, и дрꙋгꙋ на Малинскꙋ за иладꙋ и триста; и паки Радивои и Пеѡ продаше кꙋлꙋ и за нꙋ ѡтиде аі илада и с҃ асприх; Иѡвань Радовићь даде нивꙋ на Малинскꙋ за иладоу; и землꙋ Крꙋшькꙋ даде Дмитар и Ивань Черновићь и за нꙋ поће плате и ꙋписа к҃ мане едань дꙋкать.

Сїе книге састави храмꙋ сего светоме аристригꙋ Михаилꙋ зовоми Тꙋшимлꙋ; богь да прости.

Да се зна како сїе книге минеи васе гв҃ и триходы варисовац кꙋпих кѵр игꙋмань їеромонахь Теѡдосїе са братиамь синовацы игꙋмена кѵр Ананїе беше ѿ племена Дробнака, села Милошевића Доне Беле лето ҂з҃с҃г҃.

[1] Ова реч превучена да не вреди црвеним цртама, као што су иницијали.

5720 Вь тожде лето попали Селим паша Донꙋ Белꙋ и Мокро, и сташе с(е) в҃ паше, и ꙋзеше двое таоце ѿ Никшића, и попалише Требесꙋ и Горне Поле на Никшићꙋ.

5721 Вь тожде лето примише кaѹри Зеленѹ Габелѹ.

5722 Паки игѹманъ iерьмонах Теодосие коупи бивлию за три хиладе и ·т҃·

Записи на штамп. руск. минеју у Сар. Ц. М. — Спом. XXX, 41.

[5723] В лето 1695 обладавшу августейшему императору римскому Леополду, и прогонивиу крепкою рукою Турке, и паки разоренiе цркви бисть. По томъ трећа церковъ съ божiею помощiю создана бисть меншая древеная.

Запис у рук. ман. Бођана. — Лет. 9 (1827. II), 9.

1696.

5724 Писа грѣшни попъ Вiктωрь ерьмωнах, лѣто ҂з҃с҃д҃· ѿ рождествω Христово летъ ...

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 51.

[5725] В лето 1696 досели се осамъ кућа с Ваиша, и поправиша домове себи близъ манастыра, измежду белоцрквенскогъ и монастирскогъ хатара, на самои ханти, и узеше белоцрквенское селище запущенное, кое стоитъ на полунощнеи стране.

Запис у рук. ман. Бођана. — Лет. 9 (1827, II), 9.

1697.

*5726 Сiи акаѳисть писахь ва лѣто ҂з҃с҃е҃·, месеца апьрила ·е҃· дьнь начехь писати, а саврших ·д҃· дьнь. Богѹ сiла и слава ва веки векь, аминь.

Запис у рук. у Фочи. — По препису г. Р. Ј. Јеремића у Н. Б.

5727 Азь владика Гаигорие, митрополить рашки ѡкретохь сию книгѹ ѹ селѹ Коничѹ почто Тѹрьци Стѹденицѹ разорише те е беше пренеѡ Драгѹтинь ѿ села Конича, иде е ѡк(р)етоу и ѹзех е к себе ва лето ҂з҃· ѱ҃ на на(!) а ѿ рождаства Христова ҂а҃· і ·х҃· і ·ч҃· і ·з҃· Тако да се зна каде Тѹрци Стѹденицѹ разорише.

Запис у рук. Љубл. Б. бр. 8. — Извест. Петр. Акад. IX, 255.

5728 Сиѥ книга, глаголеми ѡктоихъ, монастира Грабовца, храмъ светих архангелъ Михаиль.

Сїа книга ѡхтои монастира Грабовца, въ лѣто ҂з҃с҃є҃, рож. ҂а҃х҃ч҃з҃

Записи у рук. Н. Б. бр. 369. — Катал. Н. Б. 74.

*5729 Сию книгꙋ ѿкꙋпи Сава симичиꙗ ·в҃· гроша, и приложи є ꙋ монастирь Житомислиќ, бог да га прости, вь лето ҂з҃с҃є҃ мѣсеца маи ·к҃д҃·

Запис у рус. штамп. књизи у ман. Житомислићу. — Исписао г. М. Сперански.

1701.

5730 Въ сїю неделю (пред Божиќ) прѣстави се попь Стефан, лѣт. ҂з҃с҃г҃·

Запис пишчев у рук. Н. Б. бр. 740. — Катал. Н. Б. 96.

1702.

5731 Пис(а) многогрѣшни попъ Симеѡнъ ермонах ѿъ монастиръ свети ѿцъ Їѡанъ Рилски, и тогда пꙋтова по Разлогъ за ·в҃· години, и тогда беше монастиръ .... Їѡань въ лѣто ҂з҃с҃г҃, а ѿ рожства Христова ҂а҃ѱ҃в҃·

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 51.

5732 Сїꙗ книга кꙋпих азь Їѡвань граматикь ѿ попа Младена Малога за ·к҃· пари, въ лѣто ҂з҃с҃г҃, ѿ сьзданїе мїра, а ѿ рож. Христова ҂а҃х҃(!)в҃·

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 18.

5733 Бесто бꙋди когда придоше ѡр҆т҆ци и попови: попъ Їѡванъ, Спасъ ѿ село Белево; Сабо ѡр҆т҆къ, Кирчо ѡр҆тк, Стаматъ ѡр҆ткъ, Зафиръ ѡр҆ткъ въ монастир҆ Рил҆ски ҂з҃с҃г҃· Їгꙋменъ хаџи Єѵдїмїа даде сїю книгꙋ имъ да прочатет, паки да ю ꙋ монастиръ донесꙋ с ·п҃· с и ·х҃·ъ

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 80.

5734 Да се знае кога беше Петре та оучеше при даскала ѱальтирь. Петре Лазовь, при даскала Христофора, Радашиновъ синь, вь лета ҂з҃с҃г҃· Євдимина єръмонах.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 36.

1699., 1703.

5735 Ведомо б8ди въсаком8 христолюбивом8 [чи]тателю, азъ грѣшни Парденіа хрⷭ҇и їеромонах бех ѿ места пиротстен Темьнганец, а прнех иночьски ѡбразъ въ Светѹю Гор8 .... Васіли Ѯенофь. Потомь же пленъ бистъ по въс8д8, азъ же пріидох близь Софіа, въ монастир Иліавски(?), и тамо понових елико могох. Я прииде кир Їовань Хлѣба(?) кь ми си проти (прости?) им....кое попове настануше, и азъ же пріидох. Ми же веселихом се вси христиане, а д8ша наша милова веселе се, и та когождо напаюющих медоточних и божьствних словесь и наслаждающа срьдца словес(а?) [као 8 с]тад8 овце Христове, въ лет. ҂з҃с҃з҃· Прідох то лето, седехь вс8а(?) ѡск8[дань]. И тогда доведох вод8 и направих чешм8 прѣмо врать црьковни; сьврьших чешм8 ҂з҃с҃з҃·(?)

5736 И видох црькв8 велми се покровь распаль, и призва кметове, и придадоше и настан8ше, та и црькв8 понових, и въсе келие ахъ ....почи... црькв8 .... а прежде беше слопаром(?), азь же мишлях 8мом, а молитви светаго Геѡргіа съврши се монастиръ въ лѣ. ҂з҃с҃а҃г҃· Потом же ... в[ладик]8 Янастасіа, при цара с8лтань Яхмета.

5737 То лето стан8 царь на цара ·к҃· брата, о єднинь Хри..... амин...

Натпис на источном зиду изнутра у ман. св. Ђорђа код Темске. — Исписао г. А. Белић. Овим се замењује бр. 2124 и 2125, где је овај запис наштампан у изводу.

1703—1704.

3738 Смерѣн'нїи Нектаріє, послѣдни пристав'ник и страж архїепископїи Самоков'скые подписах своею р8кою лѣто ҂з҃с҃в҃г҃·

5739 Тожде лѣто приходих 8 монастир Рилскы, иже почивають мощи светаго wтца Іоанна поустини жителя мѣсеца wк. ·ді· дьнь и задіаконих Діюнисіа, и поставих еж. сьвръшенна свещенника по црковном8 правил8.

5740 И пакы тож. лета придwх 8 бел8 неделю, зовомъ сирнаа седмица, и запопих Доситея и Никит8, мѣсеца ф. ·к·ѕ· при иг8мена Иwакима.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 36.

1703., 1704.

*5741 Да се зна каде wгради Рећепъ паша градъ на Ѡногощ8 [ва] лето ·з· тис8щно ·с· и ·іа· месеца авъг8ста ·д·.... савръхши се.

*5742 Паки до лета 8зе сазигђакъ(!) Херъцеговин8 [до]несе тескере да раздае Ѿ Таре до мора, и паде 8 Т8шимьмл8 8очи васъкръсенния, т8 ноћи ·в· ночи, третию пад[е] 8 Степана [Мн?]-лина сина, 8 село Косориће, и тамо свободи васкръсение. Христане 8бише паш8 и крата м8 и ханд8къ ..ођ8, месеца априлна ·ні·. данъ.[1]

Запис у ст. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

[1] Упор. бр. 2077. 2078 и 2020.

1704.

[5743] Сїю книгу приложилъ духовникъ Михаиль, при игумени Сави їеромонахе лѣта 7212.

Пропустио сам забележити одакле сам преписао овај запис.

5744 Писах мнwгогрѣшни Їwвь їеромонах патрїар҆ховац, лѣт. ӿ·з·с·г·г· wк. ·в· дьнъ. Ѡх! горѣ нам грѣшним.

Запис у рук. Њамецког ман. у Молдавији. — Мелк. Тексты, 10; Сборникъ II одѣл. Петр. Акад. за 1904, 714.

5745 Пис(а) многогрѣш҆ни Іwвъ иеромонах патрїарховац, лет. ӿ·з·с·г·і· рок8 ӿ·а·ѱ·д· мѣсеца wк. ·к·г· дьнъ. Тожде лет. придох 8 Свет8 Гор8.

Запис у рук. г. А. И. Јацимирског. — Мелк. Тексты 9.

1705.

*5746 Повѣза сїю книгоу, глаголıемо ѱалтирь, многогрѣш'ны попь Радївои роукою, а троудомь Арьсенїе табанџїа ис' Кремића вь лѣто ҂з҃с҃г҃г҃.

Запис у ст. штамп. књизи у Н. Б. бр. 12.

1706.

5747 Лѣто ҂з҃г҃е҃і҃ прихωдї зде ωсвещеннѣиши митрополить Скопскы кур Аданасїе на поклоненїе светомꙋ ωцꙋ Рилскомꙋ сь Нектарїем Самоковскым, при їгꙋмена кур Никанора, їекансарха кур Филарета, мѣсеца сеп. к҃в҃ казкво еипудцви (= подписа Никанор?)

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 26.

1709.

5748 Си ѱалтир хаџи Радωсавь, лета ω битиꙗ ҂з҃с҃з҃г҃, лета ω рождества ҂а҃ѱ҃д҃ месеца септевриꙗ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 8.

5749 Їгꙋменъ Ѡкимъ, кансарь Захарїа, днимерїа Никита, и Зосимъ їеромонахь. Тогда бѣше даскалъ вь то врѣме Герасимъ їеромонахъ, и азь грѣшнїи Данїиль прїидохъ ω Романїе ω монастирь светыи Өеодоры оу монастирь светаго ωтца Їωанна Рилскаго, те оучих слово сїе ω даскала Герасима, бог да мꙋ прости сьгрѣшенїа, понеже бѣше добрыи ωцъ. Бъ лѣто ҂з҃с҃з҃г҃.
Тогда паде вѣликъ снѣгъ, петь педїи и вещ'ше.
Простите ме, ωтци светы, щω подраскахь здѣ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 33.

1710.

5750 Пишемъ азъ попъ Никита, еромонахъ, въ лето ҂з҃с҃и҃г҃, когда бихъ ефемерил при игꙋмена Ѡкима еромонахъ, и прїенсла (при јеклисијарха?) еромонаха Захариꙗ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 9.

5751 Сїа ψалтікїа владике скопскаго кѵр Аданасїа, лѣто ж҃·з҃·с҃·и҃·г҃·
а ѿ рождаст҅во Христово ж҃·а҃·ψ҃·ї҃·

Запис у рук. Н. Б. бр. 93. — Катал. Н. Б. 101.

1696.—1710.

5752 Калиник[1] милостїю божїею патрїарх срьбски.

Записи у рук. Н. Б. бр. 93. — Катал. Н. Б. 101.

[1] Ваљада је Калипик I?

1711.

*5753 Сїа книга, глаголѣма ѡх҃тоих, монастира Добриловѣнѣ, повеза се вь лѣтѡ ж҃·з҃·с҃·д҃·г҃·

Ар҅сен҅ние, милостию божиею митрополит Херцеговинї свщи рѹкою на ж҃·а҃·ψ҃·о҃·(а?)ї҃· лета, при игѹмѣнѹ кир Ѳеѡдорѹ.

Сїиа книга, глаголѣма хктои, повѣза ю попъ Басилие.

Запис у ст. штамп. књизи у Н. Б. бр. 107.

*5754 Ва лето ж҃·з҃·с҃·ї҃·д҃· Да се зна како изиде Миало Милорадовићъ с Црногорци и Приморци на градъ на Нишиће, и не доби, но побеже, и погибоше мнози.

*5755 И посекоше Тѹрци на вери божои Иѡна Рѹпића ѹ то време; посече га Бали-ага Колашинацъ своимѡмъ рѹкомъ месеца иѹлиа ·л҃· данъ. То писахъ іа попъ Марко Рѹпићъ ѿ рожта Христова ж҃·а҃·ψ҃·ї҃·а҃·

Запис у ст. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

*5756 Сыа света херетоѹнїа ѡбнови се на 1711 ѹ Карловцы, мѣсеца дек. 20 оѹ Карловцы на Доѹнавоѹ, роѹкоделисавши грѣшни іером. Ж: : : : : · : . : ь Баіаць.

Запис у рук. Карл. Б. — Исписао г. Ил. Руварац.

1712.

*5757 Да се зна, саи кивотъ кнеза Станише Бластелице, сакова Арсение Цьветьковићь ѡдь Бела Пола. Свети бесреб. . . . Да се зна саи кивотъ сакова се месеца марьт ·к҃· дьнь ва лето ж҃·з҃·с҃·к҃·

Натпис на телохранитељници у ман. Тројици код Плеваља. — Исписао † Атан. Пејатовић.

5758 Сие писание писахъ азъ попъ Никита еромонахъ когда прочитохъ сиа книгꙋ, глаголеми Андрианти, рꙋкꙋю грешнꙋю, въ лето ҂з҃с҃ и к҃

Запис у рук. Рилском. — Спрост. Опис 56.

1712., 1713.

*5759 Да се зна каде ꙋби време Вꙋка Рꙋпића ꙋ Биелои ва лето ҂з҃с҃к҃а҃ месеца ѡктомрна е҃ данъ.

*5760 Да се зна каде ꙋбише Тꙋрци попа Вꙋка из Тревце на права бога месеца(!) марта дань а҃ ꙋ неделꙋ првꙋ поста ва вторникъ ва лето ҂з҃с҃к҃а҃ ѿ рож. Христова ҂а҃ѱ҃і҃г҃ Писахъ на ммлммм кко(д?)нн ïїмлннсеммддћъ (= поп Марко Рꙋпићъ).

Записи у ст. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1714.

Види бр. 5778.

1715.

5761 Сïю кныгꙋ прïлѡжи кѵр Владисав, глаголемы типикъ, приложи кѵр Владисав ꙋ светаго архаггела ꙋ рилска црькква, да слꙋжи за нюгѡвꙋ дꙋшꙋ. Тогда беше попъ Софронïа ïермонах, Владисавлев братъ, и Лазов бüюклïа Стефан, а сынови тогда беше ïереи попъ Петръ Вïнеціен Марка оунꙋк. Ѡх! ѡх! велика ти нꙋжда беше ѿ проклети агаренъ. Тогда беше сꙋлтанъ Ахметъ, те сьбра вѡнскꙋ на Мѡрел, въ лето ѿ битïа ҂з҃с҃к҃г҃ ѿ рождаства Христово ҂а҃ѱ҃е҃і҃, крꙋг сльнцоу к҃з҃, крꙋг лѵи г҃ епахта е҃ Подписа ïереи Петръ рꙋкѡю грѣшною, и кои ће ю ѿети ѿ црькве....

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 17.

1718.

5762 Ѡтци и братïе светаа, егда кои прочитаете сïа чꙋдеса пресветïе богородице, помените мене грѣшнаго Моисеа ïермонаха, писавшаго ихъ. Въ лѣто ҂з҃с҃к҃ѕ҃

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 76.

5763 Сие светое їевангелие м҆не попа Марка Бресѣанина. Писах в лето ѿ вапльщенїа бога слова 1718 ҂а҃ѱ҃и҃і҃ битїа ҂з҃с҃к҃и҃ мѣсеца сек. ·к҃д҃· ꙋ Брѣсѣꙋ.

Запис у рук. Н. Б. бр. 652. — Катал. Н. Б. 26.

1719.

5764 Сїа книга попꙋ Стоше ѿ Лꙋнжде, въ лѣто ҂з҃с҃к҃з҃, ѿ Христова рождаства ҂а҃ѱ҃д҃і҃

Запис у рук. Н. Б. бр. 664. — Катал. Н. Б. 51.

1720., 1724., 1725.

5765 Сїе пїсанїе пїсах азъ многогрѣшни Гѣрасимъ днꙗкѡн въ лѣто ҂а҃ѱ҃к҃ Іс(а)иꙗ додѣ.

5766 Сие писанїе пишемь азъ многогрѣшьнии Исаиꙗ, слѡко света(го) Иѡана Златоѹстаго въ лѣто ҂з҃ тїсꙋщо ·с҃л҃в҃·

5767 Да се знае кога четах ѹ таꙗ книга, глаголема Маргаритъ, азъ грѣшни еродїꙗконъ Сильвѣстреꙗ въ лѣто ҂з҃с҃л҃г҃·

Записи у рук. Рилском. — Спрост. Опис 61.

1721.

5768 Да се зна ҂а҃ѱ҃к҃а҃ како дођє Максим Косперевац ꙋ Режевиће косъте госпође испетаго сѣтънахаа(!)

Запис на крсту у м. Режевићу. — Б. Вила 1899, 125.

*5769 ҂а҃ѱ҃к҃а҃ Сиꙗ книга, глаголеми ѱалтирь тковани, монастира Лепи Бина, храма ваведенїꙗ ва храмь пресветие богородице.

*5770 И то лето келие поновисмо, вась долни темель, при настоащемь игꙋменꙋ кир Ѳеѡдосию, и ѿ севера портꙋ дигнꙋли, и много строшка тогда бисть.

*5771 И то лето бисть Басиліе кансара, и прежде лето Лалиħ;[1] два праведника иц18 8 грешника спасенія.

Запис у рук. у прив. рукама.

[1] Довде тајном буквицом.

*5772 Сїю светꙋю книгоу, зоком наꙋстица, ѡправише Геѡргїе и Басилїе своим рꙋкодѣлїемъ на слꙋжбꙋ светомꙋ великомꙋченикꙋ Димитрїю, Ремета зовомꙋ, себи за споминанїе молитвен'но, на ҂а҃ѱ҃к҃а҃ оу манастиру Ремети при игꙋменꙋ кир Методї(ю), авг. д҃.

Запис у рук. ман. Вел. Ремете.

1722.

5773 Да се знае, когда приходихъ азъ грѣшнїи поп Петръ ѿ Рила оу светаго ѡтца Їѡана. Тогда приходишни кир хаџи. Їѡаким ѿ Сестримо, негова госпожда кир Цона съ своим зетомъ Станкѡм, и Марко ѿ Белево. И бис(ть) тогда беше игꙋменъ ħесеџи Даниилъ и кансаръ п....лъ Григорїе. Тогда беше велика евтинїа жито и вирь(?), въ лѣто ҂з҃с҃л҃а҃ ѡк. при царь Яхмет 8.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 112.

1724.

Види бр. 5766.

1725.

Види бр. 5767.

1725., 1734.

5774 Знати сѣ коуди ег'да приходї ва монастиръ Рилски на поклоненїе светомꙋ ѿцꙋ Їѡан'нꙋ аз послед'ни приставник вѣлицеи црьк'ви патрїархїи србскои Ярсенїе Рашковит, ва лето господне ҂а҃ѱ҃к҃е҃ мѣсеца ѡк. ѕ҃і, и подписах своерꙋчно аз смѣренні Ярсени Пекски.

5775 Ꙗзъ господина више писатого рабъ а чедѡ Сѵмеѡн Поповиѣъ мітрѡполітъ Самѡковос. зде пріходи второї кратъ лета господна ҂а҃·ѱ҃·л҃·д҃· дек. ·еі҃· Поклонісмо се светомꙋ ѡтцꙋ Іѡанꙋ и помолісмо се, да намъ бꙋдетъ ходатаи предъ спасителемъ на страшномъ сꙋдіщꙋ. Сѵмеѡн Самоковски рꙋкою.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 112, 113.

1730.

5776 Лѣт господне прʼво тисꙋщʼное и сѣдмо сотное къ трідесетим бисть смꙋщеніе Тꙋрʼком ꙋ Цариградꙋ. Ꙗли Патрѡн нѣкʼто дарʼба башьї бисть себетʼѣ подиже кавʼгꙋ и подебишʼѣ се Тꙋрʼци више ѿ ·л҃· хилꙗда воиска измʼѣнїше сꙋлʼтан Ꙗхмета и възлезе везирʼ же и прочи агалари на срамотꙋ проидоше, денʼдеже лишише своего живота поганога. — Герасим їерѡмонах и прѡтосингел Самокѡвскомꙋ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 57.

1714., 1730., 1732.

5777 Тропарь новоявленному святому Стефану, родом из Херцеговине, постригомъ монастира Морачи; богоугоднаго житія держал ся, бѣды и скорби отъ Агарянъ и Латинъ претерпѣвъ много, преставил ся въ лѣто 1730 февруаря 24.

гласъ ·д҃· . . . .

5778 И младенецъ Станко пастирь овцамъ, оугодилъ Богу во сихъ временахъ, преставил ся вʼ лѣто 1714, октоврія 13, возраста своего лѣта 15. Руки его обрѣтают ся вʼ рацѣ святаго Василіа оустрозскаго цѣлы, въ Захолміи близь Добровника въ пещерѣ планинской.

5779 Ја посѣтилъ та вʼ лѣто 1732. мѣсяца септ. 13.

Запис арх. Партенија. — Шем. Б. К. 1888, 39.

1732.

5780 ҂а҃ѱ҃л҃в҃ сек. ві҃ дьнь когда приде[1] митропωлит самоковски господинь Єфрем и господинь Коласини Ядanasie.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 58.

[1] У Рил. манастир.

1734.

Види бр. 5775.

1735.

5781 В лето спасе ҂а҃ѱ҃л҃е҃ м҃сеца юніа к҃н҃ приходи чьстнеиши доуховник кѵр Ісаїа Светогорац, савршени ка ѱалтиѣы разума, почто уразумехωм понеже сїа ѱалтїкїа ѿ много времена належитъ во нашеи светеишаскои кадедры и никим во неи саписана не ωбрете се уразумети са слаткопенїем такомω выше споменути.

Запис у рук. грчком и срп. с нотама. Н. Б. бр. 93. — Катал. Н. Б. 101.

*5782 Сиа книга, глаголемыи мїнеи, монастира Шишатовца, храма пресветїа владичце нашеа богородице рождества еи, идеже и мощиї свѧтагω и праведнаго Стефана Шрилановиѣа почиваютъ, и многаѧ исцѣлениѧ иже со вѣрωю прїиходещих получаху, подчерта ю при їгумену Василию в лѣтω ҂з҃р҃м҃г҃ ѿ рождества по плоти бога слова ҂а҃ѱ҃л҃е҃

Запис у рук. ман. Шишатовца.

5783 В лето господнє ҂а҃ѱ҃л҃е҃ ωк. ва і҃ прїидохом втори крат ва светую и вьсечьстную ωбител Рилскую и поклонієнїе достонное ωдахом въ прѣподобних ωтцу нашѣму пустиножителю Їωану Рилскому, прї еклисархy Силивестрїю. Тих бо днех прѣставил се беше игумен их Діωнисїе у селу Рила, и случаем тамо и погрѣбен при црькви. — Своеручно иж. бж. жл. архїепископ пекскы и васем Срьбославеном Бωлгарωм и васего Їлирика патрїархъ смерѣнни Арсенїи четвертн.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 113.

1736.

5784 Сıа книга, глаголеми Дамаскинъ, како ю к8пи мишн Владисовъ за ·с҃· аспри, и приложи ıа 8 светаго оца Николае да сл8жи за негова доүша и очина, къ лето ѿ сьзданїе мира ҂·з҃·с҃·м҃·д҃·. а ѿ рождаство Христово ҂·а҃·ѱ҃·л҃·ѕ҃·

Запис у рук. Н. Б. бр. 738. — Катал. Н. Б. 309.

*5785 Вь лето ҂·з҃·с҃·м҃·д҃· како проће спахиıа Інѡıаничъки, и рекоше да е 8зео монастиръ 8 свои бератъ, светаго Геѡргиıа Ковачевацъ месеца июл. ·к҃е· дьнъ.

Запис у рук. Н. Б. бр. 835.

1737.

Види бр. 5793.

*5786 Въ лето зедмо седмо тис8щно ·с҃м· и ·е҃· престави се Каленика пати...ра.

Запис у рук. Н. Б. бр. 819.

1738., 1739.

*5787 ҂·а҃·ѱ҃·л҃·и҃· м҇ксеца сек. поч҇к морити люта болестъ ч8ма по П҇кки, и помре много благочастивиıх христиıан, ıакоже и мои родител престави с҇к ҂·а҃·ѱ҃·л҃·д҃· м҇ксеца авг. ·к҃·з҃·, б8ди ем8 в҇кчна паметъ.

Запис у рук. Н. Б. бр. 827.

1739.

5788 Покезаıх сїю книг8 азь многогр҇кшнїи попъ Атанасъ Бобошевецъ да сл8жи оү светаго Ѡтца Іѡана за своıа д8ша ҂·а҃·ѱ҃·л҃·д҃·

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 23.

*5789 Да се зна каде ωде поп Сава Р8пићъ 8 Дон8 земл8 месеца сектемрна данъ ·ѕ҃· ва лето ҂·з҃·с҃·м҃·и҃·

Запис у ст. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао т. Зах. Поповић.

1740.

*5790 Сия кнїга, глаголемї треб'никъ, шбнови се ѹ светаго Николе оу Пишевач'ку митрополию, даскалъ, рекоми Павлъ, въ лето ҂з҃с҃м҃и҃ а ѿ рождаства Христова ҂а҃ѱ҃л҃і҃(!) месеца їаноуриꙗ л҃а҃. Азъ грешни попъ Недел'ко.

Запис у рук. Н. Б. бр. 835.

1741.

*5791 Сеџ иктоп шкѹпи Прїнћъ и преложи ѹ црков Добриђевскѹю, храму световаведенскомѹ, себи за вѣчнѹю спомен, Живка ѹсопшїи. И то бысть при митрополитѹ Николаю Демитревичѹ ҂а҃ѱ҃м҃а҃ ѩѹнїа а҃і҃ ден ѹ Итебею.

Запис у рус. шт. књ. у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

*5792 Сїю светѹю книгѹ ѿкупи рабь божїи Їоанъ Стоядиновичъ своим и прочим преставлшїм се мртвых: Веселинѹ, Чави, Сѹботи, Димитрїю.

Сия светая книга пендикостарион . . . юће ѿкупи раб божїи Їоанъ Стоядинович . . . . ҂а҃ѱ҃м҃а҃ мѣсеца іюніа ѹ го . . . . храму введенія пречистыя богородице, ігѹмне Дїши . . . принесе се своим трѹдом.

Запис у рус. штамп. књ. у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

1737., 1742.

*5793 ҂з҃с҃м҃е҃ 173д(!) да се зна како бисть раз..ирица оу тиꙁ времена, а зароки манастирѣ светы Геѡргїѩ, при їгѹмена Висарншна, и братиꙗ: Нифи, Їѡсифа ї Данїла.

*5794 И том времена насадеꙋмо лозье на ї вегоѥ мѡсть ҂з҃с҃н҃ Би манастирѣ пѹсть годїне г҃

Запис урезан на дасци у ман. св. Ђорђа код Темске (испод њега слика манастира). — Исписао г. А. Белић.

1742. и позније.

*5795 Сиа кож..анна книга лет8р..... из Китиниице, и даде е ем8 Васиане, ермона, Пивацъ, за своюю д8ш8, Богъ да прости, 8иакъ неговъ ѡнъ...

Ѿ рожаства на ·ѱ·м·в· лето.

Ѿ битиа ж·з·с·н· лето.

Другом руком:

*5796 Сиіа книга лет8гиіа попа Ѿкрена ис Кацоевца, дао м8 ермона Василиіа Пивацъ, даю своею р8кою.

Запис у ст. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1743.

*5797 Сію книгу ѡкупи Їліа Милошевь ..... и приложи ю 8 црков Добриђевскую, храм8 световаведенскому, и дадо ю вь р8ке чиђиием8 оц8 Софронію Добриђевском8 аманетно онети ю монастир8 на сл8жб8. И то бистъ при митрополит8 тамишварскомъ Николаю Демитріевич8 на 29 1743. Їліа свещеник Ценеевићъ.

Запис у рус. штамп. књизи у ман Добрићеву, — Исписао г. Л. Нинковић.

1744 и позније.

*5798 Сея светая и доушеполезна книга, зовомая триѡд .... ѿк8пи Їоан Серб8ль и приложи храму ваведе.... пречистыя богородици себѣ за вѣчни спомен, въ лѣто господне ҂з҃·ѱ·м҃·д҃·, месеца їюнія 8-го, при іг8мне Діѡнисіи Бошковичѣ, тр8дом принесе се здѣ в Добричево чшьніѣиша ѡца Петроніа проіг8мена.

*5799 Сиа света книга и божествена, глаголеми манастіра Добричева, ѡбно(ви) рабь божи Ново Васковићъ, и сатвори себи внечни спомен, богь да прости.

Записи у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

1744.

*5800 Сиа светая книга, минія міесец феврваріа приложи рабъ божіи Никола и Роцко Молиѣи . . . в манастир Добричево, храмв воведеніа пречистие богородице, себѣ за вечни спомен, в лѣто ҂а҃ѱ҃м҃д҃ месеца іюна, при ігвмне Діωнисіе Бошковичѣ, и принесе се своім трвдом чинѣшіи ωца Петроніи, проігвмне.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

*5801 Софроніе Добриѣевац.

Сію книгв ωкѵпи Стоян и проложи в црков Добриѣевсквю, храмв световаведенскомв, за спомен своих родителеи и братв Геωргія, Іаню, Веселина, ωцв Орїѣкв, матери Маріи. При митрополитв Николаю Демитріевичв 1744 івнія 10, ҂а҃ѱ҃м҃д҃.

Запис у рус. штамп. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

*5802 Сіи минеи ωкѵпи Иванъ Босанчиѣъ, и приложи в црков Добриѣевсквю за спомен своего имена Ивана и Босанкв. 1744 в Итебею івнія 10.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

*5803 Сїе светое и божественно еvгеліе Стоиѣъ(?) и Іωаннъ и Величко Мркшиѣа ωкѵпиша и преложиша оу црковъ Добриѣевачквю, храмв введенїю богоматере, на слвжбв богв и на споменъ свои родителеи; ωцв Остои и матери . . . . Мрзанв, Милиѣа, Пеи . . . И сіе бысть при државі Маріи Терезіи, и при и. митрополитв Николаю Димитриевичв Темишварскомв и Липовскомв и прочая, месеца івніа .а҃і. дан ҂а҃ѱ҃м҃д҃ оу Итебею.

Запис у рус. шта. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

*5804 Сеи минеи ωкѵпи Нина Радвловичъ и приложи в црков Добриѣевачкв себе за спомен, Нинв и Недв. И то бья при митрополитві Демитріев . . . . месеце івнія .б҃і. ден ҂а҃ѱ҃м҃д҃ — 1744.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

*5805 Сеи минеи ѡкупи Милош Стояновъ и предаде цркви Добричевачкои себе за спомен, Милоша и Марю, месеца іȣнія 22 1744, село Итебеи.

Запис у рус. штамп. књизи у ман Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

*5806 Сия светая и божественая книга, минея месецъ декемврия, ѿкȣпи ю рабь божїи Веселин Їринтианин(?), житель села Семиклеȣша, идеже естъ канцеларїа кралевска дищрикта Чанадскаго, своим мртвим за дȣшȣ и себѣ живȣ сȣщȣ за оставленїе грехов, въ лѣто ҂а҃·ѱ҃·м҃·д҃. 1744.

Жывых: Веселин, Їана, Ненад, Георгие; мртвых: Гаѵрїлȣ, Плавны, Сȣботи, Аници, Маѯимȣ, Ȣбави, Мїхаїлȣ, Марїю, Марти, Аны, Санды.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

*5807 Сеи минеи ѿкȣпи Марко Мршића и преложи ȣ црковь Добрићевскȣю, храмȣ световаведенскомȣ, за спомен своемȣ стрицȣ Сȣб . . . и вечни . . . Предадомо ю ѡцȣ Софронїю да ѿнесет манастирȣ на слȣжбȣ іȣнїа ·а҃і· 1744 ȣ Итебею.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

око 1744.

*5808 Варошъ Семиклеȣш. Сию книгȣ приложи господар Арсо Добрић и брат Махсо ȣ манастир Добрићево, храм ведени пресвети богородици, себе за вечни спомени; живи: Арсо и Махса; ȣсовшіи: Иованȣ, Добри, Дреки, Ели, Жопки, Санди, Сари, Марка, Иосипȣ, Ђȣрђȣ, Сарȣ, Стевана.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

1745.

*5809 Сиа книга, глаголемыи мїнеи, мѡнастира Шишатовца, храма пресветїа владичице нашеа богородице

рождства сеи, идеже и мощїи святагѡ и праведнаго Стефана Щиляниѡвиһа почиваютъ, и многая исцѣления иже с вѣрѡю прїиходещих полѹчахѹ. Подчерта ю при ïгѹменѹ Василию в лѣто ҂з҃с҃н҃г҃ ѿ рождества по плоти бога слова ҂а҃ѱ҃м҃е҃.

Записи у рук. ман. Шишатовца.

5810 Сия светая и божествена икона, моленїе господа бога и спаса нашего Исоуса Христа госпона протоïерея Божа Милiнка Баѡвиһ и сина его . . . ка кгр Алексïна написа се при храмѹ въведения пресветые богородице иже въ Добрїньѣве многогрѣшною рѹкою Рафаила Дïмïтрïевïча зографа ѿ богохранїмаго места зовом Рïсна, области дѹкса венедитскога, лѣт. господнïя ҂а҃ѱ҃м҃е҃. — Ѡ христоименити господие да не почѹдите възирающе ценѹ, цена сеи цекина ·ѕ҃і. Зри, ѡ Христолюбче, да веси колико ïе ѡбраза на икони сеи ïе числом ,с҃к҃а҃.

Запис на икони у ман. Добрињеву. — Д. Бос. Источник 1901, 350.

*5811 Сию иконѹ пïсание ѡбще браһа Селаковиһь Тодорь, Петарь, Їевто себе за здраве и добри напредак, створше себь и родтемь(!) своим вечни помен и приложише ѹ манастïрь Добриһево, бог да и ѡпрости ҂а҃ѱ҃м҃е҃.

Запис на икони у ман. Добрињеву. — Исписао г. Л. Никовић.

5812 Сïи кресть прïложи кгр . . Лазарь Гавре Милорадовиһ себе за здраве и добри напредакь, богь (да прости?) ҂а҃ѱ҃м҃е҃ ар ф.(?)

Запис на крсту у ман. Добрињеву. — Д. Б. Источ. 1901, 351.

око 1745.

*5813 Сïие светые и божественïе иконе богородичина . . . . . арешһела Михаила темло һем . . . ь съписаше трѹдом и платою кгр попа Божа Мiлiнка Баïѡвиһа сѹ два

своіа сестрића кир Арсеніемь Ранковићем и Христом Братȣлевићемь . . .

Запис на икони у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

*5814 Сеї свет . . . ковь ѡбно(в)їх тȣ . . . . поп Башвїћь ермона . . . зї сеї бог да га простї. Трȣдї се о томь Теодорь Зоикь(?), богь да прости . . . .

Натпис на зиду над жртавником у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

1747.

*5815 Сія книга, толкованіе еѵгеліе, ѿкȣпи его господар Димитріе и приложи обители Добрићевȣ, храмȣ входь во храм пресветыя богородици, за вѣчны свои спомень, ȣсопшим своим, въ лѣто 1747 месеца іюніа 30-го дна Жывых: Димитріе, Илка; мртвых: Сȣота, Петра, Лазарь, Іѡанъ.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

*5816 Сиа книга мене грешнога Ђорђиꙗ Радова Пековића са ростcovъ село Рићани и прединже ȣ варошъ Оногоще, напа Нишић, ва лето ѿ сатворениа мира ҂з҃с҃н҃е҃, лета ѿ рождаства ҂а҃ѱ҃м҃з҃ месеца сектемвриꙗ .е҃і, и беше ми лета .ѕ҃.

Запис у ст. штамп. књизи у Фочи. — По препису г. J. Jеремића. у Н. Б.

1748.

5817 Да се знае кѡгда пріиде поп Ра̑ съсь дрȣжиною своею, манасторъ Златанъ и мнѡгогрѣшни Геѡргїа даскаль, въ лѣто ѿ Христа ҂а҃ѱ҃м҃и҃ ѿ касаба Кар¹лово, мѣсеца ѡктом҆врїа .д҃і. дьнь.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 58.

[1] У Рил. манастир

1749.

*5818 Сїи мѣ(с)ечнїикъ монастира зовомо Ковиль, храмъ светы архистратигъ Михаила и Гаврїила и светаго оца Николаа чѹдотворца. Подписа ю рѹкою многогрѣшныхъ іеромонах Арсенїе Троичанинъ въ лѣто по пльти бога слова ҂а҃ѱ҃м҃д҃

Запис у рук. Н. Б. бр 836.

5819 Прїдомо сас г. патрико кѵр Аѳанасиѡм аз смерени и недостоини ер(о)дїаконь Мїхаил, слѹжїтел егова блаженства во монастїръ Рилски, при егѹменѹ кѵр Ѳеѡфанѹ, частномѹ и богоразѹмномѹ ѡтцѹ и патронѹ лет(о) 1749 ҂а҃ѱ҃м҃д҃ Бре рѹкѹ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 92.

1751.

5820 Да се знае когда приде владика Нишки въ манастир Рилски на светое богоꙗвление, оучини херотоние въ монастире на поставление диꙗкона Їѡана ҂а҃ѱ҃н҃а҃. — Смерени игѹмен Ѳеѡфан ермонах съ братиꙗми монастира Рилскаго.

5821 Да се знае когда Постави їгѹмѹи Ѳеѡфан попа Анътима їконом ѿ Петровденъ до светаго оца на негово место да послѹжи ѹ манастиръ 1751 ҂а҃ѱ҃н҃а҃.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 68.

1753.

5822 1753-гѡ лѣта написахъ азъ іереи Стефанъ Гаврїловичъ въ Мохолѣ февръара 16-го собственою рѹкою.

Запис пишчев у рук. Н. Б. бр. 189. — Катал. Н. Б. 390.

1755.

5823 Саписа се[1] месеца маи ва неделꙋ д҃ данъ на 1755.

Запис у рук. Н. Б. бр. 370. — Катал. Н. Б. 369.

[1] Чланак о боју Косовском.

5824 Книга богохранимаго места Сараева. Сїе черта многогрѣшнии їеромонах Хрїстїфорь ѿ манастира Житомислића иже во Херцеговини близь Мостара, лѣто господнѣ 1755, мѣсеца авг. 27.

Запис у рук. Сар. Ц. Музеја. — Гл. З. М. 1901, 36.

1750.—1755.

5825 Нека се знаде книга Симе Миликића, пака оу добри часъ исписа први часъ и трети започе.[1]

Запис у рук. Н. Б. бр. 370. — Катал. Н. Б. 369.

[1] Упор. бр. 2992.

1757.

5826 Сию иконꙋ с. Симеона и с. Саве приложи раб божи Цїетко Лазаревић са своием ꙋнꙋком Рїстом ꙋ манастир Добрићево, храмꙋ ваведенїя .... за здравие и васемꙋ домꙋ виечни помен, плати е ценою гроша ҂ (10?) год. ҂а҃ѱ҃н҃з҃.

Бысть в лѣто 1257(?) а поставен архїепископ серпскимъ въ 1228 годꙋ, а его св...ѣно бысть сожено ѿ босꙋрмана Синан... военородно ѿ конѣна Авгꙋста кесара... ка... констїн сестрѣ великаго Константїн... го крала серпскаго Симеона Неманеча. Бе.... ѿ оца своего во Адонскꙋю Горꙋ, и бысть монахъ, потом же поставлен бистъ первым ...е мана... рхїепископ константинополски... комъ Манꙋиломъ въ лѣто 1220 года. А его свето тѣло препочивало въ светом монастырѣ Милешевои. А нинѣ(?) его светая .... ї на рꙋка остала са въ монастирѣ Ипеккомъ

Запис на икони у ман. Добрићеву. — Д. Бос. Источник 1901, 349.

1758.

*5327 Сию книгꙋ прологъ приложи рабь божи Комлень Мишелич са васемь домомь, и сатвори вечни спомень ꙋ манастир Добриһево, храмꙋ введение пресветеи богородици ... Паисеи ермонах Добричевац, ва лето Христово ҂а҃ѱ҃н҃и҃ — 1758.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добриһеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

1758., 1760. 1762.

5828 Сию книжицꙋ нписахъ азъ попъ Ѳеѡдоръ ѿ изводъ грьчьски доуховника Иѡсифа въ лето ҂з҃с҃ѯ҃и҃ лета ѿ Христа ҂а҃ѱ҃ѯ҃ мѣсеца септеврпа ·і҃з· Конъцъ и богꙋ слава, аминъ.

5829 Сию книжицꙋ написах азъ попъ Ѳеѡдоръ ѿ Враца ѿ грьчъски изводъ ѿ дꙋховника Иѡсифа вь лето ҂з҃с҃ѯ҃ѕ҃. ҂а҃ѱ҃н҃и҃ Ѳеѡдоръ непотребни ни богꙋ ни чловѣкомъ. Конецъ и богꙋ слава.

5830 Да се знае, како кꙋпи ꙗзъ попъ Крьсто ѿ попа Тодора таꙗ книга за ·ѕ҃· грош вь лето ҂з҃с҃о҃ лета ѿ Христа ҂а҃ѱ҃ѯ҃в҃.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 115.

1759.

*5831 Си книга, глаголѣми минеихи, манастира Арилия ва рече Моравиче, ҂а҃ѱ҃н҃д҃, месеча авгꙋста день 31.

Запис у рук. у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

5832 Притча глалеты(!) Соломонова, 1759-го Василие Атиһъ.

Запис у рук. (прича о Александру Великом) Н. Б. бр. 411. — Катал. Н. Б. 383.

1660.

Види бр. 5827.

5833 Да се знае код(!) доде ѩрхимандрит Герасимъ Девички с Ибраима башомъ и съ дꙋшвъникомъ Петрониемъ, мѣсеца июнїа ·єı· ≠·а҃·ѱ҃·ѯ҃· года.

Запис у рук. Рилском. — Спрост. Опис 114.

*5834 Сия светая книга, глаголемаіа библіа, мне грешнаго раба божиа Димитриа Петра Милꙋтиновића, и кꙋпи на ползꙋ дꙋши своеіа од господина Лазара Плавковића Сараилие ꙋ градꙋ Венеци на 1760 отомра 5.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никковић.

5835 Да се знае кига прочитахь многѡгрешни и недѡстѡини Младенъ ≠·з҃·с҃·ѯ҃·и҃·, книги, глаголеми Ефремъ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 60.

5836 Да се знае кига седшхъ азъ Младенъ на Ѡрлица ·г҃· година. ≠·з҃·с҃·ѯ҃·и҃

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 7.

1761.

*5837 Сіа книга, глаголема Театронъ, приложи Христов раб свещеноерейи Божо Милинковић Башвичъ ва монастиръ зово(м) Добричево, еже естъ храмъ введение, близъ Требина, на слꙋжбꙋ . . . а аще би тко отемилъ о свете цркве, да мꙋ е сꙋпарница богородица н(а) второмꙋ пришествию господа нашего Іꙋса Христа; месеца юлиіа ·г҃· ва Сараевие 1761 лета ≠·а҃·ѱ҃·ѯ҃·а҃· И ворꙋчи е оцꙋ Филадею ермона Добричевцꙋ Стефановичꙋ, сихъ речꙋ . . . . гвер . . . аривꙋ одъ племена Гатаіского, наие Црничке. Трꙋдивши се обрете книгꙋ сию и село . . . и се . . . жбе седи и подписа рꙋкою грешною, иіюниа ·г҃·

ва Сараево, и бихъ началникъ, да е цркве введонске г.г. . . . ҂а҃ѱ҃ѯ҃а҃. Х(аџи) Филодеи, рꙋкою своею.

Запис у рус. штамп. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

5838 Сиꙗ книга, глаголема Андриангьти, ҂а҃ѱ҃ѯ҃и҃ Серафим їеромонахъ писахъ егда ꙗ прочатохъ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис. 56.

1762.

Види бр. 5830.

*5839 Сий дискосъ сошрꙋживъ їеромонахъ Гедеонъ, началникъ приходꙋ, слꙋпа 1762 года.

Натпис на дискосу у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1763.

5840 Соверши сѧ сеи еиитом божїею помощїю лѣта ҂а҃ѱ҃ѯ҃г҃ мѣсѧца септем. д҃ денъ. Преписа Їшанъ Костич. Сїе прочитающи молите ся за трꙋдившаго ся ко господу.

5841 Сїя книжица, зовомая еиитонъ, мнѣ грѣшна Нестора Цвенча, бивателя в рѣшинарѣ(?) у Ерьделъ, дарова мнѣ Їшан Коичъ(!) сїи книжъкꙋ, магистеръ козаръски у Столъномъ Белиграду 1763 года.

Запис у рук. Н. Б. бр. 142. — Катал. Н. Б. 389.

*5842 Димитрие Паштровикъ ҂а҃ѱ҃ѯ҃г҃ мѣсеца . .

Запис у рук. Н. Б. бр. 827.

*5843 Їкона їереа Їшана Гаговића Пивца. ҂а҃ѱ҃ѯ҃г҃.

Запис на икони у Зворнику у прив. рукама. — Исписао г. Зах. Поповић.

1764., 1765.

*5844 Лѣта ҂а҃ѱ҃ѯ҃д҃ поснажисмо велики рибнякъ ниже баще.

*5845 И в то лѣто глад бистъ и віно по три форин. Сіе черта во иноцѣ грѣшни Аарон.

*5846 Лѣто ҂а҃ѱ҃ѯ҃д҃. мѣсеца авг. 21 доправисмо ханбаръ изнова ниже манастира. Маистори быше Сараиліе. И вʻ то время бистъ архиман. Никифор, и православни епископъ Іѡсифивъ Стоянович. Черта бреное рꙋкою убоги чернецъ Аарон еромонах.

*5847 И того лѣта направисмо у церквꙋ столове ѡпомасмо(!) при томже епископе 765 ҂а҃ѱ҃ѯ҃е҃.

Запис у рук. негда Лепавинском.

1765.

*5848 Сію книжкꙋ, зовомꙋю празничніи минеи, приложи Їѡань Стефанович в монасти(р) Добричево, во храмь светававеденскіи іеромонахꙋ Висаришнꙋ Добричевцꙋ Стефановиħꙋ за вѣчніи спомень ценою за пет гроша 1765. года.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добриħеву. — Исписао г. Л. Нинковиħ.

*5849 Сіи крстъ пріложи Лазарь Гавре Милорадовиħъ себе за здраве себе и добри на(п)редакь, богь да (п)ростиі. ҂а҃ѱ҃ѯ҃е҃.

Натпис на крсту у томплу ман. Добриħева. — Исписао г. Л. Нинковиħ.

*5850 Знати се когда придо азъ грешни переи Филипъ Любишки ва село Богошевце ҂а҃ѱ҃ѯ҃е҃.

Запис у рук. Н. Б. бр. 796.

1765., 1768., 1778.

5851 Извѣстно бꙋди всѣм прочитающым сіе егда доидѡше харамыи и дважди ѡпленише манастирꙋ Рылски. Первіи крат вʻ лѣто ѿ созданіа мира ҂з҃с҃о҃к҃ ѿ рождества

же по плоти бога слова ҂а҃ѱ҃ѯ҃є҃ 1765. И тогда бистъ ігѹменъ кир Клеша іеромонах и еклисиархъ іеродіакон Їакѡвъ.

5852 И втори крат же паки ѡплениие в лѣто ҂а҃ѱ҃ѯ҃и҃.

5853 Въ тожде лѣто бысть раз҆мирица вѣлика, воеваше проклати агарѧни на Москова. Сїѧ азъ Ѳеодосїи іеродїакон рѹкою, Рыльцъ.

5854 Въ лѣто ѿ Христа ҂а҃ѱ҃о҃и҃ мѣсеца авгѹста ·ѕ҃і· денъ ѡсвитаюцѹ четвертькѹ третьи пѧть ѡплѣниха светыи манастиръ проклѣтыи Арнаѹты ·л҃· дѹши и изгориха до ѡснованїѧ все зданїе кромѣ пирга и црькве. Тогда бѣше горѣ и оувы! во врѣмѧ и царства агарѧскаго солтанъ Хамида 1778 подписах азь грѣшныи .... и пѣвецъ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 114.

1766.

*5855 Боже, во имѣ твѡе нека се зна какѡ доће Лазѡ Дѹкичъ ради свое ѡчевинеі ѹ Саммоборъ 1766, месеца марта дань 30, и наће свѡе амиће: первога Тешѹ, дрѹгога Стаиишѹ, тречега Мичѹ, четвертога Тривка, и казаше мѹ по дѹши нѣговѹ ѡчевинѹ. И тѹ би шантъ божи первѡ Кѹзманъ Слепчевичъ, и писа таи темесѹчъ своѡмъ грешницомъ рѹкомъ и Гашо Поповичъ и Симо Шаровичъ и Томѡ Шаровичъ и Стѣпанъ Дабовичъ. И тѹ би попъ Лѹка Зимоничъ изъ Гареве и Ђѹрѡ Слепчевичъ изъ Самобора. И ѹзеше мѹ амиће землѹ под кесимъ, да мѹ даю кесимъ по своѡи дѹши како мѹ може дочи.

Запис у „тевтеру" г. Зах. Поповића у Зворнику; по његову препису.

*5856 Сыѧ кнїга, глаголемы ѡктѡих ѡсмогласникъ Дечански. ҂а҃ѱ҃ѯ҃ѕ҃.

Запис у рук. Н. Б. бр. 801.

*5857 [Моле?]ніе раба божїега Ѳоми ≠.а҃.ѱ҃.ѯ҃.ѕ҃.
Ѳеѡ҃доръ сїа .... Півац.

Запис на икони у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1766., 1775., и позније.

5858 Въ лето ≠.а҃.ѱ҃.ѯ҃.ѕ҃. мѣсеца априлїа .г҃., поп Ѳеѡдоръ ѿ градъ Враца.

5859 Съвръшихъ сиѩ книгꙋ ꙋ градъ Видинъ. И самъ виждꙋ како несамъ искꙋсанъ ꙋ книжное ꙋчение ни писание, ꙋчих се, и много речи имат неисправлени, и вънешни мꙋдръсци бꙋдꙋтъ мръзети на мое писание, нъ и азъ самъ вижду како тако естъ, нъ паки имамъ ꙋтешение .... (цитат Јов. Леттвичника о смирености) .... тиа речи и мене ꙋтешиша, понеже не ѿ гръдина и високоꙋмие писахъ, нъ ѿ книголюбие писахъ. Въ лето ≠.а҃.ѱ҃.о҃.е҃. мѣсеца априлїа .д҃.г҃. Попъ Ѳеѡдоръ непотребни ни богꙋ ни чловѣкомъ, ꙗкоже рече се, да не презрите единаго ѿ мали сих.

Исписахъ сию книгꙋ ѿ изводъ доуховника Іѡсифа ꙋ Видинъ, и много врѣме ѡставихъ догде ю исписахъ. Прежде пишехъ безъ ѡчила, беше лесно, а сега не могꙋ, но със ѡчила писꙋю, и многꙋ ми е трꙋдъ, но богъ да заплатитъ трꙋдъ и писꙋщагѡ чътꙋщаго.

Другом руком:

5860 Возрѣх в сїю бысернꙋю книгꙋ и оусладих сѧ зѣлѡ, тѣмже и похвалѧю сегѡ блаженнаго трудолюбца папа кѵр' Ѳеодора, аще и неꙋкъ, обаче ревнител божественых писанїи, и заплатих семꙋ трꙋдолюбцꙋ трегꙋбꙋю мздꙋ. Христос богъ нашъ емꙋже слава и поклоненїе бꙋди и ѿ нас грѣшных во вѣкы, аминь.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 62.

1767.

*5861 1767. септемвра 28 8 Кр8шедол8. Азь грешних протосингель Мелетіе Требинаць к8пи книги сія, светое іеггеліе и апостоль, 8 іеромонаха оца ачи Никодима Кр8шедолца под Вр8шкомъ за три д8ката, и пентикостарь за петь форинти.

Запис у рус. шт. књизи у цркви Покрова Богородичина на Моску. — Исписао г. Л. Никовић.

*5862 Ѡбнови се сеи еѯтрактъ ѿ житиѧ свѧтаго Стефана в лето 1767.

Запис на крају житија св. Ст. Штиљановића на дасци у ман. Шишатовцу.

1767., 1768., 1769., 1773.

5863 Списа се сїѧ книжица во светыи обитель Рылскїи мнѣ Никифѡром монахѡм Грѣкѡмь в лѣто 1773.

5864 Мении въ монасехъ Никифѡръ грѣшніи р8кою ҂а҃.ѱ҃.ѯ҃.з҃. мѣсеца авг8ста .л҃ а҃. день.

5865 Написа сѧ сїѧ книжица во светыи ѡбитель Рылскы въ лѣто ѿ Христа ҂а҃.ѱ҃.ѯ҃.и҃. мѣсеца маїа .к҃.и҃. пре иг8мена Клешиа їеромонаха р8кою многогрѣшнаго Никифѡра монаха Грька.

5866 Исписа сѧ сїѧ книжица въ лѣта ѿ Адама ҂з҃.с҃.о҃.ѕ҃. ѿ рождества же по плоти бога слова ҂а҃.ѱ҃.ѯ҃.д҃. мѣсеца ѡктомврїѧ .і҃. денъ.

5867 Сїѧ книжица Ӏѧкова їеромонаха... Купихъ а ѿ Никыфора монаха въ лѣто ҂а҃.ѱ҃.ѯ҃.д҃.

Записи у рук. Рилском. — Спростр. Опис 33.

1768.

Види бр. 5852. и 5865.

*5868 Приложи Михат Вълканов монастиру Добрићево г. монаху Висариѡну Стефановићу на 1768.

Запис на котлу у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

1768., 1769.

5869 Сїа книга, глаголемою лѣствицу, аз грѣшни Ї̆ѡасафъ наречени въ светую Исаїа въ светую схиму, дадох гропїъ за повезїа въ лѣто ѿ рождества бога слова ҂а҃ѱ҃ѯ҃и҃. Да никтоже дерзнетъ при животе моем да ю оузмет, да не има прощенїе ѿ бога и ѿ нас грѣшних, во вѣки, аминь.

5870 Сїа книжка, глаголемою лествицу, Ї̆ѡсафа, нареченїи Исаїа їеросхимонахъ, лѣто ҂а҃ѱ҃ѯ҃д҃.

Записи у рук. Рилском. — Спростр. Опис 63.

1769.

Види бр. 5866., 5867.

5871 Въ предрѣченное лѣто ҂а҃ѱ҃ѯ҃д҃. бысть некое чудное ꙗвленїе на небеси ѕвѣзда изыдѣ въ ·г҃· дѣнъ августа мѣсеца и ꙗвлаше зару въ долготу ꙗкѡ ·г҃· сажена, и не бѣ до толъ свѣтленша, но бѣ ꙗкоже прочїи ѕвѣздицы.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 113.

1761.—1769.

*5872 Сие петихльебнице монастира Добричева, храма световаведенскаго, сакова їермоах Висариѡнъ Стефановичъ лѣта ҂а҃ѱ҃ѯ҃. . делорукац Панто.

Запис на петихлебници у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

1770.

5873 Изволенїемъ ѡтца и споспешенїемъ сына и соверпшенїемъ светагѡ дꙋха, преписахъ из старих рꙋкописних книгахъ сеи чеснїи параклисъ светомꙋ ѡтцꙋ Ӏѡаннꙋ пꙋстиножителю Рылскомꙋ азъ смиренныи митрополитъ дабробосанскїи Серафимъ въ лѣто ҂з҃с҃ѱ҃о҃ мѣсеца сеп. з҃, и приложих егѡ въ црькви да слꙋжит за мою дꙋшꙋ грѣшнꙋю. Аще бꙋдет гдѣ погрѣшение, молю исправите, и насъ на светых молитвах помѧните, и да нее просто кои егѡ извадит из црькви.

Запис у рук. Рилском. — Простр. Опис. 28.

око 1770.

*5874 Боже, во имя твое нека се зна щѡ има земле Поповича ꙋ Са(мо)бꙋрꙋ Кꙋюнћича. Первѡ кꙋћ(а) на Челини, под номъ по долине, и Багича Ишанина дѡлина, и пѡ Окрꙋглѡга дола, и по Граица, и под Гредомъ долина, и по Дꙋбокога дола, и Плитки дѡ, и кꙋпꙋсище, и долина кѡд Ждриела, и дѡлина вижꙋдꙋ(!) Бокача дола, и Кравлачичъ Андриашевъ до, и ꙋ не (ꙋ 3-че) исе, и под Возкѡмъ(?) ѡкряїакъ, и нивица до Ѡмећине, и Ѡмећина на Чачама, и била мꙋ поята, и по Чаче, и по окраика ѡкѡ Чаче, и нива за Баромъ, и Стерминица ꙋ Дѡлинемъ Стерминицама, и по Прекаче, и Мала Поберница, и Нечечъ, и Гнинини дѡ, на Вꙋкѡвои бари код Терна Барица, и по Лисичине, и по Пискавице, и (ба)ра ꙋ Доловїма, и Езерѡ крꙋпнѡ, и Прибранакъ и Ѡперакъ под гд. кѡмъ(?) главицѡмъ, и на Челини Лꙋчина.

Запис у „тевтеру" г. Зах. Поповића у Зворнику; по његову препису.

1771.

*5875 .... и дꙋшеполезная книга акадиста, їеромонаха и дꙋховник Фѵсар... Добрићевца, лѣта ҂з҃с҃ѱ҃о҃а҃ — 1771.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

1772.

Види бр. 5882.

*5876 На 1772 іанюрія 8 Сараев8. Сию книг8 приложи грешни рабь божи Иѡванъ, синъ Тодора Селака, ва рамь ва свето введеніе 8 Добричево за свои спомень и за свою д8шю.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

5877 Сиа каншникъ светом(8) и преподобном8 ѡтц8 нашем8 Їѡан8 списанъ оу Светыа Гори Атонскиа киръ Никанор8 ѿ рождества же по плоти бога слова 1772.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 27.

5878 Знаиѡ б8ди когда егда беше ïг8мен Герасимъ 1772.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 47.

1773.

*5879 Сию книг8, сиреч толкованіе иѡвангелског, приложи рабь божи Їѡанъ Радивоевићъ ко светои обители Добрићев8, храмъ светаго введенна, 1773, априла 23, 8 Сараев8.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

*5880 Сию тевсию приложи Михаилъ Никколич светои обители Добричев8, храмъ введенія, потр8дивши се їеромонах Висариѡнъ во тоиже лето на 1773 сектенврия 16.

Запис на тепсији у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

1774.

*5881 Сие аван приложи Иѡво Селакович на 1774 т. 8 манастир Добрићево.

Запис на авану у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

1775.

Види бр. 5859.

1772., 1775.

*5882 Сиа светаи и божествении книга, глаголемана правила молебнана свети сирбские просветитела, приложи е Христовь рабь божи Ȋово, синь Тодора Селаковича, ва манастирь Добричево, ва рамь световаведенииа ѡбители, за свое здравле и за свою дꙋшꙋ и своемь родителима. И кои продо или смакао истꙋ из исте циркве, или из манастира да не проклеть ѡд господа бога и пречисте его матере, и ѡд исте циркве. И приложи на 1772 миесеца анꙋриа на 12. Подписа азь многогрешнии иеромонах Стефань Добричевац, глаголеми Пантовичь, синь исте свете матере циркве на 1775 мисеца иꙋлиа 25.

Запис у рус. шт. књ. у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

1777.

*5883 Сiа светанïа и божественанïа книга, глаголеманïа прологъ, монастира Добрићева, храма введенiа богородици, подписа азъ многогрешны иеромонах Стефан, постриже . . . исте свете обители, родом Коïовићъ из Требина, на ҂а҃ѱ҃о҃з҃ мисеца му(?).

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

1778.

Види бр. 5854.

5884 Прѣстави се Неѡфитъ владика самоковскiи въ лѣто ҂а҃ѱ҃о҃и҃ мѣсеца априлïи ѕ҃i҃ день.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 68.

5885 Ѡплѣни сѧ и изгориха манастиръ светагѡ отца нашего Ї҆ѡанна въ лѣто ѿ Христа ҂а҃ѱ҃о҃и҃ мѣсеца авгꙋста ѕ҃і день четвертокъ оу саминꙋвание. Ѳеодосїи грѣшнїи и пѣвецъ.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 29.

*5886 На 3 марта 1778 ꙋ Добрићевꙋ манастирꙋ, Ерцеговина. Само нека се зна колико има манастира ꙋ Москви :130: сто и тридес хиљада що іе на писмꙋ великие циркава :150: сто и педесет хиљада. Пред царскимъ двором имади ꙋ двие цирквe позлаћене, на едноИ има :18: трꙋла позлаћени, а на дрꙋгоИ :15: петнес; на саборноИ циркви ꙋ кꙋбета позлаћени, на св. Ї҆ованꙋ :1: едно кꙋбе позлаћено. И тꙋ има царево зноно шесь :6: шезака широко, :4: четири педи ꙋскамꙋ(?) дебело :120: сто и двaес лꙋди за коноп тегле. Двести ћетерес хиљада воске царева врата ћꙋваіꙋ. Има мостъ на води Москви, има на немꙋ дꙋћана ћемерли :120: сто и двадес од камена и од дирвета. :8: осам стотина има болара, :70: седамдесет хиљада ꙋ свакога ханџалиіера. По хиљадꙋ ханџалира има манастир пресвета Троица. Има та манастир :7: седам хиљада поповина, и ꙋ тиіем поповинама :80: осамдесет хиљада воске: четрдесет хиљада ћꙋва манастир, а четрдесет хиљада иде царꙋ на воскꙋ. Има седам галиіа манастирские що тргꙋіе за манастир. Има ꙋ Киіевꙋ св. апостол Андриіа, има ꙋ немꙋ триста светаца целокꙋпи(н)ие. На Црноме Морꙋ има манастир св. Арандиіо, има ꙋ немꙋ калꙋћера :5: пет хиљада. :5: пет хиљада ꙋ Новом градꙋ :4: четири хиљаде калꙋћера, ꙋ девећꙋ манастирꙋ :6: шесь хиљада калꙋћерица све дивоіака.

Запис у рус. штамп. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

1779.

*5887 Сию светою и доушеполезною книгꙋ, глаголеми Камень вериь, приложи раба божя Міліца, Аћи-Дмитро-

вица ѿ предела Сараева ȣ светі монастір Добрићево, храмь введеніе пресвете владичице нашеа богородице и присно дѣве Марие. Списа се ȣ Сараевȣ на 1779.

Записи у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

*5888 Книгȣ, глаголеми поȣченіе Ефрема Сирянина, приложи Христȣ раб божи Їѡанъ Радивоевићъ. ѿ предела Сараева, ȣ свети монастирь М. Добрићево, храмь введение пресветие владићице наше богородице, при реце Тмȣши, за свои вечни спомень. Годата прести(?) на 1779 Рȣкою ермонах Моисие Добричевацъ трȣдивши са.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

1781.

*5889 Знано бȣ кадъ слȣжи архиереи киръ Иѡаникие призренски ȣ свети монастиръ месеца июла 1. 1781 со попа Милоша и ђакона.

Запис у олтару цркве св. Врачева у селу Зочишту. — Исписао г. Ст. Димитријевић.

*5890 Сиа светаіа і божественаіа книга, глаголемаіа минесословь, мне Томе Баїовића, и приложи е ȣ манастир Добрићево їеромонахȣ Стефанȣ, пострижникȣ исте вишерећене ѡбители, за свои внећни спомень. И ко би е из исте цирквe смакао, да ие проклет ѿ господа бога (и) исте свете цирквe. На 25 неомвриа 1781, ва Сараевие.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

1782.

*5891 Сию книгȣ Добрићевацъ Захарие ѡбнови, дѣани апостолъ, 1782.

Сію светою книгȣ, деіани свети апостолъ, ѿбнови иеромонах Захарие Добриђевацъ Пареҗанинъ ценою гроша 2 и по. 1782.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

око 1782.

*5892 Сия светая і божествена книга ермонаха Захариа Добричевца.

Запис у рус. шт. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

*5893 Сія светая божественная книга, Дамаскина, іеромонаха Захарія Добрићевца, подписа Перо дакъ, Захарин сестрич ȣ Сара(јеву).

Запис у рук. ман. Добрићева. — Исписао г. Л. Нинковић.

1785.

*5894 Сию святȣю и божественȣю к̀нығȣ, зовшми їр'мологъ, приложи раба божїя баба Рȣжица у святы монастиръ Рыбницȣ за свой вѣч'ны споменъ, Богъ да просты. 1785, мар'та 8-гѡ.

Запис у књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1786.

*5895 Сия светаа дȣшеползная книга мнѣ грешномъ свещеноиерею Саве Живковича ѿ места Призрена, подвеза и саписа[1] на лѣта 1786 марта 27.

Запис у рук. Н. Б. бр. 827.

[1] Записао запис, рукопис је ранији.

1789.

5896 Исписа сѧ въ лѣто ҂з҃с҃ч҃з҃ маіа 10, поп Ѩнікїем.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 27.

1790.

5897 Сїю дꙋшеполезнꙋю книгꙋ собрах аз Ιѡаникїа їеромонах и повезах, но нес(тъ) с҆ начала, понеже в небреженїе пометаема бѣ, ꙗко ѿ старих рꙋкописни, неискꙋсна в правописанїѧ, и не брежехꙋ ѡ неи. Аз же поелико ѡбретох и прочтах и разсꙋдих быти ѕѣло дꙋшеполѣзна и есть, аще и старописна, и изгꙋбили сѧ тетрадїи, и все в҆ редъ не обрѣтох да половжꙋ, положих же ꙗко же ѡбрѣтох, и переплетих еѧ рꙋкою моею в҆ лѣто 1790, да чтꙋщїи в нею помѧнет и мене грешнаго.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 51.

5898 Сеи отечникъ монастира Рылскаго, да никтоже себе возметъ егѡ под клетвою. Серафим Дабробосанскїи 1790-го года.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 51.

1791.

5899 Знано бꙋди кога се започе велика ваталїѧ (баталија?) Тꙋрчинъ сось Моск(о)ва; тогава беше велика размирица и скꙋпотиѧ 1791 ҂а҃ѱ҃ч҃а҃.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 83.

1795.

*5900 Сїю святꙋю книгꙋ, зовомꙋ октоикъ, ѿкꙋпи рабъ божїи Михаило Марковичъ ѿ села Бранковина, себѣ вѣчни споменъ и братꙋ Гаврїилꙋ, синꙋ Дамянꙋ, Кꙋзманꙋ и прочимъ домашнимъ. И ткои би священникъ или дїаконъ или пѣвецъ ѿнеѡ церкве бранковичке, храма святыхъ силъ Михаила и Гаврила и прочикъ, проклетъ да бꙋдетъ якоже Анна и Каїафа. Мѣсеца септемвра 12, 1795-г

лѣта. Прежде речени Михаилъ даде за сію книгꙋ 16 гроша. Подписа П:ма С., да воздасть емꙋ ѿ господа милость сторицею.

Запис у рус. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Захарија Поповић.

1796.

5901 Сія исторія ѿ сербскихъ царѣ и кралѣ, юже преписахъ дякъ Николае Глигоревичъ из села Белотича, тѣмже .... (види бр. 3628) ... Ѿ рожства Христова ҂а҃ѱ҃ч҃ѕ҃. лѣта господкя, мѣсеца марта ·з҃· дне у селꙋ Белотичꙋ, надстоаніемъ протоереемъ Геѡргіемъ Беричемъ. Конецъ.

Запис у рук. Рум. Академије у Букурешту. — Сборникъ II одѣл. Петр. Акад. за 1904, 212.

*5903 Сия божественая книга, глаголемая (пролог) ѿкꙋпию рабъ .... Никола Ивановъ Иванꙋ, Полекси и Петко ꙋсопшихъ за вѣчни споменъ, богъ да прости. Цѣна 10 гроша; лета 1796 месеца септ. 8 денъ, понеделника.

Запис на прологу у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1796., 1808.

*5903 Сия божественая книга, глаголемая прологъ, ѿкꙋпи рабъ божи Петакъ Симеѡновичи из села Мезграя Стеванꙋ, Кирко, Лꙋки, Илиʻци (Илинци?) за вѣчни спомен, цѣна 10 гроша, при свои дꙋши, месеца мая 20, 1796.

*5904 И паки из робства ѡдкꙋпї ю Стефанъ Ї́лићъ, и приложи ю ꙋ митрополию зворничкꙋ, 1808 декемра 12.

Записи у рус. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1797.

5905 Лѣто же господне ҂а҃ѱ҃ч҃з҃· воста нѣкїи подобен вишереченомꙋ Патрѡнѣ,[1] имѣнемʻ Османʻ прозванїем Па-

сваит ѿ град Видин, и многое множество собрал и двиг сѧ бранїю воюѧ, даже и до Срѣдца града прїиде.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 58.

[1] Види бр. 5776.

5906 Да се знае кога беше попь Кїпрїѧнь ѿ Кратово вїласть, ѿ село Лесново, Їванов сынь, како прїде, покалѹгерї се ѹ манастїрь Рїльскї, лето ҂а҃·ѱ҃·ч҃·з҃·

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 11.

1797., 1298.

5907 Андима пригѹмена (проигоумена, или: при игумана?) оученикъ 1798, аще ктѡ имать егѡ посвоити, илї оукрасти, да мѹ е соперникь светы ѡтець на ѡнʼзи светъ ҂а҃·ѱ҃·ч҃·з҃·

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 47.

1798.

5908 Егди беше истезание ѿ васеленски патрихарь ради манастирь Рилски 1798.

Запис у рук. Рилском. — Спростр. Опис 47.

1801.

*5909 Сї чивть скова раба божа Елисавета, дещеръ ї аѣи Їова Вѹковича, сѹпрѹга Риста Селака на 1801 ѹ намастир Дричево, богъ да прости.

Натпис на ћивоту у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

1802., 1805.

*5910 Сеи божиа, їменомъ нови заветъ, тасметна ѡстишие вашопи(!) Зворника на їладѹ ї ѡсамъ стотина ї петво лето.

*5911 Назначена їюлїа 22-о 1802 в' богоспасаемои епархїи Зворничкои в' общемъ градѣ Зворницѣ, собственою рꙋкою їеродїакѡна Мѡѷсеа Радовановича, постриженика общежителнаго манастыря Фенека.

Запис у рус. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1806.

*5912 1806(?) Ведомо бꙋди всакомꙋ сꙋдꙋ и правди каде прифати Шиакъ Сѣницꙋ и Пещеръ и попали Пазаръ и ѡстави и Сѣницꙋ и Пазаръ.

*5913 И то лето ѿметнꙋ се Васоевићъ и Хасъ, и доидоше Шиаци ꙋ Васоевиће, похараше Бихоръ, и попалише Васоевићи и Хашани и ѡстали Брђани.

Запис на листу у Н. Б.

1808.

Види бр. 5904.

*5914 Сию книгꙋ ѿкꙋпи Мїхо Ковачевићъ (....Ђеро Матић, Милош Ковачевић, Цвїетинъ Їѡвановић, Перо Вꙋићъ Еремия Марковићъ и — Сараеваї, и приложи ю ꙋ митрополїю Зворничкꙋ 1808 декембра 12.

Записи на рус. штамп. минејима у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1809.

*5915 Ся книга божсвная, їменомъ молно пѣение новѣе годинe ї проче на свакꙋ пот(р)ебꙋ господꙋ Їсꙋсꙋ Христꙋ богꙋ нашемꙋ, ї кꙋпи е Ристо Дꙋчеръ ꙋ варошъ на 1809. за своюдꙋшꙋ.

Запис у руск. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1811.

*5916 1811[1] понови се монастиръ Троноша.

Запис у рус. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

[1] Последња цифра личи мало на 7.

*5917 † Сїе звоно приложи г. Антонїе Богићеви, воивода во крамꙋ покрова матере боже, Богић . . . Ефта, Милоша синва егѡ у Лозницꙋ 1811 лѣто.

Натпис на звону у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1813.

*5918 Сія тришдъ постдни 50 гроша Евтана Шотрича из Мостара, ꙋзо га ꙋ Томе ꙋ Биелини на 1813 мѣсеца марта день 18 за гроше 24=24. Писа Ето Шотрич из Мостара ꙋ Биелини ꙋ кꙋчи Їѡве Матича.

Запис у рус. штам. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никковић.

1814.

*5919 Сия книга минеи святаго храма святая Троице,[1] подписа ею Стефанъ Їованѡвићъ, месеца ноемрия 9, года 1814 лѣто.

Запис у рус. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

[1] Тавна?

1818.

*5920 Писа Їосифъ Поповићъ ѿ села Папраће, писа ꙋ З(в)орникꙋ кодъ Томе маћистора. Тадаи беше родъ . . . година; бияше жито бѣеше ꙋ Лешници по 3 паре, ꙋ Зворникꙋ по 5 пари. 1ѡ18 марта месеца 6.

Запис у „тефтеру“ г. Зах. Поповића у Зворнику: по његову препису.

1819.

*5921 Сеи заповѣди божествене преписа во училище юности Зворничкои и окреснимъ странамъ Живко оучитель зовоми Марковичъ и наставнiк юности при митрополит8 Гаврил8 Зворничкомъ и Градачкомъ и прочая; соверши ся оу Зворник8 мѣсеца июлї 31-го, лѣта ѿтъ рождества 1819; погодно время бистъ.

Запис на рукоп. у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1816., 1818., 1819.

*5922 Сеи божественая книга, зовомая апостоль, зворничке митрополие, жители общи ѿкоупи за 20 гроша декемра 9-го 1816 учитель зворничке вароши, при митрополит8 Гаврил8, зворничкому архипастир8 ї прочи дежавих(!) нахия ї села.

Подписа Авваку́мъ Поповичъ изъ села Ликодре 1819 ї8лия.

Учителъ зовомї Марковићъ 1818.

Запис на апостолу штампаном „во градѣ Вїеннѣ ҂а҃ѱ҃ч҃г҃“ у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

1820.

*5923 Бистъ егда пороби Османъ паша монастиръ Троиц8[1] месеца декемврия 28 1820.

Запис у руск. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

[1] Тавна?

1824.

*5924 Сїе светое еѵгелїе окова Сока Новаковича въ манастыръ Добричево. Дѣлатек бистъ Ѳеодоръ Кр8нiч. в Сараево месе́ца ноемврiя ·к҃·е҃· ҂а҃·ѿ҃·к҃·д҃· 1824.

Ѡкова се ѡво свето еѵгеліе сребромъ рабомъ божіѡмъ Соком, сѹпрѹгомъ почившагѡ раба божіегъ Їѡанна Новаковича, емѹ за дѹшѹ, и братѹ Їѡаннѹ, и матери Ефиміи и сестри Маріи, и дщери Анни, и братѹ Миħи, и тетки Соки, и баби Ефронисіми за дѹшѹ ихъ. Господе, сподоби въ вѣчномъ блаженствѣ и поминающыхъ и опоминающихъ, аминъ.

Записи на окову и на листовима у рус. шт. књизи у ман. Добриħеву. — Исписао г. Л. Никковић.

1814.—1825.

*5925 Боже, во имя твое нека се зна колико ѹзе пара церковние ферфара день 1.: керсташа 5, крїлаша 4, директаша 4, еданъ францѹз — дѹката 5, една маħария.

*5926 Боже, во имя твое нека се зна колико держа Четкѡ Савичъ ключъ 3. године и ѹзе гроша 2 стотине на 1815 гроша 10050[=150] . . даде месеца юнна день 29 попѹ Стеванѹ гроша 65, и ѹзо попъ Стеванъ церковние гроша 80 на 1814 месеца марта день 6.

*5927 Боже, во имя твое нека се зна какѡ попъ Иѡво клѹчъ на 1815 година ѡ Петровѹ данѹ зглави мѹ гроша 72, и ѹкрадено мѹ гроша 10. Нека се зна попъ Иѡвѡ држа и дрѹгѹ годинѹ, зглави мѹ 42 гроша. Паки даде за кѹтию 20 гроша = 1817 месеца юнна день 29. Попъ Иѡво 3 године зглави 62.

*5928 Боже, вѡ имя твое нека се зна какъ попь Їѡво 4-тѹ годинѹ, зглави мѹ гроша 50; 5-тѹ зглави мѹ гроша 34 и по.

*5929 Боже, во имя твое нека се зна како попъ Їѡвѡ держа 6 годинѹ клѹчъ, зглави мѹ гроша 27. Нека се зна какѡ держа гѡдинѹ, зглави мѹ 44 и пѡ.

*5930 Боже во имя твое нека се зна када се црква градила на 1823. Попъ Їѡвѡ держо клѹчъ, зглави мѹ година 22 гроша.

*5931 Боже, во имя твое нека се зна попъ Їѡвѡ держа 9 годинѹ клѹчъ, зглави мѹ 44 гроша.

*5932 Боже во имя твое нека се зна када держа .... Миланичъ клѹчъ ѡд цер(к)ве на 1825, зглави мѹ годїна 50 гроша, и узе на фаїдѹ за годїнѹ 5 гроша, ї за негъ платацъ попъ Стефанъ ї Ѡбренъ Савичъ.

Записи у „тевтеру" г. Зах. Поповића у Зворнику; по његову препису.

1842.

*5933 Сия книга молебная ектенія їеромонаха Василіа слѹжителя ѡбители требинскія, храма воведенія пресветыя богородици, сирѣчь Добрнова монастира. Сія писахъ и градихъ вишереченомѹ дѹховникѹ азъ грешніи іереи Геѡргіе Продановичь ѹ Фочи лѣта господна 1842 месеца 20 денъ їѹніа совршихъ сія.

Запис у рук. ман. Добрићева. — Исписао г. Л. Никовић.

Недатирани записи

5934 Сии триѡд полоутьк послѣдни комат исписа се оу светои Синаи роукою рабъ божиих иеромонах Иꙗкова и грѣшни Ѡник(н)ие светомоу архистратигоу, црькве срьбскые оу Иерусалимѣ, извода светогорскога правога, все на редоу, и сь типикомь и съ ѡхтанкомь ништа да не липса, извода новога, нь истинь боугарскога иезыка, терь богь вѣсть велмо ние.

Запис у рук. краја XIV века патријарш. Библ. у Јерусалиму. — Красносељцев 7. — Биће око год. 1375; упор. бр. 144.

5935 Сїа книга благочьстиваго господина деспота Стефана.

Познијe, другом руком:

5936 И приложи се въ свѣтих мьтстир' глаголим Зеноуь, иже wбитель свѣти Геwр'гіе.

Запис у рук. Њамецког манастира. — Сборникъ II одѣл. Петр. Акад. за год. 1904, 649.

5937 Слава съвршителю богоу о всемь. Поменитє же и троудившаго се Иакова, а҃.

Запис у рук. XV века у Рум. Нар. Муз. у Букурешту. — Сборникъ II одѣл. Петр. Акад. за 1904, 454.

5938 Сїи типик светаго Гиеwргїа Зѣниwфа.

Записи у рук. Рум. Нар. Музеја у Букурешту. — Сборникъ II одѣл. Петр. Акад, за 1904, 352.

5939 Сїа книга манастира Зенофа. Дал(?)ꙋ иїе просто ко е ће посвои . . .

Запис у рук. Њамецког манастира. — Сборникъ II одѣл. Петр. Акад. за 1904, 653. Оваквих записа има неколико.

*5940 Слава съвршителю богꙋ давꙋшомꙋ начело и кон'ць.
Никола[1] писа[1] грѣшны.

Запис у рук. XVI века Н. Б. бр. 801.

[1] Ове две речи тајном буквицом.

5941 Писа се сы wхтанка ·а҃· глас въ таково врѣме доклє перо ѿ калама ра҃ дв хартїе до тоу мастило ледь, нь мы не имакше где глави подклонити, писахwм тогда.

5942 Поменетє, чьстныи мои wтци и възлюблена братїа, мене нечистаго и настраннаго въ чловѣцѣх, понеже что сътворити не съвѣмь ѿнꙋдь.

Запис XVI века у рук. Патријарш. Библ. у Јерусалиму. — Красносельцев 11.

5943 Коньць до здє симь богодъхновенныимь словом, ихже ѿ еллин'скаго писанїа на бльгар'скыи езыкь прѣтвори чьстнѣи и изреднѣи по истинѣ въ wтцехь дивныи кvр Дїwнисїе, ѿ книгы иже въ светых wтца нашего Їwанна Златоустаго и езыкомь и оусты.

Запис у рук. XVI века у м. Рилском. — Спростр. Опис 60.

*5944 Саписа се сїа света и божествьна книга минѣи бь монастири Кwпорини, при игꙋменꙋ Ѳеwфанꙋ сь братїами.

Ѹви, ѹвы, горе, рече, писав'шѹмѹ, ꙗкоже апостоль глаголет: ѥдва праведникь спасет' се, азь грѣшни где ꙗвлѹ се.

Запис у рук. XVI—XVII века у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

5945 Приложи Нѣкѡ златарь сь кратомь своимь Богданомь и Батѹла(?) ѹ свети поменїкь ѿ град(а) Рѹси-а͡ тетроѥваггель за своюо дѹшѹ ї за своих родитель, монастирь Рила, да пишемо ѹ поменикь Стоана, Иерина подрѹжие и Иеа, Богдана и Ѧггелинѹ и Радѹ и Неделка ѹ Рилѹ монастирь.

Запис XVI—XVII в. у рук. Рилском. — Спростр. Опис 10.

Ако се овај запис односи на ово јеванђеље да је приложено онда је старији од 1577 год. јер је оно тад оковано, види бр. 735.

5946 Да се знаѥ како ѥ приложень сьи ѡтьчники вь монастирь Сопотьски вь ихгенѡневи г͠а б͠а г͠с х͠а(?)

Запис XVII века у рук. Рилском. — Спростр. Опис 52.

5947 Сїꙗ книга Макзимока.

Запис у рук. XVII века у ман. Рилском. — Спростр. Опис 18.

5948 Изволенїе и поспешенїе и помощїи божїи, сие книги, божьственое еѵгелїе, сьврьши се месеца априла ·з҃· дьнь при игѹмена ер'монаха Їѡсифа, и прѣчистые и прѣхвал'ниѥ и прѣславны владычице нашеи богородице и присно дѣвы Марїи, слава тебѣ, царѹ небесныи, за нас грѣшных породи се, за нас и крьсти се, и за нас рады распе се на крьсть, и вьскрьсе трѣты дьнь за мирь грѣшных. Братїꙗ моа, где ес(ть) слово неисправлено, исправлаите, и нас не кльнете, а вас богь да ви простит, не писа аггель нь рѹ....

Запис у рук. XVII в. у Рилу. — Спростр. Опис 11.

*5949 Сиꙗ книга светаго Николе селоу Глѹхе.
Село Глѹхе пѹпї (кѹпї?) сїю книгѹ триводь.

Записи XVII века у ст. шт. кн. у Н. Б. бр. 187.

5950 Сїю книгѹ сьписа проигѹмен Петронїе своемѹ монастирѹ зовом Завала, богь да га прости.

Запис у рук. XVII века у ман. Завале. — Наставник 1904, 35.

*5951 Сїю книгꙋ кꙋпи Пеа Потрꙿчик за ·ꙁ҃·є· ас. и приложї ю светомꙋ Николае, богь да га прости. И кто ю кє ѿимит ѿ светаго Николе да є проклеть ѿ господа бога и прѣчистїє его матере и ·т҃·и҃·ї҃· светых ѡтць и ѿ светаго Николе и всех светых въ си вѣкь и бꙋдꙋщи, аминь.

Пеа кꙋпї и петрахїл за ·р҃·и҃· ас. и приложї ю светомꙋ Николе.

Запис XVII века у рук. Н. Б. бр. 804.

5952 Азъ Ѡсїфъ Брадати оу посницꙋ прочетох прї егꙋмена Герасима и клисара Васїлїа. Ва нихно лето направиха се ·г҃· посници.

Запис XVIII в. у рук. Рилском. — Спростр. Опис 103.

5953 Да се знае сиꙗ кнїга како кꙋпи Дїмовь село Белчинї .т҃·ч҃· аспри, и приложи ю вь село Белчи, вь храмꙋ светаго Нїколи и светие Петки, да слꙋжить за неговꙋ дꙋшꙋ, и за Михалово здра(вїе). И кои се по(кꙋ)сить та ꙗ изне(се)ть из светаго Нїколи, светие Пе(т)ки, да моу е порꙋчникь на стращеми сꙋдищемь, аминь.

5954 Сию книгꙋ приложи попо Геѡргие ѿ село Белчинь оу светаго ѡца.

Записи XVIII в. у рук. Рилском. — Спростр. Опис 35.

*5955 Село Перꙿникь. Да се знае. Златань, Перинь синъ, повеза сиꙗ книга за своꙗ дꙋша, и за свои родителе (е)го. Писа и ѡца Пера, и мати Елка, и подрꙋжие Стоꙗна.

Запис XVIII века у рук. Рилском. — Спростр. Опис 36.

*5956 Сї чивотъ приложи їеромона Арсенїе Станишич во храмъ веденїе Добричево.

Натпис XVIII в. на ћивоту са св. моштима у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Никовић.

*5957 Сие писмо попа Цвие ѿ села Лисе ѿ нахїе Пожеске и беше родомъ подриетломъ Зецъ, и штац мꙋ богъ

и маика м8 земля. И приће ко рам8 светом8 арангел8 и Николи во подкрилие планине Кобиле, монастиръ Ковила, и т8 8 поп бе кал8ђера 7 и иг8манъ Данило. Посл8жи поп Цветко свет8 обитељ8, и богъ да м8 поможе ем8, аминъ.

Запис XVIII века у рук. Н. Б. бр. 836.

*5958 Сию книг8 приложи рабь божи Петар Ћепановић 8 манастир Добрићево и сатвори себе вечни помень ва б8д8щи векъ, аминь.

Запис XVIII века у рус. штамп. књизи у ман. Добрићеву. — Исписао г. Л. Нинковић.

*5959 Да се зна кад би Ћ8прилићъ на Ѹр[8менлию? . . . .]
На Зворник8 месеца омрїа д . . . .

Запис XVIII века у ст. штамп. књизи у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

*5961 . . . . Стефан . . . . купи у Новом Саду оу . . .
Сеи книга требникъ попа Марка, отк8пи е рабъ божи Гавро и Спасое за 10 гроша.

Запис у требнику штампаномъ „въ царств8ющемъ градѣ Вїеннѣ ҂а҃ѱ҃ч҃і҃“ у Зворнику. — Исписао г. Зах. Поповић.

Гробни.

*5962 **Се лежи Милыць Црьничь; добрѣ живь, добрѣ и 8мрѣ. Сина 8 нега не бише, синовьцы сами постван том8(?). Писа К8ль д8кь.**

Гробни натпис у селу Глувини, Зворнич. котар. — Исписао г. Зах. Поповић.

*5963 **Се лежи Болько на [с]воеи з[е]мли н[а] племенит[и] на . . .**

Гробни натпис у селу Малешићу, котар Зворнич. — Исписао г. Зах. Поповић.

[*5964] **Си бѣлѣгь поставивь и писа Богиша.**
. . и . . ли . . он . . брат8 жиль би . . . вичемь Б . . еи по.

Гробни натпис у с. Градини, кот. Зворнички. — Исписао г, Зах. Поповић.

[5965] Я се лежи Вѹкобраћ Толаћевић кожи раб. Я се гроб мѹ дела син мѹ Радона Тѹдмоћ .... па...т олиће ле...не.

Натпис на гроб. камену у Мирушама. — Д. Б. Источ. 1900, 310.

[5966] Я се лежи Вѹкобраћ Чѹрћевић.

Натпис на гроб. камену у Мирушама (Билеће). — Д. Б. Источник 1900, 309.

[5967] Я се лежи с сином Радисавом а с(е) ленже(!) на свои племенитои. Оваи камин(!) Ненад отац с вечне помени постави синѹ мом жупанѹ Раданѹ и синѹ мѹ.

Натпис на гроб. камену у Шиповцу (Херцеговина) — Зора 1898, 327.

Око слика.

5968 ....рак ба Вльносава ктиторица подрѹжіе Влькашинѹ.

*5968 .... ктиторь .... сего стго.

*5970 Помѧни господи грѣшнаго рака своего Ѳеѡдора зографа пис.....

Записи XVI века у разрушеној цркви Руденици (код Велућа, окр. Крушев.) — Исписао г. Ст. Станојевић. — Види још бр. 5129.

5971 Прими моление рака своѥго, ѡ прѣчистаѩ, малоѥ сиѥ потьщанниѥ, Геѡргиѩ, Иновь синь.[1]

[1] Ово је исти запис који је нетачно наштампан под бр. 4667, што се овим замењује.

5972 Прими моление, ѡ пречистаѩ, раке своѥ Зоре.

5973 Прими моление рака своѥго, пречистаѩ, Манола.

Натписи око ликова у ман. Крепичевцу. — Наставник за год. 1904.

Познији записи и натписи

Види бр. 5543., 5693.

1537.

[5974] Госпожа его Ерина в лѣто ҂з҃м҃е. м. маіа .. день.

Натпис на икони која је 1753 г. била у Крушедолу. — Опис манастира 286.

1622.

[5975] Исоусь Христось. Сїе честное древо понови се в҆ лѣто ҂з҃р҃л҃.

Запис на крсту који је 1753 год. био у Вел. Ремети. — Опис манастира 331.

1634.

[5976] Изволением отца и поспјешением сина и совершением свјатаго духа, сеј божествени храм свјатаго Сретение Христово, пописа се при патриарху сербском кир Пајсеју, и при митрополиту бјелградском (без имена), и при игумену крушедолскому кир Михаилу с братијами. И откупи Анастасиа припрату, бог да прости, во љето ҂з҃р҃м҃в҃.

Натпис који је био на филијали Крушедола 1753 год. — Опис манастира 311.

1645.

[5977] „Икона средња богородичина, јуже приложил хажи Иларион митрополит бјелградски и сремски в љето ҂з҃р҃н҃г҃.“

Била у ман. Крушедолу 1753 год. — Опис манастира 288. — Да не буде ово иста икона, која је под бр. 1388.

1655.

[5978] Сеј иконе ктитор бист митрополит бјелградски и сремски хажи Иларион. Устроил в љето ҂з҃р҃ѯ҃г҃.

Натпис на икони која је 1753 била у Крушедолу. — Опис манастира 285.

ДРУГИ ДОДАТАК.

1712.

*5979 Сие светое еѵанћелие приложи печ8йски владика Никанωръ монастир8 Кр8шедол8 ҂а҃ѱ҃в҃ı҃
Богъ да прости. Прохоръ(?)

Запис у књизи у прив. рукама. — Исписао г. Ст. Станојевић.

1761.

5980 Сїа кріла пріложи Марко за здравле 1761.

Запис на дверима у ман. Крепичевцу. — Наставник за г. 1904.

1780.

5981 Сїѧ сватаꙗ и божественаѧ книга, глаголемаѧ сваташе еѵгелие, ѿт мѡнастирь Крепичевацъ, храм оуспениѧ пресвѧтие богородице, приложи ю рабь божи Гоики Павловичь ѿт села Ꙗбланице, ѿтк8пи ю себе за вечни помень на 1780 гѡ. мѣсеца нѡемриѧ і день; 50 гроп.

Запис у рус. штам. књизи у м. Крепичевцу. — Наставник за год. 1904.

1809.

5982 1809. гѡди мѣсецъ мая 17 дне, да се знае какѡ азъ Акакїи їеромонахъ придохъ от Светія Адонскія Гори оу манастиръ Крепичовецъ, та ме поставиха ѿт

сѹдѹ црноречкомѹ ігѹмена ве тиѧ монастиръ, глаголеми Крепичовецъ, храмъ пресвятіѧ богородици оуспениѧ, сѡ произволениемъ господара Велка вѡевѡда і кнеза Милисава. И предадоха ми вещи манастирски: евангелие, апѡстѡлъ, требникъ велики, два опщака празнички, іединъ ѡктѡикъ 5-го г., ѥдна книжица, 12 евангелиѧ страстни, кѡтель гѡлемъ, 10 сахани, ѥдинъ тиганъ, ѥдинъ ібрикъ, хашовъ, секира, трнокопъ. Ї заради това писахъ своею рѹкою грешни азъ Акакіи іерѡмѡнахъ, крепичовски ігѹменъ, кои дерзне тия вещи да ги ѡсвѡи, їли да ги изнесе ѡт монастира на дрѹга стран, да ѥ анаѳема, і да ѥ прѡклеть ѡт триста и ѡсмнаесе богоносни оци, дрво і каменъ і железо да ѥ распе, тай да не се распе, і светая бцѡродица да мѹ бѹде сѡперница на вторѡ пришествиѧ і ѡт мене грешнагѡ да ѥ проклетъ, аминъ.

Запис на рус. штамп. књизи у м. Крепичевцу. — Наставник за 1904.

1831.

*5983 Во славѹ святыя ѥдиносѹщныя животворящія и нераздѣлимыя троици, отца и сина и святаго дѹха, повелѣніемъ при благовѣрномъ и державномъ великомъ князѣ и тосподарѣ Милоше Ѡбреновичѣ, и при сѹпрѹгѣ ѥгѡ благовѣрной господаринѣ великои княгинѣ Любицѣ, при наслѣдникѣ его благоверном господарѣ и велиѣомъ князѣ Миланѣ Милошевичѣ, и при благовѣрном господарѣ и великом князѣ Михаилѣ Милошевичѣ, и при благовѣрныхъ господарѣхъ и великихъ князѣхъ братіи ѥгѡ Їѡаннѣ Ѡбреновичѣ, Ѥфремѣ Ѡбреновичѣ, державахъ всея Сербіи, благоволеніемъ же свьятѣйшаго сунода напїсах ся книга сія еугеліе святыхъ страстеи господа бога и спаса нашего Ісоуса Христа мѣстѣ Бранковинѣ, въ лѣто ѿ сотворенія міра ҂з҃.т҃.л҃.д҃., ѿ рождества же по плоти бога слова, індікта .г҃. мѣсеца марта .л҃. день ҂а҃.ѡ҃.л҃.а҃. года.

Азъ рабъ грѣшни написахъ сїе святое ангелїе ѿ р8кою Илїа Ѩковлѣвич, рождены ѿ цесаро-края(!) прѣдѣли сремскаго оу мѣст8 Сѫрчин8, петроварадинскїя регименти, и бысть оучитель оу сел8 Бранковинѣ в҆ дом8 господина Мадей Ненадовича, протопресвитера Валѣвске нахїе, и прилажем храм8 святыя троици мѣста Палеж8, в҆ лѣто ҂а҃ѱ҃л҃а҃ мѣсеца марта л҃ день.

Запис у рук. Н. Б. бр. 835. — Исписао г. Ј. Томић.

РЕГИСТРИ.

I.

НА ЧЕМУ СУ ПИСАНИ ЗАПИСИ И НАТПИСИ.

—

Поговори (и предговори) писаца на рукописима: 5—7, 14, 19, 20—22, 24—27, 34, 37, 38, 43, 44, 48—50, 52, 54—56, 58, 59, 64, 65, 67, 68, 73—76, 78. 84, 87, 89—91, 94, 97, 99, 100, 102—104, 107, 109—112, 114, 115, 117, 121, 125, 127—129, 132, 133, 140, 142, 144, 148, 149, 153, 155—157, 161—163, 169, 170, 172, 173, 177, 179—186, 189, 201. 204—206, 211—229, 235, 239—241, 244, 247—251, 261—264, 266, 267, 277, 278, 281, 285, 291, 293, 296, 301, 305, 309, 313, 315, 316, 320—325, 328, 332—339, 341—344, 346, 349, 351, 353, 355, 356, 360, 375—377, 388, 393—396, 399, 401, 402, 404, 405, 407, 409, 410, 412, 414—417, 419, 420, 422, 424, 425, 427, 428, 435, 436, 441, 446—448, 451—453, 455, 456, 362, 465, 466, 471, 472, 475, 476, 482, 484. 489, 492, 497, 501, 506—509, 511, 515, 516, 520, 525—527, 531, 533, 537, 538, 542—546, 549, 553—555, 558, 559, 561, 563, 567, 568, 472, 573, 576—578, 580, 584, 590, 596, 598—600, 605—607, 611—613, 615, 618, 622, 623, 625, 629, 631, 633—637, 645, 649—654, 660, 661, 663, 667, 672—674, 676, 677, 679, 680, 684, 692—298, 701—707, 716, 717, 720, 721, 725, 730—732, 734, 738—744, 747—752, 755—762, 764—766, 768, 770, 772, 774, 775, 778, 779, 785, 786, 792, 796, 801, 802, 804, 806—809, 811—813, 818, 820—823, 828, 831, 844, 847, 848, 850, 852, 853, 858, 861, 864, 865, 867, 873, 875, 878, 879, 881—883, 887, 889, 892, 893, 895, 896, 899, 900, 902—904, 911—916, 922, 923, 928, 930, 931, 935, 937—939, 953, 956—960, 964, 969, 972—974, 979—981, 993, 995—997, 999—1001, 1004, 1006, 1017, 1018, 1021, 1029, 1030, 1033—1037, 1041 1043—1045, 1050—1054, 1059, 1066—1068, 1081, 1082, 1092, 1094, 1107, 1108, 1111, 1112, 1114 до 1116, 1130—1132, 1135, 1136, 1147, 1149, 1151, 1152, 1162, 1174—1176, 1191, 1192, 1194, 1200—1202, 1210, 1221, 1222, 1233, 1234, 1236, 1247—1250, 1254, 1256—1258, 1264, 1269, 1272—1274, 1278, 1280, 1281, 1285—1288, 1303, 1308, 1309, 1312, 1322, 1323, 1326—1329, 1339, 1345, 1346, 1353 до 1355, 1361, 1365—1368, 1370, 1373, 1377, 1381, 1383, 1384, 1403—1408, 1413, 1414, 1423, 1426, 1434, 1436—1439, 1447—1452, 1466, 1469, 1470, 1482, 1492, 1502—1504, 1509, 1512, 1516, 1524, 1525, 1527, 1528, 1539—1542, 1552—1555, 4570, 1579—1581, 1591, 1592, 1601, 1617, 1632—1636, 1637, 1638, 1644, 1648, 1650—1652, 1654—1658, 1671, 1683, 1699—1701, 1706, 1714—1716, 1736, 1738, 1745, 1755, 1760, 1774, 1786, 1788, 1789, 1825, 1836, 1840, 1841, 1854, 1857, 1887, 1914, 1926, 1927, 1937, 1951, 1953—1956, 1975—1978, 1985, 1996, 2051, 2054, 2055, 2080, 2087, 2088, 2098—2101, 2126, 2128—2130, 2147—2150, 2157, 2159, 2165, 2166, 2186, 2234, 2235, 2241(?), 2242, 2252—2254, 2275, 2277, 2292, 2293, 2327, 2329, 2336, 2364—2366, 2389, 2428, 2455, 2495—2497, 2586, 2608, 2619, 2640, 2674, 2675, 2696, 2698, 2702, 2762—2764, 2826, 2836, 2850, 2851, 2853, 2854, 2872, 2883, 2893, 2919, 2986, 3012, 3114, 3115, 3125, 3137, 3153, 3154, 3189, 3196, 3213,

3240, 3279, 3280, 3297, 3309, 3331, 3346, 3369—3371, 3413—3415, 3435, 3449, 3470, 3500, 3501, 3516, 3541. 3591, 3592, 3628, 3637, 3677, 3728, 3729, 3764, 3770, 3810, 3821, 3846, 3847, 3857, 3865, 3874, 4105, 4166—4313, 4931—4933, 4938 - 4942, 4944, 4948, 4950, 4952, 4953, 5543—5545, 5560 до 5562, 5565, 5566, 5568, 5572, 5573, 5575, 5576, 5578—5580, 5582—5587, 5592—5594, 5597—5600, 5602, 5604, 5606, 5607, 5611 до 5614, 5616, 5618, 5628, 5632, 5633, 5636, 5655, 5659, 5666, 5670, 5671, 5682, 5687, 5695, 5700, 5705, 5726, 5762, 5822, 5823, 5825, 5828, 5829, 5840, 5858, 5859, 5863 до 5866, 5873, 5877, 5896, 5901, 5921, 5934, 5937, 5940—5944, 5948, 5950, 5983.

На старим штампаним књигама: 378, 381—384, 386, 398, 408, 411, 438, 443—445, 458—460, 463, 468, 469, 481, 485, 486, 488, 493, 494, 496, 505, 523, 530, 534, 535, 539—541, 562, 569, 581, 589, 617, 619, 620, 628, 632, 638, 655, 656, 682, 683, 685, 691, 700, 880, 1105, 1310, 1385, 1433, 1639, 5588—5591.

Друге белешке по рукописима и старим штампаним књигама: 4, 28, 35, 36, 69, 79, 85, 88, 98, 101, 116, 118, 124, 134, 135, 145, 146, 150, 164, 171, 178, 190—192, 202, 207, 208, 236, 237, 242, 243, 246, 257—260, 265, 269—272, 274, 275, 280, 282—284, 289, 290, 292, 294, 297, 298, 302—304, 306, 307, 312, 314, 317, 326, 327, 329—331, 340, 345, 347, 348, 350, 354, 361, 362, 364—369, 373, 392, 400, 403, 406, 413, 418, 421, 423, 429, 432, 439, 442, 457 464, 467, 478, 480, 483, 487, 490, 491, 495, 499, 500, 502, 503, 517—519, 521, 522, 528, 529, 536, 547, 550, 551, 564, 565, 570, 571, 583, 585—587, 591—595, 597, 602—604, 608—610, 614, 616, 621, 624, 626, 630, 640, 641, 644, 647, 657, 662, 664, 665, 675, 699, 713—715, 718, 719, 726, 729, 745, 746, 754, 763, 767, 769, 771, 773, 776, 777, 781—784, 787—789, 794, 795, 797, 800, 810, 814, 819, 824—826, 829, 832—834, 845, 846, 849, 851, 854, 856, 857, 859, 860, 862, 863, 866, 868, 869, 871, 872, 874, 876, 888, 891, 894, 897, 905—910, 914, 917—919, 924, 925, 929, 932—934, 936, 940—948, 951, 952, 954, 965—968, 970, 982, 988—991, 994, 998, 1002, 1003, 1005, 1008 до 1011, 1013—1016, 1019, 1020, 1022—1024, 1028, 1038, 1042, 1049, 1055—1058, 1060, 1061, 1071—1080, 1088—1090, 1093, 1095 до 1103, 1109, 1110, 1119—1124, 1127—1129, 1133, 1134, 1138—1145, 1148, 1150, 1153 до 1161, 1163—1173, 1179—1181, 1184—1190, 1193, 1196—1199, 1204—1209, 1214, 1215, 1218, 1224, 1225, 1227—1231, 1235, 1239 до 1246, 1252, 1253, 1255, 1262, 1263, 1265 до 1268, 1270, 1271, 1276, 1277, 1283, 1284, 1291, 1299—1301, 1304—1306, 1313—1321, 1331—1337, 1340—1344, 1347—1350, 1356 до 1360, 1362—1364, 1369, 1371, 1372, 1375, 1376, 1378—1380, 1382, 1387, 1389—1394, 1398—1402, 1410—1412, 1415—1420, 1422, 1430—1432, 1435, 1441—1446, 1458—1461, 1463—1465, 1467, 1468, 1471—1474, 1476 до 1481, 1483, 1487, 1489, 1490, 1494—1498, 1500, 1501, 1508, 1510, 1515, 1517—1523, 1525, 1526, 1529, 1534—1537, 1545—1551, 1256—1563, 1568, 1569, 1573, 1575—1578, 1584, 1586—1590, 1594—1599, 1605—1610, 1612—1616, 1619—1628, 1630, 1631, 1640, 1642—1643, 1647, 1649, 1664—1670, 1673 до 1679, 1681, 1685—1698, 1702—1710, 1712, 1713, 1721—1735, 1737, 1739—1744, 1746—1752, 1758, 1761—1763, 1765—1767, 1769, 1771—1773, 1778—1781, 1784, 1785, 1787, 1793—1824, 1832—1835, 1837—1839, 1844—1856, 1859—1872, 1875—1886, 1890 до 1895, 1897, 1898, 1905—1913, 1915—1925, 1929—1936, 1940, 1943—1950, 1952, 1957, 1962, 1963, 1965—1974, 1980—1984, 1989 до 1995, 1997—2007, 2009—2050, 2052, 2053, 2057—2065, 2067—2079, 2082, 2083, 2085, 2086, 2090—2092, 2094—2097, 2102—2112, 2116, 2119—2123, 2126, 2135—2144, 2146, 2151, 2152, 2156—2158, 2161, 2163, 2164, 2167, 2171—2185, 2187, 2193—2201, 2206 до 2213, 2215—2229, 2231, 2232, 2236—2240, 2245—2251, 2255—2257, 2259—2263, 2267 до 2272, 2276, 2279—2291, 2294—2309, 2311—2314, 2316—2326, 2330—2340, 2343, 2344, 2349—2352, 2354, 2356—2360, 2362, 2363, 2367—2369, 2372, 2373, 2376—2386, 2388, 2390—2394, 2400, 2401, 2406—2411, 2414, 2418, 2422—2427, 2431—2454, 2456, 2457, 2471, 2474—2483, 2487—2494, 2498 до 2500, 2502—2505, 2509—2515, 2517 до 2520, 2522, 2527, 2529, 2530, 2533—2539,

2541. 2542, 2546—2548, 2550—2556, 2558 до 2565, 2573, 2575—2584, 2587, 2592 до 2595, 2597—2603, 2605—2607, 2609, 2611 до 2620, 2625, 2628—2638, 2645—2662, 2666—2670, 2676. 2677, 2681—2695, 2697, 2700, 2701, 2703—2706. 2708—2713, 2715 до 2718, 2720—2727, 2731, 2736—2758, 2760, 2761, 2765, 2766, 2768—2787, 2789 до 2793, 2798—2825, 2827, 2829—2835. 2837, 2839—2849, 2952, 2958—2969, 2971, 2974, 2982—2888, 2890—2892, 2898—2908, 2910 до 2918. 2922—2933, 2939—2947, 2950 до 2959, 2961, 2964, 2970—2980, 2982—2985, 2990—2995, 2998, 3001—3005, 3007—3009, 3021—3033, 3039—3050, 3052—3054. 3057, 3062—3072, 3075—3077, 3086—3095, 3098, 3104, 3106—3113, 3118—3124, 3131—3136, 3141—3152, 3159—3179, 3181, 3181, 3185 до 3188, 3190, 3197—3210, 3219—3239, 3242—3253, 3257, 3264—3277, 3287—3296, 3301—3306, 3308, 3312—3324. 3326—3328, 3334—3342, 3344, 3345, 3350—3355, 3365 до 3368, 3373—3383, 3389—3395, 3398 до 3412, 3428—3430, 3432—3434, 3436, 3442, 3443, 3445—3448, 3459, 3460, 3465—3469, 3478—3483, 3485—3490, 3497—3499, 3504, 3505, 3507—3513, 3517—3521, 3523—3526, 3535—3540, 3548—3550, 3552, 3553, 3561 до 3566, 3568. 3571—3573, 3586—3590, 3597—3610, 3613—3618, 3621—3627, 3634, 3640—3655, 3659—3663, 3673—3676, 3678 до 3686, 3690. 3695—3704, 3706. 3707, 3711, 3716—3723. 3730—3733. 3735—3738. 3741—2745, 3748—3751, 3753, 3754, 3758 до 3761, 3765—3769, 3772—3781, 3787 до 3797, 3803, 3804, 3806, 3807, 3816, 3818 до 3820, 3824—3831, 3838—3845, 3850—3854, 3861—3864. 3868—3873, 3875, 3881—3883. 3890, 3895, 3897—3913. 3916—3922, 3924 до 3927. 3930—3934, 3937, 3938, 3940 до 3944, 3949, 3951—3959, 3964, 3965, 3970—3972, 3974. 3975, 3981—3992, 3996 до 4005, 4023—4025, 4028. 4030—4034, 4040, 4044, 4049, 4051—4059, 4064—4069, 4072, 4073, 4079—4081, 4083, 4086—4090, 4093—4095, 4099—4104, 4107—4111, 4113, 4114—4129, 4138—4149, 4153—4157, 4159 до 4164, 4314—4642, 4926, 4929, 4937, 4943, 4845—9947, 4947, 4954, 4956—5057, 5134 до 5535, 5546—5557, 5559. 5567, 5569 до 5571, 5574, 5577, 5581, 5595. 5296, 5601. 5602, 5605, 5806, 5610, 5615, 5619—5621, 5624—5627, 5629—5631, 5634, 5635, 5637, 5640, 5641, 5643—5648, 5650—5654, 5656. 5657, 5660—5662, 5665, 5667—5669. 5673 до 5680, 5683, 5684, 5686, 5686, 5688 до 5694, 5696, 5697. 5698, 5701, 5703. 5704. 5706—5725, 5727—5734, 5738—5756, 5758 до 5761, 5763—5767. 5769—5810. 5815 до 5821, 5824, 5827, 5830—5838, 5841, 5842, 5844—5848, 5850—5856. 5860—5862, 5867. 5869—5871, 5874—5876, 5878, 5879, 5882 до 5888, 5890—5895, 5897—5900, 5902 до 5908, 5910—5912, 5918—5920, 5922—5933. 5935, 5936, 5938, 5945—5947, 5949, 5951 до 5955, 5957—5961, 5979—5982.

Потписи на повељама и актима: 1—3. 159, 2093.

Натписи на црквама и манастирима кад су подигнути, оправљани или пописати: 8, 17, 18, 23, 29, 41, 46, 47, 51, 60, 63, 66. 71, 92. 96, 105, 106, 154, 165, 187, 188, 196. 200, 238, 273, 276, 295, 299, 300, 308, 318, 357, 370. 374, 387, 389—391, 426, 430. 431. 433, 434. 434, 473, 479, 510, 524, 566, 574. 575, 582, 642, 648, 671, 688, 710, 723, 724. 727, 728. 733, 737, 791, 793, 798, 799, 803. 805, 816. 817, 835, 842, 843, 884, 920, 921, 927, 949—950, 955, 961—963, 975, 983, 984. 986, 992, 1039, 1048, 1062, 1069, 1083—1086, 1113, 1125, 1126. 1146, 1177, 1178, 1182. 1183. 1203, 1211, 1257, 1259, 1260. 1282. 1289, 1290, 1302, 1324, 1351, 1352, 1374, 1395, 1421, 1453, 1462. 1511, 1582, 1629. 1653, 1682, 1753, 1754, 1775, 1826, 1827. 1873, 1899—1903, 2081, 2089, 2113, 2124. 2192, 2244, 2346—2348, 3353, 2399, 2402. 2403, 2472, 3473, 2671, 2642, 2671, 2673, 2699, 2729, 2730, 2894, 3096, 3096, 3097. 3099, 3117, 3180, 3191, 3192, 3254, 3255, 3258, 3281, 3282, 3298, 3332, 3416, 3471, 3491, 3528. 3529, 3554, 3567, 3629, 3630. 3632, 3638, 3656, 3657, 3664 до 3667, 3688, 3689, 3694, 3708, 3724, 3725, 3727, 3755. 3782—3786, 3798, 3799, 3808, 3809, 3822. 3832—3834, 3878, 3884—3886, 3894—3896, 3945, 3960, 3967, 3976—3978, 3993, 3994, 4008—4011, 4016, 4019, 4026, 4027, 4029 4030, 4034, 4060, 4061, 4082, 4096, 4137. 4151, 4152, 4158, 4643—4650 4652, 4655,

4725, 4925, 4835, 4951, 5536, 5609, 5649, 5736, 5976.

На другим зградама: 30—33, 62, 152, 253, 286, 827, 1106, 1226, 1409, 1484, 1792, 2066, 2398, 2588, 2672, 2828, 2870, 2935, 3078—3084, 3241, 3283, 3461, 3462, 3492, 3502, 3631, 3709, 3739, 3756, 3835, 3848, 3876, 4035, 4041, 4045, 4046, 4070, 4653, 4656, 4657.

Записи по зидовима: 15, 42, 72, 81, 166 до 168, 209, 210, 379—380, 666, 699, 711, 985, 1040, 1063—1065, 1220, 1311, 1325, 1386, 1499, 1507, 1600, 1641, 1759. 1768, 1896, 1941, 1942, 1964, 2125, 2134, 2258, 2310, 2341, 2342, 2397, 2412, 2419, 2420, 2521, 2540, 2543, 2549, 2557, 2604, 2663 до 2665, 5714, 2909, 2934, 2981, 3051, 3211, 3212, 3307, 3325, 3417, 3431, 3444, 3484, 3527, 3551, 3574, 3575, 3635, 3687, 3691, 3705, 3712—3715, 3734, 3746, 3747, 3805, 3896, 3950, 3973, 4015, 4021, 4022, 4050, 4074—4077, 4084, 4085, 4114, 4130, 4134, 4136, 4658—4664, 4924, 5537—5542, 5617, 5664, 5969, 5735, 5737, 5814, 5889.

Гробни натписи: 9, 10, 13, 16, 53, 57, 70, 77, 80, 82, 83, 86, 95, 108, 113, 119, 120, 122, 123, 130, 131, 136, 137, 141, 143, 147, 151, 158, 160, 174, 176, 194, 203, 230 до 233, 245, 268, 319, 370, 397, 454, 627, 670, 690, 830, 1031, 1032, 1232, 1428, 1491, 1531, 1604, 1611(?), 1719, 1764, 1770, 1828, 1889, 1904, 1938, 2162, 2214, 2315, 2361, 2370, 2371, 2374, 2375, 2413, 2501, 2572, 2591, 2735, 2767, 2797, 2938, 2968, 2969, 3006 3020, 3061, 3130, 3195, 3217, 3218, 3256, 3260—3263, 3311, 3343, 3349, 3372, 3427, 3439, 3456—3458, 3477, 3496, 3503, 5533, 3534, 3560, 3570, 3576, 3584, 3672, 3763, 3771, 3812—3814, 3836, 3837, 3860, 3867, 3879, 3880, 3887, 3889, 3891—3893, 3915, 3929, 3946—3948, 3963, 3966, 3969, 3980, 3995, 4007, 4020, 4043, 4063, 4091, 4092, 4098, 4106, 4112, 4132, 4133, 4150, 4726—4923, 4955, 5962—5967.

На сабљи: 4721.

На штапу: 3811.

На печатима: 1007, 2118.

На запону: 11, 12.

На стени: 126, 4665, 4666.

На камен. ступу: 3923, 4724.

На камен. столу, столици: 279, 870, 4722. 4723.

На „Оброку“: 2484, 3193.

На часн. трпезама: 2544, 3800, 4651.

На певницама: 753, 1888, 4654.

На архиј. престолима: 461, 3259.

На игум. столу: 1275.

На крстион. умиваон. купељу: 352, 2458. 4672, 5558.

На звонима: 252, 255, 256, 310, 311, 3300, 3671, 3849, 3859, 5917.

На „колу“: 3073, 3074.

На окову јеванђеља и др.: 498, 504, 548, 588, 735, 1070, 1213, 1488, 1532, 1533, 1571, 1574, 1583, 1585, 1843, 1939, 1988, 2278, 2469, 2470, 2574, 2596, 2707, 3103, 3522, 3585, 3815, 3889, 4037, 5681, 5924.

На крстовима ручним и великим: 39, 40, 45, 61, 93, 175, 372, 385, 560, 646, 790, 877, 890, 1026, 1117, 1195, 1212, 1223, 1238, 1261, 1330, 1396, 1454, 1505, 1506, 1530, 1565, 1566, 1660, 1661, 1720, 1829, 1842, 1958, 1959, 1986, 2170, 2205, 2264, 2506, 2524, 2566, 2796, 2855, 3019, 3101, 3102, 4129, 3215, 3333, 3362, 3418, 3453, 3473, 3530, 3543, 3547, 3593, 3612, 3669, 3801, 3866, 4017, 4062, 4091, 4674—4681, 4928, 4930, 4936, 5658, 5685, 5768, 5812, 5848, 5975.

На иконама, иконостасу, темплу, дверима: 138, 199, 234, 254, 358, 359, 512 до 514, 708, 885, 890, 926, 1338, 1388, 1397, 1440, 1493, 1543, 1544, 1659, 1680, 1684, 1717, 1776, 1791, 2114, 2131, 2153, 2203, 2243, 2273, 2274, 2387, 2571, 2624, 2626, 2719, 2788, 2813, 2856, 2899, 2897, 2937, 2989, 2996, 2997, 3000, 3013, 3034, 3036, 3037, 3056, 3058, 3059, 3100, 3105, 3126, 3139, 3156, 3182, 3194, 3214, 3284, 3299, 3310, 3419, 3426, 3439, 3451, 3493, 3506, 3542, 3555, 3556, 3558, 3569, 3583, 3595, 3611, 3619, 3636, 3639, 3668, 3693, 3710, 3726, 3740, 3762, 3786, 3817, 3823, 3858, 3928, 3961, 3979, 4012, 4018, 4165, 4668 до 4670, 4673, 4688, 5564, 5638, 5639, 5672, 5702, 5810—5812, 5826, 5843, 5857, 5974, 5977, 5978, 5980.

На сликама светаца и ктитора и др. 474, 712, 722, 736, 836—841, 898, 987, 1012, 1104, 1292, 3285, 3384, 3559, 3692.

3968, 4667, 4671, 5058—5133, 5968 до 5973.

На ћивотима са св. моштима или за св. тајну, дарохранионицама, белезима: 450, 556, 557, 780, 976, 1025, 1027, 1047, 1087, 1137, 1645, 1662, 1757, 1874, 1979, 1987, 2056, 2154, 2169, 2545, 2838, 2896, 2988, 2999, 3138, 3140, 3155, 3360, 3361, 3364, 3387, 3388, 3544, 3594, 3855, 3856, 3877, 4694—4700, 4934, 5563, 5622, 5623, 5757, 5909, 5956.

На окову св. мошти 4690—4693.

На панагијама: 855, 1251, 1486, 1756, 1782, 1783, 2523, 4682—4687.

На антимисима: 470, 474, 643, 658, 659, 1216, 1217, 1928, 1960, 1961, 2115, 2160, 2190, 2202, 2265, 2429, 2460—2468, 2507, 2508, 2585, 2610, 2621, 2622, 2627, 2639, 2794, 2795, 2857, 2873, 2875—2877, 2880, 2921, 2965, 2966, 2987, 3010, 3014—3018, 3060, 3128, 3286, 3329, 3347, 3357—3359, 3386, 3396, 3397, 3494, 3546, 3557, 3962, 5663.

На ваздуху, плаштаницама: 668, 669, 1279, 1567, 1672, 2188, 2189, 2353, 2531, 2734, 3330, 3356, 3514, 3515, 3752, 4701, 4702.

На завесама цар. двери: 197, 3450.

На покровима ћивотским: 198, 2132, 2878, 2948, 3914.

На застави: 4047.

На митрама: 287, 288, 886, 1790, 2266.

На штакама: 978, 2485, 2526, 2569, 2570, 4689, 4927, 5642.

На епитрахиљу: 579.

На набедреницима: 639, 1118.

На појасовима: 1778, 2155, 2680, 3420, 3531, 4038, 4713—4717.

На одежди: 363.

На омофорима: 1672, 2759, 2967.

На орарима: 2568, 3363, 3474, 3475, 4718.

На фелонима: 437, 440, 3038.

На павтама: 3278, 3464, 3620, 3658, 4038, 4719.

На петихлебницама: 1046, 1297, 1298, 1429, 1456, 1485, 1564, 1593, 1831, 2404, 2421, 2589, 2643, 2644, 2678, 2879, 3127, 3423, 3452, 3454, 3596, 3670, 3802, 5872.

На путирима: 678, 1455, 1718, 2117, 2133, 2459, 2532, 2567, 3421, 3545, 4048.

На дискосима: 1296, 2486, 2732, 2920, 3035, 3577, 3578, 4013, 4706, 5838.

На звездицама: 2405, 3158, 3422, 3579, 3580, 4071, 4708—4710.

На копљу: 2590.

На мироносици: 4707.

На кандилима: 1603, 2168, 2881, 3157, 3216, 3476.

На кадионицама: 815, 1307, 1475, 1513, 1514, 1830, 2679, 3183, 4711.

На тамјаници: 449.

На рипидама: 686, 687, 1293—1295, 1602, 2430.

На свећњацима: 1457, 1646, 2084, 2191, 2204, 2395, 2396, 3085, 3440, 3463, 3495, 4014, 4135.

На налоњи: 2008.

На полелејима: 139, 195, 552, 4042.

На суду за водицу: 1091.

На џезви: 2949.

На котлу: 5868.

На авану: 5881.

На нафорницама, чинијама, тањирима и тепсијама: 1858, 2345, 2508, 2525, 2939, 3184, 3424, 3425, 3455, 3633, 3757, 4712, 4720, 5880.

На чашама: 601, 681, 709, 977, 1618, 1663, 2733, 3348, 3532, 3581, 3582, 4703 до 4705.

2.

МЕСТА ГДЕ СЕ НАЛАЗЕ.

Ајдановац: бр. 374.

Андрија св. ман. (на Тресци код Скопља) [165—168].

Арад: 2374, 2375.

Арапи: 4800.

Арханђел св. ман.: 817.

Атанасије св., ман. (у Св. Гори): 4314, 5568, 5608.

Атина: 235.

Ашани: 2966.

Бабићи: 3016.

Баљевац: 3431.

Банићи: [4643].

Бановићи: 4737.

Бања ман. (Бока К.): 3437, [4673].

Бања ман. (код Прибоја): 57, [113], 136, 722, 4759, 4760, 4935, 5106, 5108.

Бања с. (окр. Крагуј.): 3218.

Бања с. (Пећ, Ст. Србија): 256, 5563, 5564.

Баошићи: 3785.

Бастаја: [3555].

Бездин ман. 2574, 2626, 2937, 3194, 3426, 4963.

Белеуша: 3993.

Беловодица, црк.: 816.

Бело Поље: 2294, 2489, [2686, 4645], 5219—5225, 5592, 5593, 5597, [5600, 5616], 5628, [5651], 5656, 5702.

Белотић: 3946.

Бељаковац: [955].

Бељина с. (окр. Београд.): [454].

Београд:

У Народном Музеју: 11, 12, 137, 139, 255, 310, 358, 359, 440, 560, 709, 977, 1889, 2160, 2345, 2508, 3699, 4728—4731, 4920.

У Држ. Архиву: 3850.

У Богословији: 1053, 1303, 1304, 5605.

У прив. рукама: 4—6, 591—595, 782 до 784, 879, 1256—1258, 1625—1628, 2437, 2577, 2522, 2692, 2693, 3167, 3740, 4105, 4272, 4542, 4550, 4572, 4596, 4619, 4624, 4634, 4638, 4642, 4975, 4976, 5194 до 5218.

У Народној Библиотеци: 14, 52, 58, 73 до 76, 97, 98, 102, 118, 134, 135, 164, 170 до 173, 183—185, 207, 208, 222, 236, 237, 257, 258, 260, 266, 267, 271, 278, 284, 290, 292, 312, 314, 364—369, 383, 398, 443—445, 458, 463, 464, 471, 495, 501—503, 517, 518, 523, 548, 569, 583, 589, 596, 597, 611. 620, 625, 679, 682, 702—704, 721, 739, 751, 767, 781, 812, 832, 833, 845, 857, 862, 880, 883, 917, 939, 948, 954, 1061, 1072, 1075, 1076, 1111, 1165—1167, 1267, 1270, 1271, 1417, 1433, 1445, 1446, 1477—1479, 1489, 1490, 1496, 1498, 1508, 1534, 1559—1561, 1575, 1577, 1578, 1617, 1624, 1639, 1673, 1685—1688, 1697, 1698, 1702, 1731, 1739, 1741, 1767, 1805, 1890, 1905, 1906, 1954, 1955, 1969, 1973, 1974, 2020, 2046, 2049, 2064, 2065, 2077, 2078, 2098, 2107, 2123, 2161, 2172, 2182—2185, 2194, 2199, 2200, 2210, 2238, 2242, 2248, 2256, 2257, 2281, 2282, 2287, 2301, 2302, 2308, 2324, 2360, 2365, 2368, 2369, 2372, 2379, 2388, 2400, 2401, 2407, 2423, 2435, 2441, 2445, 2480, 2559—2561, 2598, 2612, 2613, 2620, 2649, 2661, 2666, 2687—2689, 5698, 2722—2725,

2746, 2771, 2807, 2835, 2836, 2839, 2850, 2851, 2860, 2899, 2907, 2914—2916, 2923, 5941, 2952, 2971, 2982, 2990, 2992, 2993, 3032, 3033, 3070, 3086, 3095, 3109, 3137, 3154, 3189, 3197, 3237, 3248, 3249, 3252, 3253, 3269, 3270, 3275, 3277, 3292, 3295, 3304—3306, 3320, 3327, 3346, 3354, 3371, 3382, 3383, 3395, 3398—3412, 3415, 3430, 3470, 3508, 3516, 3525, 3573, 3586, 3587, 3605, 3606, 3608, 3625, 3637, 3643—3655, 3662, 3663, 3678—3680, 3682, 3685, 3698, 3704, 3706, 3707, 3719, 3720, 3729, 3743 до 3745, 3748, 3750, 3751, 3767, 3768, 3770, 3789, 3828, 3830, 3851, 3895, 3897, 3913, 3951, 3952, 3965, 3970, 3972, 3975, 4052, 4053, 4066, 4083, 4167, 4180, 4181, 4184, 4185, 4189, 4195, 4197—4199, 4201, 4208, 4211, 4212, 4225, 4226, 4233—4235, 4237, 4245, 4257, 4259, 4262, 4271, 4288—4292, 4313, 4320, 4321, 4326, 4332, 4333, 4335, 4344, 4345, 4348—4350, 4361—4364, 4382, 4384, 4385, 4396, 4397, 4408, 4409, 4416, 4420—4425, 4479, 4483, 4484, 4496, 4502, 4505, 4510, 4514, 4525—4528, 4531, 4538, 4540, 4545, 4569, 4575, 4577, 4581, 4591, 4592, 4593, 4599, 4601, 4606, 4609, 4614, 4617, 4631, 4635—4637, 4929, 4937, 4943, 4945, 4952, 5014—5044, и notae, 5046 до 5048, 5054, 5134—5146, 5153—5154. 5379 до 5499, 5523—5528, 5545—5557, 5559 до 5562, 5567, 5571, 5577, 5587—5591, 5594 до 5596, 5601, 5602, 5604, 5613, 5618, 5619, 5621, 5624—5627, 5629, 5634, 5635, 5637, 5640, 5641, 5643, 5645, 5647, 5662, 5665, 5669, 5670, 5677, 5680, 5684, 5693, 5694, 5697, 5698, 5700, 5707—5713, 5718, 5728, 5730, 5746, 5751—5753, 5763, 5764, 5781, 5784—5787, 5790, 5818, 5822, 5823, 5825, 5832, 5840—5842, 5850, 5856, 5895, 5912, 5913, 5940, 5949, 5951, 5957, 5983.

У библиотеци Српске Краљевске Академије: 25, 56, 65, 221, 360, 361, 381, 382, 432—434, 438, 465, 485, 486, 493, 494, 534, 535, 539, 542, 581, 619, 638, 656, 663—665, 716, 740, 866, 902, 934, 947, 969, 670, 980, 1003, 1011, 1056, 1077, 1078, 1101—1103, 1124, 1144, 1145, 1160, 1170—1173, 1180, 1181, 1184—1186, 1197, 1198, 1207—1209, 1215, 1241, 1242, 1252, 1253, 1265, 1266, 1272, 1274, 1277, 1284, 1343, 1344, 1367, 1389, 1412, 1419, 1423, 1463, 1464, 1483, 1518, 1535, 1536, 1576, 1589, 1590, 1605, 1610, 1648, 1670, 1681, 1728, 1744, 1797 до 1800, 1819, 1822, 1835, 1916—1919, 1929, 1930, 1949, 1953, 1975, 1976, 1985, 2010, 2130, 2235, 2239, 2245, 2252, 2261, 2328, 2367, 2386, 2449, 2452, 2520, 2552, 2586, 2618, 2623, 2640, 2646, 2675—2677, 2696, 2715, 2762, 2763, 2812, 2826, 2827, 2834, 2853, 2854, 2861, 2865—2868, 2883, 2893, 2905, 2906, 2919, 2942, 2954, 2978—2980, 2984, 2985, 3069, 3115, 3166, 3190, 3267, 3276, 3321—3323, 3326, 3328, 3376, 3443, 3460, 3482, 3504, 3628, 3700, 3721—3723, 3741, 3760, 3761, 3764, 3772, 3791, 3792, 3821, 3971, 3974, 4065, 4090, 4202, 4227, 4248, 4279, 4331, 4347, 4354, 4368, 3481, 4501, 4532, 4536, 4539, 4552, 4585, 4615, 5696.

Беочин ман.: 256, 557, 618, 1018, 1033, 1142, 1200, [1279], 1354, 1394, 1407, 1408, 1414, 1415, [1512] 1618, 1632, 1732, 1766, 1825, 1842, 2006, 2038, 2051, 2061, 2070, 2073, 2213, 2255, 2279, 2309, 2340, 2384, 2492—2494, 2538, 2645, 2768—2770, 2790, 2791, 2831, 2928, 2961—2963, 3067, 3068, 3103, 3203, 3219, 3222, 3337, 3373, 3389, 3511, 3598, 3616, 3621, 4284, 4297, 4308, 4430, 9431, 4437, 4511.

Берлин: 59, 100, 101, 149, 163, 280, 602, 626, 794, 828, 829, 878, 896, 1021, 1714, 2382, 2810, 2885, 3524, 4174, 4218, 4219, 4225, 4602, 4616, 5000—5013, 5029.

Беч: 1—3, 140, 392, 395, 453, 476, 551, 699, 853, 897, 909, 1320, 1418, 1537, 1538, 1586, 1592, 1594, 1654, 1708, 1788, 1794, 1802, 1809—1811, 1850—1853, 1857, 1882, 1883, 2050, 2059, 2082, 2083, 2138, 2231, [2314], 2329, 2424, 2500, 2535, 2592, 2662, 2757, 2758, 2789, 2824, 2825, 2891, 2931, 2932, 2947, 2953, 2959, 3008, 3009, 3119, 3169, 3205—3207, 3209, 3236, 3264, 3290, 3308, 3365, 3375, 3465, 3466, 3488—3490, 3499, 3540, 3550, 3565, 3588, 3615, 3626, 3642, 3749, 3758, 3921, 3996, 4086, 4221, 4230, 4231, 4265—4267, 4356, 4383, 4452, 4461, 4469, 4470, 4495, 4521—4524, 4535, 4541, 4586—4588, 4590, 4600, 4604, 4607, 4611, 4613, 4625, 4633, 4639, 4931, 4933, 5167—5185, 5667.

Бечевица: 2315.
Бешеново, ман.: 588, 661, 662, 677, 764, 821, 1529, 1565, 1807, [1961] 2205, 2485, 2486, 2680, 3284, 3387, 3522, 3528, 3529, 3569, 4303, 4376.
Бигорски ман.: 644.
Бигово: [2250, 2251].
Била: 4785—4789.
Билај — Госпић: 4666.
Бистрица: 705, 865, 1337, 1405, [1469], 1861, 1862, 2774, 3028, 3695, 3916, 4128.
Биторај: 4765.
Бихаћ: [3494].
Бјељани: 4839.
Благај: 3495, 4664.
Блажуј: 3441.
Благовештење ман. (под Овчаром): [606], 920, 921, 1031, 1032, [1381, 1382].
Благовештење ман. (Рудничко): 2697.
Влашко: 2857.
Блишкова, ман. 3184 [4644].
Богашевци: 4647.
Богдашић: 23.
Боговађа ман.: 3627.
Богојевић-Село: 4901.
Богородичин скит у Св. Гори: [1281].
Богутово Село: 4745—4747.
Богушевци (Богошевци?): 788, 789, 3273.
Бођани, ман.: [500], 938, 988, 1088, 1523, 1977, 2226—2228, [2271] 2332, 2333, 2362, 2363, [2373], 2674, 4256, 4480, 4972, 4973, 4980, 4981, 4995, 4996, 4998, 4999, [5723], 5725].
Бојана: 18, [83].
Болоња: 211.
Бољуни: [4863, 4864], 4865—4873.
Борач: 575.
Брајчевићи: 4808,
Бранковићи: 319.
Бранковина: 4150.
Браспна: [4727], 4728—4731.
Брезавица: 276.
Брезна: 4091.
Брезовац: 3689.
Брод: 3570, 3584.
Бротњаци: [4902].
Будва: 544, 1230.
Будим: 3384, 3385.
Будимља: 10.
Буђановци: 1487.
Буковица: 2131.
Буковица друга: 279.
Буково, ман.: [1826].
Баковски ман.: 4357, 4596,
Букурешт: 84, 85, 212, 5543, 5582, 5583, 5599, 5901, 5927.
Бућесовци: [566].
Бурмази: 4881, [4882].

Ваганеш: 105, 106.
Варварин: 3130, 3195.
Ватдпед ман.: 175.
Велика Плана: 3978.
Велика Ремета, ман.: 672, 752, 1199, 1221, 1400, 1401, 1832, 1837—1839, 1945, 1950, 1982, 1988, 2000, [2071], 2072, 2151, 2193, 2259, 2278, 2352, 2364, 2378, 2390, 2410, 2448, 2672, 2704, 2743, 2779, 2889, 2930, 2957, 2973, 2974, 3026, 3045, 3057, 3076, 3077, 3088, 3098, 3104, 3107, 3135, 3142—3145, 3168, 3215, 3223, 3239, 3243, 3279, 3316, 3331, 3391, 3442, 4301, 4310, 4428, 4429, 4548, 5772.
Велики Крчимир: 1203.
Велики Радинци у Срему: 561, 3356, 3449, 3595, 3639, 3815.
Велчани: 176, 4889.
Веље Село 3357.
Велуће, ман.: 1631, 1823.
Видоштак: 13.
Видоње: 3180.
Вируће: 3709.
Високо: 3823.
Витовница, ман.: 8, 2802, 3669, 4152.
Витојевица, ман.: 1118, 1998, 3944.
Влађевина: 4773, 4774.
Влаховићи: 4832, 4833, [4834].
Возућа, ман.: 4962.
Вољавча, ман. 627.
Воскресенски ман. у Русији: 38, [726, 1515, 1522, 4506].
Врањина, ман.: [16], 4906.
Врања Дубрава: 4854—4856.
Враћевшница ман.: 2699, 2729, 2730, 3968, 3980, 4007, 4011, 4041.
Врбовац: 3708.
Врдник (Раваница у Срему: 198, 412, 413, 654, 765, 802, 804, 814, 834, 957, 1006, 1347, 1449, 1634, 1637, 1638, 1657, 1683, 1716, 1786, 1787, 1836, [1887] 1951, 1952,

1958, 1962, [1965], 1984, 1986, 1987, [1990], 1996, 1997, 2021, 2066, 2074—2076, 2091, 2128, 2129, 2154, 2178, 2188, 2189, 2330, 2331, 2343, 2353, 2504, 2506, 2597, 2631, 2632, 2716, 2752—2754, 2776—2778, 2782, 2846, 2929, 2951, 2999, 3019, 3038, 3240, 3280, 3330, 3333, 3362, 3453, 3514, 3515, 3543, 4307, 4427, 4627, 4671, 4701, 4947.

Вребац: 2591.

Вруље: 1491.

Врх: 1899.

Врхпоље: 268.

Вујан, ман.: [884], 3832, 3833 ,3858, 3948.

Вуковар: 2408.

Вуковачка црква: 3636.

Вукосавци: [4742, 4743].

Габровац: 5125.

Гаљиповци: [3015].

Гарево: 4806, 4807.

Гацко: [891].

Главати: [2571, 3117].

Главатичићи [2940].

Гламоч: [2610].

Глоговац: [3017].

Глувина: 5962.

Голубинци: 2528, 2682, 4595.

Голубић: [2462, 2463].

Гомионица, ман.: 889, 1661, 1967, [2094, 2405, 2406], 2438, [2474], 2594, 2595, 2653 до 2659, [2668, 2669, 2794, 2795], 2832, [2847], 2936, [3043, 3338—3340, 3422 до 3425], 3440, 3454, [3464], 3467, 3479, 3513, 3660, [3701, 3964], 4255, [4355], 4667, [4486], 4518, [4571], 4589, 4629.

Горажде: 308, 1704—1706, 1726, 3044, [3110], 3469, [3487], 3497, [3557], 3696, [3697], 3842, 4081, 4402, 4658, 4766, 4767, [5701].

Горњак, ман.: 2855, 5120.

Горња Каменица: [318].

Горње Битиње: [827], 4651, 5126.

Горње Село: 4845.

Горњи Матејевци: [3854, 3873].

Горњи Драгљевац: [4752].

Горобиље: 4010.

Госпић в. Билај-Госпић.

Гошље: 1635.

Градац: 805, 4917.

Градац (Стон): [4888].

Градина: 4805.

Градина (Зворник): 5964.

Градиште, ман.: 1083, [1084], 3693, [3710], 3717, 3718.

Грађани: [2856], 3472, [3556], 4650.

Грачаница: [155], 396, 436, 480, 528, 554, 563, 649, 666, 675, [688, 689], 1015, 1017, 1086, 3111, 3211, 3212, 4260, 4315, 4337, 4338, 5069, 5072, 5073, 5086, 5088, 5091, 5095—5100, 5603, 5615, 5617, 5689 до 5692.

Грачац: 2467, 2468.

Грачац (Лика): 4795.

Гргетек ман.: 579, 1089, 1090, 1174, 1422, 1619, 1712, 1765, 1774, 1940, 2024, 2040, 2052, 2053, 2053, 2058, 2147, 2280, 2296, 2481, 2533, 2562—2564, 2611, 2634, 2735, 2780, 2808, 2864, 2950, 3039, 3064, 3131, 3349, 3392, 3502, 4309, 4987.

Грнчарица, ман.: 671.

Грошница: 4918.

Грубишно Поље: 1341, 1342, 3121, 3122.

Гуча: 3724.

Гучја Гора: 4790.

Давидовица, ман.: 119.

Дашница: [4862].

Дворани: 926.

Девич: 736, 824, 825, 864, 5133.

Дејчићи: 4797.

Дерани: 4883.

Дечани: 22, 61, 63, 92, 93, [96], 143, 147, 174, [195], 204, 205, [206, 282, 409], 646, [678, 686, 687, 713, 1023, 1154, 1156, 1276, 1359, 1713, 1770, 1934, 1935, 2502], 2852, 2878, [3052, 3165] 3928, 4936, 5102, 5104, 5109, 5110, 5679.

Дивша, ман.: 3037, 3059, 3241, 3256, 3260, 3477.

Димитрије св. (Марков ман.): [108, 187, 226—229, 261], 3307—3309, 4949, 5112, 5119, 5110, 5558.

Дједићи: 4896.

Добриловина, ман.: [992].

Добрићево, ман.: [2814—2823], 2892, 2897, 3073, 3074, [3420], 3474, 3476, 3742, 4037, [4699], 4711, 5791, 5792, 5797—5808, 5810—5815, 5826, 5827, 5834, 5837, 5848, 5849, 5968, 5872, 5875, 5876, 5879—5883,

5886—5888, 5890—5893, 5909, 5918, 5924, 5933, 5955, 5956, 5958.
Добрићска црква: 3427, 3887.
Добрун, ман.: 154.
Довоља, ман.: 1312—1316.
Докмир: [2636—2638].
Долац: 295.
Дољани: [4887].
Домрке: 4934.
Доња Дрежница: 126.
Доња Тузла: 199.
Допаске: [4757].
Драговић, ман.: 466, 3247, 4700.
Драјчић: 512—514.
Драча: [2641, 2671].
Драчево: 4891.
Дреновац: 3126.
Дренча: 4754.
Дубовска црква: 2403.
Дубочац: 1828.
Дубочица, ман.: 497, 533, 648, 1117, 1587, 1753, 1754, 2143, 2318, 2537, 2580, 3234, 3930.
Дубровник: 39, 40, [274, 275, 1036], 1466 до 1468, 2869, 2912, 3160, 3803, 3804.
Дуга: 3087.
Дужи, ман.: [1456, 2707, 2896, 2949, 3074, 3157, 3278, 4300.
Дучево: 4762.

Ђорђе св. ман.: [379, 380].
Ђеновићи: 2115, 3419, 3786.
Ђурђевик: 4736.
Ђурђеви Ступови: 5058, 5059, 5068, 5070, 5079, 5082, 5083, 5087, 5089, 5090.

Есфигмен, ман.: 536.

Жаково: 4893—4895.
Житомислић, ман.: [811], 923, 927, 986, 987, 996, [997], 1000, 1004, 1013, 1014, 1037, 1043, 1054, 1067, 1068, 1071, 1094, 1212, 1254, 1255, [1280] 1287, 1307, 1309, 1339. 1340, 1345, 1441, [1450, 1451], 1472, 1495, 1497, 1550, 1551, 1599, 1621, 1663, 1664, [1701], 1717, 1831, 1923—1926, 2939, 2008, 2093, 2173, [2203], 2262, 2285, 2279, 2475, 2510—2512, 2534, 2555, 2628, 2629, 2706, 2732, 2742, 2749, 2803, 2804, 2806, 2848, 2871, 3005, 3006, 3108, 3446—3448, 3674, 3675, 3683, 3732, [3746], 4064, 4069, 4087, 4144, 4236, 4305, 4306, 4336, 4353, 4529, 4640, 4682, 4703, 4713, 4994, 5328 до 5334, 5633, 5646, 5658—5660, 5668, 5673, 5675, 5676, 5683, 5688, 5695, 5729.
Жича, ман.: 1311, 1386, 1499, 1600, 1641, 1759, 2397, 2521, 2540, 2543, 3444, 3484, 3527, 4021, 4022, [4659], 5660—4662, 5064, 5078.
Жупа, ман.: [371], 2253, 2277, 2652, 3852, 5186—5192.
Жупа с.: 4844.

Забрђе: 230.
Забрђе (у боци): 3058.
Завала, ман.: 1069, [1943], 2354, 2589, 2875, 3217, 3232, 3233, 3317—3319, 3452, 3475, 3534, 4576, [4654], 5950.
Завој: 2484, 5063, 5066.
Загреб: 19, 128, 249, 309, 315, 335, 439, 467, [684], 701, 916, 1002, 1010, 1058, 1135, 1365, 1366, 1715, 1803, 2381, 2490, 2491, 2509, 2888, 2922, 2939, 3671, 3847, 4192 до 4194, 4196, 4238, 4377, 4380, 4406, 4413, 4509, 4561, 4942.
Задар(?): 826, [863], 4435, 4497.
Зајечар: 194.
Закова (Жаково?): 3923.
Заселак: 4732.
Заушје: 4874.
Зворник: 5741, 5742, 5754, 2755, 5759, 5760, 5789, 5795, 5796, 5831, 5839, 5843, 5855, 5857, 5874, 5894, 5900, 5902—5904, 5910, 5911, 5914, 5915—5917, 5919—5923, 5925—5932, 5944, 5959, 5961.
Земун: 3486, 3597.
Зерза, ман.: 200.
Зограф, ман.: [94, 125], 265, [598, 640], 674, [779] 1179, 1188, 1329, [1357, 1384, 1492, 1644.
Зочиште: 5889.

Ивер, ман.: 893, 4173, 4623.
Иванић: [3583, 3752], 3867.
Илија св., црква: 1132—1134, 2593, 3949, 3984, 4101, 4107, 4108, 4143, 4299, 4489, 4632, 5500—5522, 5529—5535.
Илићи: 1904, 1938.

Јагодина: 3976, 4112.
Јазак, ман.: 506, 667, 734, 756, 1143, [1264], 2045, 2447, 2913, 3360, 3361, 3633.

Јаружани: [2877], 3962.
Јасепа: [4802].
Јашунски ман.: [430, 431, 450, 574].
Јегар: 1588, 1596, 2518, 2530, 2587, 2617, 2633, 2639, 2946, 3619.
Јежевица: [983, 1282].
Јерусалим: 1749, 1750, 1815, 2079, 3050, 4564—4568, [5655] 5934, 5941.
Јошаница: [2870].
Јошаница (Јагодина): 3567.
Јошаница (Девич): 4910—4912.

Каленић, ман.: 2714, 2881, 3141, 3225, 3281, 3282, 3532, 3818—3820, 3934, 3950, 4030, 4036, 4062, 4131, 4133, 4365, 4366, 4926, 5130.
Калесија: 4733, 4734.
Каменац: [1290].
Каменица: [4919].
Камено: [2461].
Каона: 3094, 3763.
Каоштицв: 4769.
Кареја: [384, 562, 725], 1131, [1190], 4210.
Карловци Горњи: 3554.
Карловци Сремски: 54, 293, 294, 422, 455, 623, 635, 657, 730, 741, 742, 757, 768, 1060, 1192, 1193, 1321, 1331, 1332, 1356, 1377, 1448, 1471, 1666, 1748, 1854—1856, 1876, 1877, 1881, 1933, 1978, 2009, 2048, 2055, 2062, 2063, 2086, 2146, 2148—2150, 2165, 2175, 2198, 2208, 2209, 2220, 2221, 2223—2225, 2236, 2241, 2246, 2260, 2263, 2267, 2272, 2292, 2299, 2356, 2358, 2371, 2376, 2377, 2393, 2425, 2431—2433, 2446, 2450, 2451, 2453, 2454, 2477, 2483, 2513, 2524, 2539, 2546—2548, 2551, 2558, 2565, 2581, 2619, 2630, 2644, 2683, 2701, 2717, 2718, 2720, 2721, 2736—2741, 2750, 2751, 2765, 2766, 2781, 2784, 2793, 2811, 2845, 2874, 2901, 2933, 2944, 2945, 2958, 2964, 2983, 2998, 3007, 3114, 3159, 3185—3187, 3213, 3250, 3369, 3370, 3500, 3501, 3523, 3562, 3563, 3589, 3599, 3806, 4318, 4325, 4393, 4487, 4493, 4570, 4946, 5155—5166, 5777—5779.
Кијев: 441, 442 448, 457, 972, 1045, 1079, 1080, 1210, 1250, 1301, 1368, 1378—1380, 1403, 1524, 1994, 1995, 3291, 3302, 3538, 3539, 4080, 4471.
Книнско Поље: [1936].
Ковани: 4776.
Ковиљ, ман.: [958, 959], 4367.
Ковин: 1942, [2159], 2167, 2190, 3156, 3254, 3258.
Козица-Чардак: 4665.
Колунић: 4794.
Ком: [232, 233].
Комговина: [2286].
Коњух: 4913.
Копошић: 231.
Корај: [4749].
Кораћица: 4020.
Корпша: 160, [1680, 4555].
Короглаш: 2361, 3311, 4922.
Корчула: 4683.
Космача: 479.
Косор: [4723].
Котарац: 4780.
Котор: 1900—1903, 3493.
Краков: 771, 2092, 4444.
Кратово: 424, [4261].
Крепичевац, ман.: 5971—5973, 5980 до 5982.
Криваја: 4648.
Крива Река: [1062—1065].
Крка, ман.: [590, 844], 881, 882, 888, 892, 914, 922, 1756, 3012, 4273, 4708, 4714.
Крст: 1719.
Кртиње: 4859.
Кртоле: 3042, 3451, 3811, 3866, 4012.
Крупа, ман.: 2392, 2507, 5788, 2880, 3283, 3299, 3300, 3463, 3492, 3530, 3544, 3545, 3552, 3553, 3593, 3594, 3611, 3631, 3782 до 3784, 3798, 3835, 4047, 4060, 5620.
Крушево: 4823, [4824], 4825.
Крушедол, ман.: 262, [287, 288], 301 до 304, 320, [419], 437, 449, 472, 504, 628, [639], 706, 744, 770, 800, [820], 848, 849, 886, 936, 940—942, 994, 1005, 1019, 1163, 1225, 1251, 1388, 1429, 1454, 1465, 1474, [1486], 1493, 1510, [1516], 1532, [1533], 1542, 1602, 1604, 1607, 1608, 1630, 1727, 1745, 1758, 1777, 1875, 1880, 1886, 1989, 2003, 2011, 2017, 2025—2034, 2106, 2119, 2162, 2169, [2191] 2204, 2214, 2218, 2232, 2233, 2326, 2327, 2338, 2339, 2359, 2385, 2395, 2396, 2398, 2422, 2430, 2436, 2443, 2472, 2473, 2487, 2503, 2523, 2552—2527, 2572, 2582, 2679, 2684, 2700, 2764, 2775, 2785, 2792, 2798—2801, 2828—2830, 2840,

2844, 2882, 2886, 2890, 2895, 2900, 2960, 3000, 3001, 3034, 3036, 3040, 3041, 3047, 3063, 3096, 3097, 3101, 3129, 3132, 3133, 3138, 3146, 3162, 3201, 3202, 3257, 3259, 3265, 3288, 3289, 3297, 3312, 3351, 3413, 3414, 3435, 3485, 3521, 3535, 3536, 3542, 3558, 3576, 3585, 3839, 4280, 4281, 4293, 4369—4374, 4387, 4453, 4463, 4481, 4491, 4492, 4500, 4684, 4685, 5151, 5152, 5703.

Ксиропотам, ман.: 307.

Крчмари: 3837.

Кувеждин, ман.: 459, 601, 613, 755, 758 до 761, 995, 1513, 1514, 1571, 2297, 2335, 2409, 2567, 2694, 2695, 2991, 3127, 3183, 3208, 3235, 3350, 3421, 3876, 3960, 4582, 4583.

Куман: 4702.

Куршумлија, код цркве св. Николе: [70, 95].

Кусадак: 4063.

Кучевиште: 389, 2089.

Лавов: 714, 715.

Лајпциг: 4939.

Лапушанска цркра: 390, 391.

Ластва (Бока К.): [2813].

Ластва (Херцегов.): [4884, 4885].

Лепавина, ман.: 356, 508, 787, 1027, 1107—1110, 1158, 1204, 1205, 1243—1245, 1376, 1509, 1539, 1548, 1549, 1718, 1761 до 1763, 1932, 2158, [2351], 2391, 2458, 2488, 2531, 2585, 2862, 2879, 2987, 3035, 3053, 3055, 3056, 3438, [3546], 3690, 4276, 4378, 4379, 4386, 4388, 4464—4466, 4686, 4948, 5844—5847.

Лесновски ман.: [71, 72], 2229, 2230, 3822.

Лешани: [300].

Липа: [4792].

Липик: [4750].

Липљанска црква: 150, 1206.

Липље, ман.: 2921, [5663].

Липовица: [4741].

Ломница, ман.: [376, 793, 935, 975, 3417, 3734].

Лондон 103.

Луштица: [2621], 2622.

Љешевићи: 3013, 4668.

Љубљана: 651, 707, 1633, 4251, 4362, 5563, 5598, 5630, 5632, 5650, 5686, 5705, 5727.

Љубостиња, ман.: 203, 209, [210], 3849, 4018, 5122—5124, 5127, 5664, 5699.

Љуботен: 66.

Мала Грачаница: [2627].

Мала Гостиља: 4758.

Мала Ремета, ман.: 1947, 2054, 3106, 3139.

Малешић: 5963.

Малинско: 600, 854.

Манасија, ман.: 2412, 2604, 2642, 2663 до 2665, 3705, 3834, 3878, 5128.

Маринци: 1946, 2498.

Марко св. ман.: 643, 739, 2583 [3506], 3670, 4909.

Матагуж: 2917, 2918.

Матковски ман.: 141, 387.

Милавић: 4835—4837, [4838].

Милешева, ман.: 1231, 1622, 1721—1725, 3341, 4072, 4122, 4123, 4141, 4319, 4339, 4761, 5080.

Милошевачка црква: [4488, 4533].

Миљановић: 4858.

Миљков ман.: 4028.

Миљковачка црква: 3334.

Минхен: 4578—4580, 5569, 5652—5654.

Мириште: 4646, 5965, 5966.

Мишинци: 670.

Младонарошка црква: 1941.

Млеци: 159.

Модричка црква: 3622—3624.

Мокрине: [1960].

Моравци: [3739].

Морача, ман.: 17, 710, 711, [712], 727, 728, 1029, 1030, 1039, 1940, 1091, [1239], 1324, 1325, 1374, [1387], 1397, [1457], 1635, 1659, [1684], 2243, 2244, [2258], 2273, 2274, [2290], 2310, 2419, 2420, [2421], 2608, [2837] 2884, [3027],3307, 3325, [3574, 3575, 3687], 3691, 3712—3716, 3805, 3973, 4015, 4025, 4050, 4074—4079, 4084, 4085, 4089, 4114, 4130, 4134, 4136, 4389—4392, 4558, 5075 до 5077.

Моровић: 1286, 4438, 5081.

Москва. Московски и Румјанц. музеј: 24, 34, 35, 142, 220, 272, 305, 306, 328, 349, 350, 519—521, 621, 719, 900, 1573, 1846, 2293, 4175, 4176, 4200, 4316, 4394,

4399, 4451, 4940, 4944, 5001 nota, 5012 nota, 5019—5021 nota, 5024, n. 5026 n, 5049, 5051, 5052, 5055—5057, 5235—5244, 5566.

Синодална библ.: 20, 21, 156, [218, 219], 239, 240, 586, 1157, 1521.

Јединовјерчески ман., Преображен. Застава: 129, 161, 177, 189—191, 201, 202, 246, 247, 263, 264, 269, 329—331, 340, 547, 558, 637, 692, 745, 766, 931, 1009, 1360, 1520, 1898, 2972, 3640, 3759, 3793, 4139, 4182, 4183, 4186, 4187, 4239, 4398, 4468, 4520, 4626, 4641, 5045, 5610.

Чудов ман.: [186].

Тројицко Серг. Лавра: [153], 1562, 1563, 1568, 1569.

Уваровљева библиотека: 36, 37, 144, 572, [915], 1494, 1547, [1609, [1609, 1612—1616, 1620, 1642, 1643, 1909—1911, 1970—1972, 2542, 5226—5234.]

Толстојева библ. 1059.

Моско 5861.

Мостар: 1764, 2413, 2767, 2937, 2969, 3020, 3261—3263, 3672.

Мостаћи: [1146], 1960, 3969, 4900.

Мошевић: [4649].

М. Мошуњ: 4653.

Мравица: [3017].

Мркаље: 4897.

Мршићи: [4756].

Мутилић: [2894].

Муштиште: [47], 4907, 5638, 5639.

Мушићи: 4860.

Мушниково: 642.

Нагоричино: 41, 42, 51, 86, 2549, 4908.

Накучани: 4035.

Наупара: 4096.

Негановић Турски: 4843.

Неготин: 3799, 4132.

Некук: [4820].

Нереза: 478, 1317—1319, 1604, 1897.

Неродимља: [2081], 5103.

Никола св. на Тресци: 1211, 1396, 1544,

Никоља: [568, 791], 964—968, 1007, 1052, 1095, 1096, [1289], 1665, 1824, 3002, 3794 3797, 3886, 3901—3912, 3967.

Ниш: 977, 2402, 3251, 3271, 4687.

Нови Сад: 1196, 1690, 1691, 1780, 1781, 1927, 2349, 3003, 3537, 3735—5738. 5666, 5678.

Ново-Њамецки ман.: 564, 4206, 4207.

Нођај: 3924—3927.

Њамецки ман.: 145, 242, 324, 325, 1149, 5744, 5935, 5936, 5938, 5939.

Његуши: 2387, 3100, 4058, 4059.

Њежин: 694, 932, 1655.

Одаво: [4821].

Ораховица, ман.: 559, 589, 772, 773, 778, 813, 852, 858—861, 901, 982, 999, 1046, 1047, 1175, 1202, 1238, 1269, [1462], 1541, 1656, 1669, 1671, 1740, 1816, 1948, 1981, 2012—2016, 2120, 2121, 2206, 2222, 2288, 2289, 2670, 2726,—2728, 3024, 3054, 3118, 3120, 3136, 3242, 3314, 3315, 3377 до 3381, 3461, 3602, 3787, 4312, 4342, 4343, 4403—4405, 4407, 4441, 4508, 5121, 5141 до 5150.

Орашје: 3894, 4014.

Одеса: 224, 241, 313, 429, 522, 1844, 3116, 4204, 4543, 5365.

Озрен. ман.: [417], 793, 984, 985.

Опличић: 4809—4812.

Опрашић: 4770, 4771,

Осмаково: 2501.

Острог ман.: 1629, 1668, 2416, 3416, 3922.

Охрид: 151, [461, 516], 543, 552, 4923.

Ошанић: 397, 4722, 4818, 4819.

Павле св. ман.: [55], [104], [157], 216, 217, 243, 244, 286, [289, 336], 475, 487, 499, 529, 603, 604, [608, 614], 871, [894, 912, 913], 943—946, [990], 1001, [1044, 1050], 1150, [1308, 1333, 1334, 1346], 1349, 1350, [1519, 1700], 1873, [1922, 2087, 2088], 2136, 2137, [2691, 4209], 4410, 4951, 5028 n. 5029.

Пакра, ман.: 668, 669, 1191, 1574, 1660, 1662, 1870—1872, 2097, 2249, 2284, 2475, 2476, [2734], 2920, 3090, 3091, 3105, 3123, 4426.

Пакрац: [452], 1928, [2135], 2152, [2588], 2648, 2759, 2967, 3062, 3266, 3613, 3614, 3762.

Пантелејмон св., ман.: 43, 44, 114, 115, 1461, 1480, 1481, 2018, 2019, 4269.

Париз: 225, 316, 317, 354, 4168—4171, 4205, 4222, 4249, 4512, 4575.
Пејача: 5113, 5115.
Пелиново: [2346—2348, 2673].
Пељаве в. Прибој-Пељаве.
Петка св. ман.: 798, 799.
Петковица, ман.: 3730, 3788, 3807, 3844, 3845, 3864, 4051.
Петроград: 7, 26, 27, 87, 88, 178, 179, 213, 248, 250, 251, 270, 377, [386], 401, 407, 411, 451, 456, 565, 746, 777, 795, 809, 810, 904, 910, 1042, 1153, 1169, 1398, 1399, 1410, 1413, 1420, 1695, 1735, 1806, 1820, 2095, 2096, 2116, 2122, 2216, 2227, 2269, 2270, 2275, 2276, 2305, 2306, 2426, 2576, 2577, 2578, 2584, 2744, 2745, 2859, 2911, 3230, 3231, 3268, 3355, 4054—4057, 4166, 4190, 4203, 4214, 4216, 4243, 4244, 4329, 4359, 4360, 4411, 4450, 4477, 4494, 4516, 4517, 4537, 4553—4556, 4560, 4574, 4594, 4621, 4932, 4938, 5015, 5017, 5018, 5029, 5745.
Пећ, у патр. цркви бр. [15], 120, [842, 843, 1012, 1085, 1259, 1260, 1682], 1859, 1860, [2497], 2550, 3875, 5074, 5107, 5111, [5609].
Пећани: [299].
Пећарска: 3272
Пећица: 2460.
Пива, ман.: [346—348], 388, 698, 774, 949, 950, 1024, 1117, 1298, 1585, 1689, 1746, 1747, 2207, 2268, 2603, [3161], 3872, 3881 до 3883, [4414, 4417—4419].
Пиперп (Брчко): [4753].
Пиперска Ћалија: 3855, 3856, 3997 до 4005, 4956, 5350—5367.
Пирот: 3372, 3457, 3458, 3533, 3860, 3947, 3995.
Плашко: 3078—3084.
Плевља: 1459.
Плоча, планин.: 1351, 1352.
Побрдница Хан: 4822.
Повеличка црква: 1834.
Подгорица: 3600, 4436.
Подградине: 4877, 4878, [4879, 4880].
Поди: 3817, 3929.
Подластва, ман.: 2678 [4905].
Подмахипе: 2935.
Подстијење: 830, 4763, 4764.
Подубовац: 4857.
Пожун: 363.
Пољица: [53].
Пољице: [4831].
Попе: 1453.
Поповићи: [4903].
Поповљани: 1178.
Попово Поље: [4724].
Пореч: 3979.
Праг: 169, 507, 641, 1066, 1406, 1415, 1447, 1658, 1710, 1711, 1730, 1779, 1863, 1879, 1891—1895, [1968], 2080, 2383, 2411, 2667, 2685, 2849, 2994, 3196, 3498, 3517 до 3520, 3603, 3604, 4941, 5019—5021 nota, 5245—5253, 5338—5340.
Прасквица, ман.: 803, [855, 1775, 2643, 4503], 4674, 4675.
Превиш: 3725.
Превлака [9404].
Преображење, ман.: 660, [697], 748, 3885.
Пресјеница: 4796.
Пречиста, црква: 273.
Прпбина Глава, ман.: 3310, 3626, 3630, 3638, 3771, 3800.
Прибој-Пељаве: 4739, 4740.
Призрен: [60], 158, 484, 781, 1224, [1443, 1452], 1500, 1501, 1556, 1603, 2247, 2265, 3030, 3031, 3204, 3342, 3572, 3596, 3618, 3859, 3955, 4352, 4547, 4618, 5067, 5714.
Пријепоље: 2215, 2434, 2471, 3548, 3753, 3754, 3919, 3937, 3938, 3941—3942, 3987 до 3990, 4024, 4095, 4110, 4118, 4119, 4121, 4163, 4164, 4340, 4341.
Прилеп: 4924, 5116—5118.
Причевићи: 5320—5327.
Прокупље: [3961].
Пустиња, ман.: [1113].
Путинци: 2303, 2380.
Пуховац: [4782].
Пушковац: 4748.
Пчињски ман.: 352, 357, 754, 3551, 3896, 4712.

Раваница (у Србији): 152, 2355, 2399, 4092, 5304—5309. — Види Врдник.
Равно: 737.
Радаљ: 4726.
Радимња: 4813—4816.
Радмиловић-Дубрава: 4847—4853.
Радованић: 4165.
Радовашница, ман.: 3755.

Рајиновац. ман.: 3658, 3812.
Раковац, ман.: 822. 1299, 1430, 1431, 1738, 1867, 1957, 2056, 2069, 2101—2104, 2141, 2142, [2254]. 2295, 2319, 2320, 2499, 2515, 2516, 2755, 2756, 3072, 3152, 3220, 3221, 3244, 3433, 3434, 3478, 3507, 4549, 4983, 4991, 4993.
Рамаћа: 4106.
Рамића: 3396, 3397.
Рапти: 4892.
Расница: 2144, 2145.
Ратковачка црква: 1216, 1217, [3286].
Рача, ман.: 3711.
Режевић, ман.: [234], 4151, 4676, 5768.
Речани: [130, 131].
Рибница, ман.: 4008, 4026, 4027.
Рила ман.: [62, 77, 344, 345, 370, 511], 735, [1528, 3664], 4274, 4275, 5572—5576, 5578—5580, 5584, 5607, 5611, 5614, 5631, 5636, 5648, 5611, 5671, 5681, 5682, 5687, 5705, 5715, 5716, 5724, 5731—5734, 5738 до 5740, 5747—5750, 5758, 5761, 5762, 5765—5767, 5773—5776, 5780, 5783, 5788, 5817, 5819—5821, 5828—5830, 5833, 5835, 5836, 5838, 5851—5854, 5858—5860, 5863 до 5867, 5869—5871, 5873, 5877, 5878, 5884, 5885, 5896—5899, 5905—5908, 5942, 5943, 5945—5948, 5952—5954.
Рим: 323, 4956.
Рисан: [2596, 3071, 3245, 3246].
Ровишка црква: [1674].
Рогатица: 4775.
Рождаство, ман.: 2797, [3659], 4061.
Роман св. ман.: 3632, 3889, 4914.
Руденица, ман.: 5129, 5968—5970.
Рујишта: [2202].
Руспница, в. Тројица св.
Савина, ман.: 277, [312, 385] 404—406, [629], 630, 877, 919, 1025, 1026, 1055, 1122, [1261], 1294, 1295, [1296], 1455, 1485, 1488, 1504, 1506, 1530, [1566], 1567, [1598], 1672, 1699, 1776, 1784, 1785, 1843, [1959, 2090, 2109], 2114, 2153, 2155, 2163, 2164, 2170, [2264, 2524], 2536, [2566], 2568—2570, 2783, 2796, 2805, [2813], 2857, 2873, 2924, 2925, 2989, 3125, 3140, 3163, 3164, 3216, 3358, 3363. 3418, 3462, [3726], 4042, 4082, 4097, 4443, [4498, 4677] 4678, 4688, 4689, 4693 до 4696, 4706, 4715, 4716, 4928, 5001, 5003, 5012, 5019—5026, 5050, 5051, 5053, 5685.
Сарајево: 132, 133, 399, 462, 470, 645, 763, 780, 1087, 1390—1393, 1440, 1531, [1545], [1553], 1555, 1597, 1640, 1646, 1757, 1796, 1829, 1830. 1833, 1858, 1864, 1884, 1912—1915, 1920, 1066, 1979, 1983, 1993, 2004, 2005, 2022, 2037, 2041, 2060, 2084, 2110, 2133, 2168, 2177, 2237, 2304, 2307, 2370, 2404, 2429, 2440, 2464, 2465, 2466, 2529, 2541, 2544, 2590, 2609, 2624, 2179, 2760, 2761, 2841, 2857, 2876, 2887, 2902 до 2904, 2927, 2943, 3004, 3010, 3011, 3022, 3023, 3075, 3124, 3170—3179, 3210, 3238, 3428, 3450, 3496, 3577—3582, 3673, 3802, 3880, 4127, 4241, 4242, 4328, 4334, 4346, 4400, 4442, 4530, 4534, 4610, 4628, 4669, 4704, 4720, 4778, [4779], 5254—5265, 5536, 5542, 5657, 5674, 5719—5722, 5824.
Сасовићи: [3158].
Свитава: 4861.
Северинска црква: 1247.
Седлари: 3547 [3612].
Сељани (Пријепоље): 3940, 4094, [4137], 4138, [4140], 4282.
Сељани (Рогатица): [4772].
Сентандреја: [417, 418], 1720, 5583, 5586.
Сибница: 3836.
Сијена (Италија): [4692].
Симиова: 4840—4842.
Синајска Гора: [116, 117], 1581, 4225 до 4254, 4433.
Сиригојно: 4016.
Скопље: [80].
Слепче, ман.: 180—182, [192, 537], 549, [550], 1048, 1182, 1292, 1302, 1676—1679, [4217], 4268, 4358.
Сливље: 4803, 4804.
Слимнички ман.: 898, 961—963.
Смедерево: 253, 1220, 1768, 2113, 2341. 2342, 2909, 2934, 2981, 3051, 3635, 4047. 4921.
Смољани: [3060].
Снијежница: 4738.
Соко-Бања: 1428.
Соколац, ман.: [426].
Солун: 4612.
Сомбор: 3285.
Сопоћани. ман.: 82, 123. [4652], 5060, 5071, 5084, 5085, 5092, 5101.
Софија: 121, 343, 362, 402, 403, 545, 546, 631, 732, 738, 792, 831, 873, 903, 928, 929,

933, 937, 953, 973, [974], 979, 991, 1008, 1034, 1119, 1155, 1182, 1229, 1285, 1322, 1323, 1327, 1328, 1353, 1370—1372, 1375, 1416, 1444, 1552, 1703, 1737, 1742, 1743, [1751], 1778, 1931, 2126, 2127, 2166, 2321 до 2323, 2336, 2337, 2439, 2444, 2599 до 2602, 2647, 2650, 2651, 2708—2712, 2747, 2748, 2786, 2787, 3148, 3313, 3549, 3917, 3918, 4088, 4223, 4224, 4322, 4330, 4412, 4434, 4490, 4597, 5570, 5612, 5704.

Среда: 4799.

Сретење, ман.: 867—869, 1035, 1138 до 1141, 3977.

Сречајње: [4440, 4559].

Стаљанац: 3193.

Старо Село: 4791.

Старо Слано: 4898, 4899.

Стеван св., ман.: [191].

Стојник: 245.

Стопарп: 4009.

Стргари: 3994.

Студеница, ман.: 9, 46, 690, 815, 976, 1070, 1195, 1237, 1293, 1297, [1874], 2117, 2132, 2312, 2838, 2949, 2988, 7996, 2997, 3329, 3531, 3560, 3620, 3658, 3756, 3801, 3877, 3889, 3914, 3935, 3936, 4013, 4017, 4038, 4839, 4044, 4048, 4049, 4071, 4679, 4680, 4697, 4698, 4705, 4707, 4709, 4710, 4717—4719, 4915, 4916, 5061, 5062, 5065, 5066, 5093, 5094, 5105.

Суводолски ман.: [1395].

Сутјеска, ман.: 885, 1104, 1358, 2134, 4681, 5132.

Тараш: 3439.

Темска: 723, 1511, 1896, 1964, [2124], 2135, 5735—5737, 5793, 5794.

Топла: [498], 2357, [2733], 3128, 3757.

Топлица: 4781.

Топола: 3884, 3966.

Травник: 2418, 2569, 3733, 3811, [4783, 4784].

Требесин: 3471.

Требијови: [3386].

Требишњица: [4727].

Тресија, ман.: 2192.

Трескавац ман.: 122, 254, 332, 1543, 2234, 4672, 5672.

ријебањ: [473, 474], 4817.

Трнава: [582].

Трнавица: 4846.

Трнавица (Бплеће): [3813].

Трново: 5642.

Трњачка: [4747].

Тројица св., ман. у Боци: 120.

Тројица под Овчаром: 636, 652, 680, 693, 1300, 3953, 3954.

Тројица код Књажевца: 5131.

Тројица Русиница: 414, [717], 729, 796, 797, 1123, 1127—1129, 1771—1773, 3981, 3982, 4067, 4068, 4073.

Тројица код Плеваља: 296—298, 341, 393, 394, 427, 428, 489—492, [524], 525, 526, 615, 616, 743, 747, 808, 835—841, 847, [856], 874—876, 887, [899], 960, [978], 981, 1028, 1161, 1168, 1189, 1227, 1228, 1249, 1335, 1336, 1348, 1361, 1362, 1383, 1404, 1436—1439, 1473, 1579, 1601, 1623, 1647, 1649, 1793, 1795, 1808, 1817, 1818, 1865, 1921, 1999, 2007, 2042, 2043, 2067, 2068, 2171, 2195, 2240, 2313, 2325, 2334, 2344, 2394, 2457, 2534, 2614, 2633, 2681, 2690, 2705, 2772, 2773, 2842, 2843, 2858, 2898, 2926, 2970, 3029, 3048, 3094, 3199, 3200, [3324], 3344, 3345, 3366—3368, 3374, 3393, 3394, 3483, 3564, 3607, 3609, 3610, 3641, 3681, 3825—3827, 3831, 3920, 3931—3933, 4023, 4031—4034, 4040, 4099, 4100, 4102 до 4104, 4109, 4145, 4153—4157, 4159 до 4162, 4283, 4286, 4298, 4304, 4323, 4324, 4327, 4351, 5395, 4401, 4432, 4439, 4445 до 4447, 4482, 4499, 4513, 4519, 4573, 4598, 4603, 4620, 4622, 5622, 5623, 5674, 5757.

Трсат: 4690, [4691].

Тршка црква: 4663.

Туман, ман.: 4045.

Турин: 353.

Тутњевац: [4751].

Ћелија Добрска: 3765, в. Пиперска Ћелија.

Ћелије, ман.: 2283, 3296, 3505, 3571, 3601, 3661, 3766, 3814, 3829, 3871, 4448.

Ћустендил: 252.

Уб: 4019.

Убоско: [4886].

Умољани: 4798.

Утће: 5071, 2557.

Фенек, ман.: 2417, 3388, 3473, 3868 до 3870, 3959.
Фојница: 1232.
Фоча: [1268], 1369, [2139, 3853, 5717, 5726, 5815.

Хиландар, ман.: [29—33, 48, 49, 50], 64, 67—69, [78, 79], 89—91, 90, [107, 110 до 112, 124, 127], 138, 146, 197, [214, 215, 259], 285, [291], 321, 322, 333, 334, 351, 400, [408, 410, 416], 425, 446, 482, 483, 515, [530], 570, 571, 578, 585, [587, 599], 607, 624, 749, 750, [769], 775, 776, 786, 801, 818, 819, 846, [870], 972, 894, 895, 905, [906—908, 911], 918, 924, 925, 951, 952, 989, 1020, 1049, 1073, 1074, 1081, 1092, 1093, 1097—1100, [1106], 1112, 1115, 1116, [1125], 1126], 1130, 1136, 1147, 1148, 1151, 1152, 1159, 1162, 1164, [1194], 1214, 1218, 1219, 1226, 1233, [1236], 1240, 1248, 1275, 1326, 1338, 1355, 1363, 1364, 1373, 1402, 1409, [1411], 1424, 1434, 1435, 1442, 1458, [1470], 1482, 1484, 1525, 1526, 1540, 1546, [1554], 1557, [1558], 1570, 1584, 1591, 1606, 1651, [1652], 1667, 1692, 1693, 1696, 1672 nota, [1729, 1789, 1791], 1792, 1801, 1812 до 1814, [1827], 1840, [1841], 1845, 1847, 1848, 1849, 1866, 1869, [1888, 1937, 1956, 2039], 2108, [2174, 2211, 2366], 2414, [2445, 2455, 2556, 2579], 2605, [2986] 3188, [3192], 3198, 3301, 3309, 3480, 3491, 3541, 3591, 3592, 3677, 3728, 3808—3810, 3824, 3838, 3846, 3857, 3865, 3874, 3890, 3958, 4177 до 4179, 4191, 4213, 4215, 4228, 4229, 4232, 4246, 4247, 4250, 4270, 4271, 4277, 4294 до 4296, 4375, 4449, 4454—4460, 4478, 4504, 4557, 4584, 4670, 4927, 5193.
Ходово: 4876.
Хопово, ман.: 509, 584, 605, 634, 724, 807, 930, 956, 993, 998, 1022, 1051, 1114, 1213, 1234, 1235, 1288, 1426, 1427, 1502, 1503, 1505 1580, 1583, 1593, 1595, 1650, 1707, 1821, 1868, 1878, 1991, 2044, 2057, 2157, 2186. 2196, 2197, 2298, 2300, 2311, 2350, 2505, 2573, 2713, 2863, 3085, 3150, 3151, 3287, 3343, 3352, 3364, 4240, 4462, 4507, 4985, 4990.
Хутово: [4875].

Царевачко Гребље: 4793.
Цариград: 109, 223, [283], 326, 327, 423, 527, 532, 538, 573, 609, 610, [2956], 4188.
Цветановци: 3945.
Цветке: 3915.
Церин: 4801.
Церовица: [2965].
Цетиње: [148 673], 785, [1330], 1572, [1790, 1907, 1908, 2105] 2180, 2266, 2469, 2389, 2470, 2442, 2456, 2606, 2607, 4172, 4472—4475,]5606].
Црквина: [4777].
Црковница: [510].

Чајниче: 373, [415, 531], 708, 1120, 1121, [1476], 2023, 2703, [2975—2977], 2995, [3359], 4476, 5581.
Чапре: 4070.
Чардак, в. Козица-Чардак.
Чачак: 311, 580.
Читлук: 4735.
Чокешина, ман.: 1223, 3566, 3841, 4029.
Чукојевићи: 5649.

Џини: 4768.

Шабац: 3963, 4098.
Шарани: 4158.
Шаранци: [3347].
Шаторња: [238].
Шиповац: 5967.
Шишатовац, ман.: 420, 421, 435, [576, 577], 612, 650, 676, 695, 696, 731, 762, 806, 890, 1038, 1041, 1057, 1262, 1263, 1283, 1432, 1460, 1475, 1564, 1645, 1709, 1733, 1734, 1752, 1782, 1783, 1963, 2047, [2099], 2100, [2112], 2176, 2187, 2459, 2478, [2482], 2532, 2545, 2575, 2615, 2660, 2809, [2908], 2968, 3046, 3061, 3065, 3066, 3102, 3155, 3224, 3298, 3303. 3332, 3353, 3455, 3456, 3503, 3559, 3657, 3665—3668, 3692, 3694, 3727, 3848, 3879, 3891—3893, 4258, 4263, 4264. 4285, 4287, 4302, 4311, 4551, 4967, 4977, 4986, 4988, 4989, 4997, 5279—5303, 5782, 5809, 5862.
Шишово: [81], 342.
Штаве: [1421].
Штријенци: [4755].
Штрпци (Вишеград): 658, 659, 790.
Штрпци (Сиринић): 733.
Шћеница: [4890].
Шћит: [4656, 4657].

3.

ЌО ИХ ЈЕ ИЗДАО.

—

Аврамовић Димитрије: 157, 217, 1074, 1226, 1275, 3808, 3809, 4927.

Амфилохије, арх. 4506.

Антонин, архим.: 122, 181—182, 192, 254, 332, 461, 537, 546, 549, 550, 1048, 1182, 1292, 1302, 1543, 1676—1679, 2234, 4217, 4268, 4357, 4358, 4546, 4672, 4923, 4924, 5118.

Баришић Р. фра.: 885, 1104 1358, 2134, 4681, 5132.

Белић Александар: 1573, 5735—5737, 5793, 5794.

Бенешевић Влад.: 4314, 5568, 5608.

Берић Илија: 1273.

Бјелић Матија: 4826—4830, 4832, 4833, 4858.

Бичков Ф. А.: 26—28, 248, 401, 451, 456, 565, 746, 777, 795, 809, 810, 904, 1153, 1169, 1410, 1413, 1695, 1820, 2122, 2216, 2275, 2276, 2305, 2306, 2426, 2576, 2744, 2745, 2859, 2911, 3268, 4054—4057, 4214, 4216, 4244, 4329, 4359, 4360, 4477, 4494, 4516, 4517, 4537, 4553—4556, 4560, 4574, 4594, 4621, 4932, 4938, 5017 п.

Бичков, А. И.: 7, 87, 88, 125, 213, 216, 265, 270, 291, 334, 351, 407, 446, 598, 640, 674, 779, 1179, 1188, 1194, 1308, 1329, 1357, 1384, 1398, 1399, 1492, 1584, 1644, 1806, 2095, 2096, 4166, 4190, 4203, 4411, 4450.

Богдановић Лаз.: 356, 508, 772, 773, 813, 1269, 1541, 1656, 1669, 1740, 1948, 1981, 2120, 2121, 2206, 2222, 2531, 2585, 2670, 2726—2728, 2987, 3242, 3546, 4312, 4386, 4403, 4407, 4508, 4686.

Бођански О.: 2428, 2496.

Бубњевић Шпиро: 2702.

Валтровић Мих.: 139, 287, 288, 419, 440, 449, 504 579, 588, 601, 627, 709, 744, 756, 886, 890, 902, 1213, 1220, 1251, 1311, 1386, 1388, 1454, 1499, 1505, 1513, 1514, 1532, 1533, 1565, 1583, 1600, 1602, 1641, 1759, 1768, 1777, 2113, 2118, 2154, 2157, 2169, 2191, 2204, 2341, 2342, 2395—2397, 2430, 2523, 2540, 2543, 2679, 2680, 2934, 2981, 3051, 3085, 3102, 3348, 3388, 3427, 3444, 3473, 3484, 3542, 3699, 3837, 3887, 4021, 4022, 4659—4662, 4684, 4685, 4727, 4753—4755.

Верковић Ст.: 62, 71—77, 83, 200, 370, 379, 380, 4927.

Веселиновић В. М. 644.

Викторов А.: 142, 220, 305, 306, 328, 349, 350, 519—521, 900, 1846, 4200, 4399, 4451, 5001 п., 5012 п., 5019—5021 п., 5024 п., 5026 п., 5049, 5051, 5052, 5057, 5235, 5236, 5239, 5566.

Витановић Тимот. иг.: 793, 984.

Витковић Гавр.: 1835, 2328, 2586, 2623, 2640, 2677, 2826, 2853, 2854, 2893, 2919.

Воскресенски, Гр.: 19, 59, 140, 169, 651, 707, 1635, 1709, 1709, 1710, 1788, 2685, 2849, 3524, 4192—4194, 4219—4221, 5029.

Востоков Ал.: 36, 37, 144, 272, 572, 1494, 1547, 2793, 4394, 4944.

Вујиновић С.: 2462, 2463.

Вујић Јоаким: 203, 238, 582, 660, 748,

791, 884, 920, 921, 983, 1035, 1113, 1282, 1289, 1290, 1300, 1381, 1382, 2636—2638, 2641, 2671, 3099, 3282, 3554, 3567, 3656, 3708, 3725, 3818—3820, 3858, 3878, 3884, 3886, 3894, 3914, 3945, 3950, 3953, 3954, 3966—3968, 3976, 3977, 3890, 3993, 3994, 4007—4011, 4016, 4018, 4019, 4026, 4027, 4029, 4030, 4035, 4041, 4043, 4045, 4648, 4926, 5122, 5123, 5127, 5310—5327.

Вукасовић Вулетић Вид.: 13, 927, 986, 987, 1069, 1146, 1466—1468, 1495, 1531, 1663, 1664, 1764, 1831, 1904, 1923—1925, 1938, 1939, 1943, 2354, 2413, 2589, 2767, 2869, 2875, 2912, 2938, 2969, 3020, 3160, 3180, 3217, 3232, 3233, 3261—3263, 3317 до 3319, 3441, 3452, 3475, 3496, 3534, 3547, 3612, 3672, 3803, 3804, 3969, 4202, 4576, 4643, 4649, 4654, 4656, 4657, 4683, 4703, 4723, 4725, 4732—4734, 4739, 4741, 4743, 4745, 4746, 4752, 4765, 4768, 4772—4775, 4778, 4779, 4781, 4802, 4817—4819, 4826, 4862, 4871, 4875, 4879—4881, 4884, 4886, 4888, 4890, 4891, 4894, 4897, 4900, 4903.

Вукићевић Миленко: 296—298, 341, 373, 393, 394, 399, 427, 428, 489—492, 525, 526, 615, 616, 708, 743, 747, 763, 835, 847, 874 до 876, 887, 899, 923, 960, 996, 1000, 1004, 1013, 1014, 1037, 1043, 1054, 1067, 1068, 1094, 1120, 1121, 1151, 1189, 1201, 1227, 1228, 1249, 1254, 1255, 1287, 1309, 1335, 1336, 1339, 1340, 1345, 1348, 1361, 1362, 1383, 1390—1393, 1404, 1436—1439, 1441, 1450, 1451, 1472, 1553, 1597, 1601, 1621, 1623, 1647, 1649, 1704—1706, 1726, 1795, 1817, 1818, 1865, 1920, 1926, 1993, 1999, 2007, 2023, 2037, 2042, 2043, 2067, 2068, 2240, 2304, 2313, 2325, 2334, 2344, 2418, 2457, 2519, 2534, 2633, 2681, 2703, 2772, 2773, 2842, 2843, 2848, 2898, 2902, 2926, 2943, 2995, 3029, 3048, 3108, 3175 nota, 3344, 3345, 3366—3368, 3374, 3564, 3607, 3609, 3610, 3641, 3674, 3675, 3681, 3683, 3733, 3740, 3823, 3825—3827, 3831, 3861, 3920, 4109, 4144, 4283, 4286, 4305, 4306, 4323, 4401, 4432, 4439, 4476, 4499, 4513, 4519, 4530, 4598, 4620, 4628, 4640, 4994, 5194—5218, 5570, 5644, 5695, 5824.

Вукомановић А.: 2552, 4065.

Вуловић Свет.: 121, 343, 402, 403, 545, 546, 792, 831, 873, 937, 953, 973, 974, 979, 991, 1008, 1187, 1229, 1375, 1552, 1751, 2166, 2599—2602, 2647, 2708, 2709, 2747, 2748, 2786, 2787, 3148, 3549, 4088, 4223, 4224, 4330, 4412, 4434, 4490.

Вучковић М. Пет.: 3799, 3854, 3873, 3961, 5126.

Гавиловић Андра: 3849.

Герман, јеромонах: 889, 1967, 2094, 2406, 2438, 2474, 2594, 2595, 2653—2659, 2668, 2669, 2794, 2795, 2832, 2847, 3043, 3338 до 3340, 3423, 3440, 3454, 3467, 3479, 3513, 3660, 3964, 4255, 4355, 4467, 4486, 4518, 4571, 4589, 4629.

Горски А. и Невострујев К.: 218, 219, 239, 240, 586, 1157, 1521.

Грбић Манојло: 2286, 2291.

Григоровић В.: 48, 49, 55, 78, 79, 110 до 112, 122, 127, 157, 212, 300, 344, 345, 516, 543, 578, 631, 819, 918, 1073, 1458, 4557, 4612, 4923, 5028, 5031.

Грујић Никанор: 2152.

Гудев Т. П. Dr. 103.

Дајчић Л. пар.: 3058.

Даничић Ђура: 52, 170, 198, 221, 312, 335, 495, 517, 702, 703, 714, 715, 751, 866, 969—971, 980, 1075, 1076, 1272, 1274, 1477 до 1479, 1592, 1731, 1797—1800, 1916—1919, 1953, 1954, 1985, 2010, 2065, 2128, 2201, 2245, 2400, 2401, 2480, 2675, 2676, 2978, 2979, 2993, 3197, 3213, 3269, 3277, 3321 до 3323, 3327, 3398—3412, 3501, 3504, 3586, 3650—3655, 3663, 3682, 3685, 3704, 3706, 3707, 3719, 3720, 3743, 3761, 3772, 3791, 3792, 3974, 4090, 4180, 4181, 4233, 4248, 4349, 4385, 4505, 4552, 4606, 4637, 4929, 4931, 4933, 4943, 4945, 5021, 5022, 5021 до 5035, 5037—5041, 5054.

Даскалов Н.: 5642.

Делић Р. Ст.: 1120, 1121, 1476, 2975 до 2977.

Димитрије јеписк.: 2605.

Димитријевић Мита: 390, 391.

Димитријевић Стев.: 1631, 1823, 3211, 3212, 3561, 3572, 3596, 3670, 3983, 4260, 5603, 5615, 5617, 5638, 5639, 5689—5692, 5714, 5889.

Драгичић Томо: 4732—4734, 4756, 4757.

Драговић Марко: 785, 1790, 1907, 1908,

2105, 2442, 2456, 2469. 2470, 2606, 2607. 4472—4475. 5606.

Дучић Нић. арх.: 16, 17, 64, 67—69. 89—91, 99, 110—112. 138, 225, 232, 233, 278. 316, 317. 351, 384, 473, 474. 562. 578, 710. 711, 725. 727, 728, 870, 919, 927, 986. 997. 999, 1029, 1030. 1040. 1043. 1062—1065. 1067, 1094. 1106, 1125. 1126, 1226, 1254, до 1258, 1275, 1307, 1330. 1338, 1409, 1484. 1497, 1557. 1572. 1621. 1629, 1668, 1693. 1701, 1792. 1888, 1926, 2093, 2173, 2416. 2479, 2510. 2554. 2555, 2579, 2628, 2732. 2852. 3108. 3416. 3446—3448. 3746. 4069. 4087. 4168—4171. 4177. 4205. 4210. 4249. 4300, 4670, 4906, 4975. 4976, 5328—5334.

Ђорђевић Владан Dr.: 46, 815, 1293. 2948, 2996, 2997. 5065.

Ђорђевић Тихомир: 1203, 2144, 2145. 2467. 2468. 2484. 2501. 3193. 3334. 4014. 4917. 5063. 5066.

Живковић Таса: 390, 391.

Живковић Мита: 132. 133. 645. 1640. 1796, 2060, 2110, 3170—3179.

Зећанин П. 2917, 2918.

Зоре Луко: 4643, 4725, 4765, 4801, 4832. 4833, 4858, 4902, 4905.

Ивезић Василије: 2627.

Иларионов Н.: 1054, 1495, 1664, 1831. 1923—1925. 1939. 2008. 2203. 2628. 2629. 2806, 4713.

Ильински А. Г.: 4251. 4562. 4563. 5598. 5630. 5632. 5650, 5686. 5706. 5727.

Истрин Вас.: 321, 1248.

Јагић В.: 24. 34, 35. 224, 241. 377. 423. 456, 1894, 1895. 3516, 4514. 4932. 5000 до 5012, 5029.

Јанковић Јулије: 4690, 4691.

Јастребов И. 47, 60, 61, 63, 80, 81, 92. 93, 130. 131, 141, 143, 150, 155. 160, 165. 166, 168, 174, 187, 188. 256, 274—276, 299. 337—339, 342, 387, 396. 414, 436, 464. 478. 480, 484, 512—514, 528, 554, 563. 611. 642. 643, 646, 647, 649, 666, 675. 678. 679. 717. 718, 729. 733, 739. 781, 788. 789. 796. 797. 812, 824. 825. 826. 833. 845, 857, 864. 926. 1015, 1016. 1061. 1085. 1086. 1123. 1178. 1206. 1211, 1224. 1317—1319. 1396, 1443. 1452. 1500. 1501. 1544. 1556, 1603, 1653, 1694. 1771—1773. 1859. 1860. 1897, 2247. 2265, 2389. 2460. 2583. 2692. 2693, 2807. 2878. 3030, 3031. 3111. 3204. 3342, 3506, 3618. 3636, 3859. 3928. 3955. 3981, 3982. 4067. 4068, 4073. 4226. 4315. 4337, 4338. 4350. 4352. 4397. 4502, 4547. 4618, 4647, 4651. 4907, 4909—4912. 4936, 5119.

Јацимирски А. И.: 145, 212. 242. 324. 325, 564. 1149, 4206. 4207. 5543. 5582. 5583. 5599. 5744. 5745. 5901. 5935—5939.

Јекић Драгомир: 3539.

Јиречек Јосиф: 46.

Јиречек Конст.: 176, 252, 1066. 2383, 2667. 2994. 5338—5340.

Јовановић Алекса: 357.

Јовићевић Андрија: 17. 710—712. 992. 1039. 1040. 1091. 1239. 1324, 1325, 1374. 1387, 1397, 1457, 1659. 1684, 2243. 2244. 2258. 2273. 2274. 2290, 2310. 2387. 2403. 2419. 2420, 2421, 2608. 2837. 2884, 3100. 3027. 3307, 3574, 3575. 3687, 3691, 3712 до 3715. 3805. 3973. 4025. 4050. 4058. 4059, 4074—4079. 4084. 4085, 4089. 4114, 4130, 4134. 4136. 4389—4392, 4558. 5075, 5649.

Јуришић Јосиф Гедеон: 15, 61. 63, 92, 93, 108. 143, 147. 174. 195. 404. 405. 646. 678, 686—689, 842. 843, 1012, 1122, 1259. 1260, 1351. 1352. 1598, 1682. 3165. 4936. 5074, 5091, 5102. 5104. 5107. 5110, 5111. 5609.

Калајдовић К. и Стројев П.: 1059.

Каранов Е.: 424. 4261.

Каратајев И.: 378. 381—383. 386, 411. 438, 443—445. 458—460. 463. 468. 469, 481. 485, 486. 488. 493. 494. 496, 505, 523. 530. 534. 535. 540, 541. 569. 581, 589. 617, 619. 620. 628. 632. 638. 655. 656. 682, 683. 685, 691. 700. 880. 1105. 1310, 1385. 1433.

Караџић Вук: 46, 245, 548, 568, 636, 652, 660, 680, 693. 697, 721. 748, 867—869. 920. 921. 964—968. 1007. 1031, 1032. 1035. 1052. 1095. 1096. 1138—1141, 1300. 1303. 1304. 1381. 1382. 1665, 1824. 2172, 2266. 2365. 3032. 3643. 3644. 3794—3797.

Качановски Вл.: 328, 4167, 5081.

Ковачевић Љубомир: 10—12, 17, 65, 70, 86—88, 95, 97, 98, 105, 106, 118, 134, 135, 141, 152, 154, 162, 164, 171—173, 176, 185, 236, 253, 358, 260, 271, 292, 314, 374, 423, 454, 471, 479, 501—503, 575, 625, 704, 716, 721, 723, 727, 728, 740, 754, 830, 883, 934, 948, 976, 1039, 1053, 1072, 1272, 1303, 1304, 1324, 1367, 1389, 1398, 1399, 1417, 1423, 1446, 1490, 1498, 1511, 1534, 1535, 1559, 1560, 1575, 1624, 1635, 1641, 1685 до 1688, 1697, 1698, 1702, 1744, 1759, 1767, 1822, 1896, 1905, 1906, 1919, 1964, 1969, 1985, 2010, 2020, 2046, 2049, 2077, 2078, 2107, 2124, 2125, 2130, 2132, 2192 2235, 2242, 2281, 2283, 2355, 2368, 2369, 2379, 2386, 2388, 2402, 2445, 2521, 2559 до 2561, 2661, 2689, 2697, 2715, 2812, 2827, 2861, 2865—2868, 2883, 2905, 2906, 2909, 2942, 2984, 2985, 3167, 3190, 3248, 3249, 3251, 3252, 3271, 3276, 3296, 3320, 3325, 3431, 3505, 3527, 3571, 3601, 3635, 3661, 3688, 3689, 3716, 3725, 3766, 3772, 3791, 3792, 3829, 3855, 3871, 3856, 3922, 3997 до 4005, 4015, 4179, 4185, 4227, 4257, 4272, 4288, 4331, 4344, 4347, 4363, 4448, 4484, 4496, 4525, 4572, 4575, 4577, 4596, 4601, 4615, 4728—4731, 4763, 4764, 4908, 4913, 4918, 4956, 5048, 5064, 5075—5078, 5093, 5113, 5115, 5154, 5350—5367, 5605.

Коларовић Ђорђе: 561, 3356, 3449, 3595, 3639, 3815.

Комадинић Патрикије: 415, 531, 3359.

Константиновић Јордан — Хаџи: 161 до 167, 441, 442.

Конч. Пах. о. 2935.

Копитар Јернеј: 617.

Косановић Сава митроп.: 13, 116, 117, 296—298, 394, 426, 492, 524, 526, 532, 615, 616, 648, 743, 747, 780, 835, 978, 1227, 1228, 1249, 1335, 1336, 1383, 1436—1439, 1581, 1601, 1623, 1647, 1749, 1750, 1808, 1815, 1818, 1983, 2079, 2171, 2927, 3006, 3050, 3184, 4252—4254, 4283, 4304, 4433, 4644, 4645, 4664, 4766, 4767, 4776, 4780, 4834, 4962, 5254—5265, 5664.

Костић Војислав: 4687.

Костић П.: 862, 3703.

Кочубински Ал.: 5565.

Красић Влад.: 452, 559; 589, 668, 669, 772, 773, 778, 787, 852, 858—860, 901, 982, 1027, 1108—1110, 1158, 1175, 1191, 1202, 1204, 1205, 1238, 1243—1245, 1376, 1462, 1509, 1539, 1548, 1549, 1574, 1660, 1662, 1671, 1771, 1718, 1761—1763, 1816, 1870—1872, 1932, 1948, 2012—2016, 2097, 2158, 2249, 2284, 2288, 2289, 2351, 2391, 2458, 2475, 2476, 2488, 2531, 2648, 2759, 2879, 2920, 2967, 3024, 3053—3056, 3062, 3090, 3091, 3105, 3118, 5120, 3123, 3126, 3136, 3266, 3314, 3315, 3377—3381, 3384, 3385, 3438, 3461, 3602, 3613, 3614, 3690, 3787, 4276, 4342, 4343, 4378, 4379, 4388, 4404, 4405, 4426, 4441, 4464—4466, 4948 5121, 5147—5150.

Красносељцев Н.: 4564—4568, 5655, 5934, 5941.

Лавров П. А.: 41, 42, 51.

Лавровски П.: 5304—5309.

Ламански Вл.: 56, 65, 73—76.

Леонид, архим.: 7, 29, 48, 49, 55, 67—69, 78, 79, 99, 104, 110—112, 124, 146, 157, 186, 216, 217, 243, 244, 289, 291, 334, 336, 351, 416, 446, 475, 487, 499, 578, 603, 604, 608, 614, 624, 726, 750, 769, 801, 819, 871, 894, 908, 911—913, 918, 943—946, 990, 1001, 1044, 1050, 1073, 1112, 1147, 1148, 1150, 1218, 1219, 1308, 1326, 1333, 1334, 1346, 1349; 1350, 1411, 1519, 1522, 1525, 1526, 1540, 1547, 1557, 1570, 1584, 1609, 1612—1616, 1620, 1642, 1643, 1651, 1652, 1700, 1848, 1849, 1922, 1970—1972, 2087, 2088, 2136, 2137, 2174, 2211, 2415, 2542, 2556, 2579, 2691, 3188, 3480, 4177, 4149, 4209, 4232, 4250, 4296, 4930, 4951.

Лумбардић Хр.: 498, 2357, 2733, 2797, 3128, 3757.

Макушев Вић: 353.

Марковић Јов.: 1341, 1342, 3121, 3124.

Мијушковић Мирко: 600, 854.

Микијељ Ф.: 2250.

Миклошић Фрања: 1—3, 22, 27, 28, 45, 54, 84, 85, 128, 159, 174, 196, 198, 204, 205, 249, 363, 439, 653, 707, 1779, 3847, 4251, 4461, 4955, 5018 и.

Миковић Дионисије: 544, 803, 1230, 1231 2596, 3071, 3245, 3246, 3293, 3294, 3390, 3437, 3717, 3718, 4673, 5468.

Милаковић Дим.: 5335. 5337.
Милићевић Ђ. М.: 25, 46, 196. 203, 209, 210, 245, 318, 430, 431, 450, 454, 510. 574, 575, 671, 884, 1395, [1826], 1896. 2192, 2355, 2402, 2641, 2642, 2671, 2699, 2714, 2729, 2730, 2881, 3141, 3225, 3281, 3415, 3532, 3627, 3684, 3702, 3711, 3755, 3763, 3773—3780, 3790, 3812, 3814, 3836, 3878, 3915, 3924—3927, 3934, 3946, 3950, 3963, 3966, 3978, 4020, 4030, 4036, 4046, 4062, 4063, 4092, 4096 4106, 4112, 4131—4133, 4150, 4365, 4366, 2663, 4667, 4921, 5122. 5124. 5125, 5127, 5129—5131.
Милојевић Милош: 720, 2497, 2550, 3875,
Миљуков Н. П.: 66, 273, 389, 552, 816, 898, 961—963, 1048, 1292, 1302.
Мишковић Јован: 1611, 2315, 3130, 3195. 3218, 3739, 3747, 3832, 3833. 3948, 4091, 4098, 4158, 4919, 5128.
Мочуљски Н. В.: 241, 3116, 4540.
Мустур. Дим.: 3158.
Мусулин Никола: 2180.

Невострујев К. в. Горски А.
Недић Мартин о.: 199, 670, 1828, 4789. 4792.
Ненадовић Н.: 4726.
Никовић Леонтије: 2814—2823, 2892, 2897, 3073, 3074, 3420, 3476, 4037, 4711, 5791, 5792, 5797—5808. 5810—5815, 5826, 5827, 5834, 5837, 5848, 5849. 5861, 5868, 5872, 5875, 5876, 5879—5883, 5886—5888. 5890-5893, 5909, 5918, 5924, 5926, 5955, 5956, 5958, 5965, 5966.
Николајевић Ђорђе: 1267, 1504, 1545. 1833, 1914, 1915, 2429, 2464—2466, 2841, 2857, 2876, 2887, 3010, 3673, 4127, 4328, 4334.
Николајевић Константин: 71—76, 441, 442, 3822.
Новаковић Јован: 1661, 2405, 2921, 2936. 3422—3425. 3464, 3701.
Новаковић Стојан: 7, 14, 102. 118. 237. 250, 251, 257. 284. 290. 310, 311. 320, 398. 435, 445, 518. 580, 597, 618, 954, 1003. 1011, 1056, 1077. 1078. 1102. 1103, 1111. 1124, 1144, 1145. 1160. 1172. 1173. 1181. 1184—1186, 1207, 1209. 1215. 1241. 1242. 1252, 1253, 1262, 1263. 1265. 1277. 1433. 1464. 1483, 1536, 1576. 1590. 1605. 1610, 1636, 1673. 1681, 1728. 1739. 1805, 2020. 2029. 2077. 2078. 2187. 2194. 2666, 2784. 2910. 2954, 3069. 3109, 3267. 3481, 3500. 3590, 3686. 3741, 3772. 3828. 4105. 4311. 4364. 4411. 4527. 4531. 4536, 4539. 4551. 4599, 4937. 5696.

Опујић Исаија архим.: 2392. 2507, 2788, 2880. 3283. 3299. 3300. 3463. 3492. 3530. 3544. 3545, 3552, 3553, 3593. 3594. 3611. 3631, 3782—3784, 3798. 3835. 4047. 4060. 5368—5378, 5620.
Остојић Тихом.: 561. 811, 1004. 1043. 1946, 2346, 2408, 2498. 2536. 2573, 3495. 3537.

Павловић Иван: 18.
Пальмов С. Н.: 235. 775. 776. 1248.
Паплоњски Иван: 4721.
Пејатовић Атанасије: 57, 112. 119. 136. 296—298. 341, 393, 394. 427, 428. 492. 497. 525. 526, 533, 615. 616. 648. 705. 722. 743. 747, 808, 835—841. 856, 865. 874—876. 887. 960. 981, 1028. 1117, 1132—1134. 1161. 1168, 1201, 1227. 1228. 1249, 1335—1337. 1348, 1361, 1362, 1383, 1404, 1405, 1436 до 1439. 1459, 1469, 1473. 1491, 1579, 1587. 1601, 1622, 1623. 1649. 1721—1725. 1753. 1754. 1793. 1795. 1808. 1818. 1861. 1862. 1865. 1921. 1999. 2067. 2068. 2143. 2171. 2195. 2215, 2294. 2318. 2325, 2394. 2434. 2471. 2489, 2534. 2537. 2580. 2593. 2614. 2616, 2681. 2686. 2690. 2705. 2772—2774. 2833, 2842. 2843, 2858. 2898. 2926, 2970. 3028. 3094, 3134. 3199. 3200. 3234, 3272. 3324. 3344. 3345. 3393. 3894. 3483. 3548. 3607. 3609. 3610. 3641. 3695. 3731. 3753. 3754. 3825—3827, 3831. 3916. 3919, 3920. 3930—3933. 3937. 3938. 3940—3943, 3949. 3984—3992. 4023. 4024. 4031—4034. 4040. 4072, 4094. 4095. 4099, 4100. 4102—4104. 4110, 4115—4123. 4128. 4138. 4140. 4141. 4143. 4145—4149. 4153—4157. 4159—4164. 4282. 4298. 4299. 4319. 4324. 4327. 4329. 4340. 4341. 4351. 4395. 4401. 4409. 4445 до 4447. 4482. 4489. 4513. 4573. 4603. 4622. 4632. 4759—4762. 4935. 5075. 5106. 5108. 5219—5225. 5500—5522. 5529—5535. 5592. 5593, 5597. 5600. 5616. 5622. 5623. 5628. 5651. 5656. 5702. 5757.

Петковић — Димитријев П. К.: 64, 67—69, 89—91, 110—112, 114, 115, 124, 175, 216, 244, 286, 291, 307, 336, 351, 526, 536, 775, 776, 893, 943—946, 1074, 1131, 1190, 1281, 1525, 1526, 1873, 2136, 4173, 4179, 4623, 4951.
Петрановић Ђерасим: 466, 3247.
Петров П. Н.: 441, 448, 972, 1045, 1079, 1080, 1210, 1250, 1301, 1368, 1378—1380, 1524, 1994, 1995, 3302, 3538, 3539, 4080, 4471.
Петровић Филарет: 1223, 3566, 3730, 3788, 3807, 3841, 3844, 3845, 3864, 4028, 4051.
Пјешчић С.: 1456, 1960, 2707, 2896, 2949, 3014, 3157, 3278, 3386, 3420, 3424.
Поливка Ђ.: 1863, 3517—3520, 3603, 3604.
Попадић Л. Миле — Хаџи: 1216, 1217, 3396, 3397.
Попов Андрија: 20, 21, 129, 161, 177, 189—191, 201, 202, 246, 247, 263, 264, 269, 329—331, 340, 547, 558, 637, 692, 745, 766, 931, 1009, 1360, 1520, 1898, 2972, 3640, 3759, 3793, 4139, 4182, 4183, 4186, 4187, 4239, 4398, 4468, 4520, 4626, 4641, 5045 5610.
Поповић Васа: 3622—3624, 4488, 4533.
Поповић Ђорђе: 3441.
Поповић Павле: 5950.
Поповић Коста: 658, 659, 790, 1137.
Поповић Захарија: 5741, 5742, 5754, 5755, 5759, 5760, 5789, 5795, 5796, 5831, 5839, 5843, 5855, 5857, 5874, 5894, 5900, 5902—5904, 5910, 5911, 5914, 5915—5917, 5919—5923, 2925, 5944, 5959, 5961—5964.
Поповић С. Марко: 447, 1267, 1268, 1369, 1622, 1721—1725, 1885, 2001, 2002, 2111, 2139, 2140, 2179, 2181, 2427, 2833, 2955, 3335, 3459, 3468, 3510, 3731, 3769, 3803, 3804, 3840, 3853, 3862, 3863, 3898 до 3900, 3985, 3986, 4093, 4101, 4107, 4108, 4111, 4113, 4115—4117, 4124—4126, 4142, 4149, 4317, 4440, 4485, 4544, 4559, 4608, 4821, 5500—5522, 5529—5535.
Поповић Милош: 1493, 1604, 2398, 2472, 2473, 2828, 2960.
Поповић Митр. о. 2678.
Поповић П. парох: 3471.
Прерадовић Дамјан: 2528, 2682, 4595.
Радаковић Петар: 975.
Радек Петар: 4795.
Радимски В.: 4723.
Радичевић Филип: 346—348, 388, 405, 567, 698, 774, 855, 915, 949, 950, 992, 1024, 1177, 1183, 1298, 1585, 1689, 1746, 1747, 1909—1911, 1970—1972, 2207, 2268, 2571, 2603, 2856, 3087, 3161, 3182, 3472, 3556, 3600, 3765, 3855, 3856, 3872, 3881—3883, 4414, 4417—4419, 4436, 4650, 5226—5231.
Радонић Јован: 277, 406, 1071, 1122, 2090, 2163, 2164, 2495, 2783, 2924, 2925, 3164, 4443.
Ракић Вић.: 4978, 4984.
Рачки Ф.: 211, 323.
Рафаиловић Петар: 3357.
Ризнић Ст. Мих.: 70, 95, 137, 1421, 2361, 3311, 3372, 3457, 3458, 3533, 3632, 3860, 3888, 3947, 3979, 3995, 4152, 4914, 4922, 5120.
Ристић Јов.: 225, 354, 4205, 4512.
Ристић Серафим: 61, 93, 206, 282, 409, 713, 1023, 1154, 1156, 1276, 1359, 1713, 1770, 1934—1935, 2502, 3052, 5104, 5679.
Ровински А. П.: 2253, 2277, 2657, 3003, 3852, 5186—5192.
Руварац Коста: 417, 418, 1720.
Руварац Димитрије: 1118, 1947, 1998, 2054, 2374, 2375, 2417, 3486, 3597, 3868 до 3870, 3944, 3955, 4950, 5972—5975.
Руварац Ил.: 138, 175, 262, 293, 294, 308, 404, 405, 412, 413, 419, 437, 442, 455, 504, 506, 509, 556, 557, 584, 612, 622, 634, 650, 654, 661, 662, 672, 677, 706, 724, 730, 731, 734, 741, 742, 755, 756, 758—762, 764, 768, 778, 802, 806, 807, 820—822, 848, 849, 940—942, 957, 993, 995, 997, 1006, 1018, 1022, 1041, 1046, 1051, 1107—1110, 1143, 1176, 1192, 1193, 1213, 1234, 1235, 1246, 1247, 1264, 1286, 1347, 1401, 1422, 1429, 1449, 1471, 1475, 1510, 1513—1515 1517, 1542, 1619, 1634, 1637, 1638, 1645, 1657, 1666, 1674, 1675, 1683, 1693, 1716, 1736, 1755, 1760, 1765, 1769, 1786, 1787, 1804, 1815, 1821, 1834, 1836, 1842, 1876, 1877, 1881, 1928, 1933, 1936, 1940, 1944, 1951, 1952, 1961, 1965, 1990, 1996, 2017, 2021, 2035, 2036, 2040, 2052, 2053, 2062, 2066, 2099, 2100, 2112, 2129, 2135, 2151, 2152, 2156, 2212, 2316, 2317, 2335, 2482, 2562 од

2564, 2615, 2620, 2683, 2720, 2721, 2780, 2862, 2889, 2908, 2913, 2945, 2964, 2983,, 3007, 3092, 3093, 3096, 3097, 3235, 3280, 3350, 3369, 3370, 4258, 4300, 4438, 4493, 4548, 4582, 4627, 4950, 4954, 4957—4961, 4964, 4966, 4979, 4982, 4985, 4986, 4990 до 4992, 5585, 5586, 5588, 5591, 5609, 5756, 5777—5779.

Ружичић Никан.: 309, 315, 371, 372, 385, 439, 467, 684, 701, 815, 916, 1002, 1010, 1026, 1058, 1070, 1135, 1195, 1261, 1293, 1296, 1365, 1366, 1455, 1488, 1506, 1566, 1567, 1672, 1715, 1803, 1843, 1874, 1959, 2109, 2117, 2170, 2264, 2312, 2381, 2490, 2491, 2509, 2524, 2566, 2568—2570, 2805, 2838, 2857, 2873, 2888, 2922, 2939, 2948, 2988, 2996, 2997, 3125, 3163, 3358, 3363, 3531, 3620, 3658, 3801, 3877, 3889, 4013, 1417, 4038, 4039, 4042, 4044, 4048, 4049, 4071, 4082, 4097, 4135, 4196, 4238, 4377, 4380, 4406, 4413, 4509, 4561, 4677 до 4680, 4689, 4693-4698, 4705, 4707, 4709, 4710, 4717—4719, 4928.

Сава монах: 50, 64, 67—69, 78, 79, 89 до 91, 99, 107, 110—112, 124, 146, 214, 215, 259, 285, 291, 322, 333, 334, 351, 400, 408, 410, 416, 425, 446, 482, 483, 515, 530, 570, 571, 578, 585, 587, 599, 607, 624, 749, 750, 775, 776, 786, 801, 818, 819, 846, 872, 895, 905 до 907, 918, 924, 925, 951, 952, 989, 1020, 1049, 1073, 1081, 1092, 1093, 1097—1100, 1112, 1115, 1116, 1136, 1151, 1152, 1159, 1162, 1164, 1214, 1218, 1219, 1233, 1236 1240, 1248, 1326, 1355, 1363, 1364, 1373, 1402, 1424, 1434, 1435, 1442, 1470, 1482, 1525, 1526, 1540, 1546, 1554, 1557, 1558, 1570, 1584, 1591, 1606, 1651, 1667, 1692, 1696, 1729, 1789, 1801, 1812-1874, 1840, 1841, 1845, 1847, 1848, 1849, 1866, 1869, 1937, 1956, 2039, 2108, 2366, 2414, 2455, 2556, 2605, 2986, 3198, 3301, 3309, 3480, 3541, 3591, 3592, 3377, 3728, 3810, 3824, 3838, 3846, 3857, 3865, 3874, 3890, 3958, 4177—4179, 4191, 4213, 4215, 4228, 4229, 4232, 4246, 4247, 4250, 4270, 4277, 4278, 4294, 4295, 4375, 4449, 4454—4460, 4478, 4504, 4584, 5193.

Сакцински Кукуљевић Иван: 23, 39, 40, 288, 504, 556, 557, 886, 1047, 1213, 1475, 1505, 1564, 1571, 1602, 1645, 1987, 2188, 2189, 2353, 2389, 2532, 2545, 2567, 2588, 2591, 2894, 2968, 2999, 3059, 3061, 3078 до 3084, 3102, 3127, 3155, 3183, 3241, 3256, 3260, 3330, 3360, 3361, 3421, 3456, 3503, 3514, 3515, 3555, 3570, 3583, 3584, 3633, 3671, 3709, 3752, 3762, 3848, 3867, 3876, 3891—3893, 3960, 4070, 4665, 4666, 4671, 4701, 4795, 4925, 4947, 4965, 4968, 4974, 4985, 4990, 4991, 4093.

Сандић А.: 1690, 1691, 1780, 1781, 1980, 3735—3738.

Семиз Саво: 5967.

Симоновић Р. Др.: 927, 986, 987, 1000, 1013, 1014, 1054, 1212, 1307, 1309, 1345, 1495, 1550, 1551, 1599, 1621, 1663, 1664, 1717, 1831, 1923—1926, 1939, 2173, 2203, 2479, 2510, 2554, 2555, 2628, 2732, 2749, 2806, 3108, 3683, 4069, 4087, 4682, 4703, 5328,—5334, 5695.

Спрку А. П.: 881, 882, 1036, 1927, 4578 до 4580, 5544, 5569, 5652—5654, 5666, 5667, 5678.

Скарић Влад.: 470, 763, 1440, 1757, 1829, 1830, 1858, 1993, 2004, 2005, 2060, 2084, 2133, 2237, 2544, 2590, 2609, 3170—3179, 3210, 3802, 3880, 4110.

Сперански Н. Мих.: 169, 507, 583, 596, 641, 694, 932, 1406, 1425, 1447, 1655, 1879, 2080, 2168, 2173, 2266, 2285, 2411, 2511, 2512, 2554, 2555, 2706, 2742, 2749, 2803, 2804, 2871, 3005, 3196, 3498, 3517—3520, 3577—3582, 3732, 3802, 4064, 4197, 4236, 4241, 4242, 4336, 4353, 4529, 4704, 4720, 4941, 5019—5021, 5581, 5633, 5646, 5657, 5658—5660, 5668, 5673—5676, 5683, 5688, 5729.

Спространов Е.: 362, 631, 732, 738, 903, 928, 929, 933, 1034, 1119, 1155, 1285, 1322, 1323, 1327, 1328, 1353, 1370—1372, 1416, 1703, 1737, 1742, 1743, 1778, 1931, 2126, 2127, 2321—2323, 2326, 2337, 2439, 2444, 2650, 2651, 2710,—2712, 3313, 3917, 3918, 4322, 4597, 5572—5575, 5578—5580, 5584, 5607, 5611, 5612, 5614, 5631, 5636, 5648, 5661, 5671, 5681, 5704, 5705, 5715, 5716, 5724, 5731—5734, 5738—5740, 5747—5750, 5758, 5761, 5762, 5765—5767, 5773—5776, 5780, 5783, 5788, 5817, 5819—5821, 5828 до 5830, 5833, 5835, 5836, 5838, 5851 до

5854, 5858—5860, 5863—5867, 5869—5871, 5873, 5878, 5884, 5885, 5896—5899, 5905 до 5908, 5942, 5943, 5945—5948, 5952 до 5954.

Срезњевски И. И.: 7, 19, 24, 38, 211, 5682, 5687.

Срећковић Панта: 9, 41, 42, 51, 130, 131, 174, 187, 188, 193, 226—229, 261, 339, 420, 421, 576, 577, 606, 613, 636, 672, 650, 660, 681, 690, 695, 696, 739, 748, 755, 758 до 761, 788, 789, 806, 1017, 1052, 1057, 1213, 1278, 1529, 1595, 1680, 1807, 2157, 2809, 3002, 3065, 3066, 3089, 3240, 3303, 3780, 3781, 3794—3797, 3901—3912, 4287, 4303, 4376, 4583, 4655, 4907, 4949, 4967, 4969, 4970, 4977, 4989, 4997, 5102, 5109, 5112, 5114, 5119, 5279—5303, 5558.

Стајић Ђ.: 708.

Стакић Васа: 1291, 2085, 2553, 2731, 3021, 3049, 3112, 3113, 3147, 3149, 3181, 3226—3229, 3274, 3729, 3432, 4962, 5150 nota, 5266—5278, 5341—5349.

Стаматовић Павле: 1143, 1588, 1596, 1942, 2190, 2518, 2530, 2586, 2617, 2635, 2639, 2946, 3156, 3254, 3255, 3258, 3619.

Станимировић Властимир: 318, 5131.

Станојевић Маринко: 5971—5973, 5980 до 5982.

Станојевић Станоје: 355, 555, 771, 1196, 1487, 2092, 2219, 2303, 2380, 3617, 3634, 3676, 3816, 4444, 5235—5244, 5672, 5967 до 5970, 5976.

Стојановић Исидор: 3966.

Стојановић Љубомир: 4—6, 14, 43, 44, 58, 62, 77, 99—101, 114, 115, 132, 133, 137, 149, 163, 165—168, 178, 179, 183, 184, 194, 207, 208, 222, 254, 255, 266, 267, 280, 294, 295, 301, 313, 358—361, 364 до 369, 392, 395, 399, 422, 432—434, 446, 453, 455, 462, 465, 472, 476, 506, 509, 522, 539, 542, 551, 560, 591—595, 602, 605, 621, 623, 626, 633—635, 650, 657, 661—665, 667, 672, 676, 677, 690, 695, 696, 699, 716, 719, 724, 734, 752, 757, 764, 765, 767, 768, 770, 782—784, 794, 798—800, 802, 804, 805, 814, 821—823, 828, 829, 832, 834, 845, 848, 849, 853, 878, 879, 896, 897, 909, 910, 917, 930, 934, 936, 939, 947, 954, 956, 957, 977, 993—995, 998, 1005, 1019, 1021, 1022, 1038, 1042, 1051, 1060, 1062—1065, 1082, 1089, 1090, 1101, 1114, 1142, 1150, 1163, 1165 до 1167, 1170, 1171, 1174, 1176, 1180, 1192, 1193, 1197, 1198, 1208, 1221, 1222, 1225, 1234, 1235, 1237, 1265, 1270, 1271, 1283, 1284, 1288, 1297, 1299, 1320, 1321, 1331, 1332, 1343, 1344, 1349, 1350, 1354, 1356, 1368, 1377, 1403, 1407, 1408, 1412, 1418, 1419, 1420, 1426, 1432, 1444, 1445, 1447 до 1449, 1460, 1461, 1463, 1465, 1474, 1480, 1481, 1489, 1496, 1502, 1503, 1507, 1508, 1518, 1527, 1529, 1537, 1538, 1543, 1555, 1561, 1577, 1578, 1580, 1582, 1586, 1589, 1592—1594, 1607, 1608, 1617, 1625—1628, 1630, 1632, 1634, 1637—1639, 1648, 1650, 1654, 1657, 1657, 1658, 1670, 1683, 1707 до 1709, 1712, 1714, 1716, 1727, 1732 до 1735, 1738, 1741, 1745, 1748, 1752, 1758, 1765, 1766, 1774, 1782, 1783, 1788, 1794, 1802, 1807, 1809—1811, 1819, 1821, 1837 до 1839, 1844, 1850—1857, 1864, 1867, 1868, 1875, 1878, 1880, 1882—1884, 1886, 1889 до 1893, 1899, 1930, 1940, 1945, 1949, 1950, 1955, 1957, 1958, 1962, 1963, 1966, 1973 до 1976, 1978, 1982, 1986, 1988, 1989, 1991, 1992, 1997, 2000, 2003, 2006, 2009, 2011, 2018, 2019, 2022, 2024—2028, 2030 до 2034, 2038, 2041, 2044, 2045, 2047, 2048, 2050, 2051, 2055—2059, 2061, 2063, 2064, 2069, 2070, 2072—2076, 2082, 2083, 2086, 2091, 2098, 2101—2104, 2106, 2116, 2119, 2123, 2130, 2138, 2141, 2142, 2146—2150, 2160—2162, 2165, 2172, 2175—2178, 2182 до 2186, 2193, 2194, 2196—2200, 2205, 2208, до 2210, 2213, 2214, 2218, 2220, 2221, 2223 до 2225, 2229—2233, 2236, 2238, 2239, 2241, 2246, 2248, 2252, 2255—2257, 2259, 2260, 2261, 2263, 2267, 2269, 2270, 2272, 2278 до 2280, 2282, 2287, 2292, 2295—2302, 2307—2309, 2311, 2314, 2319, 2320, 2324, 2326, 2327, 2529—2331, 2338—2340, 2343, 2345, 2350, 2352, 2356, 2358—2360, 2364, 2367, 2371, 2372, 2376—2378, 2382, 2384, 2385, 2390, 2393, 2399, 2407, 2409, 2410, 2412, 2422—2425, 2431—2433, 2435—2437, 2440, 2441, 2443, 2446—2450, 2452, 2454, 2459, 2477, 2477, 2478, 2481, 2482, 2485 до 2487, 2499, 2500, 2503—2506, 2508, 2513 до 2517, 2520, 2522, 2525—2527, 2529, 2533, 2535, 2538, 2539, 2541, 2546—2548, 2551, 2557, 2558, 2560, 2561, 2565, 2572, 2575,

2577, 2578, 2581, 2582, 2584, 2592, 2597, 2598, 2604, 2611—2613, 2618—2620, 2630 до 2632, 2634, 2640, 2644—2646, 2649, 2660, 2662—2665, 2672, 2674, 2684, 2687, 2688, 2694—2696, 2698, 2700, 2701, 2704, 2713, 2716—2718, 2722—2725, 2735—2741, 2743, 2746, 2750—2758, 2760—2766, 2768 до 2771, 2775—2779, 2781, 2782, 2785 до 2787, 2789—2793, 2798—2802, 2808, 2810, 2811, 2824—2827, 2829—2831, 2834—2836, 2839, 2840, 2844—2846, 2850, 2851, 2853 до 2855, 2860, 2863, 2864, 2872, 2874, 2882, 2883, 2885, 2886, 2890, 2891, 2893, 2895, 2899—2901, 2904, 2907, 2914—2916, 2919, 2923, 2928—2933, 2941, 2944, 2947, 2950, 2951, 2953, 2957—2959, 2961—2963, 2971 2973, 2974, 2980, 2990—2992, 2998, 3000, 3001, 3004, 3008, 3009, 3019, 3022, 3023, 3026, 3033, 3034, 3036—3041, 3045—3047, 3057, 3063, 3064, 3067, 3068, 3070, 3072, 3075, 3086, 3088, 3095, 3098, 3101, 3103, 3104, 3106, 3107, 3114, 3115, 3119, 3129, 3131—3133, 3135, 3137—3139, 3142—3146, 3150—3154, 3159, 3162, 3168, 3169, 3185 до 3187, 3189, 3201—3203, 3205—3209, 3214, 3215, 3219—3224, 3230, 3231, 3236 до 3239, 3243, 3244, 3250, 3253, 3257, 3259, 3264, 3265, 3270, 3275, 3279, 3284, 3287 до 3289, 3291, 3292, 3295, 3297, 3298, 3304 до 3306, 3308, 3310, 3312, 3316, 3326, 3328, 3329, 3331—3333, 3337, 3349, 3351—3355, 3382, 3364, 3365, 3371, 3373, 3375, 3376, 3392, 3383, 3387, 3389, 3391, 3392, 3395, 3413—3415, 3428, 3430, 3433—3435, 3442, 3443, 3445, 3453, 3455, 3460, 3465, 3466, 3470, 3477, 3478, 3482, 3485, 3488, 3489, 3490, 3499, 3502, 3507, 3508, 3511, 3521 до 3523, 3525, 3528, 3535, 3536, 3540, 3543, 3550, 3558—3560, 3562, 3563, 3565, 3569, 3573, 3576, 3585, 3587—3589, 3598, 3599, 3605, 3606, 3608, 3615, 3616, 3621, 3625, 3626, 3629, 3630, 3637, 3638, 3642, 3675—3649, 3657, 3662, 3664—3669, 3678 до 3680, 3692, 3694, 3698, 3705, 3721 до 3723, 3727, 3729, 3744, 3745, 3748—3751, 3756, 3758, 3764, 3767, 3768, 3770, 3771, 3789, 3800, 3806, 3821, 3830, 3839, 3850, 3851, 3879, 3895, 3897, 3913, 3921, 3935, 3936, 3951, 3952, 3965, 3970—3972, 3975, 3996, 4025, 4053, 4066, 4083, 4086, 4174 до 4177, 4184, 4189, 4195, 4198, 4199, 4201, 4204, 4208, 4211, 4212, 4218, 4222, 4225, 4230—4232, 4234, 4235, 4237, 4240, 4243, 4245, 4257, 4259, 4262—4267, 4269, 4271, 4279—4281, 4285, 4289—4293, 4301, 4302, 4307—4309, 4313, 4318, 4320, 4321, 4326, 4332, 4333, 4335, 4345, 4346, 4348, 4354, 4356, 4361, 4362, 4368—4373, 4381 до 4384, 4387, 4393, 4396, 4400, 4408 до 4410, 4416, 4420—4424, 4427—4431, 4437, 4442, 4452, 4453, 4462, 4463, 4469, 4470, 4479, 4481, 4483, 4487, 4491, 4492, 4495, 4500, 4501, 4507, 4510—4512, 4521—4524, 4526, 4528, 4532, 4535, 4538, 4540—4542, 4545, 4549, 4550, 4569, 4570, 4581, 4585 до 4588, 4590—4593, 4600, 4602, 4604, 4607, 4609, 4611, 4613, 4614, 4616, 4617, 4619, 4624, 4625, 4631, 4633—4636, 4638, 4639, 4642, 4915, 4916, 4920, 4939, 4952, 4983, 4987, 4988, 5013—5044, 5046, 5047, 5055, 5056, 5061, 5062, 5066, 5094, 5105, 5134 до 5146, 5151—5153, 5155—5185, 5245 до 5253, 5379—5499, 5523—5328, 5545—5557, 5559—5564, 5567, 5571, 5577, 5587, 5594, 5596, 5601, 5602, 5604, 5613, 5618, 5619, 5621, 5624—5627, 5629, 5634, 5635, 5637, 5640, 5641, 5643, 5645, 5647, 5662, 5664, 5665, 5669, 5670, 5677, 5680, 5684, 5693, 5694, 5697—5700, 5703, 5707—5713, 5717 до 5722, 5726, 5728, 5730, 5746, 5751 до 5753, 5763, 5764, 5769—5772, 5782, 5784 до 5787, 5790, 5809, 5816, 5818, 5822, 5823, 5825, 5832, 5840—5842, 5844—5847, 5850, 5856, 5862, 5895, 5912, 5913, 5940, 5949, 5951, 5957, 5960.

Стојачковић Ал.: 752, 1199, 1832, 2071, 2159, 3076, 3077, 4310.

Стратимировић Ђорђе: 23, 984, 985, 2114.

Стројев П. в. Калајдовић К.

Сундечић Јован: 1909—1911, 5226—5234.

Теодоровић Сава: 850, 851.

Теодосије: 3511, 3512, 4630.

Тителбах Владислав: 8.

Трипић Величко: 60, 796, 797, 1127 до 1129, 1771—1773, 3526, 3983, 4907.

Трухелка Ћиро: 13, 53, 126, 230, 268, 279, 308, 319, 737, 1232, 1719, 2370, 2870, 3831, 3923, 4608, 4646, 4653, 4656,

4657. 4724. 4735—4750. 4755. 4757. 4758. 4765. 4766. 4768—4777. 4780. 4782—4788. 4790. 4793. 4794. 4796—4800. 4803—4816. 4820. 4822—4825. 4831, 4835—4857. 4859 до 4861, 4863—4874. 4876—4878. 4881 до 4885. 4889, 4892—4899. 4901. 5536. 5542.

Ђуковић М. Васо: 473. 891.

Ундољски М. В.: 38. 4316.
Успенски Порфирије: 29—33. 94. 775. 776. 1308. 1672. 1791. 1827. 3192. 3491.

Флорински Т. 281. 457. 741. 742. 1730. 1968. 2451, 2453. 4325. 4605, 4940. 4942.

Hahn v. G. J. 357. 1653.
Хаџи Васиљевић Јован: 86. 352. 357. 566. 955. 1941. 2549. 2952. 2982. 3551. 3843. 3896. 3956. 3957. 4425. 4712.
Херман Коста: 231. 397. 927. 4722. 4791.
Хиљфердинг А.: 15. 82. 96. 123. 143. 147. 158. 170. 648. 736. 817. 1132. 1133. 1134. 1312—1316. 1410. 1453. 2081. 4300. 4652. 4946. 5058—5060. 5067—5073. 5079. 5080. 5082—5092. 5095—5103, 5110. 5133.

Цонев Б.: 511. 735. 1528. 4274. 4275.
Црногорчевић Младен: 120. 234. 803. 877. 1025. 1083, 1084. 1294. 1295. 1485. 1488, 1530. 1672. 1775. 1843. 2115. 2155. 2346. 2347. 2568. 2643. 2678. 2796. 2797. 2813. 2940. 3013. 3042. 3117, 3140. 3357. 3418, 3419. 3451. 3462. 3659. 3693, 3710. 3785. 3786. 3811. 3817. 3866. 4012. 4061. 4151. 4165. 4503. 4668. 4674—4676, 4688. 4706. 4715. 4716. 4904. 5685.

Чајкановић Симеон парох: 1087. 1646. 1979, 2404. 2544. 2624. 2719. 3450. 4669.

Шакрак-Нинић Сергије: 2574, 2626, 2937. 3194, 3426 4963.
Шапчанин Милорад 1984. 3240.
Шафарик Јанко, 18, 62, 77, 83, 197, 200. 203. 370, 379, 380, 429, 3628. 3700, 3760. 5716, 5717.

Шафарик Павле: 148. 198. 302—304. 375. 378. 381—383. 386. 411. 438. 443, 444. 459. 463. 468. 469. 485. 486. 493. 494. 505. 523. 530. 534. 535. 540. 541. 569. 581. 589. 617. 619 620. 628. 638. 639. 655. 656. 673. 682. 683. 685. 691. 764. 886. 1033. 1066. 1105. 1310. 1385. 1433. 1486. 1516. 1887. 2254. 3500. 4172. 4515.

Атом: 470.
В.: 1305. 1306.
Г(ерасим Петрановић?): 404. 405. 553. 629. 630. 879. 1784. 1785. 1699. 2692, 2693. 2699. 2989. 4443. 5001. 5003. 5012. 5019 до 5022. 5024—5026. 5050. 5051, 5051, 5053.
Г(ерасим?) П(етрановић?) архим.: 826. 844. 863. 888. 892, 914. 922. 1756. 1784. 1785. 2090. 2114. 2131. 3012. 4273. 4415. 4435. 4443. 4497. 4498. 4700, 4708. 4714.
Ђ. П.: 984. 3044. 4129.
З.: 1704—1706. 1726. 3110. 3469. 3487. 3497. 3557. 3696. 3697. 3842. 4081. 4402 4658.
Ј. А-й: 153. 1562. 1563. 1568. 1569.
К. М.: 1900—1903. 3493.
М. Ф. П. П.: 668, 669.
М. С. К.: 3175.
Пр. Н. Б.: 2348.
С. А.: 3834.
С. Ш.: 997. 1254. 1255. 1280. 1451. 4236.
—с—: 5285.
Ст. А. М.: 1702.
—т—: 1279, 1618.
парох Ф. Т.: 2621. 2622.
х: 2797, 3817. 3929.
ѩ: 2585.

Анонимно су издани записи у Летопису Мат. Српске књ. 9. 11, 14 и 15; у Српско Далмат. Магазину за год. 1837 и 1839; у Извѣстіяма Арх. Инстит. у Цариграду IV, 3; и неколико записа у Дабробосан. Источ. за год. 1888, у Шемат. Боко-Котор. за год. 1876 и 1885, у Гласу Истине за г. 1888, у Словинцу за год. 1884 и Сборнику за Нар. Умотвр. IV.

4.

КЊИГЕ У КОЈИМА СУ РАНИЈЕ ШТАМПАНИ

(Крупнији бројеви означавају књигу (годину) и страну, а ситнији. број записа).

—▬—

Амф. — Описаніе Воскресенской новоіерусалимской библіотеки. Архим. Амфилохія. Москва, 1875. **стр. 18:** бр. 4506.

Arkiv. — Arkiv za povjěstnicu jugoslavensku. Uredjuje I. Kukuljević Sakcinski. Zagreb, 1851. и даље. **Књ. IV, стр. 109:** бр. 670; **148:** 199; **149:** 1828; **151:** 4787; **155:** 4792; **169:** 200; **171:** 4927; **333:** 29, 49; **343:** 23.

Архивъ Калачова III, бр. 212.

Archiv. — Archiv für slavische Philologie. Herausgeg. v. V. Jagić. Berlin, 1876 и даљ. **Књ. VIII, 133:** 252. — **IX, 581:** 5565. — **X, 46:** 706; **48** и **50:** 720. — **XIV, 478:** 561. — **XXIII, 307:** 5588 — 5591; **630:** 5014 — 5044, 5134 — 5146. — **XXV, 156:** 5570.

Бач. Вила. — Бачка Вила за год. 1841. и 1842. свез. првый и другій. Издао Дръ Петаръ Іоановићь, Н. Садъ. **I, 222:** 1493, 2960. — **II, 189:** 2472, 2473, 2828; **190:** 1604, 2398.

Бос. Вила. — Босанска Вила, лист за забаву, поуку и књижевност. Сарајево, 1886 а даље. **Год. 1889, 43:** 4821. — **г. 1892, 408:** 415, 531, 3559. — **г. 1899, 125:** 5768. — **г. 1901, 243:** 1112, 1121, 1476; **244:** 2975 — 2977.

Бр. Коло. — Бранково Коло, за забаву, поуку и књижевност, Карловци, 1895 и даље. **Год. 1899, 1643:** 3193; **1644:** 2484. — **г. 1898, 1205:** 2467, 2468; **1207:** 4917; **1592:** 1669, 1740, 2222, 4508; **1593:** 813, 1541, 4312, 4403; **1594:** 772, 773, 1656, 1948; **1595:** 2119, 2120, 2206, 2726—2728; **1596:** 3242, 4407; **1597:** 1269, 1981, 2670 — **г. 1900. 762:** 3285.

Бршљан. — Бршљан, лист за забаву, поуку и књижевност. — Власник, издавалац и уредник Ђорђе Рајковић. Нови Сад, 1885. **II, 55:** 1749, 1750, 1815, 2079, 3050.

Бълг. Прег. — Български Прегледъ, списание за наука, литература общественъ животъ. София, 1893. и даље: **г. 1900, X, 91:** 735; **92:** 511, 4274, 4275; **93:** 1528.

Вила. — Вила, лист за забаву, књижевност и науку. Београд, 1865. и даље: **год. 1865, 29:** 2948, 2996, 2997; **30:** 815; **31:** 1293; **46:** 46; **53:** 5065. — **г. 1867, 502:** 3763.

Vjest. — Vjestnik hrvatskoga arkeoligičkoga družtva. Zagreb, 1879 и даље: **VIII, 1886, 115:** 1069; **117:** 4654. — **IX, 1887, 10:** 4772; **11:** 4891; **12:** 4739, 4884; **13:** 4879;

112: 4643; **113**: 4743; **114**: 4725. — **X, 1888, 50**: 4741; **52**: 4802. 4886; **53**: 1904, 1938; **72**: 4723, 4746; **73**: 4765; **74**: 4880; **75**: 4819. — **XI, 1889, 9**: 4818, 4897; **10**: 4752. 4817; **44**: 4781: **45**: 2875; **47**: 4890, 4894; **49**: 4735, 4779; **74**: 4773; **76**: 4774; **77**: 13; **78**: 986, 3496; **79**: 987; **80**: 927; **82**: 1831; **110**: 1939; **112**: 1495. 1923—1925; **113**: 1664; **114**: 1663, 4703.

Воскр. — Славянскія рукописи, хранящіяся въ заграничныхъ библіотекахъ: Берлинской. Пражской. Вѣнской. Люблянской, Загребской и двухъ Бѣлградскихъ. Гр. Воскресенскаго. СП. 1882. (Сбор. отдѣл. русс. яз и слов. Импер. А. Наукъ, т. XXXI. № 1.). **7**: 4219. 4220; **8**: 3524; **12**: 59; **15**: 5029; **20**: 169, 1709. 1710; **24**: 2849; **25**: 2685; **30**: 140; **36**: 1788; **41**: 4221; **43**: 1633; **44**: 651; **45**: 707; **47**: 4194; **48**: 19; **49**: 4192. 4193.

Вост. — **Описаніє рꙋсскихъ и словенскихъ рꙋкописей рꙋмянцовскаго Мꙋзеꙋма.** Составленно Александ. Востоковымъ. СПетербургъ, 1842. **161**: 4944; **401**: 2293; **606**: 272.

Втор. пут. — Второе путешествіе по Святой Горѣ Аѳонской. П. Успенскій. Москва. 1880. **158**: 94.

Вуичъ. — Іоакима Вуича, славено-сербскаго списателя Путешествіе по Сербіи. Будимъ. 1828. **7**: 4043; **49**: 4045; **82**: 3878; **84**: 3708; **91**: 3976; **95**: 3567; **100**: 3894; **107**: 203. 4018. 5122. 5123; **108**: 5127; **110**: 3950. 4030; **111**: 3911; **112**: 3818—3820. 4926; **129**: 3282; **142**: 1290; **159**: 983, 1282; **161**: 582; **166**: 3977; **167**: 1035. 1300; **169**: 3953. 3954; **172**: 3724; **177**: 4010; **189**: 3993; **190**: 4016; **193**: 4009; **208**: 5310—5327; **210**: 1113; **219**: 4008. 4026. 4027; **221**: 3945; **226**: 4019; **231**: 2636—2638; **234**: 3099; **235**: 4648; **236**: 4035; **242**: 4029; **307**: 3656; **315**: 3884. 3966; **317**: 238. 3967; **318**: 3994; **321**: 4041; **322**: 4011; **323**: 3968. 4007; **324**: 3980; **327**: 884. 3858; **331**: 791. 3886; **332**: 1289; **336**: 660. 748; **337**: 3885; **338**: 1381, 1382; **339**: 920, 921; **346**: 2641, 2671.

Вуичъ Животоп. — Іоакима Вуича, славено-сербскаго списателя Животописаніе. Карлштадтъ, 1833. **63**: 3554.

Гл. — Гласник Српског Ученог Друштва, Београд. **I. 161**: 1954, 2400, 2401, 2993; **162**: 3166; **184**: 196. — **II, 225**: 5368—5378. — **III, 143**: 3966. — **V, 20**: 3628; **57**: 3700, 3760; **298**: 197; **301**: 203. — **VI, 162**: 225; **165**: 354, 4205, 4512; **186**: 200; **188**: 5116. 5117. — **VII, 181**: 370; **182**: 62. 77; **189**: 18; **191**: 83; **192**: 379. 380. — **VIII, 141**: 165; **142**: 166—168; **149**: 441. 442. — **IX, 193**: 5021. 5022. 5029. 5038. 5039; **194**: 5027, 5028, 5030—5035. 5037. 5040. 5041; **246**: 1954. 2400, 2401; **247**: 2993; **248**: 2480; **249**: 198; **256**: 2675, 2676. — **X, 212,** 4065; **341**: 4181. 4929, 4945; **342**: 4943. 5054. — **XI, 39**: 495; **171**: 517; **173**: 1075; **174**: 4505. 4637; **145**: 4606; **176**: 866, 4233; **212**: 2552. — **XII, 682**: 5304—5309. **XIII, 293**: 71. 3822; **294**: 72; **295**: 73—76. — **XVII, 315**: 2180. — **XX, 1**: 1984; **3**: 3240; **4**: 3280; **25**: 4599; **245**: 25. — **XXI, 13**: 196; **19**: 3627; **21**: 3684. 3702, 3773—3780; **22**: 3790; **24**: 1395; **25**: 318; **26**: 5131; **27**: 2641; **28**: 2671; **29**: 671; **33**: 2699. 2729, 2730; **35**: 1826; **43**: 203. 5122. 5127; **44**: 209, 210. 5124; **46**: 3281, 5130; **63**: 884; **66**: 3711; **77**: 46; **86**: 3755; **88**: 2642, 3878; **89**: 4096; **92**: 2355; **211**: 1347; **276**: 3240. — **XXII, 212**: 4548; **230**: 2151. — **XXIII, 242**: 293; **244**: 661, 662. 5609; **245**: 688. 706; **246**: 741. 742; **247**: 806, 821; **248**: 1471; **249**: 1666, 1769; **251**: 2212; **252**: 2720, 2721. — **XXV, 23**: 1681, 4536; **78**: 1052; **79**: 3901—3912; **81**: 3002; 3794—3797; **84**: 636; **85**: 660; **86**: 748, 1017; **87**: 606, 3089; **89**: 1278. 3780, 3781; **311**, 4721. — **XXVII, 174**: 16, 4906. — **XXVIII, 364**: 429. — **XXIX, 160**: 4664; **162**: 4766, 4767; **164**: 524, 835; **166**: 1227, 1228, 1383, 1436—1439; **167**: 615, 616, 747. 1623, 1808, 1818; **168**: 743, 1647, 5644; **169**: 394, 492, 526, 1201. 1335, 1336; **170**: 296—298. 1249. 1601; **171**: 4283, 4304; **178**: 978, 2171; **179**: 648; **180**: 533, 3184, 4644;

181: 126; **184**: 1615; **186**: 13. 1831. — **XXXI. 257**: 2136; **294**: 2128; **XXXII. 241**: 1258; **246**: 1256, 1257; **XXXIV, 153**: 2586. 2919; **154**: 2640. 2677. 2826, 2827, 2853. 2854; **155**: 2893; **311**: 4919. — **XXXV, 1**: 3875; **2**: 2497; **3**: 2550. — **XXXVIII, 177—178**: 5254—5265. — **XL. 132**: 2667; **133**: 1066; **134**: 2994; **135**: 5338—5340; **136**: 2383; **185**: 1085. 1086; **188**: 1500. 1501, 3955, 4351; **189**: 464, 1443, 3030, 3031; **190**: 679. 1061, 4618; **191**: 3618, 4397, 4547; **192**: 781. 833, 857. 1152. 3312. 4352; **193**: 2265; **196**: 648; **197**: 2990; **198**: 647. 718; **199**: 256. — **XLI. 134**: 4158; **138**: 4091; **144**: 1611. 3747; **194**: 3739; **202**: 3832. 3833; **204**: 3948; **353**: 311; **354**: 310. — **XLII, 6**: 1056. 1077. 1144, 1207. 1209, 5696; **7**: 1102. 1103. 1124. 1145. 1160, 1172, 1173, 1181, 1184—1186, 1215, 1242, 1252, 1253. 1464; **8**: 1265, 1483, 1536, 1576, 1590, 1605, 1610. 1728; **9**: 3109; **10**: 290; **11**: 237, 257, 284; **12**: 597, 4937; **14**: 1673; **15**: 102; **17**: 954, 1003, 1011, 1078, 3267; **24**: 3069; **26**: 1241. 1277; **237**: 224; **242**: 241; **353**: 2583, 4502; **354**: 739, 824, 825; **355**: 864, 1859, 1860; **357**: 3859; **361**: 4910, 4911; — **XLIII. 42**: 3264; **55**: 17; **56**: 710, 711; **61**: 727, 728, 1040; **65**: 1668, 2416' 3416; **66**: 1629. — **XLIV, 236**: 67—69, 110—112, 4179; **237**: 78, 79, 99, 124, 4177; **238**: 291; **239**; 334, 351. 446, 769, 911; **240**: 908, 1218. 1219, 1411, 1557, 1584; **241**: 624, 801, 1326, 1540, 1570. 2556. 2579; **242**: 1525, 1526. 1651,]1652, 2174, 4250; **243**: 1112. 1147, 1148, 1848, 1849; **244**: 416, 2211, 4232; **245**: 146; **246**: 1073, 3480; **247**: 578, 750, 918; **251**: 819; **252**: 4296; **260**: 7; **277**: 726, 1522; **279**: 4930; **284**: 55; **286**: 104; **287**: 943—946; **288**: 1519, 1922, 4951; **289**: 175, 487, 499, 603, 604. 614, 990, 1050, 1308; **290**: 241, 1001, 1044; **291**: 1333, 1334. 1346, 2087; **292**: 2691; **294**: 1115, 1350, 1700; **295**: 336; **296**: 289, 894, 912; **297**: 217. 913, **298**: 243, 871; **299**: 4209; **300**: 266; 2137; **301**: 157, 2088. — **XLV. 133**: 445. — **XLVI. 220**: 187, 188, 5114, 5119; **221**: 5112; **224**: 4949; **225**: 226—229, 5558; **226**: 261. — **XLVII. 183**: 137; **220**: 2389; **369**: 2623. — **XLVIII. 173**: 3130, 3195; **192**: 4098; **360**: 3636. — **XLIX, 11**: 2625; **319**: 357. — **L, 59**: 435; **60**: 1262, 1263, 4311, 4551. — **LI. 55**: 1603; **56**: 642, 733; 1178, 4647; **57**: 827, 4651; **58**: 160, 512—514, 4907; **59**: 926, 2878; **60**: 150, 617, 1206; 4226; **61**: 337—339, 414, 729, 1123; **63**: 2807; **64**: 812; **65**: 480, 528, 788, 789, 1015; **66**: 436, 649, 1016; **67**: 396, 554, 675, 3111, 4315. 4337; **68**: 155, 563, 4338; **69**: 666, 781, 857. — **LII, 269**: 41, 42, 51. — **LIII. 232**: 353. — **LVI, 69**: 278; **99**: 89—91; **101**: 64; **102**: 67—69; **103**: 99, 110—112, 4179; **104**: 351, 1557; **105**: 1692; **110**: 4177; **327**: 3431; **328**, 118, 134, 135, 1498; **329**: 625, 721, 1703; **330**: 1072. 1767, 2379, 2559—2561, 2689, 4257; **331**: 1417, 1969, 2020, 2077, 2078, 2281, 3252, 4185; **332**: 236, 258, 260, 293, 3248, 4288; 4344; **333**: 1905, 1906, 4577; **334**: 1685—1687, 1697, 1698; **335**: 1490, 1624, 1688, 2107. 2368, 2369; **336**: 704, 1559, 1560, 2661; **337**: 471, 2242, 4575, 4601. 5154; **338**: 1575, 2388; **339**: 314, 883, 2445, 4525; **340**: 171—173, 2049, 4496; **341**: 164, 185, 5048; **342**: 501—503. 948, 1446, 1534, 2046, 4383; **343**: 65, 1272, 1985, 2010, 3772, 3791, 3792, 4484; **344**: 716, 934, 1367; **345**: 1389; **346**: 740, 1423, 1535, 1959, 4615; **347**: 1744, 2130, 2235; **348**: 2386. 2812, 2942, 3190, 3276; **349**: 1822, 2715, 2827, 2865—2868, 2883; **350**: 2905, 2906, 2984, 2985; **351**: 2861, 3320; **352**: 1053, 4227, 4331, 4347; **353**: 5605; **354**: 3251, 3271. 4272; **356**: 2697, 2909, 3167; **357**: 723, 1511, 1896. 2124, 2125. **358**: 479, 1964, 2402, 3635; **359**: 70, 95, 976, 2132; **360**: 5064, 5078. — **LVII, 45**: 478, 1694, 1897; **46**: 1317—1319; **47**: 81; **48**: 342, 387; **49**: 141; **50**: 165, 166; **51**: 169; **53**: 1211, 1396, 1544; **56**: 4909; **57**: 89; **58**: 1653; **60**: 611, 1224, 3204; **61**: 484; **62**: 1556, 2247; **69**: 187, 188; **70**: 5119; **81**: 232. 233; **93**: 999; **162**: 18. — **LXIII, 42**: 4535; **74**: 4230; **180**, **183**: 132, 133; **197**: 645; **199**: 2110; **200**: 1796; **201**: 1640; **204**: 3170—3179; **205**: 2060; **266**: 3153. — **LXVII. 344**: 1835; **367**: 2328. — **LXXII, 211**: 681. — II одељ. књ. IX стр. VIII: 4527; стр. IX: 2784.

Глас. — Глас Српске Краљевске Академије. Београд. књ. **XVI**, **4**: 308. — **LVIII**, **54**: 10.

Гл. З. М. — Гласник Земаљског Музеја. Уредник Коста Херман. Сарајево. 1889 и даље г. **1889 I. 70**: 308; **74**: 4773; **76**: 4774; **77**: 1719. — **II. 34**: 793; **38**: 984; **76**: 230. — **III, 2**: 1646; **24**: 4751. — **IV. 5**: 2624. 2719; **6**: 4669; **7**: 2544; **9**: 2404. 3450; **10**: 1087

11: 1979; **75**: 126; **76**: 4758, 4766; **77**: 4768, 4769; **78**: 4770, 4771; **80**: 2370, 4653; **88**: 1943, 4576; **89**: 3232, 3233; **90**: 3317—3319; **91**: 2354. — **г. 1890**, **31**: 2131; **35**: 885, 4681, 5132; **38**: 1104; **39**: 1358; **225**: 4832; **226**: 4833; **297**: 4732; **298**: 4826; **300**: 4827; **303**: 4828, 4829; **304**: 4830. — **г. 1891**, **52**: 4791; **88**: 4863; **89**: 4864; **90**: 4865; **91**: 4877; **92**: 4878, 4883; **93**: 4884; **94**: 4790, 4881, 4882; **182**: 4723; **193**: 4733; **194**: 4731; **372**: 319; **375**: 4898; **385**: 4893; **386**: 4899; **394**: 231. — **г. 1892**, **13**: 13; **25**: 4820; **26**: 4813; **27**: 4814—4816; **28**: 4724, 4822; **29**: 3923; **30**: 4769, 4831; **31**: 53; **46**: 397; **47**: 4722; **48**: 927; **69**: 984, 985; **108**: 4866, 4867; **109**: 4868—4871; **110**: 4872; **111**: 4823—4825; **112**: 4885; **113**: 4816; **114**: 4876; **115**: 4839, 4844; **116**: 737; **215 и 280**: 176; **216**: 4889; **217**: 4873; **218**: 4894; **219**: 4861, 4895; **220**: 4874, 4892; **230**: 4683; **248**: 4756; **207**: 984; **298**: 807, 822. — **г. 1893**, **93**: 4835; **95**: 4836, 4837; **96**: 4800; **97**: 4822. — **г. 1894**, **190**: 4797; **192**: 4796; **193**: 4656, 4657; **194**: 2870; **771**: 279; **774**: 4794; **776**: 4757; **777**: 4775; **778**: 4782; **779**: 4783; **780**: 4784; **781**: 4785, 4786; **782**: 4787, 4788, 4793. — **г. 1895**, **260**: 4809, **261**: 4810, 4811, **262**: 4758, 4812; **264**: 4896; **265**: 4897; **266**: 4901; **267**: 268; **269**: 4847; **270**: 4848—4850; **270**: 4851; **272**: 4852—4854; **273**: 4855, 4856; **274**: 3813, 4846; **275**: 4840; **276**: 4841; **277**: 4842; **278**: 4845; **279**: 4844; **280**: 4806, 4807; **281**: 4808; **342**: 4739; **343**: 4740; **344**: 4738; **345**: 4741; **346**: 4742; **347**: 4743, 4744; **348**: 4745; **349**: 4746, 4747; **350**: 4748; **351**: 4749, 4750; **352**: 4735, 4736; **353**: 4755; **354**: 4772; **355**: 4776, **356**: 4765, 4777; **567**: 4843; **568**: 4857, 4860; **569**: 4858, 4859; **570**: 4646, 4737; **571**: 4798. — **г. 1896**, **218**: 4780; **325**: 1232; **326**: 4803; **327**: 4804; **328**: 4805. — **г. 1898**, **617**: 5536—5542. — **г. 1901**, **33**: 1597, 3175, 4530; **34**: 399; **35**: 763, 1998, 2902; **36**: 1920, 5824; **37**: 1553, 2037, 4628; **38**: 2304, 2943; **39**: 1390—1393; **41**: 1004, 1621, 3674, 3675, 3683, 4305; **42**: 1309, 2848, 4144; **43**: 996, 1000; **44**: 1013, 1014, 1926; **45**: 1287; **47**: 1068; **48**: 1043, 1054; **49**: 1254, 1255; **50**: 1067, 1339, 1340; **51**: 1345, 4306, 4994, 5695; **52**: 3108; **53**: 1094, 1441, 1450; **54**: 923, 1037, 1472; **55**: 4858; **58**: 2519; **59**: 3733, 3861; **79**: 2023; **290**: 743, 3564; **291**: 1383, 1999, 2344, 2457, 3048; **292**: 3366—3368, 3374; **293**: 1201; **294**: 747, 2926; **295**: 525; **296**: 1647; **297**: 489—491, 1865; **298**: 4598; **302**: 1436—1439; **303**: 874—876; **304**: 1227, 1228; **305**: 847, 3344, 3345, 3681; **306**: 2007, 2067, 2068, 2633; **307**: 526, 4286, 4513; **308**: 1189, 1649, 5644; **309**: 427, 428, 1601; **310**: 1623, 4323; **311**: 296—298, 394, 899; **312**: 341, 1335, 1336, 1348, 1818, 2772, 2773; **313**: 492, 2313, 2325; **314**: 887, 2681, 2898, 3029, 4401; **315**: 1249, 1817, 2534, 4283, 4432, 4620; **316**: 615, 616, 2042, 2043, 2240, 3603, 3610; **317**: 260, 4439; **318**: 393, 1361, 1362, 3607; **319**: 1404, 2842, 2843; **320**: 1161, 2334; **322**: 3825—3827, 3831, 3920; **323**: 3641; **325**: 1795; **326**: 835; **328**: 373, 5581; **329**: 2995, 4476; **331**: 708, 1120, 1121; **332**: 5194—5218; **336**: 1704—1706, 1726; **361**: 4499.

Гл. Ист. — Глас Истине, лист за црквене проповеди, хришћанску поуку, животописе, старине и православне црквено-народне потребе. Уређује Ђорђе Рајковић и Сава Петровић. Н. Сад, 1884 и даље: **г. 1887**, **234**: 2374, 2375. — **г. 1888**, **61**: 4702; **107**: 3343; **140**: 1279, 1618. — **г. 1890**, **123**: 4963; **201**: 3121, 3122; **222**: 1341, 1342.

Гл. Пр. Цркве. — Гласник православне цркве, орган архијер. Сабора. Уреди. Добр. М. Ковачевић. У Београду, 1900. **г. 1900**, **сеп. 89**: 566. — **г. 1901**, **феб. 162**: 86; **167**: 1941; **168**: 2549.

Год. — Годишњица Николе Чупића. Београд, 1877 и даље. **II. 251**: 807, 821; **252**: 455, 4493; **257**: 822, 1755; **258**: 1192, 1193; **260**: 4957—4960. — **IV. 328**: 618; **330**: 580. — **XIV. 228**: 4300; **355**: 955; — **XV. 127**: 3843; **128**: 3951, 3957; — **XVII. 346**: 1433. — **XIX. 219**: 3218. — **XX. 81**: 357; **83**: 3557, 3896; **84**: 352, 4712; **105**: 2982, 4425; **106**: 2952.

Гор. Нев. — Описаніе славянскихъ рукописей московской синодальной библіотеки. А. Горскій и К. Невоструевъ (5 свезака). Москва 1855 и даље. **II/1 45**: 239, 1521; **48**: 240; **54**: 218, 219. — **III/1 110**: 586; **154**: 1157.

Григор. — Очеркъ путешествія по европейской Турціи. Виктора Григоровича. II изд. Москва 1877. **21**: 55, 5028, 5031; **24**: 157; **27**: 48, 491; **30**: 78, 79, 819; **31**: 110—112, 127, 4557; **32**: 1073; **33**: 578, 918; **82**: 1458; **99**: 4923; **107**: 309; **117**: 122; **153**: 4612; **156**: 516; **159**: 344, 345; **160**: 631.

Дан. 1865. — Даничић Ђ. Живот св. Саве и св. Симеуна. Београд 1865. **XVIII**: 2201; **116**: 4933; **340**: 4931.

Данило. — Животи краљева и архијепископа српских. Издао Ђ. Даничић. Београд. 1866. **V**: 3213; **VI**: 714, 715, 3501.

Даница 1826. — Даница, забавник за годину 1826. Издао Вук Стеф. Караџић. Беч. 1826. **5**: 964—968; **7**: 1665; **9**: 1824; **10**: 3794—3797; **11**: 1007; **12**: 2172; **13**: 548; **14**: 1052, 1303, 1304; **16**: 568, 1095; **17**: 1096; **20**: 660, 697, 748; **21**: 721, 1381, 1382; **23**: 920, 921; **26**: 1031, 1032; **27**: 693, 1300; **28**: 636, 652, 680; **31**: 867—869; **32**: 1035, 1141; **33**: 1138—1140; **38**: 245.

Даница 1862. — Даница, књижевни лист. Уредник Ђорђе Поповић. Нови Сад. г. 1862, **326**; 417, 418, 1720.

Д. Б. Ист. — Дабро-босански Источник, лист за црквено-просвјетне потребе итд. Сарајево. 1887 и даље. **г. 1887, 26**: 4328; **45**: 2903, 3124. — **г. 1888, 1**: 2544; **9**: 2734, 2877, 3962; **11**: 5663; **12**: 2965; **13**: 3015—3018, 3347; **16**: 3286; **17**: 2202; **18**: 2966; **22**: 2461, 2610; **24**: 477; **26**: 3494; **27**: 4252—4254, 4433; **28**: 1581; **31**: 3060; **34**: 975, 3417; **35**: 376, 753, 935, 3734; **43**: 111, 117; **57**: 4534. — **г. 1889, 13**: 4488; **27**: 4533; **42**: 2405, 3422, 3423, 3454; **43**: 1661, 2936; **46**: 3622—3624; **222**: 1912, 1915; **323**: 3424, 3425, 3440; **324**: 3464, 3701; **359**: 1291, 4962; **377**: 3429. — **г. 1890, 32**: 975; **74**: 984, 4129; **79**: 1216, 1217; **121**: 3673; **197**: 2702; **363**: 2462, 2463; **431**: 891; **469**: 4440; **470**: 3803, 3804, 4559. — **г. 1891, 108**: 1545, 2841, 4334; **254**: 4255, 4571, 4629; **266**: 2429, 2464—2466; **270**: 2857, 2876; **271**: 3010, 3011; **336**: 2668, 2669; **337**: 3964; **338**: 4467; **339**: 3338—3340, 4589; **340**: 889, 1967, 2406, 2138, 4486, 4518; **341**: 2474, 2847, 3043, 3467, 3513, 3660, 4355; **349**: 5826; **350**: 5810; **351**: 3812; **372**: 2094, 2594, 2595, 2653—2659, 2832, 3479; **373**: 2794, 2795, 3423, 3440, 3454; **382**: 1369, 2427; **383**: 4093, 4125, 4126; **384**: 2139, 4111; **385**: 1268; **386**: 3853; **443**: 658, 659; **444**: 790, 1137. — **г. 1892. 118**: 4107, 4108, 5529—5535; **119**: 4101, 4115—4117, 4149, 5500—5523; **120**: 3335, 3459; **121**: 2833, 3731, 3898—3900, 3985, 3986; **165**: 473; **173**: 4127; **233**: 1267; **263**: 1833, 2887; **414**: 3842; **415**: 3469, 4402; **527**: 3044, 3497, 3697; **564**: 1704—1706, 3110; **565**: 1726; **567**: 3696, 4081; **568**: 2921. — **г. 1893, 126**: 3509, 3512, 4630; **175**: 470; **338**: 3341; **339**: 1231; **340**: 544, 1230; **341**: 2627; **504**: 3396, 3397. — **г. 1894, 348**: 3840, 4142; **349**: 2955, 3510, 3862, 3863, 4113, 4124, 4317; **350**: 1622, 1721—1725; **351**: 447, 3468; **352**: 2111, 2179, 4544, 4608; **353**: 1885, 2001, 2002, 2140, 2181, 3769, 4485. — **г. 1897, 225**: 3147; **226**: 2085, 2553, 2731, 3021, 3049, 3113, 3274; **227**: 5341—5349; **237**: 3439; **282**: 3112, 3149, 5150, 5266—5278; **283**: 3226—3229; **285**: 3181, 3432. — **г. 1900, 309**: 5966; **310**: 5965.

Деч. Прв. — Дечански Првенац, од Гедеона Јосифа Јуришића. Н. Сад. 1852. **13**: 63; **19**: 96; **20**: 147; **21**: 143, 174; **24**: 5102, 5110; **25**: 92; **26**: 646; **30**: 195; **33**: 61; **35**: 5104; **38**: 3165; **68**: 93, 4936; **69**: 686, 687; **71**: 678; **94**: 1259, 1260; **95**: 1012, 5074, 5111; **96**: 15; **97**: 842, 843; **98**: 5107; **99**: 1682; **107**: 1351; **108**: 1352; **111**: 108; **116**: 5091; **117**: 689; **118**: 688.

Деч. Сп. — Дечански Споменици, издао Серафим Ристић. Београд. 1864. **21**: 1934, 1935, 2502; **22**: 713; **38**: 1276, 3052; **40**: 1154, 1359, 5679; **41**: 282; **42**: 206, 1023; **43**: 1156; **45**: 409, 1713, 1770; **60**: 61; **61**: 5104; **62**: 93.

Домент. 1865. — Живот светога Симеуна и светога Саве. Написао Доментијан. Издао Ђ. Даничић. Београд, 1865. стр. IX: 1592.

Досит. Списи. — Цѣлок. дѣла Д. Обрадовића I—X. к. **VIII, 55**: 3346.

Древности. — Древности. Трѹды славянской коммисіи императорскаго археографическаго общества. Томъ II. Москва, 1898. **22**: 242; **24**: 145; **47**: 1149; **50**: 324, 325; **96**: 564; **97**: 4206, 4207.

Ж. М. Н. П. — Журналъ Министерства Народнаго Просвѣщенія. СПетербургъ, г. 1896 април **64**: 1248: јуни 57: 321.

Журналы. — Журналы засѣданій совѣта С. Петербургской Духовной Академіи за 1885/6 учебный годъ. С. Петербургъ, 1888. **213**: 1248; **236**: 235; **293**: 775, 776.

Замѣт. — Замѣтки о рукописяхъ бѣлградскихъ и софійской библіотекъ. М. Сперанскій. Москва, 1898. **30**: 596; **44**: 583, 4197.

Зора. — Зора, лист за поуку etc. Мостар, за год. **1898, 327**: 5967.

Извѣстія. Импер. Акад. Наукъ. СП. 1904. т. IX, **253**: 5706; **255**: 5727; **256**: 5598; **257**: 5686; **258**: 5632; **260**: 5650; **263**: 5630.

Извѣст. Инст. — Извѣстія историко-филологическаго Института Князя Безбородко вь Нѣжинѣ. Кіевъ, 1893 и даље. **т. XVIII, 24**: 694, 932, 1655.

Извѣст. Конст. — Извстія русскаго археологическаго Института въ Константинополѣ. Софія, 1899. **т. IV 1, 91**: 552; **98**: 961—963; **103**: 898; **107**: 1292; **108**: 1048, 1302; **126**: 273; **127**: 816; **129**: 66; **132**: 389; **133**: 2089. — **IV, 3, 138**: 109; **139**: 283, 326, 327; **140**: 609, 610, 4188; **141**: 223; **142**: 527, 538, 2956; **143**: 532, 573.

Извѣст. — Извѣстія церковно-археологическаго общества при Кіев. Дух. Акад. за 1881 год. Составилъ Н. И. Петровъ. Кіевъ, 1882. **68**: 1250, 1301, 3302, 3538, 3539; **69**: 972; **70**: 1079, 1080, 1210, 1995; **71**: 1045, 1524, 4080, 4471; **72**: 448, 1994.

Izvješće. — Izvješće kraljevske velike gimnazije na Rieci (Fiume) 1885/6 Zagreb, 1886. **55**: 4690, 4691.

Јавор. — Јавор, лист за забаву и поуку. Нови Сад, 1874 и даље. **г. 1877, 1245**: 2585. — **г. 1880, 209**: 780; **210**: 1983, 2927. — **г. 1881, 1243**: 1690, 1691; **1244**: 1780, 1781. — **г. 1884, 282**: 3006. — **г. 1885, 1298**: 949, 950, 1177; **1331**: 388, 4419; **1336**: 774, 1585, 1746, 1747, 3161, 4414, 4417; **1337**: 1298. — **г. 1887, 645**: 3959; **646**: 2417; **647**: 3868—3870. — **г. 1888, 123**: 589.

Катал. — Каталог рукописа и старих штампаних књига. Збирка Српске Краљевске Академије. Саставио Љуб. Стојановић. Београд, 1901. **4**: 2612, 2746; **5**: 4381; **8**: 934, 3376, 3443; **9**: 2239. 3460, 3482; **16**: 4585; **17**: 1975; **21**: 3115; **22**: 382; **23**: 2261, 2618; **24**: 542, 4368; **25**: 2130; **26**: 1949, 4279; **27**: 663—665, 1819; **29**: 465; **30**: 432, 947, 1343, 1344; **33**: 1976, 2646; **35**: 2763; **38**: 2762; **39**: 2452; **71**: 716; **86**: 2696; **119**: 2640; **137**: 2826, 2827; **145**: 2854; **150**: 2893; **155**: 2919; **170**: 2853; **172**: 2252; **173**: 3326; **186**: 1518; **201**: 3721—3723, 3971; **202**: 1648, 2449; **206**: 2834, 2883, 4532; **207**: 3764; **210**: 3328; **233**: 539.

Катал. Н. Б. — Каталог Народне Библиотеке. IV. Рукописи и ст. штамп. књиге. Саставио Љуб. Стојановић. Београд, 1903. **3**: 2990, 4239, 4257; **4**: 2611, 4396, 5694; **5**: 4545; **6**: 2423; **8**: 5602; **15**: 4326, 4617; **17**: 3970; **22**: 1479, 5655; **23**: 4208, 4362; **24**: 5587; **25**: 3070; **26**: 5763, **27**: 2257, 5707; **28**: 2598; **33**: 4189; **36**: 2971; **36—37**: 4259; **37**: 1382; **38**: 4332; **40**: 4212, 5697, 5698; **41**: 2407; **42**: 2860; **46**: 4184; **48**: 4237, 5662; **51**: 5764; **53**: 4290; **54**: 2210, 4056, 4271; **55**: 2302, 5613; **56**: 4289, 4321; **59**: 5046, 5047; **60**: 4053, 4384, 4423, 5629; **61**: 3086, 4052; **63**: 4199, 4361; **67**: 5559; **69**: 2688, 4348, 5562; **70**: 4235, 4635, 4636, 5631, 5640, 5641; **71**: 3095, 4124; **73**: 4291, 4320, 4488; **74**: 2435, 5728; **81**: 1416; **83**: 4195; **84**: 3270, 3608, 5561, 5567, 5619, 5637; **86**: 5626; **87**: 4262, 4422, 5618; **90**: 5670; **92**: 4313; **93**: 4083, 4198; **94**: 2559—2561; **95**: 2836, 2839; **96**: 5730; **98**: 4538; **99**: 4528; **100**: 3189, 3415, 4526; **101**: 2620, 3275, 5751, 5752, 5781; **111**: 4245, 4514, 5571; **114**: 2200, 2907, 4631, 5545—5557; **115**: 3679, 3680; **123**: 5627; **127**: 2923; **137**: 4540; **138**: 2851; **139**: 2899; **194**: 3830; **196**: 3789; **203**: 4952; **232**: 4581; **233**: 2301, **236**: 4408; **237**: 4201; **265**: 4333; **278**: 4409; **290**: 5594; **309**: 5784; **322**: 5677; **369**: 5823, 5825; **376**: 5710—4713; **383**: 5832; **384**: 5684; **389**: 5840, 5841; **390**: 5822; **395**: 5577.

Кар. — Описаніе славяно-русскихъ книгъ напечатанныхъ кирилловскими буквами. 1491—1652. И. Каратаевъ (Сборн. отдѣл. русс. язик. и словесн. Импер. Акад. Наукъ т. XXXIV). СПетербургъ, 1883. **бр. 6**: 378; **7**: 381, 382; **8**: 383; **9**: 386; **12**: 411; **15**: 438; **16**: 443, 444; **17**: 445; **20**: 459; **21**: 460; **22**: 458; **23**: 463; **24**: 468, 469; **26**: 481; **27**: 488; **29**: 485, 486; **31**: 493, 494; **32**: 496; **33**: 505; **34**: 523; **35**: 530; **36**: 534, 535; **39**: 540; **40**: 541; **41**: 569; **43**: 581; **44**: 589; **45**: 617; **47**: 619; **48**: 620; **57**: 628; **60**: 632; **62**: 638; **72**: 656; **73**: 655; **76**: 682, 683; **78**: 685; **83**: 700; **88**: 691; **149**: 889; **266**: 1105; **475**: 310; **574**: 1385; **658**: 1433.

Кн. Лазар. -- О кнезу Лазару, расправља Ил. Руварац. Н. Сад, 1887. **8**: 4950; **201**: 802, 957.

Кн. Срб. — Кнежевина Србија, написао М. Ђ. Милићевић. Београд, 1876. **66**: 2192, 3812; **67**: 454; **77**: 4029; **78**: 3836; **144**: 4063; **149**: 4046; **152**: 3978; **155**: 4921; **198**: 4112; **230**: 575; **235**: 3966; **236**: 245; **272**: 4106; **337**: 3915; **381**: 3814; **389**: 4150; **428**: 3763; **464**: 3946; **466**: 4092; **490**: 3924—3927; **671**: 3963, **719**: 5129; **788**: 196; **835**: 318; **882**: 4667; **883**: 3415; **957**: 1826; **985**: 4132; **1033**: 4663.

Књ. Лист. — Књижевни Лист, орган „Цетињске Читаонице и Горског Вијенца." Цетиње, 1901. III. **97**: 600, 854.

Књ. Рад. — Књижевни радови Нић. Дучића арх. Београд, 1891 и даље. **I, 8**: 4300; **59**: 927; **60**: 986; **61**: 2173; **70**: 1307; **71**: 2732; **74**: 3108; **76**: 997, 4087; **77**: 1067; **78**: 1253, 1254; **80**: 1094, 1701; **83**: 2628; **84**: 4069, 5328—5334; **85**: 1497, 2479; **86**: 2510, 2554, 2555; **87**: 3746; **100**: 473; **103**: 474; **104**: 2093; **146**: 16; **148**: 4906. — **IV, 238**: 1029; **240**: 1030.

Кр. Срб. — Краљевина Србија, написао М. Ђ. Милићевић. Београд, 1884. **26**: 574; **27**: 430, 431, 450, 451; **28**: 5125, **106**: 2402; **178**: 1896.

Красносельцевъ. — Славянскія рукописи патріаршей библотеки въ Іерусалимѣ. Н. Красносельцева. Казань, 1889. **7**: 5934; **11**: 4566—4568, 5941; **13**: 4564, 4565, 5655.

Лам. — О нѣкоторыхъ славянскихъ рукописяхъ въ Бѣлград, Загребѣ и Вѣнѣ, с филологическими примѣчаніями. В. Ламанскаго. (Прилож. къ VI м. Зап. Имп. Ак. Наукъ № 1.) СПетербургъ, 1864. **19**: 56; **139**: 65; **165**: 73—76.

Lex. — Lexicon palæoslovenico-græco-latinum. Editit. Fr. Miklocich. Vindobonæ, 1862—65. **V**: 249, 439, 4461: **VII**: 707; **VIII**: 1779; **XII**: 3847; **XV**: 653; **XVII**: 1251; **XVIII**: 128.

Лет. — Летопис Матице Српске. Будим и Нови Сад, 1825 и даље. **књ. 9, 5**: 2362, 2363, 4972; **7**: 4973; **8**: 4980, 4981, 4995, 4996; **9**: 2226—2228, 5723, 5725; **10**: 2271, 2373. — **књ: 11, 11**: 938, 988, 2332, 2333; **14**: 1088, 1977; **15**: 4256; **16**: 4998, 4999; **17**: 500; **18**: 2674; **23**: 589; **27**: 1523; **28**: 4480. — **књ. 14, 13**: 2167; **14**: 958; **15**: 4367; **16**: 959; **23**: 530. — **књ. 15, 7**: 1018, 2492—2494; **8**: 1512, 2051; **9**: 1632, 1825; **10**: 1200, 4297; **11**: 1354, 4284; **12**: 1394, 1414, 1415. — **књ. 16, 124**: 4971. — **књ. 28, 134**: 3255. — **књ. 55, 89**: 1273. — **књ. 108 59**: 3834. — **књ. 111, 5**: 2129. — **књ. 115, 39**: 1400, 1401, 2099, 2100. — **књ. 130, 17**: 193; **20**: 130, 131; **21**: 4907; **24**: 4655; **27**: 337—339; **29**: 739, 1680; **30**: 642, 788, 789. — **књ. 131, 15**: 5102, 5109; **16**: 174. — **књ. 147, 62**: 858—861; **63**: 5121; **64**: 1462; **66**: 3461; **75**: 901, 1238; **76**: 2012—2016, 3054; **77**: 3024, 3602, 4441; **78**: 3118, 3120, 5147—5150; **79**: 3314, 3315, 3377—3381; **80**: 559, 772, 773, 1948; **81**: 1671, 4342, 4343; **82**: 852, 1175, 1202, 3136; **83**: 778, 982, 2288, 2289, 4404, 4405; **84**: 3787. — **књ. 145, 84**: 320, 2059. — **књ. 150, 52**: 1510; **53**: 820. — **књ. 158, 14**: 4378; **15**: 787, 1158, 1254, 1205; **18**: 3055, 3056; **19**: 1027, 1718, 2458, 2879, 3035; **20**: 2531, 3438. — **књ. 160, 17**: 1539, 1548, 1549; **20**: 4379; **21**: 1107—1110, 1243—1245, 4388, 4948; **22**: 1376, 1932, 2351, 2391, 2488, 4461—4466; **23**: 1761—1763, 2158, 3053; **24**: 4276; **25**: 3690; **26**: 1509. — **књ. 168, 3**: 927; **4**: 986; **5**: 987, 1717, 2203; **6**: 1599; **15**: 1212, 1307, 1663; **16**: 1831, 2732, 4682, 4703; **17**: 1000, 1013, 1014; **20**: 1054, 1309, 1345; **21**: 1621, 1926, 2749, 3108, 3683, 5695; **22**: 2806, 4087; **24**: 1495, 1550, 1551, 1664, 1923—1925, 1939; **25**: 2173, 2479, 2510, 2554, 2555, 2628; **26**: 4069, 5328—5334. — **књ. 181, 40**: 2652, 3852; **42**: 2253, 2277; **43**: 5186—5192; **51**: 3686. — **књ. 194, 137**: 3003; **138**: 1927. — **књ. 196, 4**: 5544; **12**: 4578—4580; **13**: 5569, 5652—5654; **35**: 5166, 5678; **37**: 3290; **38**: 5667. — **књ. 206, 71**: 1466—1468.

Лѣтопись. — Лѣтопись истор.-филол. общ. при Импер. Новор. Универ. I. Одеса, 1890. **57**: 4543; **59**: 3116; **65**: 241.

Ман. Драг. — Повѣсть о светорожденскомъ манастиру Драговићу. Написао Герасимъ Петрановићъ. Задар, 1859. **14**: 466; **15**: 3247.

Ман. Кал. — Ман. Каленић. Написао М. Ђ. Милићевић, Београд, 1897. **22**: 3950; **24**: 4030, 4036; **36**: 3934; **43**: 4133; **48**: 3225, 4366; **49**: 3141, 4365; **50**: 2714, 2881, 4131, **51**: 3532, 4062.

Мелкіе тексты. — **А. И.** Яцимирскій. Мелкіе тексты и замѣтки по старинной славянской и русской литературѣ. I—XL. СПетербургъ 1902. стр. **9**: 5745; **10**: 5748; **98**: 5543.

Милак. — Исторія Црне Горе. Написао Д. Милаковић. У Задру 1856. — стр. **102**: 5335—5337.

Мирослављево јеванђеље, издање фотолитографско, бр. 4—6.

Montenegrina[2] — Montenegrina, написао Ил. Руварац. II издање у Земуну 1898 **83**: 1936.

Mon. Serb. — Monumenta Serbica, spectantia historiam Serbiæ, Bosnæ. Ragusii. Edit. Fr. Miklosich. Viennæ, 1858. **1**: 1, 2; **2**: 3; **20**: 5018; **70**: 45; **84**: 54; **243**: 198, **245**: 196; **250**: 174; **519**: 4955; **561**: 22, 27, 28; **566**: 159; **567**: 204, 205; **572**: 363.

Nadpisi. — Nadpisi sredovječni i novovjeki na crkvah, javnih i privatnih zgradah i t. d. u Hrvatskoj i Slavoniji, sastavio Ivan Kukuljević Sakcinski. Zagreb, 1891. **3**: 3555; **20**: 3570; **21**: 3584; **42**: 4666; **44**: 4795; **69**: 3583, 3752; **70**: 3867; **74**: 3360, 3361, 3633; **99**: 4070; **106**: 288, 504; **107**: 886, 4965; **108**: 1602; **114**: 1571, 2567, 3127; **115**: 3183, 3421, 3876, 3960; **116**: 3059, 3241, 3256, 3260; **145**: 2894; **156**: 1213, 1505, 4985, 4990; **158**: 1047, 4925; **171**: 2588, 3762; **183**: 3078—3084; **196**: 4968, 4991, 4993; **199**: 4974; **270**: 556, 557, 1475, 1564, 1645, 2532; **271**: 2545, 2968, 3061, 3102; **272**: 3155, 3456, 3503, 3848, 3891—3893; **312**: 3709; **313**: 4665; **317**: 1987, 4701; **318**: 3330; **319**: 2188, 2189, 2353, 2999, 3514, 3515, 4947; **320**: 2591, 4671; **363**: 3671.

Н. Искра. — Нова Искра, илустр. лист. Београд. г. 1900, **13**: 4014.

Наставник. — Наставник, орган професорског удружења за 1893 стр. **35**: 5950.

Нов. — С Археолошке изложбе у Кијеву. Белешке Ст. Новаковића. Београд, 1874. **11**: 250, 257; **19**: 4411; **24**: 7.

Новое Время, за год. 1900, бр. 8583 (19 јан.): 4692.

Опис Древ. — Описаніе Древностій србски у Светой (Атонской) Гори. Д. Аврамовић. Београд, 1847. **74**: 157, 217.

Опис манастира. — Опис срп. фрушкогорских манастира 1753. г. Приопштио Димитр. Руварац. С. Карловци 1903. **285**: 5979; **286**: 5971; **288**: 5974; **311**: 5973; **331**: 5972.

Оп. Рук. — Обстоятельное Описаніе славяно-россійскихъ рукописей въ библ. Ѳ. А. Толстова. Издали К. Калайдовичъ и П. Строевъ. Москва, 1852. **359**: 1059.

Оп. рук. Тр. — Описаніе славянскихъ рукописей библіотеки Свято-троицко Сергіевской лавры. I—III., I. А-й. Москва, 1878—79. **I, 157**: 153.

Отчетъ Акад. — Отчетъ о дѣятель. отдѣл., русск. языка и словесн. Импер. Акад. Наук за 1902 год. СП. 1902 год. **52**: 5568, 5608; **53**: 4314.

Отч. Моск. — Отчетъ Московскаго публичнаго и Румянцевскаго музеевъ. За год. 1867—1869, **25**: 5566; **30**: 1200. — За 1876—1878 г. Москва. 1879. **3**: 520, 521; **20**: 328; **40**: 220, 349, 350, 519; **41**: 4399.

Отч. П. — Отчет императорско публично библотеки. СПетербург. год. 1868 и даље. **г. 1868. 10**: 26; **15**: 4216; **17**: 4244; **18**: 4574, 4594; **33**: 2426, 4494, 4497; **36**: 1410; **37**: 904; **38**: 809, 810, 2911; **39**: 4329; **40**: 5017; **41**: 2744, 2745; **47**: 27, 28; **48**: 4938; **50**: 1413, 2305, 2306; **62**: 565, 795, 4214, 4359, 4360; **75**: 2576; **86**: 746, 2216, 2217, 2275, 2276; **96**: 2859, 4516, 4517; **99**: 1169, 1695, 4553—4556; **100**: 777, 1153; **102**: 1820; **119**: 4932; **120**: 3268, 4054, 4055, 4537, 4560; **122**: 456, 4056, 4057, 4621; **134**: 401; **148**: 248; **151**: 451. — **г. 1887, 114**: 87, 88, 1398, 1399. — **г. 1891. 21**: 4190; **22**: 270; **27**: 4166; **42**: 407; **45**: 4203; **49**: 2095, 2096.

Pam. — Památky dřevního písemnictví Jihoslovanův. P. J. Šafařík. V. Praze, 1851. **III, III**: 1066, 4515; **27**: 198; **54**: 302—304.

Перв. Пут. — Первое путешествіе по Святой Горѣ Аѳонской. П. Успенскій. Москва, 1880. **I/2, 16**: 1308. — **II/1, 14**: 1672; **30**: 30—33, 1827, 3192, 3491; **131**: 775, 776; **147**: 1791.

Петк. — Обзоръ Аѳонскихъ древностей К. П. Димитріева — Петковича. (Прил. къ V т. Зап. Имп. Акад. Наукъ № 4). СПетербургъ 1865. **1**: 536; **5**: 1131. 1190; **6**: 114, 115; **15**: 4173; **16**: 4623; **17**: 893; **29**: 1873; **30**: 286; **32**: 529; **33**: 336, 4951; **34**: 216; **35**: 244, 948—946; **36**: 2136; **46**: 307; **55**: 1074; **56**: 64, 291, 351, 1525, 1526; **57**: 124, 775, 776, 4176; **58**: 67—69; 89—91, 110—112; **64**: 175; **66**: 1281.

Петровъ. — Описаніе рукописей Кіев. Дух. Академіи. (Труды К. Д. Ак.) **89**: 1378 до 1380; **365**: 441.

Пећ. Парт. — О пећским патријарсима од Макарија до Арсенија III. (1557—1690) оп Илариона Руварца. Задар, 1888. **12**: 706; **15**: 778; **17**: 1018; **20**: 997; **21**: 404, 405; **26**: 821; **27**: 993; **43**: 940—942; **60**: 1234. 1235, 1264, 1276; **61**: 442, 1246, 4986; **63**: 1422; **67**: 1515; **69**: 4992; **75**: 1517; **77**: 1619, 1693; **82**: 1759; **83**: 1815; **93**: 4627.

Письма. — Briefwechsel zwieschen Dobrovsky und Kopitar (1808—1820). Herausgegeben von V. Jagić. Berlin, St. Peterburg, 1885. **146**: 619.

Под. — Подаци за историју српске цркве. Из путничког записника И. С. Јастребова. Београд. 1879. **59**: 299, 1085, 1086; **60**: 47, 60; **61**: 256; **62**: 3859; **64**: 130, 131; **67**: 4910—4912; **68**: 4350; **69**: 1500, 1501, 3955; **70**: 464, 679, 1443, 3030, 3031; **71**: 845, 1061; **72**: 3342, 3618, 4397, 4547; **73**: 781, 833, 4211, 4352; **79**: 647; **81**: 718, 2583, 4502; **82**: 739, 824, 825, 864; **83**: 1859, 1860; **84**: 2692, 2693; **86**: 274, 275; **87**: 2265; **88**: 643; **89**: 2460; **143**: 276; **145**: 3636; **214**: 2389.

Поп. — Описаніе рукописей библ. А. И. Хлудова. Составилъ Андрей Поповъ. Москва, 1872. **1**: 1895; **6**: 745; **15**: 4468, 5045; **20**: 2972; **21**: 547; **34**: 340; **66**: 4187; **137**: 637, 4641; **157**: 4398; **285**: 4626; **287**: 247; **291**: 177; **294**: 263, 264; **301**: 161, 4239; **303**: 3793, 4139; **304**: 692, 3759; **309**: 4186; **312**: 201, 202, 1009, 1360, 4398; **316**: 246, 269, 330, 331; **344**: 4520; **346**: 189—191; **347**: 129; **350**: 5610; **351**: 931; **382**: 329, 558, 1529; **384**: 4131, 4182, 4183; **419**: 3640; **476**: 766.

Порф. — Краткій обзоръ собранія рукописей принадл. еп. Порфирію. И. А. Бычковъ (Отчетъ. Имп. Публ. Библ.) С. Петербургъ, 1884. **1**: 7; **13**: 213; **39**: 1806, 4450; **47**: 1644; **49**: 591, 4411; **50**: 334, 351; **51**: 446; **52**: 598; **53**: 674; **54**: 1584; **55**: 1194; **56**: 1308; **58**: 779; **59**: 1384; **60**: 1179, 1188; **61**: 1329, 1357, 1492; **64**: 125, 216, 640; **68**: 265.

Примери[2]. — Примери књижевности и језика старога и српско-словенскога. Саставио Стојан Новаковић. II издање. Београд, 1889. **123**: 14.

Примј. — Примјери српско-словенскога језика. Саставио их Вук Стеф. Караџић. Беч, 1857. **15**: 1639; **28**: 2365, 3032, 3643, 3644; **35**: 2266.

Просвј. — Просвјета, лист за цркву, школу и поуку. Уредн. Ј. Сундечић. Цетиње. 1890 и даље. г. **1890**, **76**: 855; — г. **1893-4**, **39**: 3600, 4136; **86**: 710, 711; **87**: 712, 1040; **190**: 1684; **191**: 1091, 2421; **251**: 4389, 4392; **253**: 1457, 2608, 4558; **259**: 2837; **425**: 1239, 1387, 2884, 3027, 4025, 4089; **426**: 2258, 2290, 2310, 2419, 2420, 3574, 3575, 3691, 3712 до 3715, 4074—4076, 4084, 4085, 4114, 4134, 4136; **427**: 3307, 3687, 3805, 4050, 4077, 4078, 4130; **592**: 1909—1911, 5226—5234; **594**: 992. — г. **1895**, **426**: 4061; **427**: 2678, 2797; **428**: 3659; **627**: 1024, 2603; **628**: 1089; **474**: 3866. — г. **1896**, **35**: 2348; **193**: 3042, 3451, 4012; **194**: 3811; **274**: 3013, 4668; **364**: 915; **383**: 1970—1972; **384**: 1909—1911, 5226 до 5234; **385**: 2917, 2918; **574**: 698; **576**: 4418; **577**: 346—348, 2207, 2268, 3872, 3881—3883; **707**: 2115, 3419, 3786. — г. **1897**, **121**: 3087; **688**: 3785; **744**: 3765. — г. **1899**, **95**: 2892, 2897, 3073, 3074, 3470, 3476, 4037, 4711; **96**: 3742; **439**: 2571.

Пр. Гл. — Просветни Гласник, орган мин. просвете и цркв. послова. — **г. 1900, 499**: 3334.

Rad. — Rad Jugoslovenske Akademije znanosti i umjetnosti. Zagreb, 1867. **књ. I, 175**: 170, 221, 312, 4180; **176**: 702, 703, 4248, 4349; **177**: 751, 1477—1479, 3327, 4385; **178**: 969—971, 980, 1076, 3504; **179**: 1272, 1274, 1797—1800, 1916—1919, 2010, 3269, 4552; **180**: 3321—3324; **181**: 1732, 1953, 1985, 2065, 2245, 2978, 2979; **182**: 3197, 3398—3412; **184**: 3277, 3586. — **књ. V, 179**: 412, 413. — **књ. XVI, 20**: 437; **180**: 3321—3324, 3772, 3791, 3792, 3974, 4090; **185**: 3650—3655, 3706, 3707; **187**: 3663, 3685, 3719, 3720; **188**: 3682, 3704, 3743, 3761.

Рак. — Історїа монастирѧ Феника, списаннаѧ Вікентіемъ Ракичемъ. Въ Будимѣ, 1799. **4**: 4974, 4984.

Сава. — Rukopisy a starotiski chilandarské, popisuje Srva Chilandarec. (Věst. král. České spol. náuk, VI). V Praze, 1896. **15**: 1363, 1364; **16**: 4177; **17**: 50; **18**: 64, 67—69, 89—91; **19**: 78, 79, 99, 110—112, 124, 4179; **20**: 4457; **21**: 1845, 4191; **22**: 4178, 4458; **23**: 107, 146, 291, 334, 351; **24**: 322, 2556, 4456; **25**: 259, 1098—1100, 1214, 4270, 4459; **27**: 1812—1814; **29**: 285, 2605, 4215; **30**: 4228, 4232, 4581; **31**: 4375; **32**: 2414; **38**: 214, 215, 4213, 4504; **39**: 333; **40**: 4229, 4449, 4478, 5193; **41**: 446, 607, 1557; **42**: 587, 599, 818, 1240, 4246, 4454, 4455; **43**: 585, 749, 801, 895, 4250, 4460; **44**: 624, 846, 2108; **45**: 578, 750, 1729; **46**: 400; **47**: 416, 786; **48**: 410, 1849, 4247; **49**: 425, 570, 571; **50**: 775, 776; **51**: 819; **52**: 515; **54**: 842, 843; **55**: 872, 889; **56**: 905—907, 1020, 3480; **57**: 1164, 1218, 1219, 1442, 1558, 1570, 1692; **58**: 1373, 1402, 1584, 4294; **59**: 1326, 1540, 1667; **60**: 1097, 1130, 1434, 1435, 1591; **61**: 1236, 1525, 1526, 1651, 1696, 1789, 4295; **62**: 1112, 1233, 1482, 1866, 2039; **63**: 1049, 1073, 1092, 1093, 1136, 1606; **64**: 1115, 1116, 1151, 1152, 1162; **65**: 918, 1248, 1355; **67**: 1424; **70**: 1081; **71**: 1801; **73**: 951, 952, 1546, 1841, 1869, 4277, 4278; **74**: 1159, 1554, 1840, 1937; **75**: 1470, 1847, 1956; **76**: 2366, 3541; **77**: 2455, 3198, 3591, 3592; **78**: 2986, 3677; **80**: 3309; **81**: 3728, 3846, 3865, 3874, 3890; **82**: 3824, 3838, 3857, 3958; **83**: 3301, 3810; **84**: 530; **85**: 408, 925; **87**: 924.

Сборник. — Сборник за народни умотворения, наука и книжнина. София. **књ. IV, 58**: 151. — **књ. VI, 57**: 4923. — **књ. VIII, 162**: 103. — **књ. XIII, 277**: 424; **279**: 4261.

Сбор. Имп. Ак. — Сборникъ одѣленія русск. языка и славесн. Импер. Ак. Наукъ за год. 1901. CII. стр. **212**: 5901; **265**: 5582, 5583; **287**: 5599; **352**: 5938; **454**: 5937; **649**: 5935, 5936; **653**: 5939; **714**: 5744.

Св. Гора. — Света Гора са стране вере, художества и повестнице. Дим. Аврамовић. Београд, 1848. **12**: 1275; **13**: 1226, 3808, 3809; **23**: 1074; **35**: 4927; **116**: 157; **117**: 217.

Свет. хрис. — Светостефански хрисовуљ краља Стефана Уроша II Милутина. Изнијела на свијет земаљска влада за Босну и Херцоговину. Беч, 1890. **47**: 423.

С. Д. М. — Српско-далматински Магазин. љубитељ просвјете и народног језика. 1836 и даље. — **г. 1837, 122**: 599. — **г. 1839, 134**: 919; **135**: 466, 629, 630; **136**: 4247. — **г. 1846, 144**: 997, 1067, 1251, 1450, 1451, 4236; **145**: 1299, 2173. — **г. 1861, 63**: 3108; **65**: 997; **67**: 1043, 1926; **68**: 1094; **69**: 1701; **73**: 1497, 2479, 3436, 3446—3448; **74**: 2510, 2554, 2555; **75**: 3746. — **г. 1863, 163**: 2114; **165**: 2090; **169**: 892, 2131; **170**: 844, 888, 914, 922, 4273; **171**: 1756, 3012, 4708, 4714. — **г. 1864, 173**: 863, 4497; **174**: 826, 4435. — **г. 1865, 170**:

4415; **175**: 567; **176**: 3182, 3416; **177**: 498; **179**: 2357. — **г. 1766**, **188**: 4700. — **г. 1867**, **757**: 1504. — **г. 1868**, **161**: 404, 405, 992; **162**: 1183, 3855, 3856; **165**: 1122, 1784—1785, 4443, 4498; **166**: 1598. — **г. 1870-71**, **135**: 2856; **136**: 3472, 3556, 4650.

Сев. — Собраніе рукописей П. И. Севастьянова. А. Викторовъ. Москва, 1881. **37**: 4451; **48**: 1846; **51**: 5001, 5012, 5019—5021, 5024, 5026, 5049, 5051, 5052, 5057; **53**: 142; **73**: 305, 306, 900, 5255, 5236, 5239.

Сырку. — Краткій отчетъ о занатіяхъ за границей. П. А. Сырку. С. Петербургъ, 1895. **14**: 1036; **16**: 881, 882.

Slov. — Slovinac, list za knjigu, umjetnost i obrtnost. Dubrovnik, 1878 и даље. **г. 1880**, **115**: 4905; **212**: 4801; **236**: 4725; **278**: 4832; **295**: 4833; **438**: 4633. — **г. 1881**, **66**: 4858; **103**: 4765; **452**: 4902. — **г. 1883**, **29**: 4780; **97**: 4776. — **г. 1884**, **63**: 4887; **429**: 4773.

С. Н. Лист. — Сербскій Народный Листъ. Уредникъ и издаватель Θеодоръ Павловичъ. Год. 1845. и 46. **г. 1845**, **179**: 752; **180**: 1199, 1832, 2071; **181**: 2159, 3076, 3077, 4310. — **г. 1846**, **74**: 668, 669.

Спом. — Споменик Српске Краљевске Академије. Београд. **књ. III**, **58**: 4204; **59**: 1844, 2314, 3209, 3921; **68**: 2535; **69**: 909, 1592, 2059; **78**: 1418; **93**; 1420; **97**: 1447; **105**: 5245—5253; **123**: 1658; **145**: 1444, 2786, 2787; **166**: 621, 719, 4175, 4176; **176**: 522; **177**: 2269, 2270, 2584, 3230, 3231, 3355, 4243; **178**: 1150, 1349, 1350, 4410; **196**: 1794, 1882, 1883, 3499; **197**: 2050, 2953, 3009, 3205—3207, 3308, 3375, 3488—3490, 3588, 3626, 3642, 3613; **198**: 1586, 1708, 1850—1853, 1857, 2138, 2231, 3008, 3550, 4452, 4524; **199**: 699, 2424, 2757, 2758, 2891, 4086, 4262, 4266, 4383, 4495; **200**: 453, 1788, 2082, 2083, 4267, 4469, 4470, 4604; **201**: 823, 897, 1809—1811, 2789, 4356; **202**: 392, 1527, 1537, 1538, 1802, 3749, 4131, 4523; **203**: 395, 2500, 3465, 3615, 4521, 4522, 4586—4588, 4600, 4611, 4616; **204**: 2329, 2959, 3119, 3236, 3365, 3540, 3996, 4541, 4607, 5167—5185; **205**: 1082, 2592, 2662, 2824, 2825, 2931, 2932, 2947, 3169, 4590, 4625; **206**: 476, 853, 1320, 1594, 1654, 3565; **207**: 551, 3466; **208**: 1368, 1403, 3291; **209**: 163, 313, 626, 4174, 4602; **210**: 896, 1021, 1714, 2885, 4218; **211**: 100, 101, 149, 280, 602; **212**: 794, 828, 829, 878, 2382. — **Књ. IV**, **11**: 423. — **Књ. IX**, **14**: 180—182, 550; **15**: 192, 4217; **16**: 537, 549, 1676—1679, 4268, 4358; **18**: 1292, 1302; **19**: 1048, 1182; **21**: 4924, 5118; **22**: 122, 332, 4672; **23**: 254, 1543, 2234; **24**: 4357, 4546; **25**: 461, 4923. — **Књ. X**, **43**: 3369, 3370; **70**: 644. — **Књ. XIX**, **37**: 806; **43**: 755, 758, 759, 4583; **44**: 623; **45**: 760, 761; **46**: 1529, 1807, 4303, 4376; **47**: 420, 421, 576, 577, 650, 695, 2809, 4287; **48**: 1057, 3065, 5066, 3303; **54**: 5279—5303; **56**: 4967, 4989; **57**: 1213, 2157, 4969, 4970, 4977, 4997; **58**: 1595; **73**: 9, 690. — **Књ. XXVIII**, **14**: 23; **30**: 2114. — **Књ. XXIX**, **45**: 118; **48**: 2020, 2077, 2078; **49**: 1885; **53**: 3828; **55**: 2954, 3722. — **Књ. XXX**, **39**: 132, 133, 399, 1559, 2904; **40**: 462, 2041, 2177, 2440, 2541, 4400, 4442; **41**: 1864, 1884, 2022, 2307, 2529, 2760, 2761, 3004, 3022, 3023, 3075, 3238, 5719—5722; **42**: 99, 1966, 3428, 4177, 4232, 4346; **43**: 43, 44, 114, 115, 446; **44**: 254, 1461, 1480, 1481, 2018, 2019, 4269; **45**: 1543, 4939. — **Књ. XXXI**, **39**: 2605. — **Књ. XXXIII**, **61**: 2054; **161**: 1947. — **Књ. XXXVII**, **1**: 873; **2**: 343, 953; **3**: 3148, 3549, 4490; **6**: 1008, 4412; **7**: 2647; **8**: 1375, 1751, 4223, 4224, 4434; **9**: 792, 1552; **10**: 121; **12**: 2599—5602; **13**: 831; **14**: 937, 1187, 4088; **15**: 545, 546, 1229; **20**: 2708, 2709; **21**: 4330; **26**: 973; **27**: 974; **29**: 979; **30**: 402, 403; **35**: 2747, 2748; **39**: 2166; **43**: 2786, 2787; **44**: 991. — **Књ. XXXVIII**, **109**: 2869, 2912, 3160; **110**: 3803, 3804; **131**: 2509, 4561; **132**: 916; **134**: 2939; **136**: 439; **137**: 309; **138**: 467, 1715, 2381, 4238, 4509; **140**: 1365, 1366; **141**: 1010, 1135, 1803; **142**: 684, 4413; **143**: 701, 2888; **144**: 315, 2002, 4377, 4406; **145**: 4196, 4380; **146**: 1058, 2490, 2491, 2922,

Спростр. — Описъ на Ржкописитѣ въ Библиотеката при св. Синодъ на Българската църква въ София, описа и нареди Е. Спространовъ. София, 1900. **12**: 2710—2712,

13: 1737; 21: 1416, 1931; 25: 732; 37: 1703; 44: 5612; 46: 738; 48: 4322; 55: 631; 56: 1742, 1743; 57: 1119; 75: 2126, 2127, 2439; 76: 2444; 87: 903; 89: 2336, 2337; 95: 362; 99: 2650, 2651; 100: 2321—2323; 130: 1328; 131: 5704; 132: 1327; 136: 1322; 139: 928, 929; 142: 1285; 143: 1353; 144: 1370—1372; 148: 933; 151: 1323; 152: 4597; 153: 1155, 1778; 168: 3313; 227: 3917, 3918; 231: 1034.

Спростр. Опис. — Опись на ржкописитѣ въ библиотеката при Рилския манастиръ. Е. Спространовъ. Софија 1902. **7**: 5716, 5836; **8**: 5671, 5748; **9**: 5750; **10**: 5945; **11**: 5906, 5948; **12**: 5607; **13**: 5631: **14**: 5681: **16**: 5584; **17**: 5761, 5942; **18**: 5578, 5732, 5947; **23**: 5614, 5636, 5788; **26**: 5682, 5747; **27**: 5877, 5896; **28**: 5873; **29**: 5885; **32**: 5705; **33**: 5863—5867; **35**: 5611, 5953; **36**: 5734, 5738—5740, 5954; **37**: 5580; **38**: 5715, 5749; **39**: 5648; **47**: 5878, 5907, 5908; **51**: 5724, 5731, 5897, 5898; **52**: 5687, 5946; **56**: 5572, 5573, 5758, 5838; **57**: 5776; **58**: 5780, 5817, 5905; **60**: 5835, 5943; **61**: 5761—5767; **62**: 5858—5869; **63**: 5860, 5870; **68**: 5820, 5821, 5884; **76**: 5762; **80**: 5733; **83**: 5599; **92**: 5579, 5819; **103**: 5574, 5952; **111**: 5575, 5576; **112**: 5661, 5773, 5774; **113**: 5775, 5783, 5871; **114**: 5833, 5851—5854; **115**: 5828—5830.

Срез. — Свѣдѣнія и замѣтки о малоизвѣстныхъ памятникахъ I. — II. И. Срезневскій. (Приложенія къ Зап. Импер. Акад. Наукъ). СПетербургъ, 1863 и даље. **IX**, бр. **XII XXII**, бр. **XLVII**: 19. — **XLIV, 64**: 24. — **L**: 11.

Срп. Пч. — Сербска Пчела, или Новый Цвѣтникъ за год. 1833 и даље Павла Стаматовића. **г. 1833, 120**: 3258; **121**: 3254; **127**: 1942, 3156. — **г. 1834, 151**: 2190. — **г. 1835, 136**: 2639. — **г. 1836, 118**: 3619; **120**: 1588, 1596, 2518, 2617; **121**: 2530, 2587, 2635, 2946. — **г: 1841, 105**: 1143.

Срп. Сион. — Српски Сион, недељни лист за црквено-просветне и автономне потребе српске митрополије Карловачке, Нови Сад, 1891 и даље. **г. 1891, 245**: 3735—3738. — **г. 1894, 793**: 355, 555, 1487.

St. — Starina, na svijet izdaje Jugoslavenska Akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb, 1869 и даље. **Књ. I, 4**: 2128; **45**: 335; **101**: 211. — **Књ. III, 200**: 38; **210**: 4514; **212**: 3516; **213**: 377. — **Књ. IV, 29**: 84, 85. — **Књ. V, 5**: 5000—5012; **7**: 5029; **11**: 4932; **17**: 456. — **Књ. IX, 4**: 518; **62**: 1739; **122**: 24; **127**: 34, 35. — **Књ. X, 45**: 3686; **72**: 2187; **82**: 1894, 1895; **180**: 3590, 3741, 4539; **182**: 1111, 2910; **257**: 575; **258**: 1641, 1759, 2521, 3527; **259**, 2192, 3431, 5093, 5094; **260**: 4728—4731; **261**: 454, 3855, 3856, 3997—4005, 4918, 4956; **262**: 4015, 5350—5367; **263**: 17, 727, 728, 1039; **264**: 3325, 5076, 5077; **265**: 1324, 1635, 3716, 5075; **266**: 87, 88, 1398, 1399, 3725; **267**: 152, 830, 2355, 3922, 4763, 4764; **268**: 2283, 3296, 3505, 3571, 3661, 3766, 3829; **269**: 3601, 4448; **270**: 3688, 3689, 3871; **271**: 97, 98, 253, 271; **272**: 374, 4596; **273**: 759, 4572. — **Књ. XI, 154**: 3500: **208**: 398 — **Књ. XII, 232**: 4167; **254**: 328; **259**: 5081. — **Књ. XIII, 165**: 3154; **166**: 2698, 2835; **190**: 2722—2725. — **XIV, 22**: 323; **196**: 46. — **Књ. XVI, 10**: 1636, 3481; **108**: 2666, 4364, 4531; **109**; 2194. — **Књ. XVIII, 107**: 4105; **231**: 178, 179, 2116. — **Књ. XXI, 119**: 316, 317; **121**: 4205, 4249; **122**: 225; **123**: 4168—4171; **128**: 1330, 1572; **129**: 562, 578, 725, 4210; **130**: 138, 384, 1275, 1888, 2579; **131**: 870, 1106, 1226, 1792, 4670; **132**: 1125, 1126, 1338, 1409, 1484,

Стар. — Старинар Српског Археолошког Друштва. I—XII (1884—1895) Београд. **Књ; I, 45**: 902, **72**: 4875; **111**: 11, 12; **118**: 3699; **142**: 4649; **143**: 4862, 4888. — **Књ. II, 22**: 154; **25**: 1768, 2981; **26**: 1220, 2113, 2341, 2342, 2934, 3051; **58**: 1600; **59**: 2540, 3444, 3484, 4021, 4022; **60**: 1311, 1386, 1499, 1641, 4659—4662; **61**: 2397, 2543; **63**: 1421; **68**: 3427, 3887, 4727; **111**: 288; **113**: 287; **118**: 579. — **Књ. III, 7**: 419; **8**: 504; **9**: 744; **10**: 1532; **12**: 1533; **14**: 756; **15**: 588; **17**: 1213; **18**: 1583, 2157; **21**: 3217; **23**: 2589; **36**: 449;

37: 1513, 1514; **39**: 2679; **40**: 1602; **42**: 2430; **47**: 2154; **48**: 2169; **49**: 3388; **58**: 3475; **64**: 5120; **76**: 890; **77**: 1454, 1505; **80**: 1565, 3102; **82**: 3473; **85**: 1251; **86**: 4684, 4685; **87**: 2523; **88**: 3542; **90**: 2192, 2204, 2395, 2396; **91**: 3085; **92**: 2680; **93**: 1777, 3348; **94**: 601; **95**: 2118; **98**: 4975, 4976; **100**: 886, 1388; **101**: 993; **103**: 756, 1143, 1213; **139**: 3979. — **Књ. IV, 33**: 730, 731, 755, 758—761, 768, 995; **34**: 1513, 1514, 4582; **69**: 5128; **129**: 288; **133**: 627. — **Књ. V, 10**: 4152; **16**: 2606, 2607; **17**: 785; **18**: 4472—4475; **19**: 2442, 2456; **26** и **65**: 139; **77**: 654, 1347; **78**: 1449, 1634, 1637, 1638, 1657, 1683, 1716; **79**: 1760, 1786, 1787, 1836; **82**: 1944; **83**: 2066; **86**: 4753—4755; **102**: 709; **104**: 2361, 4922; **105**: 3311. — **Књ. VI, 29**; 390, 391; **34**: 1006, 1736, 2035, 2036; **84**: 709; **100**: 449. — **Књ. VII, 2**: 1874, 3377, 4697; **3**: 2838, 2988; **4**: 4698; **5**: 1195, 3801, 4679; **6**: 4017, 4680; **7**: 2117; **8**: 4048, 4705; **9**: 4013, 4071, 4709, 4710; **10**: 815, 1293; **11**: 4707; **12**: 2996, 2997; **15**: 4718; **15**: 3658, 4719; **16**: 3531, 3620, 4038, 4039, 4717; **18**: 2948; **19**: 2312; **20**: 3889, 4044, 4049. — **Књ. VIII, 26**: 1062—1065; **28**: 2852; **51**: 137; **76**: 3632, 3888; **77**: 1914. — **Књ. IX, 57**: 4904; **70**: 176; **111**: 2170; **119**: 138, 175; **123**: 1428, 2109. — **Књ. X, 23**: 120, — **Књ. XI, 56**: 371; **74**: 356; **75**: 4686: **81**: 2531; **92**: 4202; **103**: 3837; **104**: 4082; **109**: 4693, 4695; **110**: 385, 1959, 2264, 4678, 4694, 4928; **111**: 372, 1261, 1506, 1566, 2524, 2566, 4677; **112**: 1026; 1455, 4097; **113**: 2857, 2873, 3358; **114**: 1567; **115**: 2805; **116**: 1672, 2569, 2570, 3363 4689; **117**: 2568; **119**: 1296; **120**: 4135; **121**: 4042; **122**: 1484, 1843; **123**: 3163; **125**: 3125. — **Књ. XII, 19**: 1070; **71**: 2643, 4503, 4674, 4675; **73**: 803; **74**: 1775; **82**: 4151; **85**: 234; **91**: 1084, 3693; **93**: 1083; **97**: 508; **98**: 4386; **99**: 3546; **100**: 2585; **102**: 2987.

Статьи. Статьи касающіяся древнаго словянскаго языка. В. Григоровича. Казань 1852. **34**: 543.

Страж. — Стражилово, лист за науку, књижевност и друштвени живот. Нови Сад, 1885 и даље. **г. 1886, 1637**: 3123; **1657**: 1660; **1660**: 1662, 3105; **1661**: 668, 669; **1662**: 2920; **1691**: 1870—1872, 2284, 4426; **1692**: 1191, 1574, 2475, 2476; **1693**: 2097, 2249, 3090, 3091. — **Г. 1887, 430**: 452, 2648, 3062, 3266, 3613, 3614; **431**: 2759, 2967, 3126, 3384, 3385. — **Г. 1885, 1213**: 1816.

Трп. — Милош С. Милојевић у Призрену и његовој околини. Од Величка Трипића. Београд 1880. **19**: 796, 797, 1771—1773; **20**: 1127—1129; **26**: 4907; **80**: 5983; **81**: 3526; **95**: 60.

Уваров. — Систематическое описаніе славянороссійскихъ рукописей собранія графа А. С. Уварова. Арх. Леонидъ. Москва, 1893. I, бр. **11**: 1609; бр. **57**: 1547, 1612—1616, 1620, 1642, 1643; бр. **197**: 2542.

Ундољ. — Славяно-рускія рукописи В. М. Ундольскаго. Москва, 1870. **39**: 38; бр. **75**: 4316.

Учит. Шк. — Српска Краљевска Учитељска Школа у Алексинцу школске 1896 и 97 године. Београд, 1897. **28**: 1203.

Фил. Наблюд. — Филологическія Наблюденія А. Х. Востокова. С. Петербургъ. 1865. **178**: 144; **181**: 1547; **182**: 572; **184**: 1494.

Флор. — Памятники законодательной дѣятельности Душана, царя Сербовъ и Грековъ.Ислѣд. Тимоѳея Флоринскаго. Кіевъ. 1888. **218**: 281; 4605; **228**: 1730, 1968; **259**: 4942; **309**: 2451, 2453; **313**: 741, 742; **312**: 4325. — **XXXII**: 457. — Прил. **14**: 4940.

Hahn. — Reise von Belgrad nach Salonik, von J. G. v. Hahn. Wien, 186. **239**: 357; **240**: 1653.

Хиљф. III. — Собраніе сочиненій А. Гильфердинга. Т. III. (Боснія. Герцеговина и Старая Сербія). С. Петербургъ, 1873. **97**: 5058, 5059, 5068, 5070, 5079, 5082, 5083, 5087, 5089, 5090; **102**: 4612, 5060, 5071, 5084, 5085, 5092, 5201; **103**: 82; **104**: 123; **117**: 1419; **121**: 15; **131**: 96, 147; **132**: 143, 5102, 5110; **145**: 170; **146**: 5067; **147**: 158; **160**: 2081, 5103; **164**: 5069, 5072, 5073, 5086, 5088, 5091, 5095—5100; **193**: 4946; **203**: 736, 5133; **214**: 1312—1316; **218**: 1133—1134; **219**: 1312—1316; **220**: 5080; **225**: 648; **233**: 817; **470**: 4300.

Хришћ. Вес. — Хришћански Весник. Часопис духовни. Уредник Алекса Илић. Београд, 1896. **169**: 3788, 4051; **170**: 3730.

Црногорка. — Црногорка, лист за књижевност и забаву. Уред. Јов. Павловић. Цетиње, 1884. **1**: 1790, 1907, 1908, 2105, 2469, 2470.

Чтен. — Чтения въ Императорскомъ Обществѣ исторіи и древностей россійскихъ при Московскомъ университетѣ. Москва. **Г. 1847, I**: 4953. — **1859, II**: 5682. — **Г. 1861, 4. 1** 2496, — **Г. 1867, IV, 22**: 29; **45**: 48, 49; **100**: 2415, 3188. — **Г. 1870, 3, 6**: 2203. **7**: 2008; **8**: 1831; **9**: 1495, 1923—1925, 1939; **10**: 1664; **11**: 4713; **12**: 1054, 2629, 2806; **14**: 2628. — **Г. 1896, 2, 5**: 1562, 1563, 1568, 1569.

Шаф. Рук. — Рукописи Павла Јосифа Шафарика (нынѣ музея корол. ческаго) въ Прагѣ. Описалъ М. Сперанскій. Москва, 1894. **32**: 1425; **37**: 5019—5021; **45**: 2411; **47**: 641; **61**: 507; **62**: 2080, 3488; **64**: 1879; **65**: 4941; **66**: 1406; **84**: 3196; **91**: 3517—3520; **92**: 1447; **98**: 169.

Schaf. (Litt.). — Paul Jos. Šafarik's Geschichte der südslavischen Litteratur. III Bd. Prag, 1865. **20**: 639; **21**: 798, 799; **25**: 1486; **94**: 4172; **96**: 2254; **121**: 673; **131**: 1887; **155**: 764; **175**: 886; **182**: 3500; **184**: 1033; **185**: 1516; **200**: 375; **205**: 148; **209**: 378; **210**: 381, 382; **211**: 383; **212**: 386; **214**: 411; **215**: 438; **216**: 443, 444; **218**: 459; **219**: 463; **220**: 468; **221**: 469; **222**: 485, 486; **223**: 691; **225**: 493, 494; **226**: 505; **227**: 525; **228**: 530; **229**: 534, 535; **230**: 540; **231**: 541; **232**: 569; **234**: 581; **235**: 589; **236**: 619; **237**: 619; **238**: 620; **239**: 628; **240**: 638; **241**: 655; **242**: 656; **243**: 682, 683; **244**: 685; **251**: 1105; **253**: 1310; **254**: 1385; **255**: 1433.

Шем. Б. К. — Шематизам православне епархије Бококоторско-дубровачке за год. 1875. и даље. Задар, **г. 1875, 12**: 1672. — **г. 1876, 27**: 1055, 1784, 1785; **33**: 2935, 3216. — **г. 1877, 6**: 1672; **7**: 2153; **8**: 1776, 3568; **31**: 2348. — **г. 1879, 27**: 1055, 1784, 1785; **28**: 404, 405, 629, 630, 4443; **29**: 2250, 2251, 2621, 2622, 2989. — **г. 1882. 32**: 1699, 5001, 5003, 5021, 5022, 5024, 5026; **33**: 5012, 5019, 5020, 5025, 5050, 5051, 5053. — **г. 1883 20**: 919; **31**: 2692, 2693; **32**: 558, 879. — **г. 1884. 38**: 803, 3717, 3718. — **г. 1885. 31**: 3158; **38**: 3025. — **г. 1877. 33**: 2596, 3071, 4673. — **г. 1888, 32**: 3245, 3246, 3437; **36**: 2945, 3007; **37**: 2983; **39**: 5777—5779. — **г. 1890, 35**: 3058; **38**: 2940; **39**: 2346, 2347; **40**: 1305, 1306. — **г. 1892, 39**: 3726, 3817, 3929; **40**: 2733, 2791, 3128, 3757; **41**: 3793, 3294, 3390; **43**: 1960. — **г. 1894, 36**: 4165; **39**: 2678, 3471. — **г. 1895. 34**: 3462; **35**: 877, 1294, 1295, 1435, 1530, 2796, 3140, 3418, 4928, 5685; **36**: 1025, 2155, 4688, 4706, 4716; **37**: 1488, 1843, 2568, 4715. — **г. 1896, 43**: 1084, 3693; **45**: 1083; **48**: 2813, 3117, 3710, 3817; **49**: 1672. — **г. 1897. 31**: 2673; **41**: 4676; **46**: 1900, 1901, 3493; **44**: 3357. — **г. 1899, 45**: 1902, 1903.

Шем. Гор. Карл. — Шематизам православне српске епархије Горњо-карловачке. Карловци, 1880 и даље. **г. 1892, 7**: 2291; **8**: 2286.

Шем. Даб. Бос. — Шематизам православне митрополије и архидијецезе Дабро-босанске. У Сарајеву, 1882 и даље. **г. 1884—86, 3**: 3175; **12**: 4962.

Шем. Срем. Карл. — Шематизам источно-православне српске архидијецезе Сремско-карловачке. Нови Сад, 1892 и даље. **г. 1892, 3**: 504; **4**: 410, 1429, 4964; **5**: 509, 584, 634, 724, 4979; **6**: 1022, 1051, 1176, 1821, 4985, 4990; **7**: 672; **9**: 506, 734; **10**: 677, 764, 4954; **11**: 556, 557, 612, 650, 1475; **12**: 848, 849, 1645, 1765, 1940, 2112; **13**: 4991; **14**: 706.

Шем. Хер. Зар. — Шематизам српско православне митрополије и архидијецезе Херцеговачко-захумске год. 1890. Сарајево. **23**: 839; **38**: 3420, 4699; **39**: 3474; **41**: 1456, **2707**, 2896, 2949, 3014, 3157, 3278; **53**: 648; **55**: 4137; **123**: 708; **126**: 4934; **128**: 3386; **129**: 1960; **146**: 3487; **157**: 3557; **158**: 4658; **161**: 5701; **162**: 3696.

Шестодн. — Шестодневъ, составленный Іоаномъ, ексархомъ болгарскымъ. А. Поповъ. Моска, 1879. **л.** ҏ҃.л҃.в҃: 20; с҃.и҃.г҃; 21.

5.

АЗБУЧНИ РЕГИСТАР.

А.

Абазовић Маша дошао с друштвом у Добриловину и страдали 3248.

Абаџија в. Бошко.

Абди-бег изгубио Пиву 3644.

Абдул-Хамид (Абдел, Абдил, Адул, Афтул; Амид, Ахмид, Бдије) султан, ратовао с Русима и Аустријанцима 3601, 3650, 3795; разно 3412, 3512, 3567, 3586, 3724, 5854. — **Абдул Меџид**, султан, оцарио се 4117; допустио грађење цркава 4149; помиње се 4138, 4139.

Абдурахим, везир београдски 4043.

Авакум, игум. м. Добруна 1018. — Бели, игум. м. Крушедола 2398. — јерођакон, потписао књигу Крушедолску 2026; можда је исти правио артофорион 2169, његова књига 2338, и панагија 2523. — игум. м. св. Николе у Јежевици (окр. Чачан.), његовим трудом пописано предверје 983. — игум. м. св. Тројице (Плевљ.) 5501. — јером. истог ман. отишао на поповину у Сарајево 3394. — (јером. м. св. Арханђела у Колашину?) читао књ. 1695. — јером. м. Бешенова, његова књига 2694; другу половину сам дописао 2695. — (јером. м. Врдника?) његова књига 2926. — писао књигу у богородици Цетињској 970. — ђакон м. Хопова, читао књ. 1878. — од Хопова, писао књигу у Сарајеву и приложио м. Житомислићу 1926; биће исти писао књиге 4241, и 4628. — монах, постирижник м. Беочина, купио књигу 3203. — Види: Марковић, Миланковић, Милошевић, Поповић, Радонић, Томић Ненад, Тројичанин.

Авакумовић (Аббакумовић) **Павле**, јепископ Славониски и генералата Вараждинског 3555. — архим. од — 5409.

Август в. Жигмунд.

Аверкије писао и приложио књигу м. Добруну 1018. — писао књигу у Никољи 1035. Да не буде исти, јер је на оба места потписао име у акростиху? — писао књигу у пештери више Студенице 1059. — од земље Херцега, писао књиге у Карејском ступу 1115, 1116, 1136, 1151, 1152, 1162, 1233. Да не буде исти и 1254 (5659, „рукоју ава кира“).

Авесалом, митрополит Срему и Београду 1234; био у Шишатовцу 4986, 4988; наредио да се напише житије Ст. Штиљановића 4987. — поп, подигао крст на стени Хоберу 1538. — поп, поклоњена му књига 1587. — јером., приложио икону м. Морачи 1684.

Авлон 812.

Аврам, презвитер, писао књигу у с. Болехнићима 875. — духовник Хоповски 584. — поп од Станишанца, приложи књигу м. Студеници 1621. — кнез, од с. Штиткова од плем. Рајића, унук патр. Гаврила, приложио књигу м. Благовештењу на р. Тисовици 2367. — кожухар, настојник оправке св. Николе у Софији 5704. — приложник м. Добри-

ловине 1697. — Види: Димитријевић, Живановић.

Аврамије, игум. м. Пиве 1210; трудио се о пописивању препрате 1177. — игум. м. Хопова 634. — преставио се (у Крушедолу?) 1163. — приложио књигу м. Добриловини 1561. — даскал, донео приложену књигу у м. св. Павла у Св. Гори 4412. — Види: Хлаповић.

Аврамов Михаил, пуковник срп. хусар. пука, оковао јеванђеље (м. Бођанима?) 4480.

Аврамовић, (Абрамовић) јером. м. Савине, његов крст 2264, 2796. Да не буде ово један исти крст? — **Леонтије**, архим. м. Требиња, купио књигу у Москви 2536. — **Никола**, Требињац, поп, преписао писма патр. Арсенија III у Требесину 1974; обновио књигу у Новом 2441. — **Стефан**, ђакон м. Савине, списао читуљу 3125. — **Стефан**, спахија, звани Храбрени, наредио да се пише књига и приложио је м. Житомислићу 1287.

Аганлија с друштвом завладао Београдом 3908.

Агапије запопљен на Тројицком Подворју у Москви 1569.

Агафија, матиАтанасија Савића 3704.

Агатангел, архијеп. и митрополит београдски и српски 4018, 4036, 4045.

Агатон, јером. Хиландарски 5008.

Агрипина, мирски звана Мирослава, гроб јој 70.

Агуп, приложио књигу св. Јовану 4363.

Адакале, узели Немци 3645; узели Турци 3651.

Адалете донео паша из Цариграда у Београд 3652.

Адам с братом искупио књигу из залога и приложио св. Николи у Софији 1119. — поп, сведок прилога 2061. — Види: Монастерли.

Адамовић Алекса, поп, повезане му књиге 4127.

Адвић(?) Милош, гроб му 4753.

Адем-ага, муселим Руднички 3412.

Администратор, в. Брњаковић Ника.

Адмирал, в. Наумов, Орлов.

Адријан, патријарх руски, даровао књигу м. Раваници 1984.

Адријанопољ 2079: види Дренопоље, Једрене.

Азања, с. 4063.

Азапи, покрстили се 250.

Азарија (Азарић) богумил 178; — хаџи, продао књигу 1301; — поп, купио књигу и приложио м. Ксенофу 1461; — јером. м. Завале, саградио чесму и две чатрње 4576; можда исти, његов крст 4678. Упор. Завалац Разарије(?) можда исти.

Ајваз-Мехмед-паша 2847.

Ајдановци в. Ђорђе св.

Аканије, игум. м. Крепичевца, дошао из Свете Горе, отворио манастир, постао игуман и пописао ствари 5982. — игум. св. Петке (код Шишатовца), његовим трудом и наредбом сазидан и пописан храм 798. — старац м. Ломнице 821. — јером. м. Хопова, трудио се о окову јеванђеља 1213. — монах од Комолати, и браћа му ктитори Слимничког ман. 961. — ћир, писао књигу (у Дебру?) 476. — од Хиландара, био на Браничеву 905. — монах, писао књигу у Пишиском м. и приложио је 4261.

Акан, в. Ђоковић.

Акетић(?) с. 4638.

Акила, в. Синопљанин.

Акидина, кнежна, в. Полубенски Иван.

Аков, 5486.

Акростих, 1035, 1052, 1278, 2169.

Аксентије, (Агк-, Авк-) митрополит Босански, (Дабарски), 807, 821, 822; наредио да се пише књига 809. — I, митрополит Захумљу Херцеговачком (на Херцеговини, херцеговачки), 2510, 2519, 2534, 2555, 2681. — II, преставио се 3624. — III, дошао у Херцеговину 4117, 4119, 4122, 4124; 4138. — архим. м. Мораче, преставио се 4050. — игум. м. Милешеве 1820; биће исти као проигум. — **Милошевац** — његова књига 1929. — игум. м. Ораховице 3126; можда је исти као мртав 3287. — игум. м. Пиве 1689. — (Акседије) параекзарх митроп. Скопске, писао књигу у с. Ви-

томирцима 261. — јером. (у Јањеву?) трудио се о књизи и по својој смрти наменио је Хиландару 1081. — јером. митроп. Београд. био у Дечанима 3052. — јером. м. св. Марка 3670. — јером. (Хиландарски?) купио књигу 3480. — јером. м. Студенице 4718. — монах м. Бођана 2362 — помен 4476. — Види: Жупљанин, Крушедолац, Марковић, Пивац, Тројичанин.

Актије: 224.

Алај-бег спахија 574. — **Алај-бег** Зворнички 2001. — Скритички 2001 — уморен у Београду од јаничара 3641. — Види: Дурмиш, Хасан.

Алберт, принц долази у Гор. Карловце 3666.

Албуловић, в. Путник Мојсије.

Алвијер, в. Кадијевић Лука, Лакић, Поробић Сћепан, Чичковић Јован.

Алевva(?), син Степанов, гроб му 3547.

Алекса, презв. писао књигу 774. — поп, приложио оковано јеванђеље м. Рилу 5681. — Види: Адамовић, Кадијевић, Симић.

Александар, војвода молдавски са женом и децом приложио аер м. Милешеви 668. — угровлашки господар 1001. — принц (виртембершки) освојио Србију 5307. — I. **Павловић**, цар Руски 3884; рођен 5389; оцарио се 5390; проглашен краљем Пољским 5391; приложио књигу м. Студеници 3889; дошао у Беч 5425; у Будим 5426; преставио се 5469, 5514. — син Карађорђев, 3884, 3897; књажевић 3731; књаз 4152. — **Рус**, продавао књиге 3045, 3142. — повезао књигу 1188. — ковач, 1882. — Види: Андрејевић, Јован, цар бугарски, Мамен, Матовић, Рашковић, Филипов.

Александрија, 594, 1234.

Александровић, в. Збореживиц Михаил.

Алексије св. митрополит Кијевски и Московски, његова црква Чудов ман. 1545. — **Андрејевић**, архијереј Ужички, Ариљски и Зворнички 2706; приложио књигу м. Ггретеку 2780. — игум. м. Врдника 2993. — јереј из Ниша 2439. — дошао из Св. Горе у Хопово 2505. — јерођакон, долазио у Шишатовац 3392. — Рус, ђакон 3751. — отац Атанасија Савића 3704. — син Петра Великог, рођен 5190. — син Карађорђев 3884, 3897. — Види: Атанасије поп 3899, Живановић, Јевремовић игум. Лазовић слик., Миросављевић, Михаиловић цар, Комнен, Петровић царевић, Теодоровић игум.

Алексијевић Јован, цар руски дао хрисовуљ нови м. Раваници 1984; потврдио грамату м. Студеници 5339; 1875. — **Јосиф**, парох Вел. Радинаца 3639; приложио там. цркви проскомидију 3595. — **Петар Велики**, цар руски, рођен 5189; окруњен 5188; победио Шведе на Полтави 2211, 5192; дао нови хрисовуљ м. Раваници 1984; дао грамату и милостињу м. Студеници 5339; приложио књиге м. Житомислићу 2173, и м. Раковцу 2103, 2104; умирио се с Турцима 2079; ратовао с Турцима и Татарима 2225. разно: 825, 2079, 2277, 2817, 5340.

Алексијевна Софија, царевна, потврдила грамату м. Студеници 5339.

Алексић Вилотије (Хвилотије) сведок прилогу 1559. — **Јован** писао књигу у м. Рачи 3770. — **Радоје**, сведок прилогу 1559. — **Теофил**, архим. м. Гомирја, купио књигу у Кијеву 3068; јамачно исти игум. м. Гомирја, ктитор звоника цркве у Плашком 3078.

Али-ага, доганџи-баша, писао оца у Пећки поменик 1277. — Види: Ризванбеговић.

Али-бег, из Скопља 3822.

Алија, в. Голе, Мехмед.

Алимир, војводин, Витомиров син, гроб му 83.

Алинка, помен 2390. — Види: Бакић.

Али-Патрон, дигао буну у Цариграду 5776; 5905.

Али-паша, везир, разбијен под Варадином и погинуо 2305, 2307, 2310, 2318, 2890. — (Марашлија) дошао у Београд 3952, 5525; удавио П. Молера и кап.

Радича 3965, 5525; 4043. — Види: Видајић, Ченгић.

Алипашић Ахмет, паша из Скопља (Херц.) био на Босни (везир) 2555.

Али-спахија, из Ужица 3407.

Алтоман, вели жупан, гроб жене му 136.

Алтоманић Иваниш, унук деспота Иваниша, анепсеј кнеза Лазара, гроб му 174.

Амвросије, в. Јанковић.

Амир, в. цар.

Амурат, в. Мурат.

Амуреја, в. Мореја.

Амфилохије, архим. м. Крушедола 1465.

Ана, в. Света Ана. — царица, Ивана Васиљевића 5650. — кћи казанца Драгослава 47. — жена вел. војводе Оливера 71; (Мара) 76; Марија 4937. — жена кнеза Обрада, покаменовала сина и кћер 4877. — монахиња, њеним трудом писана књига 436. — монахиња, мати владике Данила 2291. — девица у Осеку, поновила плаштаницу 669. — госпођа, ктитор зидања Хопова 724, 4570. — мати Алексија Јевремовића 3398, 3405, 3407. — кћи кнеза Милоша, гроб јој 3980. — приложила звездицу Студеници 4709. — мати Симеона Тодоровића 5410. — Помен: 597, 2798, 3800, 4212, 4486, 5806, 5924. — Види: Вукосављевић, Ђорђе, Јовановиа, Мошко.

Анагност, в. Ђорђе, Нагоричанин Радин, Сергије.

Анадолија, 350, 5241, 5265, 5532.

Ананије, (-ија) владика Херцеговачки, завладичио се 3375; купио по Гацку патријархове аспре 3499; умро 5503; 3754, 5500. — владика Самокову и Дупници, писана му књига 4269. — архим. св. Павла у Св. Гори, послао књиге у Русију 1521, 1522. — игум. м. Витовнице 1118. — игум. м. Дубочице 1117. — игум. м. Јазка(?) 2208. — игум. м. Тројице (Плевљ.) 1348, 1361, 1466. — игум. м. Тушимље (св. Аранђела) 5719. — проигум. неког храма Ваведења, његовим трудом принесена књига 2194. — јером., с оцем и братом од стрица подигао и пописао препрату м. св. Тројице (Плевљ.) 835; слика му 837. — инок, писао књигу у Врaћевшници 1053. — довршио књигу 4289. — монах од с. Љулук(?) писао књигу (у св. Тројици Плевљ.?) 4298. — духовник, у Пиперској Ћелији 3997; преставио се 4006. — јером. купио и приложио књигу м. Житомислићу 1551. — јеклисијарх м. Милешеве 1316. — јеклис. м. Хопова 1022. — дохијар св. Павла у Св. Гори 1150. — Види: Студеничанин.

Анастасија, монах., жена Немањина, умрла 5001. — платила пописивање препрате храма Сретења, филијале м. Крушедола 5976. — Види: Настасија.

Анастасије, владика под којим је била Темска (Пирот) 5736. — игум. м. Бистрице, преселио се у Св. Гору 951; преставио се 952. — јером. писао књигу у м. Рилу 511. — други, јером. Рилски, његовим трудом писане књиге 5582, 5584. — инок од Хиландара, био у Русији 551. — Нови мученик, житије му 3958.

Анатолије, протосанђел Јерусалимски, био у м. Сланцима 1748.

Андони, в. Антоније.

Андра, поп. писан му ћурак 3749. — помен 261⅞; f. 4486. — Види: Андро.

Андреј, (Андреја, Андрија), св. првозвани, храм на р. Тресци код Скопља подигнут и пописан 165; његова књига 202. — ман. у Кијеву. 5886. — црква у с. Банићима, сазидана 4643.

Андрија, јепископ (прилепски?) 4924. — кнез Кратовски, приложио књигу 4479. — старац од Цр. Горе, ктитор, подизање храма успенија код м. Градишта 1083; биће исти који је откупио и приложио књигу св. Николи „у Градишти“ 4266. — парох Темишварски 2994. — приложио земљу м. св. Луци 1096. — приложио књигу св. богородици на р. Тресци 1886. — продао књигу 1556. — из Бистрице, сведок прилога 1686. — поп (св. Марка код Призрена?) 3608. — оделио се од браће 2111; биће исти 2181. — син Јов. Драгутиновића,

рођен 2558. — син попа Пеје, умро од чуме у Коморану 2233. — син Петра Андрејевића (упор. бр. 2687) рођен 2914; преставио се 2915. — син Ст. Стојнђевића 3256. — помен: 3483, 3556, 3683, 4489. — Види: Андрејевић, Атанасијевић, Вуковић, Греговић, Грити, Драшков, Добочанин, Ђика, Јовановић, Лава, хаџија, Миливејевић, Радовић, Рајич, Рајичевић, Русин, Торесански, Угљешевић, Фрушић, Чајничанин.

Андрејан, помен 1545.

Андрејевић, (Андреовић) види Алексије, архијереј. — **Александар**, поп, постриж. Пећки, писао књигу 2675; поклонио је 2676. — **Андреј**, администратор Карловачки, и брат му **Јаков**, постмајстер, зидали звоник у м. Вел. Ремети 2672. — **Андре** и **Филип**, зографи, пописали Враћевшницу 2699. — **Иван**, види Полубенски. — **Јелена**, провизорица Даљска, приложила књигу м. В. Ремети 3135. — **Марко**, зађакоњен у мон. чин 5492. — **Петар**, Карловчанин, ктитор обнове м. Ковиља 2167. — **Петар** из Пећи, купио књигу 2687. — **Стана**, постфервалтеровица, приложила књигу м. В. Ремети 3104. — **Филип**, в. горе.

Андрејић Стефан, обор-кнез Бегаљички, гроб му 3812.

Андријан, римски цар, 224.

Андријана, из Голубовића, ктитор црк. св. Тројице код м. Прасквице 1775.

Андрина, помен 2139.

Андријаш, син краља Вукашина, подигао и пописао храм св. Андрије на Тресци 165; 187. — **Никола**, (или су двојица?) градио катол. цркву у Равном (Попово Поље) 737. — помен 1697.

Андријашевић Ћирил, игум. м. Косијерева 3675.

Андричић Никан, ктитор хр. успенија код м. Градишта 1083.

Андро, мајстор од Рисна, градио митру 1790.

Андроник, Дука Анђел Комнен Палеолог, цар византијски, таст краља Милутина, 29, 52, 3808, 5095. — млађи, унук ц. Андроника, 52. — с браћом подигао храм св. Јована Претече (Јашуњски м.) 430. — игум. у Укаландови 4623.

Андрушко, в. Љубојевић.

Анђа, ктитор дарка м. Милешеви 1572. — жена Моја Божовића, приложила књигу м. Пиви 3872. — жена Мил. Кнежева Говедарице, умрла 3863. — приложила павте м. Студеници 4719. — Види: Бабића.

Анђел, в. Андроник.

Анђелија, мати јепис. Арс. Радивојевића 3242. — приложила икону (сада у Сарајеву) 1440. — приложила књигу м. Добриловини 4335. — гроб јој 4771. — помен: 1687, 4366. — Види: Анђелина.

Анђелина, (Анђелија) деспотица, монахиња, приложила одежду св. Јовану 363; градила Крушедол 2890; њена књига 2033; слика јој 3034, 3036; лежи у Крушедолу 1005, (в. Крушедол); 360, 388, 1532, 3553. — кћи Александра војводе молдавског 668. — помен 5945.

Анђелко, помен 5697, 5698.

Анђелова Топоница, ту ман. Убожац 548, 1080.

Анђео, в. Звиздовић.

Анеитеј (?) в. Хоповац.

Анисије ктитор (?) пописа хр. св. Ђорђа у Ајдановцу 374.

Анић Вучин, из с. Гркавице, приложио књигу (Гомпоници?) 2595.

Аница, помен 5806.

Анте, в. Вудшковић 2348.

Антим, митроп. Ваљевски и Ужички ишао у Београд и у м. Боговађи посветио два свештеника и једног ђакона 3790. — митроп. Скопски, 3759, 3847. — владика Херцеговачки тровао игум. тројичког Никодима 3320. — поп, постао иконом у Рилу 5821; можда исти, игуман, његова књига 5907. — Види: Илић 4157.

Антиохија, 494, 1234.

Антић Иван, приложио јеванђеље м. Рачи 3711.

Анто, в. Самарић.

Антов Ђуро, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Антонић Вук и **Вуко** ктитори цркве у Пелинову 2348.

Антоније (Андони, Андоније), св. црква (у Св. Гори?) њена књига 4313. — митроп. Херцеговачки, његовим трудом пописана препрата у Грачаници 688; патријарх, слика му у горњој цркви у м. св. Николе у Дабру (м. Бања) 722. — игум. св. Ђорђа у Нагоричину 41. — игум. м. Лепавине 2879. — игум. м. Мораче, његовим трудом пописан хр. св. Николе 1324; пописане међе манастирског имања 1325; његовим трудом обновљена и пописана црква св. Стевана 1374. — игум. ман. Ораховице 2288, 2298. — старац, јером. подигао храм ваведења (м. Соколац у Ст. Србији) 426. — ктит. св. Павла (?), преводио с грчког на српски 324. — инок, ученик старца Ђенадија, преводио с грчког на српски у Ватопеду 5572. — Рафаил, епактит. писао књигу 4950. — јером. писао књиге у св. Ани (у Св. Гори) 1355, 1482 (у ћелији Преображења), 1503, 1525, 1540 (монах!), 1650, 1699. — писао књигу у м. Враштици 1021. — писао књигу у пиргу Карејском 1274. — писао књигу у м. св. Павла (у Св. Горе) 1149. — монах, писао књигу у хр. св. Стевана првомученика 225. — јером. донео у м. Милешеву књиге из Москве 1875. — духов. богородичина ман. на реци Тресци 1886. — ђакон митрополита Арсенија 2427. — калуђер м. Добриловине 2978, 2980. — јером. ман. Житомислића (?) 2592. — од м. Мораче (?) 1239. — бивши јеклисијарх Пећки 3276. — параклисијарх м. Хопова 1176. — поп, купио књигу 5565. — Печерски, приложио књигу Хиландару 4453. — Види: Бакић, Богићевић, Довољан, Јосифовић, Петровић, Протић, Симоновић.

Антонијев, ученик, в. Виктор.

Антонијевић Мојсеј, писао књигу у Руми 3729. — **Христивоје**, обновио јеванђеље 3868.

Антонић Митар, из с. Миличинице приложио јеванђеље м. Рачи 3711.

Антоновић (Антуновић) **Исаија**, архиман. његова књига 2450; митроп. Арадски и Карансебешки, осветио антимис 2622; архијеп. и митроп. Карловачки 5489; преставио се у Бечу 2962, 2974; можда је исти 2685.

Ануфрије, в. Онуфрије.

Апић Јуко, из с. Бителице писао саландар у м. Хрмањ 4589.

Апостол, из с. Моштанице, откупио књигу 2048.

Апостоли св. в. Јаков, Петар и Павле.

Апостоловић Ђорђе, откупио књигу ман. св. Пантелејмона у Ст. Србији 2065. — **Никола**, из Земуна 3961.

Арад, 2477, 2514, 2562, 2622; оплењен 1876.

Арамије, даскал, писао књигу у м. Раваници 1638.

Арамбаша в. Мандић Бошко, Обрадовић Никола, Унковић Митар.

Аранит в. Чекеревић.

Аранитовић Стефан, свешт. из Пожаревца, био у м. Хопову и у м. Шишатовцу поради милостиње за београдску саборну цркву 2863, 2864.

Аранош, село, поробили Турци 1781.

Араплија, код Цариграда 5596.

Арапска, (Рапска) ратовали на њу Турци 5651.

Арбанаси, (Арванити, Арнаути) 1467; са пашом Скадарским попалили ман. по Ваљ. и Беогр. нахији 3650; ударили на Црну Гору 5532 — пленили и попалили Рил. ман. 5854.

Арбанашка (Арванитска) земља 321; држава, стране 328.

Арбанашки пирг у Св. Гори 1667, 1692.

Арванити, в. Арбанаси.

Арванитска земља в Арбанашка..

Аргири Ђорђе, кујунџија из Мосхопоља, ковао рипиде 2430.

Ареопагит Дионисије, преведен на словенски 4944.

Ариље, м. на реци Моравици, била његова књига 1445; запустео 1446; дате му Јовањске књиге на послугу 2417, 3870; његова књига 5831.

Арнаути в. Арбанаси. — из Црниша в. Вучетићи.

Арнаутин в. Шахин-ага.

Арнаутовић Дамјан, хаџи, из Сара-

јева, његовим настојавањем враћена књига св. Арханђелу у Сарајеву 2440 — **Јован** приложио крст св. Аранђелу у Сарајеву 1829.

Арон, инок м. Лепавине 5845, 5846. — јером. м. Шишатовца 3668.

Арса, лајтнант, послао у м. Ћелије похаране књиге 4448.

Арсеније I, архијеп. српски 20, 4931, 4932; пописао (?) Пећку цркву 15, преставио се 5029; лежи у Пећи 202; 879, 1500; раздробили га Скити 1501; лежи у м. Довољи 4031; пљачкан и враћен 4032, 4033. — **III, Црнојевић** патријарх, био у Босни 1705, у Браничеву 1713, вратио се из Срема 1728; био у Жичи 1759, у Смедереву 1768, у Јерусалиму 1815, у Никољи 1824, у Осоговском ман. и пописао цркв. утвари 1859, на Цетињу 1909, 1936, и вратио се преко Цуца у Никшиће и Пећ 1911, 1936; прешао с народом и владикама у Аустрију и дошао у Сентандреју 5283, 5305, 5488; претрпео искушења од Немаца 2016; био у Шишатовцу 2112; наредио да се посвети владика црногорски Сава Очинић 1985; посветио влад. славон. Софронија Подгоричанина 2152; осветио антимисе 1960, 1961; приложио књигу богородици Цетањској 1794; послао у Хиландар јером. Матеја 1823; купио књигу 2052; његове књиге 2009, 2045; помиње се: 1129, 1736, 1754, 1758, 1786, 1791, 1814, 1836—1838, 1843, 1903, 1916, 1939, 1944, 1951, 2040, 2056, 2086, 2099, 2114, 2128, 2129, 2131, 2147, 2154, 2159, 2160, 2167, 3384; преставио се у Бечу и пренесен у Крушедол и сахрањен у гробницу св. Максима 2147, 2161, 2162, 2184, 5293. — IV, **Јовановић, Рашковић,** архиђак. патр. Мојсеја 2257; можда је исти и 2285; митропол. Рашки и егзарх Пећки, био у Врднику ради милостиње 2400; био у Ресави 2412; можда је исти 2427; постао патријарх 2401, 2440; био у м. Рили 2453, 5774, 5783, у м. Гомионици 2479, у м. Лесновском 2490, 2491; у с. Штаву 2492, 2493; у м. Житомислићу 2510—2512, 2628, у ман. Жичи 2521, у Сретењу (на Ушћу) 2557, у Сарајеву и св. Тројици (Плев) 2616, дошао у Београд 2717; пребегао с три митропол. у Аустрију 2739; опис тог бегства 2720; ишао у Беч и вратио се у Београд 2721; био у Пешти 2751, у Пожуну 2830, по трећи пут у м. Шишатовцу 2908; наредио да се препише хрисов. м. Враћевшнице 2730; наредио да се пише књига 2964; добио књиге на поклон 2827, 2830; његов тањир 2508; поклонио књигу митропол. босанском 2840; приложио књиге у Пећ 2442, у ман. Шудикову 2686; оковао јеванђ. богородици Цетињској 2607; приложио покров м. Дечанима 2878, м. Студеници 2948; изобразио антимис 2460, 2463, 2465—2467, штампао антим. у Бечу 2857, 2877; његовим настојавањем приложена књига Пећи 2469; записао се на књигама (био на Цетињу?) 2456, 2509, 2550; помиње се 2414 (погрешно Пајсеј), 2415, 2519, 2534, 2556, 2625, 2681, 2699, 2719, 2789, 2808, 2812 (?), 2828, 2863, 2864, 2890, 2895, 2913, 2937, 2983, 2993, 3384; престави се у Карловцима и сахрањен у Крушедолу 2957, 2958; гроб му 2960. — архијереј под кога је подпадао м. Лесновски, наредио да пише књига 102. — архијепископ, наредио да се пише књига 201. — митрополит првопрестолни (Рашки?) наредио да се пише књига св. Николи Кончулском 316. — митрополит, под кога је подпадала м. Враћевшница 1053. — митрополит, (Херцеговачки?) његов антимис 2202. — митрополит Херцеговачки 5453; можда исти 2614. — архијепископ Еласонски, поклонио књигу 826. — јепископ Северински 3035. — прота Светогорски 20, 4933. — први игум. м. Дечана, наредио да се пишу књиге 65, 87; трудио се о попису ман. 92. — игум. ман. Житомислића 2510, 2628. — игум. Пећки ишао у писанију 1670. — игум. м. Раче 1632; биће исти као проигум. био у Жичи 1641. — игум. м. Риле 5661; биће исти 5682. — игум. св. Тројице (Плев.) 1999; други 2534, можда је исти и 2325. — игум. ман.

Хиландара 38; други, наредио да се пишу књиге 67, 68. — игуман 1538. — јерођакон, писао књигу у м. Каменици 576. — ђакон, писао књигу у Сутесци на Ибру 267. — од Козарског манастира (писао књигу у м. Врановој Глави?) 4258. — од м. Кувеждина 3065. — други старац м. Ломнице 740. — донео књигу из м. Полошког у м. Моклишта 2302. — трудио се о окову јеванђеља у ман. Морачи 4392. — од м. Ораховице, купио књигу 2206. — старац (св. Павла?) његова књига 289. — од Паприће, договорио се да гради цркву на старом црквишту на Троноши 602 — хаџи, јером. ман. Раванице, изишао са осталима у Сентандреју 1944; био у Русији и донео књиге у ман. Врдник 1984, 1990. 1998. — (Требињски или Савински) његов крст 1506. — калуђер м. Ступја, дошао са осталима у Ораховицу и донели књигу 2012. — јеклисијарх м. Фенека 706, 4978. — поп Хилендарски, ишао на Браничево 1411. — табаџија из Кремића, платно повез књиге 5746. — отац јером Данила Арсенијевића 3405, 3407. — Види: Веселиновић, Врљикић, Вујановић, Вујичић, Говић, Калуђеровић, Ненадовић Ораховичанин, Плавшић, Пламенац, Поповић, Радивојевић, Рајковић, Станишић, Стефановић, Теодоровић, Теофановић (Теофиловић), Тројичанин, Цветковић.

Арсенијевић Вукашин, запопио се 3527. — **Димитрије**, јереј, закалуђерио се у Вољавчи и добио име **Данил**, постао намесник у Вољ. подизао је, ограничио земљу и др. 3234, 3277, 3382, 3402—3412.

Арсланија, (арусланија) 1350, 5686.

Арсо, в. Добрић.

Арханђел, Михаил и Гаврил, храм, цркве и манастири. Неколико их без одређења где су: ту писане књиге 157; 436, 4196; њихове књиге 4315—4317; 274, 439. 3565. — у Београду, његова књига 4318; скупљана за њ милостиња 2863, 2864. — у Борчу, окр. Крагујевачки. подигнут 575. — у Бранковини окр. Ваљевски, изгорео 3601, 3650; приложена му књига 5900. — у Брезовцу окр. Крагујевачки, подигнут 3688; опустео и обновљен 3689; буруntија за обнову 3699. — у Вел. Радинцима у Срему, пописан 3639; оковано јеванђеље 3815; 3595. — у Вршцу 3165. — у Гучи, окр. Чачански, подигнут 3724. — у Дреници, ту писана и прилажена књига 4185; његове књиге 3344, 4345. — у Земуну, његова књига 3597. — у Иловици, писана за њ књига 19. — у Јабучју, окр. Ваљевски, изгорео 3601, 3650. — у Јагодини, подигнут 3976. у Јањеву, приложена му књига 547. — у Јерусалиму, писана за њ књига на Синају 5934; приложене му књиге 144, 4566; његове књиге 1749, 4567, 4568. — под Космајем (Тресија м.) обновљен 2192. — више с. Кучевишта, пописан 2089. — у Неродимљи, обновљен 2081. — у Пожаревцу (у Сентандреји?) приложена му књига 1752. — у Призрену, грађен 90; ту писане књиге 223, 436(?) — у Осиковици, приложена му књига 1552. — на р. Радовашници под Цером (сад м. Радовашница), ту писане књиге 561, 661; пописана проскомидија 3755. — Рашинска црква, у окр. Тимочком, подигнут и пописан 433, 434. — у Рашкој, његов антимис 2877. — у Рили, приложена му књига 5761. — у Сарајеву, изгорео и сагрђен 1390 до 1393; плењен од Немаца 2430; грађен 2555; поновљен 3662; саграђена часна трпеза 2544; приложене му књиге 1459, 1597, 1640, 1835, 1991, 2050, 2098, 2110, 3673, 4432, 5824, његове књиге 1920, 2037, 4242; приложени му: дискос, чаша и звездица 3578, 3580, 3582, ћивоти 1757, 1979, трићери 1757, 2084, крст 1829, кадионица 1830, нафорница 1858, кандило 2168, петихлебница 2404, копље 2590, завеса, 3450 икона 4669, чаша 4704, купица 4720; његови епитропи дали књигу м. Добрићеву 2953. — у Софији 2156. — у Травнику 3861. — више с. Трпезе, приложена му књига 1097. — око Софије(?) 1155. — м. на Црном Мору 5886, —

„оброк“ у с. Завоју, окр. Пиротски 2484. — Види: Бешеново, Војловица, Вољавча, Вујан, Грабовац, Ковиљ, Крка, Куманица, Лесново, Марча, Моштаница, Обровин, Прибина Глава, Раковица, Севолничка црква, Ступа, Тара, Тушимља, Ћелије, Чудов манастир.

Архијепископи и патријарси:

Српски, а) Пећки. в. Антоније, Арсеније, Атанасије, Бркић Василије, Гаврил, Григорије (? архијеп.) Данил, Ђерасим, Јаков, Јаникије, Јеврем, Јевстатије, Јеротеј, Јован, Калиник, Калиник Грк, Макарије, Максим, Мојсеј, Никодим, Никон, Пајсије, Сава. Саватије, Спиридон, Ћирил, Филип.

б) Карловачки в. Антоновић Исаија, Арсеније, Ђаковић Исаија, Ђорђевић Јован, Јовановић Вићентије, Јовановић Вићентије Видак, Ненадовић Павле, Петровић Мојсије, Подгоричанин Софроније, Поповић Вићентије Хаџилавић, Путник Мојсије, Станковић Стефан, Стратимировић Стефан, Христофор (администр.)

в. београдски в. Агатангел, Јовановић Петар.

Александријски, в. Јаћим (папа и патр.), Макарије.

Антиохијски, без имена 52; в. Игњатије, Михаил.

Еласонски, в. Арсеније.

Јерусалимски, в. Атанасије, Доситеј, Ђерман, Нектарије, Пајсије, Теофан.

Охридски, в. Доротеј, Доситеј, Зосим, Климент, Марко, Никодим(?) Прохор, Симеон, Теофилакт.

Руски, в. Адријан, Алексије св., Јермоген, Макарије, Рафаил, Цамблак Григорије.

Цариградски, в. Григорије, Доситеј, Јеремија, Јосиф, Караџа-Оглија Јаћим, Марко, Неофит, Нифон, Пајсеј, Ћирил.

Архијепископске књиге, 38, 1029.

Архијепископска црква у Жичи приложене јој књиге 282. 283, 626; в. патријаршка црква, Пећ.

Архимандрити:

без ознаке, в. Авакумовић, Антоновић Исаија, Павловић Иноћентије (м. Прасквице?), Павловић Партеније, Петровић Василије (потоњи влад. Црногорски?), Путник Мојсеј (архијепископски), Ранковић Димитрије (цетињски?), Стефановић Вићентије (у Пожаревцу), Ћурчић Нићифор, Шароња Радивоје;

м. Бездина, в. Живојиновић Дионисије, Милутиновић Јоасаф;

м. Благовештења и *Вољавче*, в. Григорије;

м. Боговађе, в. Рувим;

м. Вољавче, в. Јосиф;

м. Враћевшнице, в. Павловић Мелентије;

м. Врдника, в. Ђерасим;

м. Гомионице, в. Пахумије.

м. Гомирја, в. Алексић Теофан;

м. Грабовца, в. Теофановић Арсеније;

м. Гргетека, в. Атанасијевић Андрија, Пећанин Теодосије;

м. Девича, в. Ђерасим;

м. Дечана, в. Данил (и игум.), Ђорђевић Јован, Мојсеј, Христофор;

м. Донског (у Москви) в. Миланковић Авакум;

м. Ђурђевих Ступова, в. Јаћим;

м. Калиника, в. Јаковљевић Самуил;

м. Ковина, в. Стефановић Исаија;

м. Крупе, в. Зелић Ђерасим;

м. Крушедола, в. Амфилохије, Атанасије Величковић, Данил, Исаија хаџи, Никанор, Пахомије, Радосављевић Нићифор;

м. Лепавине, в. Нићифор, Осмокруовић Григорије, Поповић Нићифор;

м. Маркова, (код Призрена) в. Гудовић Дионисије (и игум.);

м. Милешеве, в. Василије (и игум.), Висарион, Милешевац Максим (и игум.), Теодосије (и игум.);

м. Мораче, в. Аксентије, Аукентим(?);

м. Невског, (у Петрограду) в. Петар;

м. Никоље в. Ђорђе Марковић;

Нишки в. Дрехаловић Григорије;

м. Ораховице в. Ораховичанин Арсеније;

м. Св. Павла, (у Св. Гори) в. Ананије;

м. Пакре, в. Давидовић Гаврил;
Пелагонијски и *Прилепски* в. Леонтије;
Пећки в. Јосиф, Никодим;
Печерски, в. Kроковски Јоасаф;
м. Пиве в. Лазаревић Пајсеј;
м. Раванице, в. Маленовић Софроније;
м. Рајиновца, в. Студеничанин Ђерасим;
м. Раковца, в. Атанасије, Јовановић Јосиф од Шакабент, Јовановић Никанор;
м. Режевића, в. Вуковић Никодим, Перазић Димитрије;
м. св. Романа, в. Петровић Сава;
м. Савине, в. Гружић Макарије, Јоанорајовић Данил, Леонтије, Љубибратић Нектарије(?);
м. Св Ане, (у Славонији) в. Нићифор;
м. Студенице, в. Василије, Василијевић Василије, Данил, Ђорђевић Мојсеј, Јаковљевић Самуил, Јован (и игум.), Константин (и игум.), Неофит, Никодим, Никшић Мелентије, Пахомије, Студеничанин Максим;
м. Требиња, в. Аврамовић Леонтије, Јанићије, Требињац Ђорђе(?);
м. Троноше, в. Стефан;
м. св. Тројице (Плев.), в. Максимовић Мелентије;
м. Хиландара в. Виктор (и игум.) Григорије (и игум.), Ђерасим (и игум.);
м. Ходоша, в. Јовановић Софроније;
Черниговски в. Галијатовски Јанићије;
м. Шишатовца, в. Јанићије, Котуровић Јевтимије, Поповић Вићентије, Стефановић Гаврил.

Асен Константин, цар бугарски 18.

Аспра, 372, 441, 449, 502, 592, 594, 597, 724, 934, 967, 1072, 1122, 1175, 1176, 1212, 1258, 1268, 1349, 1444, 1467, 1562, 1559, 1591, 1596, 1689, 1831, 1833, 2354, 2369, 2423, 2476, 2758, 2784, 2834, 3499, 3794, 4398, 4481, 4484, 4492, 4514, 4542, 5608, 5610, 5611, 5694, 5710, 5712, 5719, 5951, 5953; вредност њена 1460, 4584, 4654. — нова 1319, 5665.

Асталук, (куга?) 5507.

Атанас, гроб му 3947. — помен 2689. — Види: Бобошевац.

Атанасије св., лавра у Св. Гори, ту писана књига 91.

Атанасије I, патријарх српски, пре митрополит Скопски, био у м. Рили 5747; његова књига 5751; постао патријарх 2217; преставио се 2085. — II, патријарх српски, пре митрополит Скопски, постао патријарх 2942, 3030; био у Рил. ман. 5819; био у Сарајеву, 2943; слао у милостињу 2993, 3002; посветио митроп. Босан. Пајсија Лазаревића 3174; помиње се 2927, 2964, 3004, 3014, 3022; преставио се 3031. — патријарх Јерусалимски 52. — митрополит Босански, осветио антимис 2160. — митроп. Коласијски био у м. Рили 5780. — митрополит (Скопски?) 387. — јепископ Славонски 2670. — архим. м. Раковца 2499. — игум м. Враништице 2614. — игум. м. Довоље 4574. — игум. св. Ђорђа 896. — игум. м. Јовање (Овчар) наредио да се пише књига, преставио се 721; биће исти као духовник приложио књигу 707. — игум. Крушедолски, његова књига 2359; биће исти као проигум. 2398, и (**Величковић** Србин), архим. био у Малој Русији и донео књиге 2443, 2789. — игум. м. Николје 3886; биће исти 3907. — игум. м. Риле 1492. — игум. м. Студенице, оковао крст 1195; можда исти или други приложио књигу 1356. — проигум. м. Мораче, био у Јерусалиму 1609, 1614. — проигум. м. Сарандапорског, приложио књигу 3457. — настојатељ св. Арханђела 4315. — монах, писао књигу у св. Павлу, у Св. Гори 325; можда исти 336. — расодер, писао књигу у ћелијци близу манастира (св. Павла?) 1044; можда исти, писао књигу у Св. Ани 1050. — инок, писао књигу у Хиландару 315. — инок, писао књигу 1367. — јером., писао књигу 4233. — протосинђел херцег. и захумски, погинуо од хајдука и сахрањен у св. Тројици (Плев.) 3919, 3920. — протосинђел м. Довоље 5500. — еклисијарх београдски, купио књигу 4543. — јером. м. Кале-

нића, приложио књигу 3141; биће исти постриженик Морачки 4366. — монах м. Крушедола 3312. — јером. м. Милешеве откупио књигу за ман. 1134. — други, донео у ман. кандило 1603. — Мали, из Моштанице, продао књигу 4465. — јером. м. Ступја 2012. — калуђер м. Обеде 2886. — јером. м. Ораховице 3136. — поп м. Раковца, био у Москви и донео књиге 2102—2104. — поп, његова књига 3898; постригао се у св. Тројици Плев. (и добио име Алексије?) 3899; ишао у Јерусалим 3900. — монах, приложио књигу м. Хиландару 124. — старац пирга св. Василија у Хиландару 5008. — старац м. Хиландара 5008. — монах, писана му књига (у Хиландару?) 3846. — даскал, био с патр. Арсенијем III на Цетињу 1911. — од села Борова 1946. — неимар, од Сарајева, оправљао м. Вољавчу, био јој ктитор, ту умро 3684. — помен 1664. — Види: Дукић, Живковић, Исаијевић, Леонтијевић, Мијатовић, Поповић, Радонић, Савић, Тројичанин.

Атанасијевић Андрија, архиђ. из Карловаца 2558; протосинђ., умро му отац 2581; архим., умро и сахрањен у Гргетеку 2735, 2736.

Атанаско, откупио крст м. Бешенову 1565. — Види: Рајић.

Атић Василије, његова књига 5832.

Атон в. Света Гора.

Атонска Гора види Света Гора.

Атонски Петар св., ћелија у Св. Гори, ту писана књига 1423.

Аугуста в. Каролина.

Аукентим (?) архим. дошао из Русије у м. Морачу 3691.

Аустрија, 2937, 3950, 3959, 3960, 3966, 5397. в. Немачка

Ахмет, султан I, ратовао с Казалбашем 968; с Персијом 1278, с Пољацима 1094, 1278; сазидао џамију 1132; помиње се: 968, 1021, 1094, 1132, 1278, 5642. — III, устао на њега цар Мустафа 2145, 5737; војштио на Карла VI. 2890; помирио се 5212, 5301; заратио с Русима 2229; завојштио на Мореју 5761; изневерила га војска 5776; помиње се: 3176, 3736, 5773. — **Паша**. в. Али-пашић. — паша био на Херцеговини 1362. — паша, Капетанпашин син, запалио ман. Студеницу 3818. — паша, Топал-пашин син, у Нишу 2625. — Види: Али-пашић, Мехмед-пашић, Ћуприлић, Фацир, Шаичалија.

Аџем, **Аџемска земља** } в. Персија.

Б.

Бабаић Стеван, приложио књигу м. Враћевшници 4324.

Бабина Лука, с. 3677, 3706.

Бабић Анђа, гроб јој 3813. — **Василије**, јереј Нoћајски 3924, 3927.

Бабића Бријег, ударио гром на св. Саву 3772.

Баботинац, с. 2625.

Бабугов син в. Владо.

Бабуни, ратовање с њима 55; упор. крстјанин.

Багдад, (Вавилон) узели га Турци 1313, 1315, 1317, 1332; ратовали 5651.

Багића Јованина долина, прив. имање у Самобору 5874.

Баглај, в. Поповић Јов.

Багрин Слап, међа м. Мораче 1325.

Баденски Лудвик, принц, ђенерал, разбио Турке на Михаљевцу 5284.

Бадљива Башта, међа св. Николе у Бигову 2250.

Бадњевац, с. 2625.

Бадњевац Поток, међа ман. Вољавче 3412.

Бадовински, в. Ђорђевић.

Бадовинци, с. 3912.

Баја, варош, 2086, 2846, 2913.

Бајазит (Пајазит), султан, I. 200, 208, 5147, 5151, 5153, — II, оцарио се 350, 5224, 5577; примио Влашку 5202, Отрент 5203, Драч, Корун, Моден и Лепант 5204; помиње се: 355, 356, 393, 399,

404, 5147, 5151, 5153; умро 5239. — син Сулејманов, ратовао с оцем 604; побегао у Персију 616.

Бајац Стефан, 2928. — Види: Хајдаревић Живан.

Бајић Драгоје са браћом **Николом Драгијом** и **Драгићем** и синовима **Теодором** и **Ђуром** преселили се 3147. — **Јанко** из Митровице, ктитор пописа м. Шишатовца 3727. — **Милован,** ашчија м. Тројице (Плев.) 4157. — **Тоша,** из Земуна 5493.

Бајо, в. Пивљанин.

Бајовића Миленкић Божо, протојереј, приложио м. Добрићеву књ. и иконе 5810, 5813, 5814, 5890.

Бајовић Тома приложио књигу ман. Добрићеву 5890.

Бајрам-ага, сердар Руднички 3412.

Бајска „вес" (Баја?) 2197.

Бајче, граматик, презиме **Јакуага** (?) писао књигу у неком храму ваведења 732.

Бајчинац, с. 2625.

Бајчитић Петар, узео књигу у залог 592.

Бакачић Самуил, преводио књиге у Св. Гори с грчког и с руског 1887, 1927, 2275, 4994, 5695.

Бакић Антоније и **Петар** и мати им **Алинка,** од с. Латвице, приложили књигу св. Павлу у Св. Гори 4412.

Баково, ту црква св. Николе 71.

Бакочев Јуса, Спужанин, продао њиву м. Пиперској Ћелији 4005.

Баланица, с. 2625.

Баленовић Миховил, гроб сина му Ивана 4795.

Бали-ага, в. Колашинац.

Балшић Ђурађ I, 149; (**Гръгꙋ**) умро 150, 5144. — II, 159, 216, 5547.

Баљевац, в. св. Никола.

Бан хрватски (Вук), син Вукца (Хрватинића), брат госпође Ресе 179. — страдао под Бихаћем 829. — велики влашки, в. Шарбан, жупан. — босански в. Кулин, Твртко.

Банат (темишварски) 3036, 3165, 4670, 5290; узели Немци 5298.

Банићи с., ту сазидана црква св. Андрије 4643.

Баница в. Војисава.

Банке изишле у Земуну 5431.

Банов. Стеф. градио у Млецима свећњак за Гомионицу 3440.

Бановић Божићко, гроб му на Драмешини 4737. — **Трт(иш)а,** гроб му 4776.

Бања, м. у Б. Которској, приложене му двери 4673. — скит код м. Раче са храмом св. Ђорђа, ту писане књиге 1632, 1636, 1658 (?), 1825. — код м. Вољавче 3409, 3410. — с. ту храм св. Ђорђа 5603. — с. у окр. Крагујевачком 3869. — (Ћустендил) 1487, 1941.

Бања Лука, 2715, 2727, 5187.

Бањалучки рат, 5275.

Бањани, ту храм св. Ђорђа 2445. — крај, 4094.

Бањац Димитрије, јереј, његова књига 1654. — Види: Рашовић 4849.

Бањска, ту писана књига 100 упор. св. Стеван.

Бањски престо, (босанска митрополија) 821.

Баошић, в. св. Никола.

Бар, град 1240.

Бара, међа ман. Мораче 1325. — на Језерцима, приложена ман. Ипви 1689. — прив. имање у Самобору 5874.

Барба, (? поп, продао књигу ?) 1586.

Барбара, деспотица оковала св. мошти 4690.

Барборович (?) из с. Варавижа (?) продао књигу 2380.

Барзут Симо, срзенто, ктитор оправке м. Завале 2354.

Барица, приватно имање у Самобору 5874.

Барјактар в. Станков Зрно.

Баро в. Тата.

Барон в. Строганов, Хелфран, Чолић.

Бартол / **Бартоломеј** } в. Гинами.

Барут, в. прах пушчани.

Басараб отац Басарабе 411. — велики војвода угровлахијски, наредио да се штампа књига 411. — **Константин** војвода угровлахијски 2120. — **Матеј,** вој-

вода угровлахијски 1433. — бег, в. Бранкован Константин.

Басилијо в. Равњанин.

Бастиј, с. 2658; в. Ђорђе св.

Батало, тепачија, писана му књига 179.

Батање, с. 1493.

Батеновци, с. на Струми, ту близу храм Успенија, 5611, 5612.

Батинић Дамјан, Стоја и Тодор, ктитори оправке м. Завале 2354.

Батиноге, с. 4816.

Батић, кнез босански, гроб му 231, — поставио камен на брата Михаљ-а Веселиновића 4752.

Батрић, в. Семировић.

Батрићев Вук, сведок деобе 2181.

Батрићевић Вук, кнез, преставио се 2179. — **Вук**, гроб му 4846.

Батужинац, с. 2625.

Батула из Рушчука (?) с браћом, приложио оков. јеванђеље м. Рилу 5945.

Баћан, вођа Куруца 2183.

Бах, с. изгорела црква 3601; развалине цркве 3747.

Бач, с. 1088, 2362, 4973, 4981, 4996, 4999.

Бачевић Димитрије, иконописац, радио митропол. сто и приложио м. Крушедолу 3259; приложио икону м. Бешенову 3284.

Бачка, опустела 940; похарана 1871; била куга 2753, 2787; помиње се: 742, 756, 1172, 2860, 2913 5284.

Бачнц (?) с. 3630.

Баша романијски в. Хас Мурат.

Баш-чаршија у Сарајеву, изгорела 3606.

Бдије, султан, в. Абдул-Хамид.

Бдин, в. Видин.

Бего, в. Повљанин.

Бегова Махала у Сарајеву, изгорела 3606.

Беда, в. насиља.

Бедић (Биједић) **Лука**, направио цркву у с. Попама (у Херцеговини), храм успенија 5519.

Бедов, (Бѣдов, Бидов) **Г.** ктитор м. Купе 4060. — **Прокопије** јером. м. Крупе, обновио ћелију 3835. — **Рајко**, сведок продаје 2825. — **Сава**, игум. ман. Крупе, зидао трапезу и мађупницу 3492.

Бидовић Тома, купио књигу 2824. 2825.

Бежан, ђак, писао књигу 4192.

Бежанија, (код Земуна) 5454.

Беженски Остров, на Дунаву 888.

Бездин ман., храм введења, грађен 4963; направљени клишеји од чудотворних икона богородичиних 3194. 3426.

Безџија, в. Јован-Хаџи 1757.

Бела, жена Драгослава Тутица 60. — приложила књигу св. Николи (у Црв. Брегу?) 1072.

Бела, (Биела) с. 5756. — м. храм св. Ђорђа 1659, 4076; ту писана књига 1524.

Беладиновић (Бјеладиновић) **Милошев Петро**, говернадур, дошао из Москве и донео оковано јеванђеље и крст св. Петру и Павлу у Рисну 3071. — **Милутинов Митрушина**, послао из Русије јеванђеље и крст у цркву св. Петра и Павла у Рисну 3071.

Бела Русија, 1875, 1984, в. Русија..

Бела Црква, међа м. Бођана 1088. 2862, 4999. — црква у с. Лужници, окр. Ужички, приложена јој књига 4319.

Белашница, (Бјелашница), м. храм св. Петке у Махнинама, његов антимис 3014.

Беле (Бијеле) в. Ђаковић.

Белевић (Бијељевић) **Митар**, поп 4634.

Белево с. 5733, 5773; потопљено 2238.

Белеуша, с 3993.

Белица, међа м. Вољавче 3412

Белић (Бијелић, Билић) **Висарион**, из с. Матаруга, кал. ман. св. Тројице (Плев.) 4157. — **Влађ**, кнез, гроб му у његовој цркви св. Лазара 4832. — **Вујић и Ђуро** 2870. — **Никола Матијашев**, од плем. Охмућевића, сазидао цркву св. Андрије у с. Банићима 4643. — **Петроније**, кал. (ман. Хрмња или Лепавине), купио књигу 4465. — **Радојица**, гроб му, спремио га за живота 4791.

Белобовац Теодор ктитор грађења м. Добрина 4648.

Беловодица в. св. Никола.

Белопавлићи похарани 3321. 3344

пресељени у нах. Новопазарску 3322; ударао на њих Бушатлија 3713, 3718.

Белопољац (Бјелопољац) **Симо**, поп, израдио иконостас м. Савине 3726. в. Симеон поп.

Бело (Бијело) **Поље**, ту храм св. Николе (Никољац. црква) 1992, 2426, 2489, 2552, 2995, 3086, 3225, 3393, 3526, 3817, 3928, 4065, 4162, 4573, 4581, 4700, 5757; грађен град 3843; в. Николь-Пазар.

Беловић (Бьеловић) **Тома**, гроб му 4789.

Белотић, с 3864; ту писана књига 5901.

Белош Дамјан, убили му сина 3306.

Белушине, с. 191.

Белчин, с. ту храм св. Николе и св. Петке 5953; 5954.

Белчић Рад Знепољац, од с. Тураковаца, приложио књигу Хиландару 2620.

Белшић, с. 2434.

Бељаковац, с. код Куманова, ту подигнут храм 955.

Бељанин, в. Морачанин Вићентије.

Бељина (Бијељина) 5918.

Бендер, пошли Турци на њ од Плеваља и Н. Пазара 3341.

Бендерска година, 5784.

Бенетци, в. Млеци.

Београд (Белград, Белиград), ту писана књига 244; ту штампана књига 569; освојили га Немци 872, 1893, 1913, 1915, 1919, 2317, 2318, 2323—2326, 2760, 3602, 3617, 3645, 5211, 5282, 5300, 5304, 5307, 5324, 5333, 5348, 5370, 5400; освојили га Срби 3909, 3913, 5395, 5416, 5417, 5505; — освојили га Турци 406, 1933, 1942, 1946, 2728, 2761, 2778, 2785, 2786, 3627, 3634, 3646, 3651, 3652, 3795, 3917, 3918, 5159, 5207, 5245, 5285, 5304, 5314, 5334, 5374, 5405, 5523, 5590; разно: 635, 755, 759, 760, 876, 941, 1129, 1171, 1234, 1283, 1429, 1518, 1532, 1542, 1567, 1593, 1616, 1620, 1640, 1711, 1747 1748, 1843, 1866, 2070, 2096, 2192, 2297, 2352, 2531, 2545, 2551, 2619, 2648, 2704, 2717, 2718, 2720, 2721, 2815, 2822, 2863, 3197, 3234, 3343, 3354, 3407, 3520, 3586, 3641, 3647, 3649, 3685, 3702, 3767, 3778, 3790, 3818, 3864, 3875, 3904, 3905, 3908, 3952, 3972, 4043, 4091, 4163, 4309, 4428, 4984, 4990, 5301, 5326, 5377, 5399, 5428, 5433—5435, 5439, 5442, 5451, 5461, 5467, 5472, 5487, 5497, 5525—5527, 5667, 5671, 5684. в. Арханђел. — **арбанашки**, освојио Душан 85. — **Стојни** 1894, 5841.

Београдска држава, 4011, 4016. — **митрополија**, створена за њу митра 288. — **нахија**, 3773, 4051. — **горња црква**, купљена за њу милостиња 4595. види св. Арханђел.

Београдски пашалук, 4008; плењен 3650, 3903; освојио Карађорђе 3875. — **предео**, 4052. — **рат**, 5274.

Беочин, ман. хр. вазнесења, књиге његове, купљене, приложене: 2645, 2768 до 2770, 2831, 3103, 3106, 3219, 3222, 3373, 3598, 3616, 3621; разно 2213, 2279, 3047, 3139, 3337.

Беочинац Вићентије, јером. његова књига 2538.

Бер, одметнуо се од Душана 97.

Бербер, в. Рајко.

Бериље, 2625.

Берић Ђорђе, протојереј из с. Белотића, настојавао да се пише књига 5901.

Беримирци, с. 2126.

Бершићи, с. 4091.

Бесаровић Новак, приложио књигу м. св. Тројици (Плев.) 1999.

Бећировић Мемед-баша, сведок разграничења имања ман. Вољаче 3412.

Бећир-паша, в. Ченгић.

Беубеговић (?) **Сулејман** паша разорио ман. на Цетињу 1970.

Беч, (Вијена) војевали Турци 664, 825, 1808, 1809, 1822, 1824, 1890, 2114, 2321, 5266, 5279, 5703, разно: 1267, 2075, 2161, 2162, 2188, 2189, 2214, 2528, 2550, 2626, 2721, 2750, 2763, 2787, 2827, 2853, 2857, 2937, 2945, 2962, 2974, 3145, 3168, 3285, 3370, 3450, 3599, 5293, 5328, 5402, 5425, 5478, 5488.

Бечановићи, чума, 5359.

Бечић Стеван, јером. м. Градишта 3718.

Бечкерек, плењен 5152; узели га Турци 5164, 5251; разно: 504, 855, 1180, 1583, 1940, 4462, 4463. — в. Велики Бечкерек.

Бешалић Дервиш, спахија Маглички, убио Ђ. Поповића 4043.

Бешеновац Јосиф, хаџија, оправио књигу 1807. — **Стеван**, платио оправку књиге 2039.

Бешеново, ман. храм. арх. Михаила, пописат 4954; пописан иконостас 3569; обновљена трапезарија и ћелије 1529; ту писане књиге 667, 764, 1286, 2695, 3449; његови крстови 1565, 2205, дискос 2486; приложена му икона 3284, ћивот 3387; оковано му јеванђеље 3522; 1184, 2694.

Бешић Захарија, хаџи, приложио ћивот м. Бешенову 3387.

Бешка, с. 2672.

Бигово, ман. храм св. Николе 2250.

Бидов, в. Бедов.

Бидовић, в. Бедовић.

Биједић, в. Бедић.

Бијеле, в. Беле.

Бијелић, в. Белић.

Бијељевић, в. Белевић.

Бједов, в. Бедов.

Бјеладиновић, в. Беладиновић.

Бјелашница, в. Белешница.

Бјеловић, в. Беловић.

Бијобушка, конак Цариградски 4601.

Бијук-Чекмеџе, конак Цариградски 4601.

Бијуклија, в. Лазов Стефан.

Бик, в. Сали-ага.

Билег, с. 2625.

Билине, 3842.

Билић, в. Белић.

Биоска, р. 488.

Биров, в. Димић Петар, Несторовић Петар, Рацковић Давид.

Бирчанин, в. Михаиловић Илија.

Бискуп, 737, 2097; в. Варешанин Јероним, Живковић (Кирил?)

Бистрица 1686, 5519. — ман у Влашкој, ту писата и приложена књига 5599.

Бителица, с. 4589.

Битојевић Јаникије, игум. ман. Пустиње, трудио се о попису цркве 1113.

Битољ, 898, 961.

Бихаћ, град, 883; био бој 829; узели га Немце 3645.

Бихор, (**Биор**) град 618, 3360; похарали га Васојевићи, Хашани и остали Брђани 5913.

Бихорац Мехмед-бег, 1479.

Бишћо, хаџи, с јаничарима ударио на Београд 3649.

Бјелопољац, в. Белопољац.

Благај, 3108.

Благовештенац Висарион, купио књигу 1950. — **Михаил** 2598, 2649. — в Јевремовић Алексије.

Благовештенска Јажа, међа м. Вољавче 3234.

Благовештење, ман. близу града Ждрела, ту писана књига 250; биће исто, на Млави, његова књига 1199; можда исто, где почива Данил Спнаит, ту писана књига 4287. — под Овчаром, поновљено 1382; ту писане књиге 1135, 1381, оправљена књига 3758; калуђери његови 1774, 4633. — рудничко, зидано, пописивано, оправљано 920, 921, 3719—3722, 3994; ту писана књига 2560; његове књиге 2449, 2598, 2612, 2649, 3971, 4320, 4321 (?); 3399; његови калуђери градили ман. Вољавчу 3768. — у с. Штиткову на р. Тисовици, приложене му књиге 2367, 5680. — непозн., његово кандило 2881. — Види: богородичини храмови.

Благоје, в. Ђекић, Ђурић,

Блаженовић Петар, јереј, 3062.

Бланић Вукадин, ктитор оправке м. Завале 2354.

Блато, Попова Поља, много надошло 3923.

Блау, директор из Земуна 5445.

Блашко, с. 3181.

Блгарски Поток, ман. 4572; в. Поток.

Блишкова, с. 3335. — ту ман. зидан (или пописан) 4644.

Бнеци, в. Млеци.

Бо(ба)н Добрило, гроб му заједно с братом и са сином 4894.

Бобошевец Атанас, поп, приложио књигу м. Рилском 5788.

Бобошевски ман., храм св. Димитрија, његова књига 4322

Бован, вода код м. Завале 4576.

Бога, сведок прилога 1155.

Богавац, помен 441. — Види: Болуновић, Секулић.

Богавчић Болашин, писао гробни камен 4813.

Богачић Радивоје, писао гробни камен 4834.

Богашевци, в. св. Никола.

Богдан, писао књигу св. Арханђелу у Иловици 19. — поп, писао књигу у с. Рогљама 850. — ђак, писао књигу у с. Глоговици 4272. — трговац далматински, подигао ман. Бођане 2362. — протодовијар, ктитор ман. Каленића 5130. — **кнез**, ктитор оправке м. Каленића 3281. — презвитер, ктитор ман. Крушедола 1493. — протопоп, приложио двери цркви у с. Грађанима 2856. — из Рушчука (?) с браћом приложио оков. јеванђеље ман. Рилу 5945. — син Ј. Александра војводе Молдавског 668. — презвитер из с. Црног Луга, писана му књига 5604. — поп из с. Букора, његова књига 3741; види Букорац. — поп Трстенички 258, 260. — син Домше (?) Озреновића, гроб му 4775. — поставио нови камен на Драгића 4784. — поставио камен оцу 4751. — неки, гроб му 1767. — неки, био у Жичи 4660, — подигао (?) оброк 3193. — Види: Богдановић, Букорац, Кнежевић, Оро, Радовановић, Ранковић, Хателевић.

Богдана, удова, приложила књигу Вакшанској цркви 5686. — помен 2246.

Б(о)гд(а)нова, гроб 4760.

Богданов До, с. купило књигу и приложило својим црквама 5611.

Богдановић Богдан, **Вуко**, **Вукосав**, **Вучета**, **Иван**, **Јово**, **Марко** (bis) **Никола**, **Раде и Рајич**, кнезови у Његушима из куће Богдановића 4058. — **Лазар**, оправио књигу ман. Петковици (Шишатов). 3224. — **Михаилица** од с. Црног Луга, приложио књигу м. Гомионици 2656. — **Павле**, оборкнез нах. Пожаревачке, подигао ћелије у ман. Туману 4045. — **Стојић**, од шанца Петроварадинског, ктитор новог Јазка 2913.

Богданска земља 3326.

Богдаша, сведок продаје 4596.

Богдашић, с. ту сазидана црква 23.

Богиње, помор, 5377, 5454.

Богић од Ђурицке Реке, умро 3069.

Богићевић Антоније, војвода, приложио звоно Лозничкој цркви 5917.

Богиша, писао гробни камен 5964.

Бoговађа ман., храм св. Ђорђа, подигнут 3663, 3707; пописан 3779; изгорео 3601, 3650; затворен 3187; његове књиге 2683, 2701; приложене му књиге и др. 3682, 3706, 3730; разно 2811, 3685, 3775, 3790, 3797, 3803, 3804, 5613.

Боговађац, в. Рувим.

Богоје, писао књигу 4175. — кнез, са женом и децом пописао храм св. Николе (Лапуш. црква у окр. Тимоч.) 391. — с матером и браћом подигао храм богород. у с. Ваганешу 105, 106. — из Бучића, јемац зајма 2625. — Види: Милчић.

Богојевић Леонтије, јером. иконом м. Бездина 4963.

Богом (?) приложио крст (ман. Прасквици?) 4675.

Богомдан, презвитар, писао књигу на Требову 930.

Богородичини храмови, без ознаке кога празника богородичина: — два храма богородичина, не зна се где, приложене им књиге 1028, 5644. — на острову Брезавици у Скад. језеру, подигнут 276. — у гори Буковику (ок Софије), ту довршена књига 893. — у с. Ваганешу, подигнут 105, 106. — Витошка бог. ту писана књига 334. — у с. Влакчи, подигнут 1582. — у с. Доцу више Студенице, обновљен 295. — у с. Дрманцима, приложена му књига 1034. — у с. Кучевиштима под Црном Гором, ту писана и приложена књига 441. — Лештијанска бог. 240 (упор. Лештијанска пустиња). — Матковски ман. код Скопља, оправљен, дозидана препрата и пописан 387. — Љевишка

бог. у Призрену, њена књига 845; потурчена 3109. — Одигитрија, у С. Мушутишту у Ст. Србији, подигнут 47. — Пречиста, код Прилепа, писана икона б. 273. — Пречиста у с. Радешину, приложена јој књиге 244. — на Синају приложене јој књиге 116, 4433, 4566, — у с. Слимници, саграђен и пописан 961—963. — на р. Тресци код Скопља, његова књига 1886. — под Цр. Гором код Скопља, 349, 1515; ту писане књиге 216, 335, 5572, 5575. упор. у с. Кучевиштима. — Градачка бог. (у Чачку?) приложено јој звоно 311. — у с. Шаренику пописане цркв. књиге 1422. — Види: Докмир, Јаковштица, Подмахански ман. — храм **Благовештења**: у Јањеву, приложена му књига 754. — у с. Карану код Ужица, ту писана књига 964; биће исто са **Белом Црквом** у с. Лужници. — у с. Трнави окр. чачански, порушен па обновљен 582. — у с. Чукојевићу у Црној Гори, саграђен и пописан 1183, 4649. — у Хиландарском гробљу, обновљен 3192. — Благовешт. скит у Хиландару, сазидан 1426. — Благов. ћелија м. Дионисијата ниже Кареје, ту писана књига 1502. — Види: Благовештење, Брадачи, Витоница, Врело, Градац, Добрун, Житомислић, Крушедол, Обеда, Пакрачка црква, Папраћа, Черепиш. — храм **Ваведења**. Без ознаке места: ту писана књига 732; приложене им књиге 2194, 2646; његова књига 4321. — близу Голупца 250. — у с. Грачацу, окр. Чачан., приложен му антимис 2468. — у м. Острогу, обновљен 3416; његова књига 2593. — у с. Пећанима у Ст. Србији, зидан и пописан 299. — у Плашком, подигнут звоник 3078. — ман. Соколац у Ст. Србији, обновљен 426. — Види: Бездин, Бођана, Ватопед, Винча, Враништица, Гомионица, Гомирје, Девич, Добрићево, Завала, Јазак, Каленић, Карловачка Горња Црква, Коморанска црква, Крапино, Лепавина, Липје, Пакра, Подмахински ман. (мала црква), Пустиња, Троноша, Убожац, Хиландар, Црковница, Шемљуг, Шудикова. — храм **Рождаства**. Без ознаке места, приложена му књига 4485. — у Врбовцу, окр. Моравски, обновљен 3708. — у Земуну, подигнут 5385, 5388, 5409; 5492. — ман. Наупара, обновљен 4096. — ман. Рајиновац, саграђен 3658. — ман. Суводолски, пописан 1395. — у с. Тополи, сазидан 3884. — на Цетињу, подигнут 969; разорен 1970, 5353; поправљене зграде 1971, 1972; ту писане књиге 969, 972, 980; приложене му књиге 1708, 1794, 2059, 2138, 4468—4470, 4472, 4473, 4475; приложена митра 1790; разно 1909, 3305, 4471. — Види: Варламовац, Војсиловица, Вувац, Дреновица, Костајничка капела, Ластва, Новаци, Подластва, Рила, Шишатовац. — храм **Успенија**: више с. Батеноваца на Струми, ту писане књиге 5611, 5612. — код ман. Градишта у Боци Кот., пописан 1083. — у Кареји(?), ту писана књига 1174. — у Ковљу у Русији 551. — под план. Кучајном, оковано му јеванђеље 588. (Витеоница?) — у Петници, окр. Ваљевски, изгорео 3601, 3650. — ћелија, близу св. Павла у Св. Гори, ту писана књига 1788. — под план. Плочом у Ст. Србији, подигнут и пописан 1351. — у с. Попама, начињен 5519. — у с. Сељанима, обновљен 4137, 4138; приложена му књига 4140, можда исти, приложена му књига 427. — у с. Тарошу, у Банату, грађен му барјак 3439. — у Чајничу, његова књига 373. — Види: Витеоница, Винча, Грачаница, Довоља, Дуга, Ковин, Крепичевац, Крупа, Љубостиња, Морача, Пива, Пирг, Савина, Требиње, Трескавац. — храм **Покрова**: у Лозници, приложено звоно 5917. — капела, пирг, у м. Дивши подигут 3241. — Савина испосница код Студенице, обновљена 3936. — Види: Мала Ремета.

Богосављевић Милован, отишао у Шумадију 4025.

Богосалић Хотин, гроб му 4741.

Богослав, (Богосав), протопоп, долазио у Смедерево 2934. — Види: Јован.

Богослов Јован, ман. приложена му књига 2647; можда је исти и 1169,

1694, 4362; — икона, приложена м. Крушедолу 3558.

Богошевци, с. 3273; 5850.

Богуш, гроб му 4726.

Богчин, син кнеза Стипка, гроб му 4780.

Боћани, ман. храм ваведења, историја постанка 2362; разорен 4972; попаљен и обновљен 4995, 4996; сазидана трећа црква 5723; ограничено му имање 1088, 4999; распра око земље 2373; населили се на њег. земљишту 2271, 5725; иселили се и разбегли се калуђери 2226, 2228, 4995; приложене му књиге 1523, 2332, јепитрахиљ 2333; донесене књиге и др. ствари из м. Милешеве 4998; 500.

Божа, ђакон писао књигу у Сланкамену 5586. — отац Јосифа Рајиновића 3082.

Божанић Јован, и жена му **Ана**, ктитори м. Хопова 724, 4570.

Божанкић Крсто, приложио књигу св. Николи, 2647.

Божидар, протопоп, настојавао да се пише књига 812. — Види: Вукачић, Вуковић, Горажданин, Грк.

Божидаров псалтир 763. — унук, в. Димитрије логофет 539.

Божић Јаћим, ктитор м. Лесковског 1673. — („Бошич") **Мелентије**, јером. м. Гомионице 3964.

Божићев Ни[кола], из Охрида, подигао цркву у Лешанима 300.

Божићко, в. Бановић, Радишић.

Божићковић Добрило, гроб му заједно с братом и са синовцем 4899.

Божица, помен 2646.

Божо, поп Доброселичке цркве 2970. — Види: Бајовић, Вукосав поп, Ивов; упор. Божа.

Божов Станиша, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Божовић Мојо, 3872. — **Новица**, Плављанин, приложник Пећки 1483.

Божуран, с. 2625.

Божурња, с. 4014.

Бојана, р. 4136. — f. помен 2379. — с. в. св. Никола.

Бојаница, с. 3084.

Бојка, (f?) приложила икону 926.

Бојко, син госпође Данице, држао Матковце 66. — јереј, писао књигу 4235. — поп, Димитров зет, писана му књига 424.

Бојо, ктитор св. Николе у Шишеву 81. — војвода, умро 2502. — поп, 4523.

Бојовић Петар, поп 2758.

Бока Которска, 4047.

Болашин, в. Богавчић.

Болерадов, унук в. Брајковић Радмио.

Болеслав, ђакон, писао књигу 26. — један од дванаесторице, јамачно стројника цркве босанске 178.

Болести, биле у народу 2790.

Болехнићи, с. 875; ту писана књига 874; в. св. Никола.

Болеч, с. 2784.

Болуновић Богавац, гроб му 4863.

Бољевић, в. Рувим II владика (Црногорски).

Бољко, гроб му 5963.

Бомба Нана, обесио се у Земуну 5462.

Бонапарта, в. Наполеон.

Бонкин Стојан, из Богданова Дола 5611.

Бонов, (Бојов?) **Степан**, приложио икону 513.

Борач, град и село, ту писане књиге 84, 667, 4185; в. Арханђел.

Бориловић Вук, ударио на Турке у Цр. Гори 2180. — Види: Рафаил игум. 4474.

Борис, в. Михаиловић.

Борисовић, в. Јездимиров Никодим.

Борковић Христифор, игум. м. Житомислића 4069.

Боровић Врето, (Крсто?) из Брода, гроб му 3570. — **Раде**, протомајстор ман. Љубостиње 209.

Боровица, (место) 1104.

Боровичић Врешка, погинуо, гроб му 4822

Борово, с. 1946.

Боројевић Днинил, ђакон ман. св. Ане (у Славонији), насадио жировник 3123.

Босанка, помен 5802.

Босанска земља, 238, 240, 245. — **Крајина**, 854. — **митрополија**, 1654; послата јој књига 2840.

Босанчић Иван, из Итебеја приложио књигу м. Добрићеву 5802.

Боселман(?), паша 2001.

Босиљка(?), помен 1545.

Боско, (Бошко?) убио Хајдук-Вељка топом 3918.

Босна, узели Турци 5170, 5196, 5219, 5222; узели је Немци 5312, 5713; био рат 2305, 2715; побунила се против цара и страдала 4081, 4088—4090, 4126, 5515, 5516; раздељена од Херцеговине на два пашалука 5517; била куга 3226, 3941, 5507; била глад 5710, 5712; разно: 534, 621, 645, 1056, 1433, 1573, 1705, 2023, 2257, 2281, 2519, 2555, 2840, 2960, 3094, 3165, 3170, 3174, 3446, 3650, 3871, 3910, 3911, 3988, 4024, 4086, 4102, 4108, 4110, 4111, 4113, 4118, 4155, 4622, 5132, 5518, 5520, 5532, 5651.

Босно(?), помен 2243.

Бостан царев, потписан м. Милешева 1132.

Бостанџије, изгнате из м. Милешеве 1315.

Бохемија, 2960.

Бохун, (место) 961.

Бошава, ман. 2807; ту писана књига 2836.

Бошко, кнез, ктитор обнове м. Јошанице 3567. — ктитор грађења и исписивања св. Николе у Поповљанима 1178. — градио катол. цркву у Равном (Попово Поље) 737. — абаџија, настојатељ оправке св. Николе у Софији 5704. — погинуо на Божић 5530. — Види: Мандић, Милутинов, Михаиловић, Семуновић, Шубарин.

Бошковић Дионисије, игум. м. Добрићева 2892, 5792, 5798, 5800. — **Јосиф**, игум. м. Острога 3416.

Бошњаци, ратовали на Махмут-пашу Бушатлију 3587, 3588; на Црну Гору 5356.

Бра... поставио камен на брата 4747.

Бравачић Шћепан, гроб му 3217.

Брадати Јосиф, дух. Рилски превео књиге с грчког на бугарски 3116; биће исти, без презимена, писао књигу 2850, 5828, 5829; од његова извора писана књига 5859; читао књигу 5952.

Брадача, ман., храм Благовештења, ту писана књига 651.

Браја, (Брађ) в. Тврдојевић.

Брајановић (Брађновић) **Загорац**, гроб му 4857.

Брајић Обрад, Стогиња(?) племенити Илањанин, гроб му 4730.

Брајићи, с. 2389.

Брајко, в. Верков...

Брајковић Радмио, Болерадов унук. гроб му 4740.

Брајчетић Вукашин, одабаша, приложио књигу м. Житомислићу 1067.

Бран, в. Дробњак.

Браничево, 905, 1006, 1411, 1589, 1713.

Браничевска епархија, 221.

Брани(ш)ат, ђак, писао гробни камен 4752.

Бранко, гроб му с матером 4860. — поставио гроб. камен Божићку බановићу 4737. — Види: Вукмирић, Вуковић, Младеновић, Пекпал, Протопопић.

Бранков Никола, већил 1119.

Бранкован Константин, Басараба-бег 2079.

Бранковина, с., ту писана књига 5983; 3601, 3650, 3829, 5900; в. Арханђел.

Бранковић Влатко, гроб му 4884. — **Вук**, 5522; издао на Косова 4947; умро 5011, 5025. — **Ђорђе**, његова храпика преписата 3413, 3414, 3435. — **Махмуд**. гробни му камен 319. — **Сава**, господар, Србин у Букурешту, поклонио књигу 2120, 2121. — Види: Вук.

Бративојић Ратко, гроб му 4814.

Братич, крстјанин 178.

Братишковица, 4541.

Братко, презвитер, писао књигу 14.

Братош, обновио књигу м. Дечанима 1498.

Братуловић Христо, приложио икону м. Добрићеву 5813.

Браћковићи, 1270.

Брачовић Мирко, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Брашно, падало с неба 2331; в. цена.

Бргаз, 4601.

Брда, ратовање с Турцима и с Црногорцима 3717, 4136, 4146, 4149.

Брђани, (племе) 2720, ратовали с Турцима, 3716, 3717; похарали Бихор 5913. — село 884.

Бразавица, острово, в. Богород. храмови.

Брезница, в. Врхобрезница.

Брезовац, с. у Британији, ту писана књига 1204. — село, в. Аранђел.

Бресница, с. 2625. в. Горња Бресница.

Брест, (Брнјест) с. 2247, 2625.

Брестово, с. 4327.

Бресћанин Марко, поп, његова књига 5763.

Бресће, с. 5763.

Брешов, град 2079.

Брзе, поп, в. Ђорђе презвитер.

Брзнско(?) Стародуб, 2821.

Брснић(?) Тврдослав, кнез, гроб му 4765.

Бригадир, (црногорски) излазио на Никшиће 5360. — Види: Витковић Стефан.

Брикић хаџи Симеон, откупио похаране књиге и приложио их натраг м. Ћелијама 3571, 3601, 3661.

Брије, с. 3081.

Бркић Василије Јовановић, јеп. Косовски, постављен за митропол. босанског и дошао у Сарајево 3178, 3179; патријарх Пећки, прогнан 3269; дошао у Морачу 3325; писао књигу 3369, 3370; разно: 2697, 3234, 3269, 3285. — **Јефтимије,** јером. ктитор проскомидије у м. Радовашници 3755.

Брњаковић Ника, администр. притешњавао Фрушкогорске манастире 3066.

Брод, 3570.

Брусница, 3912, 3976.

Брчеле, ман., храм св. Николе 2250 2251.

Буг, р. 3891.

Бугари и Срби отворили Београд 3935.

Бугарин в. Ђерасим.

Бугарска, 3935; (Бугарија) 2960 и т. д. у титули патр. Арсенија IV.

Бугарска земља, 775; запустела 2015; 2128, 2129, 2147.

Бугарске књиге, 263.

Бугарски извод, 613, 4237. — **језик,** 144, 5934, преведено на — — 3116, 5943.

Бугарски Мара и **Миша,** из Сомбора, приложили ваздух св. кнезу Лазару 3515.

Будај Лазар, обрваjда, разбио Турке 1781.

Будим, освојили Турци 462, 5174, 5247; освојили Немци 943, 1809, 1863, 1864, 1871, 1877, 5177, 5213, 5257, 5280, 5329, 5711; ту црква св. Димитрија 2983, 3384; разно: 1198, 1266, 1344, 1731, (в. допуне) 1766, 1838, 1940, 1941, 1944, 1945, 1950, 1962, 1975, 1977, 1987—1989, 1996, 2097, 2130, 2282, 2450, 2483, 2542, 2983, 3024, 3165, 3185, 3669, 5279, 5284, 5305, 5426. — Будимска варош, ту писане књиге 2128, 2129, 2147. — — доња 2296. — крајина 1612, 2049.

Будимља, 481, 494, 817, 954, 1084.

Будимљин калфа, в. Павао терзија.

Будислав, (крстјанин) 178.

Будрић, в. Вудрић.

Буковик, гора, ту храм богородичин 893.

Буковац, с. 2408.

Буковица, ман. 4028. — село 3601, 3650; в. св. Никола, св. Петар и Павле.

Буково, ман. в. св. Никола.

Букор, с. 3741.

Букорац Богдан, јером. м. Добриња (окр. Подрински) 4648.

Букуреш(т), (Бокореште, Букуриште) 2079, 2120, 2121, 3891.

Букурица, с. приложено св. Андрији на р. Тресци 165.

Булкић Нико, ктитор цркве у Пелинову 2348.

Буљесовци, в. св. Никола.

Буљубаша, в. Милосављевић Сима Паштрмац.

Буна, против кнеза Милоша 4014. — међу војницима у Хрв. Крајини 3091, 3092.

Бунбак Јован, приложио ћивот св. Арханђелу у Сарајеву 1757.

Бунило, ђак, писао књигу (у Хиландару?) 4177.

Бургермајстор, в. Лазаревић.

Бурице, међа м. Мораче 1325.

Бурунтија, 4138.

Бусовић Никодим, владика (Далматински) 2131.

Буђко, в. Павићев.

Буђин Јосиф, писао књигу 4083.

Бучин Григорије, од Грбља, игум. м. Подластве 4061.

Бучин, (крстјанин) 178.

Бучић, с. 2625.

Бушати, 5231.

Бушатлија, Иван-беговић, насилник у Скадру 713. — **Махмут-паша, Харнаут-паша**, плено Призрен 3703; ратовао с Бошњацима и с Црном Гором где је погинуо 3587—3588, 3712—3718, 5353, 5363, 5411, — II скадарски везир, побунио се и страдао 5515, 5516

Бушинци, с. 3412.

В.

Ваведење, в. богородичини храмови.

Вавила, јеписк. (зетски) 353; архијеп., митроп. зетски 381—384. — писао књигу 4225.

Вавилон, в. Багдад.

Ваг-Дунав, 1781.

Ваган, с. 3448.

Ваганеш, с. в. богородичини храмови.

Воздвижење час. крста, храм у Острогу у пећини, подигнут 1629. — Види: Черепиш.

Вазнесенац Михаил, духов. узео књигу на послугу 2220.

Вазнесење, храм у с. Витомирцима, ту писана књига 261. — у Вел. Крчимиру, пописан 1203. — на Топлој (Бока К.) њена књига 2357; приложен му дискос 2732, чаша 2733, тас 3757. — на Убу, саграђен 4019. — у с. Црном Врху, приложена му књига 5387. — Види: Беочин, Врдник, Луково, Милешева, Мркшина црква, Пећка црква, Раваница, Рача, Сипрска ћелија.

Ваиске, (Ваиши) с. 1088, 5725; међа м. Бођана 4999.

Ваиштани, отели земљу од м. Бођана 2373.

Вакарело, 2747.

Ваклин, помен 2688.

Вакуп, 930.

Вакшанска варош, там. цркви приложена књига 5686.

Валаховић Радосав, гроб му 4820; други, 4834.

Валес, фелдмаршал, напустио Србију 3627; предао Београд Турцима 3651.

Ваљевац, в. Радонић Авакум, Рувимхаџи.

Ваљево, 2349. 3571, 3803, 3804, 5371, 5671; узели га Немци 3645.

Ваљевска нахија, 3571, 3711, 3758, 4007, 4051, 5983.

Ваповари, мајстор, зидао кућу у м. Ораховици 3461.

Варавиживо,(?) с. 2380.

Варадин, в. Петроварадин.

Варадински рат, 5278, 5290, 5307.

Варадински Шанац, в. Петроварадински Шанац.

Вараждински генералат, 3035, 3055.

Варвара великомуч. храм близу р. Расе, подигнут и приложене му књиге 457, 544. — помен 2109. — имање Маркова ман. код Скопља 3759.

Варда(?), његова камена столица 4723.

Варешанин Јероним, бискуп, осветио крстове у м. Сутјесци 1358.

Варлам, игум. м. Дечана, приложио књиге 205. — игум. м. Градца, наредио да се пише књига 170. — игум. св. Тројице код Враца, настојавао да се пишу књиге 937, 973, 974, 979. — мних, писао књигу (у Хиландару?) 801. — јером. Пећки ишао у писанију 1103. — јеклисијарх, приложио књиге м. Дечанима 206. — обновио књигу у м. Хопову 1022. — в. Висарион.

Варламовац, ман., храм рождеств. богород. под гором Мојсијем, ту писана књига 654.

Варнава, јером. дао да се пише књига 5545.

Варовитац, ман., храм св. Тројице

више села Јетропоља, ту писане и приложене књиге 1285, 1322, 1323, 1327, 1328, 1353, 1357, 1370.

Варош, део Сарајева, изгорела 3606.

Вартоломеј, јером. писао књиге у Крушедолу 3413, 3414 (и 3435?). — јером. м. Сламничког 961.

Васа, поп, продао књигу 2106. — Види: Вујић.

Васе, ктитор ман. Орешића 1653.

Висијан, игум. м. Лашче 4376.

Василије, војвода угровлахијски, убијен 1334. — архијепископ, 471. — митрополит захумски 1321. — **Јовановић**, (свети Василије) 1466, 1629, преставио се 1668; лежи у м. Острогу 2593, 3495, 5778. — митрополит (требињски? можда један од ове двојице) 4300. — митроп. Новобрдски, наредио да се пише књига и приложио је Грачаници 796; приложио јој другу књигу 819; преставио 797. — митроп. Пожешки 813, 861. — митропол. Студенички, доцније егзарх Диоклитије Хвостанске 5572. — митроп. Темишварски, платио певницу м. Хиландару 1888. — владика (Призренски?) долазио у м. Грачаницу 3111. — јеписк. Славонијски 2670. — архим. (и игум.?) м. Милешеве, платио писање књиге и приложио је ман. 1312; био у Русији и донео приложену књигу 5668. — архим. м. Студенице 3803; биће други (Матејев брат) донео из Русије потврђену грамату од цара Петра Великог 5339. — игум. св. Аранђела (Тара или Црна Река; упор. бр. 2269, 2270.) 2584. — игум. ман. Боћана, Пожаревчанин, његов рад на унапређењу ман. 1088, 4972, 4973, 4980, 4999 (хронологија врло непоуздана, све ће бити доцнији препис и то нетачан). — игум. м. Винче 730, 731, 758—760, 768. — игум. м. Дриловине 1687, 1905; проигум. ишао с патр. Арсенијем III по Црној Гори и Приморју ради исповедања 1909, 1936; биће исти 1911. — проигум. м. Довоље, приложио књигу 2744. — игум. м. Завале, ктитор оправке храма 2354. — игум. м. Каленића 3141, 3281, 3282. — игум. м. Милешеве 1247; можда исти као проигум. приложио књигу Житомислићу 1497, 5675. — игум. св. Николе на р. Тресци 1544. — игум. м. Ораховице(?) 1816. — игум. Пећки 1253, 1259, 1260, 1265. — игум. м. Студенице, наредио да се пише књига 466. — проиг. м. Студенице долазио у Коморан 1949. — игум. св. Тројице (Плев.) трудио се о писању књиге 492. — игум. богор. на Цетињу 972. — игум. м. Шишатовца 2660, 5782, 5809. — игум. м. Шудикове 704. — презвитер, звани поп **Драгољ**, писао књигу 4167. — мних, писао књигу у Вел. Ремети 672. — јером. писао књигу у ман. св. Илије 903. — писао поменик м. св Павла у Св. Гори 1700; можда исти писао књигу у ћелији успенија близу св. Павла 1788. — мних, писао књигу у Хиландару 156. — изуграф, пописао цркву Климентицу у Мостаћима 1146. — архиђ. од Мале Русије, израдио иконостас цркви с. Дреновца 3126. — зограф од Рисна израдио иконостас у св. Николи, ман. Градиште 3710. — повезао књигу у ман. Вел. Ремети 5772. — јером. духов. м. Враћевшнице 3402. — инок, Дробњак од с. Загула, платио да се пише књига у Св. Ани и послао је у м. Морачу 1635; приложио књигу св. Арханђелу (на Тари?) 5717. — јером. м. Добрићева, његова књига 5933. — јером. м. Житомислића, умро 5676. — јером. м. Крушедола 2218. — клисара м. Лепавине 5771. — архиђ. иконом м. Милешеве, наредио да му се пише књига 399. — јером. м. Мораче 2258. — јеклисијарх м. Ораховице 861; други, 3136. — јером. м. Острога 2593. — духов. св. Павла 1873. — поп од Пећи био у Дечанима 1276. — клисар м. Рила 5952. — од м. Сланаца, био у Јерусалиму 1620, — јером. м. Студенице 4718. — параеклис. м. Хопова 4990. — поп из м. Шишатовца 1283; можда други 1734. — јером. дат му на службу антимис 659. — јером. повезао књигу 1778; други 5753. — читао књигу 4550. — мних, звани **Владислав Мојишић**, гроб му 4910. — ђакон влад. Никанора 2527.

— прота од Б. Поља, дао књигу у аманет 4065. — јереј из с. Вукавице 2700. — неки, рођен 910. — помен 551, 4143. — Види: Атић, Бабић, Бркић, Василијевић, Веледарац, Војиновић, Гојковић, Гофијен, Григорије, Димитријевић, Драговићанин, Ђорђевић, Ивановић, Јовановић, Јокић, Лалић, Љубибратић, Марковић, Пановић, Петровић, Пивац, Полубенски Иван, Поповић, Предојевић, Рацковић Давид, Релић, Савић, Светогорац, Софијанин, Теофилактовић, Трифуновић.

Василијев пирг, у м. Хиландару 5008.

Василијевић Василије, архим. м. Студенице 2964, 2997; ковао ћивот 2988, оправио крст 2997; умро у м. Иловици 2994.

Васиљ, приложник м. Праскврце 4675.

Васиљевић Иван, цар руски, у калуђ. Јон, 586, 633, 775, 5605; послао чашу у м. Милешеву 601. — **Козма**, јереј из Ковље у Русији, приложио књигу м. Хиландару 551. — **Саво**, јером. 3602.

Васиљевићи, с. 3376.

Васиљко, настојавао да се пише икона м. Трескавцу 5672.

Васковић Јово, обновио књагу м. Добрићеву 5799.

Васкресење, храм, в. Сучевица.

Васић Лазо, писао књигу 3590.

Васо, в. Николин, Чарапић.

Васовић Раосав, из Белог Поља, сведок залоге 4581.

Васојевићи, 2720, 3416; похарали 2725; поробили Колашин 4153, 4156; одметнули се и похарали Бихор 5913.

Васта Агонистанте, 4652.

Вати-кадуна, продала баштину 1906.

Ватлет, ђенерал, долазио у Земун 5458.

Ватопед, ман. у Св. Гори, храм ваведења, приложен му крст 175; ту преведена књига 5572.

Везир, умро у Травнику 3564. — обешчашћен у Београду од јаничара 3647. — београдски, глобио м. Рачу 3760. — београдски, прелазио у Земун 5428, 5434, 5436, 5442, 5445, 5449. — београдски, заповедио да се убије Карађорђе 5429. — био се с Бошњацима 4088. — скадарски, бунтовник 4081. — разбијен под Бечом 5703. — разбијен и погинуо под Петроварадином 5179, 5216, 5296, 5307, 5331, 5347. — пошао на Москова и победио код Прута 5342. — Види: Абдурахим, Али-паша, Бушатлија, Кукавица, Мехмед Алија, Марашли-Али паша, Махмуд паша, Мустафа (Мустај) паша Шинички, Мухамед, Осман, Разванбеговић Али паша Сточевић, Рустан паша, Сулејман паша, Ћуприли, Ћуприлић Ахмет паша, Хајван Мехмед паша; в. *паша*.

Везулах, спахија, в. Врапчевић.

Веледарац Василије, проигум. писао књигу 4293.

Велес, 1941, 2939.

Велестовац Станиша, ударио на Турке у Црној Гори и рањен 2180.

Велетово, 4337.

Велика Плана, ту саграђена црква 3978.

Велика Ремета, ман., храм св. Димитрија, спаљена 2300; дигнут звоник 2672; подигнуте ћелије и др. 3057; пописана 5297: написан лик св. Димитрија 4974; ту писане књиге 672, 744, 3098, 3239, 3279, 3331; биће да су само потписане (в. 2165 nota): 2149, 2150, 2165, 2428, 2496; оправљене књиге 1839, 2193, 2259, 2378, 2410, 3026, 5772; приложене и купљене: 2278, 2390, 2743, 3045, 3104, 3135, 3142, 3223, 3243, окована 3088; поновљен крст 5972; разно: 1154, 2198, 3076, 3215, 3352, 3604, 3605, 3685, 4429.

Велика Русија, 1875, 1984, 5650; в. Бела Русија, Мала Русија, Русија.

Велика црква, (архијепископија), уређена по угледу Јерусалимске 52.

Велики Бечкерек, 3439, в. Бечкерек.

Велики војвода, в. Оливер Јован, Петров Радоња, Стањевић Никола; в. *војвода*.

Велики деспот, в. Оливер Јован; в. *деспот*.

Вели (велики) жупан, в. Алтоман.

Вук (Вукан), Немања Стефан, Тихомир; в. *жупан.*

Велики казанац, в. Драгоман Јован; в. *казанац.*

Вели (велики) **кнез**, руски, донесено му житије св. Саве из Св. Горе 429. — Види: Вук (Вукан), Петар, Радоје.

Велики Крчимир, с. в. вазнесење.

Велики Крш, међа м. Мораче 1325.

Велики ламбадарије, в. Матеј.

Велики начелник, в. Оливер Јован.

Велики Радинци, с. 3595, 3639, 3815; в. св. Аранђел.

Велики севастократор / **Велики слуга** — в. Олив. Јован.

Вели (велики) **тепчи** (тепачија), в. Мишљен, Обрад: в *тепачија.*

Велики челник, в. Димитрије, Радич.

Великоварадска комисија, 3072.

Велико Село, 58.

Велимир, ктитор окова јеванђеље св. Арханђелу у Сарајеву 1640. — Види: Ђолипић.

Велимировић Вукдраг, обновио м. Рибницу 4027. — **Јован** и **Павле**, спахије Јабучке, подигле м. Вољавчу 3627.

Велислава, в. Марија.

Величко, ктитор св. Николе у Шишеву 81. — са супругом **Соком** ктитор петихлебнице св. Ђорђа на Лиму у Хасу 3802. — Види: Мркшић.

Величковић, в. Атанасије архим. м. Крушедола.

Вељко, в. Петровић, Поповић.

Вемија, помен 2390.

Венедикт, поп, превео с грчког књигу (у Хиландару) 239, 240. — монах м. Шишевског 4139.

Венеција, в. Млеци.

Венецијани, в. Млечићи.

Венијамин, архиепископ Браничевски, наредио да се пише књига 221. — игум. св. Ђорђа у Нагоричину 51. — игум. м. Слепча 1048. — игум. м. Требиња 4300. — игум. м. Шишевског 4139. — писао књигу у м. св. Тројице (Плев.) 865; можда је исти, в. Тројичанин. — поп м. Влаче 1582. — откупио књигу за м. Милешеву 777. — старац, донео књиге из Русије м. Ораховици 4403. — неки (око Београда?) 4309. — Види: Ништевац(?), Тројичанин.

Венијами[нов] ђак, в. Јован.

Венцловић, в. Стефановић Гаврил.

Венчан, град 3688.

Верат-агић Смахил паша, пошао с Новопазарском војском на Озију и Бендер 3341.

Верков... Брајко, гроб му 4735.

Веркћц, помен 4498.

Веселин, ђак од с. Себечева, повезао књигу 1800. — из Крушевице, јемац 2625. — помен 2972, 4679, 5792, 5801. — Види: Драгишић, Иринтјанин.

Веселиновић Арсеније, и брат му **Теодор**, ктитори новог м. Јаска 2913. — **Михаль**, гроб му 4752.

Веселичић Глишо, настојник грађења Пријепољске цркве 4149.

Весеоко, в. Голубовић, Кукуламовић.

Ветар, јак, поломио гору 3519, 5484.

Ветјанин, в. Припчић Радиша.

Ветски ман., саграђена му ћелија 1855; ту писана књига 1854.

Већил, в. Манов Цона.

Вигањ, брат Добрила Бобань-а, гроб му 4894.

Вид, приложио антимис 470. — поп, из с. Шарана, ктитор м. Добриловине 4052. — Види: Војиновићи, Гојковић Василије, Гојковић, Ивановић, Лакић.

Видајић Али-паша, побегао у Немачку 4126.

Видак, од — протосинђел 5409. — Види: Јовановић Вићентије.

Видаковић Софроније, јером. м. Савине, оковао руку царице српске Јелене 3140.

Видин, (Бдин) 89, 249, 2727, 3237, 4269, 5371, 5905; узели га Немци 5311, 5314; узели га Турци 5314; ту писана књига 5859.

Видинлије Турци, побунили се 3777.

Видојевић Драгиша, гроб му 4839. — **Миладин**, откупио књигу цркви св. Василија у Пријепољу 4095.

Видослава, кћи деспота Оливера 4937. — Види: Радулова.

Византија, в. Цариград.

Вијена, в. Беч.

Викарије генерале, в. Зелић Ђерасим.

Виктор, (Вихтор) владика, продао књигу 5686. — митроп., влад., Будимски његова књига, дошао у Будим 1766; (био у Коморану?) 1835. — јером., архим., игум., и проигум. м. Хиландара: (јером.) приложио књигу м. Житомислићу своме пострigу 5660, 1701, (архим.) 1340; (игум.) платио да се пишу књиге 1525, 1540, 1570, проиг. (Хиландарац) преписао и приложио књигу м. Хиландару 1591; разно: 1484, 1584, 1651, 1692. — проигум. (Пећки?) 1284. — у схими преименован **Макарије**, игум. м. Раванице, трудио се о писању књиге 1449. — монах, писао књигу у св. Ђорђу »у језеру у Стругама« 812. — јером. писао књигу у м. Крушедолу 1579. — оковао (?) јеванђ. м. Морачи 4390. — јером. м. Рила 5724. — поп са Св. Ане, Антонијев ученик, продао књигу 1812, 1851.

Вилатовић Живан, капетан, био у Смедереву 2341.

Вилимон, в. Филимон.

Вилићи, с. 1674.

Вилотије, (Хвилотије) в. Алексић.

Вилуша, с. 582.

Вилхелм, в. Јоанес.

Вина(?), помен 4498.

Виник, 43.

Винограде потукла слана 994.

Винча, ман., храм ваведења, ту писане књиге 730, 731, 755, 758—769, 768, 995; списак њених књига 4582, 4583; упор. Нова Винча; храм успенија, приложено оков. јеванђеље 2574; клише за икону 2626.

Винчанска богородица, клише 3194.

Виручe, с. направљен звоник 3709.

Висарион, митроп. Београдски 1003. — влад. Бихорски, приложио књигу ман. Милешеви 1861. — митроп. Босански, Дабробос. 790, 2084, 2156; налоњу м. Житомислићу 2008. — митрополит Рашки, родом од Пиве, оправио м. Градац, 4329; приложио књигу м. Пиви 4418. — архијереј, митроп. земље Херцегове, основао ман. Требиње 404; наредио да се пишу књиге 404, 453. — I, митроп. Цетињски т. ј. Зетски 353. — II, митроп. Црнагорски, влад. Скендеријски и Приморски 1790, 1901, 1908, 1909; наредио да се пише књига 1953; извео Латине на Цетиње и отровали га 5336. — влад. убили га Грци у Св. Гори 1093. — архим. м. Милешеве, приложене књиге из Русије 1545, 5674. — игум. м. Витеонице 1575. — проиг. м. Возуће, настојавао да се пише књига 1043. — игум. м. Врдника 2400. — игум. м. Девича 864. — игум. м. Довоље, упропастио и напустио ман. и отишао у Дечане 4146, 4149. — игум. (св. Ђорђа? у Призрену?) наредио да се у прилогу допише опширно житије св. Ђорђа 4181. — игум. св. Ђорђа у Темској 5393. — игум. м. Житомислића написао пола књиге 1004; можда исти као проигум. настојавао да се украси крст 1212, да се напише књига 1258. — проигум. м. Ораховице донео у ман. приложену књигу 1671. — игум. м. Раковице, обновио с братством св. Арханђела (м. Треспју) 2192. — игум. м. Рила 5648; други, хаџи 5715. — игум. м. св. Тројице (Плев.) подигао манастир 524; наредио да се пишу књиге 525, 526, 533; лик му у ман. 838. — игум. м. Хопова 1505, 1580(?), 4990. — јером. преименовани Варлам, писао књигу 558. — јером., од Дебра, писао књигу у м. Продрому 545, 546, 573. — инок, писао књигу у м. св. Тројици (Плев.) 743. — таха монах, писао књигу (у Хиландару?) 410. — писао књигу у м. Рачи (тај. букв. в. Допуне) 1555; можда је исти или други из истог ман. који је отишао у Св. Гору и ту наређивао да се пишу књиге и послао их у свој м. Рачу 1512, 1699, у м. св. Луке 1714, — протосинђел патр. Максима, саградио цистерну у Хиландару 1792, 1813. — духовник (игум.?) м. Благовештења код Ждрела, наредио да се пише књига 250. — ћеларије св. Арханђ. (Лесновског) 56. — јером. м. Витовнице био у бегству у Сентандрији 1944. — јером. трудио се о печату м. Витовнице 2118.

— јеромонах оковао јеванђеље ман. Житомислићу 1939, 1924, 1925. — јером. ман. Раванице оправио књигу у бегству у Сентандрији 1944. — јером. м. Савине 3462. — јером. св. Тројице (Плев.) оковао штаку св. Саве 978. — јерођакон м. св. Тројице (Плев.) обновио књигу 2681; можда исти као јером. в. Тројичанин. — јеклис. м. Хопова 1051. — јером. м. Цетињског, подигао малу цркву у Подмахинском ман. 3750. — јером. 2064. — Види: Бијелић, Благовештенац, Нићифор архијереј, Павловић, еиис., Стефановић, Тројичанин.

Висока, гора 250.

Високо, град 231.

Висоре, 4753.

Вит, р. 1191.

Вита, фрад, мали брат из Котора зидао Дечане 63.

Виталије, отац, превео књигу с грчког 4296.

Витанија, 956.

Витезово, 388.

Витеоница, храм успенија, обновљен 4152; приложена му књига 1079; ту повезана и дописана књига 1575; окован му крст у Сентандреји 3669; његова књига 4325; његов печат 2118; упор. бр. 588.

Витиница, с. 5795.

Витко, гроб му 4819.

Витков Стојан, од Богданов Дола 5611.

Витковић Јевто, Ваљевац, капетан, погинуо у Ваљеву и сахрањен у ман. Јовањи 5371. — **Секула**, обрштер сремске катан. регименте, гроб му 3061. — **Стефан**, бригадир, његова дела у Русији 2819.

Витлејем, 956.

Витоје, поставио камен на се и на своју кућицу 4804.

Витојевац, с. 3944.

Витомиров син, в. Алимир.

Витомирци, с. ту храм вазнесења 261.

Витоница, храм благовештења, приложен му набедреник 1118.

Витослава, кћи војводе Младена а жена вел. жупана Алтомана, гроб јој 136. — Види: Драгиња, Марина.

Вићевић Јован, ктитор оправке м. Завале 2354.

Вићентије, архим. 3336. — игум. м. Ораховице 1656. — игум. св. Павла у Св. Гори 912, 913; биће исти и 1044. — свештеник у м. Грацу 805. — био с Арсенијем III на Цетињу 1911. — Види: Беочинац, Ивановић, Јазачанин. Јовановић, Морачанин, Петровић, Поповић, Ракић, Стефановић.

Вицегенерал, в. Монастерли Јован.

Виценцо, в. Вуковић.

Виша, приложила књигу св. Николи у Слепчу 550.

Вишеград, 5371.

Вишењ, потписао камен оцу 4753.

Вишеслав, град 250; узели Турци 5193.

Вишновићи, 3025.

Вишња, са синовима подигла храм св. богородице у с. Ваганешу. 105. — мати кнеза Милоша 4041; гроб јој 4007. — помен 3483.

Вишњевски Теодор, од с. Вишњице, био ђенерал у Русији 2822.

Вишњић Иван, поп, Карловачки настојатељ обнове м. Ковина 2167.

Вишњица, с. 1366, 2822.

Влад, велики војвода угровлашки 398; наредио да се штампа књига 408.

Влада, умрла 641.

Владика Вршачки, одерао га паша Темишварски на мех 3736; — Нишки, био у ман. Рилском 5820. — в. јепископи.

Владика (госпођа), в. Вукоцамић (?) Јерина.

Владимир, протопоп, помен 1545. — усекао камен 4777.

Владисављевић, в. Вујовић Филотеј.

Владисалић Радич, гроб му 4873. — **Стефан**, приложио књигу 1321.

Владислав I, краљ српски 14; писана му књига 22; пренео мошти св. Саве у Милешеву 4929; направио крст са часним дрветом 4930; умро 5015; објављење мошти 4943. — II, лик му 5100; 53 (?) подигао цркву (?) 4725. — син Стефанов, унук вел. кнеза Вукана, лик му 5077. — ђак, писао књигу св. Ни-

коли 5560. — ђак од Новог Брда, писао књигу у Нагоричину Младом 313. — таха ђак, писао књигу у богр. под Црном Гором 335, 5572, 5575 (граматик), у м. Рилу 349. — ђак, писао књигу у м. Милешеви 399. — писао књигу 4209. — и син му Новак, продали земљу 4596. — приложио књигу м. Рили 4761. — (Владисов) купио књигу 5784. — Види: Мојшић.

Владисава, в. Маројевић Милутин 4793.

Владиславић Гавријел, граф, његов рад у Русији 2821, 2823. — **Емил** (Јефим), граф, ђенерал-лајтнант, његов рад у Русији 2820, 2823. — **Мојсеј**, граф, његов рад у Русији 2823. — **Сава**, граф илирски, приложио књиге: у м. Жупу 2596, у м. Пиву 4417, у м. Требиње 2707, у ман. св. Тројицу (Плев.) 4747; приложио дискос и путир храму вазнесења на Топлој 2732, 2733; његов рад у Русији и смрт 2817, 2823.

Владо, Бабугов син, подигао храм св. Јакова и Петра (негде у окр. Пожаревачком, у околине м. Витовнице) 8.

Влађ в. Бијелић, Влаховић.

Влађевић Влатко, гроб му 4773, 4774. — **Вукобрат**, гроб му 4845. — **Вукосав**, војвода, погинуо на Крајини, гроб му 4833.

Влака (?) 2354.

Влаково 4282.

Влачка, с. ту подигнут храм св. богородици 1582.

Власи, пленили их Срби око Златнице 2860; ишао на њих цар Мехмед 5220.

Власије, општи духов. Хоповски 1821.

Властар в. Матеј.

Властела 7.

Властелин в. Загуровић Јероним.

Властелиновић Никола преписао књигу у Москви 2277.

Властелица Станиша, кнез, ковао ћивот (св. Тројици Плев. ?) 5757.

Влатко, ђак довршио књигу у св. богород. у гори Буковику 893. — поп, запопио се, његова књига 5567. — Види: Бранковић, Влађевић, Вуковић.

Влаткова црква, њена књига 4326.

Влатковић Љубица, гроб јој 4867. — **Раде**, учио се у попа Петра, и запопио се 2941. — **Радивој**, кнез у Дубравама, гроб му 4809. — **Сћепан**, протопоп од с. Шишића, ктитор цркве у Пелинову 2347, 2348.

Влахија в. Влашка.

Влахи[ска земља в. Влашка.

Влахови синови в. Влаховић Цреп (Чрѣпь) и Рашко.

Влаховина с. 3398.

Влаховић Влађ, гроб му 4814. — **Рашко** и **Цреп** [Чрѣп) синови Влахови, гроб им 4850, — (Влаовић) **Стојан**, поп, његова књига 2633. —

Влашка (Влахија, Влахијска земља) 846, 868, 964, 4007; била куга 2787. похарана 1871; запустела 1876; примио је цар Бајазит 5202.

Влашки Ћустенџе 4601.

Влашко бегство 2079.

Вльк- в. Вук-

Влсанин, јереј 732.

Влча дошао у Темску (хр. св Ђорђа) из Влашке земље 1964.

Влчево Тодор ктитор ман. Слимничког 961.

Влчин в. Петков 961.

Вода велика 936, 5383, 5651.

Воденичаров Григорије, сведок. 3767.

Водиштица, међа м. Мораче 1325.

Водно 340, 1697, 1698, 3548.

Вожд в. Петровић Карађорђе.

Возак, прив. имање у Самобору 5874.

Возућа, ман., храм св. Николе, препокривен 1291; ту писана књига 1043.

Возућан[ин] Захарија, писао књигу у с. Детлаку 1192.

Војвода (в. велики војвода) ердељски победио крстуше 5586. — калуђер уселио се у Св. Гору и чинио насиља 946. — неке, умрле 130, 131. — босански (Хрвоје) син Вукца (Хранића) 179. — **угровлашки и молдавски**, в. Александар Басараба, Басараба Константин, Басараба Матеј, Василије, Влад, Илијашко, Матеј, Мирча, Михна, Негоје, Петар, Радул. — **Српски** в. Богићевић Антоније, Бојо, Влађевић Вукосав, Вујо, Вујовић

Мирчета, Вукац, Вукдраг, Вулићевић Вујица, Драшковић Павле, Жлнак Стефан, Кадијевић Алекса, Катић Јанко, Курсула Јован, Лазаревић Остоја, Максим, Милија, Милорадовић Стипан, Милошевић Радич, Многош, Михојевић Михаил, Младен, Молер Петар, Мутап Лазар, Опрашић Радивоје, Павао, Петар, Петрашин, Петровић Вељко, Поповић Цинцар Јанко, Раде, Раден, Радич, Радослав, Рајич, Сандаљ, Стипан, Тадић Јово, Храбрен Радоје, Храбрен Радослав, Црнојевић Ђурађ, Црнојевић Иван, Црнојевић Лешь, Чупић Стојан, Шахин-ага.

Војиловица, ман., храм. Арханђ. Михаила 1489; ту писана књига 663.

Војин, ћурчија, приложник Арх. у Сарајеву 1758. — умро 2517. — градио м. Рибницу 4026. — Види: Ђукин, Калуђеровић, Кнежевић Никчев, Подблаћанин, Радуловић.

Војинов Иво, Милош, Перо и **Стјепо**, ктитори цркве у Пелинову 2347, 2348.

Војиновићи, синови и унуци: **Вид**, поп, **Рачета Дејановић, Павао, Давид Марков, Вукоман Лечић, Стојан Јованов, Никола Вукоманов** и **Мићо Гаврилов** приложили Бару м.Ниви 2603.

Војиновић Василије, јером. приложио књигу св. Ђорђу на Смоновићу (Смоковићу?) 3466. — **Петар**, с браћом, писао земљу м. Тушимљи 5719.

Војисава, баница, бана Кулина 5536.— госпођа, војводе Радена 5549. — њена књига 3033.

Војић Стеван, кнез Сокојски, продао Турцима м. Рачу 3760.

Војихна, ћесар, почива у м. Хиландару 197. — протопоп 4272. — дворанин Радованов, гроб му 4913.

Војихнин син в. Ђорђе звани Коста.

Војичје, међа м. Мораче 1325.

Војиштан в. Калуђеровић.

Војница давата 595.

Војсил граматик, в. Константин чатац.

Војсиловица, ман., храм Рождаства богор., опустео 3204; ту писане књиге 611, 1224; његова књига 5656.

Володава у Подљаској, ту писана књига 622.

Вољавча, ман. храм. Арханђ. Михаила, подизан, паљен, оправљан 3277, 3400—3412, 3604, 3627, 3650, 3684, 3685, 3720, 3723, 3768, 3897; купљена земља и воденица 3234; приложена му ливада 3851; узет му спахилук 3587; приложена му књига 3199, полелеј 3383; разно 3197, 3382, 3586, 3743, 4591, 4592.

Воћанац Теофан, купио књигу 4563.

Воћин 2298.

Воћинска 2288.

Враждевно 929.

Вранешт, жупа 956.

Вранеш с, 3044, 3548, 4053.

Вранеши (Врањеши) с. 3335, 4133.

Вранеш Никола в. Јечменица.

Вранин До, с. у жупи Лабу, ту писана књига 291 нота.

Вранић, с. 3698, 3773.

Враница, брдо и извор, међа м. Вољавче 3412.

Вранова Глава, ман., храм св. Николе, ту писана књига 4257, 4258.

Врanчић Ђураш ставилац 120.

Вранштица, ман., храм ваведења, ту писане књиге 887, 956, 1021, 5616; његове књиге 2195, 2614; 4620.

Врања (Врање) 2451, 3328, 4425.

Врањина, ту храм св. Николе основан 16; ту писана и приложена књига 5565.

Врапчевић Везулах, спахија из Карановца 3412.

Вратко в. Димитрије, Никола, Чихорић.

Вратол (?) поставио камен оцу 4740.

Враћевшница, ман., храм. св. Ђорђа оправљан 747; пописан 2699, 2730, 4011; дигнуте ћелије 4041; запустео 1808; ту писане књиге 747, 1053, 4283; његове књиге 1623, 2926, 4323; разно 3402, 3820, 4052, 4324.

Враца град, ту храм св. Николе, 974, 979, 2599, 2851, 5642, 5829, 5858.

Врачанц (?) ман., приложене му иконе 3850.

Врачар 2750, 4984.
Врачеви св. ман. у с. Зочишту 5889. в. Кузман и Дамјан.
Врба, међа м. Вољавче 3412.
Врбас 3147.
Врбовац с., в. богородичини храмови, рождаство.
Врдник (Раваница) ман., храм вазнесења, обновили га калуђери Раванички 5289, 5306; ту писане књиге 806, 3240: пренесене књиге у Раваницу (у Србији) 2533; приложене му књиге 1965, 2330; приложени ћивоти 2154; 2999, крст 3453, фелон 3028, ваздух 4701; његове књиге 2776, 2777, 3039, крст 2506; разно: 2400, 2480, 2504, 2513, 2903, 2993, 3064, 3203, 4427, 5302. — село 5652.
Врело, ман., храм благовештења, ту писана књига 613.
Вреоци, с. 3602.
Вретанија 1204.
Вретић Јован, парох Земунски 5409, 5410.
Врето (?) в. Боровић.
Врешка в. Боровичић.
Врибица (Врбица?) 5371.
Врљика 3371; пленили Турци 5264.
Врљикић Арсеније, јером. м. Гомирја, ктитор звоцика у Плашком 3084.
Врсајко, поклонио књигу 2060.
Врсан в. Косорић.
Врутци, с. 488.
Вручица црква, приложена јој књига 4327.
Врх, с. ту подигнут храм 1899.
Врхбосније звано Сарајево, које види.
Врхобрезница (Брезница, Врхубрезница) река пресахнула за осам сахата 3366, за два дана 4023, за десет дана 1128; ту храм св. Тројице, који види.
Врцић Михаило, ктитор оправке м. Завале 2354.
Врчевић, Дионисије, игум., приложник цркве Рисанске 3294.
Вршац 2356, 2738, 2741, 3001, 3036, 3165, 3736, 3879; в. Аранђел.
Вувац р. 1664. — ман., храм богор. рождаства, ту писана и приложена књига 1120; приложене му књиге 1664. 1793.
Вудрић (Будрић, Вурија) **Мирко** приложио књигу м. Хрмњу 1110.
Вудшковић Анте, ктитор цркве у Пелинову 2348.
Вујадин, евнух (?) приложио крст м. Требињу 4677.
Вујан (Вуђн — Вујин?) в. Драгишић. — помагао да се попише м. Ломница 975.
Вујан, ман., храм св. Арханђела. саграђен 3832; грађено темело 3858.
Вујанић хаџи-Константин игум. ман. Чокешине 4029 (в. Чокешинац).
Вујановић Арсеније, јереј. извадио буруитију за оправку цркве у с. Брезовици 3699. — **Спиридон**, јером. ман. Хопова 5378.
Вујановски Стефан, директор школа. послао књигу из Беча митоп. Стратимировићу 3370.
Вујачић Јоанан Даков, приложио књигу св. Николи и св. Ђорђу 2139.
Вујашков Раде, ктитор цркве у Пелинову 2347.
Вујашковић Лаза, ђак. из с. Брезова, писао књигу 2702.
Вујимил, помен 2895.
Вујин, хаџи, настојавао грађење цркве у Сарајеву 1393. — кујунџија, приложник цркве Сарајевске 1757. — Види: Кнежев, Милутиновић.
Вујин Павле, калуђ. ман. Вел. Ремете 2278.
Вујиновић Вукашин и **Милутин**, ктитори окова јеванђ. св. Арханђела у Сарајеву 1640. — **Вукоман**, сведок прилога 2603.
Вујиновићи, приложили Бару ман Иниви 1689.
Вујић, поп, његова књига 824. — Види: Билић.
Вујић Васа, из Н. Сада, приложио фелон м. Врднику 3038; оковао служабник м. Беочину 3103. — **Перо**, из Сарајева, приложио књигу Зворничкој митрополији 5914. — **Трифун**, из Ирига, поклонио књигу 2882.
Вујица, поп Смедеревски, поклонио књигу 2299. — помен 799, 1684. — Види: Вулићевић.

Вујич в. Семозовић.

Вујичић Арсеније, јерођ. м. Тројице (Плев.) 2774; можда исти јером., Тројичанин 2858.

Вујо, војвода, гроб сина му 4807. — писао (?) земљу м. Тушимљи 5719.

Вујовић Владисављевић Филотеј господар, купио књигу и приложио св. Тројици (Плев.) 2705. — **Иваниш**, сведок деобе 2181. — **Мирчета**, војвода, подигао храм Благовештење у Чукојевићима 5649.

Вук (Вльк, Волк), вели жупан, син Стефана Немање 7; вели кнез 17; в. Вукан. — господин (Бранковић) наредио да се пише књига 157; 162, 5522; издао на Косову 4947; умро 5011, 5012; можда исти 5548, 5550, 5553, 5555. — брат деспота Стефана 195, 196, 204; лик му 5129. — кнез 4653. — поп, писао књигу у Карану 964. — ђак од Никољ-Пазара, писао књигу у м. Враништици 5616, у Самаџилама 580. — презвитер, писао књигу у св. Тројици (Плев.) 427. — поп, писао печат м. Никољи 1007. — поп, оправио књигу (у Хопову ?) 998. — поп, донео књигу из м. Папраће у Чајниче 415. — поп, приложена му књига 4481. — поп, продао књигу 2106. — поп, сведок деобе 2181. — поп из Рожаца сведок продаје 5647. — син кнеза Обрада, гроб му 4877. — син Дамјана Белоша, убијен 3306. — поп из Тренче, погинуо 5760. — ђак, направио крст 5685. — поставио камен оцу 4747. — био у Жичи 4662. — ћурчија, ктитор окова јеванђ. Сарајевске цркве 1640. — **Иве** ктитор цркве у Пелинову 2348. — Види: Антовић, Батрићев, Батрићевић, Бориловић, Гргуровић, Конда, Ников, Ранковић, Рунић, Сарајевац, Станишин, Црнобарац.

Вукава, жена кнеза Батића, поставила му гробни камен 231.

Вукавица с. 2700.

Вукављанин Цветко, од с. Бастија, приложио књигу м. Гомионици 2658.

Вукадин, спахија од Парте, погинуо на Панчеву 3735. — поп из с. Драгочва 5689. — ђак, секао (писао) гроб. камен 4739. — сапунџија, приложио књигу св. Арханђелу у Сарајеву 1597. — теканџ (?), настојатељ оправке св. Николе у Софији 5704. — из Пилатовице, дао прилог м. Пиви 1024. — Види: Блапић, Дејановић.

Вукајловић Илија, учитељ, отворио школу у Рац-Халмашу 3054.

Вукан, жупан, 95; велики кнез 110, 5075, 5076, син Ст. Немање; в. Вук. — из Костенице, јемац 2625. — помен 1155. — место (?) 4490.

Вукановић Радојица, писао гробни камен 4875.

Вукасов Мила, ктитор цркве у Дубову 2403.

Вукац (Хрватинић) војвода, отац госпође Ресе 179. — Види: Коспјер, Петровић, Пићовић.

Вукачић Божидар, гроб му 4811.

Вукашин, краљ, са женом, кћерима и синовима подигао храм св. Димитрија у Сухој Реци 187; приложио му полелеј 139; лик му 5114—5166; погинуо у Маћедонији 4944, 5023, 5143; 165, 200. — жупан (можда претходни) 97. — поп, гроб матере му Дене 4806. — мајстор од ман. Ораховице, оправљао м. Житомислић 927. — писао гробни камен 4784. — гроб 1904. — Види: Арсенијевић, Брајчетић, Вујиновић, Вукосава, Носако(вић).

Вукашиновић Мишко, гроб му 1938.

Вукдраг, војвода, ктитор иконе у Хрмњу 4957. — поп, приложена му књига 4562. — Види: Велимировић.

Вукелић Тома, његова књига 3032.

Ву.раг.ли Никола, гроб му 4831.

Вукић, син Вукашина Носако(вића) гроб му, и матере му Руже 4758. — помен 1697. — Види: Вуковић, Вукчић, Вучетић, Долиновић Рабрен.

Вукићевић Добриш, гроб му 4847.

Вукичевић Иван, гроб му 4880.

Вукмановић Рајич, помен 1697.

Вукмир, ктитор м. Суводолског 1395. — **Миљко**, писао гробни камен 4843.

Вукмирић Бранко, гроб му и сина му Стефана 4918.

Вукна (Влкна), помен 1353, 1552.

Вуко, поп, преписао писма 1973. —

братучед Стака Мићора 2082. — кожухар, настојавао оправљ. св. Николе у Софији 5704. — Види: Антовић, Богдановић, Вукшић, Гавов, Дмитров, Ђуков, Ивов, Крашић, Лепавић, Марков, Милов, Мирков, Ников, Перов, Радов, Стјепов, Станишин.

Вукобрат в. Влађевић.

Вукобраћ в. Ђурђевић, Толаћевић.

Вукобрз, старац, откупио књигу 448.

Вуков син, в. Ђорђе 517.

Вуков Ђуро, **Иво** (два), **Јано**, **Перо** (два), **Раде**, **Радо**, **Сладе**, **Стјепо**, ктитори цркве у Пелинову 2347.

Вукова Бара, приватно имање у Самобору 5874.

Вуковар 5492.

Вуковац, с., ту храм св. Тројице 3636.

Вуковић Андрија, из Чалме сковао петохлебницу м. Кувеждину 3127. — **Андрија**, приложио књигу м. Пиви 4414. — **Божидар**, од Ђурића, војвода, штампао књиге у Млецима 438, 443—445, 481, 485, 486, 493, 494; помиње се 534, 535, 541, 655, 683, 685, 2310. — **Бранко**, син (?) Вука Гргуровића деспота 534. **Виценцо**, дела Веча, син Божидаров, штампао књиге у Млецима 534, 535, 541; његови стари калепи 655. — **Влатко**, гроб му 4865. — **Вукић**, кнез, ктитор м. Добриловине 992. — **Дука** (Лука?) ктитор м. Пиве 1177. — **Јован**, из Шаренграда, ктитор м. Прибине Главе, гроб му 3771. — **Јово**, хаџи од Сарајава, ктитор ћелија ман. Студенице, а жена му **Сока**, ктитор источника 3756; кћи му **Јелисавета** обновила ћивот с моштима (сад у ман. Добрићеву) 4690, 5909. — **Лазар**, син Вука Бранковића, заклали га Турци 5049, 5050. — **Никодим**, архим. м. Режевића 4151. — **Павле**, кнез, ктитор ман. Добриловине 992. — **Радоје**, синовац војводе Петра, гроб му 4815. — **Симеон**, из Шаренграда, ктитор ман. Прибине Главе, гроб му 3771. — **Тимотеј**, из Осека, сахранио оца и деда у м. Прибиној Глави 3771. — **Цветко** и **Јела** наредили да се пише књига и приложили је св. Николи у Никољ-Пазару 5592.

Вуковој, од Сарајева, био у Јерусалиму 1573; можда исти 1830. — поп од с. Влакче, ктитор храма богородичина у том селу 1582. — поп, поклоњена му књига 4439. — писао помен оцу и матери 1271.

Вукоје, кнез, приложио књигу ман. Морачи 1030. — протопоп, од Сарајева, приложио књигу св. Тројици (Плев.) 1473. — Види: Рајиновић.

Вукојевац, међа м. Војавче 3412.

Вукојевић Неофит, од Тимара, кал. м. Гомионице, обесили га 3964. — **Ра...а** сведок продаје 4596.

Вукомь (Вук или Вукоман?) кујунџија, оковао јеванђеље у Бечкереку 1583.

Вукоман в. Вујиновић, Лечић, Петровић.

Вукоманов Никола в. Војиновићи. — **Ракосав**, приложио књигу у м. Варовитац 1322.

Вукопаран Петроније, протосинђел, његовим настој. писан иконостас у м. Житомислићу 2203.

Вукосав (Вукьсав) гроб му 454. — усекао камен оцу Радихни 4858. — Кучманиса Топије (?) гроб му 4824. — поп, с Христом, Божом и Марком поновили храм св. Николе у с. Мирушама 4646. — Види: Богдановић, Влађевић, Калуђеровић, Милов.

Вукосава, подружије Вукашину, ктитор ман. Руденице, слика јој 5968. — (ж. Ј. Мићића) приложила крст ман. Студеници 4017. — помен 4481. — Види: Лупчић.

Вукосављевић Ана приложила петохлебницу м. Гомионици 3454.

Вукота дели се од браће 2181. — Види: Павићев.

Вукоцамић (?) **Јерина**, владика, гроб јој 4866.

Вукош прокарадур, писао темило св. Ђорђу у Љешевићима 4668.

Вукоша Јово, поп, из Иртола, његов крст 3866.

Вукса в. Љуба.

Вуксан, поп, подигао храм св. Петра и Павла у Кривој Реци под Копаоником 1062.

Вукчев Никац и **Степац** ктитори цркве у Дубову 2403. — **Раде** (двојица), ктитори цркве у Пелинову 2347.

Вукчева Стана в. Црнојевић.

Вукчевић Теодосије игум. м. Крупе, сазидао ћелију 3631.

Вукчић Вукић, гроб му 4812. — **Петар**, гроб му 4870. — **Радивоје** и **Радосав**, синови Вукца Пићовића, гроб им 4836, 4837.

Вукш в. Дубневић.

Вукшин в. Добрашиновић.

Вукшић Вуко, прокарадур и **Ђуро** и **Станоје** ктитори цркве у Пелинову 2348. — **Ђурек** гроб му 4881.

Вуле в. Госпић, Мијушковић, Перов.

Вулета Мартн, ктитор цркве у с. Дубову 2403.

Вулетићи 1559.

Вулићевић Вујица, из Азање, депутирац, војвода и кнез нах. Смедеревске, градио цркву у Вел. Плани 3978; гроб му 4063.

Вуличковић Јосиф, јереј у Плавници 4436.

Вулканов Михат, приложио котао м. Добрићеву 5868.

Вулов Нико, Никола, Раде, Станиша и **Стјепо**, ктитори цркве у Пелинову 2347.

Вуловић Милош, из Беле, житељ Футошки, приложио књигу ман. Морачи 3027.

Вуљевац (Дуљевац ?) в. Стефан.

Вуљево (Дуљево ?) 2164.

Вунеш, пустиња, ту писана књига 441.

Вурија в. Вудрић.

Вуча од Враждевца, приложио књигу м. Јаковштици 929. — Ђурчија из Прокупља, јемац 2625. — из Доње Трнаве, јемац 2625.

Вуче, поп од Вакарела, приложио књигу у Хрелево 2747, 2748.

Вученовић Миогој, гроб му 670.

Вучета, из Музаћа, јемац 2625. — презвитер 1045. — писао паруснју 4586. — помен 3472. — Види: Богдановић, Милин, Милов.

Вучетин Марко, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Вучетић Вукић, кнез, обновио ман. Морачу 710; слика му 712. — **Лазо**, Сарајлија, родом из Требиња, приложио утвари м. Завали 3232. — **Софроније**, мних м. св. Ане, насадио жировњак 3123. — **Стефан**, јером. донео у м. Ластву књиге из Москве 3659.

Вучетићи, Арнаути из Црниша, притисли земљу и воденицу манастирску 2584.

Вучин в. Аnић,

Вучина, помен 5697, 5698.

Вучинић Симо Јовов, од Подгорице, приложио свећњак св. Василију у Острог 3495.

Вучитрн 4601.

Вучић Радосав, гроб му и сина му Цветка 4826.

Вучић в. Кулић.

Вучићевић Стојан, поп 3686.

Вучко в. Гина, Његуш.

Вучкова Земља, имање ман. Тушимље 5719.

Вучковић Ђерман, јером., пострижник м. Шишатовца, ту писао књигу 3589.

Вчелиња Река, међа м. Мораче 1325.

Г.

Габела, (Зелена Г., Кабела) 3246; узели је Млечани 2004, 5172, 5721; узели је Турци 5183; оставили је Турци 2307, 5217; узео је Али-паша Ризванбеговић 4069.

Гавич Јован, гроб му 3612.

Гавов Вуко, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Гавра, в. Милорадовић, Спасојевић.

Гаврил, в. Арханђел. — **Лесновски**, в. Лесново. — патријарх Пећки, приложио књигу м. Ковиљу у нову цркву св. Николе, коју је сазидао као митроп. Рашки 1389; долазио у м. Сретење и разменио књиге 1446; био на Шашковцу 1471; био на Цетињу 1515; послао из

Москве књигу у свој ман. Благовештење у Штиткову 5680; удављен у Цариграду 4992; разно: 1466, 1493, 1510, 1517, 2367, 4990. — II, патр. послао у Русију за милостињу Студеничке калуђере 5340. — **(Микић, Миховић, Михаиловић)**, митроп. Дабробосански, постављен 2832, осветио антимисе 1216, 2462, 2464, 2466, 2921, 2965, 2966, 3015, 3018, 3060, 5663; разно 2858, 2840, 3008, 3009, 3029; збачен 3173; умро 3021; погрешно се зове Данил 3016, 3017, — митроп. Зворнички и Градачки 5921, 5922. — митроп. Мелника, његова штака 4689. — митроп. Нишки 3022. — митроп. (владе) Рашки (Пазарски) 3231; долазио у ман. Св. Николе (у Б. Пољу?) 3272. — (Поповић) јеписк. Славонски 2670. — митроп. Трновски, кована му штака 5642. — јеписк. Чрвенски 1372. — прота(?) Св. Горе, превео књигу с грчког на српски (у Хиландару?) 4962. — игум. Дабарски 4275. — игум. Лесновски 1898. — игум. м. Милешеве 399. — игум. м. Мораче, наредио да се пише књига 1030. — игум. св. Николе у Јежевици 1282. — игум. Сарандапорски 4276. — игум. (Св. Тројице под Овчаром?) 1300. — игумани Хиландарски 769(?), 1125, 1806, 2108. — игум. Цетињски 2163; можда је исти: Цетињац 4503. — инок, превео књигу с грчког у Хиландару 218—220. — духов. Св. Горе и наставник Карејанцима, писао Магнит Духовни 1927. — монах, од с. Црне Реке писао књигу влад. Самоков. Ананију 4269. — јером. писао књигу у храму успенија више с. Батеноваца 5611, 5612. — писци књига без ознаке места 117, 2608, 5566. — расофор, преписао хрисовуље св. Николе (у Врањини) 2389. — сликао икону у м. Морачи 2243. — јером. (цркве св. Антонија у св. Гори?) 4314. — јером. м. Враћевшнице 4011. — јером. м. Гомионице, егзарх митроп. Босанског 2936. — јером. м. Житомислића 1004. — јеклисијар м. Лесновског 1673. — јером. Маркова ман. 2095. — јером. Милешевски мученик 1314. — јером. приложио књигу м. Моштаници 1272. — калуђ. св. Павла у Св. Гори 1150. — јером. м. Студенице 4710. — јером. м. Хиландара, саградио врата на трапезарији 1226. — јеклис. м. Хопова, платио књигу 1176. — јером. м. Шишатовца 3668. — поп, приложио књигу у м. Рилски 5574. — поп Доброселичке цркве 2970. — ктитор дарка м. Милешеви 1572. — дошао из Св. Горе у с. Глухе 5645. — монах, јерођакон, умро 4604. — ђакони: 2452, 4631. — од Црне Баре, приложио књигу м. Чокешини 3566. — читао књигу 2248. — јером. 1696. — јером. духовник 4272. — помен 3199, 3682, 3806, 5900. — Види: Арханђел св., Владиславић, Давидовић, Добришевић, Ђурашовић, Житомислићанин, Жудијевић, Завалац, Исаковић, Јовановић, Мијатовић, Милорадовић, Миљковић, Опачић, Поповић, Радулковић, Рачанин, Рашковић, Стефановић, Тадић, Теодосијевић, Требињац, Тројичанин.

Гаврилов Мићо, в. Војиновићи.

Гавриловић Максим, јеписк. Сегетски, Сечујски, Мухачки и Осечкопољски, његови свећњаци 2395, 2396; његове књиге 2478, 2515; његова штака 2485. — **Пајсеј**, ђакон м. Крушедола, писао књигу 3297. — **Софроније**, игум. м. Боговађе 2683, 2701. — **Софроније**, јером. м. Врдника, ишао с игуманом у Русију 2950, 2951. — **Стефан**, јереј, писао књигу у Мохолу 5822. — **Теодосије**, из с. Бачпица, игум. Прибине Главе 3628, 3630.

Гавро, хаџи, старац, (писао књигу?) 2242. — приложник 3181. — приложио књигу попу Марку 5961. — Види: Попов, Учукало.

Гага(?), помен 1323.

Гаговић Јанићије, *Пивац*, ишао на поповину у Дубровник 3881, вратио се 3883. в. Јанићије. — **Јован**, Пивац, његова икона 5843.

Галијатовски Јанићије, архим. Черниговски, писао књигу против Јевреја 4994.

Галинић Рађ, гроб му 4889.

Галовчић Симо, ктитор оправке м. Завале 2354.

Гаргалија, погинуо од Срба на Нишу 3917.
Гардина Калочки, в. Клобушицки.
Гарева, с. 3238, 5855.
Гарек-Паша, градио се 4575.
Гатајско, (Гатачко?) племе 5837.
Гацко, 113, 891, 2139, 3238, 3499.
Гачанин Пајсеј, поп, његова књига 2703.
Гашли-паша, ударио на Дечане и поробио их 1995.
Гашо, в. Поповић.
Гашу, фис арбанашки 1935.
Гвозденов Марко, ктитор петрахиља 579.
Гвозденовић Саравион, јером. м. Гомионице 3964.
Гвозденовић, с. 3512.
Гега, од Плоскишта, повезао књигу 4547.
Гедеон, јером. »началник приходу«, градио дискос 5839.
Геіор, (? Ђорђе?) сазидао ћелију ман. Моравцима 3739.
Геласије, в. Ђеласије.
Генадије, в. Ђенадије.
Георгије, в. Ђорђе.
Герасим, в. Ђерасим.
Гервасије, в. Ђервасије.
Гергина, жупан, сазидао храм св. Николе у окр. Тимочком 390.
Герзово, с. 2702.
Герман, в. Ђерман.
Германија, 2960.
Герондије Големи, иконом и јеклис. м. Хиландара 5008.
Геруша, помен 1937.
Герчо, хаџи, кожухар, настој. оправке св. Николе у Софији 5704. — пом. 5663.
Гетсиманија, 956.
Гецки ман. 4537.
Гина Вучко, из Земуна 5435.
Гинами Бартол, (Бартоломеј) и **Марко**, штампали књигу у Млецима 1310.
Гирит, в. Крит.
Глав, место у нах. Црничкој насељено из разрушен. Гришпуле 2250.
Глава, место где је издахнуо деспот Стефан 245.
Главарина, 2002.
Главати, ту храм св. Николе 3117; и св. Ђорђа 2571.
Главатичићи, (у Грбљу), ту храм св. Петке 2940.
Главаш Стефан, хаџи, настојн. грађења св. Аранђела у Сарајеву 1393.
Главица, хумка, међа м. Вољавче 3412.
Главшинца, с. 2625.
Глад 594, 698, 717, 718, 789, 856, 940, 944, 970, 1080, 1133, 1167, 1205, 1624, 1627, 1678, 1750, 1856, 1862—64, 1870, 1964, 2015, 2306, 2420, 2758, 2810, 3518, 3538, 3587, 3805, 3941, 3974, 3975, 3988, 3992, 4136, 4597, 4598, 4944, 5237, 5258, 5308, 5502, 5509, 5521, 5625, 5710, 5712, 5845.
Гладенов Никола, ктитор цркве у Поповљанима 1178.
Гласница, 4157.
Глигоревић Никола, ђак, од с. Белотића, ту писао књигу 5901.
Глигорије, в. Григорије.
Глиша, в. Веселичић, Шпањин.
Глобарица, с. 1703.
Глобица, заселак 71.
Глоборичка ћелија, 1420.
Глоговац Степан, 3749.
Глоговица, с. ту писана књига 4272.
Глоди, место, 58. — међа м. Мораче 1325.
Гложагна, с. 1191.
Глуси, с. 5645; ту храм св. Николе 5949.
Гмизовић Томо, из с. Црниљева повезао књигу м. Благовештењу (Овчар.) 3758.
Гмија, механџија из Прокупља, јемац 2625.
Гниона, земља м. Вољавче 3403, 3405.
Гнионин До, прив. имање у Самобору 5874.
Гњат, планина 5634.
Говеда, гинула 5634.
Говедарица Новак, поп умро 3862. — Види: Јовановић Милош, Кнежев Милош.
Говеђа болест, владала 4127 (и 5634).
Говернадур, в. Бјеладиновић Петро Милошев.

Говорко Ђерасим, монах м. Хиландара 215.

Говрљево, 340.

Гоге, од Охрида, зидале м. Вољавчу 3720, 3723.

Гоговић Арсеније, Пивац, обновио м. Ломницу 3417.

Годијево, с. 618.

Годин, (крстјанин) 178.

Година, зла 561, неродна 3550, 5520; родна 3781, 5512, 5920; сушна 5162, 5251, 5502, 5521; в. суша.

Годуша, 4733.

Гојисак, крстјанин, писана му књига 323.

Гојко, 2082. — Види: Павловић.

Гојковић Василије, крштено име *Вид*, запошио се 3008; где се и како учио 3009. — **Вид**, (Фид), купио књигу 3205 до 3207; можда исти (Гојковић, Ивановић) његова књига 4534; можда претходни — **Вид**, поп, умрла му попадија Цвијета 3642.

Гојчин, поп, писао гробни камен 4744.

Голе Алија, страдао у м. Добриловини 3248.

Голема Махала, ту храм св. Николе (у Софији?) 1737.

Големица, помен 5663.

Голетић, с. 1053.

Голијанин Мићан, сведок прилога м.Ниви 2603.

Голић, почео учити 3509.

Голуб, помен 2139.

Голубац, град 5371; предат Турцима 250.

Голубовић, (село?) 1775.

Голубовић Весеоко, гроб му 4738. — **Маријан**, гроб му 3888. — **Марко**, поп од Пријепоља 4072.

Голцхусов, (! да не буде тајном буквицом = Злорухови?) **Јован**, писао књигу у Мокрој Гори 916.

Гом... с. 5625.

Гомбалић, гроб му 4767.

Гомиланин, в. Прпиковић Трипко.

Гомионац Симо, ђакон 2871.

Гомионица, ман. храм ваведења, начињен свод 1907; покривен 3338, 3339; приложене му књиге 2406, 2595(?), 2653—2659, 3043, 3660; његове књиге 3479, 4467; његова звездица 2405, антимис 2462, тепсија 3424; приложена звездица 3422, трињер 3423, свећњак 3440, петхлебница 3454, бљудо 2936; разно: 1433, 2094, 2256, 2479, 2734, 2847, 3880.

Гомионичанин, в. Давидовић Гаврил.

Гомирац Ћирил, 2931.

Гомирје, ман., храм ваведења, ту писана књига 1509; освећен антимис 3546; разно: 3068, 3079—3082, 3084.

Гопа, помен 2689.

Горажданин Божидар, старац од м. Милешеве, наредио да се штампају књиге у Млецима 458, у Горажду 463, 5591 (468?).

Горажде, 3469, 5701.

Горанић Познан, гроб му 4829.

Горачић, с. 3724.

Горго, отац ђака Дмитра 328.

Горица, с. 166. — у Скадарском језеру 149.

Горња Бресница, с. 2625.

Горња Девча, с. 2625.

Горњак, ман., 2856.

Горња Крајина, 3645, 3651.

Горња Мизија, 812, 3165.

Горња Морача, ту имање м. Мораче 1325. — ударио на њу Делибаша 5362.

Горња Плана, 1030.

Горња Речица, с. 2625.

Горња Сварча, с. 2625.

Горње Битиње, в. Ђорђе св.

Горње Ковно, 724.

Горње Поље, земља ман. Тушимље 5719. — на Никшићу, попаљено 5720.

Горње Сићево, 3854.

Горње Црнатово, с. 2625.

Горњи Карловци, (Карлштадт) 3554, 3666, в. св. Никола.

Горњи Калашин, 4094; саздан 4162.

Горобиље, ту поновљена црква (храм св. Јована Крститеља) 4010.

Госпава, гроб јој 3130.

Госпић Вуле, поп из Таслице 4157.

Господинка, помен 2688.

Гост, в. Мишљен. Ра..које.

Гостиљанин, племенити, гроб му 4748.

Гофијен Василије, Зограф од Рисна,

градио крст на темплу цркве у Грађанима 3556.

Грабовац, ман., у Будимској Крајини 1609, 1612, 1615; биће исти и 1671; његова књига 2049; бићи исти 1991, 2899; можда исти, храм арх. Михаила, његова књига 5728; ту писана књига 3280. — храм св. Николе близу Купинова, за њега писана књига у Кареји 1174. — храм св. Николе (пренос моштију) у окр. Ваљевском, ту писана књига 4279; попаљен 3601, 3650. — хр. св. Николе (можда један од два претходна) приложена му књига 4328.

Грабовица, пустиња у Дабру, ту писана књига 5598.

Гра̏д, много тукао 292, 3643, 5468.

Градац, ман., храм благовештења, подигла га краљица Јелена, обновљен 4329; тај или онај у Чачку (в. богородичини храмови: Градачка Богородица) ту писана књига 170. — међа м. Мораче, и у Горњој Морачи 1325. — река 3571. — Види: Јазак Нови.

Градетин, в. Љубојевић.

Градешница, (с. или ман.?) 94, 2647.

Градина, међа м. Мораче 1325. — међа м. Вољавче 3234.

Градишка, 2669; узели Немци 3602, 3645.

Градиште, ман., храм св. Николе, у околини Прилепа, ту писана књига 900. — ман. у Боци К. 3718; ту црква, храм св. Николе, сазидан и пописан 1084; израђен иконостас 3710; ту писана и приложена књига 4266; ту храм богородичина успенија 1083. — с. 2625.

Градчница, 2144.

Грађани, с. у Црној Гори 3556; приложене цркви двери 2856.

Грађани, (Никшићи?) похарани 3674, 3675.

Грајиште, прив. имање у Самобору 5874.

Граматик, в. Бајче Јакуага, Влсанин, Војсил, Душко, Јован, Синадин, Станко, Стојан, Теодор (Тодор), Тудор, Филип, Христо.

Грапован, в. Чертилевић.

Грасов(?) 1290.

Граф, в. Владиславићи Гаврил, Емил, Мојсеј и Сава, Дебодијани, Клобушицки, Мајланд, Пејачевић, Пуван.

Грахово, 4154; ту писана књига 453. — племе 2139. — попаљено 4142, 4144.

Граховчић Михаило, гроб му 4785.

Грација, помен 1535.

Грачаница, с. и ман., храм успенија: (липљанска богородица), митрополија, подигнут 155; порушен и спаљене књиге 162; пописана препрата 688; покривен 1086; ту писане књиге 155, 161, 162; ту штампана књига 496; приложене књиге 464, 480, 528, 751, 796, 819; његове књиге 1015, 1471, 3204, 5595; разно: 783, 1077, 1156, 5596. — река (код Никшића) 3364, 4382.

Грачац, с. в. богородичини храмови, ваведење.

Грбаљ, 2535, 4061.

Грбаљсна кнежевина, 2250.

Грбићи Пејо, Јово, Марко, Јанко и **Радул**, приложили баштину м. Добриловини 1906.

Грбовић Милован, оборкнез (Тамнавски) 3837. — **Никола**, оборкнез, гроб му 3837.

Гргетек, ман., храм св. Николе, пописана трапезарија 3502; приложене му књиге 2053, 2780; разно 2349, 2350, 2564, 2736, 2766, 4330.

Грьгу(!) в. Балшић.

Гргур, син деспота Ђурђа, 266. 274, 291, 299; пи́сана му књига 321; била његова књига 786; в. Ђерасим монах.

Гргурова жена в. Тодора.

Гргуровић Вук, 351; његова књига 354.

Грдо, поп од Виника, даскал, писана му књига 43.

Греговић Андрија, купио књигу и приложио св. Илији „на Кастпо“ 2697. — **Ђуро Иванов**, приложио крст на иконостасу св. Николи код м. Градишта 3693.

Греда, прив. имање у Самобору 5874.

Григоријат, ман. у Св. Гори, храм св. Николе, ту писана књига 435, на однесена у Шишатовац 1263.

Григорије (Глигорије) св., српски про-

светитељ и архијепископ, од лозе Немањића, мошти му биле у м. Куманици на Лиму 4700. — патријарх Цариградски 4118. — II. јениск. Рашки, преписао књигу за м. Хиландар 38; створио крст дому св. ап. Петра и Павла у Раси 39. — III, митроп. (влад.) Рашки, узео себи књигу Студеничку 5727; приложио књигу м. Хиландару 2579; обновио књигу 2556. — архим. и игум. м. Благовештења (Рудн.) и Вољавче, дошао из Студенице (проигум.) и обновио и подигао оба манастира, 3719—3723, 3743, 3767, 3768. — архим. и игум. м. Хиландара 846, 870; добио на поклон књигу из Русије 826. — игум. Благовештења (у Ждрелу) наредио да се пише књига 4287. — игум. В. Ремете 2193, 2259, 2672. — игум. м. Вранове Главе, трудио се о књизи 4258. — игум. м. Добриловине, продао кандило 3070. — игум. м. Каменице, трудио се о књизи 576. 577. — игум. м. Куманице 934. — игум. м. Моштанице 750. — игум. м. Папраће, ишао с братијом у Русију и донео књиге 5605. — игум. м. св. Петке у Фрушкој Гори 4302. — игум. м. Петковице (окр. Подрин.?) 4971. — игум. (м. Пиве?) 2207. — проигум. м. Студенице, в. горе архим. Благовештења. — игум. м. Хиландара 4228. — игум. м. Шудикове 763. — монах, пописао(?) м. св. Андрије на р. Тресци 168. — ђак, писао књигу вел. кнезу Мирославу 4—6. — мних, писао књигу у м. Ломници 821. — мних, писао књигу у м. св. Пантелејмона у св. Гори 99. — инок, писао књигу у ман. Плеш'н . . . 4292. — расодер, писао књигу у м. Студеници 466. — преписао и поправио превод Зонаре у Хиландару 4953. — у схими назван Василије, био два пута у Русији манастирским пословима и преписао књигу с руског извода у м. Хиландару 775, 776. — монах, ктитор м. св. Тројице (Плев.) слика му 836 (в. Ђорђе монах). — поп, обновио храм у Каони 3099. — јером. м. Вел. Ремете 2278. — кал. м. Добриловине 2978, 2980. — старац м. Никоље, продао књиге 5647. — старац м. св. Павла у Св. Гори 1150. — клисар м. Рилског 5773. — (јером?) ковао петихлебницу м. Студеници 1297; други јером. Студенички 4718. — ђакон м. св. Тројице (Плев.) 2304; можда исти. *Тројичанин*, његова књига 2394. — јером. м. Фенека 942. 4984. — поп Хиландарски 5008; други поп, духовник 5008; трећи, јером. повезао књигу 1667. — јером. м. Хопова, био у Јерусалиму 1642. — архиђав. патр. Пајсија 1418, 1422. — духов. јером., родом од Кратова, дарована му књига 2296. — јером. продао књигу 2408. — калуђ. гроб му 4853. — помен 2769, 3800. — Види; Бучин, Воденичаров, Грк, Давидовић, Димитријевић, Доворљац, Дрехаловић, Јенченко, Јовановић, Јосиф чизмаџија, Јурашко, Осмокруовић, Плавшић, Поповић, Рашљанин, Светогорац, Тројичанин, Цамблак.

Грити Андрија, дужд млетачки 481. 494.

Гришпул, град разрушен 2250.

Грк Божидар, логофет, писана му књига 355. — **Григорије**, од Костура, писана му књига 332. — **Јанко**, умро од куге на Босни 3228. — **Манојло**, писао књигу 4202. — **Нићифор**, јером. писао књигу у м. Рилу и продао је 5863—5867.

Гркавице, с. 2595.

Грли / **Грло** } међа м. Мораче 1325.

Грмљавина, била на св. Саву 3772.

Грнчари, с. 5608.

Грнчарица, ман., в. св. Никола.

Грозда, помен 5694.

Грозденов, (Гвозденов?) **Марко**, приложио нафорницу у м. Пшину 4712.

Гроцка, 5374; ту била битка између Турака и Немаца 2784.

Грочанска нахија, 4020.

Грош, 744, 814, 940, 1088, 1349, 1387, 1458, 1467, 1489. 1508, 1518, 1556, 1802. 1813, 1814. 1851, 1856, 1876, 1905, 2005. 2127, 2171, 2219, 2247, 2625, 2650, 2687. 2758, 2847, 2939, 3043, 3052, 3166. 3207. 3234, 3318, 3319, 3403—3405, 3407, 3483.

3499, 3509, 3684, 3699, 3723, 3759, 3760, 3767, 3778, 3781, 3782, 3806, 3830, 3911, 3974, 4031, 4069, 4076, 4088, 4095, 4108, 4138, 4274, 4387, 4584, 4592, 4598, 4698, 5509, 5674, 5729, 5830, 5848. 5869, 5891, 5900, 5902, 5903, 5918, 5922, 5926 до 5932, 5961, 5981. — сребрн 1746. — — сребра 1004, 1054, 1812, 2607. — тврдп 1460, 1626. — млетачкп 2824. — турскп 3794, 3902, 3906.

Гроштица, с. 3402.

Грубановић, в. Кричк Никола.

Грубац, ђак, писао књигу 264.

Грубач, ковач, секао гробни камен 4809—4811, 4863; писао камен 4871; гроб му 4872.

Грубача, жена војводе Многоша, гроб јој 4772.

Грубач[евић] Радосав, гроб му 4859.

Грубишничка црква, храм св. Ђорђа, купила књигу од м. Лепавине 1342.

Гружа, 4052.

Гружић Макарије, архим. и игум. м. Савине, обновио је својим трудом 4082; приложио јој свећњаке 4135.

Груја, обнови књигу 1743.

Грујица, терзија, ктитор оков. јеванђеља св. Арханђелу у Сарајеву 1640. — сведок прилога 2061. — помен 5686.

Грујо, в. Петков Михаило 961.

Грци, били су под Трновом 25.

Грчка, (грчка земља, стране), 27, 56, 89, 92, 93, 97, 102, 113, 122, 2080, 2960, 3935.

Грчки Гроб, међа м. Вољавче 3412.

Грчки језик, превођено, 19, 38, 52, 91, 218—220, 239, 240, 1029, 1107, 1927, 2042, 3116, 3613, 4296, 4938, 4944, 4948, 4962, 5543, 5572, 5943. — извод 235, 262, 324. — књиге 235. — мајстори 1351.

Губеревци, с. 2435.

Губетин, с. 2625.

Гудовић Дионисије, архим. и игум. потписао м. Руспницу кад се обнови као метох под Марков ман. 4067; обновио је 4068.

Гужва Павла, сведок на суду 3767.

Гулд, вирцхаус на Флајшмаркту у Бечу 3599.

Гундулић Тројан, од Дубровника довршио штампање књиге у Београду 569.

Гураш, в. Ђураш.

Гуча, с. в. Арханђел.

Гучка река, 3724.

Гюро, в. Ђуро.

Д.

Дабар, 113, 154; ту ман., храм св. Николе, зове се и тим именом, епископија, митрополија, био разрушен од Бабуна па подигнут 55; подигнут и запустео 4935; ту писане књиге 55, 4275, 5598; приложено му оковано јеванђеље 4400; 1654, 4275, 4622, 4835, 5598. — Види: Драшковић, Обранов, Радовановић.

Дабарска митрополија, 1654.

Дабижив, поп, умрла му жена 13. — Дробњаков унук, с браћом, оцем калуђером и матером, подигао храм у с. Ваганешу 105, 106. — **Чихорић**, слуга, умрла му снаха 176. — син жупана Ненца Чихорића, подигао камен матери 176. — син Оливера деспота 4937; умро 5046. — епохијар цара Уроша, гроб му 122. — Види: Драшковић, Обранов, Радовановић.

Дабић, в. Милутиновић Теодор.

Дабиша, краљ босански 179.

Дабо, екмекџија, настојат. грађења Сарајев. цркве 1393.

Дабовић Стјепан, сведок деобе 5855.

Дабровац, 602.

Давид, игум. св. апостола близу м. Рила 370. — писао књигу (у Смедереву?) 262; биће исти 285. — писао књигу у м. Железнику 403. — писао књигу у св. Павлу (у Св. Гори) 4206. — монах, писао књигу 5580. — старац м. Добриловине, купио и приложио кандило 3070. — од села Марина, откупио и приложио књигу м. Девичу 864. —

проиконом м. Хиландара 5008. — помен 2243. — Види: Јовановић, Којић, Марков, Рацковић.

Давидови двори, 956.

Давидовић Гаврил, Гомионичанин, игум. м. Пакре, приложио дискос 2920; архим., његова књига 3090. — **Григорије**, иконописац из Чалме, понисао м. Шишатовац 3657, 3665, 3692, 3694. — **Димитрије**, био у Жичи 4021. — **Стефо**, игум. м. Градишта ктитор цркве св. Николе код манастира 1084.

Дакија, њене епархије под Јустинијаном 812.

Дако, помен 2139. — Види: Николић.

Даков, в. Вујачић Јоанан.

Дакронија, 812.

Далмати, 1467.

Далматска, 3935.

Далмација, 55, 2852, 3165, 3185, 3300, 3463, 3552, 3746, 3783, 3798, 4313, 4706, и у титули Арсенија IV патр.

Далша, р. у окр. Пожаревачком 250.

Даљ, 2376, 2446, 2632, 3075.

Дамаскин, игум. м. Благовештења (окр. Рудн.) трудио се о књизи 2560. — игум. м. Раванице 1634, 1657, 1683, 1786, 1951. — игум. м. Сланаца, постављен 1748. — расодер, писао књигу (у Хиландару?) 1248. — јером. настојавао да се пише књига у Св. Ани 1201. — духовник, затворили га Грци у Кареји и глобили 1458; можда исти 1666. — калуђер м. Вел. Ремете 2278. — јером. м. Озрена 984. — калуђер м. Раванице 1944. — духов. од Студенице, у Св. Гори на лаварском скиту, његова књигу 4507. — јером. м. Хиландара, братанац митроп. Михаила, био у Јерусалиму 1547; умро у Тројицко-Сергијевској Лаври у Русији 1562. — даскал, јером. приложио књигу м. Хиландару 2174. — јером. купио плаштаницу у Лавову 1279. — купио књигу 814. — јером. његова књига 4508.

Дамјан, митроп. наредио да се пише књига (у Хиландару?) 4177. — игум. м. Сарандапорског 1378. — цриоризац, писао књигу у Пећи у граду Ждрелу 54. — ђакон, писао књигу у Копорњи 301. — ђак, писао књигу у с. Орешцу близу Бихаћа 883. — писао књигу (Карлу Топији?) 4201. — монах, писао књигу у Хиландару 4234; можда исти 4178, 4230. — ђак, штампао књигу у м. Милешеви 530. — јером. м. Добриње (окр. Подрин.) 4648. — проикон. м. Хиландара 5008. — син Оливера деспота 4937. — из Житорађе, јемац 2625. — тимарски поп 2847. — приложник м. Прасквице 4675. — неки 5567. — помен 5900. — Види: Арнаутовић, Батинић, Белош, Каулициј, Косировић, Пандовић.

Дамјана, помен 2298.

Дамјановић Ђорђе, хаџи. обновио књигу у Пријепољу. — **Јован**, од Будима, ишао у Јерусалим 2542.

Дамче, ктитор м. Орешича 1653.

Дана, мати Дмитра ђака 328. — помен 2109.

Данил, патријарх 206; умро 5043. — архијеп. наредио да се пише књига 55; лик му 5107; умро 5038. — митроп. липовски 639. — **Петровић**, влад., митроп. Цетињски, Црне Горе, Скендерије и Приморја, приморски, отачаством Његуш, изгони Турке из Црне Горе 2180; победио Турке 5350; осветио цркву 2347, 2348, 2673; осветио антимис 2627; био у Москви и понео књига и поклањао их 2283, 2291, 2296; приложио књиге Цетињској богородици 2059, 2606; разно: 2138, 2163, 2245, 2389, 2403, 2461, 2535, 2571, 3765. — — Грк из Цариграда, митрополит шабачки, ваљевски 3684, 3707, 3720, 3722, 3724, 3743, 3779, 4648. — архим. и игум. м. Дечана 3821, 3928; ишао у Јерусалим 3679; наредио да се пише књига 3764. — архим. м. Крушедола, произведен 3485. — архим. м. Студенице 4718. — игум. (вазнесења на Топлој?) 498. — игум. м. Вел. Ремете 2743. — игум. м. Дечана, произведен 1935. — игум. св. Ђорђа у Ајдановцу 374. — игум. м. Ковиље 5957. — игум. м. Крушедола 1542. — игум. м. Милешеве, набавио из Млетака штампарију,

и наредио да се штампају књиге 523, 530, 589. — игум. м. Мораче 2419. — (?) игум. и ктитор м. Прасквице, његовим трудом подигнута ћелија 803. — ћесеци, игум. м. Рила 5773. — игум. м. св. Тројице (Плев.) 2681. — настојатељ истог ман. 2156. — игум. м. Ћелија, његова књига 3517. — игум. м. Хиландара 410; исти по други пут, или други 446. — проигум. истог манастира 3309. — проигум. истог ман. умро 3744. — јером. писао књигу 183 до 185. — јером. писао књигу у Варовитици 1370. — мних, писао књигу у м. Липљу 999. — јером. писао књигу у Гложанима 1191. — писао књигу у Љубостињи (тај. бук. в. Допуне) 765. — мних, писао књигу у Софији у храму св. Николе 893. — јером. писао књигу (у Хиландару?) 895; други (у Хиландару?) 3958. — јером. писао књигу у м. Шудиковој и приложио је 823, 897. — калуђер м. Велике Ремете 2278; исти или други, резао натпис на звонику 2672. — јером. м. Гомионице, умро 3425; други био на поповини 3660. — јером. св. Ђорђа у Темској 5793. старац на Кареји 5008; други 2019. — монах м. Лесновског 56. — јером. (св. Павла?) 1350. — (Крпац, из Папраће?) донео књиге из Москве 5650. — јерођак. м. Преображења под Овчаром, трудио се о књизи 748. — духов. м. Студенице 4718. — монах м. Шишевског 4139. — јером. приложио књигу св. Луци у Котору 2382. — архиђ. био с Арсенијем III на Цетињу 1911. — архиђакон, писана му књига 1977. — архиђ. дао књигу на дар патр. Калинику 1980. — јером. неки, гроб му 3195. — јером.(?) 684. — дошао из Романије да се учи књизи у Рилск. м. 5749. — књаз црногорски 5531; ударили на њ Турци 5532. — пуковник Запорошки са женом и децом приложио путир м. Студеници 2117. — Види: Арсенијевић Димитрије, Боројевић, Димитријевић, Јакшић, Јоанорајовић, Крпац, Љуботина, Петровић, Синаит, Хиландарац.

Данилац Левооки, писао књигу 222.

Даниловић Марко, свешт. из Каниже, добио књигу 2860. — **Мојсеј**, од плем. Зубаца, игум. м. Крке, приложио двери цркви у Буковици 2131. — **Николај**, јером. приложио књигу своме постригу м. Крушедолу 3558.

Даница, госпођа са синовима подигла храм св. Николе у с. Љуботену 66. — кћи деспота Оливера 4937. — помен 2243.

Дануло(вић) Кура, (Кира?) писао пасхал. таблице 5671.

Данци, велики сустицали се, 965, 3684, 3904, 4108, 4118.

Данциг, 2818.

Данчев Петар, гроб му 4906.

Даскал, в. Аврамије, Арамије, Атанасије, Грдо поп, Дамаскин, Димитрије, Драган, Ђерасим, Ђорђе, Ђорђић Симеон, Завалац Гаврил, Захарија, Јеврем, Јован, Лава хаџија, Андрија, Максим, Марковић Стефан, Мисаил, Михаил, Никанор, Павле, Пахомије, Раваничанин Стефан, Русин Јован, Теодор, Тимотеј, Ћирјак, Хиландарац Јевтимије, Христофор, Шиштатовчанин Јеврем; в. магистар, мађистар, учитељ.

Дафина, од Пирота, ктитор м. Студенице 3877. — мати Мојсеја Добрића, 3079. — помен 4490.

Дахије, посечене 3875, 3909.

Дашковић (Деш—) Мојсеј, игум., приложио крст св. Петру и Павлу у Рисну 3390; проиг. м. Бање у Б. Котор. 3437.

Дворанин, в. Војихна.

Дебар, 546.

Дебарски предео, 573.

Дободијани, граф, председник Великоварадске комисије 3072.

Деверден Илија, обновио источник код Костајничке капеле 4070.

Девица, в. Марија.

Девич, ман., храм введења, ту лежи св. Јаникије, пописан 736; ту писане књиге 864, 3115; разно 2861, 2906, 5833.

Девча, с. 2625; в. Горња Девча.

Дед, в. Радомир, Ратко.

Дед-ага, син Смаил-агин, зимовао у Језерима 5535.

Дедчић, в. Марковић Ђорђе.

Деитс Јозеф, јеврејин, покрстио се 5464.

Дејан, 5542. — Види: Ивановић.

Дејановић Вукадин, приложио књигу цркви Скробачничкој 1921. — **Рачета**, в. Војиновићи.

Дела-Веча, в. Вуковић Виценцо.

Дел-Ахмет, од Исарића, из Ужица, узео спахил. м. Вољавче 3587.

Делва, 224.

Делибаша, ударио на Горњу Морачу 5362; погинуо с војском у Морачи 4015.

Делиград, 3915.

Делмашевић Крста, поп од с. Гвозденовића 3512.

Дел-Омер, сведок разграничења имања м. Вољавче 3412.

Дена, мати попа Вукашина, гроб јој 1806. — помен 5663.

Депутирац в. Вулићевић Вујица.

Дервиш в. Бешалић. — **паша**, ударио на Грахово 4144.

Дервишевић Мујо, страдао у м. Добриловини 3248.

Десетак с. 884.

Десивој 5538. — (Десноје) купио земљу 4596.

Десисава, гроб јој 4762.

Десисалић Михаил, кујунџија из Сарајева, с браћом Драгобратом и Николом наредио да се у његову дому пише књига 645.

Деспа радила плаштаницу 1567.

Деспина, госпођа војв. Негоја, створила два фелона 437, 440. — (деспота Михаила ?) лик јој 5131.

Деспот Ђуро, сведок продаје 340.

Деспоти спаљени у Крушевцу 2300, 2472. — Види; Вук, Гргуровић Вук, Ђорђе (Ђурађ, Максим влад.) Ђурађ, Иванпш, Изаул, Јован, Калиит Јован, Лазар, Максим, Михаил, Стефан, Оливр Јован, Оливера, Угљеша.

Деспотица в. Анђелина, Барбара, Екатарина, Јевдокија, Јелена, Јерина, Јефимија.

Деспотов бој 319.

Деспотовић Угљеша 138.

Детлак с. ту писана књига 1192.

Дечанац Димитрије био у Пшини 2982. — **Исаија** био у Пшини 3896. — **Макарије** био у Пшини 3896. — **Михаил**, игум. св. Николе (м. Буково) 1826. — **Михаил**, јером. 1790. — **Мојсеј** 3828. — **Натанаил** 2201. — **Нићифор**, јером. дошао у м. Коришки 3269; донео Дечанске књиге у Марков ман. 3270; био у Врањи 3328; читао књигу 3327.

Дечани с. 2248. — ман., храм Пандократов, ту почива св. Ст. Дечански, сазидан 63; пописан 92, 96; изображено темило 3928; величина 2852; досађивали му Клименте 1398; страдао од Турака 1935; ту писане књиге 65, 87, 206, 3821; приложене му књиге 204, 205, 1023, 1154, 2692, 3165; крстови 61, 93; путир 678; рипиде 686, 687; чаша 977; разно 494, 880, 1731, 3052, 3270, 3304, 3679, 4168, 5856.

Дечански, Стефан Урош III, Неманић, краљ, ослепио га отац и послао у Грке, после седам година вратио се и примо краљевство, опустео грчку земљу и примио градове, убио бугарског цара Михаила 56; многе земље примио, нарекао сина Стефана младим краљем и посао га на бабуне 55; са сином подигао Дечане 63, 2852, 3165; сазидао ман. у Дабру, храм св. Николе 4935; умро 5004, 5020, 5140; лежи у Дечанима (в. Дечани) 1023; лик му 5102 до 5106; икона 2823, 3552; створио чудо од Турака 1935; разно: 54—56, 61, 92, 96, 110, 195, 1023, 2080, 2878, 4936.

Дибац, златар гроб му 4756.

Диваниште, међа м. Вољавче 3234.

Дивош 3694.

Дивци с. в. Ђорђе св. 3650.

Дивша (Ђинша), ман. храм. св. Николе, грађено тимило 3059; подигнут пирг с капелом богород. покрова 3241; разно 2409, 2991, 3208, 3256.

Дидодраг, крстјанин 178.

Диздар в. **Рустем** бег.

Димитар, син краља Вукашина 187. — писао књигу 600. — ученик попа Стојча 2144. — помен 2602. — Упр. Димитар, Митар.

Димитра, помен 1552.

Димитрије св., храм у Будиму 2983; зидан и освећен 3384. — у Јерусалиму, ту писана књига 956. — у Оногошту 1626. — (у цр. Надомрка (?) хр. с. Д.) 3008. — у Тавор... приложени му књига 5610. — без одређења 3934. — Види: Боботевски ман., Вел. Ремета, Марков ман.

Димитрије кнез од Кратова 631. — велики челник, гроб му 113. — игум. м Врдника 2154; његовим трудом подигнута чесма 2066; исти раније игум. м. Раванице 1879, 1944. — игум. м. Ораховице 467; можда исти, проигум, донео књиге из Св. Горе у манастир 4406; други, проигум. његова панагија 1251. — игум. св. Романа 3632. — игум. ман. Шишевског (?) 1432. — штампао књигу у Грачаници 496. — можда исти, логофет, унук Божидаров, штампао књигу у Трговишту 539. — ђак, писао књигу 4211. — ђак писао (?) књигу у ман. св. Тројице (Плев.) 4445. — даскал, писац књиге, умро 1127. — даскал, изограф, дао прилог да се пише икона м. Морачи 2243. — писар, пописао цркву у Попову 2347, 2348. — иконописац, радио темпло у Крушедол. мирској цркви 3214; можда исти, в. Бачевић. — јером. м. Маржића, донео као поклон манастирски књиге у Сарајевску цркву 4432. — јером. ман. Мораче 4079. — јером. Нове Винче, трудио се о кадионици 1513 — клисирх ман. Раванице 1836; можда исти, јером., справио дарохранионицу ман. Раваници 1987. — ђакон м. св. Тројице (Плев.) трудио се о понови књиге 2534. — бивши типикар (Карејски) поновио књигу 1098. — црноризац 4187. — поп из Врањића, његова књига 3698. — свешт. Призренски његова књига 3981. — презветер, ктитор цркве у Трнави (окр. Чачан.) 582. — презвит. родитељ. патр. Пајсија 1276. — поп саборне цркве, узео из Крушедола књигу на читање 3351. — звани **Вратко,** гроб му 119. — син Марка Гвозденова, направио епитрахиљ 579. — син обор-кнеза Ранка Лазаревића 3763. — господар, приложио књигу м. Добрнћеву 5815. — брат. влад. Јеврема, продао књигу на Осечком пазару 2206. — из Ниша приложио икону у ст. цркву Прокупачку 3961. — Цветков син из Враца, 2851. — (са Цетиња?) 2918. — неки, пошао у Млетке 2833. — приложник ман. Прасквице 4675. — од Пирота, помен 3877. — помен 5792. — Види: Арсенијевић, Бањац, Бачевић, Давидовић, Дечанац, Ђорђевић, Ивов. Јакшић, Јовановић, Кирјани, Кнежевић, Лазовић, Милутиновић Петар, Миховић, Пантелић, Парасковић, Паштројевић, Перазић, Пивац, Попов, Поповић, Рајичи, Рацковић, Рацковић Давид, Терзић, Чревар.

Димитријевић Аврам, јереј писао књигу у касаби Карлову 1644. — **Василије,** еписк. Будимски, Столно-београдски и проч. подигао трапезарију у м. Крушедолу 2828; разно; 2618, 3353, 3384; умро 2941. — **Григорије,** еписк. Сегедински и Бачки, направио митру 2266. — **Данил,** сликао цр. св. Николе у Главатима 3117. — **Ђорђе,** изобразио икону за м. Савину 2805, 2813, и иконостас св. Спаса у Ластви Грбаљској 2813. — **Исаија, Туцак,** митроп. Призренски, постављен и обилазио епархију 2583. — **Никола,** еписк. Карансебешки и Вршачки, после Темишварски и Липовски 2477, 2482, 5791, 5797, 5801, 5803, 5804. — **Рафаил,** од Рисна, пети словенски зограф после грчких, изобразио икону у ман. Савини 2989; антимис 3014; крст на иконостасу у капели у Забрђу 3058; темпло цркве у Његушима 3100; икону 5810; можда исти, Рафи, 3013. — **Софроније,** архијеп. и митрополитски егзарх, долазио у Манасију 2604; протосинђел, долазио у Шишатовац 2634. — **Стефан,** игуман Јазка Новог, бивши парох с. Јазка 2913. — **Ћира,** ктитор окова јеванђ. В. Ремете 2278.

Димитров зет в. Бојко поп.

Димитров Станко, ктитор св. Николе у Штрпцима 733.

Димић Петар, биров Будимски 3384.

Димо, од Пирота, помен 3877. — приложник м. Прасквице 4675.

Димов, од с. Белчина, купио и приложио књигу у там. цркву, храм св. Николе и св. Петке 5953.

Димовић Санко, из Брода, родом од Москопоља; гроб му 3584.

Динар 349, 1796, 2354, 2603, 4600.

Диоклитија 55, 89, 486. — **Хвостанска** 5572. — град 445.

Диоклитиска земља 445. — **ке стране** 481, 494. — **ко језеро** 445. в. Скадарско.

Диоклићани 1467.

Диоклицијан, цар римски, 224, 445.

Диомидије, митрополит Руднички, обновио м. Враћевшницу и наредио да се пише књига 747. — влашка, митроп., архијеп. Софијски 4272, 5611, 5612. — игум. ман. Винче 995. — мних од ман. Враништице писао књигу у Јерусалиму 956.

Дионисијат, ман. у Св. Гори 1502.

Дионисије, митроп. Грачанички 5617; јамачно ће бити исти, платио трошак око писања књиге 673, и запопио попа Јована 782. — митроп., влад., београдски 3567, 3586; прешао с Немцима у Аустрију и постао јепископ Будимски 3651, 3652. — митрополит Велетски 3022. — митроп. у Хиландару 5008. — од племена Никшићког, еклис. Пећки, потом игуман, па митрополит Дабробосански 3190. — игум. св. Аранђела (Лесновског?) продао књигу 439. — игум. м. Градишта, ктитор цркве хр. св. Николе, код Градишта 1084. — (Ђонисије) игум. м. Добриловине, донео књиге у ман. 2841. — игум. м. Кувеждина, наредио да се пише књига 848. — игум. ман. Раванице, исковао чашу 449. — игум. м. Раче (?) 1711. — игум. м. Рилског, умро 5783. — први игум. м. Студенице, гроб му 9. — превео с грчког J. Златоусти на бугарски 5943. — јером. писао писао књигу у м. Враништици 887. — писао књигу у Криту (?) 4253. — расодор, писао књигу у Ораховици 982. — монах, писао књигу у Хиландару (?) 112; други, попунио црвена слова 446. — писци књига без ознаке где 447. 4200. 4208. — јерођак. ман. Вољавче, градио воденицу 3403. — кал. ман. Добриловине 2978, 2980. — јерођак. постао презвитер у Јазку 3131 нота. — ђакон Пећки 626; можда исти, еклисијарх 720. — ишао по Пећкој писанији у Самоков 1464. — зађакоњен у м. Рилу 5739. — јером. м. Савине 3462. — јером. приложник св. Арханђ. у Сарајеву 1757. — јером. ковао петихлебницу м. Студеници 1297; други јером. м. Студ. дошао у контумац земунски 3250; трећи, 3950. — инок, типикар у м. Хиландару писана му књига 214. — поп од м. Хиландара повеза књигу и путовао с њом по Маџарској, Немачкој и Русији 1267; можда исти 1369; можда исти умро 1481. — моп. м. Шишевског 4139. — Види: Ареопагит, Бошковић, Врчевић, Живојиновић, Новаковић.

Директаш, (талир?) 5925.

Директор школски, в. Вујановски Стефан.

Дићеј, в. Спиридон, Теофан.

Дичина, р. 3398.

Дјевич-камен, 4084.

Дльбочица, в. Дубочица.

Дмитар, (в. Митар), кнез, умро 657. — спахија од Подгорице, откупио и приложио књигу м. Хиландару 908. — ђак, из Влакове, писао књигу 4282. — ђак, писао књигу у Кратову 328. — ђак, од Својдруга, писао књигу у Сарајеву 645. — поп, писао књигу у м. Сопоћанима 456. — писци књига без ознаке места 180, 542, 1269, 4238. — од Подгорице, божем писао књигу 3465. — први устабаша рибарског руфета 2574. — презвитер од Никшина Кола, приложник Грачанице 5595. — поп од Н. Села, приложио књигу св. Димитрију у Тавор . . . . . 5610. — (м. Житомислића?) умро 5683. — приложио крст м. Рилском 1223. — кујунџија, ктитор окова јеванђ. Сарајев. цркви 1640. — приложио књигу (м. Хиландару?) 1159. — господар, оправио књигу (Горњој Карл. цркви?) 2175. — владикин брат (упор. Димитрије) продао књигу 2682. — при-

ложник 3181. — поп из Богданова Дола 5611. — поп, купио књигу 1556. — поп, писана му књига 4268. — поп, 4272, — ђак, 4272. — Помен: 441, 597, 1535, 2422, 2646, 3460 (из Н. Вароши), — **Грк**, в. Никола ђакон. — Види: Катакузин, Константин кмет, Мајков, Михаиловић, Попов, Стефановић, Унковић, Цетковић, Черновић.

Дмитра, помен 2422. в. Митра.

Дмитрашин, ђак, писао књигу у м. Никољи 5597.

Дмитров, гроб му 4749. — **Вуко**, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Дмитрова Рада, приложила књигу у Руновића цркву у Призрену 4350.

Дмитровић Радиша, кнез, почео у Београду да штампа књигу 569.

Дмитровица (Митровица), на Сави 1564, 3027, 3298, 3332, 3343, 3456, 3727, 3815, 4601, 5290, 5435.

Дмитрофан, проиг. св. Павла у Св. Гори 1149, 1150. — писао белег 1128. — (Дмитрохан) зађакоњен 1568. — Види: Митрофан.

Доблешков (Обрешков) **Нешо**, приложио књигу св. Арханђилу (Лесновском?) 1155.

Добоч(анин) Анд(рија), министар(?), провинцијал босан. подигао гробни камен својој матери 1828.

Добра, (m. и f.) помен 1323, 3079, 5808.

Добрава, р. 3741.

Добра Вода, с. 708.

Добра Вина, јамачно Лепавина.

Добра Лука, земља, м. Благовештења (рудн.) 3722. — земља м. Вољавче 3234, 3407, 3851. —

Добранска, (добрунска?) књига остављена у Рачи, а Рачанска однесена 4431.

Добрашиновић Вукашин, гроб му 4901.

Добре, ђак, Рабов син, писао књигу у с. Калуђерцу 189.

Добрѣвој, с. 71.

Добрен, поп, његова књига 2126.

Добрета, писао књигу у м. Дечанима 87. — **Јован**, поп у Братишковици његова књига 4541.

Добри Дол, 340.

Добри крстјани, 179.

Добрило, в. Бобаћ, Божићковић, Прибиловић.

Добриловац Ђерасим, послао књигу из Чудова ман. у м. Милешеву 1545. — **Ђорђе**, био у м. Црној Реци 2270; можда исти 2448; можда исти, без презимена, платио грађење појате 2368; купио књигу 2369. — **Ђорђе**, егзарх патријархов 3497. — **Максим**, оправио књигу 2841. — **Филотеј**, повезао књигу 2143; биће исти, без презимена, као игум. в. Филотеј.

Добриловина, ман., храм св. Ђорђа, на реци Тари, под гором Синајом, саграђен и пописан 992; покривен и грађена зграда 2979; опустео 5504; био пуст па обновљен и отворен 4052, 4053, 4066; грађена појата 2368; приложене му земље 1685, 1688, 1906; приложене му књиге 917, 1559, 1561, 2172, 4335, 5635; кандило 3070; панагија 5960; његове књиге 1165, 2107, 2301, 2613, 2841, 3086, 4333, 4334, 5753; разно: 854, 1909, 2978, 2980, 3248, 3797, 3902, 4581, 4577, — Види: Доња Добриловина.

Добри људи, (богумили) 179.

Добри људи, постављени 1239.

Добриња, ман., на р. Добрави у с. Криваји, храм Преображења, подигнут 4648; 3741.

Добрић Арсо и **Максо**, приложили књигу м. Добрићеву 5808. — **Мојсеј**, јером. м. Гомирја, ктитор звоника у Плашком 3079.

Добрићевац Ђерасим, градио коло богородично у м. Добриловини 3073. — **Захарија**, Парежанин, обновио књигу 5891; поклонио књигу 3525; његова књига 5892, 5893; биће исти, његова књига 3742. — **Мојсеј**, јером. м. Добрићева 5888. — **Пајсеј**, јером. м. Добрићева 5827. — **Софроније**, родом Мандић, јером. продао књигу 2139. — други, духовник, гроб му у Иловици 2994. — трећи, донео приложену књигу у ман. 5797, 5801, 5807.

Добрићево, ман., храм ведења, при-

ложене му књиге 2953, 5791, 5792, 5797, 5798, 5800—5808, 5815, 5827, 5837, 5848, 5876, 5879, 5882, 5887, 5888, 5890, 5958; икона 2897, 5810, 5811, 5813, 5826; појас 3420; оковано јеванђеље 4037, 5924; кадионица 3476, 4711; крст 5812; крст на темплу 5849; ћивот 5909, 5956; котао 5868; петихлебница 5872, тепсија 5880; аван 5881; разно: 3073, 3074, 3205—3207, 4374, 4336, 5799, 5883, 5886, 5891, 5933.

Добриш, в. Вукпћевић.

Добришевић Гаврил, парох босташки 3555.

Добрњац Леонтије, егзарх Зворничке епископије 1168.

Добровој, поп, писао књигу.

Добродољани, с. 643, в. Св. Стефан.

Добромир, в. Рајичов.

Доброселичка црква, приложена јој књига 2970.

Доброслав, (Добросав), ђак, писао књигу 4183. — поп, писао књигу 5554. — кнез, ктитор обнове м. Јошанице 3567.

Доброслава, приложила икону цркви с. Дворана 926.

Доброславци, с. 5631.

Добротин, на Косову 814.

Доброцко, племе, нахија Рпјечка, ту црква св. Петке 3765.

Доброш, в. Печар (Пећар?)

Добрун, ман., храм благовештења, грађен, дозидана и пописата препрата 154; ту писана књига 1018; приложена књига 4338.

Добруро(?), ж. Павла, Тодорова сина 273.

Добрцић, с. 5603.

Довоља, ман., храм успенија, ту почива св. Арсеније, покривен 3753, 5500, горео 5754; грађене ћелије и поновљен 4103, 5519; опустошен 4055; опустео од Колашинаца и обновљен 4032, 4033, 4146, 4147, 4149, 4574, 5530; потписана му Пријепољска црква 4149; приложене му књиге 2744, 3930—3933, 4099, 4101, 4107, 4140, 4340, 4594; разно: 2172, 2735, 3341, 3398, 3548, 4031 до 4034, 4054, 4072, 4113, 4126, 4334 4339, 4341, 5529.

Довољац Антоније, 2519. — **Григорије**, јером. приложио антимис у Горашку цркву 3557. — **Пахомије**, (био на поповини у Травнику?) 3861; купио књигу у м. Тројици (Плев.) и приложио м. Довољи 4031—4034. — други, калуђер м. Тројице (Плев.), родом из Скадра 4157. — **Стефан**, био у Доњој Земљи 3251.

Доганџи-баша, в. Али-ага.

Доич(?), гроб му 4862.

Докмир, с. и ман., храм богородичин, поновљен 2636—2638; изгорео 3601.

Долиновић Рабрен Вукић, гроб му 4799.

Долови, место код Завале 4576; — у Самобору 5874.

Доментијан, проигум. св. Николе у Јежевици 1282. — јер: м. духов. Хиландарски, наредио да се пише књига 20, 21; списао књиге 4931, 4932. — неки, пописао нечије књиге 5662.

Доместик, в. Стефан.

Домша, в. Озреновић.

Доничић Радоје, сведок продаје 4596.

Донка, приложила књигу м. Варовитици 1353.

Донков Пјеро, ктитор цркве у Пелинову 2347, 2348.

Донски ман., в. Ставропигијални ман.

Донче, са децом **Марком, Матијем** и **Јаковом**, приложио књигу св. Павлу (у Св. Гори) 4411.

Доња Бела, 5719; попаљена 5720.

Доња Добриловина, 1688, 2979.

Доња земља, 3251, 4446, 5789.

Доња Лука, приложена м. Добриловини 1685, 1686.

Доња Мизија, 3165.

Доња Плана, 1030.

Доња Речица, с. 2625.

Доња Трнава, с. 2625.

Доње Црнатово, с. 2625.

Доњи Крајеви, 211.

Доњи Матејевци, с. 2650.

Доњи Улог, 1483.

Доротеј, архиеп. Охридски, наредио да се пише књига, прогнан у Ца-

риград 328. — прота Св. Горе, наредио да се пише књига 4231. — игум. Хиландарски, украсио јеванђеље 69; његовим благословом писана књига 114. — други, 4232. — старац у Св. Гори, послао књигу у свој ман. Рачу 1512. — старац м. Хиландара 5008. — архиђак. његова панагија 1783. — неки 4233. — помен 4212. — Види: Каливит Јован.

Доситеј, патр. Јерусалимски 2079. — патр. Цариградски 1815. — архијеп. Охридски 4614. — митроп. Арилски, његова књига 4493 (в. Николић, ваљевски, да не буде исти?). — „**иже и Моисеи**", писао књигу близу м. Љубостиње 224. — запопио се у Рил. ман., 5740. — Види: Николић, Обрадовић.

Достонић, парох Витојевачки 3944.

Дофијар (дохијар), в. Ананије, Лазаревић Силвестар.

Драган, даскал, писао књигу у Новом Селу Чардаку 1130; приложио књигу м. Хиландару 1159. — помен 3636.

Драва, р. 5148, 5150 nota.

Драгана, кћи Радивојева, умрла 380. — помен 5636.

Драганова матер, прела конце за повез књиге 35.

Драгац, в. Тихмилић(?)

Драгаш Константин, умро 5009.

Драгћ (Драгија?) поставио камен оцу 4751.

Драгија, помен 1375. — Види: Бајић.

Драгилех(?) Драго Лачанин, (Драголачанин?) гроб му 4751.

Драгило, в. Милетић.

Драгина, звана Витослава, кћи Угљеше Ненадића, гроб јој 143.

Драгић, гроб му 4784. — посекли га Турци у Београду 3972, 5527. — (Драгич) крстјанин 178. — Види: Бајић.

Драгиша, писао гроб. камен оцу Драгилу Милетићу 4757. — умро 5657. — Види: Видојевић.

Драгишић Веселин, сведок прилога 1686. — **Вујин** (Вућн), ђак, гроб му 4843. — **Цвиетко**, гроб му 4840.

Драгљевци, с. 1412.

Драго .... гроб му 830.

Драго, помен 4588.

Драгобрат, в. Десисалић.

Драговић, ман., 3247; приложене му књиге 4342, 4343.

Драговићанин Василије, наречени **Стефан**, јером., из м. Грабовца приложио књигу у м. Ораховицу 1671. — **Стефан**, игум. оковао крстове, кандила и јеванђеље 5693 (претходни?). — **Максим**, јером., његова књига 4529.

Драгоје, ђак, писао гробни камен 4732. — Види: Бајић, Тупковић.

Драгојло, поп, ктитор пописа цркве Климентице у Мостаћима 1146.

Драгојловић Степан, приложио слику (м. Сутесци?) 1104.

Драголачанин, в. Драгилех.

Драгољ, поп, в. Василије презвитер.

Драгољевић Никола, писао гробни камен 4733.

Драгоман, сирак, писао књигу за м. Студеницу 28.

Драгоман, в. Поповић Ђорђе.

Драгосављевић Михаило, умро од куге 3228.

Драгослав, жупан, држао Злетовску хору 56. — казанац у Сушици 34; исти: — Јоан, велики казанац, са женом Јеленом и децом Станишом и Аном, подигао храм богород. одигитрији у с. Мушутишту 47. — поп од Говрљева купио књигу 340. — неки, 5548, 5549, 5552, 5553, 5555, 5556. — Види: Тутиц.

Догоч(е)во, с. 5689.

Драгош, јамачно стројник цркве босанске 178. — крстјанин 178.

Драгул, ђак од Каменог Поља, писао књигу у св. Тројици код Враце 937.

Драгутин, Стефан, краљ, Неманић, *Теоктист монах*, 24, 5543; имао свађу с братом Милутином 52; лик му 5088; зидао м. Рачу 3711; умро 5007, 5018; лик му 5088. — поставио гробни камен на брата Мојсава Прпковића 4729. — из с. Конича, пренео књиге из разорене Студенице 5727. — помен 4256.

Драгутиновић Јован, из Карловаца, родио му се син 2558.

Драгуша, с. 2625.

Дражановац, с. 2625.

Дражета, крстјанин 178.

Драживојевић Милтен, жупан, умрла му кћи 176.
Драјко, писао књигу 4219, 4220. — (поп?) 4655.
Драјчин, поп, сведок продаје 340.
Драколичић, в. Марковић Симеон.
Дракуо, помен 1697.
Драм, (мера) 504, 557.
Драмешина, 4419, 4737.
Драч, град, 89; примио га цар Бајазит 5204; грађен 5236.
Драча, в. св. Никола.
Драчево, в. Козма и Дамјан.
Драшков Андрија, сведок деобе 2181.
Драшковић Дабижив, гроб му 4733. — **Павле**, војвода, ктитор м. Пиве 1177.
Драшчић Радивој, гроб му 4885.
Дрѣвѣн, ту ман. св. Јелисеја 71.
Дрека, помен 5808.
Дреница, в. Арханђел.
Дреновица, ман., храм рождаства богород., ту писана и приложена књига 4236.
Дрекаловић Лазар, Куч. поп 3459; његова књига 3445; биће исти, Лако, 3468. — **Дрехаловић Григорије**, од Кастриотовића, архим. Нишки и егзарх трона српског 3160, 3271, 3272, 4559.
Дреница, нахија 1219; 2984.
Дреновац, ман., храм св. Ђорђа, у Славонији, приложена му књига 3287.
Дренопоље, в. Једрене.
Дрехач, в. Заступ.
Дрина, р. 113, 463, 468, 555(?) 628, 3711, 3871, 3912, 5511, 5591.
Дрлак, 1556.
Дрманица, с. 1034; в. Арханђел.
Дрниш, 2438.
Дробњак Бран, гроб му 4764.
Дробњак (-аци), крај и племе 1635, 1939, 2078, 3826, 3674,, 3575, 3840, 4076, 4094, 4130, 5535, 5361, 5719.
Дробњаков, унук в. Дабижив.
Дронца, (?) приложио књигу м. Маржићу 1817.
Дрстар, град 906.
Друго, в. Рондовић 5533.
Друмце, с. ту храм св. Николе 5603.
Дуб, с. 2347.
Дубица, био рат, 2668, 2669, 3701; узели је Немци 3602, 3607, 3645, 3651.
Дубница, 1934.
Дубњевић Вукш, гроб му 4851.
Дубовљани, (у нах. Ријечкој) подигли цркву св. Николе 2403.
Дубово, в. св. Никола.
Дубоки До, имање прив. у Самобору 5874.
Дубоко, 231.
Дубочица (Дльбочица), с. 166. — „земља“ (крај) 484; в. св. Никола. — ман. храм св. Николе, на р. Техотини, сазидан и пописан 648; пописане двери и иконе 1753, 1754; направљен крст на дверима 1117; ту писане књиге 889, 892; његова књига 4346; 3028, можда и 1267.
Дубраве, 4069, 4809.
Дубравица, 1795.
Дубровник, 385, 1267, 3881, 3883, 4097; 5210, 5778; овладали њиме Французи 3882.
Дувно, 4296.
Дувњак Лазо, откупио антимис 3011.
Дуга, ман., 4077. — црква у Братожинћима, храм успенија, дате јој књиге 3087.
Ду́ге, две пружиле се на ведром небу 1698.
Дужд, (дукс) умирио се с Турцима 5212, 5214. — Види: Грити Андрија, Лунардо Лордан; в. принцип.
Дука, в. Андроник, Вуковић.
Дукађин, 4086.
Дукат, 585, 588, 940, 1240, 1518, 2631, 2632, 2768, 2770, 2779, 2885, 3062, 3897, 4246, 4343, 4400, 4412, 4442, 4563, 4584, 4593, 5719, 5861, 5925, 5960; — крменцлије 2998; вредност 3906.
Дукатић турски, 5442.
Дукић Атанасије, од с. Бање нах. Крагујевачке, откупио јеванђеље Арилљу 3869. — **Лазо**, узео наслеђе од својих стричева **Теше**, **Станише**, **Мића** и **Тривка**, у Самобору 5855.
Дуко, умро 1625.
Дукоје, помен 1697. — Види: Којиновићи.
Дукс, венедитски 5810; — (Савојски) в. Јевђеније.

Дулаћ Петар, ктитор оправке м. Завале 2354.

Дуљевац Михаил, игум. м. Дуљева, поклонио књигу 3615.

Дуљево, ман., храм првомученика Стефана, оправљено. 2163, 2164, 3568, 3615.

Дунца(?) в. Трокосић.

Дунав, (Дунај, Дунавска река, Истрос) 250, 360, 388, 730, 731, 758, 759, 768, 812, 860, 888, 995, 1616, 1871, 1893, 1934, 2025, 2054, 2102, 2142, 2197, 2222, 2223, 2305, 2725, 2815, 2840, 2864, 3373, 3818, 3875, 3891, 3912, 3959, 5207, 5305, 5371, 5375, 5452, 5458, 5476, 5480, 5590, 5756; потопило Немачку, Београд и Каравлашку 3354.

Дунета Никац, ктитор цркве у Дубову 2403.

Дупиљанин Марко, ударио на Турке у Цр. Гори 2180.

Дупница, 2549, 2709, 4601. — јепархија 5612.

Дуран, в. Илин.

Дурмиш, алај-бег 2001.

Дучер Ристо, купио књигу 5915.

Дучић Симеон, поп, и синови му **Иво** и **Јово**, приложили књигу м. Циви 1689.

Душан, Стефан IV, (Стипан) краљ и цар српски, какав је изгледао 89; као млади краљ за живота очева победио и разагнао бабуне 55; са оцем зидао и пописао м. Дечане 63, 92, 96; поклонио крст Дечанима 93; зидао ман. св. Арханђела у Призрену 90; подигао храм св. Тројице у с. Вуковцу на Морачи 3636; сазидао м. Крупу 3552, 3782; освојио градове Костур, Канину и Београд 85; границе његове државе 89; одвргао му се Бер 97; писана му књига 89; његов законик 1879, 4940 до 4942; умро 111, 5006, 5021, 5141; лик му 5104, 5108—5110; житије му писао патр. Пајсеј 4310; разно: 60, 62, 66, 68, 69, 71, 72, 75, 84, 87, 94, 97, 102, 103, 105, 106, 109, 109, 120, 188, 200, 4955, 5589.

Душко, граматик, писао књигу у Ловечу 5705.

Ђ.

Ђаковић Бијеле, откупио књигу од Турчина и приложио св. Илији на Илијину Брду 4143. — **Исаија**, митроп. Јанопољски 2152; постао архијеп. 2161, 2185; био у Бечу и добио за Србе диплому 5488; штампао у Бечу антимис 2190, 2528 etc., и плаштаницу 2188, 2189; умро у Бечу и сахрањен у Крушедолу 2188, 2214; 5489.

Ђаково, (у Албанији) 713. — с. 5612.

Ђакус, с. 2625.

Ђан-бег, 4138.

Ђачић, неки писао књигу 4187.

Ђеки(ћ) Благоје, из с. Брестова приложио књигу у цркву Врућицу 4327.

Ђеласије (Геласије) игум. св. Николе (Лапушан. у окр. Тимоч.) 390.

Ђемановић Томаш, сведок зајма 4577.

Ђенадије, митроп. 317. — митроп. под кога је потпадало село Поповљани у Ст. Србији 1178. — игум., умро 326. — игум. м. Введења (око Софије) 732. — старац м. Ватопеда 5572. — јером. м. Крупе, обновио ћелију 3835. — параекл. од м. Милешеве, штампао књигу у Млецима 486. — јерођак. Светогорски 3705. — монах Светогорски 5653. јером. м. Црнбине Главе 4427. — од Троноше(?) договорио се да гради нову цркву на старом Црквишту на Троноши 602. — Види: Ћириловић.

Ђенерал, в. Баденски Лудвик, Ватлет, Вишњевски Феодор (Теодор), Владиславићи Емил и Феодор, Колоредија, Мерцилије, Микашиновић Михаил, Михаљевић, Нарышкин, Примо, Сигентал, Стојанов, Фојит, Хајстер, Хелфрих, Червенка, Штрасолдо.

Ђенералат Вараждински, побунили се војници 3091, 3092.

Ђерасим, патријарх Пећки, наредио да се пишу књиге 720, 725, 751: разно 742, 781, 785. — митроп. Зетски, писао књигу у м. Шудикови 704. — еписк. Нишевски, његова књига 1402. — митроп. Ужички, Ваљев. и Шабачки 4016, 4035. — влад., митроп., Захумски. Херцеговачки, посветио вл. Саву Црногорског 1985; наредио да се пише књига 2242; разно 2156, 2216, 2243, 2268, 2273, (исти, или други) 2603. — егзарх Осечки, приложио књигу у В. Ремету 3223. — архим. м. Врдника, поклонио књигу 2903. — архим. м. Девича, био у м. Рилу 5833; јамачно исти као игум. 2985, 3115. — архим. и игум. м. Хиландара, умро 3188. — игум. (неког ман.) 5562. — игум. м. Вувца 1664; јамачно исти, као проиг., био у Скопљу и добио књигу за ман. 1793. — проигум. м. Добриловине, сведок продаје 2369. — проигум. м. Довоље 2172. — игум. Маркова ман. (св. Димитрија) градио нешто 4626. — игум. м. Милешеве(?) 4553. — игум. св. Николе (Драча) 2641. — игум. м. Никоље, рођен у Коштенићу, убили га хајдуци 3901. — игум. м. Рила 2850; други 5878; трећи 3664; један од њих 5952. — игум. св. Тројице (Плев.) 5519. — игум. м. Хиландара, носио књиге у српску земљу 2414; 2415; други, проигум. обновио храм благовешт. у Хиланд. гробљу 3192. — инок, писао књигу у богород. под Црном Гором (Скопљ.) 216. — монах постриж. Милешевски, писао и приложио књигу м. Бођанима 4256. — јером. писао књигу у ман. Круши 4313. — звани Бугарин, писао књигу у м. Хиландару 241. — јером. писао поменик м. Черепиша 991. — архиђак. радио антимис 2921. — егзарх (? или еклисијарх), приложио књигу м. Косијереву 1496. — протосинђел Самоков. 5776. — јером. м. Бођана 2362. — јером. м. Винче, ископао бунар 731. — јеклис. м. Врањине 5565. — јером. м. Враћевшнице, откупио књигу 1053; други 4011. — јером. м. Девича 2861, 2906 (можда исти са архим. и игум.). — старац м. Липља 999. — јером. (м. Мораваца) сазидао ћелију 3739. — јером. трудио се о писању проскомидије у м. Морачи 1040. — јером. постриж. м. Петковице, умро 3745. — калуђ. м. Ораховице 3787. — духов. м. Равне Реке, трудио се о окову јеванђеља 1574. — даскал у м. Рилу 5749; исти(?) ђакон 5765. — јером. м. Савине 3462. — јером. м. Слепча 1048. — јером. м. Студенице 4718. — јером. м. Трескавца, градио крстионицу 4672. — јером. м. св. Тројице (Плев.) повезао књигу 3040. — поп. м. Хиландара, донео књиге из Србије 2414; биће исти: Ђ. Светогорац и Ђ. Хиландарац, које види. — јером. родом Русин, повезао књигу (у Хиландару?) 2108. — старац м. Хиландара 5008. — монах, Гргур Бранковић, умро у Хиландару 5026, 5146. — јером. м. Шишатовца 3668. — јером. увезао књигу 767. — Види: Говорко, Добриловац, Добрићевац, Ђорђевић Ђорђе, Зелић, Милић, Рапавац, Светогорац, Студеничанин, Хиландарац.

Ђервасије, игум. м. Хиландара наредио да се пише књига 59. — јером. писао књигу у м. Хиландару 50 (можда претходни?). — јером. м. Милешеве 4629. — од м. Трескавца, градио крстионицу 4672. — јером. од м. Црне Реке, умро 5692. —

Ђердап, 5450.

Ђерман, патр. Јерусалимски 494. — игум. м. Сопоћана, наредио да се пише књига 456. — игум. (претходни?) наредио да се пише књига 471. — писао књигу у м. Милешеви 5543. — хаџи, протосинђел 4624. — монах, подигао храм Преображења (Зерза) 200. — инок. подигао м. св. Стевана код Алексинца 196. — ђакон м. Бођана 2362. — иконом м. Лесновског 56. — Види: Вучковић.

Ђеро, в. Матић.

Ђика Андрија, из Земуна 5492.

Ђина, обновила књигу цркви Јеловичкој 2597.

Ђоковић Акан, приложио књигу св. Ђорђу (Добриловини?) 3616.

Ђолнич Велимир, с браћом сазидао

храм св. Петра и Павла у с. Попама у Херцег. 1453.

Ђора, из Брезнице (кнез), други из Батужнице, трећи из Расохаче, и четврти из Рожине, јемци 2625.

Ђорго, из Баланице, јемац 2625.

Ђорђе свети, узели га Турци 246. храмови: у с. Ајдановцу код Прокупља пописан 374. — у Бањанима, оправљена књига 2445. — у с. Бањи 5603. — скит у Бањи код м. Раче, ту писане књиге 1632, 1636, 1658, 1825. — у с. Бастаји у Славонији, пописан 3555. — код с. Главата, Грбаљ, прављен иконостас 2571. — у Горажду, подигнут 308; покривен 3487; ту писана књига 555; ту штампане књиге 463, 468, 469, 5590; приложене му књиге 1726, 3497, 3696; антимис 3557; његова књига 3697. — у Горњем Битињу приложена му њива, воденица и ливада 827; уписани образи 4651. — у с. Дивцима, изгорео 3650. — у с. Жуњевићима 5615. — у с. Крушевици, ту писана књига 462. — на Лесновском метоху званом Шибин, подигнут 597. — на Лиму, у Хасу, његова петихлебница 3802. — у с. Лукавцу Великом, приложена књига 1410. — у Љешевићима, писано темило 4668. — између Врана и Матагужа, приложена му књига 2918. — у Нагоричину, подигнут и пописан 41, 51. — у Новом Саду 3010. — под Острогом саграђен 2416; спаљен 3345. — у Подгорици, његова икона 3182. — у Превишу у Дробњацима, саграђен 3725. — на Смон(к?)овићу, приложена му књига 3466. — у језеру „у Стругах“, ту писана књига 812. — у Темској, код Пирота, грађен, пописан, опустео, оправљан 723, 1511, 1964, 5736, 5793, 5794. — у с. Хаџару, приложена му књига 5663. — пирг у м. Хиландару 2414, 2415. — ћелија на Св. Ани, ту писане књиге 1635, 1714 (в. Св. Ана). — *неодређено где:* ту живео будимаљски јепископ (Ђурђеви Ступови?) 1029. — ту писана књига 896. — приложена књига 1802. — (око Софије) приложена му књига 1375. — за њега освећен антимис у Пакрацу 3357. — (Добриловина?) приложене књиге 2139, 3916; антимис 4593. — (Горажде? Враћевшница?) ту писана књига 5613. — Види: Бела, Боговођа, Вољавча, Враћевшница, Грубишничка црква, Добриловина, Дреновац, Зограф, Каменица, Ковачевац, Ксеноф, Ломница, Маржић (Ораховица), Нова Црква, Полошко, Рујанска обитељ, Руновића црква, Сухи Иљјак.

Ђорђе, митроп. Сегедински, наредио да се пишу књиге и приложио их у свој постриг св. Петку под Цером 741, 742, 756. — митроп. Нишки 2676. — јером. *Марковић, Дедчић,* м. Добриловине дошао са петорицом братије и обновио м. Николу 3902; као архим. и хаџија умро 3797, 3906; 3907. — игум. м. Ластве, сковао петихлебницу 2678. — игум. м. Ораховице 1656. — игум. м. Петковице (код Шишатовца) 2532. — игум. м. Раковца 2295. — игум. м. Ступе 1202. — проигум. м. Требиња саградио двери м. Савине 2114; можда исти: **Требињац**, сковао крст 2170. — постао игум. м. Фенека 940; 4984. — игум. м. Хиландара 1792. — игум. м. Хопова 1022. — зограф, пописао м. Враћевшницу 2699. — пописао м. Ломницу 975. — зуграф од Хиландара, пописао м. Морачу 1039. — јером. писао књигу у св. Арханђелу на Тари 837, 922. — јером. писао књигу у Врднику 806. — поп, писао књигу у Руднику 4218. — писао књигу 902. — анагност, писао књигу 4193. — капоноша, писао књигу (в. Допуне) 2311. — писао књигу 4176. — кожухар, купио и приложио књигу св. Арханђелу у Осиковици 1552. — мајстор, оправио књигу у Вел. Ремети 30_6; други, 5772. — кал. м. Добриловине 1905. — и **Ана**, ктитори пописа м. Ковина 3255. — *Јанов* син, са супругом **Зором** и сином **Манојлом**, основао ман. Крепичевац 5971—5973. — јером. м. Крушедола 2684. — брат Николе Пешића, ктитор м. Лесновског 597. — јером. св. Николе у Јежевици 1282. — поп, приложио књигу св. Николи у Сланкамену

388. — од Црвеног Брега, поновио књигу у там. цркви св. Николе 4396. — — јером. обновио књигу м. Ораховици 2288. — поп од Призрена, његова књига 4505. — кал. м. Раванице 1944. — поп од с. Белчина, приложио књигу м. Рилском 5954. — монах, са сином и синовцем подигао и пописао препрату м. св. Тројице (Плев.) 835; слика му 836. — повезао књигу у м. Тројици (Плев.) 2681. — ктитор ман. Хопова 724, 4570. — Србин, синод. поп, приложио књигу м. св. Тројици (Плев.) 3731. — јером. м. Хопова(?) 2311. — презвитер, звани Брзе поп 4655. — презв. звани поп Радослав, у Свраљигу, писана му књига 25. — син попа Вука 517. — свештенојереј, купио књигу 2408. — поп, његова књига 2140. — даскал од касабе Карлова дошао у Рилски ман. 5817. — звани *Коста*, Војихнин син, а Утехов брат, гроб му 137. — унук Ђурђа Балшића од кћери му Јевдокије 216. — син Живка Хајдаровића 2332. — оклеветао попа Стојана 3772. — обновио књигу 491. — пошао у Млетке 2833. — гроб му 4908. — помен 597, 2644, 2769, 5800, 5801, 5806. — Види: Аргирп, Берић, Бранковић, Димитријевић, Добриловац, Ђорђевић, Кастриот, Лацковић, Марковић, Милевић, Митрофановић, Пековић Радов, Пешика, Поповић, Продановић, Радослав, Рацковић Давид, Савић, Сандић, Стефановић, Требињац, Ћелош, Црнојев ћ, Хаџи-Дамјановић.

Ђорђевић Бадовински, поп, дошао да попује у Коморан 2618. — **Димитрије**, пуковник, гроб му 4112. — (Ђурђевић) **Ђорђе**, у калуђерству **Ђерасим**, јером. м. Вољавче, оправљао је, бежао у В. Ремету и враћао се 3586, 3604, 3627, 3684, 3685. — **Јевта**, из Шида, ктитор Јазка Новог 2913. — **Јован**, јеписк. Осечки наредио да се пише, књига 2964; јеп. Карансебешки, Вршачки, Логошки, Белоцркванскп, Паланачки, Мехадијски, Хоршавски, и проч. обновио Крушедолско писаније 3097; приложио иконе м. Крушедолу 3034, 3036; приложио књигу м. Дечанима 3165; подигао гробницу Арсенију IV 2960; разно 2878, 2944, 2948; митроп. Карловачки. штампао антимис 3356—3359; осветио ант. 3347; његов врг 3348; 3365, 5489; гроб му 3349. — **Јован**, архим. Дечански и егзарх Пећки 2912. — **Јован**, архиђакон Крушедолски 2890. — **Јован**, Сегединац, ученик покровобогородичиних школа у Карловцима, умро 2874. — **Јован**, синовац Пазарског влад. Јанићија, гроб му 3560. — **Мојсеј**, архим. м. Студенице 1874. — **Павел**, ђакон, 2765, 2874. — Види: Љубибратић Василије.

Ђорђић Симеон, даскал, писао књигу у Сарајеву 3516.

Ђорђо, в. Апостоловић.

Ђорко, из Смрдића, јемац 2625.

Ђука, приложник 3181. — Види Кричић.

Ђукин Војин, ктитор цркве у Пелипову 2347, 2348.

Ђуков Вуко, ктитор цркве у Пелипову 2347.

Ђула, узета 664, 665.

Ђумрук, заведен на шљиве и на вино 3653.

Ђур, (Janok. Раб) град, био бој 860; били под њим Турци 1890; 1020, 2041, 2440; ту писане књиге 2623, 2640, 2763, в. св. Никола.

Ђурь, гроб му 4841.

Ђура, (в. Ђуро) поп из с. Љубижде, повезана му књига 5621. — владикин, приложио књигу благовештењу у Јањеву 754. — туфекџија, из Прокупља, јемац 2625. — гроб му 4856. — помен 2061. — Види: Храбрен.

Ђура, кћи Станимира Чочића 433.

Ђурађ, деспот, *Смедеревац*, ступио на владу 250; сазидао Смедерево 253; ктитор ман. у с. Брезовцу код Аранђеловца 3688; узео му цар кћер 5168; предао Турцима Ждрело и Вишесав 5193; дао грамату м. Крупи 3783; наредио да се преведе књига 262; биле његове књиге 1347, 5654; разно: 223, 264, 266, 274, 282, 283, 291, 295, 297, 299, 311, 312, 317, 320, 321, 412, 786,

3553, 5194, 5565, 5569, 5653, умро 5570. — деспот, в. **Максим**. — кнез, ктитор оправке м. Каленића, 3281, 3282. — протопоп Сланкаменски (в. Ђорђе поп) приложио књигу м. Хиландару 416. — помен 5808. — Види: Балшић, Зубовић, Јеврем, Репош, Страцимировић, Црнојевић.

Ђураш, в. Вранчић, Максим.

Ђурашин, в. Маргетић.

Ђурашовић Гаврил, од Цеклина игум. св. Николе (Врањина?) наредио да се препишу хрисовуљи 2389.

Ђурђеви Ступови, у Будимљу 10. — код Н. Пазара, одатле отишли калуђери у Градац 805; приложена им књига 1535; разорени 1918.

Ђурђевић Вукобрат, гроб му 5966.

Ђурђија, помен 4489.

Ђуревац, с. 2625.

Ђурен, в. Вукшић.

Ђуреновица Стана, гроб јој 4871.

Ђурин Милутин, ктитор живота Сарај. цркве 1830. — **Нико**, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Ђурић Благоје, ђак, 3429. — **Јосиф**, 2251. — **Јанићије**, игум. м. Довоље, отворио је после запустења 3930; приложио књиге 3931—3933; умро 3949. — **Пантелија**, из Чајнича, ђак из св. Тројице (Плев.) његова књига 3985, 3986. — **Пахомије**, игум. м. Довоље, донео књиге из Шумадије 4033, 4034; приложио књигу богород. успенија у Сељанима 4140; донео књигу у митрополију у Пријепоље 4072; 4054, 4057, 4126, 5519. — **Софроније**, с браћом **Николајем** и **Крстом**, приложили полијелеј у м. Савину 4042.

Ђурићи, в. Вуковић Божидар.

Ђурицка Река, с. 3069.

Ђуричић Никола, сведок на суду 3767.

Ђурко, поп, његова књига 2140; поклонио књиге 4544. — искупио се од Турака 1344. — родио се 1885. — обер-капетан у Коморану 2618.

Ђурковац, с. 2625.

Ђуро, ктитор св. Николе у Шишову 81. — поп, купио књигу 585. — писао приложнике у поменик Завалски 1943. — ковач, приложио књигу м. Драговићу 4343. — калфа, с мајстором градио крст 1842. — откупио књигу 4093. — Види: Антов, Бајић, Билић, Вуков, Вукшић, Греговић, Деспот, Иванов, Јанков, Јовов, Кордић, Љубавић, Маринов, Михаиловић, Николић, Перов, Радинов, Радов, Слијепчевић, Стефановић, Стјепов, Чобов.

Ђуров Иво, Јово, Нико, Перо, Раде и **Стјепо**, ктитори цркве у Пелинову 2347. — **Еко** (Јеко), прокарадур 3071. — **Јоко**, прокарадур 3246.

Ђуровић Михаило, гроб му 3969.

Ђурска црква, в. св. Никола.

Е.

Е — в. је.

Ева, помен 2061.

Егзарх, в. Арсеније, Василије митрополит, Гаврил, Димитријевић Софроније, Добриловац Ђорђе, Добрнац Леонтије, Ђерасим, Зорић Мелентије, Ђорђевић Јован, Дрехаловић Григорије, Јевстратије, Јевтимије, Јовановић Вићентије, Јовановић Лаврентије, Јосиф, Максим, Милетић Петроније, Михаиловић Јанићије, Ненадовић Павле, Никола, Павловић Никанор, Пајсеј, Петровић Василије, Саватије, Силвестар, Спиридон, Софроније, Стојанов Јосиф, Христофор.

Егрибогаз, примио га цар Мехмед 5200.

Екатарина, царица руска 2817, 5340. — деспотица, створила митру 287.

Екмекџија, в. Дабо, Обрен.

Елба, 5424.

Ел-емин, пописивао турску државу 1371.

Елчија, седмирица дошли у Карловце

да утврде мир 2066—2069, 5290. — Види: Марцилије.

Емил (Јефим), в. Владиславић.

Емин-паша, в. Тахирпашић.

Ендек, ударио на њ Сећир-бег 5367.

Енохијар, в. Дабижив.

Епактит, в. Антоније Рафаил.

Епирски предели, 4043.

Ердељ, 1304, 5841; до Тисе заузели Немци 5290.

Ерцхерцог, в. Фердинанд Карл.

Еснафи, в. руфет.

Еуфрат, 5573.

Ж.

Жагар, номик, умро му син Тодор 158.

Жанкуртаран, 1940; дошли ту калуђери м. Шишатовца са моштима Ст. Штиљановића 1963, 2047.

Жарко, гроб му 4787.

Ждрело, град 250; узели Турци 5193. — на Млави 1199. — у Пећи 55; ту писана књига 54. — (Ждрнјело) прив. имање у Самобору 5874.

Ждрелник, 4347.

Жеглиговац Константин, погинуо 5165.

Жиглигово, 34; пленили га Турци 413.

Жеглиговски предео, 344, 5575.

Железнац, 522.

Железник, ман., храм св. Николе, ту писана књига 402.

Женерал, в. Ђенерал.

Живадин, мајстор, обновио Манасију 3878. — из Бајчинца, јемац 2625.

Живан, ђак Жички 4659. — ћурчија из Прокупља, јемац 2625. — Види: Вилатовић, Кузмић, Николић, Хајдаровић.

Живана, помен 3697, 3698. — Види: Теодор.

Живанић Алексије, из Вел. Радинаца, ктитор пописа цркве 3639.

Живанов, в. Радичевић Павао.

Живановић Аврам, парох Земунски 5492. — **Константин**, игум. м. Бешенова 3569. — **Радак**, гроб му 3311.

Живко, поп, штампао књигу у Мркшиној цркви 656. — ктитор св. Ђорђа у Ајдановцу 374. — презвитер, први ктитор Јашуњског ман. 574. — ђак, запопио се, отворио м. Довољу и пoградио ћелије 4147. — поп, његова књига 1219. — платно крст 1720. — презвитер 1703. — тужчија(?) из Вакшанске вароши, сведок прилога 5686. — из Губетина, јемац 2625. — од села Добрцића, умро 5603. — презвитер од Осојан(?), његова књига 5643. — од Поличинца, јемац 2625 — помен 5791. — Види: Марковић, Пахомије, Хајдаровић.

Живковић обрштер 5458. — **Атанасије**, јеписк. (Пакрачки) 3438. — **Нестор**, прота Будимски 3384. — **Сава**, свештенојереј, саћеларије од Призрена, био на служби у м. Дечанима 3679; донео књигу св. Николи у Призрен 3703; његова књига 3680, 5895. — **Самуил**, јером. м. Крушедола, гроб му 3576. — **Синесије**, (зове се и Живановић) јеп. Арадски, Великоварадски и Халмаћски 3007, 3072. — **Ћирил**, јепис. Пакрачкославонијски и генералата Вараждинског, осветио антимис 3357, 3583, 3613, 3690, 3752, 3762. — бискуп (Ћирил или Атанасије) приложио књигу цркви Костајничкој 4501. — протосинђел, настојник м. Гргетека, купио књигу за ман. 2564; 3502.

Живојиновић Дионисије, архим. м. Бездина 3194, 3426. — **Радосав**, сведок разграничења имања м. Вољавче 3412.

Жигмунд (Жикимонт) **Август**, краљ пољски 622.

Жигола, с. 2625.

Жика, гроб му 3457.

Жито, јевтино 5773. в. цене.

Житомислић, ман., храм благовештења, на реци Неретви, оправљен 927; пописан 986; пописан иконостас 2203;

глобљен од Али-аге Сточевића Ризванбеговића 4069; ту писане књиге: 996, 997, 1000, 1004, 1054, 1067, 1068(?), 1094(?) 1280, 1287, 1309(?) 1441(?), 1450, 1451, 5633; приложене му књиге 1071, 1255, 1340, 1497, 1551, 1701, 1923 до 1925, 1926, 2173, 2742, 2927, 3448, 5660, 5675, 5729; кадионица 1307; појас 4713, скована петихлебница 1831; грађена палоња 2008; оковано јеванђеље 1939; његове књиге 1472, 2262, 2510, 2512, 2554, 2629, 2803, 2806, 3732, 4064, 4353, 5658; разно 1258, 1749, 2628, 2803, 3004, 3683, 3746, 3942, 4682, 5673, 5824.

Житомислић Јанићије, јером. умро у Мостару 2592. — **Симеон**, продао књигу 1779. — Види: Христофор.

Житомислићанин Гаврил, поп, писао књигу у Хиландару 1651.

Житорађа, с. 2625.

Жича, била пуста, покривена 2543; 4022.

Жлнак Стефан, војвода, гроб сина му Михаила 4921.

Жљтица, новац, 1049, 1666.

Жојка, помен 5808.

Жудивић Гаврил, родом Херцеговац, капетан на Голупцу 5371.

Жуњевиће, с. ту храм св. Ђорђа 5615.

Жупа, в. Вранеш, Лаб, Сарımешево, Требово, Црна Стена. — село, 3364, 3855. — ман., храм св. Луке код Никшића, приложена му земља 1095, 1096; приложена му књига 2596; кандило 3216; за њега писана књига 1714; његове књиге 2424, 4382, 4383; разно 371, 2388, 2841, 2852, 4383.

Жупан, в. Вратко (Чихорић), Вукан, Вукашин, Гергина, Драгослав, Драживојевић Милтен, Јован, Јуроје, Крпле, Маљен (Миљен?) Никола, Првослав, Прибилш, Привил, Радан, Ропа, Чихорић Ненац, Шарбан.

Жупановић Павле, гроб му 4805.

Жупљанин Аксентије, продао књигу 2885. — Види: Радовић Никола.

Жљгр, в. Жагар.

З.

Забит, в. Кучевић Курт-ага, Сали-ага.

Забрђе, 165; — у Б. Которској, ту у капели грађен крст на иконостасу 3058.

Забунов Мита, гроб му 3963.

Забуче, 5371.

Завала, ман., храм ваведења, пописан 1069; прекривен 2354; обновљен 3233; саграђена чесма и две чатрње 4576; ту писана књига 5950; приложене јој разне утвари црквене 2589, 2875, 3232, 3317—3319, 3452, 3475, 4354, 4654.

Завалац Гаврил, даскал, продао књигу 1833. — **Разарије** (Азарије?), проигум. његова панагија 855; упореди: Азарије.

Завидин син, в. Мирослав.

Завој, с. в. Арханђел.

Заврш, с. 5519; в. св. Никола.

Загоранин, поп у Сушици, писане му књиге 34.

Загорац, в. Браћновић.

Загориче, с. 1520.

Загорје, 89, 903, 4043, 5648.

Загреб, 3671.

Загул, с. 1635, 5717.

Загуровић Јеролим, властелин из Котора, штампао књиге у Млецима 682, 683, 685.

Задар, 2924; војевали Турци 1431.

Зајимова џамија, ударио у њу гром 3772.

Занети Камило, штампао књигу у Скадру 638.

Западне земље, 20. — стране 50, 662, 1030, 2058.

Запорожје, 3581.

Запреворје, земља ман. Мораче 1325.

Зарић Јован, ђак, 4642. — **Јосиф**, приложио антиминс св. Николи 2466. в. Захарић.

Засавица, р. 3927; ту се ушанчили и изгинули Срби 3912.

Заслонски Исаија, начелник ман. Сувимовског Сосницког приложио књигу у м. Крушедол 2436.

Заступ, Дрехач, ман., храм св. Николе, ту писана књига 5600; пошто је запустео књиге му, до поновљења, пренесене у Бело Поље у цркву св. Николе 2489.

Зафир, ортак, дошао у ман. Рилски 5733.

Захарија, митроп. Дечански 4067; умро 4073. — митроп. Призренски(?) 5638. — митроп. (Скопљански) 3640. — митроп. Смедеревски 656. — из Лахче, игум. м. Благовештвња (Руднич.) писао књигу 2559, 2560. — игум. м. Варовитца 1322, 1323, 1327, 1328. — игум. м. Винче Нове 1513. — игум. м. Влакче, трудио се о подизању храма 1582. — проигум. м. Дечана био у Будиму 1731. — игум. м. Дечана страдао од Турака и умро 1935; други 3928. — игум. м. св. Ђорђа у Темској 723. — игум. м. Ниве 2122. — игум. (м. Тројице, Плев.?) 899. — игум. (св. Тројице или Ораховице?) 981. — игум. м. Ораховице 982, 1046, 1047. — игум. м. Папраће, његовим настојавањем створен ћивот 780. — јером. писао књигу у св. Ђорђу (у Горажду?) 5613. — старац, почео да пише књигу у м. Јаску 734. — писао књигу у м. Милешеви 1133; биће исти 1247, 1264. — јером. писао књигу у м. Трескавцу 2234. — — јером. писао књигу у м. Фенеку 635. — духов. м. Добриловине 854. — јерођак. м. Крке, писана му књига 881. — јером. купио и приложио књигу м. Куманици 934. — духовник, приложио књигу м. Ораховици 1238. — јером. створио ћивот м. Папраћи 780. — ђакон из м. Раванице ишао у Москву 1984, и донео књигу 1998. — духов. м. Плеш'и . . . 4292. — јером. приложио књигу м. Пшинском 4261. — клисар м. Рилског 5749, 5750. — јером. св. Тројице (Плев.) 1999. — поп од Хиландара, његовим трудом написана књига 1373. — даскал Св. Горе, продао књигу 1666. — затворили га и глобили Грци у Кареји 1458. — поп, поновио књигу 4488. — Види: Бешић, Возућан, Добрићевац, Ивановић, Орфелин, Прибојевић, Савић.

Захарић (в. Зарић) **Тодор,** 4624.

Захумљани, 1467.

Захумија, (Захльмија, Захолмија) 55, 621, 1340, 1573, 1613, 3935.

Збор, светих отаца у Св. Гори и њихов суд 21.

Збореживиц Александровић Михаил, у Володави, писао књигу 622.

Звезда репата, (чудна), 1637, 1704, 1881, 3748, 5376, 5481, 5871.

Звечан, 66.

Звиздовић Анђео, фра, начинио крст у м. Сутјесци 1358.

Звонар, в. Радоје, Маленић Ј.

Зворник, 2931, 2947, 3603, 3875, 5511, 5920, 5921, 5959.

Зворничка епархија, митрополија, јепископија, 1168, 3711, 5904, 5910, 5911. 5914, 5922. — **нахија,** 3871, 4028. — црква, њене паре 5925—5932; градила се 5930.

Здравко, гроб му 3947. — Види: Јовичић.

Здравковић Милија, оборкнез Ресавски, његовим настојавањем обновљена Ресава 3834. — **Милосав,** кнез Ресавски 4028; биће исти *Милисав*, 5982.

Зебинац, биће погрешно место Требињац (у лигатури *тр* личе на *з*) в. Саватије митроп. Херцеговачки 1995.

Зелић, ђакон, долази у м. Житомислић 3746. — **Герасим,** архим. м. Крупе, викарије генерале, 3530, 3798; донео у м. утвари 3593, 3594; градио двери 3611.

Зелић (?) секао гробни камен Стани Ђуреновици 4871.

Земље, расуте 5690, 5691.

Земун, ту писана књига 2764; био пожар 5485; направљене цркве 5386, 5393; ударио гром у катол. цркву и упалио је 5403; разно: 3250, 3334, 3388, 3473, 3773, 3891, 3918, 3961, 5385, 5388, 5398, 5404, 5409, 5413, 5421, 5428, 5429, 5433—5451, 5456—5458, 5461 до 5466, 5473, 5478, 5485, 5487, 5491 до

5493; в. Арханђел, богородичини храхови, рождаство; св. Никола.

Земунска горња варошка црква отворена 5438. — контумацка, почела служити 5466.

Зеновић Максим, игум. м. Градишта 3693.

Зерза, ман. в. Преображење.

Зета, 382; ударили на њу Црногорци 5364.

Зетска област, 19. — **митрополија,** 353. — **страна,** 7.

Зец Цвија, поп од с. Лисе, служио м. Ковиљу 5957.

Зидари (мајстори), в. Боровић Раде (протомајстор), Ваповари, Вита, Вукадин, Јоханес Вилхелм (палир), Живадин, Михаиловић Мартин, Навар, Немци (немачки мајстори), Новак (дунђер?), Раде (неимар), Раде (дрводеља) ,Сотир, Цинцари из Охрида.

Зима, велика, зла, јака, ледена, љута и снежна, тешка 561, 1010, 1050, 1099, 1149, 1637, 2272, 2344, 2470, 2475, 2790, 2809, 2907, 3618, 5235, 5375, 5418, 5453, 5471, 5480, 5520, 5571; средња 5477; ра̂на̂ 2306; сушна 2331, 3489, 3490; блага, лепа, слаба, 1477, 2907, 2930, 2931, 3249, 3251, 3780, 5459, 5474, 5475.

Зимонић Лука, поп из Гареве, сведок деобе 5855.

Злата, помен 1375.

Златан, мајстор од касабе Карлова, дошао у Рилски ман. 5817. — Церин син, од с. Перипка, повезао књигу Рилском манастиру 5955.

Златановић Јован, из Н. Сада приложио књигу м. Беочину 3598.

Златар (кујунџија), в. Андро (мајстор) Аргири Ђорђе, Вујин, Вук, Десисалич Михаил, Дибац, Дмитар, Ђуро (калфа), Јаков, Иван, Ивановић Стефан, Илија, Јаков, Јанко, Јован, Јовановић, Кондо Вук, Константин, Крунић Илија, Крунић Теодор, Кузман, Лазар, Лазаревић Перо, Маријашевић Никола, Марко, Матија, Милисав, Милић Иван, Милош, Митар, Наун, Недељко, Недељковић Никола, Никола, Николић Живан, Нифун, Павле, Панто, Перо, Петар, Продан, Пролимлековић Нешко, Радич, Радишић Божићко, Радипћ Шимо, Сава, Сладоје, Смедеревац Петар, Спасоје, Стефановић Ђуро, Стојан, Томашевић Никола, Хочанин Јован, Цвејић Маринко, Цветковић Арсеније, Хлаповић Арамије, Цветко.

Златица (новац) 448, 1595, 1953, 2148, 2348, 2606, 3052, 4499, 4593, 5960; вредност 967, 3794, 3902.

Златница, 2860.

Злато, од Самокова, настојавао да се повеже књига у м. Рилу 5661.

Златоје, из Шишмановаца, јемац 2625.

Златоустова ћелија, у ман. Хиландару 1073.

Злетовска земља, 102; хора 56, 75.

Злетовштица, р., ту ман. Пирг 701; 597, 707.

Знаменије на небу 2504, 2752, 3679.

Знепољац, в. Белчић Рад.

Знепоље, хора, 4272.

Зограф (Изуграф), ман. у Св. Гори, храм св. Ђорђа, ту писане књиге 1326, 1329, 1384(?); разно: 640, 1179, 1357, 1492, 1653, 1742, 4355, 4356.

Зограф (зуграф, изограф, иконописац, малер,) в. Андрејевић Андре, Андрејевић Филип, Бачевић Димитрије, Бјелопољац Симо (Симеон Лазаревић), Василије, Гаврил, Гофијен Василије, Давидовић Григорије, Данил, Димитрије, Димитријевић Ђорђе, Димитријевић Рафаил, Ђорђе, Ђерасим, Јеремија, Јован, Калест и Ћирил(?), Коларић Кузман, Лазар, Лазовић Алексије, Лазаревић Симеон, Лацковић Ђорђе, Ликић Стефан, Марковићи Иван и Милија, Марковић Јаћим, Митрофановић Ђорђе, Михаил, Недељко, Нешковић Николај, Никодим, Никола, Орфелин Захарија, Орфелин Јаков, Прва, Петар, Поповић Григорије, Поповић Димитрије, Радослав, Радул, Рајичевић Андрија, Рафаиловић Христо, Симеан (в. Лазаревић, Бјелопољац), Симоин, Соколовић Михаил, Стојан, Страхиња, Суботић Мојсеј, Теодор, Теодоровић Арсеније, Христофор, Чертилевић Грапован Јован, Чешљар Тео.

Зограф Јован, митрополит с братом јером. Макаријем Зографом држали ман. Преображења у Зерзи 200.

Зографац Јевтимије, био у м. Слапцима 1748.

Зојић Теодор, трудио се о жртвенику у м. Добрићеву 5814.

Золн(?) с. 794.

Золота, 2354.

Зонара, преведен 4953.

Зора, пом. 4038. — Види: Ђорђе. Јанов син.

Зорановић Стефан, Раваничанин, био парох у Ледиицима 2776; покалуђерио се и постао игум. м. Врдника 3039; проигум. писао књигу 3240; његови крстови 3019, 3333.

Зорић Мелентије, егзарх Лички.

Зорчић Павле, јеписк. Свидиички и Платенски 1804, 1834. — **Пајсије**, јеписк. влашких синова, вратио украдену књигу у м. Марчу 1674.

Зосим, архијеп. Охридски 1653. — игум. Вел. Ремете 672, 744. — јером. м. Рила 5749.

Зотовић Нектарије, Требињац, влад. (Херцеговачки) приложио икону м. Требињу 2153.

Зочиште, с. ту ман. св. Врачева 5889.

Зрелац Радивој, 4222.

Зрински рат, 5276.

Зрно (Зерно), в. Станков.

Зубовић Ђурађ, подигао камен на месту где је издахнуо деспот Стефан 245.

Зулфакар, паша Фочански, ишао с војском на Колашин 4120, 4121.

Зупци, племе 2131.

И.

Ибар, р. 266, 2294; потопио Карановац 3253.

Ибишевић Јусу-бег, парничио се око воденице с м. Вољавчом 3767.

Ибрахим, султан ступио на владу 1318, 1360; завео нову аспру 1319, 1360; пописивао државу 1371; разно 1353, 1361, 1370, 1404, 1405, 1414.

Ибрахим-баша, био у м. Рилском 5833.

Ивајил, цар бугарски 25.

Ивалић Христа, 3261.

Иван св., црква у Видоњама код Неретве, грађена и поновљена 3180.

Ива, отац Вука Батрићевића 4846.

Иван (Косанчић), бој на Косову 4947. — кнез од Копита, синови му **Јово** и **Милош**, **Перо Николин** и **Стијепо**, писали икону цркви у Његушима 2387. — ђакон м. Враћевшнице 2926. — поп 164 (у тексту погрешно Новак); други 1823; трећи, његова књига 1732. — презвитер поклонио књигу 2940. — мајстор, (златар) оковао крст у Мостару 1530. — крстјанин 178. — син Миховила Баленовића, гроб му 4795. — гроб му 4754; други 4797. — ћурчија из Прокупља, јемац 2625. — помен, 1697, 2646. 2743, 4485, 5902. — Види: Антић, Богдановић, Босанчић, Васиљевић, Вукичевић, Јованов, Калуђеровић, Кастрпот, Коројичић, Марковић, Милић, Мрчић, Павловић, Полубенски, Рашић, Свирчков, Станојевић, Томић, Хреов, Црнојевић, Черновић.

Ивана, приложила књигу у м. Пиву 4415. — помен 2646.

Иванбеговић, в. Бушатлија.

Иванић Мојсеј, јером. м. Каленића, постриженик Студенички 4036, 4044, 4049.

Иванић, град, 3867, грађено темпло у цркви 3583.

Иваниш, син краља Вукашина 187, 5119. — деспот, дед Иваниша Алтомановића 174. — поставио камен оцу 4742. — син Добрила Бобана, гроб му 4894. — (?) **Радоје**, гроб му 4897. — приложио књигу цркви вазнесења у с. Црном Врху 5587. — писао гробни камен (?) 4795. — Види: Алтомановић, Вујовић, Мрђић Милобрат.

Иванко, 207, 208. — ђак 5559.

Иванов Ђуро, ктитор цркве у Пелинову 2347. — **Никола**, сведок деобе 2181. — други, приложио књигу Зворничкој митрополији 5902.

Иванов Ђуро, в. Греговић.

Иванова Вртла, међа ман. Мораче 1325.

Иванова кћи, гроб јој 4778.

Иванов... Хрми( ) гроб му 2315.

Ивановић Василије, цар руски 5650. — **Василије**, неки 4658. — **Вид** (Фд) његова књига 4534. — **Вићентије**, 2588. — **Дејан**, приложио књигу цркви (м. Грабовцу?) 4483. — **Захарија**, кал. м. Гомионице 2847. — **Јурај** (?) гроб му, стекао благо и с њега погинуо 4800. — **Лукаш**, ђак, продао књигу 1020. — **Рајич**, приложио књигу храму Рождаства 4485. — **Станиша**, отишао на порту цару Бајазиту 4956. — **Стефан**, Сарајевац, рукоделисао крст 1238; по свој прилици исти, без презимена, градио панагију 1251. — **Феодор**, цар руски 826. — **Ивановић**, и влад. св. Петар, ударили на Зету 5364.

Ивање, с. 165.

Ивко, в. Вишњић, Обрадовић.

Ивковић Радоје, платио књигу (м. Житомислићу?) 1014.

Ивковица Јерина, гроб јој 4868.

Иво, осветио оца, убивши убицу 2082, 2083. — Види: Војинов Вук, Вуков, Дучић Симеон, Ђуров, Ивов, Луков, Марков, Миров, Мичин, Ников, Перић, Перов, Тердин, Станишин, Стјепов.

Ивов Божо, Вуко, Иво, Димитрије, Марко и **Станоје**, ктитори цркве у Пелинову 2347.

Ивоје, спахија, приложник м. Завале 1943.

Игала, имање до мора св. Николе у Бигову 2250.

Игњатије, патр. Антиохијски 1234. — први игум. св. Богородице, гроб му у Студеници 4916. — игум. (В. Ремете?) 1221. — игум. м. Хопова 1234; (можда су оба исто лице). — јером. сковао петихлебницу м. Крушедолу 1429. — духов. м. Никоље 5597. — јером. м. Озрена 984. — параеклис. м. Пиве 1210. — кал. м. Раванице 1944. — поп, са три сина и с попадијом умро од куге 3227. — **Московт**, продао књиге 3107, 3203. — Види: Кобилац, Миљановић, Раковичанин.

Игридере, 4601.

Игумани (проигумани, намесници, настојници):

неодређено тачно ког манастира: в. Василије (проиг. м. Милешеве?), Веледарац Василије (проиг.), Димитрије (проиг. м. Ораховице?), Игњатије (м. Студенице?), Јаћим (Горње Карл. Цркве?), Јездимиров Никодим Борисовић, Константин (св. оца: Гаврила, Јаћима, Прохора или Јов. Рилског?), Леонтије (м. Студенице?) Лонгин, Љубиша (м. Савине?), Макарије, Максим, Мардарије проиг. од влашке земље), Матеј (м. Јовање?), Милешевац Максим (проиг.), Михаил (проиг. м. Житомислића?), Никодим, Прокопије (м. Раче или Беочина?), Рафаил Бориловић (Цетињски?), Сава, Светопављанин Јов (м. Беочина?), Силвестар, Сима (проиг. м. Хопова?), Софроније, Теодосије (Равне Реке?), Теофан (проиг. м. Прибине Главе?) Теофановић Арсеније, Тимотеј (м. Хиландара?), Хиландарац Јеврем (проиг.), Хоповац Сава (проиг. м. Житомислића?).

м. св. Андрије, (на р. Тресци?) в. Калест;

м. св. Арханђела, у Јерусалиму в. Јаћим (пређе Синајски);

м. св. Арханђела, више села Кучевиште, в. Стефан;

м. св. Арханђела, више Призрена в. Михаил(?), Павле;

м. св. Арханђела, (Рашиске цркве) в. Јован, Марко;

м. св. Арханђела, више с. Трпезе в. Симеон;

м. св. Арханђела, под Цером (м. Радовашница) в. Исаија, Мојсеј, Нићифор;

м. св. Арханђела, в. Јован, Атанасије (наст.);

м. Бање, (у Б. Которској) в. Дашковић Мојсеј (и проиг.);

м. Бање, (на Лиму Дабар?) в. Мардарије;

м. Бањске, в. Јеуфимије;
м. Беле, в. Макарије;
м. Беочина, в. Исаија (проиг.), Јовановић Силвестар, Продановић Михаил, Радивојевић Синесије, Стефан;
м. Бешенова, в. Живановић Константин, Јанићије (проиг.), Лонгин, Мелентије, Силвестар, Стојнћевић Мојсеј, Теофан (проиг.), Тимотеј, Христифор;
м. Бистрице, в. Атанасије, Мисаил;
м. Бјелашнице, в. Јовић Исаија;
м. Благовештења, (у Ждрелу) в. Григорије;
м. Благовештења, (Овчар.) в. Јевстратије, Михаил;
м. Благовештења, (Рудн.) в. Дамаскин, Захарија, Јосиф, Мојсеј, Никодим;
м. Благовештења, (неког) в. Мојсеј;
м. Блишкове, в. Макарије;
м. Боговађе, в. Гавриловић Софроније;
м. Богородице Витошке, в. Павле;
м. Богородице успенија, под Кучајном, в. Макарије;
м. Богородице Пречисте, (у Б. Которској?) в. Стефан;
м. Бођана, в. Василије Пожаревчанин, Михаил, Морачанин Ћирил, Никанор, Петровић Мојсеј, Стефановић Јоасаф, Филип;
м. Бошаве, в. Калиник;
м. Брадаче, в. Панкратије;
м. Брчеле, в. Мелентије;
м. Буковице, в. Ристић Мелентије (настој.);
м. Ваведења, (неки м-ри) в. Ананије (проиг.), Ђенадије;
м. Варламовца, в. Лонгин;
м. Вароитица, в. Захарија, Рафаил, Симеон;
м. Вел. Ремете, в. Григорије, Данил, Зосим, Игњатије(?), Исаиловић Атанасије (и проиг.), Методије (и проиг.), Мирковић Павле Крушедолски, Секулић Максим;
м. Винче, в. Василије, Диомидије, Пајсеј;
м. Винче Нове, в. Захарија;
м. Витанице(?), в. Ананије;
м. Витеонице, в. Висарион, Лаврентије, Стефан, хаџи;
м. Влакче, в. Захарија;
м. Возуће, в. Висарион (проиг.);
м. Војловице, в. Сава;
м. Вољавче, в. Арсенијевић Данил (намес.), Јаћим (намес.), Јевремовић Алексије, Крушедолац Максим, Петровић Василије, Рувим хаџи, Теодосије;
м. Вранове Главе, в. Григорије;
м. Враштице, в. Атанасије, Матеј, Тома;
м. Врањине, в. Ђурашовић Гаврил, Роман;
м. Враћевшнице, в. Матеј, Михаил;
м. Врдника, в. Алексије, Висарион, Димитрије, Зорановић Стефан (и проиг.), Поповић Гаврил, Софроније (проиг.), Ћирил (проиг.), Филип (проиг.);
м. Врела, в. Јаћим;
м. Вувца, в. Ђерасим (и проиг.);
м. Гомионице, в. Јајчанин Мелентије, Леонтије;
м. Гомирја, в. Алексић Теофан (и архим.), Крчанин Макарије;
м. Горњака, в. Максим;
м. Грабовца (Ваљев.), в. Прибојевић Захарија;
м. Грабовца, (код воде Шарвиза) в. Станковић;
м. Грабовца, в. Симеон.
м. Градца, в. Варлам, Јаћим, Стефан;
м. Градишта, в. Давидовић Стефо, Дионисије, Зеновић Максим;
м. Гргетека, в. Живковић Ћирил (наст.);
м. Дабра, в. Гаврил;
м. Девича, в. Висарион, Ђерасим (и архим.), Пахомије;
м. Дечана, в. Арсеније, Варлам, Данил, Захарија (и проиг.), Јевстратије, Јевтимије, Методије, Симеон, Христофор;
м. Дивше, в. Релић Василије;
м. Добриловине, в. Василије (и проиг.), Григорије, Дионисије, Ђерасим (проиг.), Јанићије, Јаћим, Максим, Рашњанин Григорије, Теодор (и проиг.), Теодосије (и проиг.), Филотије (и проиг.);
м. Добрићева, в. Бошковић Дионисије, Петроније (проиг.);
м. Добруна, в. Авакум, Јеврем;

м. Довоље, в. Атанасије, Василије (проиг.), Висарион, Ђерасим (проиг.), Ђурић Јаникије, Ђурић Пахомије, Михаил, Пахомије, Теофил, Тодор;
м. Дреновице, в. Јаћим;
м. Дубочице, в. Ананије, Јаћим (проиг.), Јевстратије, Павле, Теодосије;
м. Дуљева, в. Дуљевац Михаил, Симеон;
м. св. Ђорђа (неког), в. Атанасије, Висарион, Максим;
м. св. Ђорђа, у Ајдановцу, в. Данил, Матеј;
м. св. Ђорђа, на Лиму у Хасу, в. Јаникије;
м. св. Ђорђа, у Нагоричину, в. Антоније, Венијамин;
м. св. Ђорђа, у Темској, в. Висарион, Захарија, Симеон;
м. Житомислића, в. Арсеније, Борковић Христифор, Висарион (и проиг.), Јаћим(?), Јевтимије, Константин, Миобратовић Мојсеј, Мојсеј (и проиг.), Сава, Севастијан, Серафион (проиг.), Хоповац Сава (?, проиг.);
м. Жиче, в. Симеон;
м. Жупе, в. Рувим;
у жупи Саримешеву, в. Леонтије;
м. Завале, в. Василије, Завалац Разарије (Азарије? проиг.), Максим, Петроније (проиг.);
м. Заступа, в. Матеј;
м. Зографа, в. Пајсије;
м. Јаска, в. Ананије(?), Пахомије, Петровић Теодосије;
м. Јаска Новог, в. Димитријевић Стефан;
м. св. Јована Крститеља, (Јашуњски ман.), в. Јаникије, Теодор;
м. Јоване, в. Леонтије, Матеј;
м. Јошанице, в. Теодоровић Алексије;
у Календови, в. Андроник;
м. Калиника, в. Василије, Пајсеј (наст.), Студеничанин Леонтије(?);
у Каменицу, в. Теофан;
м. Каменице, в. Григорије;
м. Каоне, в. Симеон Каонац;
м. Каталоје, в. Јован;
м. Ковиља, (у Ст. Влаху), в. Данил;
м. Ковиља, (у Бачкој), в. Спиридон;
м. Ковина, в. Исаија, Михаил;
м. Комговине, в. Тинторовић Теодор 2286;
м. Копориње, в. Теофан;
м. Косијерева, в. Андријашевић Кирил;
м. Крапине, в. Јаникије (проиг.);
м. Крепичевца, в. Акакије;
м. Крке, в. Даниловић Мојсеј;
м. Крупе, в. Бједов Сава, Вукчевић Теодосије, Јокић Василије, Опачић Гаврил (проиг.), Перазић Димитрије, Радека Јаков;
м. Крушедола, в. Авакум Бели, Атанасије Величковић (и архим.), Данил, Исаија (и архим.), Исак (проиг.), Јаћим, Михаил, Никифор, Пајсије, Панкратије, Пахомије, Силвестар, Теодосије;
м. Кувеждина, в. Дионисије, Иларион, Јовановић Нил, Мојсеј (нам.), Неофит, Нил, Стефан, Кириловић Ђенадије;
м. Куманице, в. Григорије;
м. Куриског, в. Теодосије;
м. Ластве, в. Ђорђе;
м. Лашче, в. Василиан, Максим;
м. Лепавине, в. Антоније, Кондрат, Мардарије, Стефановић Софроније, Теодосије, Теофилактовић Василије (проиг.);
м. Леснова, в. Гаврил, Неофит, Теодосије, Кирил (и проиг.);
м. Ломнице, в. Гоговић Арсеније, Прохор;
м. Љубостиње, в. Симеон;
м. Маржика, (Ораховице), в. Лука;
м. Маркова (код Призрена), в. Гудовић Дионисије (и архим.), Серафим, Серафо;
м. Маркова (код Скопља), в. Ђерасим, Кирил, Хрисант;
м. Марче, в. Стефановић Софроније;
м. Милешеве, в. Аксентије, Василије (и проиг.), Гаврил, Данил, Ђерасим, Милешевац Аксентије (проиг.), Милешевац Лонгин (проиг.), Милешевац Максим (и архим.), Милешевац Серафион (проиг.), Никанор (проиг.), Сава (проиг.), Спиридон, Теодосије (и архим.), Филип;

м. Мораче, в. Антоније, Атанасије (проиг.), Гаврил, Данил, Исаија (и проиг.), Јосиф, Лука Равњанин, Макарије, Михаил, Мојсије, Неофит, Никодим, Стефан (проиг.), Стефановић Софроније, Теодосије, Тома;

м. Моштанице, в. Григорије, Серафијон;

м. Мркшине Цркве, в. Сава;

м. св. Николе, у Бигову, в. Чукуровић Мелентије;

м. св. Николе, (м. Буково), в. Дечанац Михаил;

м. св. Николе, (ман. Гричарица), в. Максим;

м. св. Николе, (ман. Драча), в. Ђерасим;

м. св. Николе, у Јежевици, в. Гаврил, Доментијан (проиг.);

м. св. Николе, (Лапушанска црква), в. Ђеласије, Теодор;

м. св. Николе, (код Слепча), в. Јаћим;

м. св. Николе, на р. Тресци, в. Василије, Јаков;

м. св. Николе, (неког), в. Јеремија;

м. Никоље, в. Атанасије, Ђерасим, Ђорђе (и архим.), Исаија, Јанићије, Козма, Леонтије, Неофит, Павле, Пахомије, Софроније;

м. Озрена, в. Јаћим;

м. Ораховице, в. Аксентије, Антоније, Василије, Висарион (проиг.), Виђентије, Димитрије (и проиг.), Ђорђе, Захарија, Исаија, Јанићије, Јевлогије, Јовановић Јован, Максим (и нам.), Михаил, Неофит, Пајсеј, Поповић Максим, Теодосије (нам.), Теофан (проиг.), Ћипријан;

м. Орешковице, в. Јаћим, Јов, Стефан (зван Јаћим);

Осовички, (м. Лиције?) в. Христофор;

м. Осоговског, в. Ћирил;

м. Острога, в. Бошковић Јосиф, Исаија;

м. св. Павла, у Св. Гори, в. Виђентије, Дмитрофан (проиг.), Исаија (и проиг.), Јанићије, Лука, Максим (и проиг.), Саватије, Симеон, Теофан;

м. Пакре, в. Давидовић Гаврил (и архим.);

м. св. Пантелејмона, у Св. Гори, в. Исаија;

м. Папраће, в. Григорије, Захарија Лонгин, Петроније.

м. св. Петке (код м. Шишатовца), в. Акакије, Григорије, Ђорђе;

м. Петковице, (окр. Подрин.) в. Григорије, Исаија;

м. св. Петра и Павла, (код Рила), в. Давид, Теоктист;

Пећки, в. Арсеније, Василије, Виктор (? проиг.). Дионисије, Лонгин. Софроније;

м. Пиве, в. Аврамије, Аксентије, Григорије, Захарија, Јов, Симеон, Степан, Теодосије;

м. Пирга, в. Павле;

м. Подластве, в. Бучин Григорије;

м. Полошког, в. Никодим (проиг.);

м. Прасквице, в. Данил;

м. Преображења, в. Макарије;

м. Прибине Главе, в. Гавриловић Теодосије, Јовановић Григорије, Петровић Синесије (нем.), Силвестар, Симеон, Теодор (проиг.), Теофан (проиг.);

м. Продрома, (Слепче?) в. Серафим, Стефан;

м. Пустиње, в. Битојевић Јанићије;

м. Раванице, в. Виктор, Дамаскин. Димитрије, Дионисије, Михаил, Неофит. Пајсеј-хаџи, Раваничанин Стефан. Севастијан, Ћирил (проиг.), Филимон (проиг.), Филип (проиг.);

м. Равне Реке, в. Макарије;

м. Раковца, в. Ђорђе, Нектарије, Париводски Исаија (нам.), Теофан;

м. Раковице, в. Висарион, Максим Раковичанин, Михаил;

м. Раче, в. Арсеније (и проиг.), Дионисије, Јосиф, Мелентије, Рувим, Силвестар;

м. Ресаве, в. Јанићије, Стефановић Јоасаф;

м. Рибнице, в. Поповић Софроније;

м. Рилског, в. Антим, Арсеније, Атанасије, Висарион, Данил Ћесеци, Дионисије, Ђерасим, Иларион, Јаћим, Јевтимије. Јосиф(?), Калиник, Калист (проиг.). Клеопа, Никанор, Никита

(нам.), Серапијон (пропг.), Теоктист, Теофан;

м. св. Романа, в. Димитрије;

м. Савине, в. Калуђеровић Арсеније, Гружић Макарије (и архим.), Симеон, Софроније;

м. Сарандапорског, в. Атанасије (пропг.), Гаврил, Дамјан;

м. Синајског, в. Јаћим;

м. Сланаца, в. Дамаскин;

м. Слепча, в. Венијамин, Сава, Христифор (упор. м. Продром);

м. Слимничког, в. Никанур;

м. Сопоћана, в. Ђерман, Иноћентије (пропг.);

м. Сретења, в. Јанићије, Лаврентије (пропг.), Максим (пропг.), Серафијон (пропг.);

м. св. Стефана (Бањске?), в. Методије;

м. Студенице, заточен у Новом Пазару са три јеромонаха 3818; в. Атанасије, Василије (и пропг.), Григорије (пропг.), Дионисије, Ђорђевић Мојсеј, Игњатије, Јанићије, Јаћим (пропг.), Јован (и архим.), Константин (и архим.), Леонтије, Мартирије, Никодим (и архим.), Никола, Пахомије, Рувим, Сава, Симеон, Теофил;

м. Ступја, в. Ђорђе;

м. Тамне, в. Саватије;

м. Таре, в. Василије, Максим, Теодор, Филотеј;

м. Требиња, в. Венијамин, Ђорђе (пропг.), Исаија (наст. и пропг.), Јанићије (пропг.), Марко, Симеон, Требињац Симеон;

м. Трескавца, в. Максим;

м. св. Тројице, код Враце, в. Варлам;

м. св. Тројице, (Овчар.), в. Гаврил;

м. св. Тројице, (Плев.), в. Авакум, Ананије, Арсеније, Василије, Висарпјон, Данил (и наст.), Ђерасим, Захарија, Јанићије (пропг.), Јаћим, Јевстратије, Мелентије, Милошевић Авакум, Мојсеј, Никодим Тројичанин, Стефан;

м. св. Тројице Русинице, в. Мартирије;

м. Тушимље, (св. Аранђела), в. Ананије, Теодосије;

м. Троноше, в. Јован, Пајсеј(?), Спиридон;

м. Ћелија, в. Данил, Филимон;

м. Ћелија Пиперских, в. Михаил (наст.);

м. Убошца, в. Мартирије;

м. Фенека, в. Ђорђе, Максим, Михаиловић Теофан, Ракић Вићентије (пропг.), Сава, Софроније, Стефановић Софроније;

м. Хиландара, в. Арсеније, Виктор, Гаврил, Григорије (и архим.), Данил (и пропг.), Доротеј, Ђерасим (и архим. и пропг.), Ђервасије, Ђорђе, Иларијон, Јаћим, Јевлогије (пропг.), Јеврем, Јевстатије, Јевтимије (пропг.), Јован, Јовановић Тимотеј (пропг.), Јосиф (и пропг.), Лонгин (пропг.), Лука (пропг.), Макарије, Матеј(?), Неофит (пропг.), Никодим, Пајсеј, Пантелејмон (пропг.), Роман, Сава (митроп., и пропг.), Симеон (и пропг.), Теодосије, Тимотеј (? пропг.), Ћирјак, Филимон, Филип, Хиландарац Виктор (пропг.), Хиландарац Јеврем (пропг.);

м. Хопова, в. Аврамије, Висарион, Ђорђе, Игњатије, Исаија, Јевсевије, Јепифаније, Милутиновић Теодор, Мојсије, Неофит, Никон, Павле, Саватије (пропг.), Сима (? пропг.), Стефан, Теодор (? пропг.), Теофан (и нам.);

м. Хрмња, в. Михаил, Сава;

м. Цетињског, в. Василије, Гаврил Цетињац, Пламенац Арсеније (пропг.), Рафаил, Сава;

м. Чокешине, в. Вујанић хаџи Константин, Лукић Пајсије (нам.), Чокешинац хаџи Константин (исти са Вујанићем?);

м. Шаторње, в. Тимотеј;

м. Шишатовца, в. Василије, Димитрије, Иларијон, Јевстатије (пропг.), Канерист Орест, Кирјон, Мардарије, Мисаил, Мојсеј (нам.), Поповић Вићентије (и архим.), Поповић Тимотеј, Прокопије, Серафијон, Теофил;

м. Шишевског, в. Венијамин;

м. Шудикове, в. Василије, Григорије, Теодор.

Игуманије, српске за време архиеп. Никодима и краља Милутина 304.

Извод, в. бугарски, кастамонитски, манастирски, ресавски, светогорски.

Изаул, деспот, владалац Јањине и околине 216.

Измаилтени, в. Турци.

Изограф (изуграф), в. Зограф.

Изуграф, ман. в. Зограф.

Изугравац Стефан, јером., довео два брата од српске земље 2064.

Ињков, в. Јаков.

Иконија, ктитор пописа ман. Влакче 1582. — помен 3383.

Иконописац, в. Зограф.

Илам, 4138.

Иларијон, (Иларије) јеписк. Зетски, гроб му 16. — хаџи, митроп. Београдски и Сремски, ктитор иконе у м. Крушедолу 1388, 5977, 5978; оковао и приложио јеванђеље м. Крушедолу 1532, 1533, и м. Хиландару 1584; оковао јеванђеље 1585; ковао рипиде и приложио Крушедолу 1602; његова панагија 1486; оковао крст 1454; његове књиге 1571, 1607, 1608, 1727; разно: 1493, 1510, 1542, 1550, 4990; гроб му 1604. — игум. м. Кувеждина 3241. — игум. м. Рила, наредио да се пише књига 482. — игум. м. Хиландара 1106, 1112, 1115, 1116, 1131, 1136, 1151, 1152, 1162; откупио и приложио књигу успенију (Требињу?) 1122; писао књигу 1147; умро 1148, 1190. — игум. м. Шишатовца 1564, 1645. — монах, писао књигу (у Грачаници?) 396. — писао књигу у Вишњици 1365, 1366. — јером. м. Житомислића, парох Благајски 4069. — јеклисијарх м. Хопова 634; други 4990. — Види: Шишатовчанин.

Илга, в. Теодоровић.

Илија св., пророк храмови: на Илину Брду, приложена му књига 4143, — на Кастелу, приложена му књига 2697 — у Пакрацу 2987. — ман. близу с. Тетоваца, ту писана књига 903.

Илија, јепис. (Призренски?) умро 5036, — прота, настојатељ обнове храма бог. рождаства у Врбовцу 3708. — поп од Пловдива 945. — јереј. прилож. м. Прасквице 4675. — од Клисанице, приложио павте м. Студеници 3620. — јерођ. клисар м. Хопова, ктитор писања књиге 1234. — јером. оковао крст м. Хопову (можда претходни) 1505. — капетан, прокаратур Рисански 3246. — обновио књигу св. Ђорђу у Горажду 1726. — ктитор дарка м. Милешеви 1572. — ђак, био у Доњој земљи 3251. — из Шахиновца, јемац 2625. — ковач, секао гробни камен 4869. — звани **Тудор Мојишић**, гроб му 4911. — гроб му 3372. — оделио се од браће 2111; биће исти 2181. — приложник Сарај. цркве 3011. — помен 1271. — Види: Вукајловић, Девердек, Илић, Јаковљевић, Јовановић, Јовановић Милић. Косорић, Кривојевић, Милорадовић, Милошев, Милутиновић, Михаиловић. Петровић, Плавшић, Станарац, Стјепов, Стојковић, Ценејевић, Шакотић. Шипрачић, Шормањ.

Илијавски, ман. поповљен 5735.

Илијанка (?) 709.

Илијашко, војвода Молдавски 539.

Илин, приложио икону 926. — помен 3472. — **Дуран**, ктитор цркве у Дубову 2403. — **Јово**, ктитор цркве у Пелиново 2347, 2348. — **Раја**, ктитор св. Николе у Штрпцима 733.

Илина Јана, гроб јој 3262.

Илина Црква, у Пљеваљском Пољу 3336.

Илинка, пом. 5903.

Илино Брдо, ту храм св. Илије 4143.

Илирија, 3165, 3935.

Илирик, 1467, (готово увек у титули патр. Арсенија IV).

Илић Антим, родом из Сарајева, кал. св. Тројице (Плев.) изгорео 4157. — **Илија**, његова књига 3895. — **Јован**, ктитор живота м. Хопову 3364. — **Милутин**, прота, ктитор св. Арханђела у Гучи 3724. — **Николај**, учитељ, прешао из Србије у Витојевац 3944. — **Припко**, гроб му 4728. — **Радивој**, Ковачепољанин из Раме, гроб му 4792. — **Стефан**, откупио из ропства и приложио књигу Зворничкој митрополији 5904. — **Стојан**, прота, трудио се о

подизању цркве у Цветановцима 3945. — протојереј Вршачки 3738.

Илка, помен, 5815.

Иловица, ту храм св. Арханђела 19. — ман. 2994.

Инокиње, крушедолске 1241. — в. монахиња.

Иноћентије, проигум. м. Сопоћана, умро 4603. — јером. м. Савине 3462. — Види: Павловић.

Иоаким, в. Јаћим.

Иоаникије, в. Јанићије.

Иралијево, с. у Русији 3704.

Ириг, 2882; била куга 5412.

Ирижанин Михаил, прота Земунски купио књигу 3773.

Ирина, помен 435. — Види: Стефановна.

Иринин син, в. Константин, цар.

Иринтјанин (?) **Веселин**, из Семиклеуша, приложио књигу Добрићеву 5806.

Иришка црква, храм Теодора Тирона, приложена јој књига 2263; њена књига 2303.

Иришки шанац, 3343.

Исаија св. 1629.

Исаија, митроп. Арнљски 2417, 2433; био у Жичи 2397. — митроп. Босански 1192, 1202; начинио игум. сто у м. Хиландару 1275. — игум. м. Арханђела под Цером (Радовашница), његовим настојавањем писана књига 561. — проигум. м. Беочина, умро 2213. — игум. м. Ковина 1762. — **Илановић**, хаџи, игум. и архим. м. Крушедола 2582, 2679, 2798, 2828; дао да се изради икона за ман. 2895; приложио књигу 2900. — игум м. Мораче 1659; јамачно исти као проигум. 1684. — игум. м. Никоље, рођен у Пиви 3901. — игум. м. Петковице (Подрин. окр.) 4648. — игум. м. Ораховице 1948. — игум. м. Острога, подигао храм воздв. часног крста у Пећини 1629; други, 2416. — игум. св. Павла (у Св. Гори) 945; биће исти као проигум. писао књигу 2889. — старац (игум.) наредио да се пише књига у св. Пантелејмону у Св. Гори 99. — настојатељ м. Требиња, писао књигу 1504; биће исти као проигум. настојавао да се откупи крст 1530. — игум. м. Хопова 1821; други, 2863. — превао с грчког Дионисија Ареопагита 4944. — јером. писао књиге у м. Дубочици 889, 892. — јером. писао књигу у м. Никољи 867. — јером. м. Бешенова, ктитор пописа капеле 3528. — мон. м. Благовештења (Овчар) 4633. — кал. м. Вел. Ремете 2278. — јером. од м. Грабовца, био у Јерусалиму 1612. — дух. м. Крке, наредио да се пише књига 883. — хаџи, јером. м Крушедола 3265. — јером. м. Лесновског 2435. — други, запопио се 2888; можда исти, приложио књигу 2939. — јером. м. Љубостиње, умро 5664. — духов. м. Милешеве 1132. — од Брајића, јером. св. Николе (у Цр. Гори) 2389. — јеклис. м. Озрена 822; можда исти, јером. 984. — јером. м. Раче, био у Јегру 2070. — поп од Ресаве, продао књиге 2631. — (јером.) м. Рила 5766; други оковао јеванђеље м. Рилском 5681. — јером. м. Савине 3462. — старац, приложио књигу богород. Синајској 4433. — духов., м. Сретења, обновио књигу 1138. — старац од Св. Горе однео у Русију житије св. Саве 429. — јером. м. Троноше обновио м. Рачу 3700, 3711. — духов. поп, (један или двојица) донели, приложили књиге м. Хиландару 905, 906, 908, 989. — старац Пиротски, приложио књигу м. Хиландару 624. — кал. м. Шишатовца 2660. — **Симон**, гроб му 82. — Види: Антоновић, Дечанац, Димитријевић, Ђаковић, Заслонски, Јоасаф, Јовић, Косорић, Николић, Париводски, Полошки, Поповић, Раковичанин, Светогорац, Стефановић.

Исаијевић Атанасије, игум. (и проиг.) м. Вел. Ремете, ишао у Беч. као јефимерије 3145; купио књиге 3045, 3088, 3104, 3142, 3168; наредио да се пишу књиге 3196, 3279, 3331; 3223, 3239.

Исаило, в. Јездимировић.

Исак, проигум. (Крушедолски?) донео из Москве књиге 1875. — примио поклад м. Прибине Главе 4580. — Види: Јенишехерлија, Рачанин, Цветковић.

Исаковић Гаврил, прота Дмитровачки 3639.

Исапчија Мустај-баша, сведок разграничена имања ман. Вољавче 3412.

Исарић, 3587.

Исидор, писао књигу 2166. — Види: Милешевац.

Исмајил-бег, в. Селимбеговић.

Исток (?) ктитор св. Николе у Шишеву 81.

Источне земље, 20.

Истрос, в. Дунав.

Италија, 2628.

Италијске (италске) **стране**, 328, 523.

Итебеј, 5791, 5802, 5803, 5805, 5807.

Ишпан, в. Стојановић Стефан.

Ј.

Јаблан Никола, из Плане, јемац 2625.

Јабланица, с. 5981.

Јабучје, в. Арханђел.

Јавор, чајир, ливада и извор, међа м. Вољавче 3412.

Јагат Јосиф, родом од Прибоја, јером. превезао књигу 746.

Јаго, в. Јапи.

Јагода из Београда, приложила књигу м. Фенеку 635.

Јагодина, 3567, 3976, 4112; узели је Немци 3645; в. Арханђел.

Јадрашић Радивој, гроб му 4879.

Јазак, с. 2913. — ман. храм ваведења, ту писане књиге 448, 734, донесена књига из Москве 2951; његове књиге 2209, 2950, 4364; приложена нафорница 3633; пренесен цар Урош 2151; 2447, 2666, 4531. — **Нови**, храм св. Тројице, местом звани Градац, подигнут 2913; освећен 3131.

Јазачанин Вићентије, јером. његова књига 2447; биће исти и 4531.

Јазирци (?) 341.

Јазџија, в. Митар ђак.

Јајића Бријег, земља м. Тушимље (св. Арханђ.) 5719.

Јајце град, 930, 3964; узео га цар Мехмед 5219; ту разбијен 5222.

Јајчанин Мелетије, игум. м. Гомпонице 3964.

Јаков (Іаковъ) апост. и ап. Петра храм подигнут 8

Јаков, архијереј, приложио књигу св. Богородици и св. Симеону (Студеници?) 27; можда исти, постављен за архијепископа 28; умро 5033. — митроп. града Сера, наредио да се пише књига 103; приложио књиге богородици на Синају 116. — епископ под којим је био ман. Рилски 370. — игум. св. Николе на р. Тресци 1211; наредио да се направи крст на иконостасу 1396. — превео с грчког књигу у м. Хиландару 239. — монах, писао књигу у св. Арханђелу више Призрена 223. — монах и Јанићије писали књиге на Синају за св. Арханђела у Јерусалиму 144, 5934. — писци књига 4975, 5937. — од Камене Реке, штампао књигу у Млецима 655. — Крајков син, од Софије, штампао књиге у Млецима 682, 683, 685, 700. — поп од Доброг Дола, сведок продаје 340. — поп Карловачки, трудио се о оправци књиге 2208. — поп, од племена Марића, понатосао м. Озрен 793. — јером. м. Рилског, купио књигу 5867; биће исти, еклисијарх 5851. — погубљен на Грахову 4142. — мајстор, оковао јеванђеље 5681. — помен 1469. — Види: Андрејевић Андреј, Донче, Јованов, Јосиф од чуд. ман., Константин кмет, Ненадовић, Орфелин, Пековић, Радека.

Јаковљевић Илија, учитељ родом из Сурчина писао књигу у Бранковини и приложио је св. Тројици у Палежу 5983. — **Михаил**, из Петрограда, приложио м. Крупи крст, одежде, ћивот и др. 3593, 3594. — **Самуил**, архим. м. Студенице 3950; биће исти без презимена, архим. м. Калинића, подигао ћелије 4036; направио путир 4048; приложио навте 4039. — Види: Морозов.

Јаковштица, ман., храм пречисте, ту

писане и приложене књиге 928, 929, 933; приложена књига 1285.

Јакуага, в. Бајче.

Јакша, в. Шиљковић.

Јакшић, погинуо на Језавском мосту у Смедереву 5225. — **Данил,** јепис. Карлштадски, подигао звоник у Плашком 3078. — **Димитрије,** кнез, посредовао код краља угар. Матије Корвина за допуст да се сагради м. Бођани 2362. — **Милован,** 3398.

Јана, помен 3199. — Види: Илина.

Јани Јаго, обор-кнез из Шумана, католик, пуцао на библију 3787.

Јанићије (Иоаникие), св. пустињак, гроб му у м. Девичу 736; слика успенија му у м. Девичу 5133. в. Девич.

Јанићије, архијеп. срп. 24; умро 5031. — II, патријарх срп. 103, 4940, 4942; умро 5039; слика успенија 5111. — III. патр. Карађа-Оглија, Грк, Константинопољац, 2891; долазио у м. Добрићево 2892; у Смедерево 2909; био у Сарајеву 3170. — јепис. под кога је потпадао град Ловеч 5705. — митроп. Нишки, подигао храм св. Николе у Нишу 2402; оправио храм св. Прокопија у Прокупљу. 2625. — архијер. Призренски, Призр. и Рашки, влад. Пазарски, архијеп. Пазарски, Пећки и Призренски, 3560, 3791, 3875, 3928, 3981, 5889; поклонио књигу 3970; долазио у Бело Поље 3526; умро 3982, 3983. — влад. Темишварски, умро 2502. — архим. послао из Москве у м. Шишатовац путир и др. 2459. — архим. м. Требиња, брат влад. Петронија, његова књига 2277. — проигум. м. Бешенова, откупио књигу 1286. — игум. м. Добриловине 854. — игум. св. Ђорђа на Лиму у Хасу 3802. — игум. св. Јована Претече (Јашуњски ман.), његовим трудом пописан храм 574. — проиг. м. Крашина, платио писање књиге 5628. — игум. м. Никоље 791. — игум. м. Ораховице 3136. — игум. св. Павла 1149, 1150; други 1635. — игум. м. Ресаве, његовим трудом обновљен ман. 3834, 3878. — игум. м. Сретења 1300. — игум. м. Студенице 1293; други 3803. — проигум. м. Требиња, Требињац, сковао петихлебницу 1456; оковао крст 1566; трудио се о плаштаници 1567. — проиг. м. Тројице (Плев.) повезао књигу 1647. — старац, превео за царицу Јелену тумачење јеванђеља од арх. бугар. Теофилакта 4939. — писао књигу у м. Ксенофу 4249. — писао књигу на Синају за св. Арханђела у Јерусалиму 144, 5934. — поп, писао књигу (у Рил. ман.?) 5896; повезао књигу 5897. — јером. м. Вел. Ремете 3026. — јером. м. Довоље 4033. — духов. (м. Крке?) писана му књига 882. — јером. м. Лесновског 2888, 2971. — јером. м. Љубостиње 5699. — духов. м. Моштанице 1272. — јером. м. Пиве, Пивац, 3825, 3827; донео књигу из Сарајева 3872; в. *Гаговић*, биће исти. — јером. м. Студенице 4718. — јером. ковао рипиде м. Требињу 1294, 1295 (можда исти горе, као проигум.) — и **Јосиф,** Требињски калуђери, обновили ман. Озрен 3447. — помен 98. — Види: Витојевић, Галијатовски, Ђурић, Житомислић, Карађа-Оглија, Константиновић, Мартиновић, Михаиловић, Ремећанин, Рудничанин.

Јанисија, монахиња, помен 4212.

Јаничар-ага, погинуо под Варадином 2305.

Јаничари, страх од њих 810, 3342; Задарлије, насиља по Фрушкој Гори 1431; изгубили башалуке и побунили се у Београду 3647—3649, 3652; исекли седамнаест кнезова, и дигао се устанак 3875; убили у Београду везира Мустај-пашу и завладали Београдом 3780, 3796, 3905; побијени 5513.

Јанка, помен 529, 1034.

Јанко (Јанкул), војвода 312; тукао се под Приштином с Турцима 290. — хаџи, настојавао грађење цркве у Сарајеву 1393. — (златар?) позлатио ћивот 1645. — Тукелин син, био у Смедереву 2342. — поп, продао књигу 2340. — из Јасенице, и други из Рашице, јемци 2625. — Види: Бајић, Грбић, Грк, Катић, Молер, Сенић, Суровац.

Јанков Ђуро, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Јанковић, комен. дошао у Земун 5487. — спахија 5442. — **Амвросије**, постриж. Раковачки и парох Пештански приложио књигу м. Раковцу 3221. — **Јеврем**, јеп. Печујски, Капишки, Сегетверу, Шиклеушу и проч. 2099; био у Букурешту и добио књигу на поклон 2120, 2121; биће исти и 2206. — **Коста**, приложио икону у црк. Чајничку 708. — **Мија**, потписао гробни камен 3812. — **Милош**, родом из Бихора, ктитор Живота цару Урошу 3360. — **Наум**, продао књигу 2973. — **Павел**, калфа трговач. купио књигу у Н. Саду 3537. — **Рафаил**, презвитер, оправио књигу 2535. — **Силивестар**, из Шанца Петроварадинског 3124.

Јанкул, (в. Јанко) од града Тетова, приложио књигу св. Николи 2972. — војвода потучен на Парти од паше Темишварског 3737.

Јано, в. Вуков.

Јанов син, в. Ђорђе.

Јанок, в. Ђур.

Јања, господар Новобрдски, погубио га цар Мехмед са четири сина и дванаест унука 348. — помен, 1375, 5801, 5806.

Јањево, 547, 754, 814, 1023, 1128, 2279, 2280, 2349, 2398; ту писане књиге 554, 1081; в. Арханђел, богор. храмови, благовештење.

Јањина, град 216. — с. 1375, 1751.

Јаранић Сава, гроб му 2938.

Јарма, помен 5694.

Јарменовци, с. 4591.

Јаросав, в. Макарије.

Јаћим (Іоакимъ) св. и **Ана**, храм у Студеници подигнут 46. — Сарандапорски 4357.

Јаћим, папа и патријарх Александријски 494. — митроп. Београдски, Београд. и Сремски, његова митра 886; његовим усрдијем писана књига 993; 4985. — митроп., јеп., Ваљевски 3277, 3412, 3566, 3586; биће исти 3527. — архијер. Дабарски и Кичавски 2046. — митроп. Скопљански 4139. — архим. м. Ђурђевих Ступова 2055. — игум. св. Арханђела у Јерусалиму, пређе Синајски, приложио св. Арханђелу књигу 4566. — игум. веведења (Горње Карлов. Цркве?) 623. — игум. м. Врела, трудио се о писању књиге 613. — игум. м. Градца, гроб му 4917. — игум. м. Добриловине, његовим трудом саграђен и пописан ман. 992. — игум. м. Дреновице, писао књигу 4236. — проигум. М. Дубочице, трудио се о крсту на дверима 1117. — игум. м. Житомислића(?) писао књигу 4306. — игум. м. Крушедола 3096, 4965; други 1429, 1493; можда исти 1630. — игум. св. Николе код м. Сленча 1182. — игум. м. Озрена 807. 822; његовим трудом пописана црква 984. — игум. м. Орешковице 1006. — игум. м. Рила 5740, 5749, 5750. — проигум. м. Студенице, трудио се о рипидама 1293. — игум. поновио м. св. Тројицу (Плев.) 524. — игум. м. Хиландара 4584. — и **Јован** и **Филип**, ђаци, написали књигу 465. — (кал. Бешенов.) 1529. — јером. с братијом и ктиторима подигао порушени храм благовештења у с. Трнави (окр. Чачански) 582. — с братијом дошао из м. Студенице у Благовештење Рудничко, подигли га 3719, 3720, 3721; подигли м. Вољавчу 3768; намесник ту 3851. — јером. м. Витеонице 1080. — јером. м. Орешковице, откупио књигу 802. — ђакон м. Прибине Главе 3630. — јером. м. Рилског његова књига 4536. — (из Хиландара?) 1196. — неки, купио књигу 536. — од плем. Пушоња, његова супруга приложила књигу м. Довољи 4340. — од Сестрима, са женом и зетом долазио у Рилски ман. 5773. — сапунџија из Прокупља, јемац 2625. — (сафинџија) приложник св. Арханђела у Сарајеву 1757. — момак, добио отпуст 2932. — Види: Божић, Кастриот, Марковић, Мират, Поповић, Продановић, Стефан.

Јаћима, запопио се 3984. — мати св. Стефана Новог 3855. — помен 1127.

Јасеница, с. 2625.

Јасичје, ту сграђена ћелија 1905.

Јаш, град, 2390, 3891.

Јашуњски ман., в. Јован Крститељ

Јевдокија, деспотица, кћи Ђ. Балшића, наредила да се пише књига 216.

Јевдоким, свештеноинок, писао књигу у м. Врановој Глави 4257.

Јевђенија, госпођа (кнеза Лазара) 195, 204; *Јевросини*, монахиња, умрла 5012; види Милица кнегиња. — нека монахиња, умрла 366. — Види: Јелена, царица.

Јевђеније, принц, принцип, дукс, херцег од Савоје, фелдмаршал, његови ратови с Турцима по Угарској, Босни и Србији 2022, 2036, 2890, 5288, 5296, 5298, 5300, 5369, 5370, 5713. — јером. трудио се о петихлебници м. Савине 1485. — јером. м. Хиландара, био у Јерусалиму 1620.

Јевђо, поп 4440. — Види: Кандић.

Јевлогије, игум. м. Ораховице 3242. — проиг. м. Хиландара, донео књигу у м. Хопово 1427; можда исти, јером., 4451. — јером. (Беочински или Рачански?) градио крст 1842. — кал. м. Добриловине, сведок продаје 2369. — хаџи, добропи:сац, ревнитељ велике цркве, умро 1129. — Види: Јовановић.

Јеврем, бив. патријарх 157; умро 5041. — влад. Београдски и Сремски, митроп. Београдски, 1579, 1593; приложио чашу м. Рачи 1618; умро 1681. — митроп. Коласијски и Кратовски 2491. — митроп. (архијер.) Самоковски, био у м. Рилу 5780; умро 2549. — игум. м. Добруна 154. — игум. м. Хиландара 1480. — монах, писао књигу у Ресави 2674. — мних, писао књиге у м. Троноши 694—696, 762. — монах дошао из Св. Горе у м. Хопово и ту писао књигу 1051; можда исти, јером., 1176. — (писао књигу у м. Житомислићу?) 1013. — јером. м. Мораче, ктитор икони 1397. — јером. бив. јеклисијарх настојавао писање књиге у Раваници 1683. — ђакон (од м. Раковца?) био у Јерусалиму 1620. — јером. даскал, приложио књигу своме м. Шишатовцу 4989; биће исти, Шишатовчанин, наредио да се пише књига 1707. — отац Алексија Јевремовића 3398, 3405, 3407. — називни Ђурађ Остуша, гроб му 147. — Види: Јанковић, Обреновић, Хиландарац.

Јеврема (Јефрема), монахиња, обновила кадионицу 1514.

Јевремовић Алексије, Благовештенац, игум. м. Вољавче, његова биографија и рад на унапређењу манастира 3166, 3197, 3199, 3200, 3234, 3277, 3398 до 3412.

Јевропа, 2890, 5420.

Јевросима (Јевросимија), пом. 4373, 5924. — (Јефресинија), монахиња из Јерменоваца, писала парусију м. Вољавчи, и ту умрла 4591. — Види: Јевђенија.

Јевсевије, игум. м. Хопова 1051, 1176, 4985. — Види: Пајичић, Хоповац.

Јевстатије, игум. м. Хиландара 20, 4933; I. архиеп. умро 5032; почива у Пећи 1500; однели га негде 1501. — II. архиеп. 38, 5543; умро 5034. — проигум. м. Шишатовца 2058.

Јевстратије, игум. м. Благовештења (Овчар.) 3758, 3761. — игум. м. Дечана, приложио књиге 2692. — игум. м. Дубочице 892. — игум. м. Тројице (Плев.) 865. — егзарх, умро у Гргетеку 2766. — јером. помен 263, 4373.

Јевта, протопоп (из Београда?) 1283. — обор-кнез, оправио ман. у Орашју (окр. Морав.) 3894. — син Антонија Богићевића 5917. — Види: Ђорђевић.

Јевтан, из Сарајева, покупио заплењену књигу и вратио м. Вољавчи 3650. — Види: Шотрић.

Јевтимије, митроп. Будимски 2035, 2152; можда исти, његова панагија 4685. — влад. Нишевски и Лесковачки, поклонио књигу 824. — (Дамјановић) архијереј Новопазарски, ишао у Беч 2721. — игум. м. Дечана 1276. — игум. м. Житомислића 1309. — игум. м. Рила 735; други, хаџи, 5733. — проиг. м. Хиландара 5008. — инок, писао књиге у ћелији Сотиру 1368, 1403, 1592, 1601, 1633. — јером. писао књигу попу Димитру 5268. — јером. м. Витеонице 1080. — духов. м. Жуне, поклонио књигу 2388. — произведен за свешт. у м. Боговађи за ман. Новаке 3790. — поп. из

с. Влишкове, његова књига 3335. — ишао у Пећку писанију 1463. — егзарх патријархов, писана му књига 1736. — из м. Рачe, однео књигу 4431. — еклисијарх м. Рила 5716. — јером. м. Рила 5734; да не буду оба исто што и игуман? — поп. његова књига 3445, 3459. — помен 2172. 3452. — Види: Ђркић. Зографац, Јовановић, Котуровић, Морачанин, Хиландарац.

Јевтин син, в. Марко поп.

Јевтић Никола, поп из Горажда. умро 3469.

Јевто, в. Витковић, Марковић, Селаковић. Тројичанин, Шећер.

Јевтов Сава, поп, добио књигу 3525.

Јегар, 1588, 2070. 2518, 2617, 2635, 2721, 2946, 5667; освојили га Турци 5151.

Јегарска црква, храм св. Николе 2070; положен темељ олтару 2530; почела се покривати 2587; грађен иконостас 3619; приложена јој књига 1596.

Јеген-паша, 1896.

Јегипат, 224.

Једрене (Аријанопољ, Дренопоље), 1980, 2079, 4601; узео га цар Мурат 5167; потопљено 2238.

Једренска епархија, 4139.

Јежевица, в. св. Никола.

Јежево, с. 347, 349.

Јежовитска колегија, 3690.

Језавски мост, у Смедереву 5225.

Јездимир, сведок деобе 2181. — погинуо на Требињу 4608. — Види: Стеванов.

Јездимиров, Никодим Борисовић, игум. 3577, 3581.

Јездимировић Исаило, јереј, 4035.

Језера, 1969, 5502, 5535.

Језеро Крупно, приватно имање у Самобору, 5874.

Језерца, 1689.

Језуити, одузети им спахилуци 3379.

Јејев Крш, међа м. Мораче 1325.

Јеко, в. Ђуров.

Јела, кћи кнеза Лазара, подигла храм богород. на острову Брезавици 276. — кћи кнеза Обрада, гроб јој, 4877. — помен 3682, 5808. — Види: Вуковић Цветко.

Јеласу-пашић, из Ђакова 713.

Јелаше, ту храм св. Николе 5601.

Јелевтерије, хаџи, типикар 1667; оправио књигу и постао митроп. Београдски 1693. — монах ман. Бођана 2362. — Види: Требињац.

Јелена, мати цара Константина. основала м. Требиње 4300. — краљица, ж. Уроша I, приложила крст м. Сопоћанима 45; подигла м. Градац 4329; наредила да се пише књига 5543; монахиња, ликови јој 5082—5085; умрла 5017. — сестра Стефана Дечанског 3052. — царица, Јелисавета, Јевђенија монахиња, ж. Душанова, 97, 103. 116. (Јелина) 4955. била у Св. Гори и преведена за њу књига 4939; умрла 5003; њена рука окована 3140. — Јелена и Јелисавет, краљица, ж. краља Вукашина 165, 187. — жена краља Марка, кћи Хлапенова, опет је узео к себи Марко 189. — деспотица, (чија?), писана јој књига 132. — деспотица, ж. Лазара Бранковића 299. — деспотица. ж. Јована Бранковића, побегла из Купинова у унутрашњу Угарску 5590. — кнегиња. ж. Матије Басарабе, војводе Угровлашког 1333, 1433. — казанчица, 34, 47. — жена Карађорђева 3884, 3897; приложила покров св. Стефану Првовенчаном 3914. — »уписала образе« у цркви св. Ђорђа у Горњем Битињу 4651. — попадија умрла 367. — помен 2602. — Види: Андрејевић, Николина, Црнојевића.

Јеленац, међа м. Вољавче 3412.

Јелеонска Гора, 956.

Јелина, в. Јелена царица.

Јелински, в. грчки.

Јелића земља, имање ман. Тушимље 5719.

Јелисавета, калуђерица 226. — калуђерица, у великом образу звана *Марина*, 227. — монах. пострижница м. Вољавче 4592. — кћи кнеза Милоша 3976. — кћи хаџи Јове Вуковића, а жена Ристе Селака, сковала ћивот м. Добрићеву 5909. — помен 3332. —

Види: Јелена царица, Јелена ж. краља Вукашина; Петровна.

Јелисеј св., ман. у Древену 71.

Јелисеј, ђак, писао књигу у Сланкамену 360. — еклисијарх м. Раче 1632.

Јелић (?) **Симо**, откупио антимис 3011.

Јелица, гора, 580. — мати Вука Батрићевића 4846.

Јеличић Михаил, 2910.

Јелишница, с. 933.

Јелка, пом. 5955.

Јеловник, с. 2597.

Јеловичка црква, обновљена 2597.

Јемељан, в. Матјушкин.

Јени-капија, у Цариграду 1012.

Јени-Пазар, в. Нови Пазар.

Јенишехерлија Исак, Ахмет-пашин сараф-баша, дао новац на зајам за оправку цркве св. Прокопија у Прокупљу 2625.

Јенченко Јован, пап, и син му **Григорије**, из Чернигова, приложили књигу м. Ораховици 4407.

Јепископи и **митрополити**:

без титуле: в. Анастасије (под њим је био св. Ђорђе у Темској — Пиротски?), Арсеније, (под њим Лесново — Скопски?), Арсеније (првопрестолни — Рашки?), Арсеније (под њим Враћевшница — Руднички?), Атанасије (под њим Матковски ман. — Скопски?), Бусовић Никодим (Далматински), Василије (Призренски?), Висарион (у Св. Гори), Дамјан (у Хиландару?), Дионисије (у Хиландару), Ђенадије (под њим с. Поповљани у Ст. Србији), Захарија (Призренски?), Зограф Јован (под њим м. Зерза — Прилепски?), Зорчић Пајсије (јеп. влашких синова, под њим м. Марча — Славонијски?), Јаков, Јаков (под њим м. Рилски), Јанићије (под њим Ловеч — Ловчански?), Јестимије (?, под њим м. богородичин на р. Тресци — Скопски?), Јосиф, Константин (под њим м. Тамна или Радовашница — Зворнички или Шабачки?), Лонгин, Лонгин (под њим Крушедол — Сремски и Београдски?) Макарије (под њим с. Борач — Руднички?), Макарије, Мардарије, Никола, Никодим, Нићифор (подигао св. Тројицу код Плеваља — Херцеговачки?), Никанор (под њим св. Тројице код Плеваља — Херцеговачки?), Павловић Партеније, јеп. посвећења, Пајсеј, Пахомије, Пекиал Стефан (Хумски?), Сава, Саватије, Сарафион, Силвестар (Грачанички или Смедеревски?), Силоан, Стефан, Филип (Београдски?), Филотеј, Филотеј Солунац (Скопски?), Штибици Михаил, Штибици Спиридон;

Арадски, в. Мартиновић Јанићије;

Арадски и Карансебешки, в. Антоновић Исаија;

Арадски, Великоварадски и Халмаћски, в. Живковић (Живановић) Синесије;

Арадски, Великоварадски, Јанопољски, Варадској и Викарској мармеђи в. Јовановић Вићентије;

Арилски, в. Доситеј, Исаија, Јосиф, Рувим;

Арилски и Зворнички, в. Андријевић Алексије;

Бањски, Коласијски, Радомирски, Сириштнички, Кратовски, Палански, Штипски и Радовиштски, в. Михаил;

Бачки, в. Христифор;

Бачки и Сегедински, в. Димитријевић Григорије, Павловић Висарион;

Бачки, Сегедински, Јегарски, Новосадски и Сомборски в. Путник Мојсије;

Бдински (Видински), в. Софроније;

Белоцркавански, в. Карансебешки и —; Нишки и —;

Београдски, в. Висарион, Дионисије, Јелевтерије, Јеремија, Калиник, Леонтије, Љубибратић Симеон, Методије, Симеон-хаџи, Софроније, Стефан (Љубибратић?), Стефановић Вићентије, Филотеј;

Београдски и Сремски, в. Авесалом, Иларион, Јаћим, Јеврем, Макарије, Максим (архијеп.), Пајсеј;

Бечкеречки, в. Михаил;

Бихорски, в. Висарион;

Боко-которски, в. Далматински и —;

Босански (Дабробосански, Дабарски), в. Аксентије, Атанасије, Бркић

Василије, Висарион, Дионисије, Гаврил (Миховић, Микић, Михаиловић), Исаија, Мелентије (*Умиљенковић*), Макарије, Никола, Серафим, Теодор, Ћирил, Христофор;

Браничевски, в. Венијамин, Саватије;

Будимаљски, в. Пајсеј, Теофил;

Будимски, в. Виктор, Јевтимије, Матеј, Поповић Вићентије Хаџилавић, Радивојевић Арсеније, Севастијан, Ћирил.

Будимски и Столнобеоградски, в. Димитријевић Василије.

Будимски и Трансилвански, в. Новаковић Дионисије;

Букурешки, в. Теодосије;

Ваљевски (в. ужички), в. Данил, Јаћим, Николић Доситеј, Пајсеј;

Ваљевски и Ужички, Антим, Митрофан;

Варадској и Викарској вармеђи, в. Арадски и —

Велетски, в. Дионисије;

Велешки, в. Јосиф;

Великоварадски, в. Арадски и —

Веначки и Руднички, в. Серафим;

Влашкоземски, в. Јосиф;

Волински, в. Лука;

Врањски, (в. Скопљу и —;) в. Софроније;

Вршачки, в. Карансебешки и —, Себешки и —; в. Јовановић Јосиф Шакабент, Максим (Несторовић?), Симеон;

Вучитрнски, в. Јоасаф, Михаил;

Генералата Вараждинског, в. Костајнички и —; Пакрачко-славонијски и —;

Градачки (Чачак), в. Нићифор;

Градачки, в. Зворнички и —

Грачански (Грачанички), в. Дионисије, Лонгин. Силвестар;

Дабарски, в. Босански;

Дабарски и Кичавски в. Јаћим;

Дабробосански, в. Босански;

Далматински, в. Љубибратић Стефан, Саватије;

Далматински и Бококоторски, в. Рајачић Јосиф;

Дечански, в. Захарија;

Дупнички (в. Самоковски), в. Митрофан;

Жички, в. Смедеревски;

Захумски (Зах. и *Херцеговачки*, Зах. и *Полхерцеговачки)*, в. Василије, Василије Јовановић (и *Скендеријски)* Ђерасим, (зове се и херцеговачки), Мелентије, Саватије, Симеон, Филотеј;

Зворнички (в. Ариљски и —, *Ужички* —), в. Павел, Теодосије;

Зворнички и Градачки, в. Гаврил;

Зетски (в. Цетињски), в. Вавила, Ђерасим, Иларијон, Јосиф, Неофит, Пајсеј.

Зетски и Црногорски, в. Руфим;

Зринопољски, в. Костјанички и —;

Јанопољски, в. Арадски и —;

Јегарски, в. Бачки и —;

Канишки, в. Печујски и —;

Карансебешки, в. Арадски и —;

Карансебешки и Вршачки, в. Димитријевић Никола, Поповић Вићентије;

Карансебешки, Вршачки, Логошки, Белоцркванскн, Паланачки, Мехадијски, Хоршавски, в. Ђорђевић Јован;

Карловачки и Сенски (Сењски?) в. Љуботина Данило;

(Карловачки), в. Јовановић Јован;

Карлштатски, в. Јакшић Данил;

Карлштатски, Плашки и Приморски в. Ненадовић Павле;

Кичавски, в. Дабарски и —;

Коласијски, в. Бањски и —;

Коласијски, в. Атанасије;

Коласијски и Кратовски, в. Јеврем;

Косовски, в. Бркић Василије;

Костајнички, в. Стефан (Љубибратић?), Теофановић (Теофиловић) Арсеније;

Костајнички, Зринопољски, Северински и целог Генералата Вараждинског, в. Стојановић Јосиф;

Крајине, в. Себешки и —;

Кратовски, в. Бањски и —; Коласијски и —;

Кривине. в. Себешки и —;

Крушнику, в. Јоасаф;

Лесковачки, в. Нишевски и —;

Лимски, в. Филотеј;

Липљански, в. Симеон;

Липовски, в. Данил;

Липовски, в. Темишварски и —;

Ловчански, в. Симеон, Ћирил;

Логошки, в. Карансебешки и —; Себешки и —;
Мелника, в. Гаврил;
Мехадијски, в. Карансебешки и —;
Милошевски, в. Херцегивачки и —;
Мухачки, в. Сегетски и —; Печујски и —;
Нишевски (Нишки), в. Гаврил, Ђерасим, Ђорђе, Јанићије, Лонгин, Макарије, Никодим;
Нишки и Белоцрквански, в. Поповић Ђорђе;
Нишевски и Лесковачки, в. Јевтимије.
Новобрдски, в. Василије, Никанор, Пајсије;
Новопазарски, в. Рашки;
Новосадски, в. Бачки и —;
Оршавски, в. Карансебешки и —;
Оршавског кључа, в. Себешки и —
Осечки, в. Ђорђевић Јован;
Осечкопољски, в. Сегетски и —; Пакрачкославонијски и —;
Пазарски, Пећски и Призренски, в. Јанићије;
Пазарски, в. Рашки;
(Пакрачки), в. Живковић Атанасије;
Пакрачки и Славонијски, в. Живковић Атанасије, Радивојевић Арсеније;
Пакрачко-Славонијски и Осечкопољски, в. Јовановић Софроније;
Паланачки, в. Себешки и —, Карансебешки и —;
Палански, в. Бањски и —;
(Панонски), в. Методије;
Пелагонијски и Прилепа, в. Стефан;
Петоцркванскн, в. Печујски и —;
Петровски и Пол-Херцеговски (в. Захумски), в. Лонгин;
Пећки, в. Пазарски и —;
Печујски, Сечујски, в. Мелентијевић Никанор;
Печујски, Канишки, Сегетвару, Шиклешу, Петоцрквенски и Мухачки, в. Јанковић Јефрем;
Платенски, в. Свидннчки и —;
(Плашки), в. Петровић Петар;
Плашки, в. Карлштатски и —;
(Пловдивски), в. Христофор;
Пожаревачки, в. Јосиф;
Пожешки, в. Василије, Јосиф;
Пожешки, в. Ужички и —;
Полошки, јеп. дао прилог м. св. Тројици Руспници 647;
Пологу, в. Скопљу и —;
Полхерцеговачки, в. Захумски и —; Петровски и —;
Преславски, в. Калиник;
Преспански, в. Матеј;
Призренски, в. Василије(?), Димитријевић Исаија, Захарија, Илија(?), Јанићије, Методије, Михаил, Никодим;
Призренски, в. Пазарски и —;
Прилепски (в. Пелагонијски и —;) в. Јосиф;
Приморски, в. Карлштатски и —; Цетињски и —;
Радовиштски, в. Бањски и —;
Радомирски (в. Бањски и —;) в. Мардарије;
Рашки **(Пазарски, Новопазарски)** в. Арсеније, Висарион, Гаврил, Григорије, Јевтимије, Максим, Михаил(?); Силвестар. Симеон;
Руднички (в. Веначки и —;) Ужички и —;) в. Диомидије;
Самоковски, в. Јеврем, Нектарије, Неофит, Поповић Симеон, Симеон, Филотеј;
Самокову и Дупници, в. Ананије;
Свидннчки и Платенски, в. Зорчић Павле, Поповић Исаија;
Себешки, Логошки, Вршачки, Паланачки, Оршавског Кључа, Крајине и Кривине, в. Несторовић Максим;
Себешки и Вршачки, в. Станојевић Мојсиј;
Северински (в. Костајнички и —;) в. Арсеније;
Сегедински (в. Бачки и —;), в. Ђорђе;
Сегетвару, в. Печујски и —;
Сегетски, Сечујски, Мучачки и Осечкопољски, в. Гавриловић Максим;
Сењски, в. Карловачки и —;
Сера града, в. Јаков, Сава, Теодосије;
Сечујски, в. Сегетски и —; Печујски и —;
Сириштнички, в. Бањски и —;
Скендеријски, в. Цетињски и —;

Скопски, в. Антим, Атанасије, Захарија, Јаћим, Јован, Јосиф, Матеј(?), Мирослав, Михаил, Силвестар, Симеон, Теофан, Филип;

Скопљу и Врању, в. Ћирил;

Скопљу и Пологу, в. Никанор;

Славонијски (в. Пакрачки и —;) в. Атанасије, Василије, Гаврил (Поповић?), Љубибратић Петроније, Подгоричанин Софроније, Поповић Гаврил, Стефановић Нићифор;

Смедеревски (См. и Жички), в. Захарија, Михаил, Силвестер, Софроније;

Сомборски, в. Бачки и —;

Софијски, в. Диомидије, Силвестар, Теоклит;

Сремски (в. Београдски и —) в. Метохијац Стефан;

Столнобеоградски, в. Будимски и —;

Студенички (Хвост.), в. Василије, Пахомије;

Темишварски, в. Василије, Јанићије, Јосиф, Михаил, Неофит, Путник Мојсеј;

Темишварски и Липовски, в. Димитријевић Никола, Јовановић Вићентије Видак, Поповић Ђорђе;

Тетовски, в. Никанор;

Топлички, в. Јован;

Трансилвански, в. Будимски и —;

Трновски, в. Гаврил, Макарије, Нићифор;

Угровлахијских земаља, в. Стефан;

Ужично-рудничко-ваљевско-пожешки и Шабачки; в. Никшић Мелентије;

Ужички и Зворнички, в. Андрејевић Алексије;

Ужички, Ваљевски и Шабачки;

Ужички, в. Ваљевски и —;

Халмаћски, в. Арадски и —;

Херцеговачки (в. Захумски, Петровски и Полхерцеговачки) Аксентије, Ананије, Антоније, Антим, Арсеније, Василије, Висарион, Зотовић Нектарије, Јеремија, Јосиф, Леонтије Милешевски, Лонгин, Марко, Радивојевић Стефан, Саватије, Силвестар, Симеон (Љубибратић), Требињац Симеон, Требињац Стефан, Филотеј;

Херцеговачки и Милошевски, в. Павле;

Хрватски, в. Филиповић Симеон;

Цетињски, (Зетски, Црногорски, Приморски, Скендеријски), в. Бољевић Рувим, Висарион, Мардарије, Петровић Василије, Данил, Петар и Сава, Роман, Рувим, Сава;

Црногорски, в. Цетињски; Зетски и —;

Чревенски, в. Гаврил;

Шабачки (в. Ужички и —), в. Данил, Савић Максим;

Шиклеушу, в. Печујски и —;

Штипски, в, Бањски и —;

Јепископије српске, за време св. Саве 302; за време краља Милутина и архијеп. Никодима 303.

Јепитроп, јерусалимски в. Неофит; у с. Крушедолу в. Леонтијевић Атанасије; м. св. Тројице (Плев.) в. Лаковић Трифун, Лончар Ристо, Пешика Ђорђе, Терзић Милован, Цветковић Сава, Шећер Јевто.

Јепифаније, игум. м. Хопова 1114. — јером. писао књигу у Молдавици 1041. — Види: Пешовић.

Јеремија, патр. Цариградски 494; други 2414, 2415. — митроп. Београдски 3281, 3282. — митроп. Херцеговачки, умро у м. Житомислићу 3942. — игум. м. св. Николе 4285. — јеклис. (Вел. Ремете?) 1221. даскал, јером. од м. Хиландара, постриж. м. Житомислића, родом од „Пајешак“, звани *Наранчић,* био у Јерусалиму 1749; биће исти. хаџи, оковао петихлебницу м. Житомислићу, био путник у Сарајеву 1831. — јеклис. м. Ораховице 813. — духов. оковао јеванђеље м. Иви 4419. — поп од св. Тројице (Овчар.) 1300. — поп, продао књигу 1508. — зограф, радио темило у м. Вујну 3858. — Види: Марковић.

Јеремис, крстјанин 178.

Јерина, деспотица, 297, 299, 412, 5194. — приложила икону м. Крушедолу 5974. — помен 4485, 5945. — Види: Вукоцамић, Ивковица.

Јеринић Јован, 3048.

Јерића махала, у с. Тимару 3964.

Јерихон, 224.

Јермоген, патр. руски 5650.

Јеролим, в. Загуровић.

Јероним, јером. м. Бођана, писао књигу 500. — његова књига 2764. — Види: Варешанин.

Јеротеј, патр. српски 806, 813. — оковао јеванђеље м. Бешенову 3522. — јером. м. Влакче 1582. — јером. св. Николе у Јажевици 983. — (м. Пиве?) 2578. — јером. м. Преображења (Овчар.) трудио се о књизи 748. — Види: Рачанин.

Јерусалим, 52, 144, 621, 956, 1234, 1510, 1547, 1562, 1568, 1573, 1614, 1615, 1642, 1749, 1750, 1796, 1815, 2079, 2110, 2542, 2680, 3278, 3531, 3679, 3706, 3997, 4566, 5516; опис пута 2496; приложена књига у Троношу 932; в. Арханђел, Димитрије св.

Јерусалимац Никон, писао књигу 277.

Јески-баба, 4601.

Јестимије(?), митроп. (Скопски) 1886.

Јесфигмен, ман. у Св. Гори 219.

Јетропоље, с. 1285, 1323, 1327, 1328, 1357, 1372, 1552.

Јеуфимије, игум. м. Бањске 100. — расофор, писао књигу у Св. Ани 1346.

Јеуфросинија, монахиња од Нове Вароши, служитељница м. Ковиље у Ст. Влаху 3376.

Јеф— в. **Јев**—.

Јефимерије, в. Исајевић Атанасије, Јовановић Спиридон, Константин игум. м. Студенице, Никита, Никола поп.

Јефим, в. Емил.

Јефимија, монах., бивша деспотица, извезла завесу м. Хиландару 197; покров кнезу Лазару 198. — монах. приложила књигу м. Вувцу 1121. — монах., приложила књигу Арханђелу у Сарајеву 1796. — оковала јеванђеље у Сарајеву и послала м. св. Тројице (Плев.) 2156. — монах. из Чумића платила писцима и приложила књигу м. Благовештењу (Рудн.) 2560. — из Ужица писала сарандар у св. Тројицу (Плев.) 3483. — помен 5924. — Види: Тодоровића.

Јефрат, р. 5573.

Јефр—, в. **Јевр**—.

Јечменица Никола Вранеш, поп, протоп. од Вранеша, његова књига 3044; приложио књигу св. Ђорђу у Горажду 3497.

Јоаким, в. Јаћим.

Јоан, в. Јован.

Јоанан, в. Вујачић.

Јоанес Вилхелм, палир, зидао звоник у Вел. Ремети 2672.

Јоанорајовић Данил, архим. м. Савине, подигао с братом звоник у м. Савини 3462.

Јоанос, мајор у Мајданпеку 5371.

Јоасаф (Јосаф), митроп. Вучитрнски, наредио да се пише књига 739. — митроп. Крупнику, приложио књигу м. Рилском 735. — монах приложио књигу м. Добриловини 917. — наречени у схими **Исаија**, м. Рила, његова књига 5870; повезао је 5869. — јером. м. Тресkавца, ктитор Слимничког ман. 961. — старац м. Хиландара 156. — јером. м. Хиландара 5008. — проиконом м. Хиландара 5008. — јером. наредио да се пише књига, и послао је из Св. Горе у свој ман. Хопово 1503. — мон., писана му књига 4226. — Види: Кровски, Милутиновић, Спанчић, Стефановић.

Јов, игум. м. Орешковице, наредио да се пише књига 802, 804. — игум. м. Пиве 2268. — ђакон, писао књигу у Кареји 1435. — таха монах писао књигу у Хиландару 4228; можда исти писао књигу у Кареји 4231. — монах писао књигу (у Крушедолу?) 4281. — јером. Патријарховац, јером. св. Павла 2136. 2137, 5744; дошао у Св. Гору 5745. — монах, преставио се у м. Раковцу 4968. — монах из Св. Ане, продао књигу 3062. — јером. м. Студенице 4718. — јером. његова књига 897. — Види: Јован поп, Крушедолац, Поповић, Радојичић, Светопављанин, Црнојевић, Шишатовац.

Јова, господар, приложио књигу Горњој Карловачкој Цркви 2246. — поп, продао књигу 2106. — остављена му књига у аманет 814. — жена, прило-

жила књигу св. Ђорђу (око Софије) 1375. — Види: Матић, Рахнић.

Јован св., в. Богослов. — **Креститељ**, Претеча, ман. и цркве: близу села Глобарице његова књига 1703. — у с. Горобињу, поновљен 4010. — Јашуњски ман., грађен и пописан 430, 431, 574; приложен му ћивот 450. — у Кртолама, приложена му икона 3451. — у Накучанима, подигнут 4035. — у Паунији изгорео 3601, 3650. — у Хиландару пописан 1126, 1827, 1873. — у Цариграду 52. — без одређења: приложена му књига 3789; — његове књиге 4358—4361; — његова књига 4363. — Види: Јовања, Меснћ, Орешич, Слепче, Сутјеска. — **Рилски**, в. Рилски ман.

Јован Александар, цар бугарски 102. — а мирски *Петар*, жупан, саградио и пописао препрату ман. Добруну 154. — деспот (Бранковић) градио м. Крушедол 2890; лик му 3034, 3036; његова књига 2027; дао грамату м. Крупи 3783; 388, 3553; умро 5057; лежи у Крушедолу в. Крушедол. — архијеп. држао престо св. Саве 399, 404; са архијерејем Висарионом основали ман. Требиње 404. — патријарх, његовим трудом обновљена патр. црква 842; приложио јој књигу 879; приложио књиге м. Хиландару 918, 924, 925; разно 821, 835 nota, 861, 864, 869, 916, 950, 966, 997, 1002, 1016, 1018, 1021, 4985, 5633; умро у Цариграду 1012. — митроп. (Скопљански) 168. — митроп. Топлички, приложио крст м. Хиландару 175. — игум. св. Архањела (Рашинска црква) 433. — игум. неког св. Архањела наредио да се пише књига 4196. — игум. м. Каталоје 1333. — архим. протосинђел и игум. м. Студенице, трудио се о зидању храма св. Јаћима и Анс 46. — игум. м. Троноше 695, 696, 762; можда исти 4263. — игум. м. Хиландара, трудио се о писању књиге 109; други, наредио да се пише књига 4229. — звани **Богослав**, писао књигу у Борчу 84. — поп Дебарски, писао књигу 476. — јереј, писао књигу у Јетропољу 1562. — писао књигу у Кратову 455. — поп, писао књигу у Кратову 598; можда исти, таха поп, 631, 674, 5614. — јером. писао књигу у Лештијанској Пустињи 217. — ђак од Никољ-Пазара, писао књигу 5606. — писао књигу у св. Павлу 912. — ђак Венијаминов, писао књигу у св. Петки (Шишатов.) 4302. — јером. писао књигу у м. Пољани 3591. — писао књигу (у Призрену?) 702. — писао књигу (у Рилу?) 5687. — ђак, писао књиге у св. Тројици (Плев.) 525, 526. 533. — граматик, писао књигу 563. — ђак, писао књигу 471. — и **Филип** и **Јаћим**, ђаци, писали књигу 465. — писао књигу 414. — поп, писао књигу 351. — *Србин*, од Кратова, писао књигу у Краљеву (у Влашкој) 752. — јером. писао књигу 4254. — пописао м. Ломницу 975. — презвитер, његовим трудом пописано труло у св. Архањелу (Рашин. црк.) 434. — поп од с. Белева дошао у м. Рилски 5733. — протопоп Београдски 1837, 1838. — парох Бирћански, продао књигу 3266. — ктитор Благовештења у Чукојевићима 5649. — протопоп, ктитор св. Архањела у Борчу 575. — — Недељков син, ктитор књизи у м. Варовитцу 1327. — обновио књигу м. Вел. Ремети 2378. — кал. м. Врањине 5565. — поп у Вршцу 2599. — син Манојлов, приложио књигу св. Николи у Врацу 2602. — поп од Гецког ман., његова књига 4537. — отац игум. м. Гомирја Теофила Алексића 3080. — поп, запопио се у Грачаници 782; запопио сина 783; у мон. назван Јов, умро 784. — из Дражановца, из Ђакуса, из Меровца, из Топонице, јемци 2625. — приложио књигу м. Житомислићу 1071. — кал. м. Житомислића, умро 5683. — јером. дошао у храм св. Ђорђа у с. Жуњевићу 5615. — поп из Јањева, приложио књигу м. Дечанима 1023 — архиђ. постао поп у Карловцима 2933. — **Цветко**, мајстор од Косова 2838. — поп из Лепојевића, његова књига 4523. — мајстор из Митровице градио кадионицу 1475, петихлебницу 1564, ћивот 1645. — јером. св. Николе

на р. Тресци 1211. — старац од Никољ-Пазара, наредио да се пише књига 618. — протопоп у Никољ-Пазару 5592. — из Ниша, приложио икону у стару Прокупачку цркву 3961. — кал. св. Павла 1150. — архиђак. јеп. Пакрач. 3144. — ктитор цркве у Поповљанима 1178. — приложио књигу митрополији Призренској 1423. — самарџија из Прокупља, јемац 2625. — држао у аманет ствари Равне Реке 4581. — зађакоњен у Рил. ман. 5820. — поп, приложник св. Арханђелу у Сарајеву 1757. — од Сарајева био у Јерусалиму 1573. — хаџи, кујунџија, ктит. окова јеванђ. Сарајевској цркви 1640. — хаџи, безџија, приложник Сарајев. цркве 1757. — од Сарајева 3806. — син Тодора Селаковића из Сарајева, приложио књиге м. Добрићеву 5876, 5882. — поп у Софији, писана му књига 5614. — пуковник, оковао јеванђеље м. Требињу 1488. — ковач, с браћом, писао земљу м. Тушимљи 5719. — поп од Хотина, продао књигу 714. — из Шаранаца, умро 4145. — архиђ. Патријар. био у Шишатовцу 2808. — син цара Ивана Васиљевића 633. — син војв. Негоја 440. — звани **Дра...** гроб му 4912. — звани **Хрвимир**, гроб му 194. — син хаџи-Рувимов 3706. — син кнеза Радула из Мораче, убили га Турци 3691. — **Хљеба**(?) 5735. — протопоп, духов. писана му књига 409. — поп, презвитер, писана му књига 916. — поп, повезао књигу 529. — поп, његова књига 1046. — даскал 2444. — отац попа Василија Гојковића 3009. — писао или наредио да се пише књига 4184. — — јером., писана му књига 4192. — презвитер, његова књига 4509. — поп, купио књигу 4499. — граматик, купио књигу 5732. — мајстор, оковао јеванђеље 5681. — његов панагијар 4698. — калуђер 5562. — помен 328, 1686, 1858, 2422, 2602, 4013, 4212, 4588, 5708, 5808, 5815, 5924. — Види: Алексић, Алексијевић, Арнаутовић, Божанић, Бунбак, Васиљевић Иван, Велимировић, Вићевић, Вретић, Вуковић, Гавић, Гаговић, Голцхусов, Дамјановић, Добрета, Драгослав, Драгутиновић, Ђорђевић, Зарић, Златановић, Зограф, Илић, Јенченко, Јеремић, Јовановић, Јововић, Јосиф чизмеџија, Калинит, Константиновић, Косанић, Костић, Купрешанин, Курсула, Кусаловић, Куштник, Лоровић, Малешевац, Манојловић, Маринковић, Марковић, Мартић, Милетић, Милошевић, Мићић, Михаиловић, Мишковић, Младеновић, Монастерли, Мркшић, Небожчић, Новаковић, Обреновић, Оливер, Остојић, Петровић, Плавшић, Поповић, Радетини синови, Радивојевић, Радич, Радовић, Радошевић, Радул, Рупић, Русин, Савић, Сарајевац Софроније, Светогорац, Семунов, Сербул, Симић, Симоновић, Собецки, Србин, Стефановић, Стојадиновић, Стојићевић, Стојов, Тадић, Телento, Томић, Трајановић, Ћпрјак, Циковац, Чертиловић, Чичковић, Чочић, Хочанин, Шиндар.

Јована, мати попа Василија Гојковића 3009. — гроб јој 3458. — помен 1375, 2646.

Јованка хаџи-Николиница, приложила павте м. Студеници 3658.

Јованов Јаков и **Иван**, ктитори св Николе у Штрицима 733. — **Славе**, повезао књигу 1751. — **Стојан**, в. Војиновићи.

Јовановић .... приложио крст (Требињу или Савини?) 1261. — **Андрија**, почео се учити 3444. — **Василије**, митроп. захумски в. *Василије*. — **Василије** (Вићентије?) митроп. 2618. — **Василије** из Лежимира, ктитор пописа м. Шишатовца 3668. — **Василије**, приложио јеванђеље (Сарајев. цркви?) 4530. — **Вићентије**, јеппс. Арадски, Великоварадски, Јанопољски, Варадској и Викарској Вармеђи, осветио антимис 2353; ктитор антимису 2528; митропол. Карловачки био у Шишатовцу 2615; разно, 2574, 2634, 2641, 2642, 2644, 2672, 2683, 2701, 2913, 5489. — **Вићентије Видак**, јепископ Темишварски и Липовски и пр. отишао из Карловаца у своју резиденцију 3143; купио књигу 2564; израдио клише иконе Вимчанске богородице 3194;

митроп. Карловачки, осветио антимисе 3386, 3396; штампао антимис 3397; разно: 2516, 3360, 3438, 3478, 5489. — **Вићентије**, егзарх, купио књигу 2446. — **Гаврил**, господар, рођен у Даљу, умро у Сарајеву 3075. — **Григорије**, игум. м. Прибине Главе 3771. — **Давид**, свешт. у с. Крушедолу 3214. — **Димитрије**, из Шанца Камене, ктит. м. Прибине Главе 3629. — **Илија**, златар у Новом, оковао јеванђеље 2470; сковао петихлебницу 2643. — **Јевлогије**, јером. м. Ораховице, био у Будиму ради милостиње 3024. — **Јевтимије**, прота Земунски 5385. — **Јован**, јеп. (Горњокарловачки) 3554. — **Јован**, игум. м. Ораховице 3690. — **Јован**, протођакон Темишвар. јеписк. приложио књигу м. В. Ремети 3243. — **Јован**, протосинђел Карлов. ꙋмуо и сахрањен у катед. цркви 3391. — **Јосиф**, од *Шакабент,* архим. м. Раковца 2516, 3478, 3507; поставио темељ богород. цркви у Земуну 5388; јепис. Вршачки, био у Смедереву 3635. — **Лаврентије**, егзарх, 4429. — **Лазар**, из шанца Петроварадинског, приложио књигу м. Беочину 2768. — **Максим**, купио књигу од Руса 3107. — **Манојло**, приложио књигу м. Никољи 5597. — **Марко**, од плем. Колашиновића, купио књигу 1631. — **Милић**, његова и синова му *Тодора* и *Илије*, књига 4524. — **Милош, Говедарица**, рођен 3510. — **Никанор**, архим. м. Раковца 3220, 3221. — **Нил**, игум. м. Кувеждина 3065, 3127, 3183; умро у Н. Саду 3235. — **Петар**, митроп. Београдски 4096, 4152. — — из Божурње, погинуо 4014. — **Прокопије**, јером. м. Прибине Главе 3630. — **Силвестар**, игум. м. Беочина 3598. — **Софроније**, јепис. Пакрачкославонијски и Осечкопољски 2563, 3007, 3126, 3137; осветио антимисе 2876, 2871, 2987; био у Будиму 3024; приложио трићер м. Хопову 3085; поклонио књигу 3067. — **Софроније**, архим. м. Ходоша 2539; можда исти 2728. — **Спиридон**, јефимерије, протонотаријус Пакрач. добио књигу 3067. — **Стефан**, парох Чаковски, купио књигу 3266. — **Стефан**, 5919. — **Тимотије**, проиг. м. Хиландара, настојавао да се пише књига 3213. — **Тимотије**, писао књиге у Хиландару 3500, 3501. — **Трифун**, из Н. Сада, ктитор пописа капеле у м. Бешенову 3528. — **Цвијетин**, из Сарајева, приложио књигу Зворничкој митрополији 5914. — Види: Арсеније IV патр., Бркић Василије.

Јовановна Ана, царица руска, ратовала с Турцима и Татарима 2815; 5340; умрла 2816.

Јованчо, помен 1931.

Јовања, ман., на р. Морави под Овчаром, храм св. Јована Крститеља, ту писане књиге 636, 652, 660, 697, 707, 721; запустео, а књиге пренесене у м. Тројицу и Ариље 2417, 3870. — код Ваљева 5371.

Јовдан(?), син попа Богдана Кнежевића, приложио ћемере цркви у Грађанима (Црна Гора) 4650.

Јове, ктит. м. Орешича 1653. — Види Милославов, Пејов.

Јовета, в. Стеичев.

Јовић Исаија, игум. м. Бјелашнице, његов антимис 3014. — — монах продао књигу 3538.

Јовићевић Јово, из Фоче 4124.

Јовица, в. Милутиновић.

Јовичић Здравко, поп, погинуо на Горњем Спићеву 3854. — **Симеон**, монах 3291, 3302.

Јовко(?) и жена му **Станка**, од с. Доброславаца, приложили књигу у Куриласки ман. 5631. — поп од с. Хаџара, ту писао и продао књигу 5663.

Јово(?) монах, писао књигу у м. Хиландару 214. — поп, писао књигу 415. — ковач, ктитор м. Завале 2354. — поп, држао кључ Зворничке цркве 5927 до 5931. — приложник м. Крушедола 1777. — прокарадур, писао темило св. Ђорђу у Љешевићима 4668. — хаџи, настојавао грађење цркве у Пријепољу 4149. — гроб му, секли му крст синови Лазар и Марко 4838. — помен 4143. — Види: Богдановић, Васковић, Вуковић, Вукоша, Грбић, Дучић, Ђуров, Иван кнез, Илин, Јовићевић, Кне-

жевић, Ковачић, Марковић, Поповић, Попче, Селак (Селаковић).

Јовов Ђуро и **Марко**, ктитори цркве у Пелинову 2348. — **Симо**, в. Вучинић.

Јововић Јован Николајев, од *Стратимировић*, приложио тас вазнесењу на Топлој 3757.

Јовшић Лацко и **Марко**, ктитори м. Хопова 724, 4570.

Јовшо, терзија, настојавао оправљање св. Николе у Софији. 5704.

Јовштишко, с. 3181.

Јогозински Павле, 2820.

Јозеф, в. Дентс.

Јокан(?) Ћерчија(?) 2278.

Јокетић Перо, приложио царске двери св. Луци у Котору 3493.

Јокић Василије, игум. м. Крупе 2392; биће исти, сведок продаје 2825.

Јоко, в. Ђуров, Наранчић.

Јоксим, инок, повезао књигу у св. Павлу 871.

Јоксић Пахомије, јером. м. Вел. Ремете 2149, 2150, 2165.

Јон, јером. писао књигу 506. — писао књигу 931. — Иги Милешево, ктитор ман. Слимничког 961. — јером. м. Студенице 4718. — писао антимис 2265. — Види: Васиљевић Иван цар.

Јорданска река, 956.

Јосиповић Конон, козак Запорошки 3581.

Јосиф, I син Леополдов, цар Аустријски, оцарио се 2167, 5292; 2162, 2214; умро 5294. — II цар Аустријски, био у Карловцима 3314; ратовао с Турцима 3650, 3601—3603, 3607, 3795; узео Шабац 3650; разно 3360, 3361, 3373, 3438, 3439, 3554, 3555, 3583, 3589; умро 3627. — патријарх Цариградски 4950. — архијер., митроп., Арилски, Моравски, био у Жичи 2540; оправио јој кров, јер је била пуста 2543. — јеписк. Велешки 1653. — архијеп. Зетски 301. — влад. Влашкоземски 1489. — јеп. Пожаревачки приложио књигу своме м. Шишатовцу 1041. — митроп. Пожешки 778. — митроп. Прилепски 1543, 5672. — митроп. Скопаљски, сведок продаје 340. — митроп. Темишварски, откупио јеванђеље, оковао га и приложио ман. Дабру 4400. — влад. Херцеговачки 4115, 5319; можда исти, митроп. 4621. — владика 1518. — влад. продао књигу 4499. — митроп. 2609. — архим. м. Вољавче 3586. — игум. м. Благовештења (Рудн.) 3971; покрио ман. 3994. — игум. м. Мораче, поново је 2837; донео књиге у ман. 2884, 3027. — игум. м. Раче 1632. — игум. м. Рила(?) 5948. — игум. м. Хиландара 4228; можда исти као проигум., писао један део књиге 315. — таха јером. писао књигу 4239. — писац, протосинђел патр. Мојсеја 2257; биће исти: јеклис. Пећки 2386; архим. и егзарх, био у Јерусалиму 2437; 2522. — протосинђ. митроп. Београдског био у Смедереву 3051; у Дечанима 3052. — јером. св. Ђорђа у Темској 5793. — јером. м. Крке 4625. — јером. м. Крушедола ктитор пописа (в. Допуне) 3096. — јером. м. Крушедола 3265. — од с. Мароча, приложио књигу 4489. — јером. Милешевски(?) 4555. — поп од Мораче, приложио књигу у Доброселичку цркву 2970. — јером. м. Озрена 984. — и **Јанићије**, кал. Требињски, обновили м. Озрен 3447. — монах (из Хрмља?) приложио књигу св. Сави Освећеном у Јерусалиму 4564. — јеклис. м. Хопова 4990. — старац, инок Чудова ман. раније протопоп *Јаков*, приложио књигу м. Папраћи 5605. — презвитер, приложио књигу св. Тројици (Плев.) 794. — старац 447. — запопио се 1568. — чизмеџија и синови му Григорије и Јован из Футога, приложили књигу м. Беочину 2770. — *Михаилов син*, гроб му 3020. — оклеветао попа Стојана 3772. — помен 5808. — Види: Алексијевић, Бешеновац, Бошковић, Брадати, Бућин, Вуличковић, Ђурић, Зарић, Јагат, Јовановић, Менекић, Милошевић, Монастерли, Поповић, Рајачић, Рајиновић, Светогорац, Стојанов, Стојановић, Троношац, Хиландарац.

Јосифовић Антоније, прота Будимски 3384.

Јохов, монах од Св. Горе, био у Јерусалиму 1613.

Јошавка, с. 3148, 3184.

Јошаница, ман., храм св. Николе, обновљен 3567 (сад црква). — с. 2625.

Јошаница Горња, с. 1483.

Јука, гроб 3947.

Јуко, в. Анић.

Јулијана, в. Данил пуковник.

Јунковић Стијепо, ктитор храма успенија код м. Градишта 1083.

Јунотић, в. Тучковић Драгоје.

Јурај(?) в. Ивановић.

Јурајко Радоје, гроб му 4769.

Јурашко Григорије, урикар, купио књигу и приложио м. Сучевици 714, 715.

Јурје, в. (Ђурађ) Максим деспот.

Јурј(евић?) Радосав, ђак, писао гробни камен 4749.

Јурко, ктитор св. Николе у Шишеву 81.

Јуроје, жупан, погинуо, гроб му 4823.

Јуса, в. Бакочев.

Јустин, 224.

Јустинијана Прва, 328, 461, 516, 543, 547, 552, 812, 1653.

Јусу-баша, в. Чавдар.

Јусу-бег, в. Ибишевић.

Јусунић, в. Поповић Негоје.

Јусуф, мола, дахија 3908.

К.

Кабал Пиротски (мера) 1856.

Кабела, в. Габела.

Каблар, гора, 721, 748, 897, 1007, 1052, 1303, 1381, 1665, 1818, 1824, 2417, 3089, 3758, 3761, 3953, 4633, 5597.

Кабларска дубрава, 358.

Кабловић Милутин, у Годуши, усекао гробни камен Дабиживу Драшковићу 4433.

Кавалијер, в. Милорадовић Михаил.

Кадија, 3407, 3949; в. Ћуца Смахилефендија.

Кадијевић Алекса, војвода, и **Лука**, алвијер и **Радиша**, ктитори оправке м. Завале 2354.

Кадилук, Ловечки 1372; — Селвија 1159; — Сребрнички 794.

Кажанегра Михо, приложио петихлебницу м. Прасквици 2643.

Казак, ратовали Турци на њ 1722.

Казалбаш (Кузулбаш) 616; ратовање Турака 968, 2601, 2651, 5240.

Казанац, в. Драгослав, Санко Дрaживојевић; упор. велики казанац.

Казанлик (К'з'нл'к) град 4139.

Казаичица, в. Јелена.

Казимировић Михаил, ктит. окова јеванђ. цркви у Вел. Радинцима 3815.

Кајалија, 4601.

Какипк̂ (?) под Атоном, ту писана књига 4205.

Кала, помен 1008.

Калабић Петар, сведок деобе 2181.

Калаз, с. 1945, 1950.

Каленић, в. Калинић.

Калест, в. Калист.

Каливит Јован, деспот срп. земаља, умро; пред смрт постригао се у мали образ под именом **Доротеј**, а по том у велики под имен. Ј. Каливит 4602.

Калина, приложница св. богородице у с. Кучевиштима 441. — помен 228, 328, 5708.

Калиник-хаџи, I, патр. Пећки, 1979, 1980, 2008, 2132, 2215, 5752; умро у Темишвару 2212, 2217, 5781(?). — II, хаџи, Грк дошао у Пећ 3268; свађа са патр. Вас. Бркићем 3269; 3272, 3281, 3282. — митроп. Београдски 4365. — еп. Преславски 1372. — игум. м. Бошаве, узео књигу из м. Полошког 2807. — игум. м. Рилског, наредио да се пише књига 5584. — писао књигу у селу Орешанима 572. — јером. писао књигу у св. Арханђелу (Лесново?) 873. — поп, писана му књига 2836.

Калинић (Калешић), ман., храм ваведења, обновљен 3281, 3282, 4030; ту пренесен Ст. Првовенчани из Аустрије 3950; приложене му књиге 3141, 4365, 4366; павте 4038, 4039; звездица 4071; крст 4062; путир 4048; разно 4044, 4049, 4133.

Калиновић Константин, поклонио књигу 2967.

Калипоље, узели Турци 5155.

Калист (Калест) игум. св. Андрије на р. Тресци 252. — иронг. м. Рилског 735. — и **Ћирил,** монаси трудили се о пописивању св. Андрије на р. Тресци 167. — расодер, писао књигу у храму св. Николе и светих Теодора (у Серезу?) 103. — јером. м. Јаковштице 933.

Калиштран, 4601.

Калогини (?) кожухар, ктитор св. Николе на р. Тресци 1211.

Калојан, цар грчки 4931, 4932. — севастократор, унук краља св. Стефана српског, подигао храм св. Николи и св. Пантелејмону у Бојани код Софије 18. — **Су...гнић,** сведок продаје 4596. — Види: Константин кмет.

Калуђерац, с. ту писана књига 189.

Калуђерица, в. монахиња.

Калуђеровић Арсеније, игум. м. Савине 2568; његов крст 2566. — **Војин,** поп, његова књига 4526. — **Војиштан,** био у Тршкој цркви (окр. Пожар.) 4663. — **Рашевић Вукосав,** приложио књигу св. Арханђелу у Сарајеву 2098. — **Иван,** с Риспа, продао књигу 2606. — **Сава,** ктитор оправке м. Завале 2354.

Калфе, в. ћурчијске калфе.

Каљевић Тома, оправио књигу у Коморану 2038.

Камен, в. метеор. — место 3342.

Камена, шанац, 3629.

Камена Река, 655.

Каменац, црква (ман.) у с. Честину окр. Крагујевачки, обновљен 1290.

Каменград, 1433.

Каменица, ман. храм св. Ђорђа (и св. Николе 577), ту писане књиге 420, 576, 577; разграбљене књиге 1737. — узели је Турци 1727. — с. 2650.

Камено Поље, с. 979.

Камило, в. Занети.

Кандија, в. Крит.

Кандић Јевђо, поп из Фоче 4125.

Канерист Орест, игум. м. Шишатовца 1734.

Канижа, шанац 2860.

Канина, град, освојио га Душан 85.

Кантакузен, с браћом подигао храм св. Јована (Јашуњски ман.) 430.

Каона, ман., обновљен 3099.

Кападокшић, спиђел 2380.

Капетан, в. Бјеладиновић Милутинов Митрушина, Вилатовић Живко, Витковић Јефто, Греговић Иванов Ђуро, Жудијевић Гаврил, Илија, Коста, Кујунџић Мијушко, Мижевић Нико, Милутинов Сима, Митар, Монастерли Теодор, Обућина Филип, Продановић Јаћим, Пурић Мато, Радивој Србин, Радич, Рака, Ристо, Тоша, Трифун, Тумановић Милутинов Сима, Хусејин, Цинцар Коста, Чупић Никола Морачанин. — в. оборкапетан.

Капетан-пашин син, в. Ахмет паша.

Капиџи-френк, в. Хасан-ага.

Капурал, в. Ковачевић Никола, Никола с Влаке(?), Радуловић Лука, Семозовић Вујич.

Кара-Вида, приложила књигу св. Николи у Црвеном Брегу 1072. — баба, писала општи лист у м. Ораховицу 4590.

Каравлахија, **Каравлашка** } 1041, 2079, 2120, 3326, 3354, 5522.

Карадаг, 3588.

Кара-Ђорђе, в. Петровић.

Каракала, цар Римски 224.

Каран, с. 964; в. богор. храм. Благовештење.

Кара-Николић Секула, из Вакшанске вароши 5686.

Карановац, 3412, 3997; потопљен 3253; узели га Немци 3645.

Кара-Трифун, из Скопља продавац штамп. књига 683.

Караћа-Оглија, в. Јанићије III патр.

Карвино (Карпино?) 2971.

Карданија (Дарданија?) 812.

Кареја, (Карејски пирг), ту писане књиге 115, 1093, 1115, 1116, 1136, 1151, 1152, 1162, 1174, 1222, 1233, 1274, 1363, 1434, 1617, 4231, 4931, 4932, 5659; његове књиге 4457—4461; разно: 49, 1222, 1364, 1458, 1502, 1814, 2019. — Види: богород. храм. успеније: св. Никола.

Кариман-паша, в. Махмудбеговић.

Кариолуш, ћесар, 485, 493.

Карл (Теопија) 5552. — Види: Теопија.

Карло (Карол), VI, цар аустријски, оцарио се 5295, 5322; 2053, 2327, 2353, 2355, 2398, 2399, 2429, 2481, 2507, 2588, 2618, 2641, 2672, 2699, 2701, 2739, 2890, 2960, 3034; ратовао с Французима 2628; умирио се с Турцима 5301; победио Турке 5368; умро у Бечу 2816, 2827. — краљ Шведски, ратовао с Русима, и страдао на Полтави 2211, 5192; в. Шведи. — принц, ерцхерцог, долазио у Земун 5456, 5458.

Карлово, касаба, 5816; ту писана књига 1644.

Карловачка горња црква, храм введења, ту писане књиге 623, 2241; њене књиге 2236, 2425; приложена књига 2246; петихлебница 2644; разно: 2547, 2581, 2737, 2793, 2874. — **средња црква**, храм св. Николе, 2221, 2548, 2558, 2933. — **катедрална (саборна) црква**, храм св. Николе, 3391; сазидана 3191, (исто што и средња?).

Карловци, 472, 1241, 2053, 2167, 2197, 2198, 2221—2223, 2267, 2377, 2431, 2497, 2547, 2548, 2558, 2563, 2581, 2634, 2720, 2737, 2782, 2793, 2845, 2874, 2890, 2934, 2944, 2958, 2960, 2974, 2983, 3114, 3143, 3144, 3159, 3314, 3315, 3386, 3397, 5259, 5290, 5756.

Каролина Аугуста, царица Аустријска, била у Земуну и у Митровици 5435, 5436.

Кароли Шандор, вођа Куручки, победили га Немци 2146.

Карлштадт, в. Горњи Карловци.

Кастамонитски извод, 4231.

Кастел Нови, в. Нови.

Кастио, в. Илија св.

Кастриот, монах **Јаћим**, умро 5056. — **Ђорђе**, Скендербег, ишао на њ цар Мехмед 5197; прогнан 328; умро 5201. историја његова, препис у м. Хиландару 3470. — **Иван**, прогнао га цар Мехмед 328; умро 270, 271; 5055. — Види: Дрехаловић Григорије.

Ката, приложила књигу у Коморанску цркву 2232. — помен 2061.

Катакузин Дмитар, писана му књига 335.

Катакузина, госпођа, створила митру 288.

Каталоја, ман. у Угровлахији, приложена му књига 1333.

Катарина, краљица Босанска, гроб јој 4955. — ктитор ман. Хопова 724, 4570.

Кателина, краљица, ж. краља Драгутина, лик јој 5089.

Катизма, в. Станислав.

Катић Јанко, од Рогаче, војвода 3875; гроб му 3836.

Катланово, с. 4355.

Катун Влаха, 71.

Катурић Мато, синови му приложили двери м. Бањи (Б. Котор.) 4673.

Каулиције Дамјан, књигопродавац Новосадски, приложио књигу м. Беочину 3616.

Каури, в. Млечани.

Кафтан-ахча, велика 1478.

Кафтанџија, в. Николче.

Кацалинови Трпен, од Охрида оковао и приложио јеванђеље м. Србатном 2116.

Кацојевац, 5796.

Кацулица, с. 2625.

Качаник, 5304; разбили Турци 5708.

Качер, 3400, 3406.

Каштел, 1781.

Кепалија, в. Ћефалија.

Кераспја, 1122.

Кереш Теодосије (Деодосије), јеклисијарх м. Милешеве 1820.

Керешбања, 3072.

Кеса (Ћеса) 3720, 3906, 4076.

Кесар, в. Ћесар.

Кечкемет, поробили Срби 5319.

Ки—, види **Ћи—**.

Кијевац, в. Судић Рајчин.

Кијево, 2286, 3036, 3434, 3611. 3704, 3891, 5886.

Кило (жита) 940.

Кина, 2817.

Кипари, штампарски 683. 685, 1310.

Кидровци (Кипровци?) 5642.

Кипровица Неда, платила повез књиге 5708.

Кир, 224. — ава, писао књигу у Кареји 5659.

Киријак, в. Ћирјак.

Кириjон, игум. м. Шишатовца 1475, 4988.

Кирил, в. Ћирил.

Кирјани Димитрије, из Темишвара, градио клише за икону Бездинске Богородице 3426.

Кирко (Ћирко?) помен 5903.

Кирчо, ортак, дошао у м. Рилски 5733.

Китај, в. Кина.

Китог, 3845.

Китокрчте, помен 2972.

Китошевина, међа м. Мораче 1325.

Киша, велика 2867, 3488, 3587, 4154.

Киш-Мартон, каштел, 2146.

Клекуш, с. 2625.

Клеопа, игум. м. Рила 5851, 5865.

Климати, **Клиенте**, } 1398. 1467.

Климент, охридски, умро 4923. — схимонах м. Хиландара, писао књигу 3846.

Климентица, црква у Мостаћима, пописана 1146.

Клисура, вода, река, међа м. Вољавче 3234, 3412, 3851.

Клобучарић Хасан-паша, убио бана под Бихаћем 829.

Клобушицки граф, Гардина Калочки, 3072.

Кмет, в. Константин.

Кметови, 1239, 5611.

Кнегиња, в. Јелана, Љубица, Милица, Нилија, Пелагија.

Кнежев Вујин, ктитор оправке м. Завале 2354. — Види: Говедарица Милош.

Кнежевина Грбаљска, 2250.

Кнежевић Богдан, поп 4650. — **Вујин, Никчев**, кнез из Грађана с братом **Станишом**, приложио крст на темплу цркви у Грађанима 3556. — **Димитрије**, обор-кнез изнад Ужица писао саландаре м. Боговађи 3682. — **Никодим**, из Дрниша 2438. — **Стојан**, поп, 3231.

Кнежић Јово, сердар, обновио књигу м. Завали 4354.

Кнежна (књажна) в. Акиндина, Марија, Теофанија.

Кнеж-Поље, ту писана књига 787.

Кнез, 1753, 4657, 4920. — поставио гробни камен 4823. — кнез босански (Драгиша) 179. — тошкански од Лотринга дошао из Беча на Врачар у Аустријску војску 2750. — кнезови (17) исечени 3875. — Види: владаоци (књаз): Александар, Лазар, Обреновићи Милан, Милош и Михаило, Петровић Данил, Стефан. — тутула (чин) за време српских држава и под Турцима; види: Аврам, Андрија, Батић, Батрићевић Вук, Бијелић Влаћ, Богдан, Брсић Тврдослав, Богдан, Богоје, Бошко, Властелица Станиша, Влатковић Радивој, Војић Стефан, Вук, Вуковић Вукић, Вуковић Павле, Вукоје, Вулићевић Вујица, Вучета, Вучетић Вукић, Димитрије, Дмитар. Дмитровић Радита, Доброслав, Ђора, Ђурађ, Здравковић Милосав, Иван, Јакшић Дмитар, Кнежевић Никчев Војин, Крунић Милија, Лазаревић Милован, Маринко, Милија, Милич, Милош, Милутиновић Јовица, Мирослав, Мићић Јован, Михаил, Михаиловић Алекса, Наранчић Никола, Обрад, Обреновић Јеврем, Обреновић Јован, Оливеровић Покрајац, Павао, Павле. Петар, Петровић Вићентије, Петровић Вукоман, Радич, Радишин Степан, Радоје, Радопић Херак, Радослав, Радул, Радуловић Војин, Рајић. Рајић Андрија, Сава (или Савко), Сима, Симсон, Спасоје, Средоіе, Станић Раде, Стефан, Стипко, Стјепан, Тадић Јован, Теодор, Тешић Рака. Томаш. Тујковић Перо, Хрвоје, Црнојевић Михаил Комнен, Ширинић Радослав, Штиљановић Стефан, Штитарац Марко. — руски: Полубенски Андрејевић Иван.

Књигар, в. Гинами Марко.

Књиге московске, спалили Грци у Кареји 1458.

Кобиљац Игњатије, јером. долазио у Коморан 1780, 1819.

Кобилице (скакавци) појели гору, жито и траву у Јерусалиму 1750.

Коваљ, град у Русији 551.

Ковач, в. Александар Грубач, Ђуро, Илија, Јован, Јово, Петровић Јован, Мирослав, Познан, Радивоје, Радич, Радоје, Рајко, Стефан, Стојан.

Ковач, планина 3919, 3920.

Ковачевац, ман. храм. св. Ђорђа 5785.

Ковачица Рада, приложница богород. у Кучевишту 441.

Ковачевић Милош и **Мићо**, из Сарајева, приложили књигу Зворничкој митрополији 5914. — **Раја**, његова панагија 4683. — **Стефан**, градио м. Добрињу 4648.

Ковачић Јово, из Фоче, 4123. — **Никола**, капурал, ктитор оправке м. Завале 2354.

Ковачево Поље, 4657.

Ковачепољанин, в. Илић Радивоје.

Ковелица, умро(-ла?) 4171.

Ковијана, попадија, помен 1473.

Ковиље (Ковиља, Кобиље, Кобиља), гора, и под њом ман. храм св. Арханђела и св. Николе, обновљен 1389; платио глобу због убијства неког Турчина 2474; приложено му кандило 3376, казан 3460, парусија писана 3443, други прилози 3482; разно 2239, 4579, 5818, 5957. — ман. у Бачкој, храм св. Арханђела, поправљан 2167; разно: 2546, 3467, 4367.

Ковин, ман. храм успенија, пописан 3254, 3255, 3258; 1761.

Ковина, мати кнеза Петра 4319.

Кодић Максим, јером. м. Гомионице 3964.

Кожани, варош, 3156.

Кожинци, с. 484, 4490.

Кожухар, в. Аврам, Вуко (Влко), Герчо, Ђорђе, Калогини, Манојил.

Козак, в. Теодоровић Илга, Јосиповић Конон.

Козарски ман. 4258.

Козица, 4517.

Козјачка гора, 4712. — **пустиња** 2971.

Козма (Кузман) и **Дамјан** св., ман. у Куклену, приложена му књига 1931. — у Драчеву 4891. — Види: Раковац.

Козма, игум. м. Николје 867. — монах, писао књигу у Војиловици 663. — јером. св. Арханђела (Леснова?) сведок продаје 1155. — хаџија, послао у Пећ помене од Угровлаха 1077. — Види: Васиљевић.

Козник, град, ту писана књига 4226.

Којa, одабаша, приложио књигу св. Ђорђу 1802. — Види: Лаловић.

Којић Давид, откупио књигу м. Шишатовцу 1038.

Којиновићи Радоје, **Дукоје** и **Томаш**, приложили земљу м. Добриловини 1685, 1686; 1697.

Којич, в. Радетини синови.

Којо, поп, писана му књига 572. — (Коихо) в. Латиновић.

Којовић, в. Пантовић Стефан.

Којчин, помен 1697.

Кокоши, гипуле 5640.

Коларић Кузман, иконописац, пописао м. Прибину Главу 3630; молер, пописао иконостас у м. Бешенову, и капелу 3529, 3569.

Коласија, 1500.

Коласијски град, 655.

Колашин (Колашиновић) саздан 1417, 1468; бојеви Црногораца и Турака 4094, 4120, 4121, 4153, 4156; 3797. — племе 1631.

Колашинац Бали-ага, посекао Јована Рупића 5755.

Колашиновић, в. Пајсије, митроп.

Колашинци, опљачкали м. Доволу 4032, 4055; опустили м. Добриловину 5504; бојеви са ускоцима и Шаранцима 4145, 4146, 4574, 5530.

Колера, 4104, 4108—4111; в. куга.

Колоредија, ђенерал, предао Београд Турцима 3634.

Командант (комендант), в. Ненадовић Јаков, Обреновић Милош, Пуван граф, Хелфран ђенерал, Чолић барон.

Комаран, в. Коморан.

Комарица, с. 1737, 5704.

Комарна, с. 1219.

Комговина, м. донесене књиге из Кијева 2286, 2291.

Комлен }
Комнен } **Алекси**, цар грчки, даровао штаку св. Сави 4927. — поп од Рисна, приложио антимис (св. Стевану у Ђеновићима?) 2115. — хаџи, приложио књигу м. Раковици 1832. — терзија, ктитор окова јеванђеља Сарајев. цркви 1640; можда исти приложник Сарајев. цркве 1757; — џелебџија, приложник Сарајев. цркве 1757. — помен 4486, 4498. — Види: Андроник, Мишелић, Црнојевић Михаил.

Комод, цар Римски 224.

Коморан (Комаран), грађен град 2073; грађене и кварене српске цркве 2073; ту писана књига 2623; била чума 2233; разно: 947, 1343, 1690, 1780, 1819, 1930, 1949, 2038, 2232, 2261, 2618.

Коморанац Петар, Рац, приложио књигу м. Рачи 2061.

Коморанска црква, храм введења, њене књиге 1930, 2261, 4368.

Кондо Вук (Влк, златар), оковао јеванђеље 588; градио рипиде 687.

Кондрат, игум. м. Лепавине 4379.

Конзилијар, в. Себерг 3072.

Конич, с. 5727.

Кономлати, 961.

Конон, в. Јосиповић.

Константин (Костадин, Констадин), Асен, цар Бугарски 18. — **Бели**, цар 534. — Велики, цар Грчки, 156, 224, 476; основао м. Требиње 4300. — господин, анепсеја му кћи Ђурђа Балшића 216. — митроп. под кога је спадао ман. Тамна или м. Радовашница (Зворнички или Шабачки?) 1200. — игум. и архим. м. Студенице, бив. јефимерије Пештански, писао књиге 2889, 2964; донео прилоге из Русије 5340; 3154, 3240, 3289. — игум. м. Житомислића 1926. — игум. св. оца (Гаврила. Јаћима или Прохора?) 2095. — чатац, звани Војсил Граматик, писао књигу у Сврљигу 25. — писао књигу у м. Винчи 995. — јером. писао књигу у м. Леснову 1898. — поп, писао књигу 4305. — поп, заложио књигу за владичин дуг 1119. — **По**... запопљен у Земуну 5492. — ђакон, поновио књигу м. св. Тројице (Плев.) 2534. — кмет, са синовима **Јаковом, Калојаном** и **Дмитром**, примили ктиторство ман. Преображења (Зерзе) 200. — син краља Уроша, лик му 5099. — јером. украсио художеством цркву на р. М(а)т(а)в(а)зи(?) 4571. — син Александра војводе Молдавског 668. — мајстор од Кидровца (Кипровца?) ковао штаку у Врацу 5642. — купио књигу 2839. — син Јована Стојићевића, гроб му у м. Шишатовцу 3456. — Види: Басараба, Бранковић, Вујанић, Драгаш, Жеглиговац, Живановић, Калиновић, Корнеакти, Лигда, Стојанов, Чокешинац.

Константин град }
Константинопољ } в. Цариград.

Константиновић Јован и **Јанићије**, ктитори припрате м. Ресаве 2642.

Контуманц, у Земуну, дигнут 5439, 5497; враћен 5446, 5498.

Кончул, ту храм св. Николе 316.

Коњско месо, јели људи од глади 5712.

Коњух, сазидан 323, 331; пресељено из Скопља петнаест кућа 330, 331.

Коњухчић, с. 2625.

Коњуш, с. 2625.

Копите, 2387.

Копорија, ман. ту писане књиге 301, 5944.

Копрајница, 2862.

Коприва Никола, настојатељ грађења цркве у Сарајеву 1393.

Корађева црква, храм св. Николе у Призрену у мамзи(?) махали, њене књиге 832, 833, 3703, 4352.

Корвин Матија (Матијаш), краљ Угарски, допустио зидање м. Бођана 2362; 534; умро 361.

Кордић Ђуро, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Корен, план., на р. Техотини 892.

Коренић, 863.

Кореница, с. 3080.

Коринт, 812.

Корито, 3248.

Кориша, с. 781.

Коришки, ман. 3269.
Коришки предели, 2583.
Коришки Петар, св. 3230; црква, направљена врата 168.
Корнеакти Константин, пап, 1020.
Корнијат, пап, 1020.
Коројичић Иван, у њега на чувању крст м. Равне Реке 4581.
Корун (у Мореји) примио га цар Бајазит 5205.
Косанић Јован, обрлаћман, родом Тометипац 5371.
Косарић Врсан, сужан у Благају 4664.
Косарићка црква, храм св. Николе, њена књига 3468.
Косатица, р. 1141, 1153.
Косеница, р. 118.
Косијер Вукац, ктитор цркве у Пелипову 2347. — **Никола**, ђак, писао књигу 355.
Косијеревац Максим, дошао у м. Режевиће 5768; његов крст 4676. — **Мелентије**, био на служби у Сарајеву 3210.
Косијерево, ман., приложене жу књиге 863, 1496, 3675; 3749, 4676.
Косировић Кузма, с браћом **Стефаном**, **Дамјаном** и **Цветаном**, и синовима **Павлом** и **Петром**, обновили храм Каменац 1290.
Космај, 3408.
Косовић Симо, приложио књигу св. Ђорђу (Добриловини?) 3916.
Косово, 814, 1023, 1893, 1907, 1910, 2280, 2838, 2984, 4762, 5145, 5151; опис битке 4945—4947, 5156.
Косорић Илија, посекли га Турци 1969. — **Исаија**, продао књигу 2369. — **Лазар**, прота, његова књига 3697.
Косорић, с. 5742.
Косорићка црква, храм св. Николе њене књиге 3428, 3468.
Коста, капетан, родом Цинцар, погинуо на Оршави 5371. — помен 4709. — Види: Ђорђе, Јанковић, Радивојевић,
Костајничка капела, храм рожд. богородице, обновљен источник 4070. — **црква**, приложена јој књига 4501.
Костенац, 2337; потопљен 2238.
Костеница, с. 2625.
Костић Јован, магистар Козарски. 3189: писао књигу 5840; поклонио је 5841. — **Никола**, поп из Кртола, купио књигу 2164. — **Стојан**, поклонио књигу 3981.
Костур, град, 332; освојио га Душан 85.
Котари, ударили на њих Турци 5346.
Котор, град краљев 63, 682, 683, 685, 1811, 1973, 2382, в. св. Лука.
Котуровић Јефтимије, архим. м. Шишатовца 3668.
Кочана, с. 2625.
Кочорић Јово, 3842.
Кошаница, поток 4389.
Коштенић, с. 3901.
Кошутњак, 4163.
Крављачић Андријашев дô, приватно имање у Самобору 5874.
Крагуј, в. Радетини синови.
Крагујевац, 2720, 3234, 3407, 3767, 4013, 4106, 5460; узели га Немци 3645.
Крагујевачка нахија, 3869.
Крајина Подунавска, 3343. — **Босанска**, 4157.
Крајко, син Јов. Оливера 71, 4937.
Крајков син, в. Јаков.
Крајцара, 3613, 5419, 5476.
Краљ српски (Милутин?), узео Табану овце и свезао га 4170. — в. Владислав, Вукашин, Драгутин, Душан, Марко, Милутин, Радослав, Стефан Првовенчани, Урош. — **босански**, в. Дабиша, Твртко, Томаш. — **напољски**, в. Мират Јаћим. — **пољски**, в. Жигмунд Август, Собецки Јован. — **пруски**, в. Фридрих. — **француски**, в. Лудвик. — **шведски**, страдао на Полтави 5192; в. Карло. — **угарски**, в. Корвин Матији (Матијаш), Лојиш.
Краљево, у Влашкој, ту писана књига 752.
Краљевић в. **Марко**, краљ.
Краљевство српско, примио цар Мехмед 5195.
Краљица српска, в. Јелена (Јелена Јелисавета), Кателина, Симонида. — **босанска**, в. Катарина.
Крапино, ман., храм ведења, ту писана књига 5628.

Кратај, постферналтар Земунски 5445.

Кратовац, в. Радонић Атанасије.

Кратово, 357, 519. 597, 598, 692, 752, 1568, 2128, 2129, 2147, 2296, 4504, 4546, 5906; ту писане књиге 455, 631, 674, 5614, 5618; долазио архијеп. Охридски Доротеј 328.

Крач, крстјанин 178.

Крашић Вуко, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Крв, плаћена Турцима 2474, 2580.

Крејако Сремић Марко и **Стамена**, и синови им **Прокопије** и **Тимотеј**, приложили књигу м. Вел. Ремети 2743.

Кремен, с. 179.

Кремић, с. 5746.

Крепичевац (Кропочево), ман., храм успенија богород., основан 5971—5973; приложене му двери 5980; приложена му књига 5981; отворен, и списак ствари 5982.

Крива Морава, 196.

Крива Река,

Кривојевић Илија, из Шаранаца, погинуо 4145.

Крижевачка Крајина, 3055.

Крижевци, 2862.

Крилаш (талир?) 5925.

Криле, жупан 5537.

Кримовице, с. 4083.

Крит (Гирит, Кандија) узели га Турци 1653, 5176, 5233.

Кричк Никола Грубановић, писао књигу у св. Ђорђу у Крушевици 462.

Крка, ман., храм св. Арханђела, покривена 914; ту писане књге 590, 881, 914; разно 2131, 3264, 3290, 4625, 4708.

Крков виноград, међа м. Мораче 1325.

Крмине, с. 2060.

Крнић, в. Симеон монах.

Крнт (?) ту писана књига 4253.

Крнчић Ђука (Дїѹка) 2847.

Крнулац Пантелија, градио м. Добрињу 4648.

Кроковски Јоасаф. архим. Печерски, поклонио књигу храму вазнесења (Раваници?) 2040.

Кромирјанин Станко, ђак писао књигу 179.

Кропочево, в. Крепичевац.

Крпац Данил, инок из м. Папраће писао књигу у Москви 1111.

Крста, поп, писао књигу 2364. — протопоп у Врацу 2599. — гроб му 3533. — јереј 4551. — помен 4490. — Види: Делмашевић, Ђурић Софроније, Фелићанин.

Крстар (= златар?) в. Нифун.

Крсташ (талир?) 5925.

Крстиов (? = Крстивој) приложио књигу м. Варовитцу 1353.

Крстић Манојло, позлатио иконостас м. Шишатовцу 3332. — Манојло 1741.

Крстја, в. Никшев.

Крстјанин, в. Гопсак, Припковић Твртко, Радован, Радосав, Радохна, Хвал; списак њихових имена који су се парекли види: 178; упореди *бабуни*.

Крсто, саградио дискос испосници св. Саве 4013. — приложио књигу богородици у Дрманцима 1034. — поп, купио књигу 5830. — Види: Божанкић.

Крстоносна палата, у Москви 2148.

Крстуши, гонили хришћане и побеђени од Ердељског војводе 5586.

Кртоле, с. 2164, 3866; в. св. Јован Крститељ.

Кртолска комунита, штап начелнички 3811.

Круна, ж. Јов. Обреновића 3967.

Крунија, в. Хаџи-Јанпница.

Крунић Милија, кнез, сведок прилога м. Ивпи 2603. — **Теодор**, (златар) из Сарајева, оковао јеванђеље 4037, 5924.

Крупа, река и ман., храм успенија богород., сазидан 3552, 3782; оправљан 3784, 4060; добио грамату од деспота Ђорђа и Јована 3783; сазидане ћелије 3283, 3631; обновљене ћелије 3835; сазидана трапезарија и мађупница 3492; грађене двери 3611; приложен крст 3530; застава 4017; окована икона и купљено звоно у Млецима 3299, 3300; ту писана књига 4313; његова књига 2392; приложена књига 5620; његови свећњаци 3463; приложене утвари разне 3593, 3594.

Крупац, с. 1741.

Крусе, 5363.

Крушевац, узели Немци 3645.

Крушевица, с. 2625; в. св. Ђорђе.

Крушедол, ман., храм благовештења, ту леже деспоти Стефан, Јован, Максим и деспотица Анђелина, историја постанка 2890; спаљен 2300, 2472, 5297; оправљен 2473, 2572; пописан 3096, 4964, 4965; подигнута трапезарија и кухиња 2398, 2828; пописан крст на дверима 1495; клише са празницима богородичиним и Христовим и сликама деспота 3542; израђена му икона 2895; ту писане књиге 472, 1516, 1579, 1745, 3297, 3413, 3414, 3435; израђен сто митропол. 3259; направљен ћивот 3138; приложене и направљене иконе и утвари: 1388, 3034, 3036, 3558, 5971, 5974; крст 1474, 3101; ћивот 2169; нафорница 2525; кадионица 2679; рипиде 1602, 2430; петихлебница 1429; појас 1777; оковано јеванђеље 1532; приложене му књиге: 1163, 1465, 1875, 2385, 2436, 2443, 2527, 2798, 2890, 2900, 3001, 3040, 3041, 3521, 3585, 3839, 4374, 5979; његове књиге 504, 1005, 1989, 2003, 2011, 2017, 2025—2034, 2218, 2338, 2684, 2700, 2775, 2799, 2801, 2844, 3132, 3133, 3162, 3202, 3257, 3265, 3312, 4369 до 4372; разно 1510, 1616, 2119, 2147, 2152, 2161, 2162, 2214, 2261, 2359, 2765, 2882, 2957, 2958, 2960, 3146, 3186, 3485, 4557, 5293, 5861.

Крушедол, с. 3297; ту мирска црква направљено јој темпло 3214.

Крушедолац Аксентије, инок 1732. — **Јов**, јером., био на служби у Коморану 2041. — **Михаило**, оправио књигу 2039. — **Никодим**, продао књигу 5861. — **Нићифор**, јером. 1727. — **Максим**, игум. м. Вољавче 3199; отишао у свој ман. 3200. — **Мојсеј**, општи духов. Крушедолски његова књига 3047; в. Милинковић. — **Петроније**, ишао на службу у Коморан 2261.

Крушедолска митрополија, 2190, 2528.

Крушедолски калуђери, били у Сентандреји 1989.

Крушедолски, в. Марковић Павле.

Крушица, с. 166.

Крушка Симеон, јером. умро на Цетињу 3305.

Крушка, земља купљена за м. Тушимљу 5719.

Крушопеци, с. 166.

Крф, оставили Турци 5217.

Крчанин Макарије, игум. м. Гомирја 1509.

Крчмари, с. 3601, 3650; в. св. Никола.

Крш, међа м. Мораче 1325.

Кршикапа Симеон, приложио књигу м. Гомионици 3660.

Ксенија и Теофина, сестре, монахиње, Марта и Марија сазидали Црковницу 510.

Ксеноф (Ксенох), ман. у Св. Гори храм св. Ђорђа, ту писана књига 4249; приложене му књиге 242, 482, 1461, 5936; његове књиге 4375, 5938, 5939; обновљена му књига 1214; 5735.

Ксенофонт, ђакон м. Слимничког 961.

Ксиропотам, ман. у Св. Гори, обешен његов калуђер 946.

Кувеждин, ман. храм св. Саве и св. Симеона, сазидан 3960; сазидано здање 3876; ту писане књиге 680, 848, 3012; направљена петихлебница 3127; путир 2567; приложен путир 3421; његове књиге 2297, 3065, 3350; његово кандило 3183.

Куга (чума), 2754, 2755, 2787, 3226, 3236, 3940, 3941, 3943, 3964, 5320, 5412, 5707, 5787.

Кузма (в. Козма), ктитор обнов. ман. у Каменцу 1290. — протопоп, дошао у Сегедин 1933.

Кузман, златар, *Пејин син*, продао књигу 4514. — поп од с. Прибојевца, његова књига 5707. — помен 5900. — Види: Коларић, Слијепчевић.

Кузмић Живан, сведок разграничења имања м. Вољавче 3412.

Кузулбаш, в. Казалбаш.

Кујунџија, в. златар.

Кујунџијски руфет, 3422.

Кујунџић Мијушко, капетан погинуо на Смедереву 5371. — **Петар**, сведок прилога м.Ниви 2603. — Види: Поповић.

Кукавица, везир на Босни 3095.

Кукић Лука, из шанца Лађарка, ктитор иконостаса м. Бешенова 3569.

Куклен, 1931.
Куклеч, крстјанин 178.
Кукуламовић Весеоко, писао гробни камен 4791.
Кулдуг, писао гробни камен 5962.
Кулин, бан, подигао храм 5536.
Кулић Вучић, сведок прилога м. Пиви 2603.
Куман, помен 2379.
Куманица, ман. на Лиму, храм Арханђелов, приложена му књига 934; разрушен 4700. — место, ту писана књига 422. Обоје исто?
Куманови синови, в. **Стојчо** и **Пејчин**.
Куметица, у Св. Гори 1848, в. св. Никола.
Кумрија, ж. Цинцар-Јанка Поповића подигла гробни камен мужу 4092.
Куна, помен 2895.
Купа, р. 849, 851.
Купен, ктитор ман. Слимничког 898.
Купиник, разорили Турци 5590.
Купиново, 1174.
Купрес (Купрпс), 3446, 3861.
Купрешанин Јован, из Челебића, приложио књигу м. Гомионици 2654.
Кура (Кира?) в. Дануловић.
Курилски манастир, храм св. Јована Рилског, приложена му књига 5631.
Курсула Јован, рањен на Делиграду, умро код куће, гроб му 3915.
Курт-ага, в. Кучевић.
Куруци, побунили се у Сентандреји 2123; разбијени од Немаца 2146; дигли се на цара 2182, 2183.
Куручаг, 5327; умирио се 2227, 5321.
Куршумлија, разбио је Карађорђе 3921.
Кусаловић Јован, срзенто, ктитор оправке м. Завале 2354.
Кути, с. 2388.
Куч, в. Дрекаловић.
Кучајна, 588, 905.
Кучевић Курт-ага, забит Бјелопољски 3843, држао у синџиру попа Стојана 3772.
Кучевишта, с. 441, 2089; в. богородични храмови, св. Арханђел, св. Никола.
Кучевско Загорје, пленио бан Кулин 5536.
Кучи, 2552, 3428, 4149; похарани 3687, 5354, ударили Турци, Ходо-паша, 2724: предали се 3320.
Кучка Гора, 2723.
Кучманис Топија, в. Вукосав.
Кучук-Алија, 3908; сведок разграничења имања м. Вољавче 3412. — **Алиага**, муселим у Крагујевцу 3767. — **Алија**, насиља 3908; послао брата Салиагу, те оплепио Никољу 3906. — **Алији Ћеврлић**, из Рудника, дахија са јаничарима завладао Београдом 3905; посечен 3875 (све исто лице?).
Кушетић Петар, његов и брата му **Матије**, гроб 4790.
Куштник Јован, приложио књигу богородици на Цетињу, умро 4468.
Кчево, ударили на њ Турци 5351.

Л.

Лаб, жупа 291.
Лава-хаџија, даскал, звани Андрија умро 1128.
Лаварски скит, у Св. Гори 4507; ту писана књига 960.
Лаврентије, игум. м. Витеонице 1080. — проигум. м. Сретења 1300. — старац пирга Карејског, оправио књигу 1364. — ђакон м. Крушедола 3186, 3202, 3265. — поп м. Хиландара 5008. — јеклис. м. Шишатовца 650. — духовник, умро 369. — Види: Јовановић, Милинковић.
Лагатор, 4170; в. Мутуловић Раја.
Лађарак, шанац 3569.
Лађевци, с. 3181.
Лаза (Лазо, златар) ковао у Београду петихлебницу за м. Хопово 1593. — откупио крст м. Бешенову 1565. — тимарски поп 2847. — поп 2488. — помен 2646, 3443, 4335. — Види: Васић,

Вучетић, Дувњак, Дукић, Марић, Светогорац, Стјенов, Стојановић.

Лазар св., црква у Влаховићима 4832.

Лазар, кнез, бој на Косову 4945 до 4947, 5145, 5156; погинуо 164, 171, 5010, 5024, лежи у Раваници, Врднику, које види; пренесене му мошти из Раванице у Сентандреју 5284, 5305, у Врдник 5289, 5306; у Футог 5299; похвала му од мон. Јефимије 198; житије преписано 3590; лик му 5120—5122; разно 152, 157, 162, 163, 170, 174, 206, 245, 276, 1449. — син монах. Теодосије (сестре кнеза Ласара) 175. — деспот, рођен 257. — деспот (Бранковић) саздао храм св. Тројице у Каменици (окр. Тимоч.) 318; наредио да се пишу књиге 285, 320; 291, 299. — иконописац, пописао препрату св. Тројице (Плев.) слика му 840. — свешт. из Кратова, писао књиге у ман., Пиргу 692, 701. — ктитор св. Николе у Штрицима 733. — презвит. градио храм Благовештења у Чукојевићу (Цр. Гора) 1183. — свешт., његова књига 2448. — монах његова књига 4512. — (златар) поновио јеванђеље у Сарајеву 2156. — и Марко, секли крст оцу Јову 4838. — од Огланице, платно повез књиге 5610. — рибар, ухватио у Земуну моруну од 528 ока 5407. — помен 2139, 3317, 3318, 5815. — Види: Богдановић, Будај, Вуковић, Дрекаловић, Јовановић, Косорић, Милорадовић Гавра, Мутав, Плавковић, Савић, Стефан син мон. Теодосија, Хаџи-Манојловић, Цијић.

Лазаревић, бургермајстор Земунски 5445. — **Лука**, поп, подигао гробни камен брату Ранку 3763. — **Милован**, кнез, ктитор м. Добриловине 992. — **Остоја**, војвода града Гришпула 2250. — **Пајсеј**, архим. м. Пиве, изабран за митроп. Босанског и добио берат 3022, 3023, 3174; умро у Сарајеву 3175. — **Перо**, Херцеговац из Драмешине, мајстор, оковао јеванђеље 4419. — **Ранко**, оборкнез, градио м. Добрињу 4648; убијен у Шанцу, гроб му 3783. — **Самуил**, јером. м. Феноска 3275, 5409. — **Силивестар**, дофијар м. Мораче 1397. — **Симеон**, од Б. Поља, изобразио темпло у св. Тројици (Плев.) 4573. — **Софроније**, пострижн. м. Вел. Ремете 3352. — **Софроније**, протођакон Плашки 3442. — **Стефан**, јером., приложио кадионицу м. Добриловини 4711. — **Цијетко**, с унуком **Ристом**, приложили икону м. Добрићеву 5826.

Лазаревићи, иселили се из Гришпула у Глав, и подигли цркву св. Петку 2250.

Лазариц Мали, писао књигу 4227.

Лазов Петар, учио се у м. Рилу 5734. — **Лазов**, бијукчија 5761.

Лазовић (А)лексије, родом из Б. Поља, градио иконостасе црквама у Подима и у св. Николи у Баошићима (Бока Кот.) 3817; с оцем **Симеоном**, јерејем, изобразио темпло м. Дечанима 3928; биће исти (без презимена) поп, иконописац 3856. — **Симо**, (претходни?) умро 3974 в. Лазаревић Симеон. — **Димитрије**, приложио књигу св. Ђорђу (Добриловини?) 3916.

Лајиновић Симеон (Симон), из Никшићке вароши, његова књига 3686; 3852. — Види: Симоновић Раде.

Лајпциг, 5423.

Лајтнант, в. Арса.

Лакат (мера), 2852.

Лакић, алвиџер, ктитор оправке м. Завале 2354. — **Вид**, дошао у м. св. Арханђела да се учи 3565.

Лако, в. Дрекаловић.

Лаковић Тривун, из Гласнице, јепитр. м. св. Тројице (Плев.) 4157.

Лалић Василије, јером., кипсар м. Лепавине 2531, 5771.

Лаловић Која, из Колашиновића, сведок залоге 4581.

Ламбадерије велики, в. Матеј.

Лапушанска црква, в. св. Никола.

Ластва, ман., храм рожд. богородичина, скована му петихлебница 2678; приложена му књига 3659. в. Подластва; в. св. Спас.

Латвица, с. 4412.

Латини, в. Млечани.

Латинка, баба, од с. Челебића, при-

ложила књигу храму введења 2646. — мати Јосипа Рајиновића 3082.

Латинлук (Латинска махала) у Сарајеву, изгорео 3606; платио глобу 5256.

Латиновић Којо (Копхо), поп, погинуо 3229.

Латинска махала, в. Латинлук.

Лаудон, принц, фелдмаршал, био у Карловцима 3314; узео Београд 3617.

Лауш, в. Малешић.

Лахча (ман?) 2559.

Лацко, в. Јовшић.

Лацковић Ђорђе, живописац 3968.

Лашва, 179.

Лашча, ман.. приложена му књига 4376.

Лвов (Илвов), град, 1020, 1279, 1990, 1998.

Ледине, 2724.

Лединци, 2167, 2776.

Лежимир, с. 3668.

Лезово, с. 597.

Лена, в. Мајсторовић.

Лековић Никола, од Никшића писао књигу у Москви 2253; донео књигу из Русије дома (у м. Жупу?) 2652.

Леонтије, митроп. Београдски 3834, 3851; прешао у Земун 5421. — *Милешевски*, митроп. Херцеговачки 950, 997, 5633. — архим. Пелагонијски и Прилепски трудио се о књизи 1001. — архим. м. Савине 2568, 2983. — игум. м. Гомионице, покрио ман. 3338. — игум. м. Јовање 707. — игум. м. Никоље 1035, 1052, 5647. — игум. у жупи Сариметеву, наредио да се пише књига 5604. — игум. м. Студенице, приложио књигу 1356; можда исти, његов крст 4680. — мајстор, писао књигу у м. Бешенову 1286. — канонаша, писао књигу у св. Ђорђу 896. — духов. м. Вранове Главе 4258. — јеклис. м. Дабра, његовим трудом и настојавањем написана књига 4275. — ђакон (м. Житомислића?) купио књигу 1441. — духов. м. Каменице 577. — јером. м. Ораховице, умро 773. — кал. м. Раванице 1944. — монах м. Раванице, платио ћивот 2154. — јером. (м. Раковца?) 1299. — јером. м. Студенице 4718; в. Студеничанин, биће исти. — слепи, од Дубочице, био у Хиландару, његова књига 1267. — монах, ктитор пописа препрате м. Хопова 4990. — поп, купио књигу 2885. — неки калуђери 3769, 5562. — ћурчија, приложио књигу м. Ковиљу (Бачк.) 4367. — Види: Аврамовић, Богојевић, Добрњац, Студеничанин.

Леонтијевић Атанасије, јепитроп цркве у с. Крушедолу, настојавао грађење темпла 3214.

Леополд I Игњатије, цар аустријски 825; војевао с Турцима 2014, 5290, 5304, 5723; допустио сеобу Срба 5283; дао им диплом 5488; побунили се Куруци против њега 2123; разно; 1690, 1691, 1838, 2058, 2069, 2079, 2128, 2129, 2147; умро 2167, 5292. — II, 3384, 3629.

Лепавина (Лепа Вине, Добра Вина), ман., храм введења, освећен 3055; подигнуто небо око ч. трапезе 3056; грађено темпло 3438; поснажен рибњак 5844; грађен хамбар 5846; грађени столови у цркви 5847; поновљене ћелије и др. 5770; ту писана књига 2158; његове књиге 2351, 2391, 2432, 4377, 4379, 4388, 5769; приложене књиге 1341, 4378; донесене књиге из Мале Русије 1376; продали књигу 1342; његов антимис 2987; ваздух прављен у Београду 2531; скована петихлебница 2879; Добра Вина 2158.

Лепавић Вуко, поп, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Лепант (у Мореји) примио цар Бајазит 5205.

Лепенац, с. 1397.

Леповић (Лепавић?) **Марко**, ктитор цркве у Пелинову 2348.

Лепојевићи, 4523.

Лепосава, помен 3682.

Лесковац, 2435; изгорео 862.

Лесново, с. и ман., храм св. Арханђела, ту почива св. Гаврило Лесновски, саздан 71; доправљан 597; поправљана препрата 1673; саграђене зграде 3822; ту писане књиге 56, 73, 75, 102, 873; његове књиге 1898, 2435, 4380, 4381(?), приложене књиге 442, 2939; кандило

1673; разно 442, 2490, 2491, 2888, 2922, 2931.

Лесново, с. 5906.

Лесновска Гора, 56.

Лествица, стена, у „Градилишту“ писана књига 1303.

Лесновски Гаврило, гроб му 56; в. Лесново.

Лето, кишовито 4721; сушно 3323; жарко 3511.

Летина, добра 3489, 3490; в. година.

Летопис, кратак, 5589.

Лех, в. Пољак.

Лехија, в. Пољска.

Лече, с. 5689.

Лечић Вукоман, в. Војиновић.

Лешак (Лѣшькь) 647.

Лешевић, в. Павловић Тимотеј.

Лешиње, 2243.

Лешка земља, в. Пољска.

Лешки рат, 1132.

Лешко Поље, 3718, 4472, 4474, 4475.

Лешница, 5920; поробили је Немци 5372.

Лештијанска пустиња, ту писана књига 217.

Либра, 2354.

Ливеровићи, с. 4383.

Ливно, срушио се град од труса 2865; морија 2866.

Ливорно, 3369.

Лигда Константин, купац из Горњег Карловца, ктитор пописа ман. Шишатовца 3666.

Лијешње, ту земља ман. Мораче 1325.

Лика, имала немир 4666.

Ликић Стефан, поп, радио антимис 2429.

Ликодра, с. 5922.

Лиљана, помен 2243.

Лим, р. 704, 2294, 2489, 3086, 3225, 3802, 4072, 4400—4402, 4700, 5511, 5598.

Лимска митрополија, 278.

Липје, ман., храм св. Николе, сагорео и опустео 2013; ту писана књига 999; његова књига 4405 (храм ваведења! да не буде Лепавина м. Липје?)

Липљанин Хри(с)та, приложио књигу м. Ораховици 4404.

Липљанска митрополија, 480, 528, 796.

Липова, 557.

Липовица, 196.

Лиса, с. 5957.

Лисице, с. 4251.

Лисичина, прив. имање у Самобору 5874.

Литра (мера) 3393.

Ловеч, град 1372, 3309; ту писана књига 5705.

Ловечки кадилук, 1372.

Ловћен, 1970, 2180.

Логофет, в. Божидар Грк, Димитрије.

Ложани, с. 5708.

Лозан, 2336, 3398, 4399; в. св. Никола.

Лозница, 5917; 4. Богород. храмови, Покров.

Лојиш, краљ угарски 126.

Локањ, с. 3871.

Лола, 5358.

Ломница, ман., храм св. Ђорђа, пописан 975; оправљен 3417; направљена певница 753; ту писане књиге 740, 821, 923; 3734.

Лонгин, (Лођин), митроп. (Грачанички?) 783. — влад. Нишевски 1471. — митроп. Херцеговачки, Петровски и Пол-херцеговачки, 1021, 1030, 1039, 1117, 1132, 1247, 1249, 1264, 1312, 1324, 1325, 1374. — митроп. 287. — митроп. под кога је потпадао Крушедол 3096, 4965. — игум. м. Бешенова 677. — игум. м. Варламовца 654. — игум. м. Папреће 1043. — игум. Пећки, ишао у писанију 1207; биће исти 1181. — проигум. м. Хиландара, типикар 1073; поновио књигу 1074. — игум. 1321. — писао књигу 2872. — писао књигу 4248. — јером. м. Девича 736. — хаџи, јером. м. Житомислића, приложио књигу 5633. — јером. (м. Савине?) његова икова 4688. — 659. — Види: Милешевац.

Лончар Ристо, епитроп. м. св. Тројице (Плев.) 4157.

Лопате, 3715.

Лопиж, с. 4065.

Лордан Лунардо, нужд млетачки 443.

Ловорић Јован, поп из Црмнице, писао књиге 4105, 4976.

Лотринг, 2570.

Льско Брдо, међа м. Мораче 1325.

Лубни До, с. 4257.

Лугоња Трипко, из Купреса, приложио књигу св. Арханђелу у Травнику 3861.

Лудвик (Лодовик), XVI погубљен 5406. — XVIII постао краљ 5424. — Види: Баденски.

Лужница, р. 964. — с. 4319.

Лукь, син Павла Плавичића, гроб му 4788.

Лука св., пренесен у Смедерево 412. — ман., в. Жупа. — храм у Котору, приложена му књига 2382; приложене двери 3493.

Лука, митроп. Волиски 1020. — *Равњанин,* игум. м. Мараче 1239; наредио да се пише икона 1397. — игум. м. Ораховице (хр. св. Ђорђа), 1087. — игум. св. Павла 1873, 1922. — проиг. м. Хиландара 3890. — јером. писао књигу 508. — инок, писао књигу у м. Тари 904. — јером. трудио се о писању проскомидије у м. Морачи 1040. — протопоп од Кратова 519. — протопоп, оковао и приложио јеванђеље м. Тополници 548. — поп Неродимски 1422. — из Сарајева 2887. — помен 2646, 4143, 5903. — Види: Бијелић, Вуковић (Дука или Лука?), Зимонић, Кадијевић, Кукић, Лазаревић, Стјепанов.

Лу́ка (место), 3108.

Лукавац Велики, с. 1410; в. св. Ђорђе.

Лукавица, с. 2442.

Лукаш, в. Ивановић.

Лукијан, мученик, провео на грчки књиге царства 224. — писао књигу 4280

Лукић Мојсије, из Н. Сада, градио у Бечу слику м. Пиве, и приложио је манастиру 3285. — **Пајсије**, намесник м. Чокешине 3566. — **Радуо**, из Козице, сведок зајма 4577.

Луков Иво, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Луковица, с. 166.

Луково, засел. 71. — ман., храм вазнесења, приложена му књига 529.

Лукомир, с. 2625.

Лукшто (Лушин) **Марко**, убио човека и убијен из освете 2082, 2083.

Лунардо, в. Лордан.

Луњевица, с. 884.

Луповчић Нинoje, гроб његов и сина му Црепа 4878.

Лупчића Вукосава, гроб јој 4798.

Лучина, прив. имање у Самобору 5874.

Лучић хаџи Манојло, пошао у Јерусалим, и дао прилоге м. Завали 3317 до 3319.

Луштица, 1973.

Љ.

Љевишка богородица, в. богородичини храмови.

Љеш, в. Црнојевић.

Љешевићи, в. св. Ђорђе.

Љуба, звана *Вукса,* гроб јој 4817.

Љубавић Ђуро, штампао књигу у Млецима 458.

Љубавића, молитвеник 763.

Љубен, 1964. — поставио гробни камен брату 4747.

Љубета, синовац Добрила Прибиловића, гроб му 4898.

Љубибратић, хаџи Василије Ђорђевић, његове павте 3278. — **Нектарије**, граф од Љубибратић, архим. м. Савине 3164. — **Петроније**, влад. Славонијски, приложио књигу цркви Пакрачкој 2135; 2277. — **Симеон**, хаџи, влад., митроп. Захумски (без презимена) био у Хиландару и дали му икону 1776; његова књига 1784; *Требињац,* његова књига 4497; приложена му књига 4498; са презименом, митроп. београдски 2114. — **Стефан**, митроп. у Требињу 2569; еп. Костајнички, био у Шишатовцу 2482; покојни, архијереј Далматински, 2983.

Љубижда, с. 5651, 5764.

Љубин, крстјанин 178.

Љубисав, поп, писао књигу 4172.

Љубисава, ж. Дмитра ђака 328.

Љубица, књагиња, 3967, 3976, 4158, 5983; приложила свећњак цркви у Орашју 4014. — Види: Влатковић.

Љубичић Никола, с друштвом убио попа Која Латиновића 3229.

Љубиша, игум. м. Савине, повезао књигу 1598.

Љубишки (јереј) в. Филип.

Љубојевић Андрушко и Градетин, в. Утешенов Ратко.

Љубојно, 961.

Љубостиња, ман., храм успенија богородичина, грађено темпло 4018; ту писане књиге 224, 765; приложено звоно 3849; његова књига 4384; 5699.

Љуботен, в. св. Никола.

Љуботина Данил, јеписк. Карловачки и Сенски 2788.

Љуботићи, купљени од Равњана за ман. Морачу 1325.

Љулук, с. 4298.

М.

Мава и **Павао**, приложили књигу 4562.

Маврулић, в. Николић.

Магдалина, монахиња од Гомионице, гроб јој 3880.

Магистер (мађистер), в. Костић Јован, Марковић Стефан, Тома; в. даскал, учитељ.

Маденција, 3822.

Мађарија, 5925.

Мазепа, страдао на Полтави 5192.

Мајданпек, 5371.

Мајков Дмитар, продао књигу 340.

Мајланд, граф, долазио у Земун 5444.

Мајор, в. Јоанес, Недељков Теодор Бугарин.

Мајсторовић Лека, приложник м. Пиве 1689.

Макарева робија, 5267.

Макарије, патр. Александријски 1234. — митроп. све Русије 633. — архијеп., патр. Пећки, подигао и пописао препрату у Пећи 5609; наредио да се пише књига 673; приложио књигу Пећи 626; разно: 589, 631, 645, 656, 658, 661, 679, 688, 706, 4978; умро 711. — јеписк. под кога је подпадало с. Борач окр. Краг. 575. — митроп. Београдски и Сремски 806. — митроп. Дабарски 1087. — (митроп.?) Кратовски 1075. — влад. Нишевски, његова књига 4393. — митроп. Трновски 1372. — архијереј, умро 795. — игум. м. Беле, истерали га Турци 4076. — игум. м. Влишкове 4644. — игум. богород. Успенија под Кучајном, његовим трошком оковано јеванђеље 588. — игум. м. Мораче 1039, 1040. — игум. м. Преображења 748. — игум. м. Равне Реке 1559. — игум. м. Хиландара 3301. — игуман, наредио да се пише књига 828. — свештеноинок од Црне Горе, штампао књиге на Цетињу, 381, 382, 383; (исти?) мних и свештеноинок штампао књиге у Влашкој 398, 408, 411. — јером. писао књиге у ћелији св. Ђорђа на Св. Ани 1635, 1714, 1857. — јером. писао књигу у Св. Ани на пештери 2087; биће исти и 4274. — јером. пореклом *Јаросав*, писао књигу у м. Милешеви 1312. — мних, писао књигу у м. Хиландару 114. — јеромонаси писали књиге 4173, 4303. — духовн. м. Вел. Ремете 2278. — старац од Горице 149. — јером. Горње Карл. Цркве наредио да се пише књига 2241; набавио књиге за цркву 2236, 2246; гроб му 2371. — постриж. м. Враћевшнице из с. Пештера, дошао у м. Добриловину, отворио је и стао подизати 4052, 4053, 4066. — јером. м. Добриње 4648. — поп, капелан у Дрнишу 2438. — кал. м. св. Павла 1150. — старац, јером. градио ћивот м. Раковцу 2056. — монах ман. Слимничког 961. — поп из м. Сретења 1300. — јером. м. Студенице 3950. — иконом Трстенички 236. — духов. м. Хиландара, дата му из ман. на службу књига 1073. — старац, његовим трудом сагра-

ђен живот м. Хрмњу 1027; биће исто и 4958. — јером. м. Шишатовца 1283. — монах, гроб му 160. — монах, умро 327. — од м. Плеш'н... умро 4292. — калуђер, в. Никола. — Види: Виктор, Гружић, Дечанац, Зограф, Крчанин, Светогорац, Хиландарац.

Макаријевача, међа м. Мораче 1325.

Макрина, пом. 465.

Макрушица Петар, његова књига 2498.

Максим, архијеп. Београдски и Сремски, митроп. Београдски, бивши деспот Ђурђе (Јурје), син Стефана и Анђелине, градио м. Крушедол 1875, 2890; његове књиге 504, 800, 2026, 2032; разно 360, 388, 416; умро 5013; лежи у Крушедолу 1005; в. Крушедол: гробница му ту 2161; лик му 3034, 3036. — војвода, његов и синова му Радослава и Мирослава двор 126. — звани Ђураш, трећи витез цара Стефана, гроб му 120. — хаџи, патр. Пећки, пописао храм св. Никола у Пећи и градио град 1682; купио и приложио књигу патријаршији 1666; приложио књигу богородици на Цетињу 1708; откупио књигу 1534; био у м. Хиландару и приложио књигу 1557; био у м. Шишатовцу 1619, у Никољи 1665, у Дечанима 1735; ишао (?) по писанији Пећк. у Панчево 5696, у Самоков 1590, у Самоков и Разлог 1605; разно: 1128, 1129, 1536, 1576, 1579, 1659, 1693, 1813; умро 1769, 1770, 1771; гроб му 1770. — митроп. Расу (рашки?), Новопазарски, 1230, 1231, 1268, 1270, 1305. — архијереј (вршачки, Несторовић?) 2680. — архим. м. Студенице приложио мироносницу 4707. — игум. св. Арханђела (Таре?) градио и приложио ман. воденицу и ваљавицу 2269. — игум. м. Горњака његов крст 2855. — игум. м. Добриловине, приложио књигу 1559; умро 1560; можда се на њега односи и 1905. — игум. св. Ђорђа (у Горажду?) 5613. — игум. м. Завале 3232; приложио орар 3475. — игум. м. Лашче 4376. — игум. св. Николе (ман. Грнчарица) његовим трудом сазидан и пописан храм 671. — игум. м. Ораховице 770, 772, 778, 813, 852, 861. — намесн. м. Ораховице 3242. — игум. св. Павла у Св. Гори 913; проигум. 913. — игум. м. Раковице 2072; в. Раковичанин. — проигум. м. Сретења 1300. — игум. м. Трескавца 1543, 5672. — игум. м. Фенека, наредио да се пишу књиге 706, 4978. — игуман 4631. — егзарх Босни и Дабру, дошао у м. св. Тројице (Плев.) 4622. — монах почео писати књигу у Карловцима, а довршио у м. Крушедолу 472. — јером. писао књигу у м. Раковцу 2254. — даскал, писао књигу 4301. — (?) писао књигу у м. Хопову 993. — ђакон, писао књигу 828. — куповао ствари у Београду за владику Јосифа 1518. — кал. м. Добриловине сведок продаје 2369. — јером. м. Житомислића платио за попис храма 986; други, оградио чесму 1599. — оправљао м. Коришу, рањен и побегао у Св. Гору 3230, 3231. — јером. настој. да се попише крст на темплу у м. Крушедолу 1493; други духов. Крушедол. добио књигу 3536. — кал. украо књигу из м. Марче 1674. — старац Осоговски 1860. — даскал узео јеванђеље из м. св. Павла 1922. — даскал од Пећ. Патријаршије, приложио икону м. Хиландару 1791. — јерођакон Пећки 4552. — монах м. Раванице (Врдника), родом Сарајевац, приложио књигу Иришкој цркви 2263. — поп, приложио књигу м. Врднику 2330. — поп „прошао из турске руке“ 2343; можда су сва тројица једно исто лице. — јером. м. Студенице, обновио живот с моштима 3877; в. Студеничанин. — кал. из м. Ступја 2012. — јером. од м. Хиландара, био у Русији 551. — клисар м. Хопова 584. — откупио књигу м. Хопову 2300. — (из м. Рила?) његова књига 5947. — помен 2061, 5806. — Види: Гавриловић, Добриловац, Драговићанин, Зеновић, Јовановић, Кодић, Косијеревац, Крушедолац, Милешевац, Несторовић, Петровић, Пећанин, Поповић, Раковичанин, Савић, Секулић, Студеничанин, Суворов, Хоповац.

Максимијан, цар Римски 224.

Максимовић Мелетије, архим. м. св.

Тројице (Плев.) његовим настојавањем изображено темпло 4573. — **Стефан**, купио књигу 3365.

Максо, в. Добрић,

Мала Ремета, ман., храм Покрова богородичина 3337; приложена икона 3139.

Мала Русија, (Малоросија), 1376. 1875, 1984, 2443, 2821, 3126, 3530, 3581.

Малахије, јерођак. писао књигу 779. — од Кратова, повезао књигу 4546.

Мала црква, у Крушедолу. њена књига 2028.

Малекић J, мајстор из Земуна, салио звоно 5491.

Маленица Петар, из Черевића, приложио икону м. Малој Ремети 3139.

Маленовић Софроније, архим. м. Раванице, донео књиге из Москве 3565, 3597.

Малетић Христофор, приложио књигу м. Обеди 2886.

Малеча, с. 794.

Малеш, помен 1686.

Малешевац Јован, писао књигу у м. Требињу 451.

Малешевић Лауш, сведок прилога м. Добриловини 1686. — **Рајин**, приложио Доњу Луку ман. Добриловини 1686.

Мали брат, в. Вита.

Малинско, 5719.

Малишић Таофил, јером. м. св. Тројица (Плев.) настојавао да се пише књига 4166; искупио књигу за душу оцу Јакову 1469.

Малта, војевали Турци 1399. 1431, 1821.

Маљен (или Миљен) жупан, гроб жене му 70.

Мамен Александар, 224.

Мамзи (?) **махала**, у Призрену 833.

Манасија, в. Ресава.

Манастири (и цркве), „давани на цену", и ко се није могао искупити, прогоњен 716; горели, опустошавани, рушени 716, 1228, 1796, 1806, 1895, 1946. 2013, 2015, 3066, 3347, 3601, 3604, 3841, 4972, 5286, 5305; обновљени и нови начињени 3775. — Види: Цркве.

Манастирски извод, прави 91.

Манда, гроб јој 3441.

Мандић Бошко, арамбаша, ктитор оправке м. Завале 2354. — Види: Добрићевац Софроније,

Маниша, писао књигу 4182.

Манов Цона, већил 1119.

Манојло (Мануил), цар Грчки 225. 5826. — син Григорија Грка 332. — јереј, долазио у Смедерево 2981. — кожухар, настојавао оправ. св. Николе у Софији 5704. — помен 2602. — Види: Грк, Ђорђе Јанов син, Јовановић, Крстић, Лучић, Палеолог, Христић.

Манојловић Јован, учитељ у Шапцу 3844.

Маоч, с. 4489.

Мара госпођа, (ж. В. Бранковића?) 236; умрла 237; монахиња Марина, умрла 5051. — госпођа, кћи Ђ. Бранковића, умрла 347. — госпођа, гроб јој 233. — ж. кнеза Богоја 391. — госпођа, приложила књигу св. Николи у Нишу 3439. — Милетина снаха, њене навте 3464. — мати хаџи-Рувимова 3706. — приложила ћивот с моштима м. Студеници 4697. — помен 1684, 2139, 2602, 4586. — Види: Ана, Бугарски, Ћубна.

Мар(а)шли, в. Али-паша.

Маргарит, 98, 189.

Маргарита, приложила књигу св. Николи (м. Дубочици) 874.

Маргаритић Стипан, хаџи, 1828.

Маргетић Ђурашин, приложио књигу м. Лепавини 4378.

Мардарије, јеписк. узео у наруч књигу из м. Зографа 640. — јеп. Црногорски и Приморја 1320. — јеп. Радомирски 5612. — игум. Бањски (Дабра на Лиму?) ишао у Млетке и набавио и донео у Милешево штампарију и штампао књигу 523; биће исто и 531. — игум. м. Лепавине 3438. — проигум. м. Хиландара (?) приложио књигу 846. — игум. м. Шишатовца 650. — писао књигу 401. — писао књигу 5561. — писао књигу у Св. Гори 5599. — јером. од Мркшине цркве, штампао књиге у Београду 569; у Мркшиној цркви 628, 656. — подигао м. Вољавчу 3627. — из Је-

жева 349. — јером. приложио књигу м. Житомислићу 1071. — јером. м. Милешеве, трудио се о дарку 1572. — монах, приложио књигу м. Требињу 4443. — помен 4373.

Маретин, поставио грбни камен брату Михаилу Веселиновићу 4752.

Маржић (Мажић, Ораховица), ман., храм св. Ђорђа, на Лиму, изгорео 1706; приложене му књиге 1817, 4351; направљен му ћивот 1087; приложен му појас 4714; поклонио књигу Сарајев. цркви 4432; његове књиге 4401, 4402.

Марија, царица, за њу писао тумачење јеванђеља Теофилакт архијеп. 4939. — царица руска, ж. Ивана Васиљевића 633. — **Терезија**, царица Аустријска, потукла Прусе под Прагом 3122; разно: 2853, 2913, 2960, 3000, 3024, 3036, 3055, 3059, 3066, 3126, 3131, 3137, 3139, 3153, 3155, 3191, 3224, 3236, 3241, 3254, 3256—3258, 3360, 3361, 3372, 3379, 3384, 3438, 3439, 5803. — ж. деспота Оливера, в. Ана Мара. — звана *Велислава*, гроб јој 141. — звана *Девица*, гроб јој 13. — приложила књигу м. Раковици 1837. — оделила се од браће 2111. — ж. Хаџи-Рувимова 3706. — кћи оборкнеза Ранка Лазаревића 3763. — монахиња, платила књигу 1966. — монахиња, помен 3556. — умрла 2517. — помен 1545, 1664, 2646, 2705, 3298, 3556, 4482, 5801, 5805, 5806, 5924. — Види: Голубовић, Ксенија, Пешић, Полубенски Иван, Теофина, Фемија, Фрушић.

Маријан, из Ковачева Поља, зидао нешто 4657.

Маријаш, 3062, 3535.

Маријашевић Никола, кујунџија приложио за певницу м. Завали 4654.

Маријешић Серафим, јером. м. Гомирја, ктитор звоника у Плашком 3081.

Марин, од Кратова, син попа Радоње, платио поиисивање храма св. Прохора у Пчињи 357.

Марина, именом *Витосаеа*, гроб јој 4759. — монахиња, обновила књигу м. Марчи 1932. — Види: Јелисавета калуђерица, Мара, госпођа.

Маринка, помен 2061.

Маринко, кнез из Кацулице, јемац 2625. — Види: Цвејић.

Маринковић Јован, из Вранића, поклонио књигу 3773.

Марино, село 864.

Маринов Ђуро, ктитор цркве у Пелипову 2347, 2348.

Марић, племе 793. — убио кнеза Михаила 4163. — **Лазо**, ђак, повезао књиге 4127.

Марића воденица, манастира Војавче 3403.

Марица, госпођа, гроб јој 4887.

Маричка битка (?) 134.

Марко св., јеванђ. в. Марков манастир.

Марко, крај, дао Теодору Гргурову жену Хлапену, а узео прву жену Јелену, Хлапенову кћер 189. — ктитор храма св. Димитрија (Марков ман.) 187, 188, 4949; лик му 5117, 5118; разно 151, 189, 700; *Краљевић*, погинуо 5165. — бив. патр. Цариградски, постављен за Охридског архијепископа 328. — митроп. Херцеговачки, осветио антимис 470; биће исто и 477; држао престо св. Саве 451. — игум. св. Архангела (Рашниска црква) 433. — игум. м. Требиња, наредио да се пише књига 451. — црнац, довршио књигу у м. Јаску 734. — црнац, писао књигу у м. Фенеку 706 (претходни?). — монах, писао књигу 142. — таха монах, писао књигу 4215 (претходни?). — поп, писао књигу 1715. — поп, писао књигу 4214. — — поп, поновио и дописао књигу 1206. — из Бадњевца, јемац 2625. — иноч. *Матеј*, умро у Бајн 2086. — од Белева, долазио у Рилски ман. 5773. — презвитер од с. Брнјеста, купио књигу 2247. — поп, писао сараидар у м. Житомислић 3683. — приложио завте м. Каленићу 4038. — приложио двери м. Крепичевцу 5980. — писао оца и матер у поменик Крушедолски 4373; биће исти, дао књигу у м. Крушедол 2527. — из Мерошина, јемац 2625. — терзија из Прокупља, јемац 2625. — од Прокопија од „Балукига“, приложио ман.

Хиландару 4455. — јереј, син Јевтин из с. Путинаца, откупио књигу 2219. — из Рожаца, сведок продаје 5647. — златар, ковао петихлебницу у Сарајеву 2421. — (Мар^к?) приложник Сарајев. цркве (в. Допуне) 1830. — мунци, настој. оправке св. Николе у Софији 5704. — поп, писана му књига 484. — презвитер, повезао књигу 503. — п *Лазар*, секли крст оцу Јову 4838. — поп, учио свога сина за попа 2941. — поп, његова књига 5961. — калуђер 5562. — син оборкнеза Ранка Лазаревића 3763. — брат хаџи-Рувимов 3706. — „бињецијен“ 5761. — приложник 3181. — помен 2646, 4482, 5808. — Види: Андрејевић, Богдановић, Бресћанин, Вукосав, поп, Вучетин, Гвозденов, Гинами, Голубовић, Грбић, Грозденов, Даниловић, Донче, Дупљанин, Ивов, Јовановић, Јовов, Јовшић, Крејако Сремић, Лепо-вић, Лукшто, Лушин, Милутиновић Јовица, Мршић, Николић, Рунић, Пивац, Секулић, Синђелић, Стефановић, Требињац, Штитарац.

Марков манастир, храм св. Марка јеванђ. код Призрена, ту донесене Дечанске књиге 3270; направљене двери 3506; приложена му петихлебница 3670; потписан му као метох ман. Русиница 4067; 2583, 3304. — храм св. Димитрија у Сухој Реци довршен 187, 188; ктитор му краљ Марко 4949; ту писана књига 3847; његове књиге 3640, 4331, 4332; 1594, 2911, 3759, 4331, 4626. — један од та два 2095, 4385.

Марков Вуко и **Иво**, ктитори цркве у Пелинову 2347. — **Давид**, в. Војиновићи. — стриц, помен 4378.

Марковић Авакум, од Ваљева постриж. м. Гргетека његова књига 2349. — **Аксентије**, из Н. Сада, градио иконостас богород. цркви у Земуну 5385. — **Василије**, из Совљака, приложио књигу 4533. — **Ђорђе Дедчић**, јером. родом из Колашина, постриж. м. Добриловине, обновио и украсио м. Никољу, поста архимандрит, ишао у Јерусалим 3797; 3902, 3907, умро 3906. — **Живко**, учитељ Зворнички, писао књигу 5921; 5922. — **Иван** и **Милија**, браћа, пописали ман. Витовницу 4152. — **Јаћим**, иконописац, 2605. — **Јевто**, од с. Маслешева, приложио књигу м. Вољавчи 3199. — **Јеремија**, из Сарајева, приложио књигу Зворничкој митрополији 5914. — **Јован**, из Димитровице, приложио балдахин м. Шишатовцу 3298. — **Јован**, сведок прилога м. Добриловини 1686. — **Јово**, од с. Теслица, приложио књигу (св. Тројици Плев.?) 4482. — **Михаило**, из Бранковине, приложио књигу там. цркви 5900. — **Мојсеј**, јером. писао књигу у м. Вел. Ремети 3279. — **Никола**, свешт. у с. Крушедолу 3214. — **Павле**, Крушедолски, игум. м. Вел. Ремете израдио клише слике м. Крушедола 3542. — **Петар**, служитељ Жиче 4022. — **Симеон**, Савинац, речени Драколичић, јером., обновио манастирску књигу у Задру 2924, — **Стефан**, даскал, 3600. — **Стефан**, магистар, писао књигу у Врљини 3371. — **Теодор**, од горње београдске цркве пошао у милостињу 4595.

Маров Радо, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Маровић Стјепо, ктитор цркве у Пелинову 2347, 2348.

Маројевић Милутин, његов, жене му Владисаве и сина Милутина гроб 4793.

Марта, монахиња, мати јеписк. Дабарског Николе, гроб јој 57. — монахиња, мати Леонтијева, платила повез књиге (м. св. Тројице Плев.?) 1647. — монахиња гроб јој 2767. — монах. приложила књигу (м. св. Тројице Плев.?) 4519. — монах. гроб јој 4818. — монах. од с. Шегача, њеним трудом повезана књига 5626. — монах. помен 416. — мати Димитрија Чревара 3083. — помен 2312, 2646, 5806. — Види: Ксенија.

Мартимијан, писао књигу (у Бањској?) 100.

Мартин, ктитор м. Лесновског 1673. — син војводе Вуја Црногорца, гроб му 4807. — Види: Вулета, Михаиловић, Савов.

Мартина, кћи Александра војводе Молдавског 668.

Мартинијан, расоноша, писао књигу у м. Хиландару 50.

Мартиније, поп, донео у Хиландар књигу и новце од паметотворства из Лехије 1049.

Мартинићи, ударили Турци 3713, 3716, 5366.

Мартинов Осман, Спужанин, продао њиву Ћелији Пиперској 4005.

Мартиновић Јанићије, еписк. Арадски, 2374.

Мартиновићи, четири брата, ударили на Турке у Црној Гори 2180.

Мартирије, игум. м. Студенице, његов крст 3801. — игум. ман. Русинице 647. — игум. м. Убошца 1080.

Мартић Јован, поп од Смаилагића, запопио се у м. Гомионици 2256.

Мартишић, с. 3837.

Мартур, 439, 4596.

Марцијалне ханте, 5290.

Марцилије, ђенерал, елчија Немачки, дошао у Срем да разграничава Турску и Аустрију и читао житије Ст. Штиљановића 2058.

Марча, ман., храм св. Арханђела, зидан и набављене утвари 1548, 1549; истерани унијати и населили се инјаристи 3093; ту писана књига 1539. — освећена плаштаница (антимис?) 1928; приложене књиге од Русије 1674; њене књиге 1675, 1803, 1804, 1932, 2381, 4386.

Маслакова Сара, приложила ваздух св. кн. Лазару (м. Врднику) 3514.

Маслешево, с. 3199, 3412.

М(а)т(а)в(а)з (?) р. 4571.

Матаруге, с. 4157.

Матеј (Матија), војв. Угровлахијски 1333; убио војводу Василија 1334; биће исти Матеј-бег 2079. — митроп. Будимски, наредио да се пише књига 567, 5606. — митроп. Преспански, ктитор м. Слимничког 961, 962. — митроп. (Скопљански?) његова крстионица у Маркову ман. (св. Димитрија) 5558. — игум. м. Враништице, наредио да се пише књига 5616. — игум. м. Враћевшнице 1053. — игум. м. Заступа 5600. — игум. св. Ђорђа у с. Ајдановцу 374. — игум. м. Јовање, наредио да се пише књига 660; 636, 652, 693, 697; биће и 625. — игум. м. Хиландара (?) 410. — јером. писао књиге у м. Ораховици 852, 861. — велики ломпадарије Софијске цркве, наредио да се пише књига 631. — од с. Губереваца, добио књигу из м. Леснова на послугу докле је жив 2435. — пустињик подигао пирг м. Дивши 3241; гроб му 3260. — јером. трудио се о попису св. Николе код м. Слепча 1182. — јером. трудио се о попису м. Никоље 1289. — духов. св. Павла, дао прилог да се помиње велегласно 1349, 1350. — јером. послат од патр. Арсенија III у м. Хиландар и тамо умро 1823. — монах м. Прибине Главе 3630. — еклис. м. Сарандапорског 4276. — кал. м. Студенице 5339. — старац м. Хиландара 5008. — обновио књигу 1741. — поп продао књигу 814. — златар, од Софије, оковао јеванђеље 735. — спахија 4324. — свештеноин. *Властар*, његов правилник 2799. — Види: Басараба, Донче, Корвин, Крушетић Петар, Марко, Ненадовић, Павлов, Прибисалић, Стефановић.

Матејевци, в. Доњи Матејевци.

Матија, в. Матеј.

Матијаш, краљ, в. Корвин Матија. — ктитор књиге писане у м. Житомислићу 1004. — помен 3556.

Матијашев Никола, в. Билић.

Матић Ђуро, из Сарајева, приложио књигу митрополији Зворничкој 5914. — **Јова**, из Бијељине 5918.

Матиш, из Рекалића, приложио књигу м. Гомионици 2659.

Матјушкин Теодор Јемељан, из Русије, приложио књигу м. Милешеви 5668.

Матко, помен 1697. — Види: Томић.

Матковић или **Ћеловић Петар**, сердар од Рисна, приложио књигу Пећкој Патријаршији 2469. — **Степан**, приложио књигу м. Никољи 5597.

Матковски ман. в. Богородичини храмови.

Матк(овци), 66.

Мато, хаџи, настојавао грађење Сарајев. цркве 1393. — Види: Катурић, Пурић, Спахи-заде.

Матовић Александар, поп, унук попа Мијата, његова књига 4522.

Маћевци, с. 4590.

Маћедонија 534, 655, 812, 3165, 3570, 3584, 3867, 4092, 4944.

Маћедонски предели, 494, 621, 683, 685, 1030, 1573.

Мауниħ Радуо, узео новац од м. Добриловине, и дао Градину под заклад 4577.

Махала (део вароши Скопља?) 340. — село, ту храм св. Николе 2379.

Махине 1970, 3014, 3087.

Махмуд I (Мехамет), султан 2600, 2625, 3023; ратовао с Русима и Немцима 2710. — II, низамски поставитељ 3976, 4108, 4113, 5472, 5479; његова реформа војске и угушивање буна 4081, 4089, 4090, 4126, 5515; умро 5495. — паша, похарао Васојевиће и прегнао у Метохију 2725. — паша, ударио на Пипере и Црну Гору и погинуо 3956, 3957. — паша, везир Босански 4081; градио град и сараје у Сарајеву 4126. — паша, **Маџар**, градио град у Горњем Колашину и мост на Тари у Подбисећу 4162. — паша 907, 908. — Види: Бранковић, Бушатлија, Тахирпашић, Шого.

Махмутбеговић, у Пећи, насиља његова 713. — паша од Пећи опљачкао Пећку цркву 1907. — **Кариман**, паша 3209.

Мачва, 1003, 2597, 2787, 3841, 4029.

Мачвани и Турци, њихове међусобице 5415.

Маџар, в. Махмут паша, Орта.

Маџари, в. Угри.

Маџарлија (новац) 3052.

Маша, в. Абазовић.

Медитеранија, 812.

Медош, поставио гробни камен брату 4747.

Међоречје, Тарско и Пивско 1447.

Мезгари, с. 5903.

Мекиш, с. 2625.

Мелентије (Мелетије), Милековић, Миленковић, Умиљенковић, митроп. Босански, Дабробосански, Дабарски и све Босне, наредио да се пише књига у Сарајеву 2292; начинио трапезу у цркви св. Арханђела у Сарајову 2544; осветио антимисе 2440, 2555, 2610, 2794; разно: 2256, 2404, 2519, 2553, 2624, 2812, 4432; умро у Сарајеву 2731, 2832, 3170. — митроп. Захумски, наредио да се пише књига у Сарајеву 2235. — игум. м. Бешенова 2695. — старац, отачаством Паштровић, игум. м. Брчеле, 2250. — игум. м. Раче 4431. — игум. м. св. Тројице (Плев.) 3394. — јером. м. Благовештења (Овчар.) 3758. — иконом м. Милешеве 1132. — јером. донео књигу (св. Павлу?) 2691. — јером. м. Рајиновца, саградио га 3656. — поп Рилски повезао књигу 1492. — хаџи, јером. м. Троноше, обновио м. Рачу 3700, 3711. — јером. м. Слимничког 961. — јером. м. Студенице 3870; бише други 4718. — јером. приложио ћивот и путир у м. Хрмањ 3544, 3545. — типограф, купио књигу 1240. — монах, умро 2661. — Види: Божић, Зорић, Јајчанин, Косјеревац, Максимовић, Никшић, Павловић, Плавша, Ристић, Требињац, Чукуровић.

Мелентијевић, в. Никанор јепископ.

Мелник, 4689.

Мелштички Никола, поп, повезао књигу 4490.

Менекић Јосиф, приложио књигу св. Ђорђу (Добриловини?) 3916.

Мера, за тежину, в. драм, литра, ока, товар, фунта, цента; за жито: кабал, черек, шестак, шиник; за вино: пинта; за уље: стар; за дужину: лакат, фат, цол, шух; за новац: кеса, унча сребра.

Меровац, с. 2625.

Мерошина, с. 2625.

Месец, помрачио 1057, 1317, 1709, 3377, 3378.

Месић, ман., храм св. Јована Крститеља 3879; приложена му књига 4387.

Метеори (камење) падали с неба 1476, 2977.

Методије, јеписк. (Панонски) 5589. — митроп. Београдски 3656, 3708; продао Турцима м. Рачу 3760; удављен 3776, 3780, 3796. — митроп. Призренски 643, 647, 679; бише исти 5619. — игум. м. Вел. Ремете 2378, 5772; бише

други, пропг. 3062. — игум. м. Дечана 713. — игум. м. св. Стевана (Бањске?) 225. — писао књигу 37. — јером. писао књигу 4252. — јером. његова књига 4538. — Види: Хиландарац.

Метохија, 1412, 2725, 2984.

Метохија хиландарска, 21.

Метохијац Стефан, митроп. Сремски, 2147, 2152, 2159, 2167; умро у Карловцима и сахрањен у Вел. Ремети 2198; гроб му (митр. Београдски и Сремски) 3077.

Мехадија, 5432.

Механџија, в. Гмија.

Мехмед (Мухамед), II цар, пошао на српску земљу 307; прогнао у Цариград архиеп. Охридског Доротеја и Охридске бољаре 328; ратовао с Арбанасима и прогнао Скендера, сазидао Коњух 327, 329, 331; погубио Јању, господара Новобрдског са четири сина и дванаест унука 348; ишао на Босну и примио Јајце и друге градове 5219; разбијен под Јајцем 5222; ишао на Влахе 5220; примио Мореју 5221; примио Цариград 5194, 5169; узео кћер Ђурђеву 5168; примио српско краљевство 5195; примио Босну 5196, 5170; ишао на Скендербега 5197; примио Мореју, Трапезонт, Егрибогаз и Скадар 5198—5201; узео Крит 5233; ратовао на Узун-Хасана 5573; разно: 335, 341, 346, 5147, 5151, 5153; 5571—5575; отишао у Анадолију и тамо умро 350, 5223. — IV, зверловац, пошао на Беч и страдао 825, 1824, 1870, 1895, 2014, 5304, 5328; разно: 1436, 1447, 1466, 1469, 1525, 1591, 1637, 1653, 1657, 1683, 1716, 1836, 1837, 2079, 3412, 5147, 5151, 5153.

Мехмед Алија, везир Мисирски, побунио се и узео Јерусалим 5516.

Мехмед-баша, в. Бећировић.

Мехмед-бег, в. Бихорац.

Мехмед паша 1335. — дошао у Призрен 1478. — Види: Ајваз, Селимановић, Соколовић, Хајван.

Мехмед-хаџи, сведок разграничења имања м. Вољавче 3412. — Види: Фочић.

Мехмедпашић Ахмет паша, 4309.

Меџид, в. Абдул Меџид.

Мијор Станко, убијен, 2082; осветио га син 2083.

Мижевић Нико, капетан 1973.

Мизија (Мисија), в. Горња М., Доња М.

Мизин Иво и Сладо, ктитори цркве у Пелинову 2347.

Мија, поп у Самаилама, трудио се о књизи 580. — Види: Јанковић.

Мијат, в. Михат.

Мијатовић Атанасије, јером. м. Гомионице 3664. — **Гаврил**, парох од Пода, гроб му 3929. — **Симо**, Фочић, приложио звездицу м. Гомионици 3422.

Мијушко, в. Кујунџић.

Мијушковић Вуле, из Васиљевића, руфета туфекџијског, приложио кандило м. Ковиљу (Ст. Влах) 3376.

Микашиновић Михаил, ђенерал, његовим настојавањем сграђено темпло м. Лепавини 3438.

Микијељ Јово, поп од с. Кримовица, његова књига 4083. — **Рајић**, протопоп у Гришпулу 2250.

Микијељи, иселили се из Гришпула у Глав и саградили храм св. Петци 2250.

Миклеуш, приложио књигу св. Николи у Ђуру 2041.

Микић, в. Гаврил, митроп.

Миклошевић Николај, оправио цркви књигу 4488.

Мила, в. Вукасов.

Миладин, в. Видојевић, Попов, Поповић.

Милак, ђак, писао књигу 4186.

Милан, ђак, од Црне Загоре, штампао књигу у м. Милешеву 530. — (Топлица), бој на Косову 4947. — помен 2109. — Види: Обреновић.

Миланић, држао кључ Зворничке цркве 5932.

Миланковић Аванум, из Москве, архим. Ставропигијалног Донског ман., приложио књигу у м. Крушедол 3585; поклонио књиге 3536, 3562, 3563.

Милановић Риста, 3967.

Милатовић Обрен, гроб му 4731.

Милбрат, поставио гробни камен брату Брајку Верков . . . 4735.

Миле, в. Црнић.

Милев Никола, из Богданова Дола 5611. — **Стојко**, ктитор м. Слимничког 961.

Милевађ („из —ђи") 4157.

Милевина, паша, похарао Дробњаке 5361.

Милевић Ђорђе, његова књига 4535.

Милековић, в. Мелентије, митроп.

Милен, син Богушев, ставио гробни камен оцу 4726.

Миленко, в. Ресавац. — (Мильнко) гроб му 1491.

Миленковић, в. Мелентије, митроп.

Милета, ћурчија, ктитор окову јеванђ. Сарајевске цркве 1640. — отац јеписк. Карлштадског Данила Јакшића 3078. — Види: Николић, Ракић.

Милетина снаха, в. Мара.

Милетић Драгојло, гроб му 4757. — **Јован**, приложио завесу Сарајев. цркви 3450. — **Петроније**, протосинђел, егзарх, умро у Сарајеву 3171.

Милеш, презвитер, на р. Укрини наредио да се пише књига 1192; његова књига 1193.

Милешева река и ман., храм вазнесења, велика лавра, Спасова црква Свети Спас, ту почива св. Сава, пренесен из Трнова 4929; пострадао од Турака 716, пострадао од поплаве и од Турака 1141, 1153; изгорео 1895; разорен 1918; потписао се под бостан царев и страдао у метежима 1132; изагнате бостанџије из ман. 1315; калуђери гоњени 1314; платио глобу 1228; ту писане књиге 22, 399, 587, 629, 630, 1132, 1247, 1264, 1312, 4255, 4256, 5543; ту штампане књиге 523, 530, 589; послате књиге из Св. Горе 777, 1423, 1601, 1622; из Русије 1495, 1545, 5668; приложене књиге 1861, 5674; њена књига 1744; направљен дарак 1572; крст 560; приложена плаштаница 668; чаша 601; кандило 1603; разно 458, 486, 1649, 1723, 1820, 2063, 2130, 2734, 2843, 4072, 5666, 5675, 5826.

Милешева Гора, 4571.

Милешевац Исидор, купио књигу 1301. — **Лонгин**, проигум., оковао ћивот са св. моштима 1662. — **Максим**, архим., игум. и проиг. писана му књига 1222; 1264. — **Максим**, јером. гроб му 2797. — **Серафијон**, проигум., био у м. Сланцима 1748. — **Серафијон**, духов. његова књига 2284. — **Силвестар**, био у Жичи 1600; биће исти, оковао крстове 1660, 1661; можда исти, духов., оправио јеванђеље 2063. — Види: Аксентије.

Милешево Іωн, ктитор м. Слимнице 961.

Милешевски, в. Леонтије.

Милешко, в. Николин.

Мили, међа м. Мораче 1325.

Миливејевић Андрија, продао књигу 2825.

Миливој, писао књигу 229. — обновио књигу цркви у Сакулама 2520. — писао гробни камен 4787. — помен 1686, продао њиву м. Тушимљи 5719.

Милија, војвода, пописао м. св. Арханђела, Тару, 817. — кнез, приложио књигу м. Тари 904. — приложио књигу м. Јаковштици 933. — гроб му 627. — помен 1375. — Види: Здравковић, Крунић, Марковић.

Миликић Сима, писао књигу 5825; његова књига 2992.

Милин, кнез, ктитор цркве у Пелинову 2347. — **Вучета и Стјепо**, ктитори цркве у Пелинову 2347. — Види: Новаковић.

Милина, (?) гроб јој 1531.

Милинка, помен 4256.

Милинко, с породицом приложио књигу м. Вувцу 1664. — поп, продао књигу 2106. — помен 3682. — Види: Бајовић.

Милинковић Лаврентије, јером., приложио књигу м. Крушедолу 3521. — **Мојсеј**, јером. м. Крушедола, обновио књигу манастиру 3201, в. Крушедолац. — **Теодор Дабић**, обновио м. Завалу 3233. — Види: Бајовић Божо.

Милисав, спахија, ктитор м. Житомислића, лик му 987; в. Мирослав, спахија, Храбрен. — златар, градио крст 790. — Види: Здравковић.

Милић, помен 3383, 5803. — Види: Јовановић, Радивојевић.

Милић Ђерасим, јером. м. Жупе, измерио Дечане 2852. — **Иван**, златар из Чајнича, ковао рипиде и дискос 1295, 1296; петихлебницу 1456; биће исти (без презимена) ковао петихлебницу 1297. — **Тодор**, поп, сведок деобе 2111.

Милићевић Радојица, поп, покалуђерио се у м. Вољавчи и добио име **Рафаил**, 3382; приложио полелеј манастиру 3383.

Милићевци, с 3907.

Милица, кнегиња, ж. кнеза Лазара, лик јој 5123, 5124.* — оправила и пописала Матковски ман. 387. — протодовијарица, ктитор м. Калинића, лик јој 5130. — кћи оборкнеза Ранка Лазаревића 3763. — помен 2422, 3483, 3787. — Види: Хаџи-Димитровица 5887.

Миличиница, с. 3711.

Милобрат, поставио гробни камен оцу Драгоју Јунотићу Тунковићу 4739. — Види: Мрћић.

Милов Вуко, Вукосав и **Вучета**, ктитор цркве у Дубову 2403.

Милован, из Драгуше, јемац 2625. — гроб му 1719. — дарована му књига 4544. — помен 1686, 3682. — Види: Бајић, Богосављевић, Гробовић, Јакшић, Лазаревић, Поповић, Терзић.

Милојевић Радојица, са Стрменице, сведок зајма 4577.

Милојко, усекао гробни камен стрицу(?) 4803.

Милорадовић Гавро (Гаврил) пуковник и кавалијер. донео књиге, поклон од ц. Петра Великог у м. Житомислић 2173; приложио књигу м. Крушедолу 2443. — **Илија**, отац Гавре и Михаила 2173. — **Лазар**, син Гаврилов, приложио крст м. Добрићеву 2812; приложио крст на темплу м. Добрићеву 2849. — **Михаил**, пуковник и кавалијер, син Илијин, донео у м. Житомислић књиге као поклон цара Петра Великог 2173; његова књига 2253; у његову квартиру у Москви преписана књига 2277; изишао с Црногорцима и Приморцима на Никшиће и страдао 5754. — **Стипан**, војвода, његова камена столица 4722.

Милосав, из Ђурковца, јемац 2625. — јереј Темишварске цркве, његова књига 2393. — старац од м. св. Тројице (Плев.) умро 2773. — слуга Стефановског 2079. — помен 5698. — Види: Здравковић.

Милослава, умрла 272.

Милосављевић Сима Паштрмац, бућубаша, приложио крст м. Калинићу за спомен ж. Неди 4062; надворни саветник, гроб му 4106.]

Милославов Јове, из Богданова Дола 5611. — **Петар**, из Богданова Дола 5611.

Милош, војвода, **Обилић**, житије му преписано 3590; бој на Косову 4947; лик му 5125, 5126. — кнез, ктитор оправке м. Завале 2354. — спахија, 1422. — приложник м. Добриловине 1686. — поп из с. Зочишта (?) 5889. — духов. у Стопањи, повезана му књига 5625. — (Стојићевић), гроб му 3887. — син Анте Богићевића 5917. — ћурчија, приложник Сарајев. цркве 1757; приложио јој крст 1829. — кујунџија, ковао панагијар 4698. — оделио се од браће 2111. — запопио се 5718. — повезана му књига 789. — купио књигу 1779; можда други 1833. — умро 1916. — помен 2658, 4343. — Види: Авдић, Војинов, Вуловић, Говедарица, Иван кнез, Јанковић, Јовановић, Ковачевић, Милујевић, Обреновић, Перов. Ратков, Стојанов, Урошевић.

Милошев До, с. 5608.

Милошев Илија, приложио књигу м. Добрићеву 5797. — **Мијат**, сведок деобе 2181. — Види: Бјеладиновић Петро.

Милошевац, в. Аксентије.

Милошевић Авакум, игум. м. св. Тројице (Плев.) 4573. — **Јован**, из Судимне, јемац 2625. — **Јосиф**, јером. м. Вујна 3833. — **Никола**, приложио звездицу м. Студеници 4710. — **Радисав**, јереј из Прислонице, његовим трудом подигнут м. Вујан 3832. — **Радич**, војвода, са својим племеном ктитор м. Добриловине 992. — Види: Обреновић Милан и Михаил.

Милошевић, с. 5719.

Милтен, в. Драживојевић.

Милујевић Милош, из с. Штава, 2492, 2493.

Милут, гроб му 4882.

Милутин, Стефан Урош II, краљ српски, зет цара грчког Андроника, подигао, из темеља м. Хиландар 29, 3808; сазидао храм св. Јаћима и Ане у Студеници 46; његовим „подаанијем" пописан храм св. Ђорђа у Нагоричину 51; сазидао храм св. Тројице, у Црној Гори (Ст. Србија) 5081; основао ман. Витовницу 4153; обновио ман. Требиње 4300; приложио књигу ћелији св. Саве у Кареји 49; створио крст дому св. апостола Петра и Павла у Раси 39; имао међусобицу с братом Драгутином 52; размирио се с Грцима 34; избио Турке 42, 43; његов хрисовуљ 303; разно: 27, 31, 36, 28, 41, 43, 47, 48, 2852, 5543, 5564; умро 5002, 5019, 5138, лик му 5087, 5090, 5093, 5101(?). — из Шарлице јемац 2625. — донео књигу у м. Пиву 4415. — 4487. — помен 2422. — Види: Вујиновић, Ђурић, Илић, Каблович, Маројевић, Никачовић, Петар, Секуловић, Ћорломан.

Милутинов Симо, капетан, приложио појас м. Савини 4716. — Види: Бјеладиновић Митрушина, Бошко, Тумановић Сима.

Милутиновић Војин, ктитор окова јеванђеља Сарајев. цркви 1640. — **Димитрије**, купио књигу у Млецима 5834. — **Илија**, приложио књигу св. Ђорђу у Горажду 3696. — **Јоасаф**, архим. м. Бездина, настојавао грађење храма 4963. — **Јовица**, кнез и с. Санковића с братом Петром и сином Марком обновио м. Рибницу 4026, 4027. — **Огњан**, господар, приложио звоно (Љубостињи?) 3849. — **Теодор**, игум. м Хопова 3151.

Милчић Богоје, гроб двеју му сестара 4919.

Миља, од Пркашице, јемац 2625.

Миљановић Игњатије, свештенојереј, поклоњена му књига 4528.

Миљац (Мильць) в. Црнић.

Миљен, в. Маљен.

Миљко, писао књигу 616. — ктитор м. Слимничког 961. — поставио гробни камен оцу Брајку Верков... 4735. — поставио гробни камен брату Брајку Верков... 4735. — искупио књигу и приложио м. св. Петки (код Шишатовца) 4967. — Види: Вукмир.

Миљковић Гаврил, јером. м. Студенице купио књигу 3934; биће исти 3950, 4710. — **Нестор**, јером. м. Љубостиње 4018.

Мина, јерођакон, писао књигу у св. богородици у с. Кучевиштима 441. — писао књигу у м. Врањини 5565. — јером. долазио у Јегар 1588. — Види: Попов.

Министар, провинц. босанске цр. в. Добочанин Андрија.

Миобрат, усекао гробни камен оцу 4803.

Миобратовић Мојсије, игум. м. Житомислића 2927, 3004; в. Мојсеј.

Миогој, в. Вучеповић.

Миогост, 5541.

Миогош, војвода, усекао гробни камен Влатку Влађевићу 4773; гроб му 4774; гроб жене му Грубаче 4772.

Миољушт (?) Храна, гроб му 4761.

Мионица, 4008.

Миотинић (?) гроб му 4903.

Мир, склопљен међу Турцима и Аустријанцима 2066, 2068, 2069, 2076.

Мират Јаћим, краљ Напољски 5432.

Мирјана, обновила књигу цркви у Сакулама 2520.

Мирко, в. Брачовић, Вудрић.

Мирков Вуко и Стјепо, ктитори цркве у Пелинову 2347.

Мирковић Павле, игум. м. Вел. Ремете 3605. — **Симон**, из Обода, сведок залоге 4581.

Миров Иво, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Мирон, јером. приложио књигу св. богородици 1028. — откупио књигу 4093.

Мирослав, кнез, син Завидин, потпис на латинским повељама 2, 3; писана му књига 3. — архијеп. Скопски 4615. — спахија в. Милисав спахија. — писао књигу 133. — син војводе Максима

126. — крстјанин (стројник?) 178. — ковач од Белушина 191.

Мирослава, в. Агрипина.

Миросављевић Алексије, приложио пстихлебницу м. Завали 3452. — **Теодосије**, дошао да попује у Јегар 2617.

Мируше, с. 5714; в. св. Никола.

Мирча, војвода угровлашки 539, 540.

Мирчета, поп, купио књиге 5647. — Види: Вујовић, Мулица.

Мисаил, игум. м. Бистрице, наредио да се пише књига 5599. — игум. м. Шишатовца 1283. — јером. писао књигу у Св. Гори 1805. — даскал, завештао књигу м. Ораховици 467. — јером. м. Студенице 4718. — кипсар св. Тројице (Плев.) 2313. — из м. Хиландара ишао на Браничево 1411. — јером. јеклис. м. Црне Реке, поновио покров Ст. Првовенчаном 2132; можда исти, његова књига 2024. — јером. 2287. — Види: Хиландарац.

Мисир, узео га цар Селим 5242; куга 5507.

Миситић Степан, из Рисна у њега заложен панагијар 4593.

Мита, в. Зубанов.

Митар, златар, градио ћивот у Липови 556. — из Мекиша и из Пуковца, јемци 2625. — капетан, прокарадур из Рисна 3071. — ђак Црвенобрешки, био јазџија у субаше 1767. — 2082. — Види: Антонић, Бијељевић, Станболија, Унковић.

Митра, в. Перишина.

Митрић Перо, откупио антимис 3011.

Митров, обрстер, долазио у Земун 5487.

Митровић, писао гробни камен 4777.

Митровица, в. Димитровица.

Митрополит, дошао у Житомислић 2804; дошао у Враштицу 4620. — нишки, рашки и ужички пребегли у Аустрију 2740. — Види: јепископи.

Митрофан (в. Димитрофан), јеписк. Ваљевски и Ужички, поставио игумана у м. Вољавчи 3401. — јеписк. Дунивчки 5612. — јереј, писао књигу (у св. Павлу?) 475. — јером. побегао за време рата из м. Вољавче у Фенек 3685. — старац м. Хиландара, умро 1106. — јером. м. Хопова, трудио се о попису храма 4985. — Види: Пајичић, Студеничанин.

Митрофановић Ђорђе, зограф, пописао трапезарију м. Хиландара 1106.

Митрушина, в. Бјеладиновић Милутинов.

Мића, помен 5924. — Види: Дукић Лазо.

Мићан, в. Голијанин.

Мићић Јован, кнез Ужичке нахије 3993; ктитор цркве у Стопарима 4009, у Спрогојну 4016; приложио крст м. Студеници 4017.

Мићо, в. Ковачевић, Шиљак.

Мићо Гаврилов, в. Војиновићи.

Михаил, в. Арханђел — цар грчки, син Андроников 52. — цар Бугарски, убио га Стефан Дечански 56, 5139. — цар руски, син патријархов 1132, 1153. — деспот, лик му 5131. — патр. Антиохијски 494. — митроп. Бањски, Коласијски, Кратовски, Палански, Радомирски, Сириштнички, Радовиштски(?) и Штипски, ишао у Јерусалим 1547; био у Москви 1494, и послао књигу Пећ. патријаршији 1500; поклонио му цар књигу 1487; 1563, 1568, 1569. — митроп. Београдски и Пожаревачки, писана му књига 2148. — влад. Бечкеречки, ктитор м. св. Павла у Св. Гори 1873. — митроп. Вучитрнски, његовим трудом писана књига 4260. — митроп., влад., Призренски 781; била његова књига 918; 4618. — јеписк. Рашки, приложио многе књиге храму св. апостола, међу којима и јеванђеље, писано по његовој заповести 26. — бив. митроп. Скопски, био у м. Дечанима 1276. — митроп. Смедеревски, влад. Смед. и Жички, био на Дубравици 1795; узео из м. Преображења књигу на послугу 1818; можда исти, долазио у Жичу 1499; и можда опет исти, његова панагија 1756. — влад. Темишварски, искупио и приложио књигу м. Крушедолу 1875; дао новце за иконостас (на Спасовој Води) и за поновљење ћелије св. Николе у Кареји, умро 1814. — кнез

од Плеваља, приложио књигу храму успенија богородичина 427. — игум. св. Арханђела (Призрен?) 274, 275. — игум. м. Благовештења, његовим трудом и усрдијем пописан храм 921; 1381. — игум. м. Бођана 1523; други 2332; један од те двојице, или трећи, постриженик м. Милешеве 4996. — игум. м. Враћевшнице, његовим трудом пописан храм 2699, 2730. — игум м. Довоље, обновио књигу 4341. — игум м. Ковина 3255. — игум. м. Крушедола 5976. — игум. м. Мораче, *Морачанин,* 2258; платио грађење икона 2273; умро 2372. — игум. м. Ораховице 1238. — игум. м. Раванице 1347. — игум. м. Раковице 2704. — настојатељ м. Ћелија Пиперских, биографија му и рад на подизању манастира 3997—4006. — игум. м. Хрмња 1243—1245. — проигум. (м. Житомислића?) његова чаша 1663. — јером. постриж. Милешевски писао књигу у Сентандреји 2130. — ђакон, писао књигу у Горњој Карловачкој Цркви 2241. — поп, писао књигу у м. Куманици 422. — јером. писао књигу у Раваници 412. — инок, писао књиге на Св. Ани 1131, 1201, 1308. — јерођакон, писао књигу у Хиландару 1112. — ђакон, писао књигу у м. Шудикови 915. — сликао иконостас у м. Житомислићу 2203. — монах м. Бешенова, откупио и приложио књигу 677. — поп (м. Бођана?) 988. — јером. м. Вел. Ремете, његов крст 3215. — јером. и брат му приложили набедреник м. Витоници 1118. — јеклис. м. Вољавче 3851. — кал. м. Добриловине, сведок продаје 2369. — монах, оправио књигу (м. Јазку?) 2208. — поп, отишао из Јегра 2946. — ђакон из Кесарије, продао књигу 1122. — јером. платио (?) да се попише црква св. Луке у Котору 1900. — старац м. Мораче, био у Јерусалиму 1609, 1614; можда исти, оковао(?) јеванђеље 4391, 4392. — монах, отачаством Васојевић, оправио храм ваведења у м. Острогу 3416. — архиђак. Пећки ишао у писанију 1242, 1266; био у м. Дечанима 1275. — јерођакон патр. Атанасија, био с њим у м. Рилу 5819. — поп, приложио књигу митрополији Призренској 4423. — јером. м. Раванице 412. — јером. м. Раванице 1944; платио писање књиге 1836; био у Русији и донео књиге 1984, 1990, 1998; можда исти *Раваничанин,* писао књигу у Сентандреји, где су били сви Раванички калуђери 1996. — поп од м. Раковца, био у Јерусалиму 1620. — поп, ктитор м. Слимничког 961. — и **Стојна**, од Битоља, ктитори м. Слимничког 898; в. Петков Михаил. — духов. наредио да се пише књига у Св. Ани 2087. — поп од Угровлахије 1333. — старац Карејски, наредио да се пише књига 114; приложио књигу 115. — старац м. Хиландара 5008. — јером. платио да се пише књига у м. Хиландару 1112. — јером. м. Хопова, трудио се о петихлебници 1593. — учитељ Београдски, одсечене му обе руке због буне 5470. — син Стефана Жилка, војводе (Ковинског?), гроб му 4921. — поп, купљена за њ књига 2422. — духов. приложио књигу 5743. — капоноша, обновио књигу 5706. — зидао своме господину кнезу Вуку 4653. — приложник 3149. — гроб му 3441. — поп, умро му син 368. — јером. 2503. — јерођакон 2812. — даскал, обновио књигу 2237. — (из Београда?) 1283. — протописар 2066. — дао књигу 1060. — 1460; 3725. — помен 1816, 2597, 2646, 2657, 3199, 5806, 5933. — **Види**: Арханђел; Аврамов, Благовештенац, Вазнесенац, Врцић, Десисалић, Дечанац, Драгосављевић, Дуљевац, Ђуровић, Збореженин Александровић, Прижанин, Јаковљевић, Јеличић, Казимировић, Крушедолац, Марковић, Микашиновић, Милорадовић, Михојевић, Морозов, Николић, Обреновић, Остојић, Палеолог, Петков, Петровић, Поповић Василије, Продановић, Радивојевић, Силбашанин, Соколовић, Тадић, Требињац, Хиландарац, Цикуша, Штибица.

Михаило Комнен, в. Црнојевић.

Михаилица, в. Богдановић.

Михаилов син, в. Јосиф.

Михаиловић Алексије, велики кнез, цар Руски, приложио књигу м. Крушедолу 1465; поклонио књигу влад. Коласијском Михаилу 1487; приложио књигу м. Милешеви 5674; дао грамату м. Студеници 5338; дигао се на Лешку Земљу и пленио Татаре 1526; 1494, 4992. — **Борис**, приложио књигу м. Раковцу 2141. — **Бошко**, умро 2581. — **Гаврил**, в. Гаврил митроп. — **Дмитар**, повезао књигу св. Ђорђу у Бањанима 2445. — **Ђуро**, ктитор окову јеванђеља Сарајев. цркве 1640. — **Илија, Бирчанин**, оборкнез, његова икона 3740; гроб му 3814. — **Јанићије**, егзарх Пожаревачки, даровао књигу 2648 — **Јован**, од града Казанлика 4139. — **Мартин**, мајстор, обновио проскомидију у м. Ораховици 1816. — **Рувим**, јером. м. Рибнице, дошао од Новопазарске нахије 4008. — **Теофан**, игум. м. Фенека 3388. — Види: Поповић Новица.

Михаиловица Стоја, гроб јој 2413.

Михаль, писао гробни камен 4754. — Види: Веселиновић.

Михаљевац, 5287; разбијени Турци 5315.

Михаљевић, ђенерал, долазио у Земун 5458. — **Радоје**, ктитор цркве Климентице у Мостаћима 1146.

Михат (Мијат), поп 4522; његова књига 4521. обновио књигу м. Петковици (Шишатов.) 3046. — помен 2155. — Види: Вулканов, Милошев.

Михна, вел. војводе замље Угровлашке и Подунавља 398; погубио бољаре 403. — II војвода 752.

Михо, писао књигу 248. — ђак, писао књигу 4204. — Види: Кажанегра.

Миховил, в. Баленовић.

Миховић Гаврил, в. Гаврил митроп. — **Димитрије** и **Никола**, ктитори цркве у Беловодици 816.

Михојевић Михаил, војвода, ктитор оправке м. Завале 2354.

Михојио, в. Граховчић.

Миш, појео храну 3274.

Миша, в. Бугарски.

Мишелић Комлен, приложио књигу м. Добрићеву 5827.

Мишко и другови, предали књиге и утвари м. Ораховици 1740. — Види: Вукашиновић.

Мишковић Јован, продао књигу у шанцу Петроварадинском 2779.

Мишљен, велики тепчија српски, призидао гробницу на Глодима, обдарио је прилозима и направио ман. св. апостола (на Лиму?) 58. — гост, гроб му 4782. — помен 1726, 5701.

Млава, р. 1199, 2864.

Младен, војвода, умрла му кћи 136. — поп, писао књигу 163. — **Мали**, поп, писао књигу 2126; продао књигу 5732. — из Божурна и други из Лукомира јемци 2625. — кал.(?) Рилски 5835; био на Орлици три године 3836. — гроб 3860. — поп 1422.

Младеновић Бранко, наредио да се пише књига 84. — **Јован**, 4318. — (Млађеновић) **Николаје**, из с. Суходола, приложио јеванђеље м. Рачи 3711.

Млатишума Станиша, родом Новопазарац, оберкапетан 5371; подигао св. Николу (м. Драчу) 2641; биће исти, капетан Станиша, напустио Нови Пазар 2720.

Млаџа, в. Терзић.

Млетачка господа, 803.

Млеци (Бнетци, Венетијана, Венеција), ту штампане књиге 378, 384, 438, 443—445, 458—460, 481, 486, 494, 505, 534, 535, 541, 562, 581, 617, 619, 620, 632, 655, 682, 683, 685, 691, 700, 880, 1310, 1385, 1639; ту грађена слика 885; ту писана књига 4976; прављени свећњаци 3463; разно 523, 2833, 3299, 3300, 3440, 5834.

Млечани (Млечић, Венецијани, Латини, Каури), пленили турске градове 1436; ратовали с Турцима 2276, 2289, 2290; узели Нови 1883, 1884, 5171, 5335; узели градове близу Пераста и Котора 1811; узели Габелу 5172, 5721; изгубили је 5183; изгубили Скадар 5201, 5576; изишли на Цетиње, и пустио их да оду с Цетиња Сулејман паша на веру 5336, 5337; разно 2290, 2833.

Моден, у Мореји, примио цар Бајазит 5205.

Мојисав, в. Прпковић.
Мојишић Владислав, в. Василије монах. — **Тудор**, в. Илија.
Мо(ј)ковац, 4577.
Мојо, в. Божовић.
Мојсеј, патр. Пећки, обновио град у Пећи 2386; био у Босни 2257, у Морачи 2258, у Призрену 2583; осветио антимис 2265; разно: 2243, 2273, 2347, 2400, 2414, 2415, 2417, 2471. — архим. м. Дечана 1359. – игум. м. Благовештења (Рудн.) 3398, 3399. — игум. Благовештења 2881. — игум. м. Житомислића 2803; в. Миобратовић; други, проигум. 1497. — наместник м. Кувеждина 3065. — игум. м. Мораче 727. — игум. м. Радовашнице 3755, 4648. — игум. м. св. Тројице (Плев.) наредио да се пише књига 1249; можда исти 1436. — игум. м. Хопова 1176. — намес. м. Шишатовца 2634. — јерођакон од м. Дечана, родом од Будимље штампао књигу у Млецима 481, 494. — јером. писао књигу у м. Кувеждину 848. — писао књигу у м. Крушедолу 1745; други 3413. — јером. (м. Рила?) писао књигу 5762. — ђакон митроп. Мелентија 2257. — (из Беочина?) 3047. — поп из с. Вуковца 3626. — јером. м. Гомионице 3964. — јером. м. Дечана, пошао путовати по Херцеговини 5679. — јером. (м. Каменице?) 2650, 2651. — хаџи, јером. м. Крушедола 3265; духов. Крушедолски 3265; в. Крушедолац. — поп из Лопижа, примио књиге у аманет 4065. — јером. послао књигу из Сарајева у м. Житомислић 2742. — јером. м. Слимнич. 961. — јером. м. Студенице 3950. — ктитор оковао јеванђеља м. Хопова 1213. — свешт., писана му књига 702. — поп, продао књигу 2106. — јерођакон 2314. — Види: Антонијевић, Владиславић, Даниловић, Дашковић (Дешковић), Дечанац, Добрић, Добрићевац, Доситеј, Ђорђевић, Иванић, Крушедолац, Лукић, Марковић, Милинковић, Миобратовић, Петровић, Путник, Радовановић, Савинац, Станојевић, Стојичевић, Суботић, Фрушкогорац.
Мојсил, отац Арсенија Врапчића 3084.
Мојсиње, 654.
Моканић Нешо, Томов, обновио књигу св. Стефану у Плавници 4436.
Моклишта, ман., донесене књиге из опустелог м. Пологког 2302.
Мокра Гора, ту писана књига 916.
Мокро, попаљено 5720.
Мокшандија, влашка земља, поробљена 868, опустела 940; поплењена 966.
Молдавица, ман. у Каравлахији, ту писана књига 1041.
Молдавска земља, 539, 668, 951, 2390, 2606, 5674, (Молдовлахијска) 1326, 1329.
Молер Јанко, био у м. Жичи 4021. — **Петар**, 3766; војвода, удављен у Београду 3965, 5526.
Молић Никола и **Роцко**, приложили књигу м. Добрићеву 5800.
Момково, с. 165, 166.
Монастерли Адам, оберкапетан погинуо на Иришком шанцу, гроб му 3343. — **Јован**, вицегенерал српске народне милиције 2968, 5287. — **Јосиф**, обрштер, гроб му 2968. — **Теодор**, гренадир хауптман, гроб му 3343.
Монахиња, в. Ана, Анастасија, Анђелина, Јанисија, Јевђенија, Јелена, Јелисавета, Јеуфросинија, Јефросини, Јефимија, Јефрема, Ксенија, Магдалина, Марија, Марина, Марта, Настасија, Теодосија, Теофина.
Монштор, 1088.
Мор, в. помор.
Морава, р. 358, 580, 636, 660, 693, 707, 721, 748, 867, 1007, 1052, 1303, 1381, 1446, 1774, 2729, 2864, 3089, 3758, 3761, 3953, 3954, 4633, 5300, 5301, 5371, 5597. — крај, 3251.
Моравица, р. 1445, 5831. — с. 3078, 3082.
Моравци, ман., сазидана ћелија 3739.
Морача, ман., храм успенија богородичина, основан 17; обновљен 710; пописана препрата 727; саграђена трапезарија 728; пописиван 1039, 1040; поновљен 2244, 2837; прекривен 2274; похаран 3916; саграђен град 4079; ту писана књига 1030; приложене књиге

280, 1161, 1594, 1635; приложене икопе 1659, 1684; рађена икона 2243; оковано јеванђеље 4390—4392; његове књиге 2970, 4389; скована петихлебница 2421; приложена панагија 4684; разно 1609, 2258, 2334, 2372, 3325, 4025, 4075, 4077, 4107; в. св. Никола и св. Стефан. — крај, постављен суд 4114; ударили Турци 5510; 3691, 4015, 4103, 4149, 5076. — река 1030, 1325, 2274.

Морачани, туклп се с Турцима на Лопатама 3715; исекли двадесет и пет Никшића 4084; поробили Колашин 4153.

Морачанин Вићектије, родом Бељанин 3691. — **Јевтимије**, родом с Љешина, духов., настојавао да се пише икона 2243. — **Сава** (Саватије), платио да се пише књига и послао је у м. Морачу 1635. — **Теодосије**, јером. његова књига 1866. — **Ћирил**, пострињ. Милешевски, игум. м. Бођана, донео књ. и др. ствари у м. Бођане 4998; страдао од Турака 4981; умро 4999. — Види: Чупић Никола.

Морачац. ман., оправљена му књига 3695.

Мореја (Морија, Амуреја), узели је Млечани 1810; узели Турци 5181, 5198, 5221, 5265, 5761; 5205.

Мориш, р. 1891.

Моровић, 2058.

Морозвиздски Никола, отац игум. Павла 692.

Морозов Михаил Јаковљевић, приложио књигу м. Хиландару 586.

Морунац, град, 89.

Москва, ту писане књиге 633. 826, 1111, 2148, 2253, 2277; отуда донесене књиге и др. утвари за српске манастире 1875, 2102, 2104, 2459, 3535, 3650; колико има у њој цркава 5886; изгорела 5420; разно: 586, 601, 1132, 1153, 1267, 1494, 1495, 1545, 1563, 1984, 2101, 2283. 2291, 2536, 2732, 2733, 2950, 2951, 3042, 3071, 3597, 3659, 3891, 4355, 4706, 4992, 5192, 5340, 5605, 5680. — река 5886.

Москаљи } в. Руси.
Москов }

Москов, в. Игњатије.

Мосхопољ, 2430, 3570, 3584

Мостар, 1530, 1749, 2592, 2992, 3108, 3626, 3942, 4102, 4113, 4118, 4144, 4162, 5503, 5824, 5918.

Мостарац Осман-бег, побегао у Немачку 4126.

Мохол, ту писана књига 5822.

Мочуал Стојко, из Пеула, приложио књигу м. Гомпоници 2653.

Мошко Ана, дигла гробни камен мужу Теодору Монастерли и свекру 3343.

Моштаница, ман., храм св. Арханђела, ту писане књиге 750, 958, 1272; 2048, 3479, 4465. — река, потопила Сарајево 3625.

Мрза, помен 1375, 5663.

Мрзан, помен 5803.

Мркојевићи, племе 1902.

Мркшина црква, храм вазнесења 569; ту штампане књиге 628, 656.

Мркшић Стојан, Јован и Величко, приложили књигу м. Добрићеву 5803. — **Радоје**, гроб му 4896.

Мрла-бег (?) изишао из Призрена на Рожаје и опустио Трговиште 3355.

Мрњавчић, племе, 2702.

Мртен (?) мајстор, градио панагију 1756.

Мрћић Милобрат, његов и сина му **Иваниша**, гроб 4802.

Мрчић Иван, гроб му 4844. — **Никодим и Пријак**, писали књигу 157.

Мршић Марко, из Итебеја, приложио књигу м. Добрићеву 5857.

Музаћ, с. 2625.

Мујо, в. Дервишевић.

Мукачев Град, 570.

Мула, уморен у Београду од јаничара 3647. — убијен у Сарајеву 5254, дата за то глоба 5255. — Види: Мустафа.

Мулиџа (?) **Мирчета**, гроб му 1889.

Мумин, страдао у м. Добриловини 3248.

Мунтанска земља, 2121.

Мунџи(ја), в. Марко.

Мурат (Амурат), цар турски, I узео Једрене 5167; убио кнеза Лазара 4945 до 4947, 5121; 5147, 5151, 5153. — II пленио српске земље 250; био бој с

Угрима под Приштином 290; 235, 246, 261, 271, 346, 5147, 5151, 5153. — III зацарио се 713; разно 741, 774, 805, 822, 850, 5151, 5153, 5627. — IV 1243 до 1245, 1312, 1322, 1331, 4983; узео Багдад 1317, 1332; умро 1318, 1336.

Мурат-бег (цар? хазнадар?) 423.

Мурат Хас-, баша Романијски, пао у боју на Еуфрату 5573.

Муселим, в. Адемага, Кучук Али-ага, Селимбеговић Исмаил бег, Ченгић Смаил ага.

Мустај-баша, в. Исабџија.

Мустај-пашина ћуприја 4601.

Мустафа (Мастава) султан, I 1106, 1132, 1153. — II зацарио се 1435; разбили га Немци 2036; учинио мир (Мурат!) 2096; разно 2018, 2023, 2069, 2079, 2145. — III, 3176, 3234, 3958.

Мустафа (Муста, Мустај), паша, сродник патр. Макарија држао Босну 645. — везир 1370. — паша Шинички, везир Београдски, дошао у Београд 3904; удавио влад. Методија 3774, 3776, 3780, 3796; допустио зидање цркава 3775; пошао на Бега Новљанина у Шабац 3763; разно 3699, 3723, 3724, 3767, 4648; удавили га јаничари 3780, 3796, 3905. — паша, разбио Млечане, узео Габелу 5183. — мула, из Београда продао земљу м. Вољавчи 3234, 3407. — хаџи в. Хасанчиковић.

Мутавџијски еснаф, приложио петихлебницу св. Ђорђу у Призрену 3595.

Мутав Лазар, војвода, гроб му 3948.

Мутилић, 3396; в. св. Никола.

Мутуловић Раја, краљев лагатор, гроб му 86.

Мухамед, везир 5310. — цар в. Мехмед.

Михаил, 4309.

Мухач, ту писана књига 2099, в. св. Никола.

Мухачки предео, 3280.

Мученици св., храм у Лешанима, зидан 300.

Мучниково, 5601.

Мушир, в. Омер-паша.

Мушниково, с. 2460.

Мушутиште, с. ту храм св. Тројице разорен 2583; 4067; в. богородични храмови.

Н.

Навар, мајстор, зидао Слимнички ман. 961.

Нагоричанин Радин, анагност или чатац, из Жеглигова, писао књигу у Сушици 34.

Нагоричино Младо, ту писана књига 313.

Нажић (?) с. 2347.

Наместник, в. игуман.

Наип, убијен у Сарајеву 5254.

Накучани, в. Јован Крститељ.

Нана, в. Бомба.

Наполеон Бонапарта, рођен 5380; оцарио се 5381; збачен 5382; заратио с Русијом и страдао 5420; заточен прво на Елби, па на св. Јелени 5424.

Наранчић Јоко, писао књигу 2365. — кнез, гроб му 2591. — Види: Јеремија јером.

Наришкин, ђенерал-фелдмаршал 3704.

Насиља, беде и невоље, од Турака и др. 265, 489, 614, 698, 713, 717, 718, 894, 965, 968, 969, 975, 1021, 1063, 1434, 1436, 1467, 1468, 1655, 1824, 2015, 2519, 2555, 2709—2712, 3094, 3230, 3231, 3355, 3367, 3708, 3902—3908, 3913, 4134, 4148, 4149, 4944, 5529, 5690, 5691.

Наста, ж. Милут. Ћорломана приложила крст м. Фенеку 3473.

Настасија, кћи, војводе молдавског Александра 668. — монахиња, приложила икону храму св. Јована у Ертолама 3451. — Види: Анастасија.

Настојатељ, в. игуман.

Price

Наталија, в. Релко Самуил.

Натанаил, в. Дечанац.

Натолија, 5223.

Наум (Наун), мајстор градио крст 4017. — Види: Јанковић, Нескар.

Наумов, адмирал 2823.

Наун, в. Наум.

Науновић Никола, из Вакшанске вароши, сведок прилога 5686.

Наупара, м. в. богородичини храмови, рождаство.

Нахија, в. Београдска, Ваљевска, Гроčанска, Дреница, Зворничка, Крагујевачка, Никшић, Новопазарска, Пожешка, Прокупска, Рiјечка, Скопска, Смедеревска, Старовлашка, Црничка.

Небожчић Јован, Србин, помен 1020.

Небојша, кула, 3647.

Невесиње, варош 3108; — крај 4094.

Невски манастир, у Петрограду ту купљена књига 2814.

Негоје, војвода 437, 440. — Види: Поповић.

Негославов унук, в. Припчић Радиша.

Неготин, подигнута црква 3799; узели га Турци 3918.

Неда, ктитор м. Орешича 1653. — ж. Симе Паштрмца 4062. — помен 1535, 5804. — Види: Кипровица.

Неделчо, пом. 5663.

Недеља, гроб, 3860. — 2484. — помен 1743.

Недељко, мајстор, оковао крст 1505. — зограф, пописао м. Враћевшницу 2699. — ктитор чесме у м. Врднику 2066. — поп, продао књигу 2423. — јереј, умро 2501. — поп (из Ниша?) 5790. — повезао књигу св. Николи у у Црвеном Брегу 2688. — хаџи, из Варадинског Шанца 2605. — помен 1327, 5945.

Недељков Теодор, Бугарин, мајор из Москве, приложио дискос и др. ман. Савини 4706.

Недељковић Никола, од Ћипровца, градио ћивот за м. Раваницу (у Срему?) 2154, и артофорион за м. Крушедол 2169. — **Тимотеј**, приложио ћивот м. Фенеку 3388.

Недо, протопоп, град Ловеч 5705.

Недоба, агенат руски у Србији 5421.

Нектарије, патр. Јерусалимски, 1573. — јеп. Самоковски, био у м. Рилу 5738 до 5740; 5747. — игум. м. Раковца 1430. — јером. од с. Ложана, повезао књигу 5708. — старац Милешевски, трудио се о књизи и приложио је м. Хиландару 578. — јером. св. Павла(?) наредио да се пишу књиге у ћелији Сотиру 1592, и послао једну у свој м. Милешеву 1601. — Види: Зотовић, Љубибратић.

Неимар, в. Атанасије, Раде.

Немања Стефан, вели жупан, св. Симеон, нови мироточац, назвао се господин Србима 5136; подигао м. Хиландар 29, 3806; његова црква (Студеница?) 27; умро 1066, 5027; лежи у м. Студеници, в. Студеница; писано му житије 3500, 4204, 4933; ликови му 5058 до 5063, икона 5826; разно: 1, 7, 10, 17, 20, 23, 28, 38, 46, 52, 815, 1029, 1070, 1218, 3935, 4300, 4931—4933, 5543; храмови 432; у Карејп 115; в. Кувеждин. — Види: Стефан Првовенчани.

Немањић, в. Стефан Дечански.

Немачка
Немачка (немецна) земља } 1267, 2015, 3354, 3787, 3912, 3913, 4126, 4309, 4518, 5421, 5515, 5516.

Немци (Римљани), ратовали с Турцима и освајали и напуштали земље 872, 943, 1787, 1863, 1864, 1893, 1910, 1913, 1915, 1919, 1933, 1934. 1941, 1952, 2016, 2021—2023, 2036, 2068, 2069, 2074, 2096, 2300, 2305, 2307—2310, 2316 до 2318, 2320, 2323—2326, 2440, 2472. 2708—2716, 2722, 2727, 2757, 2760, 3602, 3603, 3607, 3627, 3634, 3645—3652, 3701, 3903, 3904, 5399, 5400, 5177, 5185, 5211, 5212, 5215, 5218, 5257, 5259, 5280 до 5282, 5304, 5307, 5311, 5313, 5315, 5317, 5318, 5323—5325, 5329, 5330, 5332, 5333, 5347—5349, 5369, 5372, 5373, 5703, 5711, 5713; тукли се с Угрима 1691, 2146, 2147; умирили се 2224; ратовали с Французима 3654.

Немачки мајстори, оправљали м. Ковиљ (у Бачкој) 2167; зидали звоник у м. Вел. Ремети 2612.

Немчаци, међа м. Бођана 2362, 4999.

Ненад, умро 3236. — помен 3706, 5806. — Види: Томић.

Ненада, поп, ктитор св. Николе у Шишову 81.

Ненадовић Арсеније, из Петроварадинског шанца, приложио књигу м. Беочину 2769. — **Јаков**, командант Ваљевски 3871. — **Матеја** (Стефановић), прота Ваљевске нахије 3829; 5983; гроб му 4150. — **Павле**, генерални егзарх, јеп. Карлштадски и Плашки, митроп. Карловачки, био у м. Шишатовцу 2808; постављен за митроп. 2974; био у Бечу и у Будиму 2983; ишао са јепископима у Будим да дочека цара и царицу због узбуне народне и сеобе у Русију 3024; био у Ораховици и у Пакрацу 3136; подигао саб. цркву у Карловцима 3191; осветио м. Јазак 3131; наредио да се пишу књиге 2964, 3114; штампао антимисе 3128, 3329; осветио их 2880, 3546; разно: 2648, 2781, 3000, 3001, 3003, 3007, 3012, 3059, 3062, 3066, 3137, 3138, 3155, 3214, 3220, 3224, 3241, 3254, 3257 до 3259, 3298, 3314, 3330, 3384, 3433, 5489; умро 3315, 3316, 3379.

Ненадић Угљеша, умрла му кћи 143.

Ненац, в. Чихорић.

Ненко, поп, његова књига 1739.

Неофит, патр. Васељенски 2789. — јеп. Зетски, подигао храм св. Арханђела у Богдашићима 23; наредио да се пише књига 19. — влад. Самоковски, умро 5884. — митроп. Темишварски 1011, 4985. — архим. м. Студенице, био први у Русији, и добио грамату 5338. — игум. м. Кувеждина 2567. — игум. м. Лесновског 597. — игум. м. Мораче 1684. — игум. м. Никоље 1665, 1824. — игум. м. Ораховице 1740. — игум. м. Раванице, наредио да се пише књига 1716. — проиг. м. Хиландара 5008. — игум. м. Хопова, ктитор пописа препрате 4990. — јером. писао књигу 4224. — јером. (м. Беочина или Раче?), градио крст 1842. — јепитроп Јерусалимски 2079. — монах м. Крушедола 3265. — монах (м. Лесновског?) његова књига 4381. — јером. м. Раванице (потоњи игум.?), ктитор књизи 1657. — духов. м. Сланаца, донео књигу у м. Кувеждин 2297. — параеклис. м. Хопова 1234. — помен 890. — Види: Вукојевић.

Неранца (?) ктитор м. Орешича 1653.

Неретва, р. 1287, 1472, 1749, 1924, 2008, 2510, 2512, 2629, 2803, 2806, 2927, 4353, 5633.

Неродимља, ту обновљен храм св. Арханђела 2151; нап., одатле пренесен цар Урош 2151.

Неродимља Горња, 1101.

Нерут (Нѣруть), поставио гробни камен матери Деспсави 4762.

Нестор, јером. м. Витеонице 1080. — старац м. Дечана, подигао дрвен крст у цркви 646; можда исти, економ 713. — јером. м. Ораховице, ктитор књизи 1175; можда исти, јером. Св. Горе, његовим трудом писане књиге и послао их у свој нап. Ораховицу 1407, 1408. — поп, купио књигу 1123. — Види: Живковић, Миљковић, Цвејић.

Несторовић Максим, митроп. Себешки, Логошки, Вршачки, Паланачки, Оршавског Кључа, Кривини и Крајини, његове књиге 2738, 2741; његов омофор 2759; 2680(?). — **Максим**, јером. м. Раковице 2352. — **Петар**, биров Будимски 3385.

Нетеч, приватно имање у Самобору 5874.

Нефталин, в. Рилец.

Нефтарије, поп 2064.

Неца, ћир, приложио књигу у Смиљковац 2127.

Нецвијеће, с. 3232.

Неша, од Дола Милошева, купио и поклонио књигу попу Цоци 5608.

Нешко, в. Пролимлековић.

Нешков Николај, иконописац, приложио икону м. Крушедолу 3036.

Нешо, поп, од с. Ђакова, купио књигу 5612. — кмет из Богданова Дола 5611. — Види: Доблешков, Моканић.

Нештин, 3256, 3456.

Нижњи, у Малој Русији 2443.

Низам, дошао у Плевље и зимовао 5534, 5535.

Ника, в. Брњаковић. — f. помен.

Никан, в. Андричић.

Никанор (Никаиур), митроп. Новобрдски, приложио књигу м. Грачаници, па је заменио другом, а ову приложио

у Смирску ћелију 5595, 5596; направио крст цркви Спасовој више Смире (Смирска ћелија?) 560; наредио да се штампа књига у м. Грачаници 496; приложио књиге Грачаници 480, 528; писане му књиге 554, 563; његова књига 564; пописане му књиге (после смрти?) 875; 547. — јеп. Тетовски, био у м. Дечанима 1276. — влад. Скопљу и Пологу, подигао и пописао храм успенија богород. под планином Плочом 1351. — митроп. (Херцеговски) сведок куповине 490; 525, 533. — *Мелентијевић*, јеп. Печујски, Сечујски, оправио м. Крушедол 2473; приложио му књиге 2385, 5979, рипиде 2430, нафорницу 2525; његова штака 2526; био у м. Шишатовцу 2482; 2527; умро 2765; гроб му 2572. — архим. м. Крушедола (претходни?), пратио тело митроп. И. Ђаковића из Беча у Крушедол 2214. — први игум. м. Бођана, постриж. м. Ресаве 2362; други, писао историју манастира 2362. — проиг. м. Милешеве, трудио се о књизи и приложио је м. Хиландару 578. — игум. м. Рила 5747. — игум. ман. Слимничког, његовим старањем саграђен и пописан храм 961. — мних, писао књигу (у м. Бођанима?) 938. — инок, писао књигу у м. Вел. Ремети 744. — монах, писао књигу у м. Орешковици 1006. — јером. м. Милешеве, ишао у Млетке да донесе штампарију 523. — јером. од Малог Пусца, ктитор ман. Слимничког 961. — (јером. — игум.? — м. Рила?) писана му књига 5877. — јером. м. Савине 3462. — духов. м. Хиландара 1823; подигао храм св. Тројице на Спасовој Води и приложио му тридесет књига и др. 1814, 1844—1846; украсио пирг св. Јована Претече 1813; купио књигу 1812; његова књига 1847; умро 1849, 1852. — даскал, протосинђ. (митроп. Стефана?) 2278. — 2789. — Види: Јовановић, Павловић.

Никац, помен 3556. — Види: Вукчев, Дунета.

Никачовић Милутин, поп, начинио цркву у Подблаћу 5519.

Никита, архиђ. митроп. Василија, преведена му књига 5572. — наместник м. Рилског 3116. — запопио се у Рил. ман. 5740; биће исти, јефимерије 5749, 5750; јером. 5758. — помен 989.

Никлев Цвеитка (Цветко?) повезао и приложио књигу св. Николи у Црвеном Брегу 2689.

Нико, поп, писао књигу 4919. — повезао и приложио књигу св. Јовану Претечи 3789. — Види: Булкић, Вулов, Ђурин, Ђуров, Мижевић, Радов, Рашковић, Станишић, Сћепаничин, Сћепанов.

Ников Вук, Вуко, Иво и **Станиша**, ктитори цркве у Пелинову 2347.

Никодије Стергарац, сведок на суду 3767.

Никодим, игум. м. Хиландара 50, 52; архијеп. наредио да се пише књига 54; дао Хрисовуљ (м. Бањској?) 303; 423; умро 5037; почива у Пећи 1500. — архијеп. (Охридски?) 300. — патр., приложио књигу Архијепископској цркви 282; приложио књиге Жичи 283; приложио књиге цркви патријаршкој 296, 297; превођена му књига 293. — митроп., писана му књига 128. — јениск. Нишевски 25. — митроп. Призренски, грађен му омофор 1672. — Велики, архим. и игум. м. Студенице (потоњи патр.?) 4210. — архим. Пећки, наредио да се препише књига 3821. — игум. м. Благовештења (Рудн.) његовим трудом и усрдијем зидан ман. 920. — игум. м. Мораче, приложио књиге 280. — проигум. Полошки, приложио књигу 4420. — *Тројичанин*, игум., тровао га влад. Херцеговачки Антим Грк 3320. — игуман 423. — мних, писао књигу у Богородици Љевиљанској 155. — писао књигу у св. Николи Кончулском 316. — поп, писао књигу на Угарској земљи 212. — некад путник м. Хиландара, писао књигу у м. Хопову 1114. — инок, писао књигу 4223. — јером. м. Благовештења (Овч.) 3758. — јером. м. Бођана 2362. — поп, од Годанца(?) приложио књигу цару Урошу (Неродимљи?) 2000. — јером. м. Гомионице, приложио књигу

3043. — ђакон м. Гомионице 3338. — приложник св. Ђорђу (у Горњем Битињу?) 827. — из м. Житомислића, његов крст 5658; умро 5683. — јером. од Зографа (Изуграфа) 1742. — јером. Крушедолски 3265; биће исти, *Крушедолац*, 5861. — монах, приложио књигу (св. Павлу?) 990. — јером. од племена Паштројевића, добио књигу 2500. — *Режевићки*, јером. писао (приложио?) икону 234. — монах ман. Слимничког 961. — јером. м. Студенице 4718. — монах св. Тројице (Плев.), родом из Крајине 4157. — поп Хиландарски 5008. — јером. платно за повез књиге м. Хопову 1821. — ђакон од Руске земље, био у Јерусалиму 1547. — Види: Бусовић, Вуковић, Јездимиров, Борисовић, Кнежевић, Мрчета.

Никола
Николај } св., храмови: у Бакову,
Николаја,

приложен м. Леснову 71. — у с. Баљевцу (окр. Рудн.) разорен 3431. — у Баошићима. саграђен 3785; грађен иконостас 3817. — у Белаводици, зидан или оправљан или пописан 816. — у с. Белчину, приложена му књига 5953. — у Бигову, опис његов и како је разрушен, а калуђери побегли у м. Брчеле 2250. — у с. Богашевцима, пописан 4647. — у с. Бојани код Софије, подигнут 18. — (у с. Болехинићу? или м. Дубочица?), приложена књига 874. — у с. Буковици, изгорео 3601, 3650. — у с. Буљесовцима, сазидан 566. — ман. Буков, пописан 1826. — у Врацу, повезана му књига 2599; приложена му књига 2602. — у Главатима, пописан 3117. — у с. Глусима, његова књига 5949. — ман. Гричарица, сазидан 671. — ман. Драча, саграђен 2641; пописан 2671. — у с. Друмцима, 5603. — у с. Дубову, подигнут 2403. — у земљи Дубочици, ту писана књига 484. — у Ђуру, приложена књига 1020; приложена књига и св. мошти 2041. — у Заврши, начињен 5519. — у Земуну 5410; саливено му звоно 5491. — у Јежевици (окр. Чачан.) пописано предверје 483, 1282. — у Јелашу, приложена књига 5601. — у Кареји, ћелија, поновљена 1814. — у Карлштату, сазидан 3554. — у Кончули, ту писана књига, приложене му књиге 316. — у с. Космачи, подигнут 479. — у с. Крчмарима, изгорео 3601, 3650. — на месту Куметици у Св. Гори 1848. — у с. Кучевишту, пописан 389. — Лапушанска црква, сазидан и пописан 390, 391. — у с. Лозну, приложена књига 4399. — у с. Љуботену, подигнут 66. — у с. Махали, приложена књига 2379. — у с. Мирушама, поновљен 4646. — у ман. Морачи, пописан 1324. — у с. Мутилићу, сазидан 2894, 3396. — у Мухачу, ту писана књига 2099. — у Никољ-Пазару (Никољац), ту писана и приложена књига 5592; приложена му књига 5702; његова књига 2294, 4395; дате му књиге у аманет из м. Заступа 2489; из Равне Реке 4581; 3272. — у Нишу, сазидан 2402; приложена књ. 2439; обновљена књ. 5790. — у Пелинову, обновљен, пописан и освећен 2346—2348. — у Пећи, пописан и ограђен град 1682. — у Пожаревцу(?) приложена књига 2802. — у с. Поповљанима, пописан 1178. — у Призрену 3703. — у с. Радованићу, сазидан на старом месту 4165. — у Серу, ту писана књига 103. — Сибавачки, у Сибовцу, под Чачавицом, ту писана књига 739. — у Сланкамену 388. — у с. Слепчу, пописан 1182; приложене књиге 550, 1182; његова књига 4434. — у Софији, оправљен 5704; ту писана књига 893; приложене књиге 1416, 1119, 1737. — на р. Тресци, пописан 1211; направљен крст на иконостасу 1396. — у с. Трнјебињу, сазидан и обновљен 473; поновљен 2093; приложена му књига 1055. — у Хочи Заградској, приложена књига 4397. — у Црвеном Брегу, приложене књиге 1072, 2688, 2689, 4396. — у Штипу, приложен м. Лесновском 71. — у Штрпцима, подигнут и пописан 733. — Без одређена места: — приложена му књига, па кад је пао, дата св. Јовану Богослову (око Велеса) 2647. — по-

подигнут (око Призрена — Хоча Заградска?) 60. — приложена књига (око Тетова) 2972. — ту писана књига 4285. — приложено звоно 252. — приложене књиге 2139, 4398, 4486, 5784, и петрахиљ 5951; приложен антимис 2466. — „оброк", код села Стаљанца (окр. Пирот.) 3193. — Види: Брчеле, Возућа, Враnова Глава, Врањина, Грабовац, Градиште, Гргетек, Григоријат, Дабар, Девша, Дубочица, Железник, Заступ, Јегарска црква, Јошаница, Каменица, Карловачка Средња Црква, Ковиљ (у Ст. Влаху), Кораћева Црква, Косарићка црква, Липје, Никоља, Никољска ћелија, Озрен, Ораховица, Хрмањ, Хопово, Шаторња, Шишевски ман.

Никола, јеп., митроп. Дабарски настојавао о оправци храма св. Николе, кога су срушили бабуни 55, 4935; 57. — митрополит 3163. — игум. м. Студенице, писао књигу 55. — пописао м. Ломницу 975. — зограф, пописао м. Враћевшницу 2699. — поп, писао књигу у Богородици Витошкој 334. — поп, писао књигу у Врапину Долу 291. — презвитер, писао књигу у м. Заступу 5600. — поп, писао књигу у граду Кознику, седећи у тамници 4226. — инок, писао књигу (у Костуру?) 332. — јереј, писао књигу у Скопљу 43. — презвитер писао и приложио књигу св. Тројици (Плев.) 4273; можда исти 4286, 4291. — ђак и **Радослав**, писали књигу 58. — ђак, писао књигу 129. — ђак, син Макарија калуђера, писао књигу 4174. — ђак, писао књигу 356. — грешни, писао књигу 395. — поп, писао књигу 4217. — писао књигу 5940. — жупан, син великог жупана Алтомана, поставио гробни камен својој мајци 136. — кнез, сазидао ћелију м. Моравцима 3739. — егзарх митроп., његова књига 2299. — ћефалија, купио књигу 172, 173; 5551, 5556. — презвитер, његовим трудом пописан св. Арханђел више с. Кучевишта 2089. — поп од Белог Поља 2426. — јереј, служитељ Београдског митрополита (егзарх?), његова књига 2260. — приложник окова јеванђеља Богородици успенија под Кучајном 588. — Н(икола?) јереј од с. Вилуше, подигао храм Благовештанија 582. — с. Влаке (?) капурал, ктитор оправке м. Завале 2354. — *Србин*, пан, у Володави, наредио да се пише књига и послао је у м. Папраћу 622. — из Горњег Црнатова, јемац 2625. — поп, из Доњих Матејеваца, продао књигу 2650. — приложио књигу м. Ђурђевим Ступовима 1535. — поп, долазио у м. Жичу 1386. — ђак, Томин син, од с. Каменице, купио књигу 2650. — поп од Кожинаца, настојавао да се повеже књига 4490. — из Коњухчића, јемац 2625. — поп из Лукавца Великог 1410. — поп од Махале, сведок продаје 340. — запопио се у Мостару 3626. — од Мучникова, приложио књигу св. Николи у Јелашу 5601. — терзија, од села Новосељана, сведок продаје 439. — поп, дошао у м. св. Пантелејмона код Нерезе 1897. — ђак Пшински 2952. — градио католичку цркву у Равном 737. — с браћом, ктитор м. Слимничког 961. — поп, јефимерије св. Тројице (Плев.) парох Плеваљски, с оцем попом *Филипом*, обновио цркву успенија богородичина у Сељанима 4138. — брат хаџи-Рувимов, откупио књигу м. Ћелијама 3571; 3706. — мајстор од Ћипровца, ковао штаку у Врацу 5642. — властељ деспотов, подигао Шаторњу 238. — звани **Вратко**, гроб му 95. — звани **Хлап**, гроб му 4907. — поп, писана му књига 305. — поп, трудио се о књизи 181. — поп, старао се о писању књиге 248. — поп, старао се о писању антимиса 643. — поп, купио књигу 1009. — поп, повезао књигу 1679. — поп, 4606. — гроб му 3947. — поп, умро 1061. — умро 294. — отац попа Ђорђа, умро 388. — син Тошников 387. — син Стефана Стојнћевића 3256. — ђакон, син Грка Димитрија, продао књигу 2384. — приложник 3149. — ђак, његова књига 2340. — сведок прилога 1155. — писана му књига 185. — и отац му **Владислав**, продали књигу 4596. — помен 729, 1034, 1375, 3693. — Види: Аврамовић, Андријаш, Апостоловић, Бајић, Билић, *Богдано-*

вић, Божићев, Бранков, Властелиновић, Вратко, Вукоманов, *Ву*комановић, Вулов, Ву-раг-ли, Гладенов, Глигоревић, Грбовић, Даниловић, Десисалић, Димитријевић, Драгољевић, Ђурић Софроније, Ђуричић, Иванов, Илић, Јаблан, Јевтић, Јечменица, Ковачић, Коприва, Коспјер, Костић, Кричк, Крстић, Лековић, Љубичић, Марија шевић, Марковић, Мелштички, Миклошевић, Милев, Милошевић, Миховић, Млађеновић, Молић, Морозвиздски, Науповић, Недељковић, Нешков, Новићевић, Обрадовић, Опујић, Павловић, Пепић, Плавшић, Попевић, Пријак, Пулијев, Радев, Радованов, Радонић, Рајичев, Радул, Смиљанић, Спанчевић, Стањевић, Стојанов, Стојановић, Теодоровић, Тојковић, Томашевић, Тутиц Драгослав, Ћук, Федварија, Хрват, Чупић, Шековић.

Николајев Симеон, долазио у м. Ресаву 2665. — Види: Јововић Јован.

Николија, помен 3383.

Николин Васо, приложио икону св. Стефану у Ћеновићима 3419. — **Миљешко,** приложио књигу св. Николи у Софији 1416. — **Перо,** в. Иван кнез.

Николина Јелена, приложила књигу м. Драговићу 4342.

Николић, 908. — **Дако,** од плем. Мркојевића, ктитор дѐла пописа цркве св. Луке у Котору 1902. — **Доситеј,** еп., архијереј, Ваљевски 2641, 2683, 2701, 2730; умр̑о у Карловцима и сахрањен у Горњој Карл. цркви 2737. — **Ђуро,** запопио се 2005. — **Живан,** мајстор у Митровици оковао јеванђеље 3815. — **Исаија,** свештен. из Опаљеника 3320. — **Маврулић,** 2911. — **Марко,** прилож. Сарајевске цркве 1757; полазећи у Јерусалим приложио књигу 2110; приложио ћивот м. св. Тројици (Плев.) 5623. — **Милета,** гроб му 3963. — **Михаил,** приложио тепсију м. Добрићеву 5880. — **Павле,** из Горачића, поп, ктитор св. Арханђела у Гучи 3724. — **Симо,** ктитор оправке м. Завале 2354. — **Спасоје,** из Фоче, приложио јеванђеље м. Довољи 4594. — **Стефан,** сафунџија, откупио књигу у Сарајеву 2744.

Николиц, писао књигу 4197.

Николица, писао књигу 173, 5550, 5557.

Никоља, ман. храм св. Николе, пописан 791, 1289; запустео, па обновљен 3797, 3901, 3902; покривен 3886; оплењен 3906; ту писане књиге 867, 1035, 1052, 5597; ту рађена икона 358; печат 1007; његове књиге 2220, 3089; сабор 5647; разно: 1665, 1824, 2417, 3002.

Никољска ћелија, близу Дечана 713.

Никољ-Пазар, 580, 616, 5606, 5616; в. св. Никола.

Никољац, в. св. Никола у Никољ-Пазару.

Никомидија, 224.

Никон, патр. отишао од престола к Дунавским странама 250; 266, 4950. — игум. м. Хопова. 2196. — кал. м. Вел. Ремете 2278. — јером. м. Врдника, добио књигу из ман. 2903. — јером. м. Крушедола, ктитор пописа (в. Допуне) 3096. — јером. м. Мораче, донео књигу 1594. — ћеларије Пећки, био с патр. Пајсијем у м. Дечанима 1276; биће исти 1252. — служитељ патр. Арсенија III 1758; можда исти 1773. — Види: Јерусалимац.

Никоновац, међа м. Мораче 1325.

Никопољ, 224, 3530.

Никчев, в. Кнежевић Војин.

Никшино Коло, 5595.

Никшев Крста, 1322.

Никшић, грађен град 2077; ударили на њ Црногорци 5360, 5754; разно: 1911, 2002, 2253, 2596, 2841, 3355, 3364, 3371, 3481, 3574, 3575, 3686, 3922, 5720; изгинуло их двадесет и пет на Девичкамену 4084. — Види: Оногошт. — нахија 5816.

Никшић Мелетије, Симеоновић, из Ст. Влаха, архим. м. Студенице, донео приложено јеванђеље од цара руског Александра I 3889; прешао у Аустрију и добио на управу м. Фенек, вратио се 3959; влад. ужичко-рудничко-ваљевско-пожешки и шабачки, гроб му 3963. — **Ћирил,** постриж. м. Хрмња, писао књигу у м. Морачи 1539.

Никшићевски Симеон, јером. м. Савине, био у Москви и донео прилоге 4706.

Нил, в. Јовановић.

Нилија (?) кнегиња в. Рајич Андрија,

Нина, помен 5697, 5698. — Види: Радуловић.

Нинко, поп, поклоњена му књига 2060.

Ниноје, в. Лупчевић.

Нићифор, митроп. Градачки, приложио звона: 310; богородици Градачкој 311. — архијереј, с оцем **Висарионом**, и стрицем **Савом**, подигао м. св Тројицу код Плеваља 524. — влад. Трновски 2599. — архим. м. Лепавине 5846. — архим. Св. Ане (у Слав.) 3123. — игум. св. Арханђела под Цером (м. Радовашнице) 661. — игум. м. Крушедола (исти са архим. Радосављевићем?) 2895. — писао књигу у м. Белој 1524. — писао књигу у м. Јаковштици 933. — инок, пређе именовани **Висарион**, писао и приложио књигу м. Јовањи 636; биће исти, писао књиге 606, 660. — монах, писао књигу у м. Рилу 3116. — јеропапа. писао и приложио књигу м. Рилу 5636. — јером., приложио књигу у м. Витеоницу 1079. — поклоњена му књига из Дечана 88. — црнац, купио књигу и послао м. Меснћу 4387. — (из м. Милешеве?) 4554. — јеклис. м. Морачe 1397. — јеклис. јером. Леонтија, продао у м. Раковац црквене утвари 1299. — монах м. Слињичког 961. — постриж. м. Никоље, обновио м. Преображење 3885; биће исти градио м. Сретење 3977. — духов. откупио књигу и послао у свој ман. Сухи Илијак 4442. — ковао рипиде м. Требињу 1295. — духов., купио књигу и приложио м. Трескавцу 2423. — монах м. Фенека 942, 4984. — Види: Грк, Дечанац, Крушедолац, Морозвиздски, Поповић, Радосављевић. Стефановић, Ћурчић.

Нифон, патр. Цариградски 52. — јером., писао књигу 394. — учитељ Дмитра ђака 328. — јером. св. Ђорђа у Темској 5793. — (Нифун) крстар, приложио велики крст Св. Павлу у Св. Гори 1150.

Ниш, узели га Немци 2708, 2711, 2713, 2714, 2722, 2727, 2757, 5282, 5313, 5373; узели га натраг Турци 2713, 2714, 2722, 2727, 2748, 2757, 5285, 5304, 5314; направљен мост 2418; разно: 1331, 2439, 2720, 2739, 3148, 3875, 3917, 3961.

Нишава, р. 95.

Нишевачка митрополија, 5790.

Нишевски предели, 7.

Нишка област, 420.

Нишка црква (св. Никола?), њена књига 4394.

Ништевац (?) **Венијамин**, расодер, писао књигу у Св. Аии 913.

Нова варош, 2889, 3376, 3443, 3460, 3482.

Нова Винча, њена кадионица 1513; в. Винча.

Нова црква, храм св. Ђорђа, на месту Ждрелнику, њена књига 4347.

Новак (поп из Београда?) 1283. — господин 4729. — из Вршца, приложио књигу м. Крушедолу 3001. — из Вранеша, мајстор (дунђер?) 4053. — поп из Леча 5689. — 5569. — јером. 5691. — Види: Бесаровић, Говедарица.

Новаков Петар, купио књигу 2594.

Новаковић Дионисије, еп. Будимски и Трансилвански, добио књигу 3185; поклонио књигу 4528; осветио цркву у Будиму 3384; 3156, 3254, 3258. — **Јован**, 5924. — **Милин**, оковао ћивот и приложио м. Студеници 1137. — **Сока**, супруга Јованова, оковала јеванђеље и приложила м. Добрићеву 4037, 5924. — **Теофил**, постриж. м. Шишатовца, приложио нафорницу м. Јаску 3633.

Новаци, ман., храм рождаства богородичина, изгорео 3601, 3650; 3790.

Новац (=крајцара), 1950, 2208, 3026; — побијени новци 5419.

Новци, в. арсланија, аспра, грош, динар, дукат, жутица, златица, золота, крајцара, либра, маријаш, маџарија, новчић, пара, перпера, плета, полгрошица, рубаљ, рушпа, сребрник, талир, форинта, цванцика, цекин.

Нови (Кастел Нови, Херцег Нови), узели га Млечани 1883, 1884, 5171, 5335,

5214, 5232; разно: 1985, 1994, 2357, 2441, 2470, 2568, 2570, 2643, 2678, 2732, 2733, 4706.

Нови (у Б. Крајини) 2669; узели га Немци 3602, 3645, 3651.

Нови извод трпода 115; 280.

Нови Пазар (Јени Пазар, Пазар, Трговиште), узели Немци 5373; опустео од зулума 3355; попалили Срби 5912; разно: 866, 1535, 2720, 3320, 3341, 3731, 3818, 3875, 4601, 5374; в. *Трговиште.*

Нови Сад, 3010, 3038, 3040, 3041, 3155, 3235, 3285, 3387, 3537, 3934, 5385, 5961; в. св. Ђорђе. – Види: Петроварадински Шанац.

Новићевић Никола, ктитор оправке Пећке цркве 3267.

Новица, ктитор св. Николе у Штрпцима 733. — Види: Божовић, Поповић.

Новљани, в. Ришњани.

Новљанин Бего, убио оборкнеза Ранка Лазаревића у Шапцу и побегао у Босну 3763.

Ново Брдо, 310; в. св. Стефан.

Новобрдска митрополија, 751, 819.

Новопазарска нахија, 3322, 4008.

Ново Село, 1130, 1159, 2491, 5610.

Новосељани, с. 439.

Новски рат, 5274.

Новч(ић), 3054, 3162.

Ноддок (?) 4601.

Номик, в. Жагар.

Носако[вић] Вукашин, гроб сина му Вукића и жене Руже 4758.

Нођајска црква, саграђена 3924; изгорела 3925.

Нуман-паша, в. Ћуприлић.

Нух-паша, мучио калуђере Милешевске 1314.

Њ.

Његуш Вучко, ударио на Турке у Црној Гори 2180. — Види: Петар Петровић, Сава Петровић.

Његуши, кнезови из куће Богдановића 4058.

Његуши, племе, 2245, 2389. — село 1790, 4059, 3750.

Његушка црква, приложена јој икона 2387; направљено темило 3100.

О.

Обар Сима, 2870.

Обеда, ман., храм Благовештења при реци Сави, приложена књига 2886.

Обер- (обор-) капетан, в. Ђурко, Млатишума Станиша, Монастерли Адам, Црнобарац Вук.

Обер- (обор-) кнез, в. Андрејић Стефан, Богдановић Павле, Грбовићи Милован и Никола, Здравковић Милија, Јани Јаго, Јевта, Кнежевић Димитрије, Лазаревић Ранко, Михаиловић Илија Бирчанин, Обреновић Милош.

Оборлаћман, в. Косанић Јован, Синђелић Марко.

Оберстер (оберштер, обрштер), в. Витковић Секула, Живковић, Митров, Монастерли Јосиф, Федварија Никола.

Обилић, в. Милош.

Облачина, с. 2625.

Обна, место близу р. Саве 530.

Обод, 4581.

Ободан, поставио гробни камен Божићку Бановићу 4737

Оборина Петар, ктитор оправке м. Завале 2354.

Обрад, вели тепчија, писана му књига 14. — кнез, гроб сина му Вука и кћери Јеле 4877. — Поповљана син, писао гробни камен Грубачу 4872. — поставио гробни камен оцу Сладимњи 4755. — 3011. — 5540. — помен 1664, 4366. — Види: Брајић.

Обрадовић Доситеј, Хоповски, ђакон м. Хопова 3150, 3151; писао књигу

Плавну и у Скрадину 3346; био у Драговићу 3247. — **Ивко**, писао гробни камен 4899. — **Никола**, арамбаша, ктитор оправке м. Завале 2354. — **Радоје**, **Пригојевић**, гроб му 4746.

Обранов [Даби?]жив, ктитор цркве у Штрепцима 733.

Обрвајда, в. Будај Лазар.

Обреж, с. 2782.

Обрен, поп из Кацојевца, његова књига 5796. — јекмекџија, платио обновљ. књиге и приложио храму Арханђ. Севолничкој цркви 2237. — писао тевтер 2609. — Види: Милатовић, Савић.

Обреновић Јеврем, кнез нахије Ваљевске и Шабачке, подигао цркву у Накучанима 4035; градио м. Чокешину 4029; приложио књигу м. Петковици 4051; прелазио у Земун 5451; 3967, 3976, 4007, 5467, 5983. — **Јован**, кнез нахије Рудничке и Ужичке, подигао цркву у Накучанима 4035; 3967; 3976, 4007, 5983. — **Милан**, војвода 3976, 4007. — **Милан**, син кнеза Милоша, наследник 5983; боловао у Земуну 5493; ктитор м. Каленића 4030; ктитор пописа м. Враћевшнице 4011; 3976; закнежио се и умро 5494, 5496, 5522. — **Милош**, командант војске на Дрини 3912; дигао се на Турке 5427; бој на Чачку 3951, 3954; умирио се с царем и постао књаз 3938, 5508, 5525; предао Турцима кнеза Симу и Драгића 3972, 5527; наредио да се удаве Петар Молер и капетан Радич 5526; буна против њега 5455; погубио Чарапићеве синове због буне 5470; ишао у Цариград 5479; прелазио у Земун 5434, 5435, 5442, 5493; одрекао се престола и отишао па своја добра 5494; отишао у Каравлахију 5522; сазидао цркву Савинац у с. Шаранима 4158; подигао ћелије м. Враћевшници 4041; подигао цркву у Накучанима 4035; градио м. Чокешину 4029; градио ман. Каленић и ћелије му 4030, 4036; сазидао цркву у Јагодини 3976; приложио иконостас Поречкој цркви 3979; заповедио да се убије Карађорђе 5429; подигао гробни камен Карађорђу 4043; 3944, 3965, 3967, 3980, 3993, 3994, 4007—4009, 4011, 4016, 4018, 4019, 4026, 4028, 4045, 4046, 4052, 4096, 4106, 5451, 5467, 5983. — **Михаил**, Милошевић, окњажио се 5522: 5983; погинуо у Кошутњаку 4163.

Обрешков, в. Доблешков.

Обровац, град 4313.

Обровин, ман., храм св. Арханђела запустео 884.

Обрштер, в. оберстер.

Обућина Филип, Праћанац, капетан 5371.

Овце, био помор у Шар-планини 499.

Овчар, планина, 693, 707, 721, 867, 1007, 1035, 1052, 1303, 1381, 1446, 1818, 2417, 3089, 3758, 3761, 3794, 3953, 3954, 4251.

Овче Поље, пленили Турци 413.

Овчепољска област 56, 75.

Оглан, в. Сопа паша.

Огнанца, 5610.

Огњан, приложио књигу у Пожаревачку цркву, храм св. Арханђела (у Сентандреји) 1752. — ђак, узео књигу да се учи 4545. — Види: Милутиновић.

Одабаша, в. Брајчетић Вукашин, Која, Станко.

Одигитрија, в. богородичини храмови.

Озија, пошли на њу Турци из Плеваља и Н. Пазара 3341.

Озрен, ман., храм св. Николе, пописан 984; попатосан 793; оправљен 3436; обновљен 3447; препокриван 4129; ту писане књиге 807, 822, 1738, 1775.

Озреновић Домша, гроб сина му Богдана 4775.

Озрко, поставио гробни камен оцу 4732.

Ока, мера, 557, 944, 3393, 3653, 3778, 3781, 3792, 3794, 3805, 3806, 3830, 3843, 3911, 3941, 3974, 3975, 3988, 3992, 4052, 4136, 4138, 4580, 5502, 5512, 5519, 5710, 5712.

Океан велики, 2817.

Округли До, приватно имање у Сомобору 5874.

Округљак, међа ман. Бођана 1088, 4981, 4996, 4999.

Округлица, рит и међа м. Бођана 4995, 4996.

Оливер Јован, био у Србима велики начелник, па велики слуга, па велики војвода, па велики свастокраја(?) 72; сазидао са женом и сином храм св. Арханђела, Лесново, и приложио му села 71, 75; наредио да се пише књига 74, 75; деспот 102; 75, 76, 4937; умрла му сестричина Драгина 143; умро 5047. — **Оливер,** син деспота Оливера 4937. — презвитер, помен 464. — поп, писао књигу (у Хиландару?) 4250. — презвитер, помен 5595.

Оливеровић Покрајац, кнез, гроб му 268.

Омар, цар, завојштио на Леха 1092.

Омер, паша, мушир, ударао на Црну Гору 4144, 4160, 5532.

Оногошт, сазидан град 5741; 1626, 1629, 2242, 5816; в. Никшић; в. св. Димитрије.

Он(у)фрије (Ануфрије) св., ман. у Лавову 1020. — ћелија на Св. Ани, ту писане књиге 1423, 1424; в. Св. Ана.

Онуфрије, јером. писао књигу у Сарандапору 4276. — јером. градио и приложио крст над иконостасом у св. Николи на р. Тресци 1396.

Опаљеник, с. 3320.

Опачић Гаврил, проигум. м. Крупе обновио ћелију 3835.

Операк, приватно имање у Самобору 5874.

Опрашић Радивој, војвода, гроб му 4770.

Опре, штампао књигу у Трговишту 539.

Опујић Никола, поп у Мостару, умро 2992.

Ораховица, ман., в. Маржић.

Ораховица, пл. 778, 813, 1047. — град. 859.

Ораховица (Ремета), ман., храм св. Николе, под пл. Ораховицом, сазидан 859, 4925; оправљен 1462; доселили се калуђери из м. Ступја 2012; ту писане књиге 770, 772, 778, 813, 859, 1175, 1269(?), 1981, 4312; приложене књиге 467, 1671, 2206, 3242, 3787, 4404, 4406, 4407; послате књиге из Св. Горе 1407, 1408, 4284; његове књиге 1669, 1948, 2012, 3118, 4403; окована икона 901; скована петихлебница и дарохранионица 1046, 1047; приложен крст 1238; предате му утвари 1740; 927, 1185, 2016, 2152, 2288, 3024, 3136, 3690, 4590.

Ораховичанин Арсеније, архим. писао књигу 4312. — **Стефан,** јером., његова књига 2298.

Орашје, међа м. Мораче 1325. — с. 3181. — ман., оправљен 3894; приложен му свећњак 4014.

Орест, јером. од Раванице, трудио се о књизи и приложио је м. Хиландару 483. — јером. писао књигу у м. Фенеку 4978. — јеклис. м. Хопова 1234; можда исти, од Хопова, сазидао у Хиландару скит благовештења и ту живео 1426; послао књигу у м. Хопово 1427; биће исти духов. Светогорски, послао књигу у м. Хопово 1502. — Види: Канерист.

Орешани, с. 572.

Орешац, с., ту писана књига 883.

Орешич, ман., храм св. Јована Крститеља, подигнут и пописан 1653.

Орешковица, ман., храм св. Тројице, на Браничеву, ту писане књиге 802, 804, 957, 1006, 1736.

Орићко, помен 5801.

Ориша, в. Црна Међа.

Орлан, с. 2625.

Орлица, 5836.

Орлов, адмирал, по његовим питањима описане турске провинције 3369.

Оро Богдан, ктитор цркве у Пелинову 2348.

Орта Маџар, ратовали Турци на — 1799.

Ортак, в. Зафир, Кирчо.

Орфелин Захарија, поклонио књигу 3337; резао антимисе 3386, 3397. — **Јаков,** академ. малер, пописао цркву св. Арханђела у В. Радинцима 3639.

Орхан (Орфан), цар турски 5147, 5151, 5153.

Оршава (Ершава, Рашава), узели Немци 3645; 5371, 5450.

Осаћани, ћерамиције 3720.

Осек, побегли Турци у њ 5280; узели Немци 5281; 669, 2282, 2360, 2632, 3223.

Осеновица, в. богородичини храмови.
Осеченица, шанац 5371.
Осечки пазар, ту купљена књига 2206.
Осиковица, с. 1552; в. св. Арханђел.
Оскоруша, међа м. Вољавче 3412.
Осман, цар турска, војевао на Лехе 1100; уморен 1132, 1140.
Осман паша, био везир, и прогнан 2600. — похарао Рожаје 3252. — поробио м. Тројицу (Тавну?) 5923. — Види: Мартинов, Мостарац, Пасвант, Ћуприлић.
Османовић Сали-баша, из Ужица, био сведок на суду 3767.
Осмокруовић Григорије, архим. м. Лепавине, продао књигу 1342.
Осогов, ман., пописане му утвари 1859, в. Сарандапор.
Осоговска Гора, 655.
Осојани (?) место 5643.
Осредак, с. 4389.
Остоја, ђак, писао књигу 1648. — и другови, предали књиге и црквене утвари м. Ораховици 1740. — приложио књигу (? м. Тројици Плев.?) 4519. — поставио гробни камен брату Стојану Утоловићу 4736. — помен 5803. Види: Лазаревић, Остојић, Рајаковић.
Остојић Јован, његова књига 4569. — **Михаил**, приложио копље цркви Сарајевској 2590. — **Остоја**, гроб му 4794.
Острог, ман., попаљен 3321, 3345, 4142, 4144; приложен свећњак 3495; његова тепсија 3184; 2810, 2848, 4107; в. св. Ђорђе.
Остуша Ђурађ, в. Јеврем.
Острова Скад. језера 445.
Отиловић Филотеј, јером. св. Тројице (Плев.) откупио и приложио књигу 1439.
Отман, цар турски 5147, 5151, 5153.
Оток, с. 3079.
Отрент, примио цар Бајазит 5203.
Охмућевић, в. Билић Никола.
Охрид, 300, 328, 812, 1653, 2116, 3720, 4092; в. Прва Јустинијана.
Охридска велика црква, (Прва Јустинијана) за њу писана књига 328; приложена јој књига 521; неке књиге 4408, 4409.
Охридски бољари (Охриђани) пресељени у Цариград 328, 329.
Охридски престо, 812.
Очинић, с. 2010.

П.

Пава, помен 4343.
Павао } в. Павле.
Павел }
Павић, помен 3472.
Павићев Бућко, из Куча, удављен у Белом Пољу 2552. — **Вукота**, сведок деобе 2111.
Павко, в. Радичић, Радохтић.
Павле, св. ман., храм св. Ђорђе, у Св. Гори, пописан 1873; ту писане књиге 325, 912, 913, 1149, 4207, 4274; приложене му књиге 990, 1308, 2087, 2691, 4411, 4412; његове књиге 1157, 2136, 2137, 4410; послате књиге у Русију 1521, 1522; приложен му крст 1150; његов скит, в. Сотир; разно: 871, 1788, 2889, 3480; в. Петар св.
Павле (Павао, Павел), еп. Херцеговски и Милошевски, осветио антимис 2873. — митроп. Зворнички 4971. — игум. св. Арханђела више Призрена, наредио да се пише књига 223. — игум. богород. Витошке 334. — игум., са братијом и хришћанима те земље саздао и пописао ман. Дубочицу 648. — игум. м. Николье 3002. — игум. м. Пирга 692, 701. — игум. м. Хопова 509. — кнез, сведок залоге 4581. — кнез 4773, 4774. — војвода, гроб му 830. — *Влах*, писао књигу (у м. Хиландару?) 4294. — и брат му **Радосав**, синови **Теодорови**, нови ктитори Пречисте код Прилипа, платили за писање образа богородичина 273. — поп, трудио се око

подизања храма св. Николе у Штрпцима 733. — ктитор м. Суводолског 1395. — поп Горњодебарски 5571. — кујунџија у Устиколини, у његову дому писана књига 1369. — терзија, Будимљин калфа, приложио књигу св. Арханђелу у Сарајеву 2050. — настојавао ковање штаке 5642. — даскал 5790. — из Потуркије, јемац 2625. — синовац ковача Познана, умро 593. — приложио књигу 4562. — гроб му 627. — 1758. — гроб му 3372. — брат хаџи Рувимов 3706. — Види: Авакумовић, Богдановић, Велимировић, Војиновићи, Вујин, Вуковић, Гужва, Драшковић, Ђорђевић, Жупановић, Зорчић, Јанковић, Јогозински, Косировић Кузма, Марковић, Мирковић, Ненадовић, Николић, Плавичић, Рабреновић, Радовић, Тхланкатин.

Павлов Матвеј, син Владиславић, његова књига 2814.

Павловић Александар, цар руски 5389. — **Висарион,** еп. Бачки и Сегедински, осветио антимис 2639; приложио књигу своме ман. Крушедолу 3040, 3041. — **Висарион,** протосинђел Пећки, био у Карловцима и донео приложену књигу 2497. — **Гојко,** из с. Јабланице, приложио књигу м. Крепичевцу 5981. — **Иван,** његова камена столица 279. — **Инокентије,** архим. м. Трескавца, његов крст 4674. — **Мелентије,** архим. м. Враћевшнице, лик му 3968; 4011, 4052. — **Никанор,** егзарх, умро у Карловцима, и сахрањен у Горњој Карлов. цркви 2547. — **Николај,** цар руски 4105; поклонио књиге влад. Црногорском Петру II 4100, 4101, 4140. — **Партеније,** протосинђел патр. Арсенија IV, пуштен из затвора 2945; архим., био по трећи пут у м. Шишатовцу 2808; где је добијао чинове 2983; архим. 5749; произведен за еп. посвећења 3007; 3131, 3159; његова књига 4500; можда је исти као јером. 2481, 2630. — **Самуил,** јерођакон м. Раковца, добио књигу 3434. — **Спиридон,** јером. м. Раковца, донео књигу из Кијева 3432, 3433. — **Теофан,** јером. м Крушедола 4370; гроб му 3576. — **Тимотеј,** презиме *Лешевић*, купио књигу 3524. — Види: Шековић.

Паво, в. Радичевић Живан, Светогорац.

Павул, из Јошанице, јемац 2625.

Пазар, в. Нови Пазар.

Пазарџик, потопљен водом 2238.

Пајазит, в. Бајазит.

Пајешак (Пљешак?) племе 1749.

Пајићић Митрофан, јером. постриж. м. Рибнице, његова књига 4557.

Пајичић Јевсевије, и Митрофан, јеромонаси м. Вел. Ремете 3605.

Пајсије св. Нови, житије му 3677.

Пајсије, патр. Цариградски 2414. — патр. јерусалимски, долазао у м. Крушедол 1510. — *Јањевац,* митроп. Новобрдски 1016; патријарх, пописао патр. цркву у Пећи 843, 1159, 1160; прекрио је 1085; прекрио м. Грачаницу 1086; писао житије цара Уроша 4310; писао житије Стефана Штиљановића 4987, 4988; преписао за себе службу св. Андрије Првозваног 202; пописао слику патр. Јована у Пећ. цркви 1012; био у м. св. Андрије на р. Тресци и оправио књигу 202, 1418; потписао књиге у м. Благовештењу на Млави 1199; потписао књиге у м. Војиловици 1224, 5656; повезао књигу (Дечанима?) 1359; узео из Прибине Главе књигу ради извода, превезао је и вратио 5652; оправио књиге м. Сарандапорском 1379; био у Шишатовцу 4986, 4988; потписао књигу у ћелији Шашковачкој 1156; ишао по писанији у Бечкерек 1180; долазио у Дечане и посветио четири ђакона и два свештеника 1276; оправио и приложио књигу св. Арханђелу (Леснову?) 442; био у Лукавцу Великом и дао књигу св. Ђорђу 1410; био у м. Морачи и уписао границе имања 1325; био у м. Раваници и узео књигу на препис и вратио 1347; ишао у Срем у писанију 1186, у Темишвар 1208; приложио књигу м. Убошцу 1080; потписао ту књиге 1420; разно: 921, 1030, 1039, 1053, 1069, 1075, 1076, 1087, 1106, 1117, 1132, 1145, 1146, 1153, 1156, 1192, 1202, 1210, 1213, 1234, 1243—1245, 1247,

1264, 1278, 1312, 1324, 1332, 1374, 1396, 1397, 1419, 1421, 1534, 5976. — митроп. Београду и Срему, Београдски, био у м. Сланцима и хиротонисао три ђакона и три свештеника 1748; био у м. Шишатовцу 1765. — митроп. Будимљански, био у м. Морачи и уписао му границе имања 1325. — митроп. Ваљевски 3002, 3022. — митроп. Зетски, *Колашиновић*, 1374, 1397. — владика, продао књигу 3524. — игум. м. Винче 2574, 2626. — игум. м. Зографа 1326, 1329. — настојат. м. Каленића 4036, 4044. — игум. м. Крушедола 2214. — игум. м. Ораховице 1175. — игум. м. Раванице 1634, 1637; други 1836; трећи 2533. — игум. (м. Троноше?) договорио се да гради цркву на старом црквишту на Троноши, и установио општежиће 602. — игум. м. Хиландара 775. — егзарх, поклонио књигу 2477. — поп, м. Варовитач. 1328. — јером. м. Довоље 4033. — старац од Ђурђевић Ступова, дошао у Градац и поправио га 805. — хаџи, јером., (м. Крушодола?) 2523. — хаџи, духов. м. Раванице 1683. — јером. м. Студенице био у Русији 534; други 3870, 3950. — поп м. Хиландара 5008. — Види: Гавриловић, Гачанин, Добрићевац, Зорчић, Лазаревић, Лукић, Палачковић.

Пајча, гроб му 3860.

Палачковић Пајсије, јером. м. Гомионице 3964.

Пакра, ман., храм ваведења, скован дискос 2920; њена књига 4413; 2734, 3090, 3105.

Пакрац, подигнут јеписк. дом 2588; 2987, 3136, 3357, 3690, 3752, 3762.

Пакрачна саборна црква, храм Благовештенија, изображено темило 3762; дата јој књига 2135.

Паланка, 1673.

Палеж, в. св. Тројица.

Палеолог Мануил, цар византијски 4950. — **Михаил**, цар Византијски 20, 4933. — Види: Андроник.

Пали (?) 1559.

Палир, в. Јоанес Вилхелм.

Палуси, с. 3571, 3602.

Панарег, поп писао књигу.

Панајут, гроб му 3947.

Пандократор, в. Дечани.

Панкратије, игум. м. Брадаче, наредио да се пише књига 651. — игум. м. Крушедола 3097, 4965. — монах, писао књигу у м. Крци 881. — писао књигу у м. Орешковици 957. — јером. (м. Житомислића?) трудио се о књизи 811. — јером. св. Петке под Цером, наредио да се пише књига 808.

Пановић Василије и **Симо**, приложили књигу св. Ђорђу (Добриловини?) 3916.

Пантелејмон, св., њему и св. Николи подигнут храм у с. Бојани код Софије 18. — ман. у Св. Гори, ту писана књига 5602; писана му књига 99. — ман. код Нерезе, његова књига 2065; 1694, 1897.

Пантелејмон / **Пантелија** } проиг. м. Хиландара, писао књигу у Рушчуку 3865. — инок, писао књигу у храму св. Николе 4285. — поп, приложио књигу м. Пшинском 2971. — гроб му 627. — Види: Ђурић, Крнулац, Терзић.

Пантелић Димитрије, јером. 4035. — **Филип**, из с. Лежимира ктитор пописа м. Шишатовца 3665, 3668.

Пантић Сава, свешт. из шанца Петроварадинског. 2798.

Панто, „делорукац“ петихлебице 5872.

Пантовић Дамјан, из Иванића, родом Маћедонац из вароши Шипуске, гроб му 3867. — **Стефан**, родом *Којовић*, из Требиња, јером. м. Добрићева 5882, 5883, 5890.

Панчево, поробљено од Турака 3903; изгорело 5448; 663, 3735, 3818, 5696.

Папа, Александријски в. Јаћим.

Папазлија, 4601.

Папраћа, ман., храм благовештења, створен му ћивот 780; донесене књиге из Русије 1111, 5605; ту руске књиге 1043, 1089, 1090; послата књига из Пољске 622; 415, 602. — село 5920.

Папреница Јово, суђа, дошао из Москве, и донео цркви Рисанској оковано јеванђеље 3071.

Папуша, гора, 5599.

Пара (новац), 3197, 3618, 3653, 3767,

3792, 3805. 3806, 3843, 3974, 3975, 4138, 5502, 5512, 5519, 5535, 5732, 5920.

Параексарх, в. Аксентије (Акседије).

Парамонар, в. Теодор.

Параскева св., храм (у Костајничкој јенископији), њена књига 3062; в. Цетка.

Параскева, и муж јој Теодор приложили путир м. Студенице 2133.

Парасковић Димитрије, донео из Кијева књигу патр. Арсенију IV и предао му је у Пожуну 2829, 2830.

Параћин, узели Немци 3645; 5371.

Парежанин, в. Добрићевац Захарија.

Париводски Исаија, намес. м. Раковца 2516; јерођакон и протоколиста 3152; јером. и склисиј. оправио књигу 3244; приложио књигу 3507; његова књига 3498; 3478.

Париз, ушли у њ савезници 5424.

Парта, 3735, 3737.

Партеније, јером. Ветског ман., саградио ћелију 1855; писана му књига 1854. — јером. дошао из м. Студенице у Благовештење (Рудн.) 3719 -3721; градио м. Вољавчу 3768. — јером., његова биографија, оправио Илијавски ман. и м. св. Ђорђа у Темској 5735, 5736. — Види: Павловић, Хиландарац.

Пасвант Осман, од Видина, побунио се против цара и долазио до Средца 5905.

Пасје месе, јели људи од глади 5712.

Пасјан (?) 4601.

Патикрај, с. 3895.

Патријарх, два п. управљала српском земљом 699.

Патријарх, в. архијепископ.

Патрон, в. Али-Патрон.

Патрош, ман., његова књига 2358.

Паун, од Велетова, приложио књигу м. Добруну 4337. — Види: Шушов.

Паунија, с. 3601, 3650, в. Јован Претеча.

Пауросимовић Стефан, јером., приложио трпћер м. Гомионици 3423.

Пахомије (Пахумије), митроп. Студенице Хвостанске, осветио антимис 658. — митроп., његова књига 4495, 4496. — архим. м. Гомионице 3964. — архим. м. Крушедола, његова књига 2882; купио књигу 3063; поклонио књигу 3186; 3259, 3265. — архим. м. Студенице, био у Русији и добио грамату и прилоге 5339. — игум. м. Девича 736. — игум. м. Довоље, биографија му, отворио опустелу Довољу иināградио ћелије 5529, 5530; 4099, 4101, 4107, 4108, 4113. — игум. м. Јазка 734. — игум, м. Крушедола 3138. — игум. м. Никоље, из с. Требшана 3901. — игум. м. Студенице, донео књигу 1621. — од Сопоћана, писао књигу у Благовештењу (Рудн.) 2559, 2560. — писао књигу у Војсиловици 611. — писао књигу у ћелији благовештења, ниже Кареје 1502. — јерођакон, писао књиге у ћелији Онуфрија Великог и Петра Атонског 1423, 1424. — монах, писао и приложио књигу св. Тројици Руснници 717. — од Сопоћана, писао књигу 1017. — писци књига без означења места 401, 501, 527, 537, 2186, 4243. — јером. од Црне Горе, од Реке, штампао књиге у Млецима 438, 443—445. — монах, настојавао да се приложе књиге м. Беочину 2768—2770. — кал. м. Вел. Ремете 2278. — јером. м. Крушедола, његова књига 2901. — од Никоље 3089. — божем писао књигу у м. Раковцу 2080. — јером. м. Св. Романа 4096. — чостао тпикар у Кареји 1480. — старац, хиландарнос, био на Кареји 2019. — велики даскал Хиландарски, умро 699. — Види: Довољац, Ђурић, Живко, Јоксић Пера поп.

Паша (в. везир) београдски, отимао њиве и сејао пшеницу, ударио гром и попалио, после ударио и у кућу где је он погинуо 3702. — из Подгорице, митио Црногорце да се турче 2189. — темишварски, изишао на Вршца и одерао на мех владику Вршачког 3736; пошао на Парту и разбио војводу Јанкула 3737. — паша много изгинуло на Гроцкој 2784. — Види: Али, Алипашић Ахмет, Ахмет, Беубеговић Сулејман, Боселман, Бушатлија Махмуд, Гашли, Дервиш, Зулфакар, Јеген, Клобучарић Хасан, Марашли Али, Махмуд, Махмудбеговић, Махмудбеговић Кариман, Мехмед, Мехмед Ајваз, Мехмедпа-

шић Ахмет, Милевина, Мустај, Мустаза, Нух, Омер, Осман, Перта, Пехрати, Рејис, Реџеп, Ризванбеговић Али Сточевић, Рустан, Селим, Селмановић Мехмед, Силистар, Скопљак Сулејман, Смаил, Сопа Оглан, Сулејман, Терзи Махмуд, Топал, Ћаја, Ћуприли Оглу, Ћуприлић, Ћуприлић Ахмет, Ћуприлић Нуман, Ћуприлић Осман, Хајдар, Халил, Харнаут, Хасан, Хасанчиковић хаџи Мустафа, Хашеј, Ходо, Челали (Челалудин), Ченгић, Ченгић Али, Ченгић Беćир, Фацир Ахмет.

Паштрмац, в. Милосављевић Сима.

Паштровић Димитрије, његова књига 5842.

Паштројевићи, пл. 880, 2250, 2500.

Паштровски пут, међа м. Вољавче 3412.

Пеја (Пејо) поп из Београда 1283. — од Бечкерека 1940. — владикин, био свешт. у Коморану 2282; помрла му деца од чуме 2283. — ктитор окова јеванђеља м. Хопову 1213. — златар, с браћом приложио оковао јеванђеље м. Рилу 5945. — продао кулу м. Тушимљи, храму св. Арханђела 5719. — поп, именом *Пахомије*, приложио књигу м. Лашчи 4376. — јереј 1963. — помен 1686, 5803. — Види: Грбић, Потрчић, Раковић, Туревић.

Пејачевић, гроф 5442.

Пејин Раја, ктитор цркве с. Штрбаца 733. — син, в. Кузман златар.

Пејо, в. Пеја.

Пејов, пом. 5663. — **Јове**, из Богданова Дола 5611.

Пејчин, в. Стојчо.

Пејчо, помен 2689.

Пек, међа м. Мораче 1325.

Пекинг, 2817.

Пековић Ђорђе Радов, из с. Риђана пребегао у Оногошт, приложио књигу м. Добрићеву 5816. — **Јаков**, ђак из Ливеровића 4383.

Пекпал Бранко, умрла му жена 143. — **Стефан**, јеп. у чијој је области храм св. апостола (Хумски?) 58.

Пелагија, кнегиња в. Полубенски Андрејевић Иван.

Пелагонија, 900.

Пелиново, с. 2347; в. св. Никола.

Пелињани, ктитори иконе 3786.

Пепић Никола, од Кратова, ктитор Лесновског ман., оправљао га 597.

Пера, мати фра Шимуна, гроб јој 2370 (исто 3496).

Перазић Димитрије, иконом м. Крупе, приложио барјак 4047; обновио м. Крупу 4060; архим. м. Режевића, његовим настојавањем обновљен ман. 4151.

Пераст, 1811.

Перашев Раде, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Перић Иво, ктитор цркве у Пелинову 2347, 2348.

Перишина Митра, откупила књигу у низама и приложила митрополији Пријепољској 4141.

Перник, с. 5954.

Перо, поп из Тујковића, ктитор цркве у Пелинову 2347. — ђак, сестрић Захарије Добрићевца 3742, 5893. — **Николин**, в. Иван кнез. — Види: Војинов, Вујић, Вуков, Допков, Ђуров, Јокетић, Лазаревић, Митрић, Софран, Тујковић.

Перов Вуко, Вуле, Ђуро, Иво, Милош, Раде и **Станиша**, ктитори цркве у Пелинову 2347.

Перпер (перпера), 45, 2354, 4600; вредност 1444.

Перси, 664, 672, 894, 930.

Персија (Аџем), војевали на њу Турци 1278, 2906, 2651; 2819.

Персосан, ишао на њ цар Сулејман, и разбио га 5206.

Перта, паша, пошао на Ђулу 664.

Перча, гроб му 3457.

Пескар Наум, из Земуна 5478.

Петак, в. Симеоновић.

Петар и Павле св., храм, у Богдашићима, подигнут 23. — у Буковици, пописане двери 2131. — у Загребу, саливено звоно 3671 — у Кривој Реци под Копаоником, подигнут 1062. — у с. Мушникову, сазидан 642. — у Пекингу 2817. — у Пећи у Ждрелу, ту писане књиге 55. — у селу Попама, сазидан 1453. — у Раси, ту писане књиге 26, 38; приложен крст 39. —

близу Рила саздан и пописан 370. — у Рисну, приложена књига 3071; приложено звоно 3293; приложено 30 талира у олову 3294; приложен крст 3390; 3686. — у с. Сирогојну, саграђен 4016. — у Трнову, приложена штака 5642. — на Лиму, писана му књига 278; биће исти, грађен и обновљен 58. — без одређења места, ту писана књига 4189. — *Петар,* св. у Белом Пољу грађен 4645. — *Петра, св. верига,* в. Рибница. — и ап. **Јакову,** храм, сазидан 8. — Види: Атонски, Коришки.

Петар Велики, цар руски в. Алексијевић. — цар бугарски 4975. — вели кнез Хумски, његов запис 11, 12. — војвода Угровлашки 714. — војвода, ктитор иконе у м. Хрмњу 4957. — архим. Невски, поклонио књигу митроп. Мојсеју Петровићу 2565. — син Александра војводе Молдавског 668. — протосинђел јеп. Темишварског 3142. — војвода, син војводе Стипана Милорадовића, обновио камену столицу 4722. — војвода, гроб синовца му 4815. — војвода поставио гробни камен брату Радоју 4816. — кнез из Трнаве, повезао књигу Белој Цркви у Лужници 4319. — кнез и **Пана,** ктитори обнове храма рождаства богородичина у Врбовцу 3708. — **Милутин,** ктитор оправке м. Завале 2354. — протодовијарнос, ктитор м. Каленића, лик му 5130. — ђак, писао књигу у м. Бешенову 677. — поп Земунски, писао књигу у с. Борчу 667. — писао књигу у м. Возући 1043. — поп, писао књигу (у м. Дечанима?) 409. — „чрталац чрнилу", писао књиге у м. Житомислићу 996, 1000; можда исти 1068, и 5633. — писао књигу у м. Јаковштици 928. — писао књигу у св. Николи под Црном Гором у Дубочици 484. — свешт., писао књигу у с. Пролеши 738. — ђак, из Товарника, писао књигу 1727. — ђак, писао књигу у м. Шишатовцу 650. — поп, писао књигу 4166. — ђак, писао књигу 4203. — штампао књигу у Трговишту 539. — зограф, радио икону 3182. — (од ман. богород. на р. Тресци?) 1886. — из Горње Сврачe, јемац 2625. — поп млади, учио Андрију Јовановића 3444; оставио пуст град (Жичу) 3484. — ктитор м. Лесновског 1673. — Герзи (терзија?) приложио књигу св. Арханђелу у Јањеву 547. — ктитор св. Николе у Поповљанима 1178. — приложио купељ м. Пшинском 352. — из Ресниде, јемац 2625. — поп Рилски 5761, 5772. — ђак у м. Слепчу 4641. — од села Страна, обновио књигу 2407. — поп, дошао у Штрице (?) 4635. — поп, писана му књига 1130. — поп, запопио се и умрла му попадија 362. — поп, његова књига 3429. — поп, учио за попа Рада Влатковића 2941. — презвитер, поклоњена му књига 2434. — поп 3986. — синовац Хаџи-Рувимов 3706. — зађакоњен 1569. — рукоделац окова 5693. — рибар, у његову дому писана књига 360. — слуга Стефановског 2079. — утонуо у Дунаву 888. — гробови им 1611, 3860. — 4257. — помен 765, 2061, 2646, 4143, 4487. — Види: Андрејевић, Бајчетић, Бакић, Блаженовић, Бојовић, Војиновић, Вукчић, Дапчев, Димић, Дулаћ, Јован жупан, Јовановић, Калабић, Комoранац, Коспровић, Кушетић, Кујунџић, Лазов, Макрушица, Маленица, Марковић, Матковић, Милославов, Милутиновић, Милутиновић Јовица, Молер, Несторовић, Новаков, Оборина, Петровић, Полубенски, Поповић, Рашковић, Селаковић, Смедеревац, Стефановић, Стојановић, Томашевић, Ћепановић.

Петербург, в. Петроград.

Петка, св. Параскева, храмови: у с. Белчину, приложена књига 5953. — у с. Богданову Долу, приложена књига 5611. — у Главатичћима 2940. — у Грипшулу, разорена, и нова подигнута у Главу 2250. — у Доброцком плем. у нахији Црничкој, поклоњена књига 3765. — Подгорачка у ђенералату Вараждинске компаније Гудовачке, њена књига 3614; биће исто и 3062. — близу града Угреша 903. — под пл. Цером, **Петковица,** оправљена 4971; ту писане књиге 741, 742, 808; њена књига

1143; отуда донесена књига св. Тројици на р. Тамни 1200. — приложене књиге 756, 4051; 3745. — у Фрушкој Гори, *Петковица,* Петковача, написан и свршен 798; саграђена трапезарија 799, — ту писана књига 4302; скован јој путир 2532; обновљене књиге 3046, 3224; приложена књига 4967. — неодређено где 550. — Види: Бјелашница, Фенек.

Петка, помен 5708.

Петкана, попадија, гроб јој 1428. — пом. 5663.

Петко, ђакон, писао књигу 5587. — ктитор м. Лесновског 1673. — и брат му **Адам**, искупили књигу од Јевреја и приложили св. Николи у Софији 1119. ктитор св. Николе у Шишову 81. — секао гробни камен на брата Петра Вукчића 4870. — умро 4609. — 2484. — 4490. — помен, 5902. — Види: Штук.

Петков Влчин, ктитор м. Слимничког 961. — **Михаило** и брат му **Грујо**, од Битоља, ктитори м. Слимничког 961.

Петковача / **Петковица** — в. Петка св.

Петница, с. 3601, 3650, 3669; в. успеније богородице.

Петра, приложила књигу м. Јаковштици 929. — приложила појас м. Студеници 4717. — помен 2659, 3683, 5815.

Петрашева робија, 5269.

Петрашин, војвода, ктитор иконе у м. Хрмљу 4957.

Петрија, кћи кнеза Милоша Обреновића 3967, 3976.

Петричевићи, населили се из Гришпула у Глав и саградили храм св. Петке 2250.

Петро, в. Бјеладиновић.

Петров До, место код Завале 4576.

Петров Радоња, велики војвода од Кучке Горе, умро 2723. — **Стојан**, поп, писао књигу у Земуну 2764. — **Стијепо**, в. Поповић.

Петроварадин (Петарварадин, Варадин), град 1430, 1937, 2223, 2300, 2305, 2307—2309, 2316, 2318, 2320, 2390, 2818, 3027, 3603, 5179, 5216, 5296, 5306, 5307, 5316, 5323, 5331, 5347, 5368, 5458; узели га Турци 5209, 5246; узели га Немци 5281.

Петроварадинска регимента, 3456.

Петроварадинска црква, икона богородичина отишла у Потиску Крајину 2792.

Петроварадински (Варадински) **шанац**, (в. Нови Сад) 2446, 2546, 2605. 2639, 2664, 2720, 2768, 2769, 2775, 2779, 2800, 2801, 2844, 2884, 2913, 2928, 3124; в. три јерарха.

Петровић, засеље, 570.

Петровић Алексије, син Петра Великога 2277. — **Антоније**, донео књигу у свој постриг м. Пиву 3161. — **Василије**, митроп. Црногорски, Скадарски и Приморски, егзарх трона Пећког, донео из Русије књиге Цетињској богородици 3042; дао књиге у Дугу, у Братоножићима, 3087; његова књига 3296; 3765; умро 3292. — **Василије**, архим. и егзарх Пећки, био као посланик патр. Атанасија у Врднику 2993 (претходни?). — **Василије**, Боговађац, из Такова тамнавског, игум. ман. Вољавче, сазидао је 3627, 3650, 3678, 3684, 3704, 3707. — **Вељко**, хајдук, војвода, господар, послао игум. Алексија у м. Крепичевац 5982; погинуо на Неготину 3918; гроб му 4132. — **Вићентије**, кнез нахије Гročанске, гроб му 4020. — **Вукац**, гроб му 4813. — **Вукоман**, кнез, сведок прилога м. Пиви 2603. — **Данил**, књаз Црне Горе, ударили на њ Турци 4155, 4160. — **Илија**, из Белог Поља 2489. — **Јован**, ковач земунски, био у м. Жичи 4021. — **Карађорђе**, вожд, предводитељ народа српског, дигао се на Турке, војевао и пропао 3871, 3875, 3909—3913, 3937, 5414, 5415, 5505, 5506, 5523, разбио Куршумлију 3921; узео Ужице 3911; пад Србије 3959; прешао у Земун 3912, 3918, 5421; погинуо 5429, 5430, 5432; гроб му 3966; градио ћелију у м. Вољавчи 3897; приложио икону м. Врачанцу 3850; приложио звоно Смедереву 3859; подигао цркву у Тополи 3884; 3832, 3834, 3851, 3878. 3886. — **Максим**, јером. м. Крушедола, гроб му 3576. — **Михаил**, даровао књигу 2925. — **Михаил**,

дошао из Србије у Морачу 4075. — **Мојсеј**, митроп. Београд. и Карлов. постао митроп. обе столице 2476; резао и штампао антимис у Бечу 2507, 2528; био у Врднику 2480, у Шишатовцу 2481, 2482, у Будиму 2483; 2545, 2565, 2983, 5489; умро у Београду 2550, 2551, 2720. — **Мојсеј**, игум. м. Бођана 4972, 4973. — **Петар**, I свети, митроп., влад., Црногорски, разбио и убио везира Бушатлију 3713, 3714, 3716—3718; излазио на Никшиће 5360; ударио на Зету 5364; поклонио књигу св. Петки у Доброцком плем. 3765; његова књига 4080; 4000; умро 4074. — **Петар**, II, приложио књиге у м. Довољу 4099—4101, 4117, 4140; 4105; умро 5531. — **Петар**, јеп. (Плашки) 3442. — **Сава**, *Његуш*, митроп. Скендериски, Приморски и Цетињски, градио здање у Подмахинама 2935; уредио књиге имања св. Тројице на Стањевићима 3025; приложио књигу хр. богородичина успенија у Дузи 3087, св. Петци у Главатичићима 2940, св. Ђорђу између Врања и Матагужа 2918; осветио антимисе 3014, 3128, 3494; његове књиге 3504, 3505; 2389, 2571, 2917, 2941, 3058, 3437, 3765; умро 3508. — **Сава**, архим. св. Романа, био настојатељ грађења м. Наупаре 4096. — **Сава**, *Подгоричанин*, протопоп, његова књига 3970. — **Синесије**, намес. м. Прибине Главе 3630. — **Софроније**, јером. Прибине Главе 3630. — **Теодосије**, игум. м. Јазка 3360, 3361.

Петровна Јелисавета, царица руска, приложила књиге на Цетиње 2917, 3042; прилози м. Студенице 5340; 3126.

Петрово Поље, 319, 1763.

Петроград (Петербург, Санктпетербург) 2814, 2817, 2917, 2950, 2951, 3593, 3594, 3891.

Петроније, проиг. м. Добрићева, донео приложене књиге у ман. 5798. — проиг. м. Завале, писао књигу 5950. — игум. Папраће 1090. — монах, писао књигу у м. Хопову 1707. — духов. (м. Девича?) био у м. Рилском 5833. — синовац Ђерасима Добрићевца, обновио коло м. Добрићеву 3074. — ђакон м. Житомислића, платио књигу за ман. 1054. — из м. Сретења 1300. — донео живот м. Требињу 2896. — монах, старац од Арбанашког пирга у Хиландару ктитор повеза књиге 1667, 1692. — монах, ктитор пописа препрате м. Хопова 4990. — поп 4624. — 4558. — Види: Белчић, Вукопаран 2203, Крушедолац 2261, Љубибратић, Милетић, Требињац.

Петру, дете војводе Негоја 437, 440.

Петрушина, оправио књигу 4492.

Пећ (Пекь), патријаршија, 7, 54, 55, 202, 626, 631, 661, 713, 918, 925, 950, 1359, 1830, 1907, 1910, 1936, 2550, 2556, 2607, 2687, 2720, 2983, 3190, 3209, 3268, 3415, 4081; била чума 5787. — црква патријаршка, дом Спасов, пописан олтар 15; пописана 1259; покривена 1085, опључкана 1907; прекривена трапезарија 1260, обновљен град 2386; подигнута и пописана препрата 5609; приложене књиге 297, 879, 1446, 1666, 2442, 2469, 2497; послате јој књиге из Москве 1500; њена књига донесена у м. Девич 2861; ту рука св. Саве 2826; 3764; в. св. Никола, св. Тројица.

Пећани, с. в. богородич. храмови введење.

Пећанин Максим, поп његова књига 2411. — **Теодосије**, архим. м. Гргетека, умро и сахрањен у Средњој Карлов. цркви 2548. — Види; Андрејевић Александар.

Пећар Доброш, приложио књигу м. Гомионици 2655.

Пећина (код Ваљева) 3601. — 3361.

Пеуле, с. 2653.

Пехрати, паша 787.

Печати, звани **теснере**, изишли на Херцеговину 2020.

Печерска лавра, 2040.

Печуј, град, ту писана књига 2055; 2120, 2395, 2396.

Пешика Ђорђе, јепитроп цркве земунске 5385.

Пешић Маријан, издао Турцима Јована, сина кнеза Радула, 3691.

Пешовић Јепифаније, оковао моштп 4694.

Пешта, 1197, 1802, 1894, 2721, 2751; ту почета да се ппше књига 2964.

Пештера, св. Саве испосница 1059; ту писана књига 1066.

Пештер, узели Срби (Шијаци) 5912, биће исто 3271, 4052.

Пештиц (?) заселак 71.

Пива, ман., храм успенија богородичина, основан и пописан 949, 950; пописана препрата 1177; поновљене ћелије 2268; ту писана књига 1210; скована петихлебница 1298; приложена Бара 1689; прил жен стар уља 1024; приложене књиге 3161, 3872, 4414, 4415, 4417, 4418; њене књиге 2576—2578, 2859, 4416; оковано јеванђеље 4419; слика израђена у Бечу 3285; 1983, 1994, 2043, 2122, 3238, 3399. -- **крај,** узео је Ћеир паша Ченгић 3644; 2090, 2240, 3881, 3901, 4094.

Пивац Аксентије, био на служби у Сарајеву 3210. — **Василије,** ђакон пописао књиге у м. Тари 2216. — **Василије,** јером. поклонио књигу 5795, 5796. — **Димитрије,** поп 3044. — **Јанићије,** в. Гаговић Арсеније. — **Марко,** писао књигу у м. Требињу 405. — **Теодор,** 5857.

Пивљанин Бајо, погинуо с дружином 5231. — **Христофор,** 5686.

Пидол, хофрат, долазио у Земун 5463.

Пијаристи, населили се у м. Марчу 3093.

Пјеро, в. Донков.

Пилатовица, 1024.

Пимин, јером. настојавао пописивање Суводолског ман. 1395. св(!), духовник, писао књигу 2126.

Пинта (вина) 940.

Пипери, ратовање с Турцима 3717, 3718, 3855, 3956, 3957, 3999, 4149.

Пирг, ман., храм успенија богородичина, на р. Злетовштици ту писане књиге 692, 701.

Пири-бег, в. Сомборац.

Пирот, био помор и подигнут хамам 2418; 2144, 2444, 2487, 2599, 3877, 4272.

Писар (сликар), в. Димитрије.

Пискавица, приватно имање у Самобору 5874.

Писци (преводиоци) књига, в. Авакум, Аверкије, Аксентије, Аврам, Аврамовић Стефан, Акакије, Акседије, Алекса, Алексић Јован, Ананије, Анастасије, Антоније Рафаил, Антоније, Антонијевић Мојсеј, Арамије, Арсеније, Атанасије; Бајче, Бежан, Богдан, Богоје, Богомдан, Божа, Бојко, Болеслав, Брадати Јосиф, Братко, Бркић Василије, Бугарин Ђерасим, Бунило, Буђин Јосиф; Вавила, Варлам, Вартоломеј, Васић Лазо, Веледарац Василије, Венедикт, Венијамин, Виктор, Висарион, Виталије, Владислав, Властелиновић Никола, Влатко, Возуђанин Захарије, Вујашковић Лаза, Вук, Вучковић Ђерман; Гаврил, Гавриловић Пајсеј, Гавриловић Стефан, Голцхусов Јован, Глигоровић Никола, Григорије, Грк Манојло, Грк Нићифор, Грубац; Давид, Дамаскин, Дамјан, Данил, Данилац, Димитар, Димитрије, Димитријевић Аврам, Диомидије, Дионисије, Дмитрашин, Дмитрофан, Добре, Добрета, Добровој, Доброслав, Доситеј, Драган, Драгоман, Драгул, Драјко, Душко; Ђерасим, Ђервасије, Ђерман, Ђорђе, Ђорђић Симеон; Житомислићанин Гаврил; Захарија, Зборжевиц Александровић Михаил, Зорановић Стефан; Иларион, Исаија, Исидор; Јаков, Јаковљевић Илија, Јанићије, Јаћим, Јевдоким, Јеврем, Јевтимије, Јепифаније, Јелисеј, Јероним, Јерусалимац Никон, Јеуфимије, Јов, Јован, Јовановић Тимотеј, Јовко, Јово, Јоксић Пахомије, Јон, Јосиф; Калиник, Калист, Кир, Климент, Козма, Константин, Косијер Никола, Кричк Никола Грубановић, Кромирјанин Станко, Крнац Данил, Крста; Лаза, Лазар, Лазарић, Лазаревић Стефан, Леонтије, Лонгин, Лоровић Јован, Лука, Лукијан; Љубисав; Макарије, Максим, Малахије, Маниша, Мардарије, Марко, Марковић Мојсеј, Марковић Стефан, Мартимјан, Матеј, Методије, Милак, Милешевац Јован, Миливој, Миликић,

Сима, Мина, Мирослав, Мисаил, Митрофан, Михаил, Михо, Младен, Мојсије, Мрчета Никодим; **Нагоричанин** Радин, Неранџић Јоко, Неофит, Никанор, Никодим, Никола, Николиц, Николица, Никшић Ћирил, Нићифор, Нифон, Ништевац Венијамин; **Обрадовић** Доситеј, Онуфрије, Остоја; **Панкратије** Пантелејмон, Пахомије, Петар, Петко, Петров Стојан, Петронције, Пивац Марко, Поповић Вељко, Поповић Теодосије, Пријак, Пришковић Твртко, Продан, Продановић Ђорђе; **Равајул**, Равула, Раде, Радивоје, Радич, Радовиц, Радојевић Радосав, Радоња, Радослав, Рајко, Рале (= Ралета?), Ранковић Ратко, Ратко, Рафаил, Рачанин Јеротеј, Рачанин Теодор, Рачанин Ћипријан, Рачанин Ћирјак, Роман, Русин Андрија; **Сава**, Саватије, Серафим, Силвестар, Симеон, Симон, Синадин, Сисој, Скончић Радослав, Софијанин Василије, Спиридон, Србин Јован, Станислав, Станко, Степан, Стефановић Гаврил, Стефановић Софроније, Стојан; **Теодор**, Теодосије, Теодосиц, Теодул, Теоктист, Теофан, Теофил, Теофилактовић Василије, Тимотије, Тома, Требињац Марко, Тројичанин Гаврил, Троношац Јосиф, Тудор; **Ћирјак**, Ћирил; **Филимон**, Филип; Харитон, Хвал Крстјанин, Херцеговац Спиридон, Хиландарац Данил, Хиландарац Јеврем, Хлобучан Ћирил, Хоповац Спиридон, Христо, Христодул; **Цветко**; **Шишатовац** Јов.

Пићовић Вукац, гробови синова му 4836, 4837.

Плавац, синовац Добрила Божићковића, гроб му 4899.

Плавичић Павао, гроб му 4786; гроб сина му Луке 4788.

Плавковић Лазар, Сарајлија, продао књигу 5834.

Плављанин, в. Божовић Новица.

Плавна, помен 5806.

Плавница, с. ту црква св. Стевана 4436.

Плавно. 3346.

Плавша Мелентије, клисар м. Житомислића 4069.

Плавшић Арсеније, помен 3800. — **Илија**, из Вуковара, ктитор м. Прибине Главе 3630. — **Стеван, Јован, Никола** и **Григорије**, из Вуковара, подигли часну трапезу м. Прибиној Глави 3800.

Плаканичка махала, у Јањеву 547.

Пламенац Арсеније, проигум. Цетињски 3437.

Плана, с. 2625.

Планиница, 5352; дошли Срби 5365.

Плањанин, в. Брајић Обрад.

Плашко, 3442; в. богород. храмови введење.

Плевљанско Поље 3335.

Плевља (Таслица), колера 4109; изгорела 3987, 3989—3991; 427, 490, 526, 533, 743, 865, 875, 1249, 1361, 1404, 1405, 1436, 1447, 1448, 1466, 1473, 1999, 2156, 2705, 2856, 3341, 3548, 3681, 4023, 4128, 4143, 4157, 4162, 4273, 4447, 4573, 5501, 5502, 5534, 5666.

Плета (новац), 4136.

Плеш, 3679.

Плечаш Степан, 4666.

Плеш'н... ман., ту писана књига 4292.

Плитки До, приватно имање у Самобору 5874.

Пловдив, 945.

Пловдивска област, 1644.

Плоскиште, 4547.

Плоча, међа м. Мораче 1325.

Плужац, с. 3601, 3650; в. Јован Претеча.

Победа велика на земљи 595.

Поберница, приватно имање у Самобору 5874.

Повезач, в. Радојевић Радосав; упор. књигоповезатељ.

Поведичка црква, храм св. Духа, њена књига 1834.

Повилно, с. 165.

Повржен, крстјанин (стројник?) 178.

Подбисће, на Тари, ту саграђен мост 4162.

Подблаћанин Војин, спахија, са стрицем и братом од стрица подигао и пописао препрату св. Тројице (Плев.) 835; лик му 839.

Подблаће, направљена ту црква 5519.

Подборово, с. 1685.

Подгорица, с. 529. — варош, 445, 481, 494, 908, 2180, 2835, 3182, 3465, 3495, 4436, 5532; в. св. Ђорђе.

Подгоричани, изгинули 2724.

Подгоричанин Софроније, јеп. Славонијски, завладичен и био у м. Ораховици 2152; био у Бечу и довршио штампање антимиса 2189; послао тело митр. Ђаковића у Крушедол и украсио гробницу 2214; митроп. Карловачки 2197, 2208, 5489; умро у Карловцима и сахрањен у цркви св. Николе 2221. — Види: Вуковић Божидар, Симоновић Раде.

Подгорје, 5536.

Подградине, 371.

Поди, 3929; грађен цркви иконостас 3817.

Подина, с. 2625.

Подластва, (в. Ластва) ман., храм рождаства поновљен 4061.

Подљаска земља, 622.

Подмахински ман., мала црква, храм богородичин подигнут 3750.

Подолски Каменац, 360.

Подунавље, 200, 238, 245, 398, 411, 539, 2852.

Подунавска земља, 56.

Подунавске стране, 213, в. Лазар кнез, Стефан Деспот.

Пожаревац, 1485, 2802, 5302, 5371; узели га Немци 3645; закључен мир 5301, 5325; в. св. Арханђел, св. Никола.

Пожаравачка нахија, 4045.

Пожега, 3136, 3690; узео је Немац 3645.

Пожешка нахија, 5957.

Пожешко поље, 3787.

Пожун, 2830.

Познан, ковач, умро 593. — Види: Горанић.

Покрајац, в. Оливеровић.

Покров богородичин, в. богородичини храмови.

Покровка, у Москви 2277.

Покровобогородичне школе, у Карловцима 2874.

Полгрошица (новац) 4584.

Полексија, кћи Карађорђева 3897, 3914. — помен 5902.

Полихранија, мирски госпођа Радача, жена жупана Ненца Чихорића, гроб јој 176.

Поличинац, с. 2625.

Полковник, в. пуковник.

Полог, 487, 1351.

Полошки Исаија, 2302.

Полошко, ман., храм св. Ђорђа, опустео 2302; приложена му књига 4420; његове књиге 2807, 2923.

Полтава, битка, 5192.

Полубенски Андрејевић Иван, кнез, приложио књигу м. Хиландару за спомен кнегиње **Пелагије**, кнезова **Петра** и **Василија** и књежњи Акиндине и Марије и пана Ивана 4454.

Пољана, ман., ту писана књига 3591.

Поље, 4581.

Пољска (Пољска земља, Лехија, Лешка, Љецка, Подљаска земља) 622, 1020, 1049, 1240, 1526, 1965, 1998, 2818, 2819; ратовали Турци на Леха 1064, 1092, 1094, 1100 1278, 1722.

Помор (мор) 455, 603, 948, 2418, 2592, 2753, 2866, 2868, 3238, 5237, 5454; в. чума, куга.

Помецко, сведок продаје 4596.

Поморје, 200, 238, 317, 2080; зетско 245, 253; западно 2840; в. Арсеније IV.

Поморска (земља), 92, 5543. — земље 20, 27, 41, 46, 48, 54—56, 61, 72, 84, 92, 93, 97, 113, 122, 157, 240, 1021.

Поморски градови, 7.

Помрачење месеца 1057. — сунца 258, 259, 269.

Поникве, план., 488.

Поноси, велики, 5690, 5691.

Попе, с. 1629, 5519; в. богородичини храмови успеније.

Попов Гавро, сведок деобе 2181. — **Димитрије**, из Никшића, његова књига 3852. — **Дмитар**, од Градешнице, приложио књигу Јовану Богослову 2647. — **Миладин**, поп 2782. — **Мина**, глобили га Турци 5530. — **Станиша**, од Његуша, сковао митру и приложио богородици Цетињској 1790.

Попова њива, ту грађена ћелија м. Мораче 1397.

Поповић Авакум, из Ликодре 5922. — **Арсеније,** јером. м. Љубостиње 4018. — Ар. и **Максим,** њихова књига 3134. — **Атанасије,** дошао на поповину у Јегар 2518; биће исти без презимена 2530. — **Василије,** управитељ Пожешке нахије, родом из Бершића, подигли му гроб синови Стеван, Михаило и Ранко 4091. — **Вељко,** ђак од Кратова, писао књиге у Будиму 2128, 2129; пратио тело патр. Арсенија III у Карловце и ту се запопио 2147. — **Вићентије,** *Хаџи-Лавић,* од Јањева, јеп. Будимски, градио свећњаке 2191; његов дпћер 2204; 2232; митроп. Карловачки, ктитор трапезарије и кухиње у м. Крушедолу 2398; подигао ћелије и др. у м. Вел. Ремети 3057; долазио у Беочин 2279, у Шишатовац 2280; његове књиге 2376, 2431, приложио је м. Гргетеку 2053; разно: 2267, 2284. 2296, 2327, 2349, 2414, 2429, 5489; умро 2454. — **Вићентије,** игум., постао архим. м. Шишатовца 3003; оковао крст 3102; 2053, 2429, 3102, 3118, 3155, 3224, 3298, 3332, 3336, 4548; јеп. Карансебешки и Вршачки 3421; подигао м. Шишатовац 3559, 3692; биографија му 3692; приложио кољивачу м. Шишатовцу 3455; приложио путир м. Кувеждину 3421; умро у Вршцу и сахрањен у м. Месићу, па принесен у м. Шишатовац 3879. — **Вићентије,** јерођакон постриж. м. Ораховице 3118, 3136. — **Гаврил,** јеп. Славонијски, посвећен 2267. — **Гаврил,** игум. м. Врдника, ишао у Русију 2950, 2951. — **Гашо,** сведок деобе 5855. — **Григорије,** иконописац, радио темило м. Лепавини 3438. — **Димитрије,** радио барјак цркви у Тарашу 3439. — **Ђорђе,** јеп. Нишки и Белоцрквански, купио књиге 2377; добио књигу 2676; 2793; јеп. Темишварски и Липовски 2988; втори ктитор крста м. Студенице 2997; направио темило м. Крушедолу 3000. — **Ђорђе,** из Загорја Епирског, драгоман кнеза Милоша, погинуо, гроб му 4043. — **Исаија,** јеп. Свидннчки и Платенски, осветио антимис м. Марчи 1928. — **Јаћим,** хаџи, од с. Лукавице, дао по смрти књигу патр. Арсенију, а овај је приложио у Пећку цркву 2442. — **Јов,** *Баглај,* монах, његова књига 4510. — **Јован,** приложио књигу м. Беочину 2831. — **Јован,** прота из Јагодине, ктитор обнове м. Јошанице 3567. — **Јово,** јером. његов панагијар 4687. — **Јосиф,** од с. Папраће, био у Зворнику 5920. — **Кујунџић,** попис његове земље у Самобору 5874. — **Максим,** игум. м. Ораховице 3461. — **Максим,** јером. биографија му 3690. — **Миладин,** поп у Јеловику 2597. — **Милован,** јереј 4035. — **Михаил,** в. Поповић Василије. — **Негоје,** *Јусупић,* ђак, писао гробни камен 4779. — **Никола,** поп, градио звоник у Рисну 3293. — **Нићифор,** архим. м. Лепавине 3055, 3056. — **Нићифор,** јером. м. Љубостиње 4018. — **Новица,** Себимилац, зван *Михаиловић,* његова књига 3733. — **Петар,** поп, његова књига 2339. — **Силвестар,** хаџи. јером. м. Раковца, његова књига 3072. — **Симеон,** митроп. Самоковски, долазио по други пут у м. Рилски 5775. — **Софроније,** игум. м. Рибнице, дошао од Новопазар. нахије и доградио две препрате 4008. — **Софроније,** парох Чаковачки 3266. — **Станко,** поп, његова књига 4976. — **Стијепо** *Петров,* умро 3996. — **Теодосије,** инок Крушедолски 2011, 2017, 2025, 2034. — **Теодосије,** писао књигу у м. Бешенову 3449. — **Тимотеј,** игум. м. Шишатовца, гроб му 3503. — **Цинцар-Јанко,** војвода окр. Пожаревачког, гроб му 4092.

Поповљани, с. в. св. Никола.

Поповљан(ин)а син в. Обрад.

Попово Поље, 2510.

Попче Јово, из Таслице, долазио у храм св. Арханђела (Тару) 3681.

Пореч, ту писана књига 189.

Поречка црква, приложен иконостас 3979.

Поробић Сћепан, алвијер, ктитор оправке м. Завале 2354.

Поровић, 4138.

Порта отоманска, 4063.

Посавина, 3512.
Посавље, 245.
Посница св. Саве, обновљена 1791, 1814.
Постмајстер, в. Андрејевић Андреј.
Постол, с. 4542.
Постфервалтер, в. Кратај.
Постфервалтеровица, в. Андрејевић Стана.
Потиска крајина, 2792.
Поток, ман., ту писана књига 1001; упор. Бугарски поток. — део вароши Сарајева, изгорео 3606.
Потрчић Пеја, приложио књигу и петрахиљ св. Николи 5951.
Потуркија (—ћија?), с. 2625.
Поцерје, 1143.
Правојловић (в. Драгојловић) **Стјепан**, градио слику у Млецима 885.
Праг, међа м. Мораче 1325. — град, 3122.
Прањанац, в. Обућина Филип.
Прасквица, ман., у Боци К. саздан 803; приложена му петихлебница 2643.
Прах, црн пао на земљу 1227, 1229. — пушчани, изнађен 5186.
Прва, зограф, пописао м. Враћевшницу 2699.
Прва Јустинијана, в. Охрид. вел. црква.
Православ Стефан, жупан, син великог жупана Тихомира, синовац Стеф. Немање ктитор Васојев. Ђурђевих Ступова, гроб му 10.
Првко, поставио гробни камен оцу 4748.
Превалија, 812.
Превиш, в. св. Ђорђе.
Превлака, у Св. Гори 776.
Преводиоци, в. писци.
Предојевић Василије, приложио књигу м. Лепавини 1341.
Предраг, из Вакшанске вароши, сведок прилога 5686.
Прекача, приватно имање у Самобору 5874.
Премћани, с. 4574.
Преображење, ман. Зерза, подигнут и ктитори му 200. — између Каблара и Овчара, обновљено 3885; ту писане књиге 748, 1278; његова књига 1818; 3954. — ћелија у Св. Ани, ту писана књига 1482; в. Св. Ана. — пирг у Хиландару, који је створио краљ Урош I, ту писане књиге 20, 4933. — црква у с. Славковици, изгорела 3650. — Види: Добриња.
Преслав, град 1372, 4975.
Преслаци, међа м. Мораче 1325.
Прерад, в. Тврдојевић.
Претачко Брдо, међа м. Мораче 1325.
Претежани, с. 2625.
Пречиста, в. Јаковштица, богород. храмови.
Прехтен, в. Радосалић.
Прибил, поставио гробни камен брату 4747. — поставио камен оцу Драгоју Јунотићу Тупковићу 4739.
Прибило, гроб му 4890.
Прибиловић Добрило, гроб његов и синовца му Љубете 4898.
Прибилш, жупан, гроб му 53.
Прибина Глава, ман., храм Арханђела Михаила, пописан 3629, 3630, 3638; направљена часна трапеза 3800; ту писана књига 959; приложена икона 3310; разно: 2119, 3771, 4427, 4578, 4579, 5652.
Прибисалић Матеј, из Трговишта у Раси, његова књига 866.
Прибитко, поставио гробни камен стрицу Припку Илићу 4728.
Прибој 746.
Прибојевић За(харија), игум. м. Грабовца (Ваљев.) 4279.
Прибранак, приватно имање у Самобору 5874.
Привил, жупан, саградио м. Добрун, 154.
Пригојевић, в. Обрадовић Радоје.
Призрен, 90, 202, 223, 713, 781, 832, 833, 1124, 1478, 2583, 3355, 3561, 3572, 3596, 3981, 3983, 4067, 4068, 4505, 5081, 5629, 5895; пленио га Ахмет паша Бушатлија 3703; в. св. Арханђел, богород. храмови.
Призренска митрополија, приложена књига 4423; њене књиге 679, 845, 4421, 4422; 1443, 3596. — **област**, 647, 717.
Пријак Никола, сведок продаје 340. — Види: Мрчета Никодим.

Пријепоље, 486, 4137, 4138, 4162, 5519; направљена црква и потписата м. Довољи 4149; подигнут телеграф 4164.

Пријепољска митрополија, 4072, 4141.

Пријић, из Итебеја, приложио књигу м. Добрићеву 5791.

Прилеп, 900, 1277.

Прилепска област, 4444.

Примо, ђенерал, узео Нови 5232.

Приморје, 1504, 1909, 2163, 2291, 2572; западно 3165; в. **Поморје**,

Приморска земља, 876; в. Поморска.

Принц, бразилијански био у Земуну и у Београду 5461. — наследник од Хесен-Хомбурга био у Земуну и у Београду 5433. — Види: Алберт, Александар, Баденски Лудвик, Јевђеније, Лаудон, Карл.

Принцип, млетачки узео Мореју и све градове крај мора 1810; ратовао с Турцима 5345. — Види: Јевђеније.

Припко Илић, гроб му 4728.

Припковић Мојисав, гроб му 4729. — **Твртко**, *Гомиланин*, крстјанин, писао књигу 4216.

Рипчић Радиша, *Ветјанин*, унук Негославов, гроб му 4727.

Прислоница, с. 884, 3832.

Приштина, 290, 4162, 4601, 5304.

Пркашица, с. 2625.

Пробојевац, с. 5707.

Провизорица, в. Андрејевић Јелена.

Провинцијал Фрушкогорских манастира в. Спиесије.

Прогар, с. 3571.

Продан, ђак, писао књигу 407. — писао књигу 4198. — златар, приложио књигу Јегарској цркви 1596. — ктитор м. Орешича 1653. — уморен у Будиму 1344. — сведок продаје 340. — и другови, предали књиге и цркв. утвари м. Ораховици (?) 1740.

Продановић Јаћим, родом од Ужица, капетан у шанцу Осеченици 5371. — **Ђорђе**, јереј из Фоче, писао књигу 5933; повезао књигу у м. Житомислићу 4064. — **Михаил**, игум. м. Беочина 3219. — **Радуо**, откупио књигу (св. Тројици Плев.?) 1649.

Продром, ман., 522; ту писане књиге 538, 546, 573, 637; купио ливаду 1520. Биће исто што и м. Слепче, које види.

Прозрак, гора, близу м. Љубостиње, под њеним окриљем писана књига 224.

Проигуман, в. игуман.

Пројко од Водна, сведок продаје 340.

Прока, типикарник, штампао књигу у Трговишту 1433.

Прокарадур, рисански бирани 3245. — Види: Вукшић Вуко, Вукош Ђуров, Јеко и Јоко, Јово, Илија кап., Митар кап., Радов Вуко, Симо поп, Станишин Стане, Сђепаничин Нико, Тош(а).

Прокопије св., црква у Прокупљу, поновљена 2625. — приложен Леснову 71.

Прокопије, митроп. Херцеговачки, дошао у Мостар 4113, 4123, 4124; дигао гао га патријарх 4116, 4119. — игум. (м. Беочина или Раче?) 1842. — игум. м. Шиштатовца 2545. — из Бреста, јемац 2625. — кал. м. Вел. Ремете 2278. — Види: Бједов, Јовановић, Крејако, Сремић Марко.

Прокопје, в. Прокупље (?).

Прокоповић Вукашин, секретар дијецезе патријаршаске, умро у Карловцима 2845.

Прокупље (Прокопје), 4455; в. св. Прокопије.

Прокупска нахија, 2625.

Пролећа (?) ман., опустео 3231.

Пролеће, рано 2905.

Пролеша, с. ту писана књига 738.

Пролимлековић Нешко, златар, оковао јеванђеље 1213; биће исти, без презимена, ковао петихлебницу 1485.

Прота Светогорски, в. Арсеније, Доротеј, Теодор.

Протић Антоније, подигао школу у Смедереву 4046. — **Јово**, откупио књигу у Турчина 3841.

Протодовијариос, в. Богдан, Петар.

Протодовијарица, в. Милица.

Протомајстор, в. Боровић Раде.

Протонотаријус, в. Јовановић Спиридон.

Протописар, в. Михаил.

Протопопић Бранко, презвитер, дошао у Коморан 1343.

Протосеваст, в. Хреља.

Прохор св., ман. в. Пшињски ман.

Прохор, архијеп. Охридски, направио архиј. престо у Охрид. цркви 461; наредио да се пишу књиге 516, 520; 543; долазио у Јањево 547; 522, 552; умро 609. — игум. м. Ломнице 975. — *Србин*, постриж. м. Крушедола (био у Хиландару?) 4557. — клисар м. Рилског 5661. — свешт. м. Хиландара, био у Русији и донео књигу као прилог 586. — (јером. м. Раче?) 5684. — 5979. — Види: Рачанин.

Прпорица, међа м. Мораче 1325.

Пртушин (?) приложио књигу св. Ђорђу (у Горњем Битињу?) 827.

Пруски краљ, потучен под Прагом 3122.

Прут, р. 5342.

Пьрьнчѣі, сестра краљева, лик 5097.

Птоломеј, 224.

Пуван, граф, команд. у Коморану 2073.

Пуковац, с. 2625.

Пуковник, в. Аврамов Михаил, Данил, Ђорђевић Димитрије, Јован, Милорадовићи Гаврил и Михаил.

Пьꙋкочꙋ (?) **Станиша**, ктитор цркве у Пелинову 2348; в. Станиша поп.

Пулијев Никола, с Црнцима, ктитор м. Ћелије Пиперске 4001, 4003.

Пуља, 5203.

Пурић Мато, родом Римљанин, капетан 5378.

Пустец Мали, 961.

Пустиња, ман., храм ваведења, пописан 1113; изгорео 3650.

Путинци, с. 2219; његова књига 2380.

Путиц Симо, гроб му 3672.

Путник Мојсије, од Албуловић, постриж. м. Раковца, архим. архијепископски 3072; јеп. Бачки, Сегедински, Јегарски, Новосадски и Сомборски, приложио књигу м. Раковцу 3220; јеп. Темишварски 3439; митроп. Карловачки и Сремски 3563, 3589, 3603, 3605, 5489; умро у Бечу 5402.

Пушоње, племе 4340.

Пшеница, озебла 1010.

Пшински ман., *Сарандапор*, храм св. Прохора, који ту почива, пописан 357; пала порта од труса 3095; ту писане књиге 4261, 4262, 4276; приложена нафорница 4712; његове књиге 2451, 2952, 4424; 2952, 2982, 4425; приложена књига 1378.

Р.

Раб, в. Ђур.

Раба, р. 2146.

Рабаџијска махала, у Земуну, изгорела 5404.

Рабов син, в. Добре Ђак.

Рабрен, в. Долиновић.

Рабреновић Павле, дошао с Макаријем у м. Добриловину 4052.

Рабровица, 3790.

Равајула (писао књигу?) 4169.

Раваница, ман., храм вазнесења, ту леже мошти кнеза Лазара, и св. Ромила, изгорео 1895, 5305; запустео 5286, 5306; обновљен 2355, 5302, 5307; пренесене књиге из м. Врдника 2533; ту писане књиге 1449, 1637, 1657, 1683, 1716, 1760, 1787, 1836, 1951; његове књиге 412, 654, 1347, 1876, 1944, 1962, 1997; донесене књиге из Русије, 1990, 1998, 2040, 3535; добио из Русије грамату и дарове 1984; његови крстови 1958, 1986, живот 1987, чаша 449; разно: 2631, 2716, 2811, 3362, 3543, 3597, 4092, 4947, 5303, 5309.

Раваничанин, в. Михаил. — **Софроније**, јеп. Арадски и Јанопољски, пренесен у цркву св. Јована у Араду 2375; 2477. — **Стефан**, јером. даскал, игум. дошао из Врдника и обновио м. Раваницу 2154, 2355, 2399, 5302, 5307; писао белешку о бежању у Аустрију 2016; 1913, 1944, 2331, 4627; умро 5303, 5309.

Раванички калуђери, ишли први пут у Москву и добили грамату 1984; књи-

хово бежање са моштима кнеза Лазара, и обнављање ман. Врдника 1944, 5284, 5289, 5299, 5305, 5306.

Равањ, страдање Срба у боју 3927.

Равна Река, ман., храм св. Тројице, његове књиге 1561, 1574; заложене 1559; његове књиге и одежде биле у Добриловини, па пренесене у Никољац (Б. Поље) 4581; његовъ књига 4426.

Равно, у Поп. Пољу, ту дигнута катол. црква 737.

Равњани, продали Љуботиње ман. Морачи 1325.

Равњанин Басилије, фра 737. — Види: Лука, игум.

Равула, мних, писао књигу 4267.

Рад, поп. од Касабе Карлова, био у м. Рилском 5817. — Види: Белчић, Зенопољац.

Рада, помен 1327, 5945, 5663. — Види: Дмитрова, Ковачица, Рајичева.

Радак, в. Живановић.

Радан, жупан, гроб му 5967. — приложио земљу (м. Жупи?) 1096. — ктитор окова јеванђеља м. Хопову 1213.

Раданов Ђуро, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Радача, в. Полихранија.

Радашевац (Раде шавац?) из Маргарита, пом. 98.

Радашин, поставио гробни камен оцу 4753.

Радашиновића Черана (Ћерана?), приложила књигу (м. Русиници?) 729.

Раде, војвода, (гроб му?) 4875. — писао књигу 2698. — поп, погинуо 5366. — иепмар, гроб му 371. — мајстор, (дрводеља) 35. — Види: Богдановић, Боровић, Влатковић, Вујашков, Вуков, Вукчев, Вулов, Ђуров, Перашев, Перов, Симоновић, Станић, Стјепов, Филиповић.

Радека Јаков, игум. м. Крупе оправљао је 3784; обновио олтар 3798.

Радем... в. Чуклевић.

Раден, војвода 5549.

Радетини синови: Којич, Јован и Крагуј, ктитори св. Николе у с. Поповљанима 1178.

Радетино, с, 1071.

Радешино, с. ту храм богородичин 244.

Радивој (Радивоје), приложио м. Дечанима путир 678 и рипиде 686, 687. — *Србин,* капетан, приложио књигу м. Савини 2109. — продао кулу м. Тушимљи (св. Архангелу) 5719. — ктитор св. Николе у Штрпцима 733. — поп, повезао књигу 5746. — поп 5698. — приложио књигу влад. Симеону Требињцу 4498. — купио књигу попу Михаилу 2422. — ковач, приложио купицу св. Арханђелу у Сарајеву 4720. — отац јеп. Арсен. Радивојевића 3242. — помен 4592. — Види: Богачић, Влатковић, Вукчић, Драшчић, Зрелац, Илић, Јадрашић, Опрашић, Храбрен, Шароња.

Радивојев син и кћи умрли 379, 380.

Радивојевић Арсеније, јеп. Пакрачки и Славонијски, отишао из Карловаца у своју резиденцију 3144; приложио књигу м. Ораховици 3242; приложио књигу у м. Дреновац 3287. — јеп. Будимски 3353. — **Јован**, из Сарајева, приложио књиге м. Добрићеву 5879, 5888. — **Милић, Микаило** и **Коста**, гроб им (ктитори св. Романа?) 4914. — **Радослав**, в. Чочић Станимир. — **Синесије**, игум. м. Беочина, његова књига 3337. — **Стефан**, митроп. (Херцеговачки) 3285.

Радин Нагоричанин, анагност, из Жеглигова, писао књигу 34. — старац крстјанин, приказана му књига 179. — син Павла Плавичића, писао гробни камен брату 4788.

Радинац, поставио гробни камен оцу 4748.

Радинов Ђуро, ктитор цркве у Пелинову 2348.

Радинце, с. 3449 (cf. В. Радинци).

Радисав, гроб му 5967. — Види: Милошевић.

Радић (Радич?) секао гробни камен 4797.

Радић Јован, ослободио момка Јаћима 2932; преселио се из Зворника у Сарајево (Радивојевић) погинуо 3169, 4607.

Радихна, гроб му 4858.

Радич, велики челник, подигао м. Враћевшницу 2729. — кнез, поставио камен оцу, великом кнезу Босанском Радоју 4781. — кнез, ктитор цркве Кузмана и Дамјана у Драчеву, гроб му 4891. — кнез, поставио гробни камен оцу 230. — војвода 4835. — капетан, удављен у Београду 3965, 5526. — дрьтп(?) писао књигу 213. — од Црног Селишта, откупио књигу м. Винчи 761. — из Новог, градио петихлебницу 2678. — поп, писана му књига 395. — поп 3431. — ковач, усекао гробни камен 4800. — помен 4343, 5698. — Види: Владисалић, Милошевић, Радосалић.

Радичевић Паво Милошев, мајстор, приложио икону св. Ђорђу у Подгорици 3182. — **Радосав**, гроб му 4825.

Радиша, в. Дмитровић, Кадијевић, Приччић.

Радишане, с. купило књигу 4520.

Радишин Стјепан, кнез Захумски, градио цркву св. Петра у Б. Пољу 4645.

Радишић Божићко Крста, мајстор градио крст 1842. — **Мато**, гроб му 4842.

Радмил, поставио гробни камен оцу 4748.

Радмио, в. Брајковић.

Раднић Шимо, ковао свећњаке у Печују 2395, 2396.

Радо, в. Вуков, Маров.

Радов син, потписао гробни камен 4745. — **Вуко**, прокарадур, писао темпло св. Ђорђу у Љешевићима 4668. — **Вуко, Ђуро, Нико, Перо** и **Сладо**, ктитори цркве у Пелинову 2347, 2348. — Види: Пековић Ђорђе.

Радован, господин, писана му књига 156. — двојица од дванасторице, јамачно стројника цркве Босанске 178. — с братом крстјанином, узвукао на се камен за живота 4768. — поставио гробни камен оцу 4741. — поп, сведок продаје 4596. — приложник 4587, 4588. — поп 4537. — из Горње Девче, јемац 2625. — помен 1697, 3758. — Види: Ракопић.

Радова . . . Никола, с браћом, ктитор цркве у Чукојевићима 1183, 5649. — дворанин, в. Вонхна.

Радовановић Богдан, сведок 1686. — **Дабижив**, гроб му 4886. — **Мојсеј**, јерођак. постриженик м. Фенека, био у Зворнику у митрополији 5911.

Радованштица, р. 561, 661; на истој реци ман. **(Радовашница)**, храм св. Арханђела, које види.

Радовац, поп, писао књигу 453.

Радовин, поставио гробни камен оцу Хотиму Богосалићу 4741.

Радовић Андрија, приложник м. Пиве 1689. — **Јован**, продао њиву м. Тушимљи (св. Арханђелу) 5719. — **Никола** *Жупљанин*, од с. Кута, јером. и постриженик м. Жупе, његова књига 2388. — **Павао**, гроб му 4827.

Радовчић Рашко, гроб му 4807.

Радоје, велики кнез Босански, гроб му 230. — кнез од с. Ђурицке Реке, умро 3069. — кнез, 1697. — ђакон, штампао књигу у Горажду 468. — један од дванаесторице, јамачно стројника цркве Босанске 178. — поп у Петници, његова књига 5669. — поп, у иночаству **Рувим**, умро 5709. — и др. приложили Бару м. Пиви 1689. — отац св. Стефана Новог 3855. — поп од Куча 3428. — **Иваниш** (?) гроб му 4897. — син војводе Стипана, гроб му 4816. — брат Добрила Божићковића, гроб му 4899. — гроб му 4892. — ковач, усекао и писао гробне каменове 4893, 4895. — приложио књигу м. Пиви 4415. — звонар, 310. — помен 2390. — Види: Алексић, Вуковић, Доничић, Ивковић, Јурајко, Којиновић, Михаљевић, Мркшић, Обрадовић, Радопић, Храбрен.

Радојевић, поп, гроб му 123. — **Радосав**, повезач, од Пећи, писао књигу 3415.

Радојица, ћебеџија, умро у Сарајеву, приложио књигу м. Житомислићу 2927. — Види: Билић, Вукановић, Милићевић, Милојевић.

Радојичић Јов, јером. м. Прибине Главе 3630. — **Павко**, гроб му 4821.

Радојна, план. 3769.

Радомир, дед, наставник и свршитељ цркве Босанске 211.

Радомирска област, 5612.

Радонић Авакум, Ваљевац, јером. м. Гргетека (биће исти са Марковићем Ав.) 2350. — **Атанасије**, Кратовац, поп, његова књига 4506 (в. Атанасије од Кратова 4506). — **Никола**, приложио петихлебницу у м. Завалу 2589. — **Радоје**, помен 1697. — **Сима**, из шанца Петроварадинског 2928. — **Степан**, приложио књигу св. Арханђелу у Сарајеву 1835. — **Херак**, кнез, ктитор м. Добриловине 992.

Радоновић Лука, запопио се 591.

Радонь, умр̊о 4610.

Радоња, писао књигу 559. — отац попа Ђорђа, умр̊о 388. — гроб синова му 627. — попа син, в. Марин. — подигао гробни камен оцу Вукобрату Влађевићу 4845. — помен 1697, 4481. — Види: Петров, Тудмоћ...

Радосављев Стефан, поп из шанца Петроварадинског долазио у Ресаву 2664.

Радосављевић Нићифор, архим. м. Крушедола, његов крст 3129; приложио крст м. Крушедолу 3101; 3000, 3132, 3133, 4372; умр̊о 3146.

Радосалић Прѣхтен, поставио гробни камен очуху Браји Тврдојевићу 4732. — **Радич**, писао гробни камен 4820. — **Стипко**, гроб му 4830.

Радослав (Радосав), краљ, син Стефана Првовенчаног, лик му 5072. — кнез, купио књигу 508. — војвода, наредио да се напишу осам књига и приложио их у ман. храму Пречисте у Радешину 244. — (вел. војвода, cf. Archiv VIII 133) приложио звоно св. Николи 252. — спахија, списао икону м. Бели 1659. — оковао крст 890. — сликао образе на јеванђељу 251. — ђак, писао књигу 48. — крстјанин, писао књигу 323. — поп, писао књигу 393. поп, писао књигу у Мухачу 2099. — писао књигу у Никољ-Пазару 5592; можда иста 5578. — поп, в. **Ђорђе**, презвитер. — поп од Лубног Дола, писана му књига 4257. — син војводе Максима 126. — из Горње Бреснице 2625. — приложио антимис храму ваведења 2468. — двојица од дванаесторице, јамачно стројника цркве Босанске 178. — од Гом.... поп, повезао књигу 5625. — презвитер 789. — хаџи, његова књига 5748. — ћир, 5562. — слуга, продао књигу 2697. — Види: Валаховић, Вукчић, Вучић. Грубач[евић], Ђорђе, Живојиновић, Јурј(евић), Никола ђак, Павле, Радивојевић, Радичевић, Радојевић, Скопчић, Хераковић, Храбрен, Ширинић.

Радослава (Радосава), госпођа тепчина, наредила да се пише књига 58. — њен, и сина јој Бранка гроб 4860. — мати попа Ђорђа 388. — усекла камен на се и на сина Вукића Вукчића 4812.

Радохна, крстјанин 5539.

Радохтић Павко, гроб му 4876.

Радош, оковао икону м. Ораховици 901.

Радошевић Јован, гроб му 4922.

Радул (в. Радуо) војвода Угровлашки, саздао храм св. Николе у окр. Тимочком 390; наредио да се штампа књига 398; 539, 5599. — кнез, приложио петихлебницу м. Пиви 1298. — кнез из Мораче убијен 3691. — зограф, радио икону св. Николи у Б. Пољу 5702. — (писао икону?) 1659. — са сином Војином градио м. Рибницу 4026. — протопоп ктитор м. Добриловине 992. — ђак, штампао књигу у Мркшиној цркви 656. — **Никола**, његов бакарни тањир 2345. — Види: Грбић, Хумковић.

Радула, помен 1697.

Радулова Видосава, од с. Лисица, приложила књигу св. Тројици (Овч.) 4251.

Радулковић Гаврил, јером. м. Гомионице 3964.

Радуловић Војин, кнез, ктитор м. Добриловине 992. — **Лука**, капурал, ктитор оправке м. Завале 2354. — **Нина**, приложила књигу м. Добрићеву 5804. — **Филип**, јереј из Горобиља, оправио цркву 4010.

Радуна, поставила гробни камен 4743.

Радуо, сведок залоге 4581. — из Мојковаца, сведок зајма 4577. — спахија, приложник м. Завале 1943. — приложио кадионицу цркви Сарајевској 1830. — помен 1698. — Види: Лукић, Мауниђић, Продановић.

Рађ, в. Галинић.

Разарије (?) в. Завалац.

Разлог, 1605, 5731.

Раја, в. Илин, Ковачевић, Мутуловић, Пејин.

Рајаковић Остоја, „погуслом" Угарчић, сродник краља Марка, а зет жупана Ропе, гроб му 151.

Рајачић Јосиф, еп. Далматински и Боко-Которски 4082.

Рајин, в. Малешевић.

Рајиновац, ман., храм рождаства богородична, грађен 3656.

Рајиновић Вукоје, помен 1687. — **Јосип**, јером. ктитор звоника у Плашком 3082.

Рајић, в. Микијељ.

Рајић Андрија, кнез, и кнегиња Нилија, приложили звездицу м. Крци 4708. — **Атанаско**, сведок на суду 3767.

Рајићи, племе 2367.

Рајич, војвода, ктитор књиге м. Морачи 1030. — кнез, с браћом приложио земљу м. Жупи 1095. — Види: Богдановић, Вукомановић, Ивановић.

Рајичев Никола, с братијом ктитор храма благовештења у Чукојевићима 5649.

Рајичева Рада, гроб јој 4852.

Рајичевци, с. 3181.

Рајичи (?) **Димитре**, приложио крст у м. Врдник 3453.

Рајичов Добромир, приложио књигу св. Николи у с. Лозну 4399.

Рајко, писао књигу (у Хиландару?) 4270. — *ђак*, писао књигу 4194. — бербер, настојавао грађење Сарајевске цркве 1393. — ковач, помен 98. — Види: Бидов, Филипов (?).

Рајковић Арсеније, приложио икону м. Добрићеву 5813.

Рајно, приложио књигу м. Варовитцу 1353.

Рајчевић Андрија, зуграф из села Толаца, илустровао књигу 1438.

Рајчетић Станоје, терзија, сведок 1686.

Рајчин, в. Судућ.

Рака (в. Рако), капетан 5371. — Види: Тешић.

Ракита, помен 2422.

Ракић Вићентије, протг. м. Фенека 3959. — **Милета**, приложио књигу св. Николи на Трпјебњу 1055.

Рако (в. Рака), ктитор св. Николе у Јежевици 1282. — и другови, предали књиге и црквене утвари м. Ораховици 1740. — поп, 3837. — **Стергарац**, сведок на суду 3767.

Раковац, ман., храм Кузмана и Дамјана, оправљена препрата 3152; обновљене ћелије 4991; ту писане књиге 2254, 4983, и божем 2080; приложене књиге 2141, 3220, 3221, 3507; његове књиге 1738, 1867, 1868, 1891, 1957, 2101, 2142, 2295, 3478, оправљене 1431, 3244; донесене из Москве 2102—2104; његов ћивот 2056; разно: 1299, 1620, 2499, 3433, 3661, 4993.

Раковица, ман., храм св. Арханђела, оковано јеванђеље 1988; приложене књиге 1832, 1837, 2071; њене књиге 2352, 4428, 4429, поновљене 2072, 2704; њени калуђери обновили св. Арханђела (м. Тресију) 2192; 1982.

Раковичанин Игњатије, јером., његова књига 4513. — **Исаија**, поп 1982. — **Максим**, в. Максим игум.

Раконић Радован, гроб му 4801.

Ракосав, приложио књигу м. Бођанима 1523. — Види: Вукоманов.

Раконија, преведен у Будим 2097.

Рале (Ралета?) поп, писао књигу 425.

Ралета, протопоп 964.

Рама, 4792.

Рамаћа, **Рамића** } с. 3404, 3767.

Рамићски поток, међа м. Вољавче 3412.

Ранко, в. Лазаревић, Поповић Василије.

Ранковић Вук, Темишварац, његов

крст 5685. — **Димитрије**, архим. 3087. — **Пеја**, од с. Грнчара, купио и приложио књигу попу Цоди 5608. — **Ратко**, ђак, писао књигу у м. св. Тројици (Плев.) 1037.

Раоња, (Радоња?), ктитор књизи м. Мораче 1030.

Раосав, помен 1686, 1697, 4343. — Види: Васовић.

Рапавац Ђерасим, јером. м. Савине 4082; његов крст 4097.

Раса, град, 7. — крај, ту храм св. апостола 38, Ђурђеви Ступови 1535, Сопоћани 298, 866, св. Тројица (=Сопоћани?) 4299. — река 544.

Расохача, с. 2625.

Растудије, господин, први од дванаесторице, јамачно стројника цркве Босанске 178.

Рат први, у Црној Гори 5227.

Ратај, 260.

Ратко, један од дванаесторице јамачно стројника цркве Босанске 178. — дед (дид) цркве Босанске 323. — ђак, писао књигу св. Арханђелу под Цером 561. — писао књигу у м. Рачи 4297. — писао књигу 4221. — помен 1375, 4343. — Види: Бративојић, Ранковић, Утешенов.

Ратков Милош, ктитор цркве у Пелипову 2347.

Рафаил св., Србин, свешт. инок м. Хиландара, житије 4670.

Рафаил, архијеп. Кијевски послао књигу патр. Арсенију IV 2829. — игум. м. Варовитца 1370. — *Бориловић*, игум. (Цетињски?) од Лешка поља, од *Фармак*, приложио књигу богород. Цетињској 4472—4475. — писао књигу у м. Варовитцу 1285, 1322, 1323(?), 1327(?), 1328, 1353; можда и 1187. — поп Баболучки 3517. — јером. м. Вољавче 3410; побегао у Фенек за време рата, и вратио се 3685; духов. умро 3743. — кал. м. Јазка 4447. — јером. м. Комговине, био у Русији и донео књиге 2291; биће исти (или м. Кувеждина?) 2335. — инок од м. Лепавине био у Малој Русији, и донео књигу 1376. — олтарник м. Хиландара 1442. — Види: Антоније, Димитријевић, Јанковић, Милићевић.

Рафаиловић („Рафаиловича") **Христо**, даскал, народни зограф од Рисна, писао икону 4012.

Рафи, в. Димитријевић Рафаил.

Рахнић Јова, 4545.

Рац, пошли Турци на — 3825. — Види: Коморанац Петар.

Рацић Спасоје, ђак (м. Гомионице?) 3513.

Рацко, јереј из Карловаца 2558; можда исти, приложио кадионицу м. Кувеждину 2679. — господар, из шанца Петроварадинског, ктитор Јазка Новог 2913.

Рацковић Давид, Новосадски велики биров, с браћом **Василијем, Ђорђем** и **Димитријем**, направио ћивот м. Крушедолу 3138.

Рац-Халмаш, ту отворена школа 3054.

Рача, ман., храм вазнесења, изгорео 1895; издали га Турцима, и једва се откупио 3760; обновили га Тропошки калуђери 3711; поновљен 3700; ту писане књиге 1383, 1555, 3770, 4297; за њ писате књиге 2051, 2054; послате књиге из Св. Горе 1512, 1699; приложене књиге 2061, 3711; његове књиге 1142, 1947, 2255, 4430, 4431; приложена чаша 1618; 1825; 1144. — Види: св. Ђорђе скит у Бањи код Раче.

Рачанин Гаврил, руко дописао у Сарајеву налоњу за м. Житомислић 2008. — **Исак**, био у м. Жичи 1641. — **Јеротеј**, писао књиге у Угарској земљи 2051, 2054. — **Прохор**, јером. наредио да се пише књига 1658; умро у Београду 1711. — **Симеон**, 1710, 1711. — **Теодор**, јером. дописао књигу 428. — **Ћипријан**, општи духовник, писао књиге у Сентандроји 1954, 1975—1977, 2328, 2826, 2853. — **Ћирјак**, писао књигу 1354. — **Христофор**, писао књигу у Бањи код Раче 1632, 1636, 1825, 1858.

Рачевић, с. 3945.

Рачета Дејановић, в. Војиновићи.

Рашевић, в. Калуђеровић Вукосав.

Рашинска црква, в. св. Арханђел.

Рашић Иван, ктитор живота Сарајев. цркве 1757.

Рашка земља, 50, 393; в. св. Арханђел.

Рашица, с. 2625.

Рашко, в. Влаховић, Радовчић.

Рашкоја, гроб му 4828.

Рашковић, гроб му 4763. — **Александар**, син обрштеров, даровао књигу 2784. — **хаџи Гаврил**, приложник м. Винче 2626; умро у Београду 2718. — **Нико**, ктитор цркве у Пелинову 2347. — **Петар**, поп, из с. Водна, његова књига 3548. — **Стефан**, из В. Бечкерека, ктитор пописа трапезарије у м. Гргетеку 3502.

Рашњанин Григорије, игум. м. Добриловине, поправљао ман. и зидао зграде 2979.

Рашовић Бањац (Баньць), гроб му 4849.

Рашовића Коло, у Ледпнама 2724.

Рашоје, гроб му 4848.

Ра . . које, нови гост, поставио гробни камен 4745.

Режевић, ман., обновљен 4151; 1775, 5768.

Режевић, в. Вуковић Никодим.

Режевићки Никодим (=Вуковић Никодим?), писао (приложио?) икону 234.

Рејис-паша, ишао на Острог 4144.

Река, у Црној Гори 438, 443, 444.

Рекалићи, с. 2659.

Релинац, с. 2625.

Релић Василије, игум. м. Дивше 2991; израдио с братством темило 3059.

Релко Самуил, и жена му **Наталија**, из Никопоља, приложили крст м. Крупи 3530.

Рељковић Стефан, од Стргара, приложио ливаду м. Вољавчи 3851.

Ремета, в. Велика Ремета, Мала Ремета, Ораховица.

Реметица, р. 650.

Реметица, в. Шишатовац.

Ремећанин Јаникије, његова књига 2410.

Репош Ђурађ, умро 5048. — **Ивана** Кастриота, умро 5055.

Реса, госпођа, жена тепачије Батала, кћи војвода Вукца 179.

Ресава (Манасија), ман., храм св. Тројице, дигнута препрата 2642; обновљен 3834, 3878; ту писана књига 2674; 2362, 2631, 2642, 2663, 2665.

Ресавац Миленко, 3875.

Ресавски извод, 1384. — **преводници**, 1308, 1570.

Ресинац, с. 2625.

Речица, в. Горња Р., Доња Р.

Реџеп-паша, градио Никшић (Оногошт) 2077, 5741; погинуо на Дробњацима 2078.

Рибар, в. Лазар, Петар.

Рибаре, 597.

Рибарски руфет, из Београда, приложио јеванђеље м. Винчи 2594.

Рибе много било 2331.

Рибница, ман., храм св. Петра верига, изгорео 3601, 3650; грађен и поновљен 4026, 4027; дограђене две препрате 4008; приложена књига 5894; његова књига 3523; 3790, 4527.

Риђани, с. 3922, 5816.

Риђина њива, у Горњој Морачи 1325.

Риза, од Доњег Црнатова, јемац 2625.

Ризванбеговић Али-ага (паша) **Сточевић**, ишао у Цариград, и постао везир Херцеговачки 4087; освојио Расно, Габелу и Дубраве и глобио м. Житомислић 4069; слао војску на Колашин 4121; 4138.

Риječка нахија, 3765.

Рила, село 5773, 5783. — ман., храм Јов. Рилског и рождаства матере божије зване Осеновица, грађен пирг 62; грађен и пописан изнова 3664; три пута паљен и пљењен 5851—5853; изгорео 5885; било због њега истезање с патријархом 5908; направљене три поснице 5952; ту писане књиге 121, 482, 511, 1492, 1528, 2850, 3116, 5636, 5682, 5779, 5782, 5784, 5863—5865; приложене му књиге 349, 735, 5574, 5788; 5954, приложено оковано јеванђеље 5681, 5945; приложен крст 1223; разно: 2453, 4536, 5648, 5715, 5716, 5731, 5733, 5739, 5747, 5749, 5773—5775, 5780, 5783, 5819

до 5821, 5898, 5906. — Види: св. Арханђел, Курилски ман.

Рилец Нефталин, поп, био у Ишпип 3557.

Рим, 224, 655, 4955, 4975. — **Нови**, в. Цариград.

Римљани, в. Немци.

Рисан, 1790, 1936, 2115, 2469, 2606, 3014, 3390, 3556, 3710, 4012, 4593, 5810, 5960.

Рисанд, јером., помен 2390.

Рисима, помен 4335.

Риста (Ристо), сапунџија (?) приложник м. Прибине Главе 3310. — капетан, син капетана Раке 5371. — приложио појас м. Студеници 4717. — саградио дискос испосници св. Саве 4013. — Види: Дучер, Лазаревић Цветко, Лончар, Милановић, Самарић, Селак, Чајничанин.

Ристић Мелентије, настојник ман. Буковице 4028.

Ристоја (Христосија?), помен 3232.

Ристофор, в. Христофор.

Ришњани и Новљани, пленили стоку у Рђанима (Никшић), па их стигла потера и исекла 3922.

Рмањ, в. Хрмањ.

Ровиго, 2910.

Ровци, 3998, 4149; похарани 3687 5354.

Ровчани, одагнали овце калуђерске 2200; тукли се с Турцима на Лопатама 3715; погинули на Никшићу 3774. 3775, 5355.

Рогача, с. 3836.

Рогље, с. ту писана књига 850.

Родоп, приложио звоно св. богородици 255; биће исти, Роп (?), приложио звоно св. Николи 256.

Родос, освојио цар Сулејман 5208, 5593.

Рожај, похаран 3252, 3355.

Рожина, с. 2625.

Роксанда, дете војводе Негоја 437. — жена војводе Александра 668.

Роман св., ман., проширен и оправљен 3632; 4096.

Роман, влад. Црногорски и Приморски 4616. — игум. м. Врањине, наредио да се пише књига 5565. — игум. м. Хиландара 315. — јером., писао књигу у св. Арханђелу под Цером 662. — расодер, писао књигу у св. Петци под Цером 741. — писао књигу у св. Петру на Лиму 278. — хроми, писао књигу у м. Хиландару 59; биће исти 67, 68; по свој прилици други 156. — монах, писао књигу 4213. — писао књигу 4191. — поп, писао књигу 4190. — старац м. Велике Ремете 744. — први ктитор Јашуњског ман. 574. — поп, затворили га и глобили Грци у Кареји 1458. — помен 4486.

Романија (Хорманија), гора 3229; 5749.

Ромил св., в. Раваница.

Ромил, старац, 4205.

Рондовић Друго, умро 5533.

Ронцовић, 4145.

Ропа, жупан, умро му шурак 151.

Ротуловић Синан-пашић, насиља у Призрену 713.

Рохотно, 961.

Роцко, в. Молић.

Рошен (?) помен 4486.

Рошци, с. 5647.

Рт Блатишта, међа м. Мораче 1325.

Рубаљ, 1984.

Рувим, митроп. Архиљски, наредио да се пише књига 1636. — I јеп. (архијеп.) Црногорски и Приморски, настојавао да се пишу књиге 969, 972, 980; 1083, 1084. 1183, 5649; његов крст 1330. — *Бољевић*, II митроп. Зетски и Црногорски (Црног. и све Скендерије) 1708; наредио да му се пише књига у Св. Гори 1788; дошао на Цетиње 1908; 3750; умро 5230. — Боговађац, Ваљевац хаџи, архим. м. Боговађе, игум. м. Вољавче, његова биографија 3627, 3706, 3707; дошао у м. Вољавчу 3573; распространио је 3627, 3684; пошто је изгорела отишао у м. Вел. Ремету и после се вратио 3604, 3685; долазио у Сарајево 3641; бежећи од Турака био у м. Никољи 3797, у Студеници 3803; његова књига 3766; добио књигу 3788; разно: 3486. 3586, 3587, 3597, 3650, 3678, 3745, 3773, 3779, 3804, 4440;

погинуо 3875. — игум. м. Жупе 2388. — игум. м. Рache 2255. — игум. м. Студенице 3154; поклонио икону попу Вуковоју 4439. — јером. св. Аранђела (Леснова?) сведок 1155. — кал. м. Вел. Ремете 2278. — јером. м. Житомислића, његова панагија 4682. — јером., радио клише м. Крушедола са ликовима деспота 3542. — јером. м. Озрена 984. — иконом м. Ораховице 861. — затворен у Пећи 3209. — произв. за свешт. у м. Боговађи за м. Рибницу 3790. — јером. м. Студенице, био у Русији 5340. — јером. из м. Тавне, дошао у м. Ћелије уз Карађорђев рат 3871. — еклисијарх м. Хопова 1234. — поп, 3608. — Види: Михаиловић, Радоје поп.

Ругова } 2720.
Руговске планине }

Рудејине, с. 2127.

Рудине, 2127.

Рудник, ту писана књига 4218; узели Немци 3645; 433, 2598, 2612, 2649, 3399. 3412, 3604, 3905. — на Вардару 1653.

Рудничанин Јанићије, донео писаније у Пећ 1610.

Рудничка нахија, 3382, 3398, 3627, 4007. — **планине**, 2449, 3721, 4011, 4052. — **пут**, међа м. Вољавче 3412.

Ружа, жена Вукашина Носаковића, гроб јој 4758.

Ружица, мати Арсенија Врљикића 3084. — приложила крст м. Студеници 4679. — приложила крст у м. Рибницу 5894. — помен 2644, 3112, 3682.

Рујанска обитељ, храм св. Ђорђа у с. Врутцима под пл. Поникнвама, ту штампана књига 488.

Рума, ту писана књига 3729.

Руновића црква, у Призрену, храм св. Ђорђа, ту писана књига 702; његове књиге 703, 4348, 4349; приложена књига 4350, петихлебница 3596; 3955.

Руњевац, с. 3787.

Рупић Вук, погинуо у Бијелој 5759. — **Јован**, посекли га Турци 5755. — **Марко**, поп из Оногошта његова књига 2242; 5755, 5760. — **Сава**, поп, отишао у Доњу земљу 5789.

Руса, помен 1375, 5663.

Рус (Москов, Московит, Москаљи), ратовали с Турцима и Татарима 2091, 2229, 2494, 2708, 2710, 2815, 3394, 3430, 3601, 3645—3652, 3795, 5260, 5341, 5342, 5396, 5853, 5899. — продавали књиге по вашарима 2632, 3106, 3203, 3334.

Русија (Московија, руска, русијска, земља), 586, 633, 775, 826, 1043, 1111, 1465, 1487, 1545, 1547, 1677, 2652, 3185, 3611, 3691, 3704, 3966, 4100, 4151, 4403, 5188, 5338—5340, 5390, 5397, 5519, 5650, 5674. — одселили се Срби из Аустрије 3024. — донесене отуда књиге 1674, 2335, 2652.

Русин, син деспота Оливера 4937. — **Андреја**, писао књигу у Сланкамену 416. — **Јован**, даскал, дао на зајам новац м. Хиландару 4584. — Види: Ђерасим.

Русиница, ман., храм св. Тројице у Мушутишту, разорен, потписан као метох под Марков ман. 4067; обновљен 4068; ту писане књиге 717, 4234; приложена књига 611; 647.

Руска морска армада, постала 5191.

Руски извод, 775, 1036, 1248. — **језик**, 4994.

Рустан паша, син Ахмет-паше Алипашића, био везир на Херцеговини 2555.

Рустем-бег, диздар Клобучки, приложио књигу м. Косијереву 3675. — Селман-агин син (Ченгић) 4094. — спахија 3234.

Рућић, в. Саватије митроп.

Руфет, кујунџијски 3422, рибарски 2574, туфегџијски 3376; ћурчијски 3439.

Рушпа, вредност њена 4108.

Рухчук, ту писана књига 3865; 5945(?).

С.

Саба (?) сведок прилога 2061.

Сабо, ортак, долазио у м. Рилски 5733.

Сабор, васељенски седми 5134. — у Карловцима 3007. — села, Кучевски, код цркве на вазнесење 441.

Сава св. освећени, храм у Јеруса-

лиму 956, 3050; приложена књига 4564. — ћелије у Кареји, приложена књига 49.

Сава св., први архијепископ српски, постао архијепископ 5137; успоставио архијерејски сан и уредио архијеп. цркву по угледу на Јерусалимску св. Саве Освећеног 52, и обновио краљевство 38, 52, 1029; са оцем св. Симеоном подигао м. Хиландар 29, 3808; сазидао ћелију св. Саве Пустињожитеља у Кареји 49; његовим трудом преведен номоканон 38, 1029, 5543; писао типик за м. Студеницу 1066; преписан за посницу 1066; божем писао књигу 79; добио штаку од ц. Алексија Комнена 4927; његов крст 4928; његов хрисовуљ 302; умро 5028; пренесен из Трнова у Милешеву 4929; ликови му 5064 до 5066, 5068; икона 5826; лежи у м. Милешеви, в. Милешева; писано му житије 1149, 399, 909, 2059, 3500, 4931, 4932; однесено у Русију 429; спаљен 876, 941, 4984, 5253, 5826; 55, 3935, 4692, 5067, 5589. — параклис, пирг, у м. Хиландару са ћелијама сграђен 3491; обновљен 1125. — пирг, ћелија у Кареји, ту писане књиге 115, 775, његове књиге 4457—4460; 1098, 2414. 2415. — посница код м. Студенице, приложен дискос 4013. — Види: Кувеждин. — II, архијепископ 48, 4933; умро 5030; лик му 5073, 5074. — III, архијеп. умро 5035. — I патријарх, 145, 146; умро 5040. — II патријарх, умро 5044, — митроп. града Сера, игум. м. Хиландара 156, 5008. — влад., архијереј Цетињски, отачаством од **Очинића**, посвећен за владику и писао књигу 1985; дошао из Махина на Цетиње, ишао у Скадар и глобио га паша 1970; његова књига 2010; биће исти као јером. купио књигу 1953. — владика, гроб му у Дивши 3477. — игум. 5743. — игум. м. Војиловице, наредио да се пише књига 663. — игум. м. Житомислића, његовим повељењем пописан нам. 986; 997; наредио да се пише књига 5633; можда други 1287. — проиг. м. Милешеве, писао књигу 4255. — игум. Мркшине цркве 656. — игум. м. Слепча 1292. — игум. м. Студенице 815. — игум. м. Фенека 635. — проигум. м. Хиландара, трудио се о књизи 801. — игум. м. Хрмња 1109. — игум. Цетињске богородице 1909. — јером., писао књигу у пустињи Грабовици код св. Николе у Дабру 5598. — јером., писао књигу у св. Тројици (Плев.) 492; биће исти 525. — писао књигу у Кареји 1093. — јером., писао књигу (у м. Хиландару?) 515. — монах, писао минеје (у м. Хиландару?) 4295. — јером. од Дечана, штампао књигу у Млецима 880. — поп од с. Акетића 4638. — јером., његовим трудом списана књига у неком св. Арханђелу 436. — из ман. св. Арханђела (Бањске? игуман?) наредио да се пише књига и приложио је м. Хиландару 78. — из Бијега, јемац 2625. — из Вулетића, сведок 1559. — јером., дошао у м. Житомислић 5688. — симиџија, откупио и приложио књигу м. Житомислићу 5729. — (или Савко?) кнез, ктитор оправке м. Каленића 3281. 3282. — монах, зидао ћелије у м. Крупи 3283. — јером. ман. Лесновског 56. — јером. м. Милешеве, ишао у Млетке да донесе штампарију 523. — јером. од м. Пирга, приложио књигу 701. — јером. (св. Павла?) наредио да се пише књига 1633. — кујунџија и терзија, настојавали грађење Сарајевске цркве 1393. — златар од Сарајева, оковао јеванђеље 1939. — од Сарајева био у Јерусалиму 1573. — поп из Сомбора његова књига 2006. — кал. м. Ступја 2012. — монах св. Тројице (Плев.), трудио се о књизи 492; можда исти с братом Висарионом и сином архијерејем Нићифором подигао м. св. Тројицу 524. — старац м. Хиландара 4456. — син Стјепанов, гроб му 3534. — отац кнеза Петра 4319. — монах, у миру Стојан, старац 1422. — откупио књигу 4093. — поп, сведок залога 4581. — поп 4634. — (кал.) 5562. — јером. 4212. — оправио књигу 2834. — поман 98, 1686, 3112, 3682, 4489, 5698. — неки људи тога имена 260, 2058, 2082, 3912, 3959. — Види: Бједов, Бранковић, Васиље-

вић, Владисављевић, Живковић, Јаранић, Јевтов, Калуђеровић, Морачанин, Пантић, Петровић, Петровић-Његуш, Рунић, Станисалић, Хоповац, Цветковић.

Сава, кћи Карађорђева 3897.

Сава, р. 530, 662, 706, 1616, 1730, 2886, 3027, 3627, 4978, 5281, 5290, 5398, 5405, 5590.

Саватије, митроп. Херцеговачки, основао м. Пиву, постао патријарх, умро 949; 778. — митроп. Браничевски, преводио књигу 262. — митроп. Захумски и Пол-Херцеговачки, после и Далматински, Херцеговачки и Приморски, *Требињац,* пореклом **Рућић**, од Пиве, његове књиге 1306, 1785, 1983, 1994, 1995, 2043, 2090, 2105, 2240; посветио вл. Саву (Очинића) Црногорског 1985; 1939, 2114, 2131. — владика, ћехаја Патријархов, умро 2502. — егзарх патријархов (претходни?) био у м. Ковиљу у Ст. Влаху 2239. — игум. св. Павла 1350. — игум. м. св. Тројице на Тамни 1200. — проиг. м. Хопова, био у Јерусалиму, и тамо му написана књига 956. — јером. м. Гомионице 3425. — — монах м. Крушедола 3265. — еклис. м. Милешеве 1132. — хаџија, купио књигу у Св. Гори 4516. — монах, умро 364. — јером. 2500. — 4556. — Види: Савинац 3418.

Савина, ман., храм успенија богородичина, подигнут и обновљен 4082; пописан 3164; израђен иконостас 3726; зидан звоник 3462; саграђене двери 2114; направљен орар 2568; обновљен орар 3363; скована петихлебница 1485; приложене књиге 2109, 2805; друге црквене утвари и мошти 4042, 4696, 4706, 4716; његова икона 2813; крст 2524; освећен антимис 3358; 2264, 2500, 2566, 2570, 2796, 2924, 2983, 3125, 4135.

Савинац, црква подигнута у с. Шаранима окр. Рудн. 4158.

Савинац Мојсеј, даровао књигу Никодиму 2500. — **Саватије**, јером., његов крст 3418. — Види: Марковић Симеон.

Савић, умро 5533. — Види: Богдановићи.

Савић Атанасије, јерођакон из Кијева, дошао из Срема у Боговађу, а одатле отишао кући 3704. — **Василије**, јером. м. Житомислића, био на служби у Сарајеву, и донео у ман. четири књиге 2554. — **Ђорђе**, купио књигу 2973. — **Захарија**, поп, од с. Постола, купио књигу 4542. — **Јован**, поп из Горачића, ктитор св. Арханђела у Гучи 3724. — **Јован**, отворио м. Добриловину 4052. — **Лазар**, Сарајлија, приложио кандило м. Жупи 3216. — **Лазар**, родом из Рњевца, житељ Холмица, поклонио књигу м. Ораховици 3787. — **Максим**, архиј. Шабачки, 4131; биографија му на гробној плочи 4133. — **Обрен**, јемац 5932. — **Четко**, држао кључ Зворничке цркве 5926.

Савка, гроб јој 3441. — кћи кнеза Милоша 3967. — помен 4673.

Савко, градио м. Рибницу 4026. — Види: Сава кнез.

Савковић Стефан, запожен 5492.

Савов Мартин, умро 4611.

Савовић, поп од Призрена 3981.

Савој Херцег, в. Јевђеније.

Савоја, 2022.

Саздан (?) поп, купио књигу 834.

Сакол-пашић, 1980.

Сакуле, с. 2520.

Сакулска црква, приложена књига 2520.

Салаш Ченејски, 3222.

Салем, ефендија 4309.

Сали-ага Бик, од Рудника, брат Кучук-Алијин, опленио м. Николу 3906; посечен 3875.

Сали-баша, Табак-Зукин син, из Ужица, сведок на суду 3767. — Види: Османовић.

Самаиле, с. 580.

Самарија, 224.

Самарић Анто и **Ристо**, приложили кандило у м. Добрићево 3476.

Самарџи Стојан, из Баботинца, јемац 2625.

Самарџија, в. Јован.

Самобор, 5855, 5874.

Самоков, 1076, 1160, 1181, 1215, 1265, 1463, 1464, 1590, 1605, 4601, 5661.

Самуил, јером. м. Беочина 3219. — монах, постао ђакон у м. Јазку 3131. — ђакон м. Крушедола 3265. — Види: Бакачић, Живковић, Јаковљевић, Лазаревић, Павловић, Релко.

Сана, државина тепачије Батала 179.

Санда, умрла од чуме 2233. — помен 5806, 5808.

Сандаљ, војвода 268.

Сандић Ђорђе, родом Морачанин, закалуђерио се 3973.

Санко (Дражњвојевић), казанац, умрла му сестра 176. — Види: Димовић.

Санковићи, с. 4026, 4027.

Санкт-Петербург, в. Петроград.

Сантово, 1945.

Санџак, 2281.

Сапунџија, в. Вукадин, Јаћим, Николић Стефан, Риста, Теодор.

Сара, умрла од чуме 2233. — гроб јој 3947. — кћи Карађорђева 3897. — кћи хаџи-Рувимова 3706. — помен 1664, 5808. — Види: Маслакова.

Саравијон (—фијон, —фиом), владика, купио ћелију 1387. — јером. м. Гомионице 3338. — ђакон м. Шишатовца 1734. — Види: Гвозденовић.

Сарајевац Вук, градио чесму у м. Врднику 2066. — **Софроније**, и син му **Јован**, приложили појасове м. Житомислићу 4713, Маржићу 4714 и Требињу 4715. — Види: Ивановић Стефан.

Сарајево (Врхбосније), ту писане књиге 427, 645, 2098, 2235, 2252, 2275, 2292; зидан град 2529, 4126; пленили и попали Немци 2021—2023, 2074, 5173, 5215, 5268, 5330, 5713; пленили га сељаци 5254—5256; горело 1390, 1391, 1392, 3606, 3609, 3910, 4613; изгорела црква и грађена 1390—1393, в. св. Арханђел; помор био 525, 3210, 3228, 4109; поводањ 4109; разно: 399, 621, 790, 1473, 1573, 1597, 1831, 1865, 1924, 1926, 1939, 1979, 2008, 2050, 2156, 2171, 2404, 2421, 2440, 2554, 2555, 2589, 2616, 2624, 2742, 2746, 2840, 2858, 2927, 2943, 2947, 2953, 2959, 3022, 3023, 3075, 3119, 3170, 3171, 3173, 3175, 3176, 3179, 3394, 3422, 3424, 3516, 3532, 3625, 3641, 3650, 3652, 3673, 3684, 3731, 3742, 3756, 3806, 3872, 3975, 4037, 4102, 4157, 4162, 4486, 4681, 5513, 5824, 5837, 5876, 5879, 5887, 5888, 5890, 5893, 5914, 5924.

Сарајлија, в. Савић Лазар.

Сарајлије, мајстори, градили хамбар м. Лепавини 5846; в. Вољавча.

Сарандапор, в. Ишписки ман.

Сараново, с. 627.

Сараф-баша, в. Исак Јенишехерлија.

Сардакија, в. Софија.

Сардакијска област, 738.

Саримешево, жупа, ту писана књига по наредби игум. Леонтије 5604.

Саћелар, в. Живковић Сава.

Сварча, в. Горња Сварча.

Света Ана, ман. у Славонији 3062; насађен му жировник 3123. — и **Јаћим**, храм, подигнут у Студеници 46. — скит м. св. Павла у Св. Гори, ту ћелије св. Ђорђа, св. Онуфрија и Петра Атонског и Преображења, у њима писане (и превођене) књиге 913, 960, 1050, 1131, 1201, 1308, 1346, 1355, 1423, 1424, 1482, 1525, 1540, 1635, 1650, 1699, 1714, 1812, 1851, 1857, 2042, 2087, 4274.

Света Гора (Атонска, Атон), ту писане књиге 1512, 1701, 2275, 2329, 2495, 2505, 2674, 2889, 3213, 3230, 3297, 4284, 5877; разно: 20, 21, 38, 52, 68, 75, 78, 89, 156, 220, 239—241, 250, 262, 293, 424, 435, 446, 482, 507, 551, 578, 586, 775, 777, 946, 951, 960, 1051, 1151, 1157, 1158, 1201, 1222, 1263, 1326, 1339, 1345, 1355, 1357, 1365, 1366, 1368, 1373, 1403, 1407, 1408, 1423, 1426, 1427, 1458, 1502, 1503, 1521, 1557, 1562, 1592, 1595, 1601, 1613, 1617, 1620, 1622, 1633, 1635, 1650, 1666, 1692, 1699, 1714, 1749, 1772, 1782, 1788, 1815, 1823, 1847, 1857, 1927, 2042, 3500, 3501, 3730, 4274, 4355, 4406, 4412, 4454, 4455, 4469, 4507, 4515, 4516, 4612, 4931, 4932, 4933, 4939, 4944, 4953, 4962, 4994, 5572, 5588, 5599, 5602, 5645, 5653, 5695, 5735, 5745, 5826.

Света Јелена, острово 5424.

Свети Андрије, **Андријаш**, в. Сентандрија.

Светлост, јавила се у ваздуху 5447.

Светогорац Василије, продао књигу 5620. — **Григорије,** клисар 4561. — **Ђерасим,** расодер м. Хиландара 2541 (в. Ђерасим, поп). — **Исаија,** зналац нотног певања 5781. — **Јован,** постриженик м. Гомионице, штампао књигу у Трговишту 1433. — **Јован,** оправио књигу (м. Пиви?) 2207. — **Јосиф,** 1739. — **Лазо,** приложник 3432. — **Макарије,** Доњоземац, дошао у Боговађу и саградио нов ман. 3663. — **Паво,** поп, умро 3113. — **Серафијон,** приложио књигу богородици Цетињској 2138.

Светогорски извод, прави 144, 5934.

Светопављанин Јов, проигум., његова књига 4511.

Свеција (Карло XII) завадио Русе и Турке 5341.

Свибничанин, в. Тупковић Драгоје.

Свилана, помен 5697.

Свилеува, с. 3763.

Свиње, гинуле 5640.

Свирчков Иван, из Москве 2277.

Својдруг, с. 645.

Сврљиг, град, ту писана књига 25.

Свршитељ цркве Босанске, в. Радомир, дед.

Себерг, конзилијар Сибињски 3072.

Себечево, с. 1800.

Себимилац, в. Поповић Новица.

Севастијан, јеп. Будимски, умро у м. Раковцу 4993. — игум. м. Житомислића (в. Допуне) 1599. — игум. м. Раванице 1760, 1836. — монах, платио оков јеванђеља м. Раваници 1988. — јерођакон, умро 1129.

Севастократор, в. Калојан.

Северинска епископија, у Генералату Вараждинском 3035.

Севир, цар римски 224.

Севлија, кадилук 1159.

Севолничка црква, храм Арханђела Михаила, приложена књига 2237.

Сегедин, узели Турци 5250; узели Немци 1677; 1933.

Сегедински град 756.

Сегет (Сигет) } **Сегетвар** } узели га Турци 650, 654, 664, 665, 5148, 5150, 5153, 5161, 5175. 5249; 2120, 5667.

Сегечиг, опустео 940.

Сејаско (?) с. 4545.

Секретар, в. Прокоповић Вукашин.

Секула, спахија, приложник м. Завале 1943. — поп од Костенца, његова књига 2337. — из Орлана, јемац 2625. — од Сарајева био у Јерусалиму 1573. — Види: Витковић, Кара-Николић.

Секулић Богавац и **Марко,** приложници м. Пиве 1689. — **Максим,** игум. м. Вел. Ремете 3604.

Секуловић Милутин, ктитор окова јеванђеља Сарајев. цркви 1640.

Селак Јово, хаџи, приложио икону св. Арханђелу у Сарајеву 4669. (в. Селаковић). — **Ристо,** 5909.

Селаковић Јово, приложио аван м. Добрићеву 5881. — **Тодор, Петар** и **Јово,** приложили икону м. Добрићеву 5811. — **Тодор,** из Сарајава 5876, 5882.

Селим, I, цар турски. 580, 616, 681, 709, 5147, 5151, 5153; оцарио се 5239; отишао на Софију 421; био се с Казалбашем 5240; био се у Анадолији 5241; узео Мисир 5242; 427, 430, 443, 5147, 5151, 5153; умро 5243. — II, свадио се с братом Бајазитом 616; ударен намет на манастире 716; 681, 709, 580 (Сулејман?), 5149—5151, 5153; умро 713. — III, 3656, 3684, 3769, 4648. — паша, попалио Доњу Белу, Мокро и др. 5720. — паша, ишао с босанском војском на Махмут-пашу Бушатлију и страдао 3588.

Селимбеговић Исмаил, бег, муселим Прпјепољски 4138; ишао с војском на Колашин 4121.

Селмановић Махмуд паша, Мехмед-пашин син, ишао с Плевањском војском на Бендер и Озију 3341. — паша, удављен 4024, 5510.

Сељани, с., ту обновљена црква 4137, 4138; в. успеније богородично.

Семанов Јован, од града Штипа, сведок продаје 439.

Семеон, в. Симеон.

Семиклеуш, 5806, 5808.

Семировић Батрић, гроб му 4808.

Семозовић Вујич, капурал, ктитор оправке м. Завале 2354.

Семорад, писао неколика гробна камена 4865—4867.

Семуновић Бошко, усекао гробни камен 4888.

Сенић Јанко, писао земљу ман. Тушимљи, св. Арханђелу 5719.

Сеница (Сјеница) освојио је Карађорђе 5505, 5912; 4162.

Сента, 2036, 2319, 5288, 5317.

Сентандреја (Свети Андрија, Сентандраш) ту писане књиге 1975—1977, 1996, 2130; 1872, 1944, 1962, 1984, 1988, 1989, 2003, 2045, 2052, 2063, 2123, 2282, 2284, 2826, 2853, 2961, 3669, 4528, 5284, 5289, 5305.

Сентандрејци, нису се тукли с Маџарима 2183.

Сеоце, међа м. Мораче 1325.

Сер, попов син, писана му књига 1191.

Сер, град 103, 156, 4944.

Сераф (Серафим?), направио врата св. Петру Коришком 1680.

Серафим (Серафион, Серафо, Серапијон, Серафан, в. Саравијон), митроп. Веначки и Руднички 921. — митроп. Дабробосански, писао књигу и приложио м. Рилском 5873; 5898; биће исти, осветио антимис 3286. — проиг. м. Житомислића, саградио царске двери 1717. — игум. м. св. Марка, направио двери 3506. — (Серафо) игум. м. Марче, постављен 2583. — игум. м. Моштанице 958. — игум. м. Продрома (Сленче?) 546, 538. — проиг., м. Рилског 3116. — проиг. м. Сретења 1300. — игум. м. Шишатовца 2058. — (Серапијон) дошао из м. Хиландара у м. Боговађу у донео књиге и иконе 3730. — јером. м. Крушедола, оправио књигу 1005. — архиђакон Нишки 2402. — јером. м. Рилског 5838. — (јером. м. Тројице Овч.?) 1300. — Види: Марјешић, Милешевац, Светогорац, Шолаја.

Сераскер, в. Омер-паша.

Сербул Јован, приложио књигу м. Добрићеву 5798.

Сергије, јером. приложио чашу м. Дечанима 977. — анагност 583.

Сердар, в. Бајрам ага, Кнежић Јово, Матковић. Ћеловић Петар, Станишић Стане.

Серешко поље, 347.

Серогошт, ту земља м. Мораче 1325.

Сестримо, потопљено 2238; 5773.

Сећир-бег, ударио на Ендек 5367.

Сечујски предео, 3280.

Сибињ, град 2079.

Сибирско царство, 2817.

Сибовац, с. в. св. Никола Сибовачки.

Сигентал, ђенерал, дошао у Земун и прелазио у Београд 5428, 5434, 5442, 5449, 5451, 5458.

Сигет, в. Сегет.

Сидор, ђакон м. Сликничког 961.

Силбашанин Михаил, из Салаша Ченејског, приложио књигу м. Беочину 3222.

Силвестар, (Силивестар, Силвестреја), митроп. Грачански 1421, 4617. — митроп. Скопски, послао књигу у свој постриг м. Морачу 1594. — влад. Смедеревски, оградио гроб свога претходника 1032. — митроп. (Грачански или Смедеревски?) 1196. — митроп. Софијски 334. — митроп. Расу (Рашки?) његова књига 4494. — митроп. Херцеговски 835 nota; приложио књигу м. Требињу 919. — игум., наредио да се пише књига 809. — игум. м. Бешенова 764; други 3528. — игум. м. Крушедола 504, 4964. — игум. м. Раче, наредио да се пише књига 1383. — игум. м. Прибине Главе 5652. — јером., писао књигу у Ветском ман. 1854. — писао књигу (у м. Ораховици) и умро 1656. — поп, писао књигу 4180. — егзарх, приложио књигу м. Морачи 1161; биће исти приложио панагију у своју обител Морачу 4684. — јером. (Крушедолски?) обновио књигу 800. — од **Лазаревића**, доиђар м. Мораче 1397. — мон. јеклис. св. Николе у Јежевици 1282. — јером. м. Озрена 984. — од Пећи 1160, 1173. — кал. (Рачански?) 1142. — јеклис. м. Рила 5783; можда исти, јерођакон 5767. — свештенопнок и клис. м. Хиландара био у Руспји и донео приложену књигу 586. — поп, родио му се син 1042. —

Види: Јанковић, Јовановић, Милешевац, Поповић.

Силиврија, 4601.

Силистар-паша, на Босни, зулум, повешао људе невине 3446.

Силистра, 3394.

Силоан (Силоам, Силуан), митроп., продао књигу 4442. — старац, настојавао да се пише књига 1978. — монах, творац пасхалије 104.

Сима (Симо), проигум. (м. Хопова?), платио оправку књиге 998. — јером. наредио да се пише књига 1174. — кнез, дигао се на Турке, а кнез Милош га предао Турцима, и ови га посекли 3972, 5527. — поп, прокарадур Рисански 3246. — ђак од Доње земље од м. Троноше био у св. Тројици (Плев.) 4446. — приложио књигу м. Пиви 4415. — чобанин, обешен у Земуну 5441. — гроб му 4855. — Види: Барзут, Белопољац, Вучинић, Галовчић, Гомионац, Јелић, Јовов, Косовић, Лазовић, Мијатовић, Фочић, Миликић, Милосављевић, Николић, Обар, Пановић, Паштрмац, Путин, Радонић, Справало, Тумановић Милутинов, Шаровић.

Симат, приложио чашу св. Арханђелу у Сарајеву 4704.

Симах, од Самарије, његово издање књига царства 224.

Симеон св. в. Немања Стефан. — монах, в. Урош I Стефан. — хаџи, митроп., влад. Београдски, обновио пирг св. Саве и пописао храм св. Јована Претече 1125, 1126, 1813, 1827; оковао јеванђеље 1843; поклонио књигу 1333; посветио у Новом вл. Црногорског Саву 1985; 1837. — јеп. Вршачки, приложио књигу м. Студеници 1070. — (Кончаревић) јеп. и митроп. Далматински, по повратку из Русије даровао у Будиму књигу јеп. Дионисију Новаковићу 3185. — архијеп. Липљански, из темеља подигао богородицу Липљанску 155; наредио да се пише књига 161. — јеп. Ловачки 1322. — I митроп., јеп., Рашки зидао храм св. Варваре и приложио књигу 544, 457; постао архијеп. Охридски и невољно оставио престо 610. — II, направио ћивот св. Ст. Првовенчаном 976. — митроп. Самоковски, мучен и погубљен од Турака 2709, 2712. — митроп. Скопски 1211. — митроп. Херцеговски, сковао ћивот м. Требињу 1025; 1069, 1146, 1210. — игум. св. Арханђела више Трпезе 1097. — игум. м. Варовитца 1353. — проиг. м. Грабовца, био у Јерусалиму 1609, 1615. — игум. м. Дечана 687; можда исти, *Трчитул*, 2692. — игум. м. Дуљева, позајмио књигу од Цетињ. богородице 2163. — игум. св. Ђорђа у Темској, зидао и пописао храм 1511. — игум. м. Жиче 4022. — **Каонац**, игум. м. Каоне 4648. — игум. м. Љубостиње, трудио се о књизи 765. — игум. м. св. Павла 726. — игум. м. Пиве, трудио се о попису храма 950. — игум. Прибине Главе, наредио да се пише књига 956. — игум. м. Савине 2114. — игум. м. Студенице, гроб му 690. — игум. (м. Требиња?) оковао крст 877. — игум. и проиг. м. Хиландара са братом духов. **Никанором**, оправљао пиргове и др. у Хиландару и у Кареји, сазидао храм на Спасовој води 1126, 1812—1814, 1791, 1841, 1844 до 1848, 1869. — мних, старац, писао књигу у Пећи 7. — мних, писао књигу у м. Рилу 121. — јером. м. Милешеве трудио се о књизи и приложио је м. Требињу 629. — мних, родом **Крнић**, писао књигу у м. Троноши 4264. — монах „написао“ службе 1774. — мних, писао књигу у м. Шишатовцу 4311. — кнез Трњански, ктитор хр. св. Николе (м. Буково) 1826. — монах, приложио књигу м. Вел. Ремети 2390. — оправио књигу м. Гомионици 3340. — јером. приложио књигу (м. Житомислићу?) 3448. — рођен у Земуну 5410. — духов. у Каменцу 1290. — јером. м. Крушедола, ктитор пописа (в. Допуне) 3096. — јером. м. Крушедола 3265. — ђакон св. Луке 2424. — јеклис. м. Пиве 1210. — јером., обновио ћелије м. Раковцу 4991. — јером. м. Рила, путовао на Разлог 5731. — јером. м. Савине 3462. — из Сретења 1300. — клисар м. Шишатовца 612; јеромонаси 2176, 3303. —

ђакон, подигао крст на стени Хоберу 1537. — син Стефана Стојнћевића 3256. — јереј, дед Алексија Јефремовића 3398. — приложио књигу 3112. — јереј 3011. — поп 4592. — (кал.?) 5562. — 224. — помен 98. — Види: Брикић, Вуковић, Дучић, Ђорђић, Житомислић, Јовичић, Исаија, Крушка, Кршикапа, Лазовић, Лајиновић, Љубибратић, Марковић, Николајев, Никшићевски, Поповић, Рачанин, Студеничанин, Требњац, Тројичанин, Филиповић.

Симеоновић Петан, из с. Мезгара, приложио књигу Зворничкој митрополији 5903. — Види: Никшић Мелетије.

Симић Стојан, с братом **Алексом**, обновио м. Ђаупару 4096. — **Јован**, поставио гробни камен 3612.

Симиџија, в. Сава.

Симо, в. Сима.

Симон, монах в. Стефан Првовенчани. — ђак, писао књигу у м. Врелу 613. — почео да пише књигу па напустио 5515. — дошао из Загорја у м. Рилски 5648. — 2484; 4205. — помен 4519. — Види: Лајиновић, Мирковић.

Симона, пом. 4489.

Симони, писао икону 5638.

Симонида, краљица, **Палеологина**, 34, 41; лик јој 5094, 5095.

Симоновић Антоније, из Б. Поља 4700. — **Јован**, приложио књигу (м. Студеници?), 2312. — **Раде**, од Никшића, Подгоричанин, Лајиновић, јереј, његова књига 3481. — **Софроније**, протођакон, добио књигу 2562.

Синадин, граматик, писао књигу 135.

Синај / **Синаја** / **Синајска Гора** } 116; ту писане књиге 144, 1581, 5934; в. богородични храмови.

Синаја, гора на Тари 1165.

Синајит, в. Данил.

Синан паша, везир, спалио св. Саву 876, 941, 5826.

Синанпашић, в. Ротуловић.

Синац, врело, река, 2576, 2578, 3872, 3881, 4416.

Синђелић Марко, родом од Вишеграда, оборлаћман, погинуо на Забучу 5371.

Синесије, јером. егзарх патр. и провинцијал фрушкогор. манастира, израдио у Бечу клише за икону св. Јована Златоустаго 2937; добио књигу 2967. — Види: Живановић (Живковић), Петровић, Радивојевић.

Синопљанин Акила, његово издање књиге царства 224.

Сињ, ударили Турци 5346.

Сињски рат, 5272.

Сињавина гора, 2613.

Сион, св., 956.

Сиринићи, ту писана књига 4170.

Сирмија, в. Срем.

Сисак, бој 849, 851; узела га Турци 5163.

Сисоје, игум. м. Хиландара 5008. — писао књигу (у Охриду?) 520.

Ситница, 66.

Сићево, в. Доње Сићево.

Сифије, поп 71.

Сихастарија, 20.

Сјанок (?) град 416.

Скадар (Скендери, Шкутари), ту штампана књига 638; узели га Турци 5201, 5576; разорен 4085, 5516; 534, 619, 713, 1907, 1970, 3650, 3718, 4086, 4136, 4144, 4157, 5337, 5529.

Скакавци (скачки) појели жито 2230; прешли из Турске 5392.

Скадранин Срета, зет влад. Пазарског Јанићија, ратовао с Карађорђем 3875.

Скендер, в. Кастриjот Ђорђе.

Скендерија, 1708, 2163, 2291, 2347, 2571; куга 3941, 5507; глад 2810.

Скити, 894, 1501.

Скок, међа м. Мораче 1325.

Скопљак Сулејман паша, поробио Дробњаке и обесио их осамнаесторицу 3826; похарао Дробњаке и Студеницу 3840; ударио на Засавицу и исекао Србе 3912; изгнан из Србије 5427.

Скопљани, пресељени у Коњух 330, 331.

Скопље, узели га Турци 177; разбили га Турци 5708; расипали цркве 478; изгорело 862; ту писана књига 43;

разно: 216, 330, 331, 340, 683, 1351, 1534, 1594, 1679, 1793, 1893, 2451, 3759, 3822, 5304. — у Херц. 2555.

Скопска јепархија 1515, 4139. — **митрополија**, 261. — **нахија**, 3640; посечена 5708. — **област**, 261.

Скопчић Радослав, ђак, писао књигу 128.

Скрадин, пшли Турци на њ 2094; 3346.

Скрбатно, ман., приложено му оковано јеванђеље 2116. — село 1302.

Скробачничка црква, приложена књига 1921.

Скупоћа (в. глад) 594, 789, 967, 1167, 2758, 3778, 3781, 3792, 3794, 3805, 3806, 3843, 4086, 4088, 4136, 4138, 5238, 5258, 5520, 5521, 5625, 5899.

Славе, в. Јованов.

Славенска, 3935.

Славковица, с. 3650.

Славонија (— унпја) 2282, 3287, 5284, 5488; узели Немци 5281, 5311.

Сладе, в. Вуков.

Сладимћ, гроб му 4755.

Сладо, в. Мизин, Радов.

Сладоје, кујунџија, ктитор окова јеванђеље св. Арханђелу у Сарајеву 1640. — Види: Томашевић.

Слана, убила винограде и воће 745, 994. 1676.

Сланкамен, ту писане књиге 360, 388, 416, 418; 2058, 5287, 5290, 5586; в. св. Никола.

Сланци, ман., 1620. 1748, 2297.

Слатина, поток, међа м. Вољавче 3412. — 4545.

Слепче, ман., храм св. Јована Претече (в. *Продром)*, пописан или оправљан 1302; писана му књига 532; донесена му књига 2956; 4641. — село, ту писана икона св. Јована 1292; в. св. Никола.

Слепчиште, 5536.

Слијепчевић Ђуро и **Кузман**, из Самобора, сведоци деобе 5855.

Слимница, 961.

Слимнички ман., грађен 961.

Словац, план. 3512.

Словенски језик, превођено с грчког, 19, 38, 220, 239, 293, 2042, 4296, 4944, 4948, 5543.

Словенске књиге, 1107.

Словин(ска) Крајина, 1670.

Слуга, в. Дабижив (Чихорић), Хатеревић Богдан, в. велики слуга.

Смаил-ага, в. Ченгић.

Смаил-агић, с. 2256.

Смаил ефендија в. Ћуша.

Смаил-бег, 4138.

Смаил паша, Новопазарске нахије 3322. — Види: Ферататић.

Смедеревац, в. Ђурађ деспот. — **Петар**, златар, оковао јеванђеље у Бечкереку 504.

Смедерево, сазидано 253. — ту писана књига. 320; узели Немци 3645, 5282, 5300, 5301; узели Турци 3651, 5157, 5285; узели Срби 3910; подигнута школа 4046; приложено звоно 3859; 412, 449, 498, 1347, 1795, 2299, 5225, 5371.

Смедеревска нахија, 4063.

Смедеревски ман., поновљен 2113; његова књига 2091.

Смиљана, помен 2109.

Смиљанић Никола, поп, прота, од с. Белотића, 3845, 3864; гроб му 3946.

Смиљковац, ман., храм св. Ћирпјака и Улите, приложена му књига 2127.

Смирска ћелија, храм вазнесења, приложена јој књига 5596; направљен крст 560.

Смоновић, ту храм св. Ђорђа 3466.

Смрдић, с. 2625.

Снег, црвен 1317; крвав 1335; пао на жита класала 1337, на ускрс 5625; 17 марта 5384; 5 априла 1724, 29 априла 5482; у мају 3177, 3512; јуна 3843, 5387, 1 августа 4161; уз међудневицу 1721; велики снег 1820, 2976, 2984, 2985, 3618, 5641, 5749.

Снеготина, с. 3181, 3432.

Собецки Јован, краљ Пољски 1998.

Совљак, 4533.

Сока, помен 5924. — Види: Величко, Вуковић Јово, Новаковића.

Соко, град 3645, 5371.

Соколац, ман., в. богородичини храмови введење.

Соколовић Хасан-бег, поклонио књигу 2883. — **Мехмед паша**, владао земљом 5149. 5150. — **Михаил**, молер 3385.

Соколово, с. 2406.

Солане, закупљене у Шапцу 3864.

Солнок, 3537.

Солун, 21, 89, 698, 812, 2015; разорен 4612; узели Турци 5166.

Солунска саборна црква, слала у писанију по Св. Гори, после разорења Солуна 4612.

Сомбор, 2006, 3515.

Сомборац Пири-бег, владао над Херцеговином и глобио манастире 1228.

Сопа Оглан паша, 3108.

Сопот, с. 4540.

Сопоте, ту ман. Сопоћани 45.

Сопотница, р. 3696.

Сопотска махала, у Јањеву 754.

Сопотски ман,, приложена му књига 5946.

Сопоћани, ман., храм св. Тројице разорен 1918; ту писане књиге 298(?), 456; његова панагија 4686; приложен крст 45; 866, 1017, 2559, 4603.

Сосницки Сувимовски, ман. 2436.

Сотир, ћелија св. Павла у Св. Гори ту писане књиге 1368, 1403, 1592, 1601, 1633. — ктитор м. Слимничког 961. — мајстор (оправљао св. Роман?) 3632.

Софија (Сардакија, Средац), ту писана књига 893; 334, 421, 495, 631, 683, 685, 700, 735, 1130, 1170, 1931, 2126, 2709, 4272, 5304, 5614, 5735, 5905; в. св. Арханђел и св. Никола.

Софија, в. Алексијевна.

Софијана Лазиница, из Нове Вароши, писала прилоге ман. Ковиљу у Ст. Влаху 3443, 3460, 3482.

Софијанин Василије, писао књигу у м. Варовитцу и принео у м. Зограф 1357.

Софоније, митроп. Смедеревски, гроб му 1031. — игум. Пећки, умро 1773.

Софран Перо, учио се у оца попа Марка, и запопио се 2941.

Софроније, митроп. Бдински (Видински) 1826. — митроп. Београдски 2863, 2864. — јеп. Врањански, сведок прилога 647. — игум. (у Славонији?) 3122. — проиг. м. Врдника 2400. — игум м. Никоље 1289. — игум. м. Савине 3363. — игум. м. Фенека 3473. — егзарх Пећки 1078; биће исти и 1103. — од Благовештења (Овч.) писао књигу 1774. — двојица од м. Вел. Ремете 2278. — монах, приложник м. Крушедола 1777. — јером. Раванички, купио књигу 2631. — јером. Рилски 5761. — монах са сином, приложио нафорницу св. Арханђелу у Сарајеву 1858. — јером. обновио испосницу св. Саве код Студенице 3936. — хаџи, јером., оковао јеванђеље м, Хопову 1583; ктитор пописа препрате м. Хопова 4990. — јером., трудио се о ћивоту м. Шишатовцу 1645. — Види: Видаковић, Вучетић, Гавриловић, Димитријевић, Добрићевац, Ђурић, Јовановић, Лазаревић, Маленовић, Петровић, Подгоричанин, Поповић, Раваничанин, Сарајевац, Симоновић, Сретенац, Стефановић, Томаџевић.

Софте, страх од њих 975.

Спанчевић Никола, у његову дому писана књига 313.

Спанчић Јоасаф, монах м. Хиландара 215.

Спас св. в. Милешева. — у Ластви, сликан иконостас 2813. — поп од Пирота, син попа Стојча, повезао књиге 2444, 2487, 2599. — поп од Белева, дошао у Рилски ман. 5733.

Спаса, гроб му 3995.

Спасова Вода, ман. храм св. Тројице, подигнут и приложене књиге 1844 до 1846, 1850, 1852, 1853; 1813, 1847.

Спасоје, кнез, ктитор оправке ман. Калинића 3281, 3282. — кујунџија, из Сарајева, градио чашу 3532. — јереј, умро 3791. — приложио књигу попу Марку 5961. — Види: Николић, Рацић.

Спасојевић Гавра, јереј, постављен за свештеника, његова књига 2553.

Спахи-Заде Мато, од с. Белшића, обновио књигу 2434.

Спахија државни долазио у м. Орешковицу 1736. — спахија Јошанички 5785. — Види: Аврамовић Стефан, Алај-бег, Али, Бешалић Дервиш, Велимировићи, Врачевић Везулах, Вукадин, Дмитар

Ивоје, Јанковић, Матеј, Милисав, Милош, Подблаћанин Војин, Радосав, Радуо, Рустем, Секула, Тодор, Хасан, Хасанчиковић Мустафа, Храбрен Ђуро, Милисав и Радивој.

Спиридон св., црква у Скрадину 3346.

Спиридон, патр. 157, 162; умро 5042. — игум. м. Ковиља (у Бачкој) 2167. — игум. м. Милешеве, наредио да се пише књига 22. — игум. м. Троноше 4264. — таха монах, писао књигу у Градишту 900. — монах, писво књиге у м. Рилском 5582, 5584. — монах, зидао ћелије у м. Крупи 3283. — јером. од Крушедола, био у Јерусалиму 1616; трудио се о рипидама 1602. — старац м. Крушедола, повезао књигу 1225. — дићеј м. св. Павла 1700. — јеклис. Пећки 1124, 1260, 1276. — јером. приложио књигу св. Арханђелу у Сарајеву 1757. — духовник, настојавао да се пише књига 1978. — Види: Вујановић, Јовановић, Павловић, Поповић, Херцеговац, Хоповац, Црногорац, Штибица.

Справало Симо, ктитор оправке м. Завале 2354.

Срацимир, цар бугарски, 194; 137.

Срб, река, 4464.

Срби, убили Михаила цара Бугарског 5139; пленили Влахе око Златице 2860; преселили се у Аустрију 5305; поробили Кечкемет и разбили Маџаре 5319; дошли на Планиницу 5365; гоњени у Аустрији због вере 3257; иселили се у Русију 3024; у Руској служби 2817 до 2823; побунили се против кнеза Милоша 5455, 5470; ратовање с Турцима пред устанак и за време оба устанка 3816, 3820, 3830, 3904, 3917, 3952, 5282, 5287, 5395, 5416, 5417, 5525, 5912, 5913.

Србија (Сербија, Шервија, Сербска), до Мораве узели Немци, и била под њима 5300, 5301, 5307; узели Турци 5378, 5421, 5422; ослобођена па опет пропала 3913, 3926, 3944, 5506, 5523; узбунила се против кнеза Милоша 5493; разно: 29, 534, 1411, 1984, 2597, 2786, 2787, 2817, 2960, 3165, 3370, 3308, 3820, 3935, 3966, 3975, 3976, 4075, 4096, 4163, 5286, 5302, 5303, 5371, 5432, 5460, 5467, 5473, 5479, 5983, в. српска земља.

Србин, в. Јован, Никола.

Срђевићи, с. у Гацку, поробљена црква 891.

Сребрник (новац), 1423, 2008 (в. допуне), 4600.

Сребрница, р., међа м. Вољавче 3234; 3412; 3403, 3650, 3720, 3722.

Сребрнички кадилук, 794.

Средња Гора, 5663.

Средоје, кнез, ктитор цркве у Стоцарима 4009.

Срем (Сријем, Сремска, Сирмија), узео цар Сулејман 5209; пленили Турци 2300, 5590; попаљен 5347; узели Немци 5281; нижи део остао Турцима 5290; прекопан за граничење 2069; разно: 635, 706, 1186, 1209, 1234, 1257, 1430, 1532, 1542, 1728, 1748, 2147, 2672, 2755, 2787, 2942, 2948, 3478, 3507, 3555, 3601, 3704, 3935, 3997, 4429, 5306, 5284, 5289, 5293, 5306, 5488, 5652.

Сремска земља, 534, 1616. — **запустела** 5286. — **гора**, 2080. — **предео** 3685, 4557, 5983. — **рат** 5276.

Сремић, в. Крејако.

Срета, в. Скадранин.

Сретенац Софроније, његова књига 1945.

Сретење, ман. под Овчаром, грађен 3977; страдао од Турака 1139; дато му у залог јеванђеље 1300; његова књига 1446. — филијала м. Крушедола, пописан 5976.

Срзенто, в. Барзут Симо, Кусаловић Јован, Томић Иван.

Српска земља (и —ске —ље), 7, 20, 27, 38, 41, 46, 48, 50, 52, 54—56, 61, 72, 84, 89, 92, 93, 96, 97, 102, 113, 122, 157, 162, 163, 200, 206, 213, 238, 240, 250, 307, 481, 534, 664, 775, 812, 861, 868, 876, 921, 1021, 1029, 1111, 1312, 1510, 1563, 1568, 2040, 2064, 2070, 2349, 2414, 2459, 2863, 2864, 3050, 3535, 3597, 3711, 3731, 5304, 5543, 5674; запустела и попаљена 894, 2015, 5305; титула владалаца и патријараха.

Српска књига, преведена Ћирилом 5135. — **област**, 55. — **страна** 388.

Српски језик, превођено на — 19, 38. 239, 240, 324; 19, 38, 144, 224, 239, 240, 262, 324, 328, 682, 775, 1927, 4938, 4939, 4962, 4994, 5572. 5695. — извод 235. — манастири у Св. Гори 775. — народ расејао се по свој земљи 1872. — устанак 5414, 5415.

Ставилац, в. Врачић Ђураш.

Ставропигијални, донски. ман. у Москви 3536, 3562, 3563, 3585.

Стака, помен 4436.

Стако, син попа Радивоја 5698.

Стамат, приложио књигу митрополији Призренској 4423. — ортак, дошао у м. Рилски 5733.

Стамбол, в. Цариград.

Стамболија Митар, из Клекуша, јемац 2625.

Стамен, гроб му 3947.

Стамена, мати игум. Теофана Алексића 3080. — Види: Крејако.

Стаменка, кћи Карађорђева 3897.

Стана, попадија, ктитор св. Николе у Шишову 81. — дете војводе Негоја 437, 440. — жена Тодора Ћуковића, гроб јој 3261. — приложила књигу попу Вуку 4481. — помен 4038, 4486. — Види: Андрејевића, Ђуреновица, Црнојевића.

Стане, в. Станишић.

Станија, помен 3682.

Станимир, в. Чочић.

Станисалић Сава, наредио да се пише књига 1539.

Станислав, писао књигу у Леснову 56, 74, 75. — катизма, писао књигу 4199. — поп од с. Комарице, настој. оправке св. Николе у Софији 5704. — из Облачине, јемац 2625. — поп 1737; други 3271. — син попа Радивоја 5698. — приложник 514.

Станислава, супруга презвитера Н. ктитор храма 582.

Станић Раде, кнез од Подгорице, његова књига 2835.

Станица, помен 4592.

Станиша, поп од Пелинова, ктитор цркве 2347. — хаџи, настојник грађења цркве у Пријепољу 4149. — јереј из с. Црквенца 4028. — син казанца Драгослава 47. — приложио књигу 4487. — помен 1483. — Види: Божов, Велестовац, Властелица, Вулов, Дукић Лазо, Ивановић, Кнежевић Војин, Млатишума, Миков, Перов, Попов, Пљукочу(?).

Станишанац, 1621.

Станишин Вук, Иво и **Нико**, ктитори цркве у Пелинову 2347. — **Вуко**, ктитор цркве у Дубову 2403.

Станишић Арсеније, јером., приложио Живот м. Добрићеву 5956. — **Стане**, прокарадур, сердар, направио темпло Његушкој цркви 3100.

Станка, в. Јовко.

Станко, ђак, писао књигу у м. Хопову 634. — граматик, писао књигу 1377. — приложио књигу св. Арханђелу више с. Трнезе 1097. — из Берпља и из Доње Речице, јемци 2625. — ђак, из Маркова ман. 4385. — зет хаџи-Јаћима, долазио у ман. Рилски 5773. — ђак од Слатине 4545. — одабаша, сковао крст 1720. — поп, купио књигу 3538. — поп 189. — ђак 2323. — помен 3113, 3472. — Види: Димитров, Кромирјанин, Мићор, Поповић, Стефан Нови.

Станков Зрно, барјактар, погинуо 5365.

Станковић, игум. (м. Грабовца?) код воде Шарвиза 2899. — **Стефан**, митроп. Карловачки 5483; долазио у Земун 5492; умро 5499.

Станоје, из Жиголе, из Коњуша и из Претежана, јемци 2625. — 5542. — помен 1686. — Види: Вукшић, Ивов, Рајчетић.

Станојевић Иван, погинуо, гроб му 2361. — **Мојсеј**, архиј(е)р. Себешки и Вршачки 2317; његова књига 2356.

Станчо, терзија, настојавао оправљ. св. Николе у Софији 5704.

Стањевић Никола, вел. војвода приложио књигу м. Хиландару 4179.

Стањевићи, ман., храм св. Тројице 2180, 3025, 3765, 4000.

Стапарац Илија, поп, његова књига 2955.

Стар (уља), 1024.

Стара Планина, 1644.

Старац (богумилски), в. Радин.
Стари Влах, 1389, 1446, 2889, 3460, 3482.
Староплашка нахија, 2474.
Стародуб, в. Брзнско.
Старчева Горица, у Скад. језеру 534, 4435.
Стејо, пом. 5663.
Стеница (? Стениште?) 1943.
Степан *(Стјепан,* в. Стипан, Стефан), игум. м. Пиве 1689. — поп, писао књигу 818. — писао књигу 5568. — Милин син, из с. Косорића 5742. — старац, наредио да се пише књига и с братом **Иванишем** приложио је храму вазнесења у Црном Врху 5587. — од с. Новосељана, сведок продаје 439. — јереј, долазио у цркву „Сретења" код Студенице 1507. — продао књигу 1123. — помен 1552, 2061. — Види: Бонов, Гловац, Дабовић, Драгојловић, Метковић, Мистић, Плешач., Правојловић, Радишин, Радонић.
Степана, ктитор св. Ђорђа у Ајдановцу 374. — ктитор м. Орешича 1653.
Степанија, помен 3416.
Степанов (Стјепанов) **Лука,** гроб му 4861. — **Стојан,** из Богданова Дола 5611.
Степко, син војводе Многоша, гроб му 4774. — помен 1697.
Степац, кнез 2856. — Види: Вукчев.
Степо (Стијепо), в. Иван кнез. Поповић.
Степчев Јовета, ктитор цркве у Дубову 2403.
Стергарац Никодије, сведок на суду 3767.
Стермница, приватно имање у Самобору 5874.
Стефан (Стеван), св., архиђакон, храм, код Алексинца, подигнут 196. — у с. Добродољанима, писан антимис 643. — у м. Морачи, обновљен и пописан 1374. — у Новом Брду, ту писана књига 698. — у Ђеновићима, приложен антимис 2115; приложена икона 3419. — (Бањска?) ту писана књига 78; спаљен и погореле књиге, ту писана књига 225. — Види: Бањска, Дуљево, Плавница. — **Нови,** мирски **Станко,** биографија 3855, 5777; почива у Ћелијама Пиперским 5856; направљен му живот 4001.
Стефан, Првовенчани краљ, дао крст м. Студеници 2996, који је поновљен у Темишвару 2997; *Симон,* монах, умро 5014; лик му 5069—5071; пренесен из Црне Реке у Студеницу 2024; преношен у Београд, у Аустрију и враћен у Каленић и у Студеницу 3818—3820, 3950, 3959, 5401; приложен му покров 3914; поновљен покров 2132, 2948; разно: 18, 20, 23, 46, 302, 4931—4933, 5589. — краљ, (цар, в. жупан), в. Дечански, Драгутин, Душан, Милутин, Немања, Урош. — кнез, деспот, Лазаревић, с братом Вуком дао прилоге св. Стевану код Алексинца 196; приложио полелеј м. Дечанима 195; наредио да се преведе књига 224; наредио да се пишу књиге 213, 217, 4953; писане му књиге 241, 4952; позвао из Св. Горе писца да преписује књиге и хтео да му сазида манастир 250; његове књиге 242, 243, 5935; умро 5052—5054; глас о смрти му 250; гробни камен 245; лик му 3127, 5128, 5130; разно: 196, 198, 204, 206, 207, 221, 223, 232, 238, 240, 244, 247, 261, 4950, 5562. — *Бранковић,* деспот, св., син Ђурђа Бранковића, градио м. Крушедол 2890; лик му 3034, 3036; 266, 274, 291, 299, 360, 388, 534; лежи у Крушедолу, в. Крушедол. — (Стипан) Херцег, подигао храм св. Ђорђа у Горажду 308; 4955. — син вел. кнеза Вука, унук Немањин, подигао м. Морачу 17, 710; „краљ", лик му 5075—5077. — син ћесара Угљеше, гроб му 203. — и **Лазар,** синови монахиње Теодосије, сестре цара Лазара, и митроп. Топлички **Јован,** приложили крст храму ваведења (Хиландару?) 175. — (Љубибратић?) митроп. Београдски, био у Русији и преко њега послана књига м. вазнесењу (Раваници?) 2040. — митроп. 2278. — митроп. Пелагонијски и Прилепски 900. — митроп. Угровлашких земаља 1433. — (Сћепо, Шћепан) **Мали,** појавио се у Црној Гори, и напали је Турци 3347; био у Морачи 3307; изишао на Планицу

5352. — архим. м. Троноше 4599. — игум. св. Арханђела више с. Кучевишта 2089. — игум. м. Беочина купио књигу за ман. 2645. — родом од Паштровића игум. богород. Пречисте (у Боци?) наредио да се штампа књига у Млецима 880. — игум. м. Витовнице, трудио се о обнови њеној 4152. — игум. м. Граца, дошао од м. Ђурђевих Ступова и оправио га 805. — игум. м. Кувеждина 680. — проиг., приложио земљу м. Морачи 1325. — зван Јаћим, игум. м. Орешковице 957. — игум. м. Продрома (Слепче?) 637. — игум. м. св. Тројице (Плев.) наредио да се пише књига 743; његовим трудом направљен ћивот 5622. — игум. м. Хопова 584; други 1213. — од Скадра, штампао књигу у Млецима 619, у Скадру 638. — поп, писао књигу у „Јазирци“ 341; биће исти и 342. — писао књигу на Синајској Гори 1581. — доместик, писао књигу у Смедереву 320, можда исти, Степан ђак, 321. — јерођакон, писао књигу 1527. — монах, писао књигу 177. — ђак, писао књигу 4195. — мних, писао књигу 5562. — јером. св. Арханђела (Леснова?) сведок 1155. — јером. м. Врдника 3064. — *Вуљевац*, (биће Дуљевац), продао књигу 2164. — јером. м. Гомионице, његовим трудом приложена петихлебница 3454. — из Горње Речице и из Градишта, јемци 2625. — јером. од Градешнице, ктитор м. Слимничког 961. — из Девче, јемац 2625. — јером. пострижник Маркова ман., умро у Дечанима 3304. — шитер из Миклеуша, откупио и приложио књигу св. Николи у Ђуру 2041. — јером., дошао у м. Житомислић 5673. — монах, долазио у Жичу 1311. — поп из Зворника, узео новац на зајам 5926; јемац 5932. — јерођакон из Зографа, његова књига 1179. — презв. од Коренића, приложио књигу у Косијерево 863. — ктитор м. Лесновског 1673. — дићеј м. Ксенофа, обновио књигу 1214 — хаџи, постригом *Морачанин*, даровао књигу ман. 2884. — јерођакон св. Николе у Јежевици 1282. — купио књигу у Новом Саду 5961. — јеклисијарх м. Осоговског 1860. — архиђак. у с. Плавници, обновљена му књига 4436. — из м. Раче 2255. — кнез, градио м. Рајиновац 3656. — јером. м. Рилског, трудио се о повезу књиге 5661. — ђакон м. Савине 3462. — монах м. Слимничког 961. — јером. од Харвата, ктитор м. Слимничког 961. — ковач, са сиромасима поновио м. Смедерево 2113. — хаџи, ктитор пописа препрате м. Хопова 4990. — од Црне Баре, приложио књигу м. Чокешини 3566. — син Бранка Вукмирића, гроб му 4918. — јером. био са митроп. Пајсијем 1422. — отац влад. Данила 2291. — архиђ. влад. Саватија 2114, 2131. — владичин брат 4636. — синовац хаџи Рувимов 3706. — унук монаха Саватија, умро 365. — попови, купили књиге 1508, 2682, 5677. — јером., купио књигу 439. — поп, умро 5730. — поп, умро му отац 1916. — поклонио књигу 3698. — гроб 80. — помен 2109, 2246, 3556, 5808, 5903. — Види: Аврамовић, Андрејевић, Аранитовић, Бабајић, Бајац, Банов, Бечић, Бешеновац, Витковић, Влаисалић, Воinић, Вујановски, Вучетић, Гавриловић, Главаш, Гловац, Димитријевић, Довољац, Драговићанин, Драговићанин Василије, Жлнак, Зорановић, Ивановић, Изугравац, Илић, Јовановић, Ковачевић, Косировић, Кузма, Лазаревић, Ликић, Љубибратић, Максимовић, Марковић, Метохијац, Николић, Ораховичанин, Пантовић, Пауросимовић, Пекиал, Плавшић, Поповић Василије, Првослав, Раваничанин, Радивојевић, Радосављевић, Рашковић, Релковић, Савковић, Стојићевић, Стратимировић, Требињац, Црнојевић, Чурлић, Штиљановић.

Стефанов Јездимир, гроб му 3427.

Стефанова Ирина, градила омофор 1627.

Стефановић Арсеније, јером. м. Љубостиње 4018. — **Висарион**, јером. м. Добрићева, сковао петихлебницу 5872; његова књига 5875; 5848, 5868, 5880. — **Вићентије**, митроп. београдски, био у Дечанима 3052; 2787. — архим. Пожа-

ревачки 2802; био у м. Боговађи 2811. — архиђак. митроп. Београдског 2401. — **Гаврил**, архим. м. Шишатовца 3879;градио ћелију 3848; гроб му 3893. — **Гаврил**, *Рачанин*, *Венцловић*, Стефанов син, родом од Сремских страна, писао књиге у Коморану и у Ђуру 2293(?), 2586, 2623, 2640, 2671, 2696, 2762, 2763, 2826, 2853, 2854, 2893, 2919; 2942. — **Димитар**, градио м. Рајиновац 3658. — **Ђорђе**, јереј Пожаревачки, приложио књигу св. Николи (у Пожаревцу?) 2802. — **Ђуро**, мајстор, оковао јеванђеље 1574. — **Исаија**, архим. м. Ковиља 3156, 3254. 3255, 3258. — **Јо(а)саф**, игум. прво Ресавски после Бођански, његова књига 2674. — **Јован**, приложио књигу м. Добрићеву 5848. — **Матеј**, в. Ненадовић. — **Нићифор**, јеписк. Славунијски 2588. — **Петар**, из Земуна, његова књига купио је од Руса 3334; ктитор темпла м. Шишатовца 3668; гроб му и биографија 3891. — **Софроније**, игум. м. Мораче 3053, па Лепавине 3056. — **Софроније**, игум м. Фенека, писао молитву 3637; његова књига 4532; 5409. — **Филотеј**, Добрићевац хаџи, донео књигу у Добрићево 5837.

Стефановски Марко Матеј-бег Заде, путовао из Влашке до Јерусалима 2079.

Стефањ Поље, 1447.

Стефе, приложник м. Прасквице 4675.

Стефо, в. Давидовић.

Стипан (в. Степан, Стефан), војвода, гроб сина му Радоја 4816. — Види: Маргаритић, Милорадовић.

Стипко (Чихорић), тепчија, умрла му невеста (снаха) 176. — кнез, гроб сина му Богчина 4780. — Види: Радосалић.

Стихови, 337—339, 2762, 3891, 4132.

Стјепан, в. Степан, Стефан.

Стјепо, в. Војинов, Вуков, Вулов, Ђуров, Иван кнез, Јунковић, Маровић, Милин, Мирков, Хаџић.

Стјепов Вуко, Ђуро, Иво, Илија, Лазо и **Раде**, ктитори цркве у Пелинову 2347, 2348.

Стогина, в. Брајић Обрад.

Стоја, ж. оборкнеза Ранка Лазаревића 3763. — гроб јој 4900. — ктитор слике 5639. — помен 1271. — Види: Батинић, Михаиловица.

Стојадиновић Јован, приложио књигу м. Добрићеву 5792.

Стојан, граматик, писао књигу у св. Николи у Софији 893. — белац, писао књигу у м. св. Тројице на Тамни 1200 — зограф, радио темпло м. Вујну 3858. поп од Белог Поља, био у м. св. Тројице (Плев.) 2995. — потписао књигу св. Николе у Никољ-Пазару 2294. — поп (из Београда?) 1283. — поп у с. Богашевцу 4647. — и син му **Недељко**, ктитор чесме у м. Враћику 2066. — из Главшинце, из Житорађе и из Кочане, јемци 2625. — начинио свод м. Гомионици 1967. — поп, повезао књигу м. Добриловини 3086. — приложио књигу м. Добрићеву 5801. — парох Земунски, његова књига 3047. — приложио књигу у м. Крушедол 3474. — ктитор м. Лесновског 1673. — ћир, настојатељ грађења цркве св. Николе у Нишу 2402. — поп од Призрена, његова књига 3955. — ктитор м. Слимничког 961. — ковач, приложио књигу богородици на р. Тресци 1886. — златар, оковао крст 385. — старац, пострижен и наречен **Сава** 1422. — поп, био у синџиру у Курт-аге 3772. — исписао камен на цркви 4646. — поп, Кузманов син 4637. — протопоп, купио књигу 490. — поп, његова књига 2954. — гробови им 3372, 3458. — приложник 3181. — „Сиви“ 2911. — син попа Радивоја 5698. — поп 4065. — ћир 4355. — помен 328, 1323, 1743, 2646, 4327, 5708, 5945. — Види: Бокчин, Витков, Влаовић, Војиновић, Вучићевић, Илић, Кнежевић, Костић, Мркшић, Петров, Самарџи, Симић, Степанов, Утолиновић, Чупић.

Стојана, попадија, умрла 3549. — помен 1328, 4256, 5955.

Стојанов, ђенерал од Петроварадина, његова дела у Русији 2818. — **Јосиф**, егзарх, купио књигу 2632. — **Костадин**, маџар, био у Дечанима 3052. — **Милош**, из Штебеја, приложио књигу м. Добрићеву 5805. — **Никола**, ктитор књизи у м. Варовитцу 1323.

Стојановић Јосиф, јеп. Костајнички, Зринопољски, Северински и целог Генералата Вараждинског 3056, 3062, 3093, 5846. — **Лазо,** сведок 1559. — **Никола,** ђак од Б. Поља, повезао књигу 3225. — **Петар,** из Земуна 5410. — **Тадија,** поп из Витинице, његова књига 2883.

Стојић, в. Богдановић.

Стојићевић Јован, умро му син 3456. — **Јован,** из Неготина 3256. — **Мојсеј,** игум. м. Бешенова 3387. — **Стефан,** из Нештина, ишпан Коморски и Сремски, гроб му 3256.

Стојици, 3238.

Стојка, помен 1008.

Стојко, јерођак. обновио књигу м. Вел. Ремети 2259. — из Ниша, приложио књигу у Прокупачку стару цркву 3961. — терзија из Прокупља, јемац 2625. — поновио књигу св. Николи у Црвеном Брегу 4396. — ктитор св. Николе у Шишову 81. — јереј 3313. — 1422. — Види: Милев, Мочуал.

Стојковић Илија, из шанца Петроварадинског 2775, 2798—2801, 2844.

Стојна и **Михаил,** од Битоља, ктитори м. Слимничког 898. — приложила књигу м. Јаковштици 929. — мати јеп. Дан. Јакшића 3078. — помен 1523.

Стојов Јован, превезао књигу 2092.

Стојча, поп, повезао књигу 2144; 2444, 2487, 2599. — поп 2747.

Стојчо и **Пејчин,** *Кумановн синови,* приложили књигу св. Николи у с. Махали 2379.

Стојша, помен 4256.

Столац, 4087, 4138.

Стопања, с. 789, 5625.

Стопари, с. подигнута црква 4009.

Сточевић Али-ага, в. Ризванбеговић.

Стоша, поп од Љубижде, његова књига 5764.

Страна, с. 2407.

Стратимировић Стефан, митроп. Карловачки, осветио антимисе 3358, 3359; приложио књигу м. Крушедолу 3839; 3370, 3629, 3638, 3639, 3668, 3800, 3848, 3876, 3960, 5385, 5409, 5435, 5489; умро 5490. — Види: Јововић Јован.

Страхиња, поп од Будимље, изограф. пописао храмове: св. Арханђела код Довоље 817; ман. Озрен 985; св. Николу и успеније богородичино код Градишта 1083, 1084; 954; гроб му 1232. — обновио књигу м. Дечанима 1498.

Страцимировић Ђурађ, 276.

Страцин, 4601.

Стргари (Стергари, Страгари), с. 3399, 3719, 3767, 3851, 3971.

Стреце, в. Штреице.

Стрепчанска река, међа м. Вољавче 3412.

Стрменица, 4577.

Строганов, барон 2823.

Струге, ту храм св. Ђорђа 812.

Строја (?) 71.

Струма, р. 5611.

Студена Вода, међа м. Вољавче 3234.

Студеница, река и ман., храм рожд. богородичина, саздан 4926; дограђена препрата 1237; покривен и обновљен 5340; разорен 1918, 5727; похаран и спаљен 3840, 3818, 3820; подигнуте ћелије 3756; ту писане књиге 446, 1059, 1066, 2964, 3153, 3154, 4210; његове књиге 1218, 2383, 3044, 3288; приложене књиге 27, 1070, 1621, 3889, 4437—4440; добио прилоге из Русије 5338—5340; приложени крстови 1195, 2996 (обновљен 2997), 4017, 4679; ћивоти 1137, 2988, 4697; путири 2117, 2133; рипиде 1293; појас 4717; орар 4718; навте 3620, 3658, 4719; звездице 4709, 4710; мироносница 4707; кована петихлебница 1297; кадионица 815; разно; 9, 690, 976, 1874, 2024, 2133, 2667, 2720, 2889, 2948, 3719, 3721, 3967, 3801, 3959, 4438, 4507. — **Хвостанска,** 658.

Студеничанин Ананија, јером., купио књигу 1489. — **Вићентије,** његова чаша 4705. — **Ђерасим,** градио м. Рајиновац 3656. — **Леонтије,** игум. (Калинића?), његова чаша 3532; биће исти и 4718. — **Максим,** архим. 4707; можда исти долазио у м. Ломницу 3734. — **Митрофан,** његова књига 1218. — **Симеон,** јером., његова књига 2611. — **Христофор** (Рстовор) 2177.

Ступа (Ступје), ман., храм Арханђела Мих.. ту писана књига 1202; сагорео и опустео 2013; калуђери дошли у м. Ораховицу 2012; његове књиге 1948, 4441.

Сћепан (Шчепан). в. Бравачић, Влатковић, Поробић.

Сћепанов Нико, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Сћепаничин Нико, писао темпло св. Ђорђу у Љешевићима 4668.

Субаша, в. Хусаин бег 1767.

Субота, помен 5792, 5806, 5815.

Суботић Мојсеј, иконописац из Срема, пописао св. Ђорђа у Бастаји 3555.

Сувимовски Сосници ман., 2436.

Суводолски ман., храм рожд. богородичина, пописан 1395.

Суворов Максим, Великорус, учитељ, приложио књигу м. Хопову 2573.

Судимна, с. 2625.

Судић Рајчин и Кијевац, затворени 118.

Суђа, в. Папреница Јово.

Сулејман, цар турски, I прошао низ Полог 487. -- II. оцарио се 1880, 5243; војштио на сина Бајазита 604; дигао се на западну страну и прешао Саву код Шапца 662; пошао на Беч 664; освојио Београд и Петроварадин и Срем 5207, 5209, 5590; примио Родос 5208, 5393; разбио Персонаса 5206; узео Сигет и ту умро 654, 664, 5148, 5150, 5153, 5175; разно: 431, 451, 462, 471, 481, 489, 492, 526, 533, 567—569, 575, 582, 589, 600, 613, 615, 618, 623, 628, 650, 653, 654, 656, 664, 670, 671, 3903, 4967, 5147, 5151, 5153, 5592, 5604, 5606, 5611. — паша из Бушата, од Скадра, поробио Цетињски ман. 5231, 5337. — паша, везир, родом од града на р. Милешеви 1870. — Види: Беубеговић, Скопљак.

Сунце помрчало 1577, 1578, 2018, 2067, 2070, 2199, 2963, 3167, 3655, 3831, 3972, 5486, 5528.

Сургуни Колашински, опљачкали оков с јеванђеља 4389.

Суровац Јанко, оженио се 3842.

Сурсати, велики били 1824.

Сурчин, 5983.

Сутвара, с. 2347.

Сутјеска, ман., храм св. Јована 1358, 2134. — на Ибру 266.

Суха Локва, међа м. Вољавче 3412.

Сухи Илијак, ман., храм св. Ђорђа, приложена му књига 4442.

Суходол, с. 3711.

Сучевица, ман., храм васкрсења, приложена му књига 715.

Суша, велика била 1337, 3489, 3490, 5476, 5483.

Сушица, с. 34, 1644.

Сушичка црква, 165.

Т.

Табак-Зука, в. Сали-ага.

Табан, узео му краљ (Милутин?) овце, а њега свезао 4170.

Табана (део вароши Будима[?) 3384.

Табанџија, в. Арсеније.

Тавна, в. Тамна.

Тавор, 659.

Тавор...., в. св. Димитрије.

Тадија (Тадеј), поп (од Лепавине?) ишао у Јерусалим 1158. — приложио кадионицу св. Арханђелу у Сарајеву 1830. — Види: Стојановић, Хумковић.

Тадић Гаврил (Гавро), од Сарајева, био у Јерусалиму 1573; биће исти без презимена, хаџи, приложник Сарајевске цркве 1757; дао две и по кесе глобе 5256; 1830, 1865. — **Јован**, кнез, сведок прилога м. Пиви 2603. — **Јово**, војвода, ктитор оправке м. Завале 2354. — **Михаил**, ктитор окова јеванђеља Сарајевске цркве 1640.

Тајинчи, в. Хусејин.

Тајна буквица, неразрешена 115, 539, 616, 765, 915, 1665, 1738. 1765, 1957, 2231, 2276, 2311, 2438, 2803, 2834, 3234, 3627, 4307, 4368, 4445, 4688.

Талијер, 2607, 2682, 2839, 3294, 4001 до 4005; цесаров 2139; принцинов 2164; вредност његова 4108, 4542.

Тамишвар, в. Темишвар.

Тамна, р. и ман., храм св. Тројице, ту писана књига 1200; 2035, 3871; поробљен 5923; његова књига 5919.

Танкоса, помен 3405, 3407.

Тара, крај. р. и ман., храм св. Арханђела, пописан 817; ту писане књиге 847, 904; његове књиге 2216, 4477; приложена воденица и ваљавица 2269; саграђен мост на Тари 4182; 847, 904, 922, 1165, 2580, 2613, 3548, 3681, 4031, 4072, 4103, 4334, 4341, 4477, 5742.

Тарош, в. богородичини храмови, успеније.

Таса, ктитор м. Орешича 1653.

Таслиџа, в. Плевља.

Тата Баро, тумач 5451.

Татари, ратовали с Русима 2211, 2691, 2875, 3341; поробили Мокшандију 868; пленили Арад и др. 1876; 894, 905, 1139, 1526.

Татарнја, 5469.

Татарпазарџик, 4601.

Татјана, помен 551.

Таут-бег, отишао к цару Бајазиту 5577.

Тахир-пашић, Емин паша и **Махмуд паша**, од Призрена 4067.

Таша, из Рамаће исплаћен му дуг за воденицу 3404, 3767.

Тврденовић Прерад, ђак, писао гробни камен 4735.

Тврдисав, в. Брсипћ.

Тврдојевић Браћ, гроб му 4732.

Твртко, бан, краљ Босански 126, 176, 179, 231. — Види: Црнковић.

Теканџи (механџија?), в. Вукадин.

Телеграф, почели провлачити у Пријепољу 4164.

Теленто Јован, ктитор оправке м. Завале 2354.

Темац, град 1964.

Темесућ, 5855.

Темишвар (Тамишвар, Шемешвар), освојили Турци 571, 5160, 5248; остао Турцима 5290; узели Немци 2307, 2308, 2316, 2318, 5218, 5298, 5307, 5323, 5332, 5347, 5369; 1208, 1876 2212, 2988, 2997, 5288, 5458.

Темишварска црква, 2393.

Темишварац, в. Ранковић Вук.

Темњанец, 5735.

Темска, в св. Ђорђе.

Тео, в. Чешљар.

Теодори свети, храм у Серезу, ту писана књига 103. — ман., ту писана књига 177. — манастири 550, 5749. — в. Иришка црква.

Теодор (Тодор), митроп. Дабарски, Босански, 999, 1018. — прота Св. Горе 4931. — игум. м. Добриловине 5753; можда исти 2210, и сведок продаје 2369, и проиг. откупио заложени панагијар и приложио у ман. 4593. — игум. м. Довоље 2172. — игум. м. св. Јована Крститеља (Јашуњски м.) 430. — игум. м. Таре, његовим усрдијем писана књига 847; његовом наредбом пописан храм 817; 904. — игум. св. Николе (Лапушанска црква) 391. — проиг. м. Прибине Главе 5652. — хаџи, проиг. (м. Хопова?) приложио књигу пред други полазак у Јерусалим 1595. — игум. м. Шудикове 823. — писао књигу у м. Моштаници 958. — поп од града Враце писао књиге 5828, 5829, у Видину 5858 до 5860; продао књигу 5830. — граматик, писао књигу у Хиландару 20, 21. — писао књигу (у Хиландару?) 4246; можда исти 4247. — ђакон, писао књигу 24. — писао књигу 4188. — поп, писао књигу 4290. — мних штампао књиге у Млецима 458, у Горажду 463, 468, 5591; можда исти, у Милешеви 523 (јамачно ће бити исто и бр. 531). — син цара Ивана Васиљевића 633. — зограф, пописао м. Руденицу 5970. — иконописац, радио темпло у Крушедолској мирској цркви 3214; биће исти радио икону 3037. — поп од Београда Стојног 1894. — јером., клис. парамонар м. Бистрице 5599. — кнез, из Воћина, откупио књигу м. Ораховици 2298. — јером. м. Добриловине, градио ћелију на Јасичју 1905. — тоземац, од Жанкуртарана 1940. — сапунџија, приложио књигу св. Арханђелу у Земуну 3597; можда исти 5410.

— даскал из Лавова, продао плаштаницу 1279. — прота с. Локања 3871. — јером. м. Милешеве, писана му књига 5666. — од Софије, приложио књигу храму Кузмана и Дамјана у с. Куклену 1931. — поп из Сретења 1300. — и жена му **Параскева**, приложили путир м. Студеници 2133. — и **Живана**, ктитори ћивота м. Студеници 2988. — поп, син попа Јевђа Кандића из Фоче, његова књига 4125. — поп, ктитор пописа препрате м. Хопова 4990. — терзија од Цариграда био у м. Дечанима 3052. — еклис. м. Цетињског 1909. — јереј, син попа Новака Говедарице, његова књига 3862. — духовник, учио ђаке 3009. — калуђер, био на путу 2238. — поп, купио књигу 4514. — граматик, повезао књигу 1008. — спахија од Пећи 1260. — син Жагра номика, гроб му 158. — син Радивојев, гроб му 379. — сковао ножиц 190. — попови 98, 189, 1477. — умро 1490. — помен 2139, 2655, 3787, 5663. — Види: Бајић, Батинић, Белобовац, Веселиновић, Влчево, Захарић, Зојић, Јовановић Милић, Крунић, Марковић, Матјушкин, Милинковић, Милић, Милутиновић, Монастерли, Недељков, Пивац, Рачанин, Селаковић, Тепац, Тинторовић, Тирон, Ћуковић.

Теодора (Тодора), Гргурова жена, вратио је краљ Марко Хлапецу 189. — помен 5636, 5694.

Теодорови (Тодорови) **синови**, в. Павле и Радослав.

Теодоровић Алексије, игум. м. Јошанице, оправио ман. 3567. — **Арсеније**, живописац, из Новог Сада, пописао темпло Пакрачке саборне цркве 3762; пописао храм рожд. богородичина у Земуну 5385. — **Илга**, козак Запорошки 3581. — **Јефимија**, гроб јој 3263. — **Никола**, прешао из Сентандрије у Осек 2282. — **Филимон** (Вилимон), јером. м. Троноше 4028.

Теодосија, монах., сестра кнеза Лазара 175. — монах., приложила ваздух м. Врдипку 4701. — монах., помен 4212.

Теодосије (Теодосија), митроп. (Букурешки) 2120. — митроп. Зворнички 916. — митроп. града Сера, наредио да се преведе књига 4944. — игум., однео ствари м. Равне Реке од Јована у Никољац 4581. — игум. м. Вољавче, Тимотије Ристић, ђак дошао из Студенице у м. Благовештење 3719, 3721; закалуђерио се под именом Теодосије, послат у м. Вољавчу 3720, 3723, 3743; градио је 3768; 3851, 3897. — проигум. м. Добриловине 1687; можда исти, заложио панагију 4593. — игум. м. Дубочице 1754. — игум. м. Крушедола 1510, хаџи 1579. — игум. Курилског ман. 5631. — игум. м. Лепавине 5770. — игум. м. Лесновског, наредио да се пише књига 56; 75, 76; други 2922, 2939. — игум. м. Милешеве 1132, 1153. — игум. м. Мораче 4079; умро 4078. — намес. м. Ораховице 3136. — игум. м. Пиве, његовим трудом скована петихлебница 1298. — игум. м. Тушимље, храм св. Арханђела, синовац игум. Ананија, од плем. Дробњака, пописао земљиште ман. 5719; купио књиге 5719, 5722. — игум. м. Хиландара, ктитор врата друге препрате 1338; 1339, 1409; други, игум., старац 3541. — инок, писао књигу у стени Каблару 1303. — јером., писао књигу у Хиландару 3470. — од Милешеве, штампао књигу у Млецима 486. — монах, штампао књигу у Рујанској обитељи 488. — пан краљевски 1333. — дете војводе Негоја 437, 440. — старац, монах св. Апостола, писана му књига 4189. — јером. м. Бешенова 3815. — јером. м. Дечана, његовим трудом и иждивенијем писана икона 3823; дошао у м. Лесново и обновио га, children pogradio ћелије и др. 3822. — духов. м. Милешеве 1316. — клисарх м. Мораче 1239. — духов. м. Мораче 1684. — јерођак. м. Рилског 5853; биће исти, јером. 5885. — кал. м. Студенице, гроб му 4915. — старац м. Ступља 2012; из м. Троноше 4630. — старци м. Хиландара 5008. — духов. од Дрстора, приложио књигу м. Хиландару 906. — параклисар м. Хопова 1022; други 4990. — расодер купио и приложио књигу м. Хрмњу 1002. — јером., родом од

Студенице, оправио м. Шаторњу 3967. — старац, јером., приложио књиге м. Шудиковој 763. — поп, умро 3049. — дебели, духов. умро 565. — Види: Вукчевић, Гавриловић, Кереш, Миросављевић, Морачанин, Петровић, Псћанин, Поповић, Хрмњац.

Теодосијевић Гаврил, поп, купио књигу 2519.

Теодосиц, монах, писао књигу 104.

Теодотијон Ефески, његово издање књига царства 224.

Теодул, писао књигу (у м. Хиландару?) 64. — јером. м. Сминичког 961.

Теоклит, влад. Софијски, долазио у м. св. Ђорђа у Темској 1964.

Теоктист, монах, в. Драгутин краљ. — игум. м. Рилског 370, 5582; умро 5583. — мних, писао књигу. — 4205.

Теопија Карл (писана му књига?) 4201; можда исти, Карл, 5552.

Теофан, патр. Јерусалимски 1234. — влад., митроп., Скопски, његова панагија 1782; приложио књигу м. Вувцу 1793; 1679. — проиг. м. Бешенова, платио оправку књиге 1807. — игум. м. Рилског, старао се о писању књиге 349. — игум. храма у Каменицу (село Честин окр. Крагујев.) 1290. — игум. м. Копорнње 5944. — проигум. м. Ораховице, повезао књигу 1407. — игум. св. Павла, писана му књига 325. — игум. (св. Павла?) 1349. — проигум. Прибине Главе однео Исаку сребро и бакар 4580. — игум. м. Раковца био у Москви и тамо писао поменик и купио и донео књиге у ман. 2101—2104; 2056, 2141, 2142; 1957; (в. Допуне). — игум. м. Рилског, његовим старањем писана књига 5579; 5574; други 5819—5820. — игум. м. Хопова 1593. — наместник м. Хопова 2863. — поп, писао књигу 831. — јером. м. Беочина 3598, 3621. — параеклис. (м. Јазка?) 2208. — јером. м. Крушедола 3265. — дићеј м. Ксенофа 1461. — умро (у Ораховици?) 1656. — поп св. Павла 1150. — јеклис. м. Рилског 2850. — купио књигу у м. Хиландару 4515. — превезао књигу (у м. Шишатовцу?) 1432. — јером. м. Шишатовца 3668. — поп, његова књига 4172. — поп 292. — Види: Вођанац, Михаиловић, Павловић, Хоповац.

Теофана / **Теофанија** } кћери војводе Александра 668.

Теофановић Арсеније, архим. м. Грабовца, изабран и потврђен за јеп. Костајничког 3007; зове се и *Теофиловић*, 3055; јамачно исти, игуман, 2990.

Теофил, јеп. Будимаљски, живео у храму св. Ђорђа и писао књигу 1029. — игум. м. Довоље, родом Бранеш 5500; умро 4057. — игум. м. Студенице 1066. — први игум. м. Шишатовца 4961; други 556; наредио да се пише књига 612. — духов. писао књигу (у м. Житомислићу?) 1441. — јерођак. м. Гомионице, приложио књигу 3043. — еклисијарх (м. Дечана?) 2584. — јером. м. Милешеве, повезао књигу 630. — духов., приложио књигу у м. Пиву 1746. — јером. м. Раковца, приложио књигу 1891. — општи духов. Рачански 1632; биће исти, општи духов. Светогорски, наредио да се пише књига, и послао је у свој м. Рачу 1512. — кал. из м. Ступља 2012. — јером., приложио књигу храму успенија (Требињу?) 4476. — јером. м. Шишатовца, ктитор темила 3668. — помен 3754. — Види: Алексић, Малишић, Новаковић.

Теофилакт, архијеп. Бугарски (Охридски) његово тумачење јеванђеља преведено на српски 4939. — јером. м. Бођана 2362. — духов. м. Раковца, његова књига 2499.

Теофилактовић Василије, проигум. Лепавине, писао књигу 2158.

Теофина, монахиња, в. Ксенија.

Тепац Теодор, јером. упропастио м. Вољавчу, отишао у хајдуке, убијен 3400, 3403, 3406.

Тепачија, в. Батало, Стипко (Чихорић); в. велики тепачија.

Тердин Иво, ктитор цркве у Пелинову 2347.

Терзија, в. Грујица, Јовшо, Комљен, Кузмић Живан, Марко, Никола, Павао,

Петар, Рајчетић Станоје, Сава, Станчо, Стојко, Теодор.

Терзи-Махмуд, паша, дошао у Херцеговину 1723.

Терзић Димитрије, ученик Фенечки 3959. — **Милован,** из Милеваћи, јепитроп м. Тројице (Плев.) 4157. — **Млаџа,** од Вукан, приложио књигу 4490. — **Пантелејмон,** прота Пакрачки 3762.

Тескере, раздавате 5742; в. печати.

Теслиц, с. 4482.

Тетовац, в. Ћирил.

Тетовјане, с. 903; в. м. св. Илија.

Тетово (Хтетово) 647, 2972.

Техотина }
Техонија } р. 889, 892; в. Ћехотина.

Теша, в. Дукић Лазо.

Тешић Рака, кнез из Мионице, ктитор м. Рибнице 4008.

Тимар, с. 2060, 3964.

Тимотеј, игум. м. Бешенова 1286. — проиг., приложио књигу м. Хиландару 4456. — игум. м. Шаторње, његова књига 4525. — јерођакон, мних, расоноша, глухи, писао књиге у м. Озрену 807, 809, 822. — писао књигу у м. Прибиној Глави 959. — јерођакон, писао књигу у м. Раковцу 4983. — инок, писао књигу у Кареји 1222. — јереј, поновио храм богородичин (у Докмиру?) 2636. — јером. м. Озрена 984. — духов. (св. Павла?), повезао књигу 1519. — приложио књигу м. Студеници 4437. — јером., ковао рипиде и дискосе м. Требињу 1294—1296. — свештеноинок, донео у Хиландар књигу да се препише 4953. — јеклис. м. Хопова 1176. — (из Шишатовца?) 1283. — даскал, добио књигу 1060. — мних 4549. — Види: Вуковић, Јовановић, Крејако, Милешевац, Недељковић, Павловић, Поповић, Теодосије.

Тинторовић Теодор, игум. м. Комговине, био у Русији и донео књиге 2286, 2291.

Типарник, в. Прока.

Типикар, в. Поповић Теодосије.

Типограф, в. Мелетије.

Тир (?) изишао на цркву опрь 666.

Тирон Теодор, св. лежи у Хопову. в. Хопово. — храм, в. Иришка црква.

Тиса, р. 2036, 5290.

Тисовица, р. 2367, 5680.

Тител, 5443.

Тихмилић (?) **Драгац,** гроб му 4734.

Тихомир, велики жупан, отац Првослављев, брат Немањин 10.

Тичићи, градили св. Петку у Главу 2250.

Тишемир, крстјанин 178.

Ти(ш?)тен, у Грбљу 2347.

Тмуша, р. 5888.

Товар, 647, 789, 967, 3618, 3974, 4157, 5625.

Товарник, 1727.

Тодор, в. Теодор.

Тојковић Никола, син Стефанов, купио књигу и приложио је св. Николи у Ђуру 1020.

Толађевић Вукобрађ, гроб му 5965.

Толц, с. 1438.

Тома св., храм у Требесину, зидан 3471.

Тома (Томо) игум. м. Враштице 887, 1021. — игум. м. Мораче 710. — писао књигу у м. Пиви 1210. — јером., писао књигу 4245. — писао књигу 4244. — маћистор у Зворнику 5920. — из Бијељине, продао књигу (маћистор?) 5918. — од Клисанице, приложио павте м. Студеници 3620. — Толиновачки поп 1422. — ктитор м. Хопова 724. — (његова икона?) 5857. — 587. — 4205. — 5586. — помен 2139, 2602, 3483. — Види: Бојовић, Бидовић, Бјеловић, Вукелић, Гмизовић, Јевремовић Алексије, Каљевић, Шаровић.

Томанија, ж. Јеврема Обреновића 3967.

Томаш, краљ Босански 323; 4955; лик му 5132. — кнез од Црне Горе, приложио књигу Богородици на Цетињу 4470. — приложник 3149. — Види: Ћемановић, Којиновић.

Томашевић Никола, златар у Н. Саду 3155. — **Петар,** поп, његова књига 3540. — **Сладоје,** оковао појас м. Требињу 2155. — **Софроније,** јеп. Бачки, Сегедински и Јегарски, био у Шишатовцу

482; умро у шанцу Петроварадинском и сахрањен у м. Ковиљу 2546.
Томин Павле, в. Тхлајнкатин. — син, в. Никола ђак од Каменице.
Томић Иван, срзенто, ктитор оправке м. Завале 2354. — **Јован**, јереј, његова књига 2690. — **Матко**, био у Смедереву 1220. — **Ненад**, провизор, ктитор м. Врдника, умро у Бајн 2846. — **Ненад** (претходни?) и **Авакум**, ктитори ћивоту м. Врдника 2999.
Томиш, крстјанин 178.
Томов Нешо, в. Моканић.
Топал паша, разбио јаничаре 3648. — у Бачу 4999.
Топија Кучманис, в. Вукосав (упор. Теопија).
Топла, у Боци 2357, 2625, 2732, 2733, 3757, 3875; в. вазнесење, богород. храмови, рождаство.
Топоница, с. 2625.
Торесански Андрија, штампао књигу (глагољску) у Млецима 378.
Торичан, држао тепачија Батало 179.
Тоска (Арнаути) 4147, 5530.
Тоша, капетан, прокарадур 3071. — Види: Бајић.
Тошник, помен 387.
Трабишонд, узео цар Мехмед 5199.
Травник, 3173, 3564, 3861, 4081, 4118, 4127, 4162, 5378; в. св. Арханђел.
Травунија, 55.
Травуњани, 1467.
Трајановић Јован, поп, 4639.
Тракијска, 3935.
Трговиште, в. Нови Пазар — у Влашкој, ту штампане књиге 539, 540, 1433.
Трдисава, поставила гробни камен сину Радоју Пригојевићу Обрадовићу 4746.
Трдоје, поставио гробни камен 4744.
Требеса, одвргла се 5357; попаљена 5720.
Требесин, 1974; ту храм св. Томе 3471.
Требињац Гаврил, јером., оковао крст 372. — **Ђорђе**, архим., његово кандило 3157. — Види: Ђорђе игуман. — **Јанићије**, иог. сковао ман. путир и петихлебницу 1455, 1456. — **Јелефтерије**, јером., његов крст 385. — **Марко**, писао књигу 404. — **Мелетије**, протосинђел, купио књигу у м. Крушедолу 5861. — **Михаило**, трудио се о окову јеванђеља 1488. — **Петроније**, приложио сасуд (у м. Дужи?) 2949. — **Симеон**, проигум., његова књига 2100. — Види: Љубибратић Симеон. — **Стефан**, митроп. Херцеговачки, завладичен 3622. 3623. — Види: Аврамовић Никола, Зотовић Нектарије, Љубибратић Василије, Саватије Рућић, митроп.
Требиње, крај, место и ман., храм успен. богородичина, основан 404; разрушен, и ако се подигне намењене му двери 2114; ту писане књиге 404, 451, 1504; приложене му књиге 629, 919, 1122, 2707, 4443, 4476(?); приложени крстови 1261, 1566, 1959, 4677; појас, 2155, 4715; икона 2153; њег. плаштаница 1567; петихлебница 1456; ћивот 1025, 2896; рипиде 1294, 1295; два дискоса 1296; приложено оковано јеванђеље 1488; разно: 451, 1749, 1994, 2090, 2569, 3232, 4103, 4300, 4608, 5883.
Требово, жупа 850. — у Вакупу, близу Јајца, ту писана књига 930.
Требшани, с. 3901.
Трепеч, с. његова књига 4545.
Трепча, 5760.
Тресавица, 4211.
Тресија, в. св. Арханђел.
Треска, р., 1886; в. св. Никола.
Трескавац, ман., храм успенија богородичина, рађене иконе 254, 1543, 5672; ту писана књига 2234; приложена књига 2423; његове књиге 771, 4444; грађена крстионица 4672; 961.
Тривалија, 4429; в. Србија.
Тријебањ, в. св. Никола.
Три јерарха, храм у Петроварадинском шанцу 2798.
Трипко (Тривко), од с. Осретка 4389. — Види: Дукић Лазо, Лугоња.
Трифун (Тривун), св., мошти у Сарајеву 2440. — брат Вука Црнобарца, капетан у шанцу Цветкама 5371. — из Вакшанске вароши, сведок прилога 5686. — Види: Вујић, Јовановић, Лаковић.

Трифуновић Василије, јером. м. Врдника, његови крстови 3362, 3543.

Трн (?) 4359. — приватно имање у Самобору 5874.

Трнава, с. (округ Рудн.) 582, 1582; в. богородичини храмови, благовештење. — у окр. Ужичком 4319.

Трнов, град, били под њим Грци 25; 1372, 4929; в. св. Петар и Павле.

Трновска митрополија, приложена јој штака 5642. — **извод**, 1384.

Тројан, в. Гундулић.

Тројица, св., ман. негде у Босни 3009. — у с. Белеуши, обновљен 3993. — у Бистрици, саграђен 5519. — код Враце, ту писане књиге 937, 973, 974, 979. — у с. Вуковцу на Морачи, подигнут, разрушен, обновљен 3636. — у Горњој Каменици, сазидан 318. — код Москве, њено богатсво 5886. — у Мушутишту, разорен 2583. — под Овчаром, ту писана књига 4251; његова књига 3953; пренесене књиге из м. Јовање 2417. — у Палежу (Обреновцу) приложена јој књига 5983. — у Пећи, прокисао и оправљен 3267; в. патр. црква. — код Пљеваља, на реци Врхобрезници, подигнут 524; изгорео 4157; дигнуто звоно, а Турци га украли 4159; платно намет 1228; глобљен 1467; покривен 5501; поновљене ћелије 5519; штетовао од Турака 3368; ту писане књиге 490, 492, 497, 525, 526, 533, 865, 1037, 1249, 1361, 1404, 1405, 1425, 1436 до 1439, 1441 (в. Допуне), 1447, 1448, 1466, 1469, 5666; приложене књиге 794, 1473, 1999, 2156, 2705, 3731, 4273, 4447; његове књиге 2304, 2772, 2774, 2842, 2843, 2856, 2898, 3374, 4445, 4446; повезане књиге 2534 2537, 4040; продали књигу 4031; направљен ћивот 5622; био заложен па искупљен 5623; било заложено јеванђеље, па откупљено 2171; разно: 2676, 2995, 3483, 3673, 3919, 3986. — код м. Прасквице, подигнут 1775. — више с. Трпезе, приложена књига 1097; биће и 1155. — у Раси, **ту** писана књига 4299. — у Црној Гори (Ст. Србија) подигнут 5081. — Види: Варовитац, Јазак Нови, Орешковица, Пећка црква, Повеличка црква, Равна Река, Ресава, Русиница, Сопоћани, Спасова Вода, Стањевић, Тамна.

Тројицко Подворје, 1563.

Тројичанин Авакум, јером., његов крст 790. — **Аксентије**, јером. 3697. — **Арсеније**, родом Сарајлија 2858, 3029, 5818. — **Атанасије**, био на служби у Сарајеву 3210. — **Венијамин**, расодер 4632; можда исти без презимена 865; оба су тајном буквицом. — **Висарион**, донео књигу у ман. 2898; умро 3048. — **Гаврил**, инок, од Стефањ-Поља, писао књиге 1249, 1361, 1425, 1436, 1447, 1448, 1466, 1469, 5666. — **Григорије**, његова књига 2394; в. Григорије ђакон. — **Јефто**, јером. 4395. — **Симеон**, поп, оправио књигу ман. 2534, 2537.

Трокосић Дунца (?) гроб му 4854.

Троноша, р. и ман., храм ваведења, грађен на старом црквишту 602; поновљен 5916; ту писане књиге 694 до 696, 762, 3628, 4263, 4264; приложена књига 932; разно 3711, 4028, 4446, 4599, 4630.

Троношац Јосиф, писао књигу у м. Троноши 3628; обновио м. Рачу 3700, 3711.

Трохало, 424.

Трпеза, с. в. св. Тројица.

Трпен, в. Кацалинови.

Трстеник, 260.

Трстеничка црква, ту писана и приложена књига 4288.

Трт(иш)а, в. Бановић.

Трудел, с. 3382.

Трус, 284, 314, 608, 776, 857, 1166, 1235, 1401, 2322, 2619, 2638, 2749, 2754, 2756, 2782, 2783, 2865, 3095, 3120, 3121, 3295, 3380, 3389, 3605, 3798, 3853, 4056, 4309, 5228, 5375, 5418.

Трчитул, в. Симеон игум.

Тудмоћ... Радоња, градио гроб оцу 5965.

Тудор, граматик, писао књигу 4277. — Види: Мојшић Илија.

Тудора, ћи војводе Александра 668.

Туђкрај (Тугькрај), 260.

Тујковић, с. 2347, 2535.

Тујковић Иван, поп, купио књигу 4538.

— **Перо**, кнез Грбаљски, ктитор цркве у Пелинову 2347, 2348.

Тукелин син, в. Јанко.

Туман, ман., подигнуте ћелије 4045.

Тумановић Сима Милутинов, капетан, приложио читулу м. Савини 2805; 4716.

Тупковић Драгоје Јунотић, племенити Свибничанин, гроб му 4739.

Туревић Пеја, сведок продаје 340.

Турковци, с. 2630.

Турци (Измаилћани), заузели српске земље и била велика невоља од њих 182; њихово умножавање 427; узели Београд 406, 1942, 1946, 2728, 2761, 2778, 2785, 2786, 3627, 3634, 3913, 3926, 3918, 5314, 5334, 5405; пошли на Беч 2075, 2114, 2321, 5279; узели Будим 5174, изгубили га 5711; узели Видин, 5314, Габелу 5183 и Крф 5217; изгубили Габелу 2307, 5217 (и Крф); узели Кандију 5176; ишли на Малту 1399; узели Мореју 5181; узели Неготин (и убили Хајдук-Вељка) 3918; узели Ниш 2713, 2714, 2722, 2727, 2748, 2757, 5314; прешли Саву 5398; узели Скопље 177; узели Скадар 5576, Темишвар 571, Ужице 2722, 2727, 2748, 2757; Цариград 306; пленили Жеглигово и Овче Поље 413; попалили Срем и фрушкогорске манастире 2300, 5297, 5347, 5727; ратовали с Немцима, побеђивали и били побеђени 1934, 1952, 2300, 2305, 2307 до 2310, 2316, 2318, 2324, 2708, 2710, 2715, 3601—3603, 3607, 3645—3652, 3701, 3903, 5179, 5280, 5316, 5347, 5374; умирили се с њима 2068, 2069, 2791, 3904, 5290, 5318, 5325, 5349; ратовали с Русима, 2211, 2229, 2494, 2708, 2710, 2815, 3367, 3395, 3601—3603, 3607, 3645 до 3652, 5260, 5341, 5342, 5396, 5853, 5899; умирили се с њима 3430; ратовали с Млечанима 2094, 2250, 2276, 2289, 2290, 2472, 5264, 5265, 5345, 5346; с Пољацима 1064, 5343; с Персијом 2651, 2906; с Угрима 868, 1952, 4972; ратовали са Србима и освојили Србију 3627, 3825, 3903, 3912, 3913, 3926, 3937, 5378, 5421, 5422, 5506; умирили се са Србима 3952, 5525; ратовали с Црном Гором и околином 3108, 3119, 3321, 3324, 3326, 3344, 4076, 4087, 4154, 4155, 5261 – 5263, 5344, 5350, 5366; тукли се међу собом 3795, 3807; њихове међусобице у Београду 3520, и у Мачви 5415; робили Хришћане 2637; удавили Бућка Павићева из Куча у Б. Пољу 2552; посекли кнеза Симу и Драгића у Београду 3972, 5527.

Турска, 5387, 5392, 5396. — земља 2079.

Турчење Срба, 404.

Тутиц Драгослав, иначе **Никола**, са женом **Белом**, подигао храм св. Николе 60.

Туфегџија, в. Ђура.

Туфегџијски руфет 3376.

Туцак, в. Димитријевић Исаија, митроп.

Тушимља, с. и ман., храм св. Арханђела, попис земљишта 5719; приложена књига 5717; купио књиге 5719, 5722; 1686, 5742.

Тхлајкчатин (?) **Павле Томиш**, његова књига 4502.

Ћ.

Ћаја-паша, прелазио с везиром у Земун 5434. — погинуо на Чачку 3951, 3954, 5524.

Ћебеџија, в. Радојица.

Ћеврлић, в. Кучук Алија.

Ћелије, ман., у Ваљев. округу, храм св. Арханђела, изгорео 3601, 3650; пле- њене књиге и враћене 3571, 3601, 3661, 4448; његове књиге 3517, 3871. — **Ћелија**, у Пиперима, грађене зграде и др. 3999—4005; 3855. — Види: цркве.

Ћеловић, в. Матковић Петар.

Ћелош Ђорђе, касир кнеза Милоша, погинуо у Београду 5467.

Ћелушовац, с. 2625.

Ћепановић Петар, приложио књигу м. Добрићеву 5958.

Ћерамиџије, в. Осаћани.

Ћерана (Черана), в. Радашиновић.
Ћерчија Јокан, ктитор окова јеванђеља м. Вел. Ремете 2278.
Ћесар (кесар), Војихна(?) 118, в. Војихна, Угљеша, Хреља. — **ћесар**, в. цар аустријски.
Ћесарева, жена Хрељина 77.
Ћесарија, 3944; в. Немачка.
Ћефалија (кефалија, кепалија), в. Никола, Шајин.
Ћехаја Сопа-Оглан-паше дошао с војском у Мостар 3108; рањен на Црној Гори 3119. — пашин 1737. — патријархов в. Саватије влад.
Ћехотина, р. 3398; в. Техонија, Техотина.
Ћешуловац, с. 2625.
Ћипријан (Кипријан), игум. м. Ораховице 1407. — од м. Раковца 1867, 1868. — јером. м. Рилског, ктитор писања књиге 5682. — поп од с Леснова, вилајета Кратова, покалуђерио се у Рилу 5906. — монах, ктитор м. Слимничког 1302. — Види: Рачанин.
Ћипровац (Кипровац), 1505, 2154, 5642.
Ћира, в. Дануловић, Димитријевић, Хоповац.
Ћирјак (Кирјак) св., и Улита, капела м. Бешенова, поиписана 3528. — Види: м. Смиљковац.
Ћирјак, игум. м. Хиландара 38. — писао књигу м. Благовештењу (Овчар.) 1135. — писао књигу у м. Николье 1052. — писао књигу у м. Преображењу (Овч.) 1278. — иног, писао књигу у м. Рачи 1383; в. Рачанин; можда исти, преставио се у Београду 5684. — писао књигу у Хиландару (?) 3857. — даскал, његовим трудом пописано Благовештење (Рудн.) 921. — из Сретења 1300. — помен 1328. — **Јован**, из Кожана, платио икону 3156.
Ћирјаков Константин, ктитор књизи у м. Вировитицу 1327.
Ћирил (Кирил) **философ**, превео српску књигу 5135; 5589. — **Чудотворац**, ман. у Русији, одатле однесене књиге у м. Пирађу 1043.
Ћирил, патр. Цариградски 1234. — II патријарх Пећки 3175, 3178. — хаџи, влад. Будимски, умро 1772. — митроп. Дабробосански 3479. — јеп. Ловечки 1372. — митроп. Самоковски, био у Рилу 2453. — митроп. у Скопљу, Врањи и пр. узео књигу на читање 2451. — игум. м. Лесновског 1673; можда исти, проигум. 1898. — **Тетоец**, игум. Маркова м. (код Скопља) писао књигу 3847; можда исти 3793. — игум. м. Осоговског 1860. — проиг. м. Раванице 1944, 2066. — свештеноинок, писао књигу у жупи Саримешеву 5604. — јером. писао књигу у м. Хопову 2044. — јером., настојавао да се приложе књиге м. Беочину 2768—2770. — духов. м. Бешенова 2694. — поп, обновио књигу м. Дивши 2409. — хаџи (м. Ковина?) 1762. — јером м. Лесновског 56. — јеклис. м. Раванице 1716. — духов. у Сентандреји 2130. — старац м. Хопова, повезао књигу 1821. — параеклис. м. Хопова, поновио књигу 2057. — помен 2644. — Види: Андријашевић, Гомирац, Живковић, Калест, Морачанин, Никшић, Хлобучан, Хоповац.
Ћириловић Ђенадије, игум. м. Кувеждина 3876, 3960.
Ћорломан Милутин, 3473.
Ћубна (?) **Мара**, гроб јој 2969.
Ћук Никола, ктитор оправке м. Завале 2354.
Ћуковић Тодор, 3261.
Ћуповић, 4138.
Ћуприја, узели Немци 3645.
Ћуприлић, везир, његови ратови с Немцима 5283, 5285, 5287, 5304. — паша, заратио са принцином 5345. — био на Уруменлији (?) 5959. — **Ахмет паша**, везир у Травнику 3173. — **Нуман паша**, робио Црну Гору 5182. — **Оглу**, паша, обесио влад. Самоковског Симеона 2709. — **Осман паша**, поробио Црну Гору 2281, 5263.
Ћурчија, в. Војин, Вук, Вуча, Живан, Иван, Леонтије, Милета, Милош, Филип.
Ћурчијске калфе, из Сарајева приложиле јеванђеље св. Тројици (Плев.) 2171; сковале петихлебницу св. Арханђелу у

Сарајеву 4404; приложиле му кандило 2168.

Ћурчијски руфет, начинио барјак храму богород. успенија у Тарашу 3439.

Ћурчић Нићифор, архим., гроб му 4098.

Ћустендин, 4601.

Ћустенџе, 4601.

Ћуџа Смаил-ефендија, кадија Руднички 3412.

У.

Уб, в. Вазнесење.

Убава, помен 5806.

Убожац, ман., храм введења, у Анђеловој Топоници, зидан 1080; приложене књиге 548, 1080, 1420.

Угарак, писао гробни камен 4780.

Угарска (Угрија, Унгарија, Маџарска), 2282, 2960, 5590. — **земља, стране**, 212, 238, 240, 245, 418, 664, 1267, 1996, 2070, 4972, 5443, 5586; запустела, поробљена 654, 894, 2015.

Угарчић, в. Рајаковић Остоја.

Угљеша, деспот, с братом краљем Вукашином, погинуо на Марици 4944, 5143, 5623. — ћесар, умро му син 203. — Види: Деспотовић, Ненадић.

Угљешевић Андрија, поп, поклоњена му књига 3615.

Угреш, град 903.

Угри (Маџари) ратовали с Турцима 312, 849, 851, 894, 930, 967, 1787, 1964; побунили се против Немаца 1691, 2123, 2147, 2224; разбили их Срби 5319; в. Куруци; 1824, 1952, 2016, 2227.

Угрин, ктитор м. Орешича 1653.

Угровлахија, 812, 1102, 1103.

Угровлахијска земља, 390, 398, 411, 539, 540, 752, 1077, 1102, 1103, 1333, 1433, 5599.

Ужице, узели Немци 2722, 5373; опсађено 3830; узели Срби 3911; 964, 2706, 3407, 3483, 3587, 3682, 3767, 5371, 5374.

Ужичка митрополија, 3711. — **нахија**, 3251, 3993, 4007, 4016. — **планине**, 4016.

Узунче, 4601.

Узун-Хасан, побеђен од ц. Мехмеда 5573.

Укаландов (?) 4623.

Украјина, 2821.

Укрина, р. 1193.

Уљана, помен 551.

Умиљенковић, в. Мелентије митроп.

Умрак (?) ман., храм Јована Богослова, његова књига 1169.

Уна, р. 1002, 4464.

Унац, р. 4464.

Унијати, истерани из Марче 3093.

Унковић Митар, арамбаша, ктитор оправке м. Завале 2354.

Унча сребра, 4543.

Урикар, в. Јурашко Григорије.

Урош I, Стефан краљ, Симеон монах, син Ст. Првовенчаног 17, 20, 22, 23, 27, 39, 46; писана му књига (житије св. Саве и св. Симеона) 4931—4933; умро 5016; лик му 5078, 5079; обретеније моштију слика 5080. — Урош II, в. Милутин. — Урош III, в. Дечански Стефан. — Урош IV, в. Душан. — **Урош**, млади краљ, доцније цар 60, 69, 84, 92, 97, 103, 109, 113, 114, 116, 122, 136, 137, 200, 4943, 5589; умро 4944, 5005, 5022, 5142; лик му 5112, 5113; његов манастир 2000; писао му житије патр. Пајсеј 4310; пренесен из Неродимље у Јазак 2151. — *Стефан*, монах, син краља Драгутина, умро 5018.

Урошевић Милош, из Земуна 5445.

Урошиц, син Стефанов, лик му 5086.

Уруменли-беглер-бег, в. Ахмет паша.

Уруменли валиси, 2600.

Уруменлија, 2758; куга 3941, 5507 5532, 5651, 5959.

Уруп, 5714.

Урушчик, 3394; в. Рушчук.

Ускоци, тукли се с Турцима на Лопатама 3715; поробљени 4076; тукли се с Колашинцима 4574.

Устабаша, рибарског руфета в. Димитар.

Устиколина, ту писана књига 1369.
Утеха, попадија, помен 35.
Утехов брат, Ђорђе, умро 137.
Утешенов Ратко, унук Андрушка Љубојевића, синовац Градетина Љубојевића, писао гробни камен 4902.
Утоловић Стојан, гроб му 4736.
Ухћвар, 1781.
Учитељ, в. Илић Никола, Јаковљевић Илија, Марковић Живко, Манојловић Јован, Михаил. Нифон, Суворов Максим; в. даскал, магистер.
Учукало Гавро, 2870.

Ф.

Фат, 5452.
Фацир Ахмет паша, ишао у Беч да честита цару ступање на престо 5478.
Фармак, в. Рафаил игум.
Федварија Никола, обрштер у Коморану 2073.
Фелдмаршал, в. Валес, Јевђеније, Лаудон.
Фелићанин Крста, обновио књигу 4491.
Фемија, монахиња **Марија**, помен 2243.
Фенек, ман., храм св. Петке, постављен темељ цркви 5408; ту писане књиге 635, 706, 3196, 3637, 4978; приложен крст 3473; приложен ћивот 3388; разно: 942, 3061, 3685, 3959, 4532, 4984, 5409, 5901.
Феодор (Теодор), в. Ивановић, Вишњевски.
Фердинанд, цар Аустријски ступио на престо 5478. — **Карл, Јосиф**, ерцхерцог, долазио у Земун 5443.
Ферентије, отац Димитрија Чревара 3083.
Филарет, јером., послао књигу из Св. Горе у м. Милешеву 1423. — јеклис. м. Рилског 5747.
Филендарац, в. Хиландарац.
Филибе, потопљено 2238; 4601.
Филимон, проиг. м. Раванице 1637. — игум. м. Ћелија, постриженик м. Тамне 3871; исплатио заложене књиге 4448. — игум. м. Хиландара 1226, 1275, 1345. — писао књигу 424.
Филип, патр. Пећки 822. — влад. Скопски, добио на поклон књигу 1515. — владика, умро у Београду 1747. — игум. м. Бођана био у Јегру 2635. — игум. м. Милешеве 777. — проиг. м. Раванице 2066, 2154. — игум. м. Хиландара 446; други 1073, 1233. — и *Јован* и *Јаћим*, ђаци, писали књигу 465. — граматик, писао књигу у с. Ханцп 1840. — запопио се у Грачаници 783. — приложио књигу м. Житомислићу 1071. — јером. м. Ковиља (у Ст. Влаху) 3376. — јереј Љубишки, дошао у с. Богошевце 5850. — јереј, запопио се у Нишу 3148. — поп м. Раванице 1944. — поп, са сином попом **Николом**, обновио храм успенија богородичина у Сељанима 4138. — јеклис. м. св. Тројице (Плев.) 1361. — ћурчија, приложио књигу м. св. Тројици (Плев.) 1473. — запопио се 1626, 1628. — поп, умрла му попадија 3549. — помен 1535. — Види: Андрејевић, Обућина, Пантелић, Радуловић.
Филипов Александар, цар, 224. — **Рајко**, приложник 512.
Филиповић Раде, умро 2662. — **Симеон**, еп. Хрватски, умро у Копрајници 2862. — **Симеон**, помен 2798.
Филон, јеврејин 224.
Филотеј, митроп. 4619. — митроп. Београдски 351. — митроп. Лимски, наредио да се пише књига 278. — митроп. Самоковски, ктитор пописа м. Рила 3664. — еп. Солунац 2888. — митроп. Херцеговски, Захумски и Херцеговски, осветио антимис 2875; 2559, 2897, 2927, 3399; умро у Житомислићу 3004—3006. — игум. св. Ђорђа (Добриловине?) купио у Довољи јеванђеље и приложио ман. 2172; можда исти, проигум., сведок продаје 2369; можда исти, утопио се у Тари 2580. — игум. м. Таре 2216. — јером. м. Бођана 2362. — кал. м.

Добриловине, сведок продаје 2369; биће исти био на путу 2238. — дух. м. Дубочице 3028. — од Маркова ман. 4331. — дух. м. Мораче 2837. — умро у Острогу 2848. — јером., приложник Сарајев. цркве 1757. — јером. донео књигу у м. Сленче 2956. — оклеветао попа Стојана 3772. — 2869. — Види: Вујовић, Владисављевић, Добриловац (можда исти са игум. Ф.), Отиловић, Стефановић.

Фиљко, из Ђуревца, јемац 2625.

Флајшмаркт (у Бечу) 3599.

Фојит, ђерерал, дошао у Земун 5487.

Фока, мучитељ 3776.

Форинта, 1523, 1950, 2041, 2052, 2106, 2167, 2206, 2208, 2246, 2340, 2377, 2384, 2408, 2638, 2645, 2746, 2769, 3007, 3045, 3054, 3063, 3107, 3142, 3162, 3334, 3613, 3934, 4256, 5418, 5419, 5476, 5845, 5861.

Фоча, 4064, 4123, 4124, 4125, 4594, 5519, 5933.

Фочић Мехмед, ага, дахија, посекао Илију Бирчанина 3814; насиља 3908; посечен 3875. — Види: Мијатовић Симо.

Фрад, в. Вита.

Франц, Францишко, I од Лотринга, цар Аустријски, муж Марије Терезије, 2960, 3000, 3024, 3036, 3059, 3066, 3131, 3137, 3138, 3155, 3191, 3214, 3241, 3254, 3257, 3258, 3384, умро 3257. — II, цар Аустријски, 3638, 3639, 3668, 3800, 3848, 3876, 3956, 3960, 5385, 5426, 5435, 5436.

Французи, тукли се с Немцима 2628, 3654, 5423; посекли свога краља и краљицу 3676, 5406; овладали Дубровником 3882.

Фридрих II, краљ Пруски, дошао у Беч 5425, у Будим 5426.

Фрушић Андреј, из Дивоша, ктитор пописа м. Шишатовца 3694. — **Марија**, гроб јој 3892.

Фрушка Гора, 556, 612, 650, 677, 680, 848, 1281, 1430, 1431, 1616, 1620, 1957, 2025, 2034, 2101—2104, 2141, 2142, 2223, 2299, 2428, 2447, 2496, 2532, 2672, 2776, 2780, 2864, 2996, 3038, 3222, 3224, 3240, 3243, 3257, 3373, 3478, 3507, 3685, 4302, 4557, 4570, 5289, 5306, 5347, 5861.

Фрушкогорац Мојсеј, 3030.

Фудвар, с. ту писане књиге 5051, 5054.

Фунта, 5491.

Футог, 2770, 3027, 3107, 5299.

Х.

Хазнадар (?) в. Мурат-бег.

Хајван Мехмед-паша, везир, примио Београд 2786.

Хајдаревић Живан — Живко, Бајац, Црногорац, јереј, прота Карловачки, обновио књигу м. Хопову 2197; обновио књиге у Карловцима 2222, 2223; са сином **Ђорђем** приложио књигу и петрахиљ м. Бођанима 2332, 2333; приложио синодик у Пећ 2497; приложио књигу м. Крушедолу 2890; приложио петихлебницу Горњој Карловачкој Цркви 2644; купио књиге 2106, 2998; повезао књигу 5756.

Хајдар-паша, дошао у Босну и глобио Сарајево 5256.

Хајстер, ђенерал, победио Куруце 2146.

Халил-паша, разбио Скопље и Качаник, и поробио Скопску нахију 5708.

Халмаћ, 3072.

Халмаћски диштрикт, 3072.

Хамид, цар, в. Абдул-Хамид.

Ханца, с. ту писана књига 1840.

Хапса, 4601.

Харвати, 961.

Харитон, црноризац, писао књигу у Москви 633. — монах, в. Хреља.

Харманлија, 4601.

Харнаут-паша, в. Бушатлија Махмуд паша.

Хартофилак, приложио књигу Првој Јустинијани 4408.

Хас, 2720, 3802; одметнуо се, и **Хашани**, похарали Бихор 5913.

Хасан (Асан) **алај-бег**, 2001. — **ага**, капиџи френк, дошао из Цариграда и глобио Сарајлије 5255. — **бег**, син Алибегов 3822. — **паша**, погинуо на Купи под Сиском са много Турака 849, 854. — **паша**, в. Клобучарић. — **спахија** 3234. — **спахија** из Ужица 3407 (претходни?). — **бег**, в. Соколовић.

Хасанчиковић хаџи Мустафа, спахија с. Бушинаца, хтео да отме земљу од м. Вољавче 3412.

Хас-Мурат, баша Романијски, пао на Еуфрату 5573.

Хателевић Богдан (?) слуга Радича војводе, гроб му 4835.

Хаџар, с. ту писана књига и приложена там. цркви св. Ђорђу 5663.

Хаџи-Дамјановић Ђорђе, обновио књигу 4141.

Хаџи-Дмитровица Милица, из Сарајева, приложила књигу м. Добрићеву 5887.

Хаџи-Јаниница Крунија, из Београда, ктитор пописа препрате м. Хопова 4990.

Хаџи-Лавић, в. Поповић Вићентије.

Хаџи-Манојловић Лазар, приложио Сарајев. цркви дискос, звездицу и чашу 3578, 3580, 3582.

Хаџи-Николиница, в. Јованка.

Хаџић Стјепо, приложник Сарајев. цркве 1757.

Хашеј паша (?) 614.

Хвал, крстјанин, писао књигу 211.

Хвилотије, в. Вилотије.

Хвостанска Студеница, 658; cf. Студеница у Хвосну.

Хелфран, ђенерал, барон, команд. Петроварадински 2974.

Херак, гроб му 4874 (4883). — **умро** 4605. — Види: Радонић.

Хераковић Радосав, гроб му 4864.

Херсон, 3891.

Херцег баварски, узео Босну 5312. — од Насау, дошао у Земун 5458. — **Савој** в. Јевђеније. — од Св. Саве, в. Стефан (Стипан). — Види: Хрвоје.

Херцеговац Спиридон, писао књигу у м. Гомирју 1509. — Види: Лазаревић Пејо 4419.

Херцеговина (в. Захумија), 621, 794, 956, 1173, 1228, 1362, 1404, 1436, 1447, 1448, 1466, 1473, 1573, 1723, 1749, 1801, 1999, 2020, 2131, 2519, 2555, 2810, 2814, 2852, 3165, 3216, 3285, 3364, 3398, 3452, 3941, 3988, 4054, 4087, 4102, 4108, 4110, 4111, 4117—4119, 4121, 4123, 4124, 4138, 4142, 4155, 4162, 5512, 5517, 5532, 5679, 5742, 5777, 5824, 5886.

Херцегова земља, 453.

Херцеговска област, 1030. — **земља**, 2015.

Хиландар, ман., храм ваведења, подигнут од св. Симеона и св. Саве, па из темеља сазидан од краља Милутина 29, 3808; направљена врата на другој препрати 1338; поновљена игумнарија 1484; сграђена трапезарија 30, дописана 31, 1106; поправљена 32, 33; гореле ћелије 2414, 2415; направљена певница 1888; саграђена цистерна 1792; ту преведене и писане књиге 59, 64, 67, 109, 156, 214, 219, 220, 241, 315, 410, 446, 801, 1112, 1194, 1236, 1248, 1339, 1345, 1373, 1570, 1651, 1841, 1937, 1956, 3213, 3470, 3500, 3501, 3846, 3857, 3958, 4228, 4229, 4232, 4246, 4247, 4250, 4933, 4953, 4962; за њ писане књиге 38, 78; приложено му оковано јеванђеље 1584; приложене му књиге 124, 416, 483, 551, 578, 586, 624, 846, 905, 906, 908, 918, 924, 925, 989, 1081, 1557, 1599, 1729, 2174, 2579, 2620, 3297, 3890, 4179, 4453—4456; предат му основни хрисовуљ ман. Лесновског 75; приложена завеса царских двери 197; принесена му књига и новци из Лехије од паметотворенија 1049; његове књиге 68, 400, 1073, 1164, 1267, 1442, 1602, 1692, 4449—4452; разно: 20. 416, 551, 586, 1039, 1114, 1152, 1162, 1369, 1562, 1620, 1749, 1776, 1823, 1850, 1851, 1869, 3730, 4515, 4584, 4612, 5000, 5588.

Хиландарац (Филиндарац) **Данил**, писао књигу 3728 (в. Данил, проигум.). — **Ђерасим**, писана му књига у Св. Гори 2465 (в. Ђерасим, поп Хиландарски). — **Јеврем**, проиг., писао књигу у Печују 2055. — **Јевтимије**, даскал, био у Сретењу 1300. — **Јосиф**, поклонио

књигу 3788. — **Макарије,** дошао у Коморан 1690. — **Методије,** хаџи, јером. приложио књигу м. Грабовцу 4328. — **Мисаил,** јером. Дуге, дошао у м. Морачу 4077; 4079. — **Михаил,** јером., долазио у ман. св. ц. Уроша 2000. — **Партеније,** 3747.

Хлап, 4202. — Види: Никола.

Хлапац, поставио гробни камен Божићку Бановићу 4737.

Хлапен, таст краља Марка 189.

Хлаповић Аврамије, кујунџија, ковао дарохранилницу 1047; биће и петохлебницу 1046.

Хлапоје, један од дванаесторице јамачно стројника цркве Босанске 178.

Хлебар, в. Цветко.

Хлубочан Ћирил, од Молдовлахијске земље, писао књиге у м. Зографу 1326, 1329.

Хльм..., в. Хум...

Хобер, стена, подигнут крст 1537.

Ходо паша, ударио на Куче 2724.

Ходош, ман. 2539, 2849.

Холмиц, 3787.

Хомоље, 5371.

Хоповац Анеиѳеі (?) повезао књигу у Коморану 1930. — **Јевсевије,** наредио да се пише књига у Св. Ани 1650. — **Максим,** долазио у Ресаву 2663. — **Сава,** проигум. (Житомислићки?) његова чаша 4703. — **Сава,** дошао у Коморан 947. — **Спиридон,** писао књигу у м. Фенеку 3196. — **Теофан,** мних, дата му књига 1894. — **Ћира,** Ћирил, јером., приложио књигу Сарајев. цркви 1993; 1930, 2037.

Хопово, ман., храм св. Николе, ту почивају мошти св. Теодора Тирона, подигнут 724, 4570; пописан олтар и труло 509; пописано 4985; пописана препрата 4990; изгорео 1895; ту писане књиге 509, 584, 605, 634, 993, 1051, 1114, 1176, 1234, 1257, 1281, 1707, 4240; приложен трићер 3085; окован крст 1505; окована јеванђеља 1213, 1583; послате му књиге из Св. Горе 1426, 1502, 1503; скована петохлебница 1593; приложене књиге 1550, 2300, 2573; његове књиге 1878, 2044, 2057, 2196; обновљена књига 2197; разно: 956, 1642, 1821, 1926, 2505, 2863, 3343, 4462, 4463, 4241, 4979, 5378.

Хоповски, в. Обрадовић Доситије.

Хора Злетовска, 56, 75.

Хорманија, в. Романија гора.

Хор.ћ, гроб му 4750.

Хотин, град 714, 5343.

Хотин, в. Богосалић.

Хофрат, в. Пидол.

Хоча Заградска, ту храм св. Николе 4397, в. Фоча.

Хочанин Јован, златар, ктитор св. Тројице (Плев.), слика му 841.

Храбрен Ђура, спахија, приложио кадионицу (м. Житомислићу?) 1307. — **Милисав,** спахија, ктитор м. Житомислића, лик му 987; 1309. — **Радивој,** спахија, приложио књигу м. Житомислићу 1309. — **Радоје,** војвода, сазидао храм св. Николе на Трпјебњу 473; лик му 474. — **Радосав,** војвода гроб му 397. — Види: Аврамовић Стефан.

Хразград, 907, 908.

Храна, в. Дибижив, Миољушт (?).

Храсница, с. 2144.

Храсно, освојио Али-паша Сточевић Ризванбеговић 4069.

Хрател, болест људска 4127.

Хрват Никола, од с. Сопота, његова књига 4540.

Хрвати, 1467; в. Харвати.

Хрватска, 3935; (Хорватија) узели Немци 5281.

Хрвимир (?) в. Јован.

Хрвоје, херцег Сплетски и кнез од Доњих Крајева, писана му књига 211.

Хрелово, 2747, 2748.

Хрел...., гроб му 4796.

Хреља, протосеваст, монах Харитон, сазидао м. Рилски и пирг 62, 3664; *Драговоља,* ћесар, гроб му 77.

Хреов Иван, купио књигу 5646.

Хрисант, игум. Маркова ман. код Скопља 3759. — јером. (м. Крушедола?) 2582. — (Рисанд) јером. помен 2390.

Христа, в. Ивалић, Липљанин; в. *Христо.*

Христивоје, в. Антонијевић.

Христић Манојло, жит. Пећиначки, ктитор ћивота св. ц. Уроша 3361.

Христифор, в. Христофор.

Христо, граматик, писао књигу у м. Бошави 2836. — ђак од Призрена, долазио у Грачаницу 3111. — свадба му 1058. — Види: Братулевић, Вукосав поп, Рафаиловић.

Христово, ђак, 2807.

Христодул, монах, писао књигу у м. Хиландару 446.

Христопољ, 89.

Христофор (Христифор, Рстовор), митроп. Босански 1640, 1757. — влад. Бачки, његова књига 2249; 2223. — еписк. (Пловдивски) 5663. — архим. м. Дечана, поклонио књигу 88; можда исти, игуман, 1498. — игум. м. Бешенова 1529. — игум. Осовички 999. — игум. м. Слепча 2956. — егзарх, био у Баји 2086. — јером., писао књигу (у м. Беочину?) 4308. — сковао звездицу за м. Гомионицу 2405. — јереј, био у Грачаници 3211, 3212. — јером. м. Житомислића 2887, 2904; биће исти, био у Сарајеву 5824. — монах, пренео цара Уроша из Неродимља у Јазак 2151. — јером. м. Крушедола 3265. — духов. м. Озрена 984. — духов. м. св. Павла 1584. — (из Раче?) радио антимис 1217. — син војводе Милана Обреновића 3976. — даскал, Радашинов син 5734. — Види: Борковић, Малетић, Пивљанин, Рачанин, Студеничанин.

Хрмањ (Рмањ), ман., храм св. Николе, на реци Уни, покривен кликом 1109; патосан 1243; ту писане књиге 1108, 1244; украшена два крста 1245; приложена књига 1002; његове књиге 4464, 4565; 4589; скован ћивот 1027; његове утвари: икона богородичина, ћивот, путир, кадионица 4957—4960.

Хрмн, в. Иванов...

Хрмњац Теодосије, кал. м. Гомионице 3964.

Хтетово, в. Тетово.

Хужет, 602.

Хумак, помен 4486.

Хумковић Тадеј и **Радул,** приложили књигу Сарајев. цркви 1459. — из Сарајева, приложио књигу св. чудотворцу Христову (Николи?) 4486. — општежителни дом у Сарајеву, његова књига 1865.

Хумски вели кнез, в. Петар.

Хумци, убили човека на вери 3306.

Хусари. 250.

Хусејин-бег, субаша Црвенобрешки 1767. — капетан, ишао с војском на Пећ и разбијен 4081; побегао у Немачку 4126. — **Тајинци,** сведок разграничења имања м. Вољавче 3412.

Хутово, кула, изгубили је Турци 5210.

Хухла, 1814.

Ц.

Цамблак Григорије, патријарх Руски, умро 4951.

Цар, српски в. Душан, Урош. — **бугарски,** в. Иваил, Јован Александар, Константин Асен, Михаил, Срацимир. — **грчки,** в. Андроник, Калојан, Комнен Алексије, Константин Велики, Константин Бели, Манунл, Палеолог Михаил. — **немачки** (аустријски), в. Јосиф, Карло, Карполуш, Леополд, Франц, Францишко. — **римски,** в. Андријан, Диоклицијан, Каракала, Комод, Максимијан, Север. — **руски,** дошао у турску земљу до Видина 3237; в. Алексијевић Јован, Алексијевић Петар Велики, Васиљевић Иван, Ивановић Феодор, Михаил, Михаиловић Алексије, Павловић Александар, Павловић Николај. — **турски,** дошао на Сенту 2913; — свадио се с благочестивим царем 3237; — заратио се с ћесарем 5178; — побегао у Темишвар 5288; — умирио се с Немцима 5259; — умирио се с дуждем 5234; — побио јаничаре и обалио башалуке 5513; — в. Абдух-Хамид (Едије), Абдул-Меџид, Ахмет, Бајазит, Ибра-

хим, Махмуд, Мехмед, Мурат, Мустафа, Омар, Орхап, Осман, Селим, Сулејман.

Царацово, с. 1130.

Царев Лаз, 5350.

Царева Ћуприја, у Сарајеву, обаљена од поводња 3643.

Царевна, в. Алексијевна Софија.

Цариград (Византија, Константин град, Константинопољ, Нови Рим, Стамбол), узет од Латина 4933; узели га Турци 306, 307, 5158, 5169, 5194; била буна 2600, 5776; била куга 5507; био велики трус 3295; разно: 52, 262, 328, 350, 462, 494, 664, 814, 1012, 1021, 1132, 1153, 1234, 1312, 1336, 1435, 1436, 1895, 2015, 2079, 2211, 3023, 3052, 3652, 3724, 3759, 4081, 4087, 4108, 4113, 4115, 4138, 4950, 4992, 5255, 5478, 5479, 5518, 5532, 5596, 5653.

Цариградски конаци, 4601.

Царина, више Дубровника, изгубили је Турци 5210.

Царица, српска, в. Јелена. — **грчка**, в. Јелена, Марија. — **немачка** (аустрија), в. Каролина Аугуста, Марија Терезија. — **руска**, в. Екатарина, Јовановна Ана, Марија, Петровна Јелисавета.

Царство бугарско, 18.

Цванцика, 3941, 5509.

Цвеја, поп (из Београда?), 1283.

Цвејитка (!) в. Никлев.

Цвејић Маринко, „гулупђија“ из Новог Сада 3155. — **Нестор**, поклоњена му књига 5841.

Цвета, гроб јој 3995.

Цветан, в. Косировић.

Цветановци, с. подигнута црква 3945.

Цветке, шанац 5371.

Цветко, презвитер од села Годијева, писао књигу у Никољ-Пазару 618. — из Подине, јеман 2625. — поп од с. Корише, дошао у Призрен 781; биће исти пописао књиге у Призрену 832, 833; биће исти, приложио књигу митрополији Призренској 4423; биће исти 5629. — хлебар, настојавао писање икона м. Трескавцу 1543, 5672. — гроб му 4826. — помен 2602, 2689, (поп) 4378, 5708. — Види: Вукављанин, Вуковић, Јован.

Цветков син, в. Димитрије.

Цветковић Арсеније (златар), од Белог Поља, сковао ћивот 5757. — **Исак**, даровао књигу 2685. — **Сава**, јепитроп цркве Земунске 5385.

Цвија, помен 4489. — Види: Зец.

Цвијета, попадија, умрла 3642.

Цвијетин, в. Јовановић.

Цвијетко, в. Драгишић.

Цвијо, поп Вакшански, сведок прилога 5686.

Цвита, ктитор крста 1842.

Цекин, 1788, 2139, 2243, 2348, 2354, 2536, 2646, 3070, 3246, 3293, 3524, 4470, 5810.

Цеклин, 2389.

Цене: *жита* (пшеница, кукуруз, овас, просо, раж, хелда, смеса): 594, 698, 940, 967, 2758, 3778, 3781, 3794, 3805, 3806, 3941, 3975, 3988, 3992, 4136, 4138, 4598, 5502, 5509, 5512, 5519, 5535, 5625, 5710, 5712, 5920; *хране* (масла, сира, лоја, меда, меса, соли, купуса, брашна, зејтина, кромпира, лука, граха, репе, хлеба, пиринча): 2758, 3792, 3805, 3830, 3843, 3911, 3974, 3975, 5509, 5710, 5712; *пића* (вина, ракије): 940, 967, 2758, 3792, 3794, 5476, 5512, 5710, 5712, 5845; *воћа* (јабука): 5712; *сена:* 3806, 3974, 4088, 5418, 5502; *сламе:* 3974; *дрва:* 3618; *воска:* 5710, 5712; *стоке* (во, коњ, ован): 940, 967, 2758, 3794, 4088.

цена књиге: 88, 349, 490, 502, 585, 729, 814, 934, 1004, 1020, 1054, 1072, 1075, 1122, 1123, 1175, 1176, 1240, 1258, 1268, 1272, 1301, 1312, 1328, 1425, 1429, 1460, 1508, 1523, 1552, 1556, 1561, 1586, 1591, 1595, 1596, 1666, 1788, 1796, 1802, 1812, 1823, 1851, 1950, 1953, 1978, 2041, 2052, 2106, 2127, 2139, 2148, 2164, 2206, 2219, 2246, 2247, 2340, 2377, 2380, 2384, 2408, 2423, 2519, 2536, 2606, 2631, 2632, 2645, 2646, 2650, 2682, 2687, 2746, 2768, 2769, 2770, 2779, 2824, 2825, 2839, 2885, 2918, 2939, 2973, 2998, 3043, 3045, 3062, 3063, 3107, 3142, 3162, 3166, 3203, 3207, 3334, 3524, 3613, 3711, 3773, 3934, 4031, 4095, 4274, 4337, 4387, 4398, 4400, 4442, 4481, 4484, 4538, 4542, 4543, 4563, 5608, 5611, 5665, 5677, 5686, 5694, 5714, 5722

5729, 5732, 5784, 5830, 5848, 5861, 5900, 5902, 5903. 5918, 5922, 5953, 5961, 5981; *оправци књиге:* 2208, 2834, 3026, 3695, 4492, 5869, 5891; *цена књизи и моштима:* 2440; *цена окова књиге:* 1746, 2606, 2607.

цена црквеним утварима: кандилу 3070, крсту 45, 372, 1212; купи 2369; панагији 4493, 4698; петихлебници 1831; петрахиљу 5951.

цена икони: 2243, 5860.

цене црквеним требама (псалтиру, литурђији, параклису, парусији итд.): 4256, 4592, 4600.

цена попов. хиротонији: 2005.

цена покрова часне трпезе: 3919.

цена грађевинама: 1387, 1813, 1814, 1905, 3293.

цена певници: 4654.

цена звону: 3293.

цена учењу: 3054, 3509.

цена бурунтији и иламу: 3699, 4138.

цена робу: 940, 1876.

цена крви: 1088.

Ценејевић Илија, свешт. 5797.

Цента 5491.

Цер, план. 561, 661, 741, 742, 756, 808, 1200. — међа м. Вољавче 3412.

Цесар, в. цар.

Цесарија, 3773; в. Аустрија, Немачка.

Цетин, узели Немци 3602.

Цетина, 4589.

Цетиње, место и ман., храм рождаства богородичина, ту штампане књиге 383, 386; приложене књиге из Москве 3042; потопљен 5229; поробљен и попаљен од Турака 5231, 5264, 5337, 5532; дошли Латини 5336; 969, 980, 1909, 1911, 1936, 1970, 2059, 2138, 3750, 4469, 4470, 4472, 4473, 4475, 5336, 5337, 5353, 5531.

Цетињска митрополија, 353, 1790.

Цетињац Гаврил, игум. м. Прасквице, оковао јеванђеље 4503.

Цетковић Дмитар, умро у Сарајеву 2959.

Цијетко, в. Лазаревић.

Цијић Лазар, сведок на суду 3767.

Циковац Јован, парох Лежимирски, ктитор пописа м. Шишатовца 3667, 3668.

Цикуша Михаил, парох Вел. Радинаца 3815.

Цинцари, из Охрида, зидали м. Вољавчу 3720.

Цинцар-Јанко, в. Поповић.

Цол, 5486.

Цона, в. Манов. — госпођа, ж. хаџи Јаћима, долазила у Рилски ман. 5773.

Цоца Улинов (=у Липову?), поп, приложена му књига 5608.

Црвени Брег, с. 1072, 2688, 2689, 4396; в. св. Никола.

Цремтишта, земља м. Мораче 1325.

Цреп, син Нинојa Луповчића, гроб његов и оца му 4878. — Види: Влаховић.

Црква Босанска 211.

Цркве, расуте, разорене, запустеле 479, 664, 868, 894, 905, 916, 1722, 1917, 3326, 5150, 5378, 5590; допуштено да се граде 5519.

Цркве, манастири, ћелије, скитови, в.: **Ана**, **Ана** и **Јаћим**, **Андрија** Првозвани, Антоније, Арханђел Михаил, Ариље, Атанасије; **Бања**, **Бањска**, у Баху, Бездин, Бела, Бела црква, Београдска црква, Беочин, Бешеново, Бистрица, Бјелашница, Благовештење, Блишкова, Бобошевски м., Боговађа, Богородичини храмови: благовештење, ваведење, рождаство, успеније, покров; Богослов Јован, Бођани, Бошава, Брадача, у Бранковини, Брчеле, Буковица, Буково; **Воздвижење крста**, Вазнесење, Вакшанска црква, Варвара, Варламовац, Варовитац, Васкрсење, Велика Ремета, у Великој Плани, Ветски м., Вича, Витовница, Влаткова црква, Возућа, Војловица, Војсиловица, Вољавча, Враништица, Вранова Глава, Врањина, Враћевшница, Врачанац, Врачеви, Врдник, Врело, Вручица, Вувац, Вујан; **Гецки** ман., Глоборичка ћелија, Гомирје, Горњак, у Горобиљу, Грабовац, Градац, Градешница, у Грађанима, Грачаница, Гргетек, Григоријат, Грнчарица, Грубишничка црква; **Дамјан** в. Козма, Девич, Дечани, Дивша, Димитрије, Дионисијат, Добриловина, Добриња, Добрићево, Доброселичка црква,

Добрун, Довоља, Докмир, Донски ман., Драговић, Дреновац, Дреновица, Дрехач в. Заступ, Дубочица, Дуга, Дужи, Дуљево; Ђорђе, Ђурђеви Ступови, Ђурицка црква; Железник, Житомислић, Жича, Жупа; у Забрђу, Завала, Заступ, Златоуст. ћ., Зограф; Илија, Илијавски ман., Илијина црква, Иловица; у Јабучју, Јазак, Јаков и Петар, Јаковштица, Јаћим и Ана, Јашуњски ман., Јегарска црква, Јелисеј, у Јеловику, Јесфигмен, Јован Крститељ, Јовања, Јошаница; Калинић, Каменица, Каона, Карловачка Горња и Карловачка Средња црква, Каталоја, Климентица, Ковиљ (у Бачкој и у Ст. Влаху), Ковин, Козма и Дамјан, Козарски ман., Комговина, Коморанска црква, Конорња, Кораћева црква, Коришки ман., Коспјерево, Косорићка црква, Костајничка капела, Крапино, Крка, Крупа, Крушедол, у Крчмарима, Ксенох, Ксиропотам, Кувеждин, Куманица, Курилски ман.; Лазар, Ластва, Лахча, Лашча, Лепавина, Лесново, Липље, Ломница, Лука, Луково; Љубостиња;

Мала Ремета, Маржић (Ораховица), Марков ман., Марча, Месић, Милешева, Моклишта, Молдавица, Морача, Морачац, Моштаница, Мркшина црква, Мученици; Невски ман., у Неготину, Неродимља, Никола, Никоља, Никољска ћ., Нова Винча, Новаци, Нићајска црква;

Његушка црква; Обеда, Обровин, Озрен, Онуфрије, Ораховица, Орешић, Орешковица, Осовица, Осогов, Острог; Павле, Пакра, Пакрачка црква, Пандократор, Пантелејмон, Папраћа, Параскева, Патрош, у Пауни, Петар и Павле, Петрове веригe, Петар Атонски, Петар Коришки, Петка, Петковица, Петница, Пећка вел. црква, Пива, Пирг, Плешн...., у Плушцу, Повеличка црква, у Подима, Подластва, Подмахински ман., Покров богородичин, Полошко, Поља, Поток, Прасквица, Преображење, Прибина Глава, Продром, Прокопије, Пролећа, Прохор Пчински, Пустиња, Пшински ман.; Раваница, Равна Река, Рајиновац, Раковац, Раковица, Рача, Режевић, Реметица, Ресава, Рибница, Рилски ман., Роман, Рујански ман., Руновића црква, Руснница;

Сава пустињежитељ, Сава и Симеон, Савина, Сакулска црква, Сарандапор, Севолничка црква, Симеон св., Скрбатно, Скробачанска црква, Сланци, Сленче, Смедеревски ман., Смиљковац, Смирска ћелија, Соколац, у Солуну, Сопотски ман., Сопоћани, Сосницки ман., Спас, Спасова вода, Спиридон, Сретење, Ставропигијални ман., Стањевићи, Стефан, у Стопарима, Студеница, Ступје, Сувимовски ман., Суводолски ман., Сутиска, Сухи Илијак, Сучевица; Тамна, Тара, Темишварска црква, Теодори, Теодор Тирон, Тома, Требиње, на Трјебњу, Три јерарха, Тројица, Тројицко подворје, Тропоша, Трстеничка црква, Туман, Тушимља; Ћелије, Ћирјак и Улита, Ћирил Чудотворац; Убожац, Улита в. Ћирјак, Умрак; фенек; Хиландар, Ходош, Хопово, Хрмањ; Цветановачка црква, Црковница, Црна Река, Црње; Черепиш, Чокешина, Чудов ман.; Шаторња, Шемљуг, Шишатовац, Шишевски ман., у Штави, Шудикова.

Црквенац, с. 4028.

Црквина, с. 3181.

Црковница, ман., храм ваведења, саздан 510.

Црмница, 4105.

Црмничка нахија, 2250, 5837.

Црна Бара, с. 3566.

Црна Гора, 382, 383, 438, 443, 444, 1083, 1613, 1908, 1909, 2347, 2571, 3344, 3714, 3717, 3718, 4469, 4470; ослободио је влад. Данил 2180; ударили и робили је Турци: 2281, 3108, 3119, 3321, 3324, 3716—3718, 3956, 3957, 4087, 4105, 4142, 4144, 4149, 4153—4156, 4160, 5182, 5261 до 5263, 5271, 5344, 5350, 5411, 5532. — у Србији 569, 628, 3512. — Скопска: 216, 335, 441, 484, 5081(?), 5572, 5575.

Црна Загора 530.

Црна Међа или Ориша, међа м. Бођана 1088, 2373.

Црна Река, с. и ман., одатле пренесен Ст. Првовенчани у Студеницу 2024; запустела 3231; њена књига 4477; 1501, 2132, 2270, 2471, 4269, 5692.

Црна Стена, жупа 22, 5543.

Црнатово, в. Горње и Доње Црнатово.

Црни Врх, с. ту храм вазнесења 5587.

Црни Луг, с. 2656, 5604.

Црниљево, с. 3758.

Црнић Мильць, гроб му 5962. — **Миле**, откупио антимис 3962.

Црниш 2584.

Црнобарац Вук, оборкапетан, родом Зворничанин 5371.

Црнобреж, с. 3703.

Црногорац Спиридон, кал. м. св. Тројице (Плев.) 4157.

Црногорски рат, 5277.

Црнојевић, в. Арсеније II. патр. — **Ђорђе** 2849. — **Ђурађ**, војвода Зете, основао штампарију и штампао књиге 381. 382, 383; 683, 685, 1310. — **Иван**, војвода Зетски, подигао ман. на Цетињу 969; у његову дому писана књига 355; 353. — **Јелена**, радила петрахиљ 579. — **Јов**, монах, умро 5226. — **Љеш**, војвода деспота Степана, гроб му 232. — **Михаил Комнен**, господар и кнез Новобрдски, његова књига 392. — **Стана Вукчева**, приложила темпло цркви у Грађанима 3472. — **Стефан**, поновно слова у Светостефанском хрисовуљу 423.

Црнокоса 964.

Црно море 968.

Црноморски порт 908.

Црно Селиште 761.

Црнуће 3627.

Црнци, в. Пулијев Никола. — село 3855.

Црње, ман., његова књига 4478.

Црњине, међа Морачка 1325.

Цузелче, 907, 908.

Цуца Марко, из Нове Вароши 2889.

Цуце, 1911, 2869.

Ч.

Чава, помен 5792.

Чавдар Јусу-баша, сведок разграничења имања м. Вољавче 3412.

Чајетина 4016.

Чајничанин Андрија, сведок 1559. — **Ристо**, хаџи, поклонио књигу 3898.

Чајниче, 875, 1295, 1296, 1456, 3985; пресушило врело 2975; в. богородичини храмови, успеније.

Чаково 3365.

Чалма 3127.

Чанад, град 1891.

Чанадски дистрикт 5806.

Чарапић Васо 3875.

Чарапићеви синови, побунили се и погинули 5470.

Чардак 1130.

Чачак, узели Немци 3645; бој 3951, 5524; 3954, 5371.

Чаче, приватно имање у Самобору 5874.

Чвилци, међа м. Мораче 1325.

Чегар, страдала српска војска 3873.

Чекеревић Аранит, из Поља, сведок залоге 4581.

Челали (Челалудин) **паша**, везир Босански, погубио пашу Селмановића 4024; давио Турке 5510; ударио на Црну Гору 5513.

Челебић, с. 2646, 2656.

Челина, приватно имање у Самобору 5874.

Челник, в. Радич.

Челопечани, с. 1155.

Чељатко, ђак, 4640.

Чемерница, с. 3083.

Ченгић паша, изишао на Херцеговину 1801. — **Али-паша**, скупио војску, невоља манастирима 1467; градио Колашин 1468. — **Бећир паша**, узео Пиву у Абди-бега 3644; ударио на Кчево 5351. — **Смаил-ага**, бивши муселим Гатачки и Таслички, ишао с војском на Колашин 4094, 4121; погибија у Дробњацима 4130.

Ченејски салаш 3222.

Черана, в. Ћерана.
Червенка, ђенерал, 5442, 5445; умро 5457.
Черевић 3139.
Череґ (жита), 4598.
Черепиш, ман., храм благовештења и вaздвижења крста, писан поменик 991.
Черкези 894.
Черновић Дмитар и **Иван** продали земљу м. Тушимљи (храму св. Арханђела 5719.
Чертилевић Јован, Грапован, иконописац, радио темпло м. Лепавини са својим учеником 3438.
Четко, в. Савић.
Чешљар Тејо, израдио плаштаницу 4702.
Чизмеџија, в. Јосиф.
Чикола, 1763.
Чипуровци, плењени 1896.
Читлук, 3136.
Чихорић Ненац, жупан, умрла му жена 176.
Чифутана, у Сарајеву, изгорела 3606.
Чичавица, план. 739.
Чичковић Јован, алвиџер, ктитор оправке м. Завале 2354.
Чобов Ђуро, ктитор цркве у Пелинову 2347.
Човечије месо, јели људи! од глади 5258, 5712.
Чојна, пом. 5663.
Чокешина, ман. храм рождаства богородичина, обновљен 3566; саграђен 4029; приложена књига 3566.
Чокешинац Константин, игум. м. Чокешине 4648 (в. Вујанић).
Чолић, барон, команд. Варадински, дошао у Земун 5487.
Чорлија 4601.
Чот, међа м. Бођана 4999.
Чочић (?) **Станимир**, син му *Јован*, кћи **Ђура**, и **Радослав Радивојевић**, подигли и пописали храм св. Арханђела (у окр. Тимоч.) 433.
Чр..., в. Цр...
Чрнигов, град 4407.
Чрвен 1372.
Чревар (Цревар?) **Димитрије**, ктитор звоника у Плашком 3083.
Чудов ман., у Москви, храм арханђ. Михаила 5605; одатле послата књига у Милешево 1545.
Чук (Ћук?), млади, из Земуна 5460.
Чуклевић Радем, сведок продаје 4596.
Чукојевићи, в. богород. храмови, благовештење.
Чукуровић Мелентије, игум. св. Николе у Бигову, побегао по разрушењу ман. у Брчеле 2250.
Чума, 484, 603, 1133. 1642, 2233, 5359 5377. в. куга.
Чумићи, с. 2560.
Чупић Никола, Морачанин, капетан у Чачку 5371. — **Стојан**, војвода Мачвански. саградио цркву у Ноћају 3924; тукао се на Засавици 3927.
Чуруг, 2579.
Чурлић Стефан, протопопа из Б. Поља, његова књига 1992.

Џ.

Џелебџија, в. Комлен.
Џера, помен 5955.
Џурко, помен 5694.
Џурџа, поп, 2144.

Ш.

Шабац, узели Немци 3602, 2603, 3645, 3650; узели Срби 3910; 662, 3763, 3844, 3864, 3912, 4035, 4098.
Шабачка нахија, 3711, 4007, 4051.
Шавац, в. Радашевац (= Раде шавац?).
Шагман, ктитор Маркова ман. у Сухој Реци 261.
Шакабент. в. Јовановић Јосиф.
Шакотић Илија, ђак, приложио књигу м. Житомислићу 1054.

Шандор, в. Каролп.
Шапчалија Ахмет паша, пленио Црну Гору 5261, 5263.
Шаран, с. 4052.
Шарани, с. ту подигнута црква Савинац 4158.
Шаранци, похарани 4145, 4146; тукли се с Колашинцима 5530; 4094, 5535.
Шарбан, жупан, велики бан 5599.
Шарвиз, р. 2899.
Шарен град, 3771.
Шареник, в. богородичини храмови.
Шарића џамија, у Мостару 3108.
Шарковић 4665.
Шарлица, с. 2625.
Шаровић Симо и **Томо**, сведоци деобе 5855.
Шароња Радивоје, архим. отачаством од Цуца 2869.
Шарпланина, био мор овцама 499.
Шаторња, с. и ман., храм св. Николе, подигнут 238; обновљен 3967; 3967, 4525.
Шахин (Шајин), ћефалија, сведок продаје 4596. — **ага**, **Арнаутин**, војвода Црвепобрешки 1767. — **хаџи**, умро 1129.
Шахиновац, с. 2625.
Шашковац, ћелија Шашковачка, њене књиге 1156; 1129, 1471.
Шведи, побеђени од Петра Великог 2211.
Шведски рат, 5270.
Шевска област 402.
Шегач, с. 5626.
Шековић Никола, звани Павловић, од с. Соколова, приложио књигу м. Гоминоници 2406.
Шекуларци 2720.
Шемљуг, ман., храм ваведења, у Банату 3036.
Шереметев, молио везира за мир 5342.
Шестак (мера), 4597.
Шећер Јевто, јепитр. ман. св. Тројице (Плев.) 4157.
Шибеник, војевали Турци, 1415, 1431.
Шибин, метох Лесновски 597.
Шид, 2409, 2913.
Шијак (Шумадинци) узели Пештер и долазили у Васојевиће 5912, 5913.
Шиклеуш 2120.
Шико, калуђер 2911.
Шиљак Мићо, поп, његова књига 3984
Шиљковић Јакша, поп, градио цркву св. Николе у Завршп 5519.
Шимо, в. Радпић.
Шимун, фра, умрла му мати 2370 (3496).
Шиндар Јован, из Ћешуловца, јемац 2625.
Шиник (мера) 594, 1856, 3806.
Шинички, в. Мустај паша, везир.
Шипрачић Илија 1828.
Шипуска, варош у Маћедонији 3867.
Ширинић Радосав, кнез, гроб му 4766.
Шитер, в. Стефан.
Шишатовац (Реметица, Реметски м.), ман., храм рождаства богородичина, ту почива св. Стефан Штиљановић, сазидан 3559, 3692; пописан 3657, 3665 до 3668, 3694, 3727; позлаћен иконостас 3332; грађене ћелије 3848; ту писане књиге 612, 650, 3589, 4311; приложене књиге 1041, 1262, 2459, 4989; његове књиге 1733, 1912, 1914, 1963, 2047, 2176, 2187, 2575, 2634, 2660, 4966, 4969, 4970, 4977, 4982, 4997, 5782, 5809; направљена кадионица 1475; приложена кољивача 3455; његова петхлебница 1564; његов крст 3102; направљен ћивот 536, 1645, 2545, 3155; разно: 1619, 1765, 2112, 2280, 2481, 2482, 2615, 2864, 2908, 3303, 3392, 3456, 3879, 4986, 4988.
Шишатовац Јов, писао књигу у м. св. Тројице код Враце 973.
Шишатовачки калуђери, са ћивотом Ст. Штиљановића, побегли у Жанкуртаран 1940.
Шишатовчанин Иларијон, 556. — **Јефрем**, даскал, јером., наредио да се пише књига 1707.
Шишевски ман., храм св. Николе (у с. Шишову), грађен (или оправљен?) 81; прекривен 644; 4139.
Шишић, с. 2347.
Шишићи, ктитори иконе 3786.
Шишмановци, с. 2625.
Шкутари, в. Скадар.
Шого Мамут, страдао у м. Добриловини 3248.

Шолаја Серафим, откупио књигу од Турака 4144.

Шормаза Илија, приложио књигу м. Гомпоници 2657.

Шотрић Јевтан, из Мостара, купио књигу у Бијељини 5918.

Шпањин Глиша, из Земуна 5452.

Штав, с. 2492, 2493.

Штава, с. ту храм, пописан 1421.

Штампари, в. Гинами Бартол, Гундулић Тројан, Дамјан, Димитрије, Димитров Радиша, Ђенадије, Живко, Загуровић Јероним, Занети Камило, Јаков, Љубавић Ђуро, Макарије, Мардарије, Милан, Мојсије, Опре, Пахомије, Петар, Прока, Радоје, Радул, Сава, Светогорац Јован, Стефан, Теодор, Теодосије, Торесански Андрија.

Штампарија, пронађена 5187.

Штарац, в. Штурац.

Штибица Михаил, владика 4585. — **Спиридон**, влад., оковао јеванђеље 2062.

Штиљановић Стефан св., почива у Шишатовцу, в. Шишатовац; пренесен у Жанкуртаран 1940, 1963, 2047; писато му житије 4987, 4988, 5862.

Штип, град, ту писана књига 425; 439, 1934, 1941, 2491, в. св. Никола.

Штитарац Марко, кнез Поцерске кнежине 4035.

Штитково, с. 2367, 2771, 5680; в. богородичини храмови, благовештење.

Штрасолдо, ђенерал у Крижевцу 2862.

Штрепце (Стрепце), с. 733, 4635; в. св. Никола.

Штук Петко, писао гробни камен 4729.

Штурац (Штарац) пл. Рудничка 747. 2449, 2561, 2598, 2649, 4320.

Шубарин Бошко, из Шаранаца, погинуо 4145.

Шудинова, ман., храм ваведења, на р. Лиму, изгорео 2745; ту писане књиге 704, 823, 915; приложене књиге 763, 2686; 494.

Шумадија, ослободио је Карађорђе, па отели Турци 3937; куга 3941; 3875, 3997, 4033, 4034, 4125, 5505, 5512.

Шумани, с. 3787.

Шух 5474.

Шушов Паун, погинуо на Никшићу 5360.

ТРЕЋИ ДОДАТАК.

1351.

5984 Поменѣте грѣшнаго Мартимиана писавшаго книгы сиѥ а и вась богь да прости.

Ѿ сих вьсѣх слава Христоу богоу давшомоу зачело и кон'ць, аминь.

5985 Вь лето ·ѕ· тїсѹщнее и шсъмь сътно ·п· и ·д· кии грѣшни игѹман Єѹфимїє ѹ Банскии (и')а нега (к)алѹгерїє злого в'ѣдоим га (?) богь въ веки, амин.

Сии молабан светаго кралѧ Ѹроша и светаго Стефа и светога монастира Баньске пкло(н?)е(н)ь.

Чьсненшемѹ въ свѣщѣнишнокшх и нам ш Христе б(ог)шлю(би)вшмѹ игѹманѹ Сопоцкшмѹ кир Ѳданасїю.

Господинѹ ми светомѹ владицѣ прѣшсвещеномѹ ....

Сї мшлакан светаго крала Ѹроша и светаго Стефана пръвшмѹченика и светаго намастира Банскѣ.

Записи у рук. Берлин. Библ. бр. 27. — Исписао г. Акс. Обрадовић. — Нешто од ових записа наштампано је под бр. 100 и 101, што се овим замењује. Г. Обрадовић вели да је све ове записе писала *једна* рука, и држи да нису савремени (г. 1351) већ познији, 14 или пре 15 века.

1471., око 1550.

*5986 ҂ѕ·ц҃·о҃·д· сию книгѹ кѹпих у Мар'ка Ропоцкога; сведокъ Бѹкъцъ и стега | шафаръ (?) Ѳлексинъ и Мартинъ зеть.

*5987 И ѡ Маѯи(м)ъ епїскѹпъ послїе кѹпих ѹ Нїеканора Новобръдьскога митрополита за ·т҃·п҃· аспри.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 45 — Исписао г. Акс. Обрадовић.

1545.

5988 Писа сїю книгꙋ многогрѣшны Іωань дїакь Борычь ҂з҃ и н҃г҃ маїа к҃е҃

Запис у рук. у Титошкој Цркви. — Лет. 25, 25.

1550.

*5989 Си минеи писа многогрѣшни и мьнши вь иноцех Пахомије ермонах. Писах вь лѣт(о) ҂з҃н҃и҃ на реце Радовантиц (!) при храмоу архаггела Михаила. Вь то врѣме дрьжещоу игоуменоу Ісаии сїю светоую црьков архаггела Михаила. И аще кто поноуждень боудет новожденїем дїаволим ѿнимити сїю книгоу ѿ светаго храма сего, да јес проклет ѿ господа бога, и того пречистие јего матере и всех светих, аминь.

Поче се писати сїи минеи мѣсеца апрї(л)а н҃ дьнь, а сьврьши се мѣсеца иоунїа е҃г҃ дьнь. И дописахь азь грѣшни и мьнши вь чловѣцех дїакь Ратко. Аще что бꙋдет погрѣшено, оци свети, простите ми, любве Христове ради, а вас Христось да прости.

Запис у рук. епархијске књижнице у Н. Саду. — Исписао г. Тих. Остојић.

1563.

*5990 Слава сьврьшителю богоу ω вьсѣх давъшωмꙋ почело и сьврьшенїе вь векы, амин. — Съврши се сїа светаа и божствънаа кныга, глаголемема трїωдь, въ лѣто ҂з҃ тисꙋщ҆ни(ꙗ?) и о҃а҃. Грѣш҆нїи и мен҆ши въ свещен҆ницѣх прѣзвидеръ Іω(а)нъ о семь трꙋдих҆ се, богь да прости и благословит҆ ме. Догꙁїнас ω деωсъ.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 22. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

1576.

5991 Да ес(ть) вѣдом(о) въсѣмъ слꙋгам божстав҆ным и слꙋжителюм божставным таинам за сїю божставнꙋю и доушеспаснꙋю и многонарочитꙋю книгꙋ, глаголемꙋю по грьческомꙋ езыкꙋ ѱал҆тырї, ω бльгарскым же єзыком пѣсни҆вць, како ес(ть) ѿ добра ꙋчителꙗ, сыреч магыстора съписана и съставлена стль црьквѣ божставные, и вьзелї ю слꙋжьбн҆ици божїи, вь еже чьсти и

ползевати се, и ѡставише ю пред двѣрїю божставные црьквѣ, и наважденїем вражїем пришьдшїи поминица, сырѣч пѣсь, и вьзме(л?) сїю книгѹ, и раздѣрет' ю, ıакоже и рѹбь поврьжень сѫ безаконным(и) своим(и) зѹбы. Того ради пришьд прѣзвитерь кѵр Димитрїе ѿ Ѡсмакове, и поп кѵр Цвѣтко ѿ Козье, и настоателїе выше за сїю книгѹ. Тѣмже и аз грѣшныи таҳа їеромо(на)ҳ Нифѡн, богь вѣс(ть) не даҳ сна очима своима, дон'деже вьмѣстыҳ подобна подобным, темже прѣклон колѣне и каслю се лицем до землѥ, и почитаем лица ваша, и молю се, прочитанте, аще что погрѣ[ше]но ѡбрѣщете исправлıанте, а не кль-[нете], понеже не писа доуҳь светыи ни аггель, нь рѹка бренна и грѣшна; богоу величїе и слава, давшомоу зачело и конць. Вь лѣт(о) ҂з҃п҃д҃

Запис у рук. Пловдив. библиот. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 338.

1579.

*5992 Сї свети пролог Стачеве Горице. Да ест проклеть тко ће га ѿтимити ѿ Стаче Горице, амин.

*5993 Да се зна ко би плима по свои Зети, и потонѹше жи....

Да се зна ко потонѹ свиѥть и земла вь дьнь М҃ѣ(а)ҳта (?) бега, и би вода ѹ Стачевѹ Горицѹ више Ѹкла, вь лето ҂з҃ и п҃и҃ ѡ Никольдне.

Да се зна ко би плима велика по вьсои Зе(ти) и потонѹше пола по Зети до Берславь орсць (?).

Записи (истом руком) у рук. Берлин. Библ. бр. 29. — Исписао г. Акс Обрадовић.

1592.

5994 Ѡ семь троуди се смѣренїи їер'монаҳ Даниль вь лѣт(о) ҂з҃р҃

Запис у рук. Пловдив. библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 344.

1594.

*5995 Ѡ семь писанїи трѹди се см(е)ренїи и мьнши вь иноцѣҳ Данило ѥрмонаҳ вь лѣто ҂з҃р҃в҃ и настоıанїемь и трѹдомь блаженаго игѹмена Макарїа, да мѹ господ богь прїими трѹдь и моленїа вь своıа си вь вѣкы, амин.

Запис у рук. м. Вољавче. — Исписао г. Ал. Белић.

1598.

*5996 ....писа се сїа книга месечникь ферварь [вь лѣто] ѿ сьзданїа мирꙋ ҂з҃р҃ѕ҃ кроуг [сльнцꙋ ·к҃·]к҃·, а лоунн ·д҃і҃·, злато число ·г҃· [темелїе] ·в҃·, епахта ·е҃· мѣсеца їоулїа ·л҃а҃· [вь х]рамѣ вьвѣдѣнїа прѣсветїе богородице, а троу[домь и п]одвигом кꙋр їгоумена Макарїа с[ь бр]атїами, моунастир Равнаа Рѣка, хр(амь) светаа троица. Молю же се и азь троудники се ѡ сем старим ꙗко ѡтцемь, сьвьзрастнїим ꙗко братїам, юнїе ѡ Христоу братїю нарицающе, что вь моемь роукодѣлїи сем ѡбрѣщете погрѣшено речїю или слобцем, исправлꙗите вашими добрими оуми и бистрими и ѡдобними високопарним ѡрлѡм. нас же смѣренїих и моутнооумних не кльните. любве ради божїе, понеже бѣх оумѡмь оубогь, а забвенїемь богать, и прочаа моа неисправленїа како изьчьтоу здѣ смѣренїи чрьнць Дионисїе, тьчїю именемь иночьскымь ѡбложенїи, дѣлиже никакоже.

Сїа книга моунастира Светїе Тронце.

Запис у рук. ман. Вољавче. — Исписао г. Ал. Белић.

1611.

5997 Писалъ (а)зъ грѣшнихъ попъ Стокѡ ѿ село Кѡстенецъ, мѣсеца маїа ·ѕ҃і҃· дьнъ вь дьнъ петакъ ·ѕ҃· часъ дне. И да се зна кѡга бистъ дьжды и бистъ ·м҃· дни, ·м҃· нощи въ лѣтѡ ҂з҃р҃і҃д҃·

Запис у рук. Пловдив. библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 344.

1632.

5998 Вь лето ҂з҃· тисоущное ·р҃м҃· прі игꙋмена Никодима, да се знае что сꙋть црковне ѡдежде: ·е҃і҃· фелоне, ·з҃· стихаре, ·н҃· чивтове нарꙋквице, ·в҃і҃· петрахиле, ·а҃· ѡрар, ·а҃· кадилница сребрена, ·в҃· потира србрьни, ·в҃· крьста полащени.

Запис у рук. Пловдив. библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 345.

1633.

5999 Сїа доушеспасна кнїга, глаголеми ѱалтирь, оу храм светаго Ѡнофрїа, беше се порꙋшила до конць. и повѣза ю кꙋр

ер'монах Атанасїе, а монах старць Жив'ко, господь да прости помїлѹе, и иже глаголет писанїе: сьчетан вь недрех Аврамѹ, Исакѹ и Їаковѹ. Оуреза е въ лето з҃·р҃·м҃·а҃·

Запис у рук. Пловдив. библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 339.

1677.

6000 Да се знаеть сїа книга, глаголеми ѱалтирь, ѿ сел(о) Лазорово пол'ѣ (Пол'ѣ?), како бѣше пр'ѣжде порѹшена и расипана, и повеза ю Михаиль ермонахь ѿ манастирь Слеп'че, вь пр'ѣд'ѣли Прилепьскїе, вь л'ѣто ҂з҃·р҃·п҃·е҃· Кѹпї а Кьлько, синь Сидоровь, за своюо дѹшѹ ї ѡчевѹ и материнѹ; помени, господи, ктитора Кьльчета ї Сидора и Пронка и Митра ї Стоянъ....

Запис у рук. Загреб. библ. — Г. Иљински, Рукописи Верковића 5.

1682.

6001 Сия книга ѹ сѹть(?) х҃са, сиречи ·д҃· благовещенїе ко приложи попь Мѹцо ѿ село Калофь ѹ манастирь Сопоки, храмь вьзнес(ен)їе господа нашего Їсоуса Христа, при їгѹмана Їосифа, да слѹжи светыи црквие. Ко се покѹси да та (=га?) посвои или ѹкрадне, или попъ, или калогирь или грамакь (!) или просгь чаколъ(!), да е прок(л)етъ ѿ ·т҃ї· ны(!) светиы ѡце и ѿ самого господа кога въседръжителька, и да има ѡчестїе рекие: възме, възми, распети его. Вь л'ѣто ·з҃· тисѹщѹ·р҃·ч҃·, при попа Дамнасїа, и при попа Стоика (? Стоика?), бог да г҃и то в в'ѣчнаа(!)

Запис у рук. Пловдивске библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 346.

1683.

6002 Да знае кога ѿдиде царь Мехмедь на Немце вь лето ҂з҃·р҃·ч҃·а҃· Вь то време беше егѹмень на свети врачї Антонїе, на свети Георгие Домаскинь. Беше велика нѹжда на христ(т)иане ѿ сѹрьсате. Записа азь многогрешни ереи Нана ѿ село Караачь, на светаго Тодѡрь великомѹченика, прьво нед. пос.

Запис у рук. Пловдивске библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 345.

1693.

*6003 Да се зна (каде) приде влад. Висарішнъ ва лето ҂з҃с҃а

Запис на зиду у паперти ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

1694., 1701.

6004 Сїа книга мне сма (смеренаго?) Іефрема Шиковића, їепископа Петоцрквен(с)кога и Мꙋачкога. Сегетварꙋ и Канижи, Шиклеꙋшꙋ и прочим. Сїе преписах помоци ради покровителници моеи пречистеи владичици и богородици и присно девеи Марїи и светомꙋ великомꙋченикꙋ и победоносцꙋ Христовꙋ Гешргїю рꙋкою преподобнеишаго инока Їефрема Хиландарца въ лето господне ҂а҃ѱ҃а, месеца април(а) к҃г ꙋ Печꙋю, повнегда же приех даръ вел. а(р)хїеренства лето господне ҂а҃х(ч҃)д҃ месеца април(а) и на самꙋ пасхꙋ ꙋ Свети Андреи више Бꙋдима въ пречаснїа храмꙋ ꙋспенїа пречистїе богородице, а ѿ битїа ҂з҃с҃в҃

Запис у рук. у Печварској цркви. — Лет. 25, 17.

1695.

6005 Рꙋкою грѣшною и бренною конъць прїеть сїе мѣсеца їоунїа д҃ Исписа се сїа божствна книга, глаголемї минеи мѣсеца маи, ꙋ светы монастирь, храмь светы врачи Кꙋзма и Дамїань; настоат(ель) бїсть егꙋмень Ѳешфанъ їеромонах. И кои ке се покꙋси да ю изнесе из мона(с)тырь, или да ю придади(!), или да ю замрачи, да бꙋде проклеть ѿ светых т҃ и и҃ї ѿць, светы врачи Кꙋзма и Дамїань. Вь лѣто з҃с҃г҃

Запис у рук. Пловдив. библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 345.

*6006 Їеродїе Пивац, знаи, лето ҂з҃с҃г҃ Тогда би та па Шеи ѿ Требина, оубио[1] га[1] богь[1] по[1] сароукоу[1] и[1] по[1] глави[1], и тако знаи.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 45. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

[1] Ово тајном буквицом.

1698.

*6007 Да се зна када се шгради мостъ[1] лета ҂з҃ и с҃ѕ҃, мартиа месеца а҃ данъ поче се градити.

Записи у рук. Берлин. Библ. бр. 33. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

[1] на Морачи.

1703.

*6008 На 1703 нека се зна каде дох(о)ди 8 манастиръ и Милета (П)етровићь.

Запис на зиду у паперти ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

1705.

*6009 Лето ҂з҃с҃г҃і҃ 8зе гр(ѣ)шни попъ Ђеωргїе манастиръ Ловницу, светаго великом8ченика Христова Георгїа и попова.

Да се зна каде ωтвори црькв8 грешни єреи .... лѣта ҂з҃с҃г҃і҃

Записи на зиду у паперти ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

до 1708.

*6010 Да (се) зна каде приходи зде Мелетїе егзарх(?) Босни. бист и архидіакон владике Висарнωмь ... ҂з҃с҃

Запис на зиду у паперти ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

1711.

*6011 ҂а҃ѱ҃а҃і҃ би рат на Москви.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 20. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6012 Са Агарани тꙋ лѣто (҂а҃ѱ҃а҃і҃?) васе скрбно и победно би: сваки ω себи господа (=господар?) бѣше .... победно беше и не могаше христиани с миром никоуд проити.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 20. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

1712 (?)

*6013 Сию книг8 чатихъ азь грѣшни нарѣчени Герасим капоноша, 8боги д8шею, а богати грѣси .... вაздаю преблагаго владик8, ωле мне! ва лето ҂з҃с҃к҃[1]

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 43. — Исписао г, Акс. Обрадовић.

[1] с҃ непоуздано.

1714.

*6014 Сакриши се сан требникь лето ѿ рождаства Христова ҂а҃ѱ҃д҃і҃, мѣсеца іюлїа к҃е҃ днь ва монастиру називаемом Моноштор, храм введенїе пресветїе богородици, при настоещюм епископе кир Григори, руковю мне удаго и многогрѣшнаго Виктора Леп(а)в(и)ница. И молю се чатущим, братїе чьстнаа, аще что ꙗко чловѣкь погрѣши, ви же любимици, исправлꙗите, и не завидите, ꙗко благи раби Христови, понеже невежда есам и удожаству неискусан, и скорости ради погрѣши. Егда се писа, ꙗзиву имеꙗ ѿ некоего брата. Уꙗзвила га света богородица вь днь страшнаго испитанїа, и аще что погрѣшено обрѣщете, того ради понеже више мисаль имах ѡ ꙗзви, неже ли ѡ удожаству.

Запис у рук. Новосад. Гимназ. библиот. — Исписао г. Т. Остојић.

*6015 Да се зна кад се прѣстави їгуман Андонїе[1] мѣсеца февр-вара г҃а҃ днь лѣто ҂з҃с҃ и к҃в҃

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 39. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

[1] ман. Острога? Упор. бр. 2810 из истог рукописа.

1722.

*6016 Се да се зна, кад се престави Билотие Троичаннинъ у Бирчу оу попа Георгіа; престави се .... лѣто ҂з҃с҃л҃, ѿ рож. Христова ҂а҃ѱ҃к҃в҃ То писа Ристо Поповићъ.

Запис на зиду у олтару ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

*6017 Си ѡхътои презвитера Милована, подписа се на 1722 мѣсеца ферфара 6 данъ. Осмогласникъ.

Сїа книга презвитера Милована, глаголеми ѡхтаи петогласник.

Запис у ст. штамп. књизи у епарх. књижници у Н. Саду. — Исписао г. Тих. Остојић.

1713.—1725.

*6018 Сиꙗ книга ѡктоих попа кир Николе. Писа месеца марта к҃е҃ дан ва лето ҂з҃ и с҃ — Тада беше студена. И ва то време беше међа Црно Горо(?) Турска и баурска; и беше патриарх

српски кир Моисеи и владика Босни Мелентїе, и писа 8 Рачи близ8 реце Дрине.

Запис у ст. штамп. књизи у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

1730.

*6019 Сиы божаствна книга новаго глаголеми завета тасдамьта попа Раш҆ка ҂а҃ѱ҃л҃ или 1730, и потомь 8зе ї ....

Запис у руск. штамп. књизи у приватним рукама. — Исписао г. Зах. Поповић.

1734.

*6020 Нека се зна каде се покал8ђери Иисана Ивановъ ѿ села Постена ѿ рожства Христова ҂а҃ѱ҃л҃д҃.

Да се зна каде се покал8ђери Исана Иван(овъ) ѿ села Постена 8 рам8 светога Петра и Павла ва лето ·з҃· тис8щно ·с҃м҃г҃·, ѿ рождаства Христова ҂а҃ѱ҃л҃д҃.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 36. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

1734., 1735.

*6021 Си свѧти и божествени храмъ поче се зидати во лета ҂а҃ѱ҃л҃д҃ месеца маиа ·к҃з҃·, а саврши се месеца ѡктомбриа дан ·ѕ҃· И поче се писати на годин8 ҂а҃ѱ҃л҃е҃ месеца маїа ·а҃· дан, а соверши се месеца септевриа ꙋ҃(?) дан, аминъ.

Запис на источном зиду у м. Драчи. — Исписао г. Ал. Белић.

1739.

*6022 Да се зна Ристо Попо 8 Бирч8, лето ҂з҃с҃м҃з҃.

Запис на зиду у паперти ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

1731.—1740.

*6023 Мелен(т)ие, милостию бож. мт. Бо(са)нски. Писа Ристо.

Запис на зиду у олтару у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

1744.

*6024 Си минеи пр(е)чати ермона(х)ъ Теωдоръ, ва лето ҂з҃с҃н҃в҃. пр...мъ нꙋ... (=при игꙋманꙋ?...) Арсению екмисарꙋ.[1]

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 33. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

[1] м. Мораче.

1755.

*6025 Писа[1] Спасое Поповь 1755.

Запис у рук. м. Вољавче. — Исписао г. Ал. Белић.

[1] Ову белешку.

1758.

*6026 Сия светая и дꙋшеполезна книга, глаголемая минеи празнички и катадневни и прочая, благовенеишаго протопрезвитера кур Савве Геωргиевича Протопопича, ωдь наие Тꙋзланске, села Драгꙋне, близъ Тꙋзле.

*6027 Тогда се сазида и сагради чесни храмъ иже ва свети ωца нашего Николае архиепискꙋпа Мирилићинског чꙋдотворца ꙋ селꙋ Мачковцꙋ, близь Ябланице, наие Тꙋзланске, при господинꙋ митрополитꙋ Валевскомꙋ кур Тедосию Стевановичꙋ Поповичꙋ; и трꙋдивши е ωтац и цели(?) наместникъ митрополие Валевске и санчака Зворничкога кур Филотеꙋ Стевановичꙋ, житель манастира Добрићева, сия лета господна ҂з҃с҃ѱ҃н҃и҃. — 1758.

Запис у ст. штамп. књизи у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

1759.

*6028 Сіа црьковь Сечунска заноче се зидати лѣта 17[1]59 месеца септ. 15.

Запис у ст. штамп. књизи у епархијској књижници у Н. Саду. — Исписао г. Тих. Остојић.

[1] 7 није поуздано; налик на 5.

*6029 ҂а҃ѱ҃н҃д҃ лето месеца маия к҃г҃ престави се протопопа Сава, при владици Теходосию.

Запис у ст. штамп. књизи у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

1761.

*6030 Сиꙗ света божественаꙗ книга, глаголемаꙗ манастира Добрићева, хърамъ введение пресветеи владичице нашеи богородице и присно дѣви Марии, ва ҂а҃ѱ҃ѯ҃а҃ месецъ ангариа.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 20. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

1773.

*6031 Зде прiде Никодимь Хрмняць †773 и Мелетие Троичанин iгꙋман.

Запис на зиду у паперти ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

1774.

*6032 Зде приде Аксентие Троичанинъ ҂а҃ѱ҃ѱ҃д҃. 1774.

Запис на довратнику у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

*6033 Сиꙗ книга ѡ катизмахъ, ѡ чемъ кое слово износи, ѿца наш(е)го архимандрита Симиона ѿ Мораче зовоми, рамъ ѡ успение, восприꙗхъ азъ ꙗ иереи поп Радое ѿ Коуча, син попа Разопака (? =Радована?) ѡ тоиждe ҂а҃ѱ҃о҃д҃.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 1. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

1776.

*6034 Знати се када приде попъ Иѡванъ на поповинꙋ ꙋ Бирачь, и повеле мꙋ и даде мꙋ . . . . епискꙋпъ Кирилъ 1776.

Запис на зиду у олтару ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

1777.

*6035 Зде прїиде їермонахь Григорие Доволацъ на 17707.

Запис на дворнику у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

1778.

*6036 Маниш и грешни е(ро)м(он)ах Гавро Требинац рѕкою, молимъ свакога свештеника не заборави на свети таинамь радї себе ї свое дѕше 1778.

Запис на зиду у олтару у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

1779.

*6037 Зде приде іермо(на)хь Никодимь Хрмнанинь 1779.

Запис на зиду до иконостаса с леве стране у м. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

*6038 Писа іермонах Софронїе Добриђевац . . . . . 1779 лѣто.

Запис на зиду у олтару у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

1786.

*6039 На 1786 лето, тогда приде іеромонахъ хаџи-Рѕвімъ ѿ Валева ва в сеи монастиръ Волавчѕ, мая 1 числа, на светаго пророка Їеремию, и са мномъ іереи Креста ѿ села Гвозденовића, нахіе Валевске, отиде Валева око ✝ часа, томѕ слава в.

.єі. на 1786 лето при господинѕ г. и митрополитѕ Ишакімѕ Валевском и при царѕю(!) тѕрецкомъ Абдѕлъ-Ахмидъ, и при патриярхѕ вьселенскомѕ Аврамїю, тогда приде іеромонахъ хаџи-Рѕвимъ во в сеи монастиръ светыихъ архангелъ Михаила и Гаврила, и прочихъ силъ безплотниихъ, зовомъ Волявча, и при игѕменѕ тояжде (о)бители Рафаилѕ Михаиловићу, ѿ села Трѕдела, во нахіи Рѕдничкои, и тогда приде іеромонахъ Филимонъ Антонијевић, и Митрофан, книгоповезатель, ѿ села Кићина,

зовомъ Плаћина. И тои више именовати Рȣвимъ и Филимонъ, сп бѣхȣ ѿ Валева: Рȣвимъ ѿ села Бабине Лȣке, Филимонъ ѿ села Грабовца, зовомъ Антоніевићъ, и тому слава во вѣки — аминъ.

Запис у рук. м. Вољавче. — Исписао г. Ал. Белић.

*6040 Извѣстноже бȣди всакомȣ взращемь на сїю светȣю книгȣ, глаголемȣю пролог, на 1786, априла послѣдныи числъ здѣ во монастиръ Волявчȣ пришалъ іеромонахъ хаџи Рȣвімъ Нешковићь, от предѣла Валева, села Бабине Лȣке, при-гȣманȣ іеромонахȣ Рафаилоу того монастира, по томъ насталъ іеромонах Рȣвімъ намѣстникомъ. При томъ того года пришелъ іеромонахъ Филимон, от монастира Драће, їеромонах Митрофан, книгоповезателъ, при митрополиту Іѡакімȣ Валевскомъ, при тȣрецкомъ сȣлтанȣ Абдȣл-Ахмидъ 12 годища егѡ богомерскаго царованія.

Запис у рук. м. Вољавче. — Исписао г. Ал. Белић.

*6041 Книга тестамента мене попа Николая Авраамовића из Требесина, ѡгради е своима грѣшнима и недостоинима рȣкама. Писа се ва 1786 года месеца авгȣста 18 дне.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 9. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

око 1786.

*6042 Сеи светая и божественая книга мнѣ грешнаго раба божия презвитера Николая Аврамовића.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 19. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

1794.

6043 Ѡбновитель манастира Пиве хаџи ігȣмань Арсеније Пиваць Гаговичъ ⁘а҃·ѱ҃·ϛ҃·д҃·[1] 1794 ианȣариа 6.

Запис на довратном стубу у м. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић. — Овај је запис нетачно штампан под бр. 3417, и овим се замењује.

[1] ϛ је налик на 7, али по годинама означеним цифрама (1794) држим да треба да буде ϛ.

1797.

*6044 Максимь Стꙋденичанинь приде месеца марта ·і҃· день 1797.

Запис на довратнику у м. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

1801.

*6045 Прешбрете сию книгꙋ пршлогъ мнѡгѡгрешни іерmонахъ Михаїлъ въ Белїградѣ кѡдъ хаџи Петра Сараилие, а принесохь у мѡнастирь Волявчꙋ.

Ѡбрете ся сия книга пршлогъ въ Белиградѣ на 1801 в лѣто кодъ хаџи Петра Селаха; бяше заршблена Тꙋркѡмъ Немачке Краине.

Запис у рук ман. Вољавче. — Исписао г. Ал. Белић.

1802 (или 1820).

*6046 Знати се како е био везирь Али-паша Моралїя на Босни на 182.

Запис у рус. штамп. књизи у прив. рукама. — Исписао г. Зах. Поповић.

1803.

*6047 Знати се пошто шеница бихъ ꙋ Сараевꙋ на лѣто 1803, шиникъ гроша 36, товарь сиена гроша 5, 6 кокош, ње паре 3.

Запис у рук. ман. Вољавче. — Исписао г. Ал. Белић.

1818.

*6048 Сія врата огради ѡбнови Богоевичъ (и)з села Драче (ѡ)цꙋ за дꙋшꙋ (и) живимъ за здравіе н(а) 1818.

Запис на вратима м. Драче. — Исписао г. Ал. Белић.

1823.

*6049 У име божие будетъ на 1823, нека се знаде, када се покри крамъ святога великомученика Геѡргие на 1823; мѣсеца декемра денъ 1. поче се, сврши се мѣсеца феврварiи. И тада бияше зима и лед великъ, и тада се све ѡспече и начини. І би попъ Іѡва ї попъ Стевванъ ѡ села Ѡсмака, їзвадише їзунъ у везира Босанскога, ї дадоше везиру за бурумтию гроша 3 пладе; масторима и за гозђе дадоше 12 кеса. — Када бияше црква ѡголела, свакога би года била кавга ї галама, и би ѡ великоме году и чоекъ погини; а када се покри црква, ѡ-тада ни кавге ни галаме, вече би миръ божи.

Запис у тевтеру ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

1825.

*6050 Иермонах Ѳеѡдосiи Хiлендарецъ приложи сiю їермологiю оу монастирь Ломницу за вѣчное поминованiе 1825 месеца iаннуарiа 25 день.

Записи у рус. штамп. књизи у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

пре 1831.

*6051 Да се зна када доће Милил(!) здце(?) у манастир Морачу преи игумену Ѳеодосиу.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 1. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6052 Аз грешни писа рукою своею Андриа . . у манастир Морачу на пенђер више чесме, и учинише салтир катизму . . . и таде сагради игуман Ѳеодосие кулу ниже чесме до мећупнице.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 26. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

1831.

*6053 Знато бѹди когда се престави игѹманъ Ѳеѡдосие Морачанїнъ на ҂а҃ѿ҃л҃а҃ года.

Запис у рук. Берлин. Библ. бр. 40. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6054 Знати се када погибе Илия . . . на вучу ҂а҃ѿ҃л҃а҃.

*6055 Нека се зна када погибоше Нишићи ҂а҃ѿ҃л҃а҃.

*6056 Да се зна када ће (=дође?) аћи (=хаџи?) Пивац Ѳеодосие у Морачу ҂а҃ѿ҃л҃а҃. года при-гумену Димитрију.

Записи у рук. Берлин. Библ. бр. 1. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

1832.

*6057 Ѿ божияго повеленія то лето би ї роди добро ѡ рожества Христова на 1832 лѣто. Ї те зиме не би снега ѿ рожества Христова до і(!) мѹченика. И те зиме би млого болести.

Запис у руск. штамп. књизи у ман. Ломници. — Исписао г. Зах. Поповић.

НЕДАТИРАНИ.

(1492?)

6058 Вь летѡ ·з҃· хиладнѡ да се знаеть си аки га кь кѡ (=сиа к(н)ига кькѡ?) ѡкѹпи сиа книга ѿ Карашрмань Никѡла Пекѡвь, дадеше сто ни(!) за своа доуша, мѣсеца маиа ·и҃· дьнь.

Запис у рук. Пловдив. Библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 345.

6059 Сиꙗ книга глаголеми мѧтникъ(!) кѡꙗ(?) кѹпи Христѡ хлебаръ ѿ Етиман(?) и прилѡжи ꙗ ѹ село Кистенецъ, ѹ храмъ светагѡ араха . . . гла? Махаила (!), да мѹ слѹжи ѡцѹ Ѩнѹ а Грѹги, и за негѡвѹ дѹшѹ, и за негѹвѹ подрѹжие Атанаса.

Запис пре 1611 год. у рук. Пловдивске библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII. 3, 344.

6060 Да се знаеть сиꙗ книга триплать ѿ свети врачи. Ко е ке зе, да е проклеть ѿ триста ·ı͡и. богоносни ѿци и от свети бесребрьници Козмана и Дьмꙗна.

Запис у рук. Пловдивске библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 345.

6061 Сиꙗ книга глагѡлеми мца млитикъ(!) кѡꙗ слова ѿ привзва(!) Ісꙋсъ Претра(!) и рече ему: господи боже мои, призри съ небесъ и виждъ що се чини на земли: тꙋга на хрић (хришћане?) ѿ преклити агарени, ѿ преклити Мачари и ѿ преклити Немци и Латини и Хо(р?)ватье.

Запис у рук. Пловдив. библиотеке. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3. 344.

*6062 Игꙋмнь Рафаилъ кꙋпи за триста асприхъ и ·к͡· си пролокь.

Запис XVII века у рук. Берлин. Библ. бр. 29. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

6063 Исоус Христось. Да се зна какѡ ѿкоупи сию книгоу часловаць Маньда и Радань за свою дꙋшꙋ.

Запис XVIII века у рук. у прив. рукама. — Лет. 25, 21.

*6064 Сїѧ книга мнеъ грешнагѡ старца Филодеѧ Жꙋплѧнина, нинѣ же Ѡстрожанина.

*6065 Сїю книгꙋ ѿкꙋпи Аггліа за свою дꙋшꙋ, да бꙋдеть юи вечни поменъ, и приложи е попоу Недꙋ, богъ да прости.

Запис XVIII века у рук. Берлин. Библ. бр. 24. — Исписао г. Акс. Обрадовић

*6066 Сию книгꙋ, нареченіе сырьскым ѥзыкѡм парenись, словен'скым ѥзыкѡ҃м глаголюмы Ѥфремь, пречати Станиша.

Запис XVIII в. у рук. Берлин. Библ. бр. 43. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6067 Мисаилъ еромонахъ грѣшны Хиландарцъ.

Запис XVIII в. у рук. негда м. Мораче, сада у Берлин. Библ. бр. 40. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6068 Сию книгȣ прологь ѿкȣпи ѝз ропства тȣрскога еромонахь Паїсие стотернавии(?) за свои помень у манастирь Воля . . .

Запис XVIII—XIX века у рук. ман. Вољавче. — Исписао г. Ал. Белић.

*6069 Сиꙗ книга минеихъ монастира Добрићева.

Запис XVIII—XIX века у рук. Берлин. Библ. бр. 23. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6070 Сїю книгȣ приложи грѣшни попь Вȣкашин' храмȣ пресветиє владїчице наше богѡродице ȣспенїꙗ юєє вь Морачи.

Записи XVII—XVIII в. у рук. Берлин. Библ. бр. 40. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6071 Да се зна сиꙗ книга монастира Мораче, храма Ȣспениа преставтие владичице наше богородице и присно деви Марие.

*6072 Сию книгȣ пречатихь азь грешни Стефанъ.

Запис XVIII в. у рук. Берлин. Библ. бр. 41. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6073 Сиа книга, глаголеми апостолъ црькве светаго апостола Петра и Павла.

Запис XVII—XVIII века у рук. Берлин. Библ. бр. 14. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6074 Ова книга манастира Студенице.

Запис XVIII—XIX в. у рук. Берлин. Библ. бр. 18. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6075 Да се зна сиꙗ книга, глаголеми молабникъ храма введениа пресветие владичице.[1]

Запис XVI—XVII в. у рук. Берлин. Библ. бр. 24. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

[1] м. Троноше? Упор. бр. 602 из истог рукописа.

*6076 Сию светȣ и божественȣ книгȣ, глаголеми апостоль, кȣпи га Вȣле Миловановић себе за здравле, а Николи за дȣшȣ, богь да прости.

*6077 Си книга божествена апостолъ монастира Шꙋдикове.

Записи XVIII в. у рук. Берл. Библ. бр. 12. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6078 Іеромонах Іероним.

Запис на зиду у м. Драчи. — Исписао г. Ал. Белић.

*6079 Василие Косперевацъ грешною рꙋкою пишемъ васакомъ свещеникꙋ ки би се ѿвди ѿбреш, помените нас ради на светимъ таинамъ. И светое писание глаголеть: пращаи дрꙋгъ дрꙋгꙋ сагрешениа, и моли се дрꙋгъ за за дрꙋга. Простите, не би законъ било ѿво ѿвꙋдъ писати, али виђе ѿ стариега, те и я сагреши.

Запис XVIII в. на зиду у олтару ман. Ломнице. — Исписао г. Зах. Поповић.

*6080 Въ тажде дан (1 јуна) прѣстави се ер'мо(на)х Методіе.

Записи XVIII в. у рук. Берл. Библ. бр. 34. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

*6081 Азъ слаби Никифор придох въ сїю мѣсто Борач именем, ·е҃· книга оправих, и сїю наперих прѣ блажених свещеницѣх Вуи, Авраму и Остое.

Запис XVIII в. у ст. штамп. књизи у епархиској књижници у Н. Саду. — Исписао г. Тих. Остојић.

*6082 Да се зна како отала (=оставља) Иво Пиеро на самрти своме дꙋховникꙋ попꙋ Никꙋ доницꙋ (=деоницу?) земле, що се зове на Пановъ, а син мꙋ се облега за нꙋ барио ꙋлїа датъ.

Запис XVIII в. у рук. Берлин. Библ. бр. 46. — Исписао г. Акс. Обрадовић.

ДОПУНЕ И ИСПРАВКЕ.

1. К ТЕКСТУ.

Бр **8** — треба: аз Владо.

18 — треба: 1259; ѕ҃.ѱ҃.ѯ҃.з҃.

19 — упор. бр. 38, 1029 и 5543.

29 — избацити, јер је тачнији текст у бр. 3808, 3809.

31 и **32**. избацити, јер је исто потпуно под бр. 1106 и 1484(?).

61 — биће познији, те би можда требало да дође у трећи одељак.

77 — упор. бр. 3664.

85 — у Букурешту у Нар. Музеју.

88 — око год. 1653, упор. бр. 1498.

100 и **101** — заменити тачнијим издањем бр. 5984, 5985 (у трећем Додатку).

103 — почетак види бр. 5544.

118 — вр. 4: ни на кога; вр. 10: на господа бога.

149 — после: благочьстываго, додај: господина Бал̾ше и христолюбываго господина... Испред записа: Ѳи свети прологь Горицє Старчєвє. Биће да је ово позније. Упоредно г. Акс. Обрадовић.

164 — место Новакь, треба Иванъ; у Н. Б. бр. 314.

171—173 — за кнеза за Лазара; у Н. бр. 314; види још бр. 5545—5557.

193 — место овога види бр. 5577.

211 — за г. 1404, упор. бр. 276.

212 — Сию светою... оугрьсцѣи... шесто тогова гонение ѿ начела же. Сбор. II одѣл. Петр. Акад. за г. 1904, 268. Сада у Букурешту у Нар. Музеју.

242 — вр. 2: ӥмес = нже ѥст(?).

254 — вр. 4: приложи что вторьчно. Упоредно г. Ст. Станојевић.

256 — Г. Ст. Димитријевић нашао је међу хартијама пок. митроп. Дионисија запис, који гласи мало друкчије: „...лѣто .ѕ҃.ц҃.м҃.д҃. ... господа, квали его вь типане велик гласомь керȣфими серафими великим огласником. Вѣрны (?) Ропь“. Даље је напомена преписивачева, како је на звону лик св. Николе, и да има у њему 92 оке. Нађено је 11 августа, дакле истог дана кад је и саливено, три аршина од цркве у земљи. На истој је хартији утиснут печат црквени: печать хра: св. Нико: цркв: бан. У средини попречна црта, изнад ње крст, а испод ње 1800.

280 — вр. 2 место: правихь треба: прьвихь; вр. 6: ѡбетшало.

308 — треба пренети под год. 1446.

314 — биће [҂.ѕ҃].ѯ҃.д҃., и према томе треба да дође под год. 1554.

329 — Овакав исти запис има и у једном рилском рук., Спростванов. Опис 40.

344 и **345** — Види тачније издање под бр. 5575 и 5576.

349 — Избацити: 1480.

375 — избацити; в. бр. 4291.

378 — избацити, јер је глагољски.

390 — треба: велики пьркалабь.

404, 405 — вр. 4 треба: поражающа; Шем. Б. К. 1879; С. Д .М. 1868.

417 и **418** — види тачније издање бр. 5585, 5586.

458 — (стр. 145, 2 врста оздо) треба: сьдѣаннаа … грѣшнимь; (стр. 147, 7 врста озго) треба мар. .в҃. дьнь.

463 — в. тачније издање и потпуно бр. 5588—5591.

464 — в. тачније издање бр. 5595.

495 — у Н. Б. бр. 21.

503 — у Н. Б. бр. 494.

511 — в. тачније издање бр. 5584.

517 — у Н. Б. бр. 21.

557 — у Беочину.

572 — тај. буквица: Калиникь (?).

580 — треба ҂з҃.а҃.ф.н҃.д҃.

589 — треба: тисоущное и .҂ꙁ҃.ѕ҃.

597 — пренети под г. 1599, јер те, а не 1558, падају кругови сунца и месеца.

611 — у Н. Б. бр. 686.

651 — избацити; исто бр. 1573.

679 — свршава се запис на предњој корици: ҂з҃.ѕ҃.б҃.з҃. месеца, па на задњој корици други запис: христоименитимь господним людемь мирь и благословение ѿ господа бога и прѣчистїе въ дни … у Н. Б. бр. 727.

702 — вр. 3: своѥ строуе.

718— биће исто у изводу из бр. 717.

739 — у Н. Б. бр. 702.

765 — тајн. букв. = Даниилъ писа (?)

780 — … изволениемь божїемь и настоанїемь игꙋмена курь Захарие… братства ва лето. Упоредио г. М. Сперански.

789 — треба: .р҃.м҃. и .е҃. … од Стопане дꙋховнїкꙋ Милошꙋ и братꙋ нашем ѡци свети …. на права добра подобна. Уподио г. Ст. Димитријевић.

790 — пренети под год. 1697.

803 — ïгꙋмена Данила ï все…

824, 825 — биће око год. 1683.

853 — треба: .а҃ ф.ч҃.г҃. Строевъ.

862 — треба: .р҃.і҃.в҃. пренети дакле у год. 1604. у Н. Б. бр. 717.

884 — треба: Гл. XXI.

885 — упор. бр. 1104.

903 — треба: фа҃ .д҃. ап(рила).

915 — треба: Просвјета 1896.

952 — треба: 7114.

954 — Гл. XLII. 17.

957 — тај. букв. = Панкратїа.

996 — Благоволенїемъ въ троици славимаго бога и повелѣнїемъ …. въ манастирꙋ. Упоредио г. М. Сперански.

1014 — ҂з҃.з҃.р҃.к҃.г҃. Упоредио г. М. Сперански.

1060 — тај. букв. = даскал.

1078 — Гл. LII. 6 и 7.

1082 — треба ставити у позније записе; препис са штампаног у Кијеву.

1083 — луни .г҃.

1094 — …страною. Да повем, оци и братїе, почто зле писахь понеже тако прїех ѿ (оу)чителя моего, а дрꙋгое дело седещїꙋ ми вь пꙋстини тѣлом, а ꙋмꙋ скитающїꙋ се тамо вь мире, того ради не вьзмогох исправити, или двѣма вѣщма одолети. Да весте поведаю… (прекида се). Ноту избацити. Упоредио г. М. Сперански.

1111 — у Н. Б. бр. 346.

1125 — упор. бр. 1813 и 1827.

1183 — избацити; тачније издање бр. 5649.

1212 — …христїане, богь да их прости…. аспри съ вьсем ѡправданїемъ. Упоредио г. М. Сперански.

1219 — Гл. XLIV, 240.

1242 — Гл. XLII. 26 и 7.

1254 и **1255** — види тачније издање бр. 5659, 5660.

1303 — .р҃. и .м҃. и .з҃.

1309 — Єѵдимїю їеромонах(ꙋ) въ лѣто. Упор. г. М. Сперански.

1336 — епахть .г҃.

1340 — …вечни помен. Упор. г. М. Сперански.

1378—1380 — упор. бр. 442.

1441 — …Ѳеофила егда …. оумомъ въсегда валяе се въ кале тїменїа, едино да …. якоже слышꙋ … ѿ лютога …. чтавшаго въ лѣтѡ …. .к҃.в҃. ꙋ Троици. Упор. г. м. Сперански.

1460 — ҂з҃.а҃. и .с҃. и .т҃. ас.

1465 — исти запис и на једној књизи у М. Добрићеву. Л. Илиновић.

1466 — ҂з҃.а҃.х҃.п҃.а҃. …. Гаврїил инок (тај. букв.).

1497 — избацити; тачније издање бр. 5675.

1507 — пренети под г. 1662.

1528 — избацити; тачније издање бр. 5682.

1534 — у Н. Б. бр. 144.

1542 — упор. бр. 820, 1516.

1550 — априла .ѕ. Упор. г. М. Сперански.

1555 — тај. букв. = Висаріωнь.

1568 — ва попи Іосифа.

1581 — пренети под год. 1622.

1599 — ...ωградн. Игꙋменъ Севестіанъ. Упор. г. М. Сперански.

1600 — пренети под г. 1633.

1632 — ҂з҃.х҃.л҃.ѕ. на крају тај. букв. = ꙋ Бани.

1633 — ҂з҃.х҃.л҃.и. Упор. Г. А. Иљински.

1635 — Θемелїа .к҃.ѕ.

1642, 1643 — година треба да је 7179, јер је 1671 год. ускрс пао на Ђурђевдан.

1702 — ҂з҃.ф҃.л҃.

1731 — сектем(ра) ... код Бꙋдима.

1757 — Милꙋтинь Ћꙋрїнь, Иванъ Рашнћь. Упор. г. М. Сперански.

1759 — лѣто ҂з҃.ѕ.р҃.п҃.ѕ.

1780 — упор. бр. 1819.

1829 — приложише ва црковь сараевскꙋю, светыхь архїстратигь Христꙋ..... Упор. г. М. Сперански.

1830 — Гавро ї (в?) Мар. Упор. г. М. Сперански.

1890 — Лет. 25, 22.

1926 — грѣхом богати Явакꙋмь ... ꙋ Сараевꙋ погрѣшенна же кцлωωвωн (= простите) оꙋшѥнниссїа авнигш на квωд (= писа). Упор. г. М. Сперански.

1939 — ....саврьшенїемъ светаго .... храма .... ҂з҃.ѕ.р҃.ч҃.д. Упор. г. М Сперански.

1954 — Гл. IX 246.

1957 — тај. букв. = Теофанъ.

1959 — 1692 года.

2008 — изноꙋренемь сребрникъ Висарнωна. Упор. г. М. Сперански.

2021—2023 — пренети под г. 1697.

2046 — у Н. Б. бр. 500.

2057 — мѣсеца фер. .ѕ.ї.

2059 — месеца июлїа .ѕ.ї.

2070 — ҂з҃.х҃.ч҃.д.

2124, 2125 — види тачније издање бр. 5735—5737.

2142 — ҂з҃.ψ҃.д҃.

2197 — ѿ веси Банскїе.

2211 — Каронт = Карло Шведски?

2240 — избацити, исто под бр. 2043.

2308 — Лето на 1716.

2311 — капоношь Геωргие (тај. букв.).

2358 — Патроша 1718.

2370 — исто са бр. 3496; на једном месту — по свој прилици овом другом — година погрешна.

2417 — поле за пꙋстениа = после запустенија?

2428 — ҂з҃.ψ҃.к҃.з. Исто што и бр. 2496, на једном месту година погрешна.

2457 — избацити, исто под бр. 2344.

2458 — Лет. 158, 19.

2564 — око г. 1780; упор. бр. 3502.

2582 — Хрисанть.

2584 — ҂з҃.ψ҃.л҃.з.

2615 — у м. Шишатовцу.

2641 — Гл. XXI, 27.

2673 — избацити; по свој прилици ово се односи на запис под бр. 2348.

2678 — Просвј. 1895, 427.

2687 — генвара 2 дан.

2726 — ҂з҃.ψ҃.л҃.д.

2729 — ҂з҃.ц҃.л҃.д.

2763 — ҂з҃.з҃.м҃.з.

2814—2823 — познији запис; после год. 1761 (тад приложена књига) око г. 1778.

2904 — 1745-гω.

2943 — треба: Гл. З. М. 1901, 38.

2945 — Шем. Б. К. 1888, 38.

2954 — у А. Б. бр. 26.

2988 — Стар. VII (1890) 3.

3029 — избацити; исто бр. 2858.

3040 — ҂з҃.ψ҃.п҃.г.

3089 — Гл. XXV, 87.

3094 — ҂з҃.з҃.с҃.д.г.

3096 — ..їеромонасѣ иждивенїем Іосифа їеромонаха и Никона и Симеона їеромонаха. Д Руварац, Опис манастира 281.

3169 — исто лице и у бр. 2933, 2947, 4607.

3205 — на 1762.

3238 — и изидохом сегоже.

3286 — села Раткова.

3291 — биће исти са бр. 3302.

3417 — избацити, в. тачније издање под бр. 6043.

3436 — биће да је исто што и бр. 3447.

3485 — пренети под г. 1788.

3527 — по испису г. Ст. Станојевића овај запис гласи овако: **знано да бѹдет лѣта (?) сего дае Іωсиф митрополит, архиепископ (?) моравскы како бие поставлен свещенником поп Вѹкашинь Арсениевичь ....** ҂а҃.ψ҃.п҃.в҃.

3738 — Срп. Сион 1891, 245.

3879 — ѿ тѹдѹ 1820.

3954 — и у шеру (?) Чачку.

3975 — у Н. Б. бр. 56.

4045 — Вуичь 49.

4090 — у А. Б. бр. 26.

4202 — има у рук. лист на коме је запис.

4228 — можда је исти *Јосиф*, који и у бр. 315, и онда би био рук. пре г. 1456.

4241, **4242** — око г. 1690; упор. бр. 1926.

4263 — Ако је исти игум. Јован, онда је књига писана 1571—1581; упор. бр. 695, 696, 762.

4265, 4266 — јамачно исти старац Андрија који и у бр. 1083; дакле око г. 1620.

4272 — јамачно исти Диомидије митроп. који и у записима бр. 5611, 5612, дакле око г. 1564—65.

4274 — јамачно исти Макарије који и у запису бр. 2087, дакле око г. 1701.

4284 — избацити; исто бр. 1408.

4329 — после г. 1586 а пре г. 1608.

4366 — око г. 1759; упор. бр. 3141.

4370 — пре г. 1786; упор. бр. 3576.

4372 — око г. 1751; упор. бр. 3000.

4373 — ако је исти Марко као у бр. 2527, онда око г. 1716—1728.

4406 — око г. 1531 или 1633; упор. бр. 467 и 1251.

4415 — треба: С. Д. М. 1865, 175.

4417 — око г. 1732—1738; упор. бр. 2596, 2707, 2732, 2733, 2817.

4418 — после 1568 а пре 1608.

4423 — ако је исти Цветко који и у зап. бр. 781, 832, 833, онда око г. 1587—1592.

4432 — г. 1713—1740.

4439 — око г. 1760, јер ће бити исти Рувим који и у зап. бр. 3154.

4440 — г. 1803, в. бр. 3803, 3804.

4447 — око г. 1732—1738; упор. бр. 2596, 2707, 2732, 2733, 2817.

4451 — упор. бр. 1427; можда исти Јевлогије.

4483 — Катал. Н. Б. 73.

4497 и **4498** — биће Љубибратић: после г. 1681; упор. бр. 1776.

4503 — ако је исти игум. Гаврил, који и у запису бр. 2163, онда око г. 1706.

4528 — г. 1749—1767.

4531 — око г. 1725; биће исти Вићентије који и у запису бр. 2447.

4544 — око г. 1704; в. бр. 2140.

4548 — г. 1750—1774; в. бр. 3692.

4570 — упор. бр. 724.

4574 — биће г. 1809, в. бр. 4032.

4576 и **4678** — биће исти Азарије, а можда је исти и у бр. 855, само што је и ту година сумњива, јер издање није поуздано.

4593 — око 1710—1719, в. бр. 2210, 2369, 5753; биће исти Теодор.

4617 — око 1614—1647; в. бр. 1421, јамачно исти Силвестар.

4618 — око 1586 (пре 1602) упор. бр. 781, 918.

4628 — око г. 1690 упор. бр. 1926, 4241, 4242.

4632 — око г. 1595 (1603?); упор. бр. 865, биће исти Венијамин.

4648 — пре 1798; упор. бр. 3741, 3755.

4667 — избацити; в. тачније издање бр. 5971.

4674 — Стар. XII (1895) 71.

4680 — ако је исти Леонтије са оним под бр. 1355, онда око г. 1642.

4684 — око г. 1625; упор. бр. 1161, јамачно исти Силвестар.

4685 — ако је Будимски влад. онда 1695—1705 г.

4699 — избацити; тачније издање с годином под бр. 5909.

4716 — око г. 1740; упор. бр. 2805 биће исти Симо.

4718 — пре 1783. ако је исти Леонтије који је 1783 г. био игум.; упор. бр. 3582.

4725 – Vjest. IX (1887) 114.

4743 — Vjest. IX (1887) 113.

4766 — Гл. XXIX, 162.

4781 — избацити; исто бр. 230.

4821 — Бос. Вила 1889, 43.

4883 — Гл. З. М. 1891, 92; да не буде исти са бр. 4874? и по снимку изгледа да ће бити оба једно исто.

4897 — Vjest. XI (1889) 9.

4918 — St. X, 261.

4923 — Спом. IX, 25.

4958 — упор. бр. 1027 да не буде исто?

4964 — **Изволеннемь отца н поспѣшеннем снна н совершеннем св. духа животворѧщаго напнса .... денъ совершн сѧ.** Д. Руварац, Опис манастира 218.

4965 — избацити; исто бр. 3096 са допуном горе приведеном.

4985 — августа 5, лѣта от Христа. Д. Руварац. Опис манастира 241.

5000 — вр. 5: **светнтелю Савоу**; вр. 12: **здѣ по нменоу**. Акс. Обрадовић.

5008 — вр. 3: **тнпйцѣ напнсано**; вр. 4: **пѣвати вечє(р) пшенни(8)**; вр. 6: **на месн**; вр. 7: **н до нас дошьд слово ѥко нѣцн прѣжде нас бывьшн**; вр. 26: **Сава, пронконим Иωасафь**. Акс. Обрадовић.

5581 — избацити; има већ под бр. 373.

5604 — Лет. 25, 23.

5617 — над сликом успенија влад. Дионисија.

5635 — избацити; исто бр. 917.

5645 — в. бр. 5949.

5647 — упор. бр. 1035.

5672 — да не буде исто са бр. 1543?

5677 и **5695** — избацити, има већ под бр. 1508 и 4994.

5701 — избацити, има тачније издање под бр. 1726.

5893 — око г. 1798; упор. бр. 3742.

5924 — прва половина исто што и бр. 4037.

2. К РЕГИСТРИМА.

У првом регистру.

Поговори писаца на рукописима: 5663, 5988—5991, 5994—5996, 6005, 6014.

Друге белешке по рукописима и старим штампаним књигама: 5984—5987, 5992, 5993, 5997—6002, 6004, 6006, 6007, 6011—6013, 6015, 6017—6020, 6024 до 6030, 6033, 6039—6042, 6045—6047, 6049—6077, 6080—6082.

Натписи на црквама и манастирима кад су зидани и пописани: 6021.

На вратима црквеним: 6048.

На зидовима: 6003, 6008—6010, 6016, 6022, 6023, 6031, 6032, 6034—6038, 6043, 6044, 6078, 6079.

У другом регистру.

Берлин: 5984—5987, 5990, 5992, 5993, 6006, 6007, 6011—6013, 6015, 6020, 6024, 6030, 6033, 6041, 6042, 6051—6056, 6062, 6064—6067, 6069—6077, 6080, 6082.

Ваљавча: 5995, 5996, 6025, 6039, 6040, 6045, 6047, 6068.

Драча: 6021, 6048, 6078.

Загреб: 6000.

Ломница: 6003, 6008—6010, 6016, 6018, 6022, 6023, 6026, 6027, 6029, 6031, 6032, 6034—6038, 6043, 6044, 6049, 6050, 6057, 6079.

Нови Сад: 5989, 6014, 6017, 6028, 6081.

Печварска црква: 6004.
Пловдив: 5991, 5994, 5997—5999, 6001, 6002, 6005, 6058—6061.

Титошка црква: 5988.

у трећем регистру.

Белић Александар: 5995, 5996, 6021, 6025, 6039, 6040, 6045, 6047, 6048, 6068, 6078.

Димитријевић Стев. 3273.
Драгосављевић Адам: 5988, 6004, 6063.

Иљински Г.: 6000.

Никовић Леонтије: место 5926 треба 5933; избацити 5955.

Обрадовић Акс.: 5984—5987, 5990, 5992, 5993, 6006, 9007, 6011—6013, 6015, 6020, 6024, 6030, 6033, 6041, 6042, 6051 до 6056, 6062, 6064--6067, 6069—6077, 6080, 6082.
Опујић Исаија, избацити 5368—5378.

Остојић Тихом: 1926, 5989, 6014, 6017, 6028, 6081.

Поповић Зах. 5926—5932, 6003, 6008 до 6010, 6016, 6018, 6019, 6022, 6023, 6026, 6027, 6029, 6031, 6032, 6034 до 6038, 6043, 6044, 6046, 6049, 6050, 6057, 6079.

Радченко Ѳ. К.: 5991, 5994, 5997 до 5999, 6001, 6002, 6005, 6058—6061.

Спространов Е.: место 5954 треба 5955.
Станојевић Станоје: место 5977 треба 5978 и место 5976 треба 5979.
Стојановић Исидор: 5368—5378.

Томић Јован: 5983.

у четвртом регистру.

Извѣстія Имнер. Акад. Наук. т. VIII. 3, **338**: 5991; **339**: 5999; **344**: 5994, 5997, 6059, 6061; **345**: 5998, 6002, 6005, 6058, 6060; **346**: 6001.

Ильинскій Г. Рукопи균 Верковича въ Загреб. Акад. библ. стр. **5**: 6000.
Лет. — Летопис Матице Српске кн. **25, 17**: 6004; **21**: 6063; **25**: 5988.

у петом, азбучном, регистру.

Абдул-Хамид (Ахмид), цар, 6039, 6040.
Аврам, свешт. у Борчу 6081.
Аврамије, патр. Цариградски 6039.
Аврамовић Никола, поп из Требесина, његове књиге 6041, 6042.
Агарани, насиља од њих 6012.

Али-паша, в. Моралија.
Андрија, из м. Мораче 6052.
Анђелија, приложила књигу попу Неду 6065.
Антоније, игум. (м. Острога?) умро

6015. — игум. м. св. Кузмана и Дамјана 6002.

Антонијевић Филимон, јером. дошао у м. Вољавчу 6039, 6040.

Арсеније, види: место Гоговић, треба, *Гаговић*. — еклисијарх м. Мораче 6024.

Арханђел св., црква у с. Костенцу, приложена књига 6059. — под Цером (м. Радовашнице) ту писана књига 5989.

Архијепископи и патријарси, Цариградски, в. Аврамије.

Архимандрити, м. Мораче в. Симион.

Аспра, 5987, 6062.

Атанаса, f. помен 6059.

Атанасије, игум. Сопотски 5985. — јером. (м. св. Онуфрија?) повезао књигу 5999.

Бабина Лука, с. 6039, 6040.

Балша, 149 (в. Допуне).

Бањска, м. 5985.

Барио (уља) 6082.

Београд 6045.

Бериславци (?) у Зети 5993.

Бирач 6016, 6022, 6034.

Богојевић, обновио врата м. Драчи 6048.

Богородичини храмови: *благовештења*, у Чукојевићима место 4649 треба 5649. — *ваведење*, у м. Равној Реци, ту писана књига 5996. — Види: Моноштор. — *успеније*, у Сентандреји 6004.

Божа, помен 5663.

Бојо, овчар од с. Хаџара, купио и приложио књигу св. Ђорђу у том селу 5663. — помен 5663.

Болести, много било 6057.

Боно (Бојо?), поп приложена књига његовој цркви у с. Хаџару 5663.

Борач, место 6081.

Борић Јован, писао књигу 5988.

Босна, 6010, 6018, 6046.

Будим 6004.

Бурунтија, колико је коштала 6049.

Вазнесење, в. Сопоски ман.

Ваљево 6039, 6040.

Ваљевска Митрополија 6027. — нахија 6039.

Василије, в. Коспјеревац.

Везир, босански, 6049. — Види: Моралија Али-паша.

Виктор, в. Лепавинац.

Вилотије, в. Тројичанин.

Висарион, влад. Босански, долазио у м. Ломницу 6003; 6010.

Владислав, у место: и син му „Новак“, треба: и син му *Никола*, 4596.

Вољавча, ман. 6039, 6040; донесена књига 6045; приложена књига 6068.

Вуја, свешт. у Борчу 6081.

Вукац, сведок куповине 5986.

Вукашин, поп, приложио књигу м. Морачи 6070.

Вуле, в. Миловановић.

Вучко, син Сидоров, приложио књигу м. Слепчу 6000.

Гавро, в. Требињац.

Гаговић Арсеније, Пивац, обновитељ м. Пиве, долазио у м. Ломницу 6043.

Гвоздeновићи, с. 6039.

Гоговић Арсеније, Пивац: избацити.

Година, родна 6057.

Грабовац, с. 6039.

Грош 6047, 6049.

Груга (?) помен 6059.

Дамаскин (Домаскин), игум. св. Ђорђа (у с. Белашници око Филипопоља) 6002.

Дамнасије, поп, 6001.

Данило, јером. писао књигу у м. Равној Реци 5995. — писао књигу 5994.

Димитрије, игум. м. Мораче 6056. — презвитер од Осмакова, настој. повезу књиге 5991.

Димитријевић Григорије (без презимена), јеписк. (Бачки) 6014.

Дионисије, инок, писао књигу у храму ваведења при м. Равној Реци 5996.

Добрићевац Софроније, долазио у м. Ломницу 6038.

Добрићево 6027; његове књиге 6030, 6069.

Довољац Григорије, долазио у м. Ломницу 6035.

Драгуна, с. 6026.

Драча, м. зидан и пописан 6021; обновљена врата 6078; 6040. — село, 6048.
Дрина, р. 6048.

Ђерасим, капоноша, читао књигу 6013.
Ђорђе св., ман. (у окол. Филипопоља) у с. Белаштици 6002; пописане му утвари (?) 5998.
Ђорђе, поп, узео и отворио м. Ломницу и поповао 6009; биће исти 6016.
Ђорђевић Сава, Протопопић, од с. Драгуне, његова књига 6026; биће исти без презимена, прота, умро 6029.

Егзарх, Босни в. Мелентије.

Живко, монах, старац (од м. св. Онуфрија?) повезао књигу 5999.

Зворнички санџак 6027.
Зета, потопљена 5993.
Зима, јака 6049; без снега 6057.

Иванов Исаија, од с. Постења, покалуђерио се 6020.
Иво, в. Пнеро.
Игумани, в. Рафаил; *м. Вољавче*, в. Михаиловић Рафаил; *(св. Ђорђа*, у с. Белаштици?), в. Никодим; *св. Кузмана и Дамјана*, в. Антоније, Теофан; *м. Мораче*, в. Димитрије, Морачанин Теодосије; *м. Пиве*, в. Гаговић Арсеније Пивац; *м. Сопотског*, в. Атанасије, Јосиф; *(м. Острога?)*, в. Антоније; *(м. св. Тројице?)*, в. Тројичанин Мелетије.
Илија, погинуо 6054. — јереј од с. Карача 6002.
Исаија, игум. св. Арханђела (м. Радовашница) 5989. — Види: Иванов.

Јабланица, с. 6027.
Јан, помен 6059.
Јанићије, митроп. Ваљевски 6039.
Јанковић Јеврем, јепископ Петоцрквански, Муачки. Сегетвару, Канижи Шеклеушу и проч. дао да му се пише књига, завладичен, 6004.
Јаћим, митроп. Ваљевски 6040.
Јепископи и митрополити, в. Максим; *ваљевски*, в. Јанићије, Стефановић Теодосије Поповић.
Јероним, јером. (м. Драче?) 6040.
Јеротије, в. Пивац.
Јеуфимије, игум. м. Бањске 5985.
Јован, презвитер, писао књигу 5990. — поп, дошао на поповину у Бирач 6034. — Види: Борић.
Јово, поп, трудио се да се покрије м. Ломница 6049 (исти 6034?).
Јосиф, игум. м. Сопоског 6001.

Калоф, с. 6001.
Капоноша, в. Ђерасим.
Караорман, с. 6058.
Карач, с. 6002.
Кеса 6049.
Киша, падала 40 дана 5997.
Књиговезатељ, в. Плаћина Митрофан.
Козје 5991.
Косијеревац Василије, био у м. Ломници 6079.
Костенец, с. 5997, 6059.
Крста, јереј, од с. Гвозденовића, дошао м. Вољавчу 6039.
Кузман и Дамјан, ман., 6002; ту писана књига 6005; његова књига 6060.
Кучи 6033.

Лазорово Поље, с. његова књига 6000.
Латини, невоља од њих Хришћанима 6061.
Лепавинац Виктор, писао књигу у м. Монопттору 6014.
Ломница, ман. отворен, 6009; покривен 6049; приложена му књига 6050; 6003, 6008, 6010, 6031, 6032, 6034 до 6038, 6043, 6044, 6079.

Магистор 5991.
Макарије, игум. м. Равне Реке, настојавао да се пишу књиге 5995, 5996.
Максим, јепиcк., купио књигу 5987.
Манда, откупила књигу 6063.
Марко, в. Ропоцки.
Мартимијан, писао књигу 5984.
Мартин, сведок продаје 5986.

Мачковац, с. сазидан ту храм св. Николе 6027.

Мелентије, митроп. Босански, долазио у м. Ломницу 6023; 6018. — егзарх Босни, долазио у м. Ломницу 6010. — Види: Тројичанин.

Методије, јером.. умро 6080.

Мѣ(а)хт (?) бег у Зети 5993.

Мехмед, цар, IV, пошао на Немца 6002.

Милета, в. Петровић.

Милин (?) дошао у м. Морачу 6051.

Милован, презвитер, његова књига 6017.

Миловановић Вуле, приложио књигу (м. Шудиковп?) 6076.

Митар, помен 6000.

Митрофан, в. Плаћина.

Михаил, јером. од м. Слепча, повезао књигу 6000. — јером., донео књигу у м. Вољавчу 6045.

Михаиловић Рафаил, од с. Трудела, игум. м. Вољавче 6039, 6040.

Мојсеј, патр. 6018.

Моноштор, ман., храм ваведења, ту писана књига 6014.

Москва (Москов?) био рат 6011.

Моралија Али-паша, био везир на Босни 6046.

Морача, р., саграђен мост 6007. — ман., саграђена кула 6052; приложена књига 6070; његова књига 6071; разно: 6024, 6051, 6056, 6067.

Морачанин Теодосије, игум. м. Мораче, сагродио кулу 6052; 6051; умро 6053.

Муцо, поп, од с. Калофа, приложио књигу у м. Сопоски 6001.

Нахија, в. Рудничка, Тузланска.

Немачка Крајина (рат 1791 и даље) 6045.

Немци, заратили на цара Мехмеда 6002. — невоља од њих хришћанима 6061.

Нешковић, в. Рувим, хаџи.

Никанор, митроп. Новобрдски, продао књигу 5987.

Нико, поп, добио прилог 6082.

Никодим, игум. св. Ђорђа (у окол. Филипопоља) 5998. — Види: Хрмињац.

Никола св., храм сазидан у с. Мачковцу 6027.

Никола (Аврамовић?), поп, његова књига 6018. — помен 6076. — Види: Аврамовић, Пеков.

Никшићи, погинули 6055.

Нићифор, дошао у Борач и повезао пет књига 6081.

Нифон, јером., повезао (или писао?) књигу 5991.

Нужда, невоља и беда 6002, 6061.

Онуфрије св. (ман.?), његова књига 5999.

Осмак, с. 6049.

Осмаково 5991.

Остоја, свешт. у Борчу 6081.

Пајсије, јером, откупио и приложио књигу м. Вољавчи 6068.

Пара 6047.

Пахомије, писао књигу у св. Арханђелу (м. Радовашница) 5989.

Паша, в. Шеп.

Пеков Никола, од Караормана, приложио књигу 6058.

Петар и Павле св., храм (у Херцеговини?) 6020; његова књига 6073.

Петар, в. Селак (Селаковић?). Сарајлија.

Петровић Милета, долазио у м. Ломницу 6008.

Печуј, ту писана књига 6004.

Пивац Јеротије, 6006. — **Теодосије**, дошао у м. Морачу 6056. — Види: Гаговић Арсеније.

Пијеро Иво, оставио по смрти прилог свом духовнику 6082.

Писци, в. Борић Јован, Лепавинац Виктор.

Плаћина Митрофан, књигоповезатељ од с. Кољина, дошао у м. Вољавчу 6039, 6040; биће исти, без презимена 3685.

Попов Спасоје, записао се на књизи 6025.

Поповић Ристо, из Бирча, 6016, 6023; долазио у м. Ломницу 6022.

Постење. с. 6020.

Прилепски предели, 6000.
Пројко, помен 6000.
Протопопић, в. Ђорђевић Сава.

Равна Река, ман., ту писане књиге 5995, 5996.
Радан, откупио књигу 6063.
Радованштица, р., 5989.
Радоје, поп од Куча 6033.
Разопак (? = Радован?), поп 6033.
Ратко, ђак, довршио књигу у св. Арханђелу (м. Радовашница) 5989.
Рафаил, игум., купио књигу 6062. — игум. м. Вољавче 6040. — Види: Михаиловић.
Рача, ман., 6018.
Рашко, поп, његова књига 6019.
Ристо, в. Поповић.
Ропоцки Марко, продао књигу 5986.
Рувим Нешковић, хаџи, јером., дошао у м. Вољавчу 6039; постао намесник 6040.
Рудничка нахија 6039.

Сава, проиконом м. Хиландара 5008. — Види: Ђорђевић.
Санџак, в. Зворнички.
Сарајево 6047.
Селак (= Селаковић) **Петар**, хаџи, Сарајлија из Београда 6045.
Сентандреја (Свети Андреја) 6004.
Сечујска црква, почета да се зида 6028.
Сидор, помен 6000.
Симион, архим. м. Мораче, његова књига 6033.
Слепче, ман., приложена му књига 6000.
Сопоски ман., храм вазнесења, приложена му књига 6001.
Софроније, в. Добрићевац 6038.
Спасоје, в. Попов.
Станиша, читао књигу 6066.
Старчева Горица, њена књига 5992; потопљена 5993.
Стефан, читао књигу (у м. Морачи?) 6072. — поп из с. Осмака, трудио се да се покрије м. Ломница 6049.
Стефановић Теодосије, Поповић, митроп. Ваљевски 6027, 6029. — **Филотеј**, намесник Ваљев. митрополита и санџака Зворничког, житељ м. Добрићева, трудио се о подизању храма св. Николе у с. Мачковцу 6027.
Стојан, помен 6000.
Стонко (Стојко?), поп 6001.
Стоко, поп од с. Костенца 5997.
Студенкца, ман., њена књига 6074.
Студеничанин Максим, долазио у м. Ломницу 6044.
Сурсати 6002.

Теодор, јером. м. Мораче, читао књигу 6024.
Теодосије, в. Морачанин, Пивац, Стефановић, Хиландарац.
Теофан, игум. м. св. Кузмана и Дамјана 6005.
Товар 6047.
Требесин 6041.
Требињац Гавро, јером., долазио у м. Ломницу 6036.
Требиње 6006.
Тројичанин Аксентије, долазио у м. Ломницу 6032. — **Вилотије**, умро 6016. — **Мелетије**, игум., долазио у м. Ломницу 6031.
(Троноша?), ман., његова књига 6075.
Тузла 6026.
Тузланска нахија, 6026, 6027.

Ћирил, јепископ (Босански) 6034.

Угри (Маџари), невоља од њих хришћанима 6061.
Урош, краљ, (Милутин) 5985.
Учитељ 5991.

Филимон, в. Антонијевић.
Филотеј, прво Жупљанин, па Острожанин, његова књига 6064. — Види: Стефановић.

Хиландарац Јеврем, посао књигу у Печују 6004. — **Мисаил**, јером. 6067. — **Теодосије**, јером., приложио књигу у м. Ломницу 6050.
Хлебар, в. Христо.
Хрвати (?) невоља од њих хришћанима 6061.

Христо, хлебар, приложио књигу св. Арханђелу у с. Костенцу 6059.
Хрмњац (Хрмњанин) Никодим, долазио у м. Ломницу 6031, 6037.

Цветко, поп од Козја, настојавао повез књиге 5991.

Цена књизи 5987, 6062; пшеници, сену, јајима 6047.
Цркве, в. Моноштор.

Шей, наша од Требиња 6006.
Шиник 6047.
Шудикова, ман., њена књига 6077.

P
HSlav
Z

650130

Zbornik za Istoriju, Jezik i Književnost Srpskog Naroda. 1. Odeljenje: Spomenici na Srpskom Jeziku.
knj. 3(1905)

DATE

NAME OF BORROWER

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET